KUR'AN-I KERİM'İN

TÜRKÇE ANLAMI

Mustafa Hizmetli

erguvan

KUR'AN-I KERİM'İN
TÜRKÇE ANLAMI

Mustafa Hizmetli

İstanbul - Kasım 2003

Erguvan 1

Dizgi
Selahattin Uslucan

Mizampaj
Lütfi Sezer

Baskı-Cilt
Umut Matbaası

Kapak Tasarım
Nüans Ajans

8. Özel Basım

ISBN 975-6335-00-9

Erguvan Yayınevi
Çatalçeşme Sok. Defne Han
No: 27/3 Cağaloğlu-İSTANBUL
Tel: (0 212) 526 38 96 Fax: (0 212) 519 66 19

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

İnsana son ilahi mesaj Kur'an'a muhatab olma şerefini bahşeden ve ondan sorumlu tutan alemlerin rabbi, din gününün sahibi Allah'a sonsuz şükürler, övgüler olsun. Kur'an'la tanış olmak gayesiyle başlayan bir yolculuğun ortaya çıkardığı bu çalışmanın, insanı rabbinin mesajı Kur'an'la tanıştırmaya vesile olan bir mealle semeresini vermesi ve bu mealin 6. baskıyı yapması rabbimizin gerçekten büyük bir lütfudur. O, son ilahi mesaj olan Kur'an-ı Kerim'i de anlaşılsın ve akıl sahipleri öğüt alsın diye apaçık Arapça indirmiştir. Kur'an, ilk indiği toplumun diliyle indirildiğinden diğer toplumların diline çevrilmesi gerekir.

Bu yüzden daha Rasulullah döneminde Kur'an'ın bazı bölümleri çeşitli dillere çevrilmiş; nitekim Rasulullah'ın İslam'a davet mektuplarındaki ayetler de gönderildiği ülkenin diline çevrilerek aktarılmıştır.

Ülkemizde Cumhuriyetle birlikte Kur'an'ın tercümesi meselesi yeniden gündeme gelmiş, hatta bu çalışmalar hükûmet desteğiyle ortaya çıktığından yapılacak çevirilerin Kur'an'ın yerine geçirilmesi korkusuyla pek çok müslüman tarafından hoş karşılanmamıştır. Hatta kendisine bir meal hazırlaması teklif edilen Merhum Mehmet Akif, böyle bir işe alet olmaktan özenle kaçınmıştır. O dönemlerde ilk meali hazırlayan Merhum Hasan Basri Çantay, Türkçe mealin gerekliliğini uzun uzun savunmuş, merhum Elmalılı Hamdi Yazır da Hak Dini Kur'an Dili adlı eserinin önsözünde Türkçe meal ihtiyacına değinerek yukarıda anılan kaygıların yersizliğini ve Mealin kesinlikle aslın yerine geçemiyeceğini ifade etmiştir.

Yetmişe yakın Türkçe mealin bulunduğu günümüzde artık gereklilik tartışmaları yerini doğru, iyi ve güzel olanı arama çabalarına bırakmıştır. Haklı olarak yeni çalışmaların bu arayışı sürdürerek mevcut birikime daha iyi ve güzeliyle katkıda bulunması ve eskilerin hatalarına ve eksikliklerine düşmekten kaçınması beklenir.

Bizim çalışmamızın amacı, Kur'an'ı, özü ve bütünlüğü çerçevesinde her türlü ön yargıdan uzak ve pratiğe dönük olarak Türkçe düşünen vasat bir insana sunmaktır.

Meal-Çeviri Hakkında

Çeviri, bir dildeki sözü başka bir dile nakletmektir. Bu, harfi harfine olabileceği gibi, mananın nakli şeklinde de olabilir. Dil ile dünya görüşü arasındaki yakın ilgi dikkate alındığında, manayı aktarmak daha uygun olur. Kur'an, Arapça indirildiğine göre, Allah'ın mesajı o dilin kalıpları,

söz sanatları, mecaz ve sembolleri kullanılarak anlatılmış demektir. Bu durumda Kur'an başka bir dile çevrilirken de aynı yöntemin izlenmesi, anlaşılabilmesi için mananın o toplumun dilinde yeniden ifade edilmesi, kurgulanması gerekir.

Nitekim elinizdeki çeviri yapılırken aşağıdaki noktalara dikkat edildi:

1) Çevirinin Türkçe söyleyişe uygun olmasına özen gösterildi,

2) Ayetteki ifadenin değil mananın aktarılması esas alındı, kırık mana vb.'den kaçınıldı.

3) Yerine göre düz, yerine göre devrik cümle kullanılarak monotonluğa düşülmemeye çalışıldı.

4) Türkçeye çevrilemeyen ibare, kelime ve kavramlar aynen korunup kitabın sonunda kavramlar bölümünde açıklandı. Örneğin "küfr" kavramı Türkçede tam olarak karşılanamadığından aynen korunmuştur. Özellikle fiil olarak (küfretmek) geçtiği yerlerde Türkçede sövmek anlamına gelen küfretme ile karıştırılmaması gerekir. Burada kafirlerin "küfr" eylemlerini nitelemek için kullanılmıştır.

5) Okumayı zorlaştıran tefsirli (açıklamalı), parantezli çevirilerden sakınıldı.

6) Çeviri yapılırken özellikle Kur'an'ın bütünlüğü göz önünde bulunduruldu.

Kur'an mesajı evrensel ve çağlar üstüdür. Dolayısıyla her çağa hitap edebilecek, her toplumda yeniden çözümlenebilecek bir semantik yapıya sahiptir. Bu yapıyı sanatsal ve semantik zenginliğiyle başka bir dile aynen nakletmek mümkün değildir. Bu durumda mütercim, gücü ve imkanları nisbetinde anlayabildiğini aktarmaktan öte bir şey yapamayacaktır. Sonuçta yapılacak her çeviri, kaçınılmaz olarak bu yapıyı kendi çağının ve toplumunun birikimiyle sınırlamış olacaktır.

Amacımız, Kur'an'ı olabildiğince dinamik ve çarpıcı üslubuyla Türkçe'de yeniden canlandırmaktı. Ancak çevirinin, başka birinin, başka bir dildeki metni üzerinde bir tür tasarruf sayıldığı, hele söz konusu metnin bir kutsal kitap olduğu düşünülürse başarısızlıkların mazur görülmesi umulur.

Bu vesileyle birikimlerinden yararlandığımız başta Kemal Kelleci, M. Ali Baltaşı, Hikmet Zeyveli ve İbrahim Türklü olmak üzere tüm dostlarımıza ve diğer emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

Şüphesiz başarıya ve en doğruya ileten Allah'dır.

Mustafa Hizmetli

1- FATİHA SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 7 âyettir. Nüzul Sırası: 5

1. Rahman Rahim Allah'ın Adıyla
2-4. Hamd, âlemlerin Rabbi, rahman, rahim, din gününün mâliki Allah'adır.
5. Yalnız Sana kulluk eder, yalnız Senden yardım dileriz.
6-7. Bizi dosdoğru yola ilet. Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna; gazap edilenlerin ve sapanların yoluna değil.

2- BAKARA SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 286 âyettir. Nüzul Sırası: 87
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, mim.
2. Bu, kendisinde şüphe olmayan, muttakilere yol gösteren Kitap'tır.
3. Onlar gayba iman ederler, namazı kılarlar ve kendilerine verdiklerimizden infak ederler.
4. Onlar, sana indirilene ve senden öncekilere indirilenlere de iman ederler. Ahirete de kesin olarak inanırlar.
5. İşte Rablerinin hidayeti üzere olanlar ve kurtuluşa erenler onlardır.
6. Kâfirleri uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir; iman etmezler.
7. Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir, gözlerinde de perde vardır. Onlar büyük bir azaba uğrayacaklardır.

8-9. İman etmedikleri halde, "Allah'a ve ahiret gününe iman ettik" diyerek Allah'ı ve mü'minleri kandırmaya çalışan kimseler vardır. Oysa onlar ancak kendilerini kandırırlar da farkında olmazlar.

10. Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını artırmıştır. Yalan söyledikleri için can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.
11. Kendilerine: "Yeryüzünde fesat çıkarmayın" denildiğinde: "Biz ıslah ediciyiz" derler.
12. İyi bilin ki asıl fesatçılar onlardır, fakat farkında değillerdir.
13. Kendilerine: "İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin" denildiğinde: "Sefihlerin inandığı gibi mi inanalım!" derler. İyi bilin ki asıl sefihler onlardır, fakat anlamazlar.
14. Mü'minlerle karşılaştıklarında: "İman ettik" derler. Elebaşlarıyla başbaşa kaldıklarında ise: "Biz sizinleyiz, onlarla sadece alay ediyoruz" derler.

15. Allah onların bu alaycı tavırlarının cezasını verecek ve onları azgınlıkları içinde şaşkın bir durumda bırakacaktır.
16. İşte onlar, hidayete karşılık sapıklığı satın almışlardır. Alışverişleri kâr getirmemiş, doğru yolu da bulamamışlardır.
17. Onların durumu, çevresini aydınlatmak için ateş yakan kimsenin durumu gibidir. Ateş bir an etrafını aydınlatır. Sonra Allah onların nurlarını giderir de kendilerini karanlıklar içinde görmez halde bırakır.
18. Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Onlar, artık hakka dönemezler.
19. Yahut karanlık bir ortamda, şimşek, gökgürültüsü ve sağanak yağmur altında kalan ve yıldırımlardan ölmek korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkayan kimselere benzerler. Allah kafirleri çepeçevre kuşatmıştır.
20. Şimşeğin çakması, neredeyse gözlerini alacak. Şimşek etraflarını aydınlattıkça onun aydınlığında yürürler, üzerlerine karanlık çöktüğünde ise oldukları yerde kalırlar. Allah dileseydi onları sağır ve kör ederdi. Çünkü Allah, her şeye kâdirdir.
21. Ey İnsanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki sakınmış olasınız.
22. Sizin için yeryüzünü bir döşek, göğü de bina kılan; gökten indirdiği suyla ihtiyacınız olan ürünleri çıkaran O'dur. Öyleyse Allah'a bile bile eşler koşmayın.
23. Eğer kulumuza indirdiğimizden şüphe ediyorsanız, onun süreleri gibi bir süre indirin. Bu iddianızda samimi iseniz Allah'tan başka yardıma çağırabileceklerinizi de çağırın.
24. Eğer yapamazsanız -ki asla yapamayacaksınız- o halde, kafirler için hazırlanmış; yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten sakının.
25. İman edip salih amel işleyenlere, içlerinden sular akan cennetlere gideceklerini müjdele. Onlar, Cennet nimetini her tadışlarında: "Bunların benzeri bize daha önce de verilmişti" derler. Onlara orada tertemiz eşler vardır ve onlar orada temelli kalacaklardır.

26-27. Bakın Allah, sivrisineği veya daha basit bir yaratığı misal vermekten çekinmez. Mü'minler bunun Rablerinden bir hak olduğunu bilirler. Kafirler ise: "Allah bu misali niçin verdi" derler. Allah onunla bir çok kimseyi saptırır, birçoğunu da doğru yola iletir, ancak, Allah'a verdikleri sözden cayan, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi ayıran ve yeryüzünde fesat çıkaran fasıkları da saptırır. İşte onlar, hüsrana uğrayanlardır.

28. Cansız olan sizleri dirilttiği halde Allah'ı nasıl küfredersiniz! Sonra sizi öldürecek, sonra tekrar diriltecek, sonunda da O'na döndürüleceksiniz.

29. Yeryüzündeki her şeyi sizin için yaratan O'dur. Sonra göğe yönelip onu yedi kat olarak düzenlemiştir. O, her şeyi bilir.

30. Bir zamanlar Rabbin, meleklere: "Ben yeryüzünde bir halife var edeceğim demişti. Melekler: "Biz Seni hamd ile tesbih ve takdis ederken, orada fesat çıkaracak ve kan dökecek birini mi var edeceksin!" dediler. Allah: "doğrusu sizin bilmediklerinizi Ben, bilirim" dedi.

31. Âdem'e bütün isimleri öğretti. Sonra Âdem'e isimlerini öğrettiği şeyleri meleklere gösterip; "doğru sözlü iseniz onların isimlerini Bana söyleyin" dedi.

32. "Seni tenzih ederiz. Bizim, Senin bize öğrettiğinden başka bilgimiz yoktur.Her şeyi bilen ve hakim olan ancak Sensin" dediler.

33. Allah: "Ey Âdem! Onların isimlerini bunlara söyle" dedi. Âdem onların isimlerini meleklere söyleyince, Allah: "Size göklerin ve yerin gaybını da açıkladıklarınızı ve gizlediklerinizi de en iyi Ben bilirim dememiş miydim!" dedi.

34. Meleklere "Âdem'e secde edin" demiştik de İblis hâriç hepsi secde etmişti. O ise büyüklük taslayarak kaçındı ve kafir oldu.

35. "Ey Âdem! Eşinle bahçeye yerleşin ve orada dilediğinizden bol bol yiyin. Yalnız şu ağaca yaklaşmayın; yoksa zalimlerden olursunuz"dedik.

36. Ama şeytan onları kandırarak bulundukları yerden çıkardı. Biz de: "Birbirinize düşman olarak inin, yeryüzünde yerleşip bir süreye kadar geçineceksiniz" dedik.

37. Âdem, Rabbinden öğütler aldı, Rabbi de onun tevbesini kabul etti. Çünkü O, tevbeleri çok kabul eder, çok merhametlidir.

38-39. "Hepiniz oradan inin, size katımdan bir yol gösterici gelecektir. O zaman kim gösterdiğim yola uyarsa, işte onlar ne korkar, ne de üzülürler. Küfredip, ayetlerimizi yalanlayanlar ise temelli olarak cehennemde kalacaklardır" dedik.

40. Ey İsrailoğulları! Size olan nimetimi hatırlayın ve Bana verdiğiniz söze bağlı kalın ki Ben de size verdiğim sözü yerine getireyim. Ve yalnız Benden korkun.

41. Elinizdekini tasdik edici olarak indirdiğim Kur'an'a iman edin; Onu ilk küfredenler siz olmayın. Âyetlerimi az bir değere değişmeyin ve ancak Benden korkun.

42. Hakka bâtıl karıştırmayın ve bile bile hakkı gizlemeyin.

43. Namazı kılın, zekâtı verin ve rükû edenlerle beraber rükû edin.

44. Kitab'ı okuduğunuz halde, insanları birre teşvik edip kendinizi unutuyor musunuz! Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız!

45-46. Sabır ve salâtla yardım dileyin. Şüphesiz bu, Allah'tan korkanlardan başkasına zor gelir. Onlar, Rablerine kavuşacaklarına ve O'na döneceklerine kesin olarak inanırlar.

47. Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimeti ve sizi âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın.

48. Kimsenin başkasının cezasını çekmeyeceği, kimsenin şefaatinin kabul edilmeyeceği, kimseden fidye alınmayacağı ve kimsenin yardım da görmeyeceği günün azabından korkun.

49. Hani sizi, oğullarınızı boğazlayıp kadınlarınızı sağ bırakarak size işkence eden Fir'avn'dan kurtarmıştık. Bu sizin için Rabbinizin büyük bir imtihanı idi.

50. Denizi yararak sizi kurtarmış, Fir'avn ve taraftarlarını gözlerinizin önünde suda boğmuştuk.

51. Mûsâ'yı kırk gece için çağırmıştık. O gittikten sonra kendinize zulmederek buzağıyı ilah edinmiştiniz.

52. Bu olaydan sonra şükredesiniz diye sizi affetmiştik.

53. Doğru yolu bulasınız diye Mûsâ'ya Kitab'ı ve Furkan'ı vermiştik.

54. Mûsâ, kavmine demişti ki: "Ey kavmim! Doğrusu siz, buzağıyı ilah edinmekle kendinize zulmettiniz. Öyleyse yaratıcınıza tevbe edin ve nefislerinizi temizleyin. Bu, yaratıcınız katında sizin için daha hayırlıdır. Böylece Allah tevbenizi kabul etsin. Çünkü O, tevbeleri kabul eder, çok merhametlidir."

55. "Ey Mûsâ! Allah'ı açıkca görmedikçe sana inanmayacağız" demiştiniz de gözleriniz göre göre sizi yıldırım çarpmıştı.

56. Şükredesiniz diye ölümünüzden sonra sizi yeniden diriltmiştik.

57. Sizi bulutla gölgelendirdik, size kudret helvası ve bıldırcın indirdik. "Verdiklerimizin temiz olanlarından yiyin" dedik. Onlar Bize değil, kendilerine zulmediyorlardı.

58. "Şu şehre girin dilediğinizden bol bol yiyin; yalnız, kapıdan secde ederek girin ve 'bizi bağışla' deyin ki hatalarınızı bağışlayalım. Muhsinlerin ecrini daha da arttıracağız" demiştik.

59. Fakat zalimler, o sözü kendilerine söylenmeyen başka bir sözle değiştirdiler. Biz de fasıklıklarından dolayı üzerlerine gökten azab indirdik.

60. Mûsâ, kavmi için su aramıştı da: "Değneğinle taşa vur" demiştik. Ondan on iki pınar fışkırdı ve her topluluğun su içeceği yer belli oldu. "Allah'ın verdiklerinden yiyin, için. Yeryüzünde bozgunculuk ederek karışıklık çıkarmayın."

61. Yine demiştiniz ki: "Ey Mûsâ! Biz, bir çeşit yemeğe dayanamayacağız. Rabbine yalvar da bizim için sebze, hıyar, sarımsak, mercimek ve soğan bitirsin." Mûsâ da Allah'ın

sizin iyiliğinize olarak sunduğu nimetleri değersiz şeylerle değiştirmek mi istiyorsunuz! Öyleyse şehre inin, orada istedikleriniz vardır" dedi.Tekrar zelil ve fakir düştüler ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bunun sebebi, Allah'ın ayetlerini küfretmeleri, nebileri haksız yere öldürmeleri, isyan etmeleri ve haddi aşmaları idi.

62. Doğrusu, Yahûdilerden, Hristiyanlardan, Sâbiîlerden ve Müslümanlardan kim Allah'a ve ahiret gününe iman edip salih amel işlerse, işte onların ecri Rablerine aittir. Onlar ne korkar ne de üzülürler.

63. Hani sizden söz almış ve Tûr'u üzerinize yükselterek: "Size verdiğimize sımsıkı sarılın ve içindekileri iyice belleyin ki muttakilerden olabilesiniz" demiştik.

64. Bunun ardından yine yüz çevirdiniz. Eğer Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, mutlaka hüsrana uğrardınız.

65. Andolsun, içinizden cumartesi yasağını çiğneyenleri bilirsiniz. Onlara: "Aşağılık maymunlar olun" dedik.

66. Bunu, çağdaşlarına ve sonraki nesillere ibret, muttakilere de öğüt olsun diye yaptık.

67. Mûsâ, kavmine: "Allah, bir sığır boğazlamanızı emrediyor" demişti. Onlar da: "Bizimle dalga mı geçiyorsun!" dediler. Mûsâ: "Cahillik etmekten Allah'a sığınırım" dedi.

68. "Öyleyse bizim için Rabbine yalvar da bize onun niteliğini açıklasın" dediler. Mûsâ: "Allah, onun ne çok yaşlı, ne de çok genç, orta yaşlı bir sığır olduğunu söylüyor. Artık size emredileni yapın" dedi.

69. "Rabbine bizim için yalvar da bize onun rengini açıklasın" dediler. Mûsâ: "Allah, onun, bakanların içini açan, parlak sarı renkli bir sığır olduğunu söylüyor." dedi.

70. "Rabbine bizim için yalvar da bize onun niteliğini açıklasın. Çünkü bizce sığırlar birbirine benzer. Eğer Allah dilerse böylece doğruyu bulmuş oluruz" dediler.

71. Dedi ki: "Allah onun çift sürerek ve ekin sulayarak ezilmemiş, sağlam, alacasız bir sığır olduğunu söylüyor." Bunun üzerine: "İşte şimdi doğru söyledin" dediler ve onu boğazladılar. Az kalsın bunu yapmayacaklardı.

72. Hani bir cana kıymış ve suçu birbirinizin üzerine atmıştınız. Oysa Allah, gizlediğinizi ortaya çıkaracaktır.
73. Bu prensibi bu gibi olayların bazısına uygulayın. Bu yolla Allah öldürme olaylarını önler ve ayetlerini gösterir ki aklınızı kullanasınız.
74. Bundan sonra kalpleriniz yine katılaştı. Taş gibi hattâ daha da katı... Çünkü nice taş var ki içinden ırmaklar akar; kimi yarılır içinden su çıkar; kimi de Allah korkusuyla yuvarlanıp düşer. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir.
75. Onların size inanacaklarını mı sanıyorsunuz! Onların bir kısmı var ki Allah'ın kelamını dinleyip anladıktan sonra onu bile bile tahrif ediyor.
76. Mü'minlerle karşılaştıklarında: "İman ettik" derler. Birbirleriyle başbaşa kaldıklarında ise: "Söylediklerinizi Rabbiniz katında aleyhinizde delil olarak kullansınlar diye mi Allah'ın size açıkladığını onlara haber veriyorsunuz! Hâlâ akıllanmıyacak mısınız!" derler.
77. Onlar, gizlediklerinizi de açıkladıklarınızı da Allah'ın bildiğini bilmiyorlar mı!
78. İçlerinde, Kitab'ı bilmeyen ümmiler vardır. Bildikleri yalnızca bir takım kuruntulardır. Onlar sadece zanna uyuyorlar.
79. Yazıklar olsun, Kitab'ı elleriyle yazıp, sonra da az bir değere değişmek için "bu, Allah katındandır" diyenlere! Yazıklar olsun elleriyle yazdıklarına! Yazıklar olsun kazandıklarına!
80. "Biz, ateşte ancak kısa bir süre kalacağız" dediler. De ki: "Allah'tan söz mü aldınız, eğer öyleyse Allah sözünden asla dönmez, yoksa Allah'a karşı bilmediğiniz bir şey mi söylüyorsunuz!"
81. Hayır, kim kötülük işler de günahı kendisini kuşatırsa, işte onlar, içinde temelli kalmak üzere cehennemliktirler.
82. İman edip salih amel işleyenler de temelli kalmak üzere cennetliktirler.

83. İsrailoğullarından, "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin; ana babaya, akrabaya, yetimlere ve düşkünlere iyilik edin, namazı kılın, insanlara güzel söz söyleyin ve zekatı verin" diye söz almıştık. Ama pek azınız hariç dönek-lik ederek caydınız.

84. Yine sizden, "birbirinizin kanını dökmeyin ve birbirinizi yurdunuzdan çıkarmayın" diye söz almıştık da bunu hep birlikte kabul etmiştiniz.

85. Buna rağmen birbirinizi öldürdünüz, aranızdan bir grubu yurtlarından çıkararak onlara zulüm ve düşmanlık etmek üzere aranızda işbirliği yaptınız onları çıkarmak size haram olduğu halde esir düştüklerinde onlardan fidye istediniz. Yoksa Kitab'ın bir kısmına iman edip bir kısmını küfür mü ediyorsunuz! Aranızdan böyle yapanın cezası, dünya hayatında aşağılanmadır. Kıyamet günü en şiddetli azaba da onlar uğrayacaklardır. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir.

86. İşte onlar, dünya hayatı karşılığında ahireti satan kimselerdir. Onların ne azabı hafifletilir ne de yardım görürler.

87. Andolsun Mûsâ'ya Kitap vermiş ve ondan sonra rasûller göndermiştik. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık deliller vermiş ve onu Ruhu'l-Kudüs'le desteklemiştik. Ne zaman rasuller size hoşlanmadığınız birşeyler getirdiyse, büyüklük taslayarak kimini yalanladınız, kimini de öldürdünüz.

88. "Kalplerimiz bilgi doludur" dediler. Hayır, küfrettikleri için Allah onları lânetlemiştir. Artık pek azı iman eder.

89. Allah katından yanlarındakini doğrulayan bir Kitap geldiğinde daha önce kafirlere karşı zafer kazanmak istemelerine rağmen Kitap gelir gelmez bildiklerini küfrettiler. Allah'ın lâneti kâfirlerin üzerine olsun.

90. Allah'ın lütfuyla dilediği kullarına vahyetmesini çekemeyerek, Allah'ın indirdiğini küfretmek sûretiyle kendilerini ne kötü şey karşılığında sattılar. Allah katından gazap üstüne gazaba uğradılar. Kafirler, alçaltıcı bir azaba uğrayacaklardır.

91. Onlara: "Allah'ın indirdiğine iman edin" denilince, "biz yalnızca bize indirilene iman ederiz" diyerek ellerindekinden başkasını kabul etmezler. Oysa o, yanlarında bulunanı doğrulayan haktır. De ki: "Eğer mü'min idiyseniz daha önce Allah'ın nebilerini niçin öldürüyordunuz!"

92. Andolsun Mûsâ size açık delililler getirmişti. Siz ise onun ardından kendinize zulmederek buzağıyı ilah edinmiştiniz.

93. Sizden söz almış ve Tûr'u üzerinize yükselterek: "Verdiklerimize sımsıkı sarılın ve dinleyin" demiştik. "İşittik ve karşı geldik" dediler ve küfürlerinden dolayı buzağı sevgisi gönüllerinde yer etti. De ki: "Eğer inanıyorsanız, imanınız size ne kötü şey emrediyor!"

94. De ki: "Ahiret yurdu başkalarına değil de yalnızca size aitse ve bu iddianızda samimiyseniz ölümü dilesenize."

95. Yaptıklarından dolayı onu asla dilemeyeceklerdir. Allah, zalimleri çok iyi bilmektedir.

96. Sen İsrailoğullarının insanların dünya hayatına en düşkünü olduğunu görürsün hatta müşriklerden daha çok düşkündürler. Herbiri ömrünün bin yıl olmasını ister. Oysa bu onu cehennem azabından kurtarmaz. Allah yaptıklarını görmektedir.

97. De ki: "Kur'an'ı senin kalbine Allah'ın izniyle kendinden öncekileri tasdik edici, mü'minler için hidayet ve müjde olarak indirdiği için Cebrail'e kim düşman olabilir!"

98. Kim Allah'a, meleklerine, rasullerine, Cebrail'e ve Mikâil'e düşman olursa bilsin ki, Allah da kafirlerin düşmanıdır.

99. Andolsun sana açık âyetler indirdik. Onları fasıklardan başkası küfretmez.

100. Ne zaman bir antlaşma yapsalar içlerinden bir kısmı onu bozar. Hayır, onların çoğu iman etmez.

101. Allah katından kendilerine ne zaman yanlarındakini doğrulayıcı bir rasul gelse kitap verilenlerin bir kısmı sanki onu hiç tanımıyorlarmış gibi Allah'ın Kitabına sırt çevirirler.

102. Onlar, şeytani eğilimdekilerin Süleyman'ın egemenliği döneminde onun aleyhindeki telkinlerine uydular. Halbuki Süleyman kafir olmadı, fakat insanlara sihri öğreten şeytani eğilimdekiler kafir oldular. Babildeki Harut ve Marut adlı salih sanılan iki kişiye bir şey indirilmemişti. Halbuki o ikisi, "biz yalnızca birer fitneyiz, sakın küfretmeyin" demedikçe hiç kimseye bir şey öğretmiyorlardı. Oysa onlar Allah'ın izni olmadan onunla kimseye zarar verecek değillerken o ikisinden karı kocanın arasını açacak şeyler öğrenmeye çalışarak kendilerine fayda değil zarar verecek şeyler öğreniyorlardı.Halbuki onlar sihirle uğraşanın ahirette bir nasibi olmadığını biliyorlardı. Kendilerini karşılığında sattıkları şeyin çok kötü olduğunu keşke bilselerdi.

103. Eğer iman edip sakınsalardı, Allah katındaki karşılık kendileri için daha hayırlı olurdu. Keşke bilselerdi.

104. Ey iman edenler: "Bizi güt" demeyin; "bizi gözet" deyin ve dinleyin. Kafirler can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

105. Kitap ehlinin ve müşriklerin kafirleri Rabbiniz katından size bir hayır indirilmesini çekemezler. Allah, rahmetiyle dilediğini seçer. Allah, büyük lütuf sahibidir.

106. Biz bir şeriatı nesheder veya unutturursak yerine ondan daha hayırlısını veya benzerini getiririz. Allah'ın her şeye kadir olduğunu bilmez misin!

107. Göklerin ve yerin egemenliğinin Allah'a ait olduğunu bilmez misin! Sizin Allah'tan başka veliniz de yardımcınız da yoktur.

108. Yoksa daha önce Musa'dan istenen şeyleri siz de rasûlünüzden mi istiyorsunuz! Kim küfrü imana tercih ederse doğru yoldan sapmış olur.

109. Kitap ehlinin çoğu hak kendilerine apaçık belli olduktan sonra içlerindeki haset yüzünden sizi imanınızdan sonra küfre döndürmek ister. Allah hükmünü verinceye kadar onları affedin, geçin. Doğrusu Allah, her şeye kadirdir.

110. Namazı kılın, zekatı verin, kendiniz için ne hayır işlerseniz onu Allah katında bulursunuz. Çünkü Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir.

111. "Yahudi ve hıristiyanlardan başkası cennete giremeyecek" dediler. Bu onların kuruntularıdır. De ki: "Eğer doğru söylüyorsanız delilinizi getirin."

112. Hayır, kim muhsin olarak Allah'a teslim olursa onun ecrini Rabbi verecektir. Onlar ne korkar ne de üzülürler.

113. Kitab'ı okuyup durdukları halde, yahudiler: "Hıristiyanlar sağlam bir dayanaktan yoksundurlar."; hıristiyanlar da: "Yahudiler sağlam bir dayanaktan yoksundurlar" dediler. Bilmeyenler de onların dediğini dedi. Allah, ihtilaf ettikleri konularda kıyamet günü aralarında hükmedecektir.

114. Allah'ın mescidlerinde O'nun adının anılmasını engelleyen ve oraların harabına çalışandan daha zâlim kim vardır! Onlar oralara ancak Allah korkusuyla girebilmelidirler. Onlar dünyada aşağılanacaklar, ahirette de büyük bir azaba uğrayacaklardır.

115. Doğu da batı da Allah'ındır. Ne tarafa yönelirseniz, Allah sizinle beraberdir. Çünkü Allah, her şeyi kuşatır ve bilir.

116. "Allah çocuk sahibi oldu" dediler. Hâşâ, O bundan münezzehtir. Göklerdekiler ve yerdekiler O'nundur. Herşey O'na boyun eğmektedir.

117. Gökleri ve yeri örneksiz olarak yaratan O'dur. Bir işe hükmettiği zaman ona sadece "ol" der; o da hemen oluverir.

118. Bilmeyenler: "Allah'ın bizimle konuşması yâhut bize bir ayet indirmesi gerekmez miydi!" dediler. Kendilerinden öncekiler de onların dediğini demişti. Kalpleri benzeşti. Kesin olarak inanan kimseler için ayetleri iyice açıkladık.

119. Doğrusu Biz seni, hak ile müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Sen, cehennemliklerden sorumlu tutulmayacaksın.

120. Sen onların dinlerine uymadıkça, yahûdiler ve hıristiyanlar senden hoşnut olmayacaklardır. De ki: "Doğrusu

hidayet, Allah'ın hidayetidir. Sana gelen ilimden sonra onların hevâlarına uyacak olursan, Allah katında velin de yardımcın da olmaz.

121. Kendilerine verdiğimiz Kitab'ı hakkıyla okuyup gereğini yapanlar var ya, işte onlar ona iman eder. Kim de onu küfrederse, işte onlar hüsrana uğramışlardır.

122. Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimeti ve sizi âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın.

123. Hiç kimsenin başkasının cezasını çekmeyeceği, kimseden fidye kabul edilmeyeceği, kimseye şefaatın fayda vermeyeceği ve yardım da görmeyecekleri günün azabından korkun.

124. Rabb'i, İbrahim'i bir takım emirlerle denemiş, o da onları yerine getirmişti. Allah: "Seni insanlara önder kılacağım" dedi. O: "Soyumdan da" deyince; "Zalimler bu sözün dışındadır" buyurdu.

125. Kâbe'yi insanlar için toplanma ve güven yeri kıldık. "İbrahim'in makamını ibadet yeri edinin" dedik. İbrahim ve İsmail, tavaf edenler, kendini ibâdete verenler, rükû ve secde edenler için Evimi temiz tutmakla görevliydi.

126. İbrâhim: "Rabbim! Burayı güvenli bir yer kıl. Halkından Allah'a ve âhiret gününe iman edenleri ürünlerle rızıklandır"demişti. Allah da: "Küfredeni de az bir süre geçindirir, sonra da cehennem azabına uğratırım. Orası ne kötü bir yurttur" dedi.

127. İbrahim ve İsmail Kâbenin temellerini yükseltirlerken şöyle diyorlardı: "Rabbimiz! Bunu bizden kabul buyur. Çünkü Sen, her şeyi işitir ve bilirsin."

128. "Rabbimiz! Bizi Sana teslim olanlardan kıl. Soyumuzdan da Sana teslim olan bir ümmet çıkar. Bize ibadet yollarımızı göster ve tevbemizi kabul et. Çünkü Sen, tevbeleri kabul edersin, çok merhametlisin."

129. "Rabbimiz! Onlara aralarından, Senin ayetlerini okuyan, kendilerine Kitab'ı ve hikmeti öğreten ve onları arındıran bir rasûl gönder. Çünkü Sen, aziz ve hakimsin."

130. Kendini bilmezden başka kim, İbrahim'in dininden yüz çevirir! Andolsun ki dünyada onu seçtik; doğrusu o ahirette de salihlerdendir.

131. Rabbi ona: "Teslim ol" dediğinde; "âlemlerin Rabbine teslim oldum" demişti.

132. İbrâhim, bunu oğullarına vasiyet etti.Yakub da: "Ey oğullarım! Doğrusu Allah, bu dini sizin için seçti. Öyleyse ancak Müslüman olarak can verin" dedi.

133. Yoksa siz, Yakub ölüm döşeğinde iken yanında mıydınız! Oğullarına: "Benden sonra neye kulluk edeceksiniz" diye sormuştu da oğulları: "Senin ilahına; ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilahı olan tek ilaha kulluk edeceğiz. Biz zaten O'na teslim olmuşuz" diye cevap vermişlerdi.

134. Onlar, geçmiş birer ümmettir. Onların kazandıkları kendilerine, sizin kazandıklarınız da sizedir. Siz onların yaptıklarından sorumlu tutulmayacaksınız.

135. "Yahûdi ve Hıristiyan olun ki doğruyu bulasınız" dediler. De ki: "Hayır. Biz, hanif olan ve müşrik olmayan İbrahim'in dinine uyarız."

136. "Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmâil'e, İshâk'a, Yakub'a ve onların soyundan gelenlere indirilene; Rableri katından Musâ'ya, İsâ'ya ve diğer nebilere verilenlere iman ettik. Aralarında hiçbir ayrım gözetmeyiz. Biz O'na teslim olmuşuz."

137. Eğer sizin iman ettiğiniz gibi imân ederlerse andolsun ki doğru yolu bulmuş olurlar. Eğer yüz çevirirlerse sapmış olurlar. Onlara karşı Allah sana yeter. O, herşeyi işitir ve bilir.

138. Allah'ın boyasına boyanın. Boyası Allah'ınkinden daha güzel olan kim vardır! "Biz yalnız O'na kulluk ederiz" deyin.

139. "Hepimizin Rabbi de O olduğu halde bizimle Allah hakkında mı tartışıyorsunuz! Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız da sizedir. Biz, samimi olarak O'na bağlanmışız" de.

140. "Yoksa İbrahim, İsmail, Yakub ve onların soyundan gelenlerin yahudi ve hıristiyan olduğunu mu iddia ediyorsunuz!" De ki: "Siz mi daha iyi bilirsiniz, yoksa Allah mı! Allah tarafından kendisine bildirilen gerçeği gizleyenden daha zalim kim vardır! Allah yaptıklarınızdan gafil değildir."

141. Onlar geçmiş birer ümmettir. Onların kazandıkları kendilerine, sizin kazandıklarınız da sizedir. Siz onların yaptıklarından sorumlu tutulmayacaksınız.

142. Sefihler: "Onları yöneldikleri kıbleden alıkoyan nedir!" diyecekler. De ki: "Doğu da batı da Allah'ındır. O, dilediğini doğru yola iletir."

143. İşte böylece siz insanlara şahit olasınız, rasûl de size şahit olsun diye sizi hayırlı bir ümmet kıldık. Seni bu kıbleye, rasûle uyanı, topukları üzere dönenden ayıralım diye yönelttik. Doğrusu bu, Allah'ın hidâyete eriştirdiklerinden başkasına ağır gelir. Allah, imanınızı zâyi edecek değildir. Çünkü Allah, insanlara karşı çok şefkatli, çok merhametlidir.

144. Andolsun yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu biliyoruz. Seni elbette hoşnut olacağın kıbleye yönelteceğiz. O halde artık yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Nerede olursanız olun, yüzünüzü oraya çevirin.Kitap verilenler, onun Rablerinden bir hak olduğunu bilirler. Allah, onların yaptıklarından gafil değildir.

145. Kitap verilenlere her türlü ayeti getirsen de senin kıblene uymazlar. Sen de onların kıblesine uyacak değilsin. Zaten onlar, birbirlerinin kıblesine de uymuyorlar.Sana gelen ilimden sonra onların hevalarına uyacak olursan, o takdirde mutlaka zalimlerden olursun.

146. Kendilerine kitap verdiklerimiz, onu oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Fakat onlardan bir grup, bile bile hakkı gizliyor.

147. Hak, Rabbindendir. Sakın şüphe etme.

148. Herkesin yöneldiği bir hedefi vardır. Öyleyse siz de hayırlarda yarışın. Nerede olursanız olun, Allah hepinizi bir araya toplayacaktır. Çünkü Allah herşeye kadirdir.

149. Nereden yola çıkarsan çık, yüzünü Mescid-i Haram'a çevir. Çünkü o, Rabbinden bir haktır. Allah yaptıklarınızdan gafil değildir.

150. Nereden yola çıkarsan çık, Mescid-i Haram'a yönel. Nerede olursanız olun, oraya yönelin ki, zalimleri hariç, insanların size karşı bir delilleri olmasın. Onlardan değil, Benden korkun ki size nimetimi tamamlayayım da doğru yolu bulasınız.

151. Nitekim size aranızdan ayetlerimizi okuyan, sizi arındıran, size Kitab'ı, hikmeti ve bilmediklerinizi öğreten bir rasûl gönderdik.

152. Beni zikredin ki Ben de sizi zikredeyim. Bana şükredin, sakın küfretmeyin.

153. Ey iman edenler! Sabır ve salâtla yardım dileyin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.

154. Allah yolunda öldürülenlere "ölüler" demeyin. Hayır, onlar diridirler, fakat siz bilmezsiniz.

155. Sizi mutlaka, korku, açlık, mal, can ve ürün kaybına uğratarak deneriz. Sabredenleri müjdele.

156. Onlar bir musibete uğradıklarında; "biz Allah'a aitiz ve yine O'na döneceğiz" derler.

157. İşte Rablerinin bağışlaması ve rahmeti onların üzerinedir. Doğru yolda olanlar da onlardır.

158. Safâ ve Merve Allah'ın alâmetlerindendir. Kim hacca veya umreye giderse o ikisini de tavaf etmesinde bir mahzur yoktur. Kim de gönülden daha fazlasını yaparsa bilsin ki, Allah, şükrün karşılığını verir ve herşeyi bilir.

159. Kitap'ta insanlara açıklamamızdan sonra, indirdiğimiz apaçık delilleri ve hidayeti gizleyenlere Allah da lanet edecek olanlar da lanet eder.

160. Ancak tevbe edenler, ıslah olanlar ve hakkı açıklayanlar müstesna. İşte Ben, onların tevbesini kabul ederim. Zira Ben, tevbeleri çok kabul ederim, çok merhametliyim.

161. Küfreden ve ölünceye kadar küfürlerinde ısrar edenler var ya, işte Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onların üzerinedir.

162. Onlar orada temelli kalırlar. Onların ne azabları hafifletilir ne de kendilerine mühlet verilir.

163. İlahınız tektir. Rahman ve rahim olan Allah'tan başka ilah yoktur.

164. Göklerin ve yerin yaratılmasında, geceyle gündüzün peşpeşe gelmesinde, insanlara faydalı şeyleri taşıyan gemilerin denizde hareket etmesinde, Allah'ın gökten su indirip onunla ölümünden sonra yeri dirilterek orada her türlü canlıyı çoğaltmasında, rüzgarın estirilmesinde ve yerle gök arasında emre amade bulutların hareket ettirilmesinde aklını kullanan kimseler için ayetler vardır.

165. Allah'ın yanısıra ilahlar edinip onları Allah'ı sever gibi seven insanlar vardır. İman edenlerin Allah'a olan sevgisi ise hepsinden fazladır. Zulmedenler azabı gördüklerinde, kuvvetin bütünüyle Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azabının şiddetli olduğunu anlayacaklardır.

166. İşte o zaman kendilerine uyulanlar, uyanlardan uzaklaşır, azabı görürler ve aralarındaki bağlar kopar.

167. Uyanlar derler ki: "Keşke dünyaya geri dönme imkanımız olsa da onların bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsak." Böylece Allah onlara, pişmanlık duyacakları işlerinin sonucunu gösterir. Onlar ateşten çıkacak da değillerdir.

168. Ey İnsanlar! Yeryüzünde bulunanların helal ve temiz olanlarından yiyin, şeytana uymayın. Doğrusu o, sizin apaçık düşmanınızdır.

169. Çünkü o sizi kötülüğe, hayasızlığa ve Allah'a karşı bilmediğinizi söylemeye teşvik eder.

170. Onlara: "Allah'ın indirdiğine uyun" denildiğinde: "Hayır, biz atalarımızdan gördüğümüze uyarız" derler. Ataları akıllarını kullanmayan ve doğru yolu da bulamayan kimseler olsalar da mı?

171. Uyanlan kâfirlerin durumu, çobanın bağırtısını duyduğu halde, onun söylediğini anlamayan hayvanların durumu gibidir. Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Bu yüzden akıllarını kullanamazlar.

172. Ey iman edenler! Size verdiklerimizin temiz olanlarından yiyin ve yalnızca O'na kulluk ediyorsanız Allah'a şükredin.

173. Allah size, leşi, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilenleri haram kılmıştır. Mecbur kalan kimsenin, helal saymaksızın ve zaruret miktarını aşmaksızın bunlardan yemesinde bir sakınca yoktur. Doğrusu Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir

174. Allah'ın Kitâp'ta indirdiğinden bir kısmını gizleyen ve onu az bir değere değişenler, karınlarına ancak ateş doldurmaktadırlar. Allah kıyamet günü onlarla ne konuşacak ne de onları arındıracaktır. Onlar can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

175. İşte onlar, hidayete karşılık sapıklığı, bağışlanmaya karşılık azabı satın almışlardır. Onlar ateşe ne kadar da dayanıklıdırlar!

176. Bu, Allah'ın, Kitabı hak olarak indirmesinden dolayıdır. Kitap hakkında ihtilafa düşenler, derin bir sapıklık içindedirler.

177. Yüzlerinizi doğuya veya batıya çevirmeniz birr değildir. Asıl birr, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara ve nebilere iman eden; O'nun sevgisi ile yakınlara, yetimlere, düşkünlere, yolda kalmışlara, yoksullara ve kölelere yardım eden; namazı kılan, zekatı veren, ahidleştiklerinde ahitlerine riayet eden; zorlukta, darlıkta ve savaşta sabredenlerin davranışlarıdır. İşte doğrular ve muttakiler onlardır.

178. Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında size kısas farz kılındı: Suçluların hür, köle ya da kadın olduğuna bakılmaksızın bu ceza uygulanır. Öldüren, öldürülenin velisi tarafından affedilirse, diyetini velisine örfe uygun olarak güzellikle ödesin. Bu, Rabbinizden bir hafifletme ve rahmettir. Bundan sonra kim haddi aşarsa, işte o, can yakıcı bir azaba uğrayacaktır.

179. Ey akıl sahipleri! Sakınasınız diye farz kılınan kısasta sizin için hayat vardır.

180. İçinizden ölümü yaklaşan kimsenin, eğer mal bırakıyorsa, ana babaya ve yakınlara uygun bir biçimde vasiyette bulunması -muttakiler üzerine bir yükümlülük olarak- farzdır.

181. Kim vasiyeti işittikten sonra değiştirirse, günahı değiştirenlerin üzerinedir. Doğrusu Allah, herşeyi işitir ve bilir.

182. Kim vasiyet edenin yanılmasından ya da haksızlık etmesinden endişe ederse, iki tarafın arasını düzeltmesinde bir günah yoktur. Doğrusu Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

183. Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, korunasınız diye size de farz kılındı.

184. Sayılı günlerde... İçinizden hasta veya yolculukta olan, tutamadığı günler sayısınca diğer günlerde tutsun. Eğer buna da gücü yetmiyorsa imkanı olanın bir düşkünü doyuracak kadar fidye vermesi gerekir. Kim içinden gelerek daha fazlasını verirse, bu onun için daha hayırlıdır. Eğer bilirseniz oruç tutmanız sizin için en hayırlısıdır.

185. İnsanlar için hidâyet rehberi olan Kur'an, yol gösterici ve hakkı batıldan ayırıcı belgeler olarak Ramazan ayında indirilmiştir. Kim o aya erişirse onu oruçlu geçirsin. Hasta veya yolculukta olan tutamadığı günlerin sayısınca diğer günlerde tutsun. Allah size zorluk değil, kolaylık diliyor. Bu kolaylıklar, sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesinden dolayı O'nu yüceltmeniz içindir. Umulur ki şükredersiniz.

186. Kullarım sana Beni sorarlarsa bilsinler ki, Ben onlara yakınım. Bana dua edenin duasına icabet ederim. O halde onlar da Bana yönelsinler ve iman etsinler ki doğru yolu bulmuş olsunlar.

187. Oruç tuttuğunuz günlerin gecesi, kadınlarınıza yaklaşmanız helal kılındı. Onlar sizin örtünüz, siz de onların örtülerisiniz. Allah sizin bu konuda kendinizi sıkıntıya soktuğunuzu bildi. Bu yüzden mağfiretiyle size yönelip bu zorluğu üzerinizden kaldırdı. Artık onlara yaklaşabilirsi-

niz. Allah'ın sizin için takdir ettiğini arayın. Şafak söktükten sonra ortalık aydınlanıncaya kadar yiyip için, sonra akşama kadar oruç tutun. Mescidlerde itikâfa çekildiğinizde de kadınlara yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın yasalarıdır, sakın onları çiğnemeyin. İşte Allah, sakınsınlar diye insanlara ayetlerini böyle açıklıyor.

188. Birbirinizin malını bâtıl yollarla yemeyin. Bazı insanların mallarını haksızlıkla yemek için onu bile bile yöneticilere peşkeş çekmeyin.

189. Sana ayın evrelerini soruyorlar. De ki: "Onlar, insanlara vakitleri ve hac zamanını bildirir. Evlere arkasından girmeniz birr değildir. Birr, Allah'tan sakınanın davranışıdır. Evlere kapılarından girin. Allah'tan sakının ki kurtulabilesiniz."

190. Sizinle savaşanlarla Allah yolunda savaşın ama haddi aşmayın. Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez.

191. Onları, bulduğunuz yerde öldürün, sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Fitne, adam öldürmekten daha ağır bir suçtur. Onlar size saldırmadıkça onlarla Mescid-i Haram'ın yanında savaşmayın. Eğer saldırırlarsa onları öldürün. İşte kâfirlerin cezâsı budur.

192. Eğer vazgeçerlerse, doğrusu Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

193. Fitne kalmayıncaya ve sadece Allah'ın otoritesi kabul edilinceye kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse, artık zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur.

194. Haram ay, haram aya karşılıktır. Dokunulmazlıklar karşılıklıdır. Size saldırana aynı şekilde karşılık verin. Allah'tan sakının ve Allah'ın muttakilerle beraber olduğunu bilin.

195. Allah yolunda infak edin, infaktan kaçınarak kendinizi tehlikeye atmayın. İyi davranın. Çünkü Allah, muhsinleri sever.

196. Haccı ve umreyi Allah için tamamlayın. Eğer engellenirseniz, kolayınıza gelen bir kurbanlık gönderin ve kur-

banlık yerine ulaşıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden hasta olan veya başından bir rahatsızlığı bulunanın kurbanının yerine ulaşmasını bekleyemediği takdirde ya oruç tutması veya sadaka vermesi ya da kurban kesmesi gerekir. Güvene kavuştuğunuzda hac vaktine kadar umre yapmak isteyenin kolayına gelen bir kurban kesmesi gerekir. Kurbanlığa gücü yetmeyenin üç gün hacda, yedi gün de evine döndüğünde olmak üzere toplam on gün oruç tutması gerekir. Bu, ailesi Mescid-i Haram civarında oturmayan kimseler içindir. Allah'tan sakının ve Allah'ın cezasının şiddetli olduğunu bilin.

197. Hac, bilinen aylardadır. Kim bu aylarda hacca gitmek isterse bilsin ki, hacda kadına yaklaşmak, isyankârlık ve kavga etmek yasaktır. Ne hayır işlerseniz Allah onu bilir. Öyleyse azık edinin. Doğrusu en hayırlı azık takvadır. Ey akıl sahipleri, Benden korkun.

198. Hacda ticaret yapmanızda bir sakınca yoktur. Arafat'tan indiğiniz zaman, daha önce sapıklık içinde olduğunuzu ve Allah'ın sizi hidayete eriştirdiğini hatırlayarak Allah'ı Meş'ar-ı Haram'da anın.

199. Sonra insanların akın ettiği yerden siz de akın edin ve Allah'tan bağışlanma dileyin. Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

200. Hac ibadetinizi bitirdiğinizde, Allah'ı atalarınızı andığınız gibi hatta daha kuvvetli bir şekilde anın, "Rabbimiz! Bize dünyada ver" diyen insanlar vardır. Onların âhirette hiçbir nasibi yoktur.

201. Kimi insanlar da: "Rabbimiz! Bize dünyada da ahirette de güzellik ver ve bizi cehennem azâbından koru" der.

202. İşte onlar, yaptıklarının mükafatını alacaklardır. Allah hesabı çabuk görür.

203. Allah'ı sayılı günlerde zikredin. Kim bunu iki gün öne alır veya ertelerse, sakınan kimseye bir sorumluluk yoktur. Allah'tan korkun ve O'nun huzurunda toplanacağınızı bilin.

204. Dünya hayatına dair konuşması hoşuna giden, en azılı düşman olduğu halde kalbindekine Allah'ı şahit tutarak samimiyetini ispatlamaya çalışan insanlar vardır.
205. İktidara geldiğinde, orada fesada, ekini ve nesli mahvetmeye koyulur. Fakat Allah, fesadı sevmez.
206. Ona: "Allah'tan sakın" denildiğinde gururu onu günaha sürükler. Onun varacağı yer cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir.
207. Allah'ın rızasını kazanmaya çalışan insanlar vardır. Allah, kullarına karşı çok şefkatlidir.
208. Ey iman edenler! Hepiniz Allah'a teslim olun; şeytana uymayın. Çünkü o, sizin apaçık düşmanınızdır.
209. Eğer size açık deliller geldikten sonra yüz çevirirseniz, Allah'ın, aziz ve hakim olduğunu bilin.
210. Yoksa onlar, bulutların gölgeleri arasından Allah'ın azabının ve meleklerin tepelerine inip işin bitirilmesini mi bekliyorlar! Bütün işler Allah'a döndürülür.
211. İsrailoğullarına sor, kendilerine nice açık ayetler verdik. Kim Allah'ın ayetlerini kendine geldikten sonra değiştirirse bilsin ki Allah'ın cezası çok şiddetlidir.
212. Dünya hayatı kafirlere cazip gösterildi. Onlar, mü'minlerle alay ederler. Oysa sakınanlar kıyamet günü onlardan üstün durumdadırlar. Allah, dilediğini hesapsızca rızıklandırır.
213. İnsanlar tek ümmetti. Sonra Allah, müjdeci ve uyarıcı olarak nebiler gönderdi ve insanların ihtilafa düştükleri konularda hükmetmeleri için onlara hak kitaplar indirdi. Kitap verilenler, kendilerine açık deliller geldikten sonra aralarındaki ihtiras ve kıskançlık yüzünden onda ihtilafa düştüler. Allah mü'minlere onların çekiştikleri konularda ilmiyle doğruyu gösterdi. Allah, dilediğini doğru yola iletir.
214. Yoksa sizden öncekilerin çektiği sıkıntıları çekmeden cennete girivereceğinizi mi sandınız! Onlar öyle sıkıntı ve felaketlere uğradılar ve öyle sarsıldılar ki rasûl ve berabe-

rindeki mü'minler; "Allah'ın yardımı ne zaman" diyecek oldular. İyi bilin ki Allah'ın yardımı çok yakındır.

215. Sana neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: "Anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, düşkünlere ve yolda kalanlara hayır olarak ne infak edebilirseniz... Allah işlediğiniz her hayrı bilir."

216. Hoşunuza gitmese de savaşmanız farz kılındı. Bakarsınız hoşlanmadığınız bir şey sizin için iyi, hoşlandığınız bir şey de kötü olabilir. Allah bilir, fakat siz bilmezsiniz.

217. Sana haram ayı, onda savaşı soruyorlar. De ki: "O aylarda savaşmak ağır bir suçtur. Ama Allah'ı küfretmek, insanları Allah'ın yolundan ve Mescid-i Haram'dan alıkoymak ve halkını oradan çıkarmak daha ağır bir suçtur. Fitne çıkarmak adam öldürmekten daha ağır bir suçtur. Eğer güçleri yetse dininizden döndürünceye kadar sizinle savaşırlar. Sizden kim dininden döner ve kafir olarak ölürse bilsin ki, onların yaptıkları dünyada da, ahirette de boşa gitmiştir. İşte onlar, içinde devamlı kalmak üzere cehennemliktirler.

218. İman edip hicret eden ve Allah yolunda cihad edenler Allah'ın rahmetini umabilirler. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

219. Sana içki ve kumarın hükmünü soruyorlar. De ki: "O ikisinde hem büyük günah hem de insanlar için bazı faydalar vardır. Ama günahı faydasından çoktur." Sana neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: "İhtiyaçtan artanı." Allah, düşünesiniz diye ayetlerini işte böyle açıklıyor.

220. Bu dünya ve ahiret hakkında... Sana, yetimlere nasıl davranılması gerektiğini soruyorlar. De ki: "Onların işlerini düzenlemek hayırlıdır. Eğer sizinle beraber yaşarlarsa kardeşinizdirler. Allah, ıslah edenle fesat çıkaranı bir tutmaz. Allah dileseydi sizi zora koşardı. Doğrusu Allah, azizdir, hakimdir.

221. İman etmedikçe müşrik kadınlarla evlenmeyin. O hoşunuza gitse de mü'min bir cariye müşrik bir kadından da-

ha hayırlıdır. Mü'min kadınlar da iman etmedikçe müşrik erkeklerle evlenmesinler. Ohoşunuza gitse bile, mü'min bir köle, müşrik bir erkekten daha hayırlıdır. Çünkü onlar ateşe çağırırlar. Allah ise izniyle cennete, mağfirete çağırır ve öğüt alsınlar diye ayetlerini iyice açıklar.

222. Sana hayız halini soruyorlar. De ki: "O bir ezadır, temizlenmelerine kadar kadınlara yaklaşmayın. Temizlendiklerinde Allah'ın size emrettiği yoldan yaklaşın. Doğrusu Allah, çok tevbe edenleri ve temizlenenleri sever."

223. Kadınlarınız tarlanız gibidir. Öyleyse kadınlarınıza dilediğiniz gibi yaklaşın. Kendiniz için salih amel işleyin. Allah'tan korkun ve O'na mutlaka kavuşacağınızı bilin. Mü'minleri müjdele.

224. Sakın, Allah adına ettiğiniz yeminleri iyilik etmenize, sakınmanıza ve insanların arasını bulmanıza engel kılmayın. Allah herşeyi işitir ve bilir.

225. Allah sizi ağız alışkanlığı ile ettiğiniz yeminlerden sorumlu tutmaz, fakat bilerek ettiğiniz yeminlerden sorumlu tutar. Allah çok bağışlayıcıdır, halimdir.

226. Kadınlarına yaklaşmamaya yemin edenlerin dört ay beklemeleri gerekir. Eğer yeminlerinden dönerlerse; doğrusu Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

227. Eğer boşanmaya karar verirlerse; şüphesiz Allah, herşeyi işitir ve bilir.

228. Boşanan kadınlar kendi kendilerine üç aybaşı hali geçirinceye kadar beklerler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorlarsa, Allah'ın, rahimlerinde yarattığını gizlemeleri helal olmaz. Eğer bu dönemde barışmak isterlerse kocaları onları almaya daha çok hak sahibidirler. Karı kocanın birbirleri üzerinde maruf hakları vardır. Fakat erkeklerin hakları daha fazladır. Allah azizdir, hakimdir.

229. Boşama iki defadır. Bundan sonra ya güzellikle geçinmek ya da iyilikle ayrılmak gerekir. Eşlerin aralarında,

Allah'ın yasalarını koruyamamalarından korkmaları hariç, kadınlara verdiklerinizden bir şey almanız helal olmaz. Eğer aralarında Allah'ın yasalarını koruyamayacaklarından korkarsanız, kadının fidye vermesinde iki tarafa da bir sorumluluk yoktur. Bunlar, Allah'ın yasalarıdır, sakın onları çiğnemeyin. Kim Allah'ın yasalarını çiğnerse işte onlar zalimlerdir.

230. Eğer koca, karısını tekrar boşarsa kadın başka biriyle evlenmedikçe eski kocasına helal olmaz. Yeni kocası kadını boşadığı takdirde karı koca Allah'ın yasalarını koruyacaklarına inanırlarsa birbirlerine dönmelerinde bir mahzur yoktur. Bunlar, Allah'ın bilen kimseler için iyice açıkladığı yasalardır.

231. Kadınları boşadığınızda iddetlerini tamamladıklarında, onları ya güzellikle tutun ya da iyilikle bırakın. Onları, zulmetmek için zorla tutmayın. Kim böyle yaparsa andolsun ki kendine zulmetmiş olur. Sakın Allah'ın ayetlerini alay konusu edinmeyin. Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size Kitâp ve hikmet indirdiğini ve size onunla öğüt verdiğini unutmayın. Allah'tan korkun ve Allah'ın herşeyi bildiğini bilin.

232. Kadınları boşadığınızda ve iddetlerini doldurduklarında, güzellikle anlaştıkları takdirde eski kocalarıyla evlenmelerine engel olmayın. Bu içinizden Allah'a ve ahiret gününe iman eden herkese bir uyarıdır. Bu sizin için daha uygun ve daha temizdir. Allah bilir, fakat siz bilmezsiniz.

233. Bir kimse karısını boşadığında eğer ondan olan çocuğunu emzirtmek isterse, annesi çocuğunu tam iki yıl emzirmelidir. Annenin uygun bir şekilde yedirilip giydirilmesi çocuğun babasınsa aittir. Kişi, kaldırabileceğinden fazlasıyla sorumlu tutulmaz. Çocuğundan dolayı anne de baba da zarara sokulmasın. Varisin de böyle yapması gerekir. Eğer anne ve baba anlaşarak, kendi rızaları ile çocuğu sütten kesmek isterse ikisine de bir sorumluluk yoktur. Ücretlerini uygun bir şekilde verdiğiniz tak-

dirde çocuklarınızı süt anneye emzirtmenizde de bir mahzur yoktur. Allah'tan korkun ve Allah'ın bütün yaptıklarınızı gördüğünü bilin.

234. Ölen mü'minlerin hanımları dört ay on gün beklerler. İddetlerini doldurdukları zaman kendileri için maruf bir şekilde yaptıklarından dolayı size bir sorumluluk yoktur. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

235. Böyle kadınlara evlenme isteğinizi ima etmenizde veya onlarla evlenmeyi içinizden geçirmenizde bir sakınca yoktur. Allah sizin onları içinizden geçireceğinizi bilir. Maruf olanı söylemeniz dışında, onlarla gizlice sözleşmeyin ve farz olan sürelerini doldurmadıkça onlarla nikah akdi yapmaya kalkışmayın. Allah'ın içinizdekini bildiğini bilin ve O'ndan sakının. Allah'ın çok bağışlayıcı ve halim olduğunu bilin.

236. Kadınları, kendilerine dokunmadan ve mehirlerini belirlemeden boşamanızda bir mahzur yoktur. Bu durumda, muhsinlerin üzerine bir yükümlülük olarak, zengin olan gücüne göre faydalandırsın, fakir olan da gücüne göre maruf üzere versin.

237. Mehirlerini belirlediğiniz kadınları, kendilerine dokunmadan boşarsanız, kadının veya kadının nikah yetkisini elinde bulunduran velisinin vazgeçmesi hariç, belirlediğiniz mehrin yarısını verin. Eğer hepsini verirseniz bu takvaya daha uygundur. Birbirinize lütufkâr davranmayı ihmal etmeyin. Doğrusu Allah bütün yaptıklarınızı görmektedir.

238. Namazlara ve orta namaza devam edin; Allah'a gönülden boyun eğin.

239. Tehlike anında namazlarınızı ayakta veya bindiğiniz şeylerin üzerinde kılın. Güvene kavuştuğunuzda, size bilmediğinizi öğreten Allah'ı çokça anın.

240. Ölen mü'minler, eşlerine evlerini terk etmeden bir yıl yetecek geçimliği vasiyet etsinler. Eğer kendiliklerinden çıkarlarsa onların mârufa göre yaptıklarından sorumlu değilsiniz. Allah azizdir, hakimdir.

241. Boşanmış kadınları maruf bir şekilde geçindirmek muttakilerin görevidir.
242. İşte Allah, aklınızı kullanasınız diye ayetlerini iyice açıklıyor.
243. Ölüm korkusuyla kitleler halinde yurtlarından kaçanları bilmez misin! Allah onlara "ölün" dedi, sonra da diriltti. Çünkü Allah, insanlara karşı çok büyük lütuf sahibidir, fakat insanların çoğu şükretmez.
244. Allah yolunda savaşın; Allah'ın herşeyi işittiğini ve bildiğini bilin.
245. Kim Allah'a, Allah'ın kendisine karşılığını kat kat vereceği bir ödünç vermek ister! Allah rızkı daraltır da genişletir de. Sonunda O'na döneceksiniz.
246. Mûsâ'dan sonra İsrâiloğullarının ileri gelenlerinin yaptıklarını görmedin mi! Nebîlerine: "Bize bir komutan gönder de onun önderliğinde Allah yolunda savaşalım" dediler. Nebîleri onlara: "Ya savaş farz kılınır da savaşmazsanız" dedi. "Yurdumuzdan ve çoluk çocuğumuzdan ayrı bırakılmışken Allah yolunda niçin savaşmayalım!" dediler. Savaş kendilerine farz kılındığında içlerinden pek azı hariç döneklik ettiler. Allah, zalimleri çok iyi bilmektedir.
247. Nebileri onlara: "Allah size, komutan olarak Tâlut'u gönderdi" dedi. Dediler ki: "Biz yönetime ondan daha lâyıkken ve ona geniş bir servet de verilmemişken o bize nasıl önderlik edebilir!" Nebileri dedi ki: "Doğrusu Allah, onu sizin için seçti, onun bilgisini ve gücünü de artırdı." Allah, mülkünü dilediğine verir, Allah, her şeyi kuşatır ve bilir.
248. Nebileri onlara: "Onun önderliğinin belirtisi, içinde Rabbiniz katından bir rahmet, Mûsâ ve Harûn'un bıraktıkları bulunan, meleklerin taşıdığı sandığın gelmesidir. Eğer iman ediyorsanız bunda sizin için bir ayet vardır" dedi.
249. Tâlut, ordusunu hazırlayıp, yola çıkınca onlara dedi ki: "Allah, sizi bir nehirle deneyecektir. Kim ondan içerse

benden değildir; avucuyla alıp tatması hâriç ondan içmeyen bendendir." Pek azı hâriç ondan içtiler. O ve beraberindeki mü'minler nehri geçtiklerinde, ondan kana kana içenler: "Bugün Câlût ve ordusuna karşı savaşacak gücümüz yok" dediler. Allah'a kavuşacaklarına kesin olarak inananlar ise: "Allah'ın izniyle nice küçük topluluk kendisinden büyük toplulukları yenmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir" dediler.

250. Câlut ve ordusuyla karşı karşıya geldiklerinde: "Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve bize dayanma gücü ver. Kâfirlere karşı bize yardım et" dediler.

251. Allah'ın izniyle onları bozguna uğrattılar. Davûd, Câlût'u öldürdü. Allah ona mülk ve hikmet verdi ve ona dilediğini öğretti. Eğer Allah, insanların bir kısmına diğerleriyle engel olmasaydı yeryüzü fesada boğulurdu. Fakat Allah, âlemlere karşı büyük lütuf sahibidir.

252. İşte bunlar Allah'ın ayetleridir. Onları sana hak olarak okuyoruz. Doğrusu sen rasullerdensin.

253. İşte bunlar, kimini kimine üstün kıldığımız rasullerdir. Allah onlardan kimine hitabetti, kimini de derecelerle yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya apaçık deliller verdik ve onu Rûhu'l-Kudüs'le destekledik. Allah dileseydi, onlar kendilerine açık deliller geldikten sonra onun ardından birbirleriyle savaşmazlardı. Fakat ihtilafa düştüler. Kimi iman etti kimi de küfretti. Allah dileseydi birbirleriyle savaşmazlardı. Fakat Allah dilediğini yapar.

254. Ey iman edenler! Alışverişin, dostluğun ve şefaatin olmayacağı gün gelmeden önce size verdiğimiz rızıklardan infak edin. Kafirlere gelince, işte onlar zalimlerdir.

255. Kendisinden başka ilah olmayan Allah, hayy ve kayyumdur. O ne uyuklar ne uyur. Göklerde ve yerde olanların hepsi O'nundur. İzni olmadıkça katında kimse şefaat edemez. O onların gizlediklerini de açıkladıklarını da bilir. O dilemedikçe kimse O'nun ilminden birşey kavrayamaz. Egemenliği gökleri ve yeri kuşatmıştır. Onları ko-

ruyup gözetmek O'na ağır gelmez. O çok yücedir, çok büyüktür.

256. Dinde zorlama yoktur. Hakla bâtıl kesin olarak ayrılmıştır. Kim tağutu küfredip, Allah'a inanırsa kopmayacak sağlam bir kulpa yapışmış olur. Allah, herşeyi işitir ve bilir.

257. Mü'minlerin velisi Allah'tır, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Kâfirlerin velisi de tağuttur, onları aydınlıktan karanlıklara sürükler. İşte onlar, içinde temelli kalmak üzere cehennemliktirler.

258. Allah, kendisine mülk verdi diye Rabbi hakkında ibrahim'le tartışanı görmedin mi! İbrahim; "Rabbim, diriltir ve öldürür"dediğinde o: "Ben de diriltir ve öldürürüm" dedi. İbrahim: "Allah, güneşi doğudan getiriyor, sen de batıdan getirsene"deyince kafir adam şaşırıp kaldı. Allah, zalimleri doğru yola iletmez.

259. Yahut harâb olmuş ve terkedilmiş bir şehre uğrayıp: "Allah bunları ölümünden sonra nasıl diriltecek!" diyeni. Allah onu öldürüp yüzyıl sonra yeniden diriltti. Sonra ona: "Ne kadar kaldın" dedi. O da: "Bir gün veya daha az" dedi. Allah: "Hayır, yüzyıl kaldın. Yiyecek ve içeceğine bak, henüz bozulmamış. Eşeğine bak. Seni insanlara bir ibret kılacağız. Kemiklere bak, onları nasıl birleştirip et giydiriyoruz" dedi. Her şey kendisine iyice belli olunca: "Artık Allah'ın herşeye kadir olduğunu anladım" dedi.

260. Bir zamanlar, İbrahim: "Rabbim! Ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster" demişti. Allah: "Yoksa inanmıyor musun" dedi. "Hayır, fakat gözlerimle görmek istiyorum" dedi. Allah: "Öyleyse dört çeşit kuş al ve onları kendine alıştır. Sonra onların her parçasını bir dağa at. Sonra onları çağır. Uçarak sana geleceklerdir. Allah'ın aziz ve hakim olduğunu bil" dedi.

261. Mallarını Allah yolunda infak edenlerin durumu, yedi başak veren ve her başağında yüz tane bulunan tohu-

mun durumu gibidir. Doğrusu Allah, dilediğine kat kat
artırır. Allah, herşeyi kuşatır ve bilir.
262. Mallarını Allah yolunda infak edip de infak ettiklerini
başa kakmayan ve eza vesilesi yapmayanların ecrini
Rableri verecektir. İşte onlar ne korkar ne de üzülürler.
263. Güzel bir söz ve bağışlama, arkasından ezâ gelen sada-
kadan daha hayırlıdır. Allah hiçbir şeye muhtaç değildir,
halimdir.
264. Ey iman edenler! Sadakalarınızı, Allah'a ve âhiret günü-
ne iman etmeyen ve mallarını insanlara gösteriş için
harcayan kimse gibi, başa kakarak ve eza ederek boşa
çıkarmayın. Öyle yapanların durumu, üzeri toprakla ör-
tülüyken sağnak yağmur yağınca çırılçıplak kalan kaya-
ya benzer. Yaptıklarından hiçbir şey elde edemezler. Al-
lah, kâfirleri doğru yola iletmez.
265. Mallarını, Allah'ın rızasını kazanmak ve imanlarını pe-
kiştirmek için harcayanların durumu bol yağış alan, iki
kat ürün veren, yağmur yağmasa bile çisentisi düşen
yüksek bir yerdeki bahçenin durumu gibidir. Allah bü-
tün yaptıklarınızı görmektedir.
266. Hangi biriniz, kendisi yaşlandığı ve bakıma muhtaç ço-
cukları olduğu halde altından ırmaklar akan ve içinde
türlü yemiş, hurma ağaçları ve üzüm asması bulunan
bahçesinin kavurucu bir kasırga isabet ederek yanması-
nı ister! İşte Allah düşünesiniz diye ayetlerini böyle açık-
lıyor.
267. Ey iman edenler! Kazandıklarınızın temiz olanlarından
ve sizin için bitirdiklerimizden infak edin. Gözünüzü ka-
pamadan alamayacağınız işe yaramaz ve pis şeyleri ver-
meye kalkışmayın. Allah hiçbir şeye muhtaç değildir,
övülmeye layıktır.
268. Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve hayasızlığa teşvik eder.
Allah ise katından bağışlanma ve lütuf va'dediyor. Allah,
herşeyi kuşatır ve bilir.
269. Allah, hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilmişse
ona çokça hayır verilmiştir. Ancak akıl sahipleri öğüt alır.

270. Allah, infak ettiğiniz ve adadığınız herşeyi bilir. Zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.

271. Sadakayı açıktan verirseniz ne güzel! Ama onu fakirlere gizlice verirseniz bu sizin için daha hayırlıdır. Böylece Allah, günahlarınızdan bir kısmını bağışlar. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

272. İnsanları doğru yola getirmek sana düşmez, fakat Allah dilediğini doğru yola iletir. Hayır olarak ne infak ederseniz sevabı kendinizedir. Zaten siz sadece Allah'ın rızasını kazanmak için infak edersiniz. Hayır olarak ne infak ederseniz karşılığı tam olarak verilir, zulme uğratılmazsınız.

273. Sadakalar, kendisini Allah yoluna adayan ve çalışıp kazanamayan fakirler içindir. İffetli davranmalarından dolayı durumlarını bilmeyen kimse onları zengin sanır. Sen onları belirtilerinden tanırsın. Yüzsüzlük ederek insanlardan bir şey istemezler. Hayır olarak ne infak ederseniz Allah hepsini bilir.

274. Mallarını gece gündüz, gizli açık infak edenlerin ecrini Rableri verecektir. İşte onlar ne korkar ne de üzülürler.

275. Faiz yiyenler, şeytanın kendisine benzettiği kimse gibi davranır. Bu onların, "alışveriş de faiz gibidir." demelerindendir. Oysa Allah, alışverişi helal, faizi haram kılmıştır. Kim Rabbinin öğüdüne uyarak faizden vazgeçerse geçmişte yaptıkları bağışlanır, işi de Allah'a kalmıştır. Kim de onu almaya devam ederse işte onlar, içinde devamlı kalmak üzere cehennemliktirler.

276. Allah faizli kazançları bereketsiz kılar. Sadakayı da bereketlendirir. Allah, hiçbir nankör günahkârı sevmez.

277. İman edip salih amel işleyen, namazı kılan ve zekatı verenlerin ecrini Rableri verecektir. İşte onlar ne korkar ne de üzülürler.

278. Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve eğer iman ediyorsanız faizden arta kalanı bırakın.

279. Böyle yapmadığınız takdirde Allah'a ve rasûlüne savaş açmış olacağınızı bilin. Eğer tevbe ederseniz sermayeniz

sizindir. Böylece ne zulmetmiş ne de zulme uğramış olursunuz.

280. Borçlunun eli dar ise eli genişleyene kadar borcunu erteleyin. Alacağınızı bağışlamanız, bilirseniz sizin için daha hayırlıdır.

281. Allah'ın huzuruna toplanacağınızı bilin. Herkese, yaptığının karşılığının zulme uğratılmadan tastamam ödeneceği günün azabından korkun.

282. Ey iman edenler! Belirli bir süre için birbirinize borç verdiğinizde onu yazın. Aranızdan adil bir kimse onu yazsın. Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin. Yazan alacaklının hakkını tam olarak yazsın; Rabbi olan Allah'tan korksun ve onun hakkından bir şey eksiltmesin. Eğer alacaklı temyiz gücünden yoksun, âciz veya yazdıramayacak durumda ise velisi hakkı gözeterek yazdırsın. Aranızdan iki erkeği de şahit tutun. Eğer iki erkek bulamazsanız, bir erkek ve güvendiğiniz iki kadını biri unuttuğunda diğerinin hatırlatması için şâhit tutun. Şâhitler, çağrıldıklarında şâhitlikten kaçınmasınlar. Az olsun çok olsun borcu va'desiyle yazmaya üşenmeyin. Bu sizin için Allah katında adâlete daha uygun, şâhitlik bakımından daha sağlam ve şüpheden daha uzaktır. Ancak peşin alışveriş yaparsanız onu yazmamanızda mahzur yoktur. Alışveriş yaptığınızda da şahit tutun. Yazana da şâhide de zarar verilmesin. Zarar vermeniz sizin için fısktır. Allah'tan sakının, Allah size öğretiyor. Allah, herşeyi bilir.

283. Eğer yolculukta olur da yazdıracak kimse bulamazsanız rehin alın. Eğer birbirinize güvenirseniz güvenilerek kendisine emanet verilen, emaneti sahibine iâde etsin. Rabbi olan Allah'tan korksun. Sakın şâhitliği gizlemeyin. Şahitliği gizleyen büyük bir günah işlemiş olur. Allah, bütün yaptıklarınızı bilmektedir.

284. Göklerde ve yerde olan herşey Allah'ındır. İçinizdekini açıklasanız da gizleseniz de Allah sizi ondan hesaba çe-

ker. Dilediğini bağışlar, dilediğine de azab eder. Allah, her şeye kadirdir.

285. Rasûl, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, müminler de. Hepsi, Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve rasullerine iman etti. "Allah'ın rasûlleri arasında hiçbir ayrım gözetmeyiz. İşittik ve itaat ettik. Rabbimiz! Bağışlamanı dileriz. Dönüş Sanadır" dediler.

286. Allah, kimseye gücünü aşan bir sorumluluk yüklemez. Herkesin yaptığı iyilik lehine, işlediği kötülük aleyhinedir. "Rabbimiz! Unutur veya yanılırsak bizi sorumlu tutma. Rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır yük yükleme. Rabbimiz! Bize gücümüzü aşan bir sorumluluk yükleme. Bizi affet, bizi bağışla ve bize merhamet et. Bizim mevlamız Sensin. Kâfirlere karşı bize yardım et."

3- ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 200 âyettir. Nüzul Sırası: 89
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, mim.
2. Kendisinden başka ilah olmayan Allah, hayy ve kayyümdur.
3-4. Sana, kendinden öncekileri tasdik edici Kitâb'ı hak olarak indirdi. İnsanlara yol gösterici olarak daha önce de Tevrat ve İncil'i indirmişti. Furkan'ı da indirdi. Allah'ın ayetlerini küfredenler şiddetli bir azâba uğrayacaklardır. Allah, azizdir, suçluları mutlaka cezalandırır.
5. Doğrusu yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz.
6. Sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendiren O'dur. O'ndan başka ilah yoktur. O, azizdir, hâkimdir.
7. Sana Kitab'ı indiren O'dur. Onun bir kısmı, Kitab'ın esası olan muhkem ayetlerdir. Diğerleri ise müteşâbihtir. Kalpleri bâtıla kaymış bulunanlar fitne çıkarmak ve çarpıtmak için onun müteşâbihleriyle uğraşırlar. Halbuki onun tam karşılığını Allah'tan başkası bilmez. İlimde de-

rinleşenler: "Biz ona iman ettik. Hepsi Rabbimiz katındandır" derler. Ancak akıl sahipleri düşünüp öğüt alır.

8. "Rabbimiz! Bizi hidayete erdirdikten sonra kalplerimizi batıla kaydırma. Bize katından rahmet bağışla. Çünkü Sen çok bağışlayıcısın."

9. "Rabbimiz! Doğrusu Sen, gerçekleşeceğinde şüphe olmayan günde insanları toplayacaksın." Şüphesiz ki Allah, va'dinden dönmez.

10. Kâfirlerin malları da evlatları da onları Allah'ın azabından koruyamaz. İşte onlar cehennem odunudurlar.

11. Fir'avn taraftarları ve onlardan öncekiler gibi... Ayetlerimizi yalanladıkları için günahlarından dolayı onları cezalandırdık. Allah'ın cezası çok çetindir.

12. Kafirlere de ki: "Yenileceksiniz ve sonunda cehenneme sürüleceksiniz. Orası ne kötü bir yerdir!"

13. Karşı karşıya gelen iki topluluğun durumunda sizin için ibretler vardır. Biri Allah yolunda savaşıyordu, diğerleri ise kafirdi. Öncekiler, öbürlerini gözleriyle kendilerinin iki misli görüyorlardı. Allah dilediğine yardım eder. Doğrusu bunda, basiret sahipleri için ibretler vardır.

14. Kadınlara, oğullara, altın ve gümüşü yığıp biriktirmeye, cins atlara, hayvanlara ve ekinlere düşkünlük ve sevgi beslemek insanlara güzel gösterildi. Oysa bunlar sadece dünya hayatının geçimliğidir. En güzel karşılık Allah katındadır.

15. De ki: "Size bundan daha hayırlısını haber vereyim mi! Sakınanlara, Rableri katında, altlarından ırmaklar akan, içlerinde tertemiz eşler bulunan, devamlı kalacakları cennetler ve Allah'ın rızası vardır. Allah, kullarını görmektedir."

16-17. Onlar, sabreden, doğru olan, boyun eğen, infak eden ve seherlerde bağışlanma dileyenler olarak, "Rabbimiz! Biz şüphesiz iman ettik, günahlarımızı bağışla ve bizi cehennem azabından koru" diyenlerdir.

18. Allah, adaleti ayakta tutarak kendisinden başka ilah olmadığını açıkladı. Melekler ve ilim sahipleri de aziz ve

hakim olan Allah'tan başka ilah olmadığını tasdik ettiler.

19. Allah katında din, İslâm'dır. Kitab verilenler, kendilerine ilim geldikten sonra sırf aralarındaki ihtiras yüzünden ayrılığa düştüler. Kim Allah'ın ayetlerini küfrederse bilsin ki doğrusu Allah, hesabı çabuk görür.

20. Eğer seninle tartışırlarsa de ki: "Ben ve bana uyanlar, Allah'a teslim olduk." Kendilerine Kitab verilenlere ve ümmilere: "Siz de teslim oldunuz mu!" de. Eğer teslim olurlarsa hidayete ererler. Eğer yüz çevirirlerse sana düşen ancak tebliğdir. Allah kullarını görmektedir.

21. Allah'ın ayetlerini küfredenlere, haksız yere nebileri ve insanlardan adaleti savunanları öldürenlere can yakıcı bir azabı müjdele.

22. Onların yaptıkları dünyada da ahirette de boşa gitmiştir. Onların hiçbir yardımcısı da yoktur.

23. Kendilerine Kitap'tan pay verilenleri görmez misin! Aralarında hükmetmesi için Allah'ın Kitabına çağrıldıklarında bir kısmı yüz çevirerek gerisin geriye döner.

24. Bu onların: "Biz ateşte ancak kısa bir süre kalacağız" demelerindendir. Uydurdukları şeyler, kendilerini dinlerinde aldatmıştır.

25. Onları, herkese yaptığının karşılığının haksızlığa uğratılmadan tastamam ödendiği, gerçekleşeceğinde şüphe olmayan gün topladığımız zaman halleri nice olacak!

26. De ki: "Allahım! Mülkün sahibi Sensin, onu dilediğine verir, dilediğinden çekip alırsın. Dilediğini aziz, dilediğini zelil edersin. Tercih Sana aittir. Sen, her şeye kadirsin."

27. "Geceyi gündüze, gündüzü geceye katarsın. Ölüden diri, diriden ölü çıkarırsın. Dilediğini hesapsızca rızıklandırırsın."

28. Mü'minler, mü'minleri bırakıp da kafirleri veli edinmesinler. Onlardan korunmaya çalışmanız hariç kim böyle yaparsa Allah onun yaptığından uzaktır. Allah size kendisinden korkmanızı emrediyor. Dönüş Allah'adır.

29. De ki: "İçinizde olanı gizleseniz de açığa vursanız da Allah onu bilir. O göklerde ve yerde olanı bilir. Çünkü Allah, herşeye kâdirdir."

30. O gün herkes yaptığı iyilik ve kötülüğü karşısında bulur ve o kötülükle kendisi arasında uzak bir mesafe bulunsun ister. Allah size kendisinden korkmanızı emrediyor. Allah, kullarına karşı çok şefkatlidir.

31. De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

32. De ki: "Allah'a ve rasûle itaat edin." Eğer yüz çevirirlerse; elbette Allah, kafirleri sevmez.

33-34. Allah, Âdem'i ve tek bir soy zinciri halinde gelen Nûh'u, İbrahim'i ve İmran'ın taraftarlarını âlemlere üstün kıldı. Allah, herşeyi işitir ve bilir.

35. İmrân'ın karısı: "Rabbim! Karnımdakini sırf Sana adadım. Benden kabul buyur. Doğrusu Sen, herşeyi işitir ve bilirsin" demişti.

36. Onu doğurduğunda -Allah onun ne doğurduğunu çok iyi bildiği halde- "Rabbim! Kız doğurdum. Erkek kız gibi değildir. Ona Meryem adını verdim. Onu ve soyunu, kovulmuş şeytanın şerrinden Sana emanet ediyorum" dedi.

37. Rabbi onu güzel bir kabulle karşıladı, güzel bir bitki gibi yetiştirdi ve Zekeriya'nın himayesine bıraktı. Zekeriya ne zaman onun bulunduğu yere girse onun yanında bir yiyecek görürdü. "Ey Meryem! Bu sana nereden geldi" der, o da: "Allah katından" diye cevaplardı. Doğrusu Allah, dilediğini hesapsızca rızıklandırır.

38. Orada Zekeriya Rabbine yalvardı: "Rabbim! Bana katından salih bir oğul bağışla, doğrusu Sen, duaları işitirsin dedi.

39. Bir gün Zekeriya orada namaz kılarken melekler ona: "Allah sana, Allah'ın kelimesini tasdik edici, seçkin ve nefsine hakim olan, salihlerden bir nebi olarak Yahya'yı müjdeliyor" diye seslendi.

40. "Rabbim! Ben kocamış, karım da kısırken nasıl çocuğum olabilir! dedi. Allah: "Böyledir, Allah dilediğini yapar" dedi.

41. Zekeriya: "Rabbim! Bana bir delil ver" dedi. Allah: "Senin delilin, işaretle anlatman dışında, insanlarla üç gün konuşamamandır. Rabbini çokça an, O'nu sabah akşam tesbih et" dedi.

42. Melekler: "Ey Meryem! Allah seni seçti ve arındırdı. Seni âlemlerin kadınlarına üstün kıldı" demişlerdi.

43. "Ey Meryem! Rabbine gönülden boyun eğ, secde et ve rükû edenlerle birlikte rükû et."

44. Bu sana vahyettiğimiz gayb haberlerlerindendir. Oradakiler kim Meryem'i himaye edecek diye kura çekerlerken yanlarında değildin. Çekişirlerken de orada değildin.

45. Melekler: "Ey Meryem! Allah sana, dünyada da ahirette de şerefli ve yakın kılınanlardan olan, Meryem oğlu İsa Mesih ismindeki kelimesini müjdeliyor" demişlerdi.

46. "İnsanlarla, beşikte iken de yetişkin iken de konuşacak ve salihlerden olacaktır."

47. Meryem: "Rabbim! Bana bir insan dokunmamışken nasıl çocuğum olabilir"dedi. Allah: "Böyledir. Allah dilediğini yapar. Bir işe karar verdiği zaman ona sadece 'ol' der, o da hemen oluverir" dedi.

48-49. Rabbi ona Kitab'ı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek ve onu İsrailoğullarına rasûl gönderecek, o da: "Size Rabbinizden bir ayet getirdim. Çamurdan kuş gibi bir şey yapıp ona üflerim de Allah'ın izniyle o, hemen kuş oluverir. Allah'ın izniyle anadan doğma körü ve alacalıyı iyileştirir, ölüleri diriltirim. Yediklerinizi ve evlerinizde sakladıklarınızı size haber veririm. Eğer mü'min iseniz bunda sizin için bir ayet vardır" diyecektir.

50. Benden önce gönderilen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınanların bir kısmını helal kılmak üzere size Rabbinizden bir ayet getirdim. Öyleyse Allah'tan sakının ve bana itaat edin."

51. "Doğrusu Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na kulluk edin. İşte dosdoğru yol budur."
52. İsa onların küfürlerini sezince:"Bana Allah yolunda kim yardım edecek?" dedi. Havariler: "Sana Allah yolunda biz yardım edeceğiz. Allah'a iman ettik. Bizim Müslüman olduğumuza şahid ol" dediler.
53. "Rabbimiz! İndirdiğine iman ettik, rasûle uyduk, bizi şahidlerin arasına kat."
54. Onlar tuzak kurdular. Allah da tuzaklarını bozdu. Allah tuzak kuranları çok iyi cezalandırır.
55. Allah demişti ki: "Ey İsa! Seni vefat ettirip onurlandıracağım. Seni kafirlerden kurtarıp arındıracağım. Sana uyanları, kıyamet gününe kadar kafirlerden üstün tutacağım. Sonunda Bana döneceksiniz. İhtilafa düştüğünüz konularda aranızda hükmedeceğim."
56. "Kâfirleri, dünyada da ahirette de şiddetli azaba uğratacağım. Onların hiçbir yardımcısı da olmayacak."
57. "İman edip salih amel işleyenlerin ecirleri de eksiksiz olarak ödenecek." Çünkü Allah, zalimleri sevmez.
58. Bu sana okuduğumuz ayetlerden ve hikmetli öğüttendir.
59. Allah katında İsâ'nın durumu, Allah'ın kendisini topraktan yaratıp sonra da "ol" demesiyle olmuş olan Âdem'in durumu gibidir.
60. Hak, Rabbindendir. Sakın şüpheye düşme.
61. Sana ilim geldikten sonra bu konuda seninle kim tartışırsa de ki: "Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağırıp lanetleşelim de Allah'ın lânetinin yalancıların üzerine olmasını dileyelim."
62. Doğrusu bunlar, gerçek kıssalardır. Allah'tan başka ilah yoktur. Şüphesiz Allah, azizdir, hakimdir.
63. Eğer yüz çevirirlerse: Doğrusu Allah müfsitleri çok iyi bilmektedir.
64. De ki: "Ey kitap ehli! Gelin ortak bir dâvâda birleşelim: Ancak Allah'a kulluk edelim, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım, bir kısmımız, Allah'ın yanı sıra diğerlerini rab-

ler edinmesin." Eğer yüz çevirirlerse, "bizim Müslüman olduğumuza şahit olun" deyin.

65. Ey Kitap ehli! Tevrat ve İncil İbrahim'den sonra indirildiği halde İbrahim hakkında niçin tartışıyorsunuz! Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?

66. Diyelim ki bilginiz olan bir konuda tartıştınız. Peki bilginiz olmayan bir konuda niye tartışıyorsunuz! Allah bilir siz bilmezsiniz.

67. İbrahim ne Yahûdi idi ne de Hıristiyan; fakat hanif bir Müslümandı. Müşrik de değildi.

68. İbrahim'e en yakın olan insanlar ona uyanlar, bu nebi ve mü'minlerdir. Allah, mü'minlerin velisidir.

69. Kitap ehlinden bir grup sizi saptırmak ister. Oysa onlar ancak kendilerini saptırırlar da farkında olmazlar.

70. Ey Kitap ehli! Bile bile Allah'ın ayetlerini niçin küfrediyorsunuz!

71. Ey Kitap ehli! Niçin hakka bâtıl karıştırıyor ve bildiğiniz halde hakkı gizliyorsunuz!

72-73. Kitap ehlinden bir grup: "Müminlere indirilene günün başında iman edip sonunda inkar edin ki dinlerinden dönsünler. Dininize uyan kimseden başkasına da inanmayın" dediler. De ki: "Hidayet, Allah'ın hidayetidir. Size verilenin benzeri bir kimseye verildi, yahut Rabbiniz katından aleyhinize delil getirirler diye mi, böyle söylüyorsunuz!" De ki: "Lütuf Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir. Allah'ın lütfu geniştir, herşeyi bilir.

74. Rahmetiyle dilediğini seçer. Allah, büyük lütuf sahibidir.

75. Kitap ehlinden öylesi var ki ona yığınla servet emanet etsen onu sana geri öder. Öylesi de var ki bir lira bile emanet etsen tepesine dikilmedikçe ödemez. Bu onların: "Ümmilere karşı üzerimize bir sorumluluk yoktur." demelerindendir. Allah'a karşı bile bile yalan söylüyorlar.

76. Hayır, kim sözünü yerine getirir ve sakınırsa bilsin ki Allah muttakileri sever.

77. Allah'a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir değere değişenler var ya, işte onlara ahirette bir pay yoktur. Kıya-

met günü Allah onlarla konuşmayacak, onlara bakmayacak ve onları arındırmayacaktır. Onlar can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

78. Onlardan bir grup, aslında olmayan bir şeyi Kitap'tan sanasınız diye Kitab'ı dillerini eğip bükerek okurlar ve o Allah katından olmadığı halde, "Allah katındandır" diyerek Allah'a karşı bile bile yalan söylerler.

79. Allah'ın kendisine Kitab, hüküm ve nübüvvet verdiği bir kimsenin, insanlara: "Allah'ı bırakıp bana kulluk edin" demesi değil, öğrettiğiniz ve derinlemesine incelediğiniz Kitab'a uyan rabbaniler olun" demesi yaraşır.

80. Size melekleri ve nebileri rabler edinmenizi de emretmez. Hiç Müslüman olmanızdan sonra size küfrü emreder mi!

81. Allah nebilerden söz almış: "Size Kitab ve hikmet verdim. Yanınızda bulunanı doğrulayan bir rasûl geldiğinde ona inanacak ve yardım edeceksiniz. Bu sorumluluğu kabul ettiniz mi! demişti. "kabul ettik" dediler. "Öyleyse şahid olun. Ben de sizinle beraber şahidlik ediyorum" dedi.

82. Bundan sonra kim sözünden cayarsa işte onlar fâsıklardır.

83. Onlar, Allah'ın dininden başkasını mı arzuluyorlar! Halbuki göklerdekiler ve yerdekiler isteyerek veya istemeyerek O'na teslim olmuşlardır ve O'na döndürüleceklerdir.

84. De ki: "Allah'a, bize indirilene, İbrâhim'e, İsmâil'e, İshâk'a, Yakub'a ve onların soyundan gelenlere indirilene; Rableri katından Mûsâ, İsâ ve diğer nebilere verilenlere iman ettik. Aralarında hiçbir ayrım yapmayız. Biz O'na teslim olmuşuz."

85. Kim İslâm'dan başka bir din arzularsa o ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette de hüsrana uğrayacaktır.

86. İman ettikten rasûlün hak olduğuna şehadet ettikten ve kendilerine apaçık delililer geldikten sonra küfreden kimseleri Allah nasıl doğru yola iletsin! Allah, zalimleri doğru yola iletmez.

87. İşte onların cezası, Allah'ın, meleklerin ve insanların tümünün lânetine uğramalarıdır.
88. Orada temelli kalacaklardır. Ne azabları hafifletilir ne de kendilerine fırsat verilir.
89. Ancak bundan sonra tevbe edip ıslah olanlar müstesna. Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
90. İman ettikten sonra küfredip sonra da küfürde aşırı gidenler var ya; işte onların tevbeleri kabul edilmeyecektir. İşte onlar sapıklardır.
91. Küfredip de kafir olarak ölenler, dünya dolusu altını fidye olarak verseler de bu onların hiçbirinden kabul edilmeyecektir. Onlar, can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır. Onların hiçbir yardımcısı da yoktur.
92. Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe birre ulaşamazsınız. Ne infak ederseniz Allah onu bilir.
93. Tevrat indirilmeden önce İsrail'in kendilerine haram kıldığının dışında bütün yiyecekler İsrailoğullarına helâl idi. De ki: "Doru söylüyorsanız Tevrat'ı getirip okuyun."
94. Bundan sonra kim Allah'a iftira ederse işte onlar zalimlerdir.
95. De ki: "Allah doğru söyledi. Öyleyse müşrik olmayan, hanif olan İbrahim'in yolunu izleyin."
96. Doğrusu insanlar için ilk kurulan ev, Mekke'de, âlemler için mübarek ve yol gösterici olan Kâbe'dir.
97. Orada apaçık ayetler ve ibrahim'in makamı vardır. Kim oraya girerse güven içinde olur. Oraya ulaşmaya güç yetirebilenin Allah için Ev'i haccetmesi gerekir. Kim küfrederse bilsin ki, doğrusu Allah, âlemlerden müstağnidir.
98. De ki: "Ey Kitap ehli! Allah yaptıklarınızı bildiği halde, Allah'ın ayetlerini niçin küfrediyorsunuz!"
99. De ki: "Ey Kitap ehli! Doğru olduğunu bildiğiniz halde, eğri göstermeye çalışarak, mü'minleri niçin Allah yolundan alıkoymaya çalışıyorsunuz! Allah yaptıklarınızdan gafil değildir."
100. Ey iman edenler! Kitap verilenlerin bir kısmına uyarsanız sizi, imanınızdan sonra küfre döndürürler.

101. Allah'ın ayetleri size okunur, rasûlü de aranızda bulunurken nasıl küfredersiniz! Kim Allah'a bağlanırsa dosdoğru yola iletilir.

102. Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkun ve ancak Müslüman olarak can verin.

103. Topluca Allah'ın ipine sarılın, ayrılığa düşmeyin. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Birbirinize düşman idiniz. Allah kalplerinizi kaynaştırdı da O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Bir ateş çukurunun kenarındaydınız, sizi oradan O kurtardı. İşte Allah, doğru yolu bulasınız diye ayetlerini böyle açıklıyor.

104. Hayra çağıran, ma'rufu emredip münkeri engelleyen bir topluluk olun. İşte kurtulanlar onlardır.

105. Kendilerine apaçk delililer geldikten sonra ihtilafa düşüp ayrılanlar gibi olmayın. İşte onlar büyük bir azaba uğrayacaklardır.

106. Bazı yüzlerin ağardığı, bazı yüzlerin de karardığı gün... Yüzleri kararanlara: "İman ettikten sonra küfre mi döndünüz! Öyleyse küfretmenizden dolayı tadın azabı" denir.

107. Yüzleri ağaranlar da devamlı kalmak üzere Allah'ın rahmeti içindedirler.

108. İşte bunlar, Allah'ın âyetleridir. Onları sana hak olarak okuyoruz. Allah âlemlere zulmetmek istemez.

109. Göklerdekiler de yerdekiler de Allah'a aittir. Bütün işler Allah'a döndürülür.

110. Siz, insanlar için çıkarılmış, ma'rufu emreden, münkeri engelleyen, Allah'a iman eden hayırlı bir ümmetsiniz. Eğer Kitab ehli de iman etmiş olsaydı kendileri için daha hayırlı olurdu. Aralarından iman edenler olmasına rağmen çokları fasık kimselerdir.

111. Onlar size, eziyetten başka zarar veremezler. Sizinle savaşırlarsa dönüp kaçarlar. Kendilerine yardım da edilmez.

112. Allah'ın ve mü'minlerin himayelerine sığınmaları müstesna, onlara nerede olurlarsa olsunlar alçaklık damgası vurulmuştur. Allah'ın gazabına uğradılar ve zelil düştüler. Bu, onların Allah'ın ayetlerini küfretmeleri ve nebileri

haksız yere öldürmelerindendir. Bu isyan etmeleri ve taşkınlık etmelerindendir.
113. Kitap ehlinin hepsi bir değildir. Onlardan geceyi Allah'ın ayetlerini okuyarak kıyam ve secde ile geçirenler vardır.
114. Onlar, Allah'a ve ahiret gününe iman ederler, ma'rufu emredip münkere engel olurlar ve hayırlarda yarışırlar. İşte onlar salihlerdendir.
115. İşledikleri hiçbir hayır zayi edilmeyecektir. Allah muttakileri çok iyi bilmektedir.
116. Kâfirlerin malları da evlatları da kendilerini Allah'ın azabından koruyamaz. Onlar, içinde devamlı kalmak üzere cehennemliktirler.
117. Bu dünya hayatında onların harcadıkları, nefsine zulmeden bir toplumun ekinine isabet edip onu helâk eden dondurucu rüzgara benzer. Allah onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmediyorlar.
118. Ey iman edenler! Sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Çünkü onlar sizin aleyhinize çalışmaktan geri durmaz, sizi sıkıntıya sokmak isterler. Ağızlarından kin kusmaktadırlar, kalplerinde gizledikleri ise daha kötüdür. Eğer düşünürseniz ayetleri iyice açıkladık.
119. Siz, sizi sevmedikleri halde onları sever ve bütün Kitaplara iman edersiniz. Sizinle karşılaştıklarında: "İman ettik" derler. Tek başlarına kaldıklarında ise, size olan öfkelerinden dolayı parmaklarını ısırırlar. De ki: "Öfkenizden çatlayın". Doğrusu Allah, içlerde gizleneni bilir.
120. Bir nimete erişirseniz üzülürler, bir belaya uğradığınızda ise sevinirler. Eğer sabreder ve sakınırsanız onların tuzakları size hiçbir zarar veremez. Doğrusu Allah, onların bütün yaptıklarını bilmektedir.
121. Hani müminleri cepheye yerleştirmek üzere erkenden evinden ayrılmıştın. Allah her şeyi işitir ve bilir.
122. Velileri Allah olduğu halde, içinizden iki kesim korkuya kapılmıştı. Mü'minler sadece Allah'a tevekkül etsinler.
123. Andolsun ki Allah size pek güçsüz olduğunuz Bedir'de de yardım etmişti. Allah'tan sakının ki şükredebilesiniz.

124. Mü'minlere: "Rabbinizin size üç bin melek indirerek yardım etmesi yeterli değil mi!" demiştin.

125. Evet, eğer sabreder ve sakınırsanız onlar da üzerinize gelirlerse Rabbiniz size nişanlı beş bin melekle yardım edecektir.

126. Allah, bununla sadece sevinmenizi ve kalbinizin pekişmesini dilemiştir. Zafer ancak, aziz ve hakim olan Allah katındandır.

127. Bu, Allah'ın kâfirlerin kökünü kesmesi veya onları hüsrana uğratarak gerisin geriye döndürmesi içindir.

128. Allah'ın onların tevbelerini kabul etmesinden veya onlara azab etmesinden sen sorumlu değilsin. Çünkü onlar zâlimdirler.

129. Göklerde olanlar da yerde olanlar da Allah'ındır. Dilediğini bağışlar, dilediğine azâb eder. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

130. Ey iman edenler! Faizi kat kat yemeyin. Allah'tan korkun ki kurtuluşa erebilesiniz.

131. Kâfirler için hazırlanmış ateşten sakının.

132. Allah'a ve Rasûl'e itaat edin ki merhamet olunasınız.

133. Rabbinizin mağfiretine ve genişliği göklerle yer kadar olan, muttakiler için hazırlanmış cennete koşuşun.

134. Onlar, bollukta ve darlıkta infak ederler, öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah muhsinleri sever.

135. Bir kötülük işledikleri veya nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı zikrederler; günahları için bağışlanma dilerler. Günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir! Onlar yaptıklarında bile bile ısrar etmezler.

136. İşte onların mükafatı, Rablerinin bağışlaması ve içinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlerdir. Salih amel işleyenlerin ecri ne güzeldir!

137. Sizden önce nice nesil gelip geçti. Yeryüzünde gezin de yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bakın.

138. Bu, insanlara bir açıklama, muttakilere de hidayet ve öğüttür.

139. Gevşemeyin, üzülmeyin. İman ediyorsanız en üstün sizsiniz.

140. Eğer siz bir yara aldıysanız o toplum da benzeri bir yara almıştır. İman edenleri ortaya koymak ve içinizden şehitler edinmek için bu günleri insanlar arasında çevirip dururuz. Allah zalimleri sevmez.

141. Bu, Allah'ın iman edenleri arındırması, kafirleri de helak etmesi içindir.

142. Yoksa Allah, içinizden sabredenleri ve cihad edenleri deneyip ayırmadan cennete girivereceğinizi mi sandınız!

143. Andolsun ki, ölümle karşılaşmadan önce onu temenni ediyordunuz. İşte onu gözlerinizle gördünüz.

144. Muhammed ancak bir rasûldür. Ondan önce de rasûller gelip geçti. O ölür veya öldürülürse topuklarınız üzerine geri mi döneceksiniz! Kim geri dönerse Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah şükredenleri mükâfatlandıracaktır.

145. Hiç kimse Allah'ın izni olmaksızın ölmez; hepsinin belli bir eceli vardır. Kim dünya nimetini isterse ona ondan veririz. Kim de ahiret mükafatını isterse ona da ondan veririz. Şükredenleri mükâfatlandıracağız.

146. Nice nebiyle birlikte pek çok rabbani savaştı. Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşeklik göstermediler, yılmadılar ve boyun eğmediler. Allah sabredenleri sever.

147. Dedikleri ancak şu idi: "Rabbimiz! Günahlarımızı ve davranışlarımızdaki aşırılıkları bağışla. Ayaklarımızı sabit kıl. Kâfirlere karşı bize yardım et."

148. Allah da onlara hem dünya nimetlerini hem de ahiretin üstün mükâfatını verdi. Çünkü Allah, muhsinleri sever.

149. Ey iman edenler! Eğer kafirlere itaat ederseniz sizi küfre döndürürler de hüsrana uğrarsınız.

150. Hayır, sizin mevlanız Allah'tır. O, yardım edenlerin en hayırlısıdır.

151. Hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri Allah'a ortak koşmalarından dolayı kafirlerin kalbine korku salacağız. Varacakları yer ateştir. Zalimlerin yeri ne kötüdür!

152. Andolsun ki Allah, size verdiği sözü yerine getirdi. Arzuladığınız sonucu gösterdikten sonra gevşeyerek, emir konusunda çekişip isyan edinceye kadar Allah'ın izniyle onları darmadağın ediyordunuz. İçinizden kimi dünyayı kimi de ahireti istiyordu. Sonra Allah sizi denemek için zaferden alıkoydu. Sonra da affetti. Çünkü Allah, mü'minlere karşı çok lütûfkardır.

153. Rasûl arkanızdan sizi çağırıyor, siz ise kimseye aldırmadan kaçıyordunuz. Kaybettiğinize ve başınıza gelene üzülmeyesiniz diye Allah da sizi kederden kedere uğrattı. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

154. O kederin ardından bir kısmınızı bürüyen sükûn verici güven indirdi. Kendi derdine düşen bir topluluk ise Allah hakkında cahiliye zannıyla gerçeğe aykırı bir biçimde zanda bulunarak: "Bu durum bizim lehimize değildir." diyordu. De ki: "Emir bütünüyle Allah'ındır." Sana açıklamadıkları şeyi içlerinde gizleyerek; "Bu durum bizim lehimize olsaydı burada öldürülmezdik" dediler. De ki: "Evlerinizde bile olsaydınız Allah'ın içinizdekini ortaya çıkarması ve gönüllerinizde olanı denemesi için ölüm, eceli gelenleri yataklarında bile yakalardı." Allah, içlerde gizleneni çok iyi bilmektedir.

155. İki topluluğun karşılaştığı gün, aranızdan geri dönenler, yaptıklarının bir kısmı yüzünden şeytanın aldatmak istediği kimselerdir. Buna rağmen Allah onları affetti. Allah, çok bağışlayıcıdır, halimdir.

156. Ey iman edenler! Yolculuğa veya savaşa çıkan kardeşleri için: "Bizim yanımızda kalsalardı ölmez ve öldürülmezlerdi" diyen kafirler gibi olmayın. Allah onları pişman etsin. Yaşatan da öldüren de Allah'tır. Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir.

157. Allah yolunda ölür veya öldürülürseniz bilin ki Allah'ın rahmeti ve mağfireti, onların topladıklarından çok daha hayırlıdır.

158. Andolsun ki ölseniz de öldürülseniz de Allah'ın huzurunda toplanacaksınız.

159. Allah'ın rahmetinden dolayı, onlara yumuşak davrandın. Eğer katı kalpli ve kaba davransaydın etrafından dağılıp giderlerdi. Onları affet, onlar için bağışlanma dile. Kamuyu ilgilendiren bir karar alacağın zaman onlara danış. Ama bir işe karar verdiğin zaman da Allah'a tevekkül et. Çünkü Allah, kendisine tevekkül edenleri sever.

160. Allah size yardım ederse sizi kimse yenemez. Eğer yardım etmezse size O'ndan başka kim yardım edebilir! Öyleyse mü'minler, Allah'a tevekkül etsinler.

161. Hıyanet, hiçbir nebiye yaraşmaz. Kim hıyanet ederse kıyamet günü hıyanetinin hesabını verir. Sonra herkese kazandığı, zulme uğratılmaksızın tastamam ödenir.

162. Allah'ın rızasını kazanan kimse, hiç Allah'ın gazabına uğrayan kimseyle bir olur mu! Onun varacağı yer cehennemdir. Orası ne kötü yerdir!

163. Herbirinin Allah katında farklı dereceleri vardır. Allah, onların bütün yaptıklarını görmektedir.

164. Andolsun ki Allah, aralarından, kendilerine Allah'ın ayetlerini okuyan, Kitab'ı ve hikmeti öğreten ve onları arındıran bir rasûl göndermekle mü'minlere büyük lütufta bulunmuştur. Oysa onlar, bundan önce apaçık bir sapıklık içindeydiler.

165. Onları, iki misline uğrattığınız bir musibete kendiniz uğradığınızda "bu nereden"mi diyorsunuz! De ki: "Bu, kendinizdendir." Doğrusu Allah, herşeye kadirdir.

166-167. İki topluluğun karşılaştığı gün başınıza gelen Allah'ın izniyledir. Bu, Allah'ın, mü'minlerle münafıkları ayırması içindir. Onlara, "gelin, Allah yolunda savaşın veya savunma yapın"denildiğinde, "savaşmayı bilseydik peşinizden gelirdik" derler. O gün onlar, imandan çok küfre yakındılar. Ağızlarıyla, kalplerinde olmayanı söylüyorlardı. Oysa Allah, gizlediklerini çok iyi bilmektedir.

168. Kendileri yerlerinde oturup savaşa giden kardeşleri için: "Bize uysalardı, öldürülmezlerdi"dediler. De ki: "Doğru söylüyorsanız ölümü kendinizden savsanıza."

169-171. Allah yolunda öldürülenleri ölü saymayın. Hayır, onlar diridirler, Rableri katında rızıklanmaktadırlar. Allah'ın lütfundan kendilerine verdiklerine sevinirler. Kendilerinden sonraya kalıp, henüz kendilerine kavuşamamış kimselere, korku ve üzüntü duymayacaklarını, Allah'ın nimetine ve lütfuna erişeceklerini, Allah'ın, mü'minlerin ecrini zâyi etmeyeceğini müjdelemek isterler.

172. Bir yara aldıktan sonra bile Allah'ın ve rasûlün çağrısına uyanlardan, iyilik eden ve sakınanlara büyük bir mükafat vardır.

173. İnsanlar kendilerine: Bakın size karşı bir ordu toplandı; onlardan korkun" dediğinde bu onların imanlarını artırdı. "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir" dediler.

174. Allah'ın lütfu ve nimetiyle bir musibete uğramadan geri döndüler ve Allah'ın rızasını kazandılar. Allah, büyük lütuf sahibidir.

175. Şeytan ancak kendi dostlarını korkutur. Eğer mümin iseniz onlardan değil, Benden korkun.

176. Küfürde yarışanlar seni üzmesin. Onlar Allah'a hiçbir zarar veremezler. Allah onları ahirette nasipsiz bırakmak istiyor. Onlar büyük bir azaba uğrayacaklardır.

177. Küfrü imana tercih edenler Allah'a hiçbir zarar veremezler. Onlar can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

178. Kafirler, kendilerine verdiğimiz mühletin hayırlarına olduğunu sanmasınlar. Biz onlara ancak günahları artsın diye mühlet veriyoruz. Onlar alçaltıcı bir azaba uğrayacaklardır.

179. Allah, müminleri kâfirlerin arasında bırakıp onların asimile olmalarına göz yumacak değildir; sonunda pisi temizden ayıracaktır. Allah sizi gaybdan haberdar edecek de değildir. Ancak Allah, rasûllerinden dilediğini seçer. Öyleyse Allah'a ve rasûllerine iman edin. Eğer inanır ve sakınırsanız büyük bir mükafat kazanırsınız.

180. Allah'ın lütfundan kendilerine verdiğinde cimri davrananlar, bunun kendileri için hayırlı olduğunu sanma-

sınlar. Hayır, bu onların aleyhinedir. Cimrilik ettikleri şeyler kıyamet günü boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah'a aittir. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

181. Andolsun ki Allah, "biz zenginiz, Allah fakirdir" diyenlerin sözünü işitmiştir. Söylediklerini ve nebileri haksız yere öldürmelerini yazacağız ve "yakıcı azabı tadın"diyeceğiz.

182. "Bu kendi yaptıklarınız yüzündendir." Yoksa Allah kullarına asla zulmetmez.

183. "Ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir rasûle iman etmeme konusunda Allah bize ahid verdi" dediler. De ki: "Benden önce apaçık delillerle ve dediklerinizle rasûller geldi. Eğer doğru söylüyorsanız onları niçin öldürdünüz!"

184. Eğer seni yalanlıyorlarsa senden önce apaçık deliller, sahifeler ve aydınlatıcı kitaplar getiren rasûller de yalanlanmıştı.

185. Her canlı ölümü tadacaktır. Kıyamet günü, ecirleriniz eksiksiz ödenir. Kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete sokulursa işte o kurtulmuştur. Dünya hayatı, aldatıcı bir oyalanmadan başka bir şey değildir.

186. Andolsun ki mallarınız ve canlarınız hususunda sınanacak, sizden önce kitap verilenlerden ve müşriklerden çok ağır sözler işiteceksiniz. Eğer sabreder ve sakınırsanız doğrusu bu azmedilecek işlerdendir.

187. Allah, kitâp verilenlerden, "onu insanlara açıklayacaksınız, gizlemeyeceksiniz" diye söz almıştı. Fakat onlar sözlerinden döndüler ve onu az bir değere değiştiler. Ne kötü bir alışveriş!

188. Yaptıklarına sevinen ve yapmadıkları işler yüzünden övülmekten hoşlananların azaptan kurtulacaklarını sanma. Onlar can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

189. Göklerin ve yerin egemenliği Allah'a aittir. Allah, herşeye kâdirdir.

190. Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün peşpeşe gelmesinde akıl sahipleri için ayetler vardır.

191. Onlar, ayaktayken, otururken ve yanları üzereyken Allah'ı zikreder, göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler: "Rabbimiz! Bunları boşuna yaratmadın. Seni tenzih ederiz. Bizi cehennem azabından koru" derler.

192. "Rabbimiz! Kimi cehenneme atarsan andolsun onu rezil etmiş olursun. Zâlimlerin hiçbir yardımcısı yoktur."

193. "Rabbimiz! Doğrusu biz, 'Rabbinize iman edin' diye imana çağıran bir davetçiyi işittik de iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört, canımızı salih olarak al."

194. "Rabbimiz! Rasûllerine va'dettiğini bize ver, kıyâmet günü bizi rezil etme. Çünkü Sen, va'dinden dönmezsin."

195. Rableri onlara: "Şüphesiz Ben, içinizden erkek veya kadın, salih amel işleyen hiç kimsenin işlediğini zayi etmem. Hepiniz birbirinizdensiniz. Hicret eden, yurtlarından sürülen, yolumda eziyete katlanan, savaşan ve öldürülen kimselerin günahlarını bağışlayacağım. Allah katından bir mükâfat olarak onları içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım." dedi. En güzel mükafat Allah katındadır.

196-197. Kâfirlerin yeryüzünde keyiflerine göre tasarrufta bulunmaları sakın seni aldatmasın. Sadece az bir faydalanma... Varacakları yer cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir!

198. Rablerinden sakınanlar ise Allah katından bir mükafat olarak içinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlere gireceklerdir. Allah katında olanlar, salihler için daha hayırlıdır.

199. Kitab ehlinden, Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene iman eden, Allah'tan korkarak O'nun ayetlerini az bir değere değişmeyen kimseler de vardır. İşte onların mükafatlarını Rableri verecektir. Doğrusu Allah, hesabı çabuk görür.

200. Ey iman edenler! Sabredin, direnin, sistemli hareket edin ve Allah'tan korkun ki kurtuluşa erebilesiniz

4- NİSÂ SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 176 âyettir. Nüzul Sırası: 92
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey insanlar! Sizi bir tek asıldan yaratan, ondan eşini, o ikisinden de pek çok erkek ve kadını var eden Rabbinizden korkun. Adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Çünkü Allah sizi gözetmektedir.
2. Yetimlerin mallarını verin, temizi pisle değiştirmeyin. Onların mallarını kendi mallarınıza katarak yemeyin. Çünkü bu, büyük bir günahtır.
3. Eğer yetimlere adil davranamamaktan korkarsanız size helal olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikahlayın. Onlar arasında da adil davranamamaktan korkarsanız birini alın veya sahip olduğunuzla yetinin. Adaletten ayrılmamanız için uygun olan budur.
4. Kadınlara mehirlerini güzellikle verin. Ondan size gönül rızası ile bir şey bağışlarlarsa onu da afiyetle yiyin.
5. Allah'ın sizin tasarrufunuza verdiği malları temyiz gücünden yoksun olanlara vermeyin. Onlara ondan yedirip giydirin ve kendilerine güzel söz söyleyin.
6. Yetimleri evlenme çağına gelinceye kadar deneyin. Olgunlaştıklarına kanaat getirirseniz mallarını verin. Büyüyecekler korkusuyla mallarını israf ederek tez elden yemeyin. Zengin olan iffetli davransın, fakir olan da güzellikle yesin. Mallarını verdiğinizde şahit bulundurun. Hesap görücü olarak Allah yeter.
7. Ana babanın ve yakınların bıraktıklarında erkeklerin de kadınların da az veya çok belirli bir payları vardır.
8. Miras taksiminde orada bulunan yakınları, yetimleri ve yoksulları da ondan faydalandırın ve onlara güzel söz söyleyin.
9. Arkalarında akibetlerinden endişe edecekleri, bakıma muhtaç çocuklar bırakanlar onları düşünsünler. Allah'tan korksunlar ve doğru söz söylesinler.

10. Yetimlerin mallarını haksız olarak yiyenler, karınlarına ancak ateş doldurmuş olurlar. İşte onlar çılgın alevli bir ateşe atılacaklardır.

11. Allah, mirasta erkek çocuklarınıza, kız çocuklarınıza verdiğinizin iki katını vermenizi emrediyor. Eğer kızlar ikiden fazla ise mirasın üçte ikisi onlarındır. Kadın tek ise yarısı onundur. Eğer ölenin çocuğu varsa, ana babadan her birine altıda biri düşer; çocuğu yoksa, üçte biri anasının olmak üzere ona ana babası vâris olur. Eğer ölenin kardeşleri varsa anasına altıda biri düşer. Bu hisseler ölenin yaptığı vasiyetten ve borcu düşüldükten sonradir. Babalarınız ve çocuklarınızdan hangisinin size daha faydalı olduğunu takdir edemezsiniz. Bunlar Allah tarafından belirlenmiştir.Doğrusu Allah, her şeyi bilir, hakimdir.

12. Çocukları yoksâ, karılarınızın vasiyet ve borcundan arta kalan mirasının yarısı, çocukları varsa dörtte biri sizindir. Eğer çocuğunuz yoksa, vasiyet ve borcunuzdan sonra mirasınızın dörtte biri, çocuğunuz varsa mirasınızın sekizde biri onlarındır. Bir adama veya kadına ikinci dereceden mirasçı olunur da ölenin kız veya erkek kardeşi olursa her birine altıda bir düşer. Bundan daha fazla iseler vasiyet ve borç düşüldükten sonra üçte birine zarara uğratılmaksızın ortak olurlar. Bunlar Allah tarafından belirlenmiştir. Allah her şeyi bilir, halimdir.

13. Bunlar Allah'ın koyduğu yasalardır. Kim Allah'a ve rasûlüne itaat ederse Allah onu, içinde temelli kalacağı, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. İşte büyük kurtuluş budur.

14. Kim de Allah'a ve rasûlüne isyan eder ve Allah'ın yasalarını çiğnerse Allah onu içinde temelli kalacağı cehenneme sokar. İşte o, alçaltıcı bir azaba uğrayacaktır.

15. Eşcinsel ilişkiye giren kadınlarınızın suçunu ispat için dört kişinin şahitlik etmesini şart koşun. Eğer onlar şahitlik ederlerse o kadınları, ölünceye veya Allah kendisine bir yol gösterinceye kadar evlerde tutun.

16. Eşcinsel ilişkiye giren erkeklerin her ikisine de eziyet edin. Eğer tevbe edip düzelirlerse eziyetten vazgeçin. Çünkü Allah, tevbeleri kabul eder, çok merhametlidir.

17. Cahillikle bir kötülük işleyip de ardından hemen tevbe edenlerin tevbesini kabul etmek Allah'a düşer. Allah her şeyi bilir, hakimdir.

18. Sürekli günah işleyip de ölüm vakti geldiğinde: "Ben artık tevbe ettim" diyenlerin ve kafir olarak ölenlerin tevbeleri geçersizdir. İşte onlara can yakıcı bir azap hazırladık.

19. Ey iman edenler! Kadınlara zorla mirascı olmanız helal değildir. Apaçık bir hayasızlık etmedikçe verdiğinizden bir kısmını geri almak için onlara baskı yapmayın. Onlarla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmıyorsanız bilin ki Allah o konuda birçok hayır kılmış olabilir.

20. Eğer eşinizi bırakıp bir başkasıyla evlenmek isterseniz birincisine yığınla mal vermiş olsanız bile verdiğiniz hiçbir şeyi geri almayın. Ona verdiğinizi apaçık günah işleyerek ve iftira ederek geri mi alacaksınız!

21. Birbirinize bağlanıp katışmışken ve onlar sizden sağlam bir söz almışken onu nasıl alırsınız!

22. Geçmişte olanlar müstesnâ, babalarınızın evlendiği kadınlarla evlenmeyin. Çünkü o ahlâksızlık ve iğrenç bir şeydir; kötü bir yoldur.

23. Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz,halalarınız,kız ve erkek kardeşlerinizin kızları, süt anneleriniz, süt kızkardeşleriniz, kaynanalarınız, kendileriyle gerdeğe girdiğiniz kadınlarınızdan olup himayeniz altında bulunan üvey kızlarınız -eğer analarıyla gerdeğe girmemişseniz bir mahzur yoktur- öz oğullarınızın eşleri ve iki kız kardeşi bir arada almanız haram kılındı. Geçmişte olan geçmişte kalmıştır. Doğrusu Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

24. Esir düşmelerinden dolayı evlilik akitleri düşmüş sayılanlar müstesnâ, evli kadınlarla evlenmeniz de haram

kılındı. Bu, Allah'ın koyduğu hükümdür. Bunların dışındakileri, gayr-i meşrû ilişkiye girmeksizin, iffetli bir şekilde mallarınızla istemeniz helaldir. Onlardan yararlanmanıza karşılık mehirlerini bir yükümlülük olarak verin. Bu yükümlülüğü yerine getirdikten sonra anlaştığınız hususlarda üzerinize bir sorumluluk yoktur. Doğrusu Allah, her şeyi bilir, hakimdir.

25. İçinizden hür mü'min kadınlarla evlenmeye güç yetiremeyenler, elinizin altında bulunan genç mü'min câriyelerinizden alsınlar. Allah, imanınızı çok iyi bilmektedir. Hepiniz birbirinizdensiniz. Onları velilerinin izniyle, mehirlerini uygun şekilde vererek, iffetli olmaları, zinâ etmemeleri ve gizli dost tutmamaları şartıyla nikâhlayın. Evlendiklerinde zinâ edecek olurlarsa, onlara hür kadınlara verilen cezanın yarısı uygulanır. Bu, içinizden zinâya düşmekten korkanlar içindir. Sabretmeniz sizin için daha hayırlıdır. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

26. Allah size açıklamak, sizi sizden öncekilerin yollarına iletmek ve tevbenizi kabul etmek istiyor. Allah her şeyi bilir, hakimdir.

27. Allah, tevbenizi kabul etmek, şehvetlerine uyanlar ise derin bir sapıklığa düşmenizi istiyor.

28. Allah, yükünüzü hafifletmek istiyor. Çünkü insan zayıf yaratılmıştır.

29. Ey iman edenler! Birbirinizin malını, karşılıklı rıza ile yapılan ticaret hariç, bâtıl yollarla yiyerek kendinizi mahvetmeyin. Doğrusu Allah, size karşı çok merhametlidir.

30. Kim düşmanlık ve zulüm ile böyle yaparsa onu cehenneme sokacağız. Bu, Allah'a kolaydır.

31. Size yasaklanan şeylerin büyüklerinden kaçınırsanız kusurlarınızı örteriz ve sizi yüce bir makama eriştiririz.

32. Allah'ın bir kısmınızı diğerlerine tercih ederek verdiği üstünlükleri arzulamayın. Erkeklerin de kadınların da kazandıklarından payları vardır. Allah'ın lütfundan isteyin. Çünkü Allah, her şeyi bilir.

33. Ana babanın ve yakınların bıraktıklarından her birine vârisler kıldık. Kendileriyle yeminleştiğiniz kimselere paylarını verin. Şüphesiz Allah, her şeye şâhittir.

34. Erkekler, kadınları Allah'ın kendilerine onlardan daha fazla bağışladığı nimetler ve sahip oldukları servetten yapacakları harcamalarla koruyup gözetirler. İyi kadınlar gönülden boyun eğen, Allah'ın korumalarını istediğini yalnızken de koruyanlardır. Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden endişelendiğiniz kadınlara öğüt verin, sonra yataklarında yalnız bırakın, nihayet evinizden çıkarın.. Eğer sizi dinleyip vazgeçerlerse aleyhlerine başka bir yol aramayın. Doğrusu Allah çok yücedir, çok büyüktür.

35. Eğer aralarının bozulmasından endişe ederseniz, anlaşmazlığın çözümünü, erkek ve kadın tarafından tayin edilen birer hakeme havale edin. Eğer düzelmek isterlerse Allah aralarını buldurur. Çünkü Allah her şeyi bilir, her şeyden haberdârdır.

36. Allah'a kulluk edin, O'na hiç bir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere, yakın ve uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya ve elinizin altında bulunan kimselere iyilik edin. Doğrusu Allah, kendini beğenip övünen kimseleri sevmez.

37. Onlar cimrilik ederler ve insanları da cimriliğe teşvik ederler. Allah'ın lütfundan kendilerine verdiğini gizlerler. Kâfirlere alçaltıcı bir azab hazırladık.

38. Yine onlar, mallarını, insanlara gösteriş olsun diye harcarlar. Allah'a ve ahiret gününe iman etmezler. Şeytana arkadaş olanın arkadaşlığı ne kötüdür!

39. Allah'a ve ahiret gününe iman edip Allah'ın kendilerine verdiği rızıktan infak etselerdi ne olurdu sanki!... Allah, onları çok iyi bilmektedir.

40. Doğrusu Allah, zerre kadar haksızlık yapmaz. Yapılan bir iyiliği de kat kat artırır ve ona katından büyük bir mükafat verir.

41. Her ümmete bir şahit getirip seni de bunlara şahit getirdiğimizde halleri nice olacak!

42. Küfredip rasule isyan edenler, o gün yerle bir olmayı isterler. Allah'tan hiçbir sözü gizleyemezler.

43. Ey iman edenler namaz vakitlerinde sarhoş ne dediğinizi bilmez bir halde bulunmayın. Yolculuk haricinde cünüpken namaz kılmayın, Ama hasta veya yolculukta iseniz teyemmüm edebilirsiniz. Tuvaletten gelmiş veya cinsel ilişkiye girmiş de su bulamamışsanız temiz bir toprağa yönelerek yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin. Doğrusu Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır.

44. Kendilerine Kitap'tan bir pay verilenleri görmez misin! Kendileri saptıkları gibi sizi de saptırmak istiyorlar!

45. Allah, düşmanlarınızı çok iyi bilir. Veli olarak da, yardımcı olarak da Allah size yeter.

46. Yahûdilerden sözü amacından saptırarak: "İşittik ve başkaldırdık, kulak vermeksizin dinle", dillerini eğip bükerek ve din ile alay ederek: "Bizi de güt" diyenler vardır. Eğer onlar: "İşittik ve itaat ettik, dinle ve bizi gözet" demiş olsalardı, bu daha doğru ve kendileri için daha hayırlı olurdu. Fakat Allah, küfürlerinden dolayı onları lanetlemiştir. Pek azı hariç iman etmezler.

47. Ey kitap verilenler! Ümitlerinizi boşa çıkarmadan veya cumartesi yasağını çiğneyenleri lanetlediğimiz gibi sizi de lanetlemeden önce yanınızda bulunanı doğrulayıcı olarak indirdiğimiz Kur'an'a iman edin. Allah'ın emri mutlaka yerine gelir.

48. Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışındakini dilediğine bağışlar. Allah'a ortak koşan, O'na karşı büyük bir iftirada bulunmuş olur.

49. Kendilerini temize çıkaranları görmez misin! Hayır, dilediğini zerre kadar zulmetmeksizin yalnızca Allah arındırır.

50. Allah'a nasıl iftira ettiklerine bir bak! Apaçık bir günah olarak o yeter.

51. Kendilerine kitaptan bir pay verilenleri görmez misin! Cibte ve tağuta iman ediyorlar ve kafirler için, bunlar mü'minlerden daha doğru yoldadır" diyorlar.

52. İşte onlar, Allah'ın lânet ettiği kimselerdir. Allah'ın lânetlediği kimseye hiçbir yardımcı bulamazsın.
53. Yoksa egemenlikten bir payları mı var! Öyle olsa insanlara bir çekirdek parçası bile vermezler.
54. Yoksa Allah'ın lütfundan insanlara verdiğini mi çekemiyorlar! Andolsun Biz, İbrahim'in taraftarlarına da Kitap ve hikmet verdik, onlara büyük bir egemenlik bağışladık.
55. Onlardan kimi ona iman eder, kimi de ondan yüz çevirir. Çılgın alevli bir ateş olarak cehennem yeter.
56. Ayetlerimizi küfredenleri, ateşe atacağız. Derileri kavruldukça azabı tatmaları için derilerini değiştireceğiz. Doğrusu Allah, azizdir, hakimdir.
57. İman edip salih amel işleyenleri de içinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Orada onlara tertemiz eşler vardır. Onları koyu gölgeliklere yerleştireceğiz.
58. Allah, emanetleri ehline vermenizi, insanlar arasında hükmettiğiniz zaman da adâletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne güzel öğüt veriyor. Doğrusu Allah, her şeyi işitir ve görür.
59. Ey iman edenler! Allah'a, rasûle ve sizden olan emir sahiplerine itaat edin. Bir konuda çekişirseniz, eğer Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsanız, onu Allah'a ve rasûlüne döndürün. Bu daha hayırlı ve sonuç olarak daha güzeldir.
60. Sana ve senden öncekilere indirilenlere iman ettiklerini iddia edenleri görmüyor musun! Tağutu reddetmeleri emredildiği halde onun hükmüne başvurmak istiyorlar. Şeytan onları derin bir sapıklığa düşürmek istiyor.
61. Onlara: "Allah'ın indirdiğine ve rasûle gelin" denildiğinde, münafıkların senden büsbütün uzaklaştıklarını görürsün.
62. Kendi yaptıkları yüzünden bir musibete uğradıkları zaman sana gelerek: "Biz iyilik ve arabuluculuktan başka bir şey dilememiştik." diye nasıl da Allah'a yemin ediyorlar!

63. Allah, kalplerinde olanı çok iyi biliyor. Onlara aldırma, onlara öğüt ver ve kendileri hakkında etkili sözler söyle.

64. Biz her rasulü Allah'ın izniyle kendilerine itaat edilmesi için gönderdik. Onlar kendilerine zulmettiklerinde sana gelerek Allah'tan bağışlanma dileseler, rasûl de onların bağışlanmasını dileseydi, Allah'ın tevbeleri kabul ettiğini ve çok merhametli olduğunu görürlerdi.

65. Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çekiştikleri konularda seni hakem kabul edip verdiğin hükme karşı içlerinde bir sıkıntı duymaksızın tamamen teslim olmadıkça iman etmiş olmazlar.

66. Eğer onlara: "Kendinizi öldürün" veya "yurdunuzu terkedin" deseydik pek azı hariç bunu yapmazlardı. Eğer kendilerine verilen öğüdü dinleselerdi onlar için daha hayırlı ve daha doğru olurdu.

67-68. O zaman onlara, katımızdan büyük bir mükafat verir ve kendilerini doğru yola iletirdik.

69. Kim Allah'a ve rasüle itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği nebiler, sıddıklar, şehidler ve salihlerle beraberdirler. Onlar ne güzel arkadaştırlar!

70. Bu, Allah katından bir lütuftur. Her şeyi bilen olarak Allah yeter.

71. Ey imân edenler! Tedbirli davranın. Bölük bölük veya topluca savaşa çıkın.

72. Aranızda ağır davrananlar var. Başınıza bir musibet geldiğinde: "Allah bana iyilikte bulundu da onlarla beraber bulunmadım" der.

73. Allah'tan bir nimete erişirseniz, sanki aranızda bir bağlılık problemi olmamış gibi: "Keşke ben de onlarla beraber olsaydım da büyük bir kazanç elde etseydim" der.

74. Ahireti dünyaya tercih edenler Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşırsa -ister öldürülsün, ister galip gelsin- ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

75. Size ne oluyor ki Allah yolunda ve; "Rabbimiz bizi halkı zalim olan bu şehirden kurtar, bize katından bir veli, bir

yardımcı gönder"diyen mustaz'af erkek, kadın ve çocuklar uğrunda savaşmıyorsunuz!

76. Mü'minler Allah yolunda, kafirler de tâğut yolunda savaşırlar. Öyleyse şeytanın velileriyle savaşın. Çünkü şeytanın hilesi zayıftır.

77. Kendilerine: "Savaştan elinizi çekin, namazı kılın, zekatı verin" denilenleri görmez misin! Üzerlerine savaş farz kılındığında içlerinden bir grup, insanlardan, Allah'tan korkar gibi hattâ daha fazla korkar da: "Rabbimiz! Bize savaşı niçin farz kıldın! Bize az bir mühlet verseydin ya!" derler. De ki: "Dünyanın geçimliği azdır. Sakınan kimse için ahiret daha hayırlıdır. Onlara zerre kadar zulmedilmez."

78. Nerede olursanız olun -sağlam kaleler içinde bile olsanız ölüm sizi bulur. Bir nimete kavuştuklarında: "Bu, Allah katındandır"derler. Bir musibete uğradıklarında da: "Bu senin yüzündendir" derler. De ki: "Hepsi Allah katındandır." Bunlara ne oluyor ki sözü anlamaya yanaşmıyorlar.

79. Kavuştuğun her nimet Rabbindendir, uğradığın her musibet ise kendindendir. Seni insanlara rasûl olarak gönderdik. Şâhid olarak Allah yeter.

80. Kim rasûle itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse: Seni onlara bekçi göndermedik.

81. Senin yanındayken, "itaat ettik" derler; ayrıldıkları zaman içlerinden bir kısmı senin yanındayken söylediklerinin aksini kurarlar. Allah, onların kurduklarını yazıyor. Onlara aldırış etme, Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter.

82. Kur'an üzerinde düşünmüyorlar mı! Eğer o Allah'tan başkasından gelmiş olsaydı onda pek çok çelişki bulunurdu.

83. Kendilerine güvenlik veya savunmaya dair gizli bir haber geldiğinde onu hemen yayarlar. Eğer onu rasûle ve içlerinden emir sahibi olanlara götürselerdi yorumlayabilenler onu bilirlerdi. Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı pek azınız hariç şeytana uyardınız.

84. Allah yolunda savaş. Sen ancak kendinden sorumlusun. Mü'minleri de savaşa teşvik et ki Allah, kâfirlerin saldırısını önlesin. Allah'ın kahrı da ibret alınacak azâbı da pek şiddetlidir.

85. Kim iyi bir işe aracılık ederse ona ondan bir pay vardır. Kim de kötü bir işe aracılık ederse ona da ondan bir pay vardır. Allah her şeye kadirdir.

86. Size selam verildiği zaman, ona ya daha güzel bir şekilde ya da aynıyla karşılık verin. Şüphesiz Allah her şeyin hesabını görür.

87. Kendisinden başka ilah olmayan Allah, gerçekleşeceğinde şüphe bulunmayan kıyamet gününde sizi, mutlaka bir araya toplayacaktır. Sözüne Allah'tan daha sâdık kim vardır!

88. Münafıklar hakkında niye ikiye bölündünüz! Allah onları, yaptıklarından dolayı küfre geri döndürmüştür. Allah'ın saptırdığını siz mi doğru yola getirmek istiyorsunuz! Allah'ın saptırdığı kimseye hiç bir çıkar yol bulamazsın.

89. Onlar, kendileri gibi küfredesiniz de onlar gibi olasınız isterler. Allah yolunda hicret etmelerine kadar onlardan veliler edinmeyin. Eğer yüz çevirirlerse onları yakalayın ve bulduğunuz yerde öldürün. Onlardan hiç birini veli ve yardımcı edinmeyin.

90. Ancak, anlaşma yaptığınız bir topluma sığınanlar yahut sizinle veya kendi toplumlarıyla savaşmak istemediklerinden dolayı size gelenler hariç. Allah dileseydi onları size musallat ederdi de sizinle savaşırlardı. Eğer sizden uzak durur, sizinle savaşmaz ve barış içinde yaşamak isterlerse Allah, onlar aleyhine bir harekette bulunmanıza izin vermez.

91. Diğerlerinin de hem sizden, hem de kendi toplumlarından emin olmak istediklerini görürsün. Fitneye her çağrıldıklarında ona koşarak geri dönerler. Eğer sizden uzak durmaz, sizinle barış içinde yaşamak istemez ve

sizden el çekmezlerse onları bulduğunuz yerde öldürün. İşte onlar hakkında size apaçık bir yetki verdik.

92. Bir mü'minin diğer bir mü'mini öldürmesi caiz değildir. Ancak hata hali müstesnâ. Kim bir mü'mini hata ile öldürürse mü'min bir köle azad etmesi ve bağışlamadıkları takdirde ölenin ailesine diyet ödemesi gerekir. Eğer öldürülen mü'min, düşmanınız olan toplumdan ise mü'min bir köle azadetmesi ve gerekir. Eğer öldürülen anlaşma yaptığınız bir toplumdan ise öldürenin mü'min bir köle azad etmesi ölenin ailesine diyet vermesi gerekir. Bunları bulamayan kimse Allah'a tevbe etmek için iki ay peş peşe oruç tutar. Allah her şeyi bilir, hakimdir.

93. Bir mü'mini kasıtlı olarak öldürenin cezası, içinde temelli kalmak üzere cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, lanetlemiş ve büyük bir azap hazırlamıştır.

94. Ey iman edenler! Allah yolunda savaşa çıktığınız zaman iyice araştırın da müslüman olduğunu söyleyen kimseye, dünyanın geçici menfaatini arzulayarak, "sen mü'min değilsin"demeyin. Allah katında, bitmez tükenmez ganimetler vardır. Önceden siz de öyleydiniz. Fakat Allah size lütufta bulundu. Öyleyse iyice araştırın. Çünkü Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

95-96. Özürsüz olarak oturanlarla, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eden mü'minler bir değildir. Allah, mallan ve canlarıyla cihad edenleri oturanlara kat kat üstün kılmıştır. Gerçi Allah hepsine de güzel karşılık va'detmiştir, ama cihad edenleri oturanlara büyük ecirler, dereceler, katından rahmet ve bağışlanmayla üstün kılmıştır. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

97. Melekler, canlarını aldıkları zaman, kendilerine zulmedenlere: "Niçin böyle yaptınız!" derler. Onlar da: "Biz yeryüzünde mustaz'af idik" derler. Melekler de: "Allah'ın arzı geniş değil miydi, hicret etseydiniz ya!" derler. İşte onların yeri cehennemdir. Orası ne kötü yerdir!

98. Ancak, çaresiz kalıp güç yetiremeyen ve yol bulamayan mustaz'af erkek, kadın ve çocuklar müstesna.

99. İşte Allah'ın bunları affetmesi umulur. Allah, çok affedici, çok bağışlayıcıdır.

100. Allah yolunda hicret eden kimse, yeryüzünde pek çok gidecek yer ve bolluk bulur. Allah ve rasûlüne hicret etmek için yurdundan ayrıldıktan sonra ölen kimsenin mükâfatı Allah'a aittir. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

101. Yolculuk ettiğinizde kâfirlerin size bir kötülük yapmasından korkarsanız namazı kısaltmanızda bir günah yoktur. Çünkü kâfirler apaçık düşmanınızdır.

102. Sen aralarında olup da namaz kıldırdığında içlerinden bir bölük silahlarını da yanlarına alarak seninle namaza dursunlar. Secde ettiklerinde arkanıza geçsinler. Namaz kılmamış olan diğer kısım gelip seninle namaz kılsın. Tedbirli olsunlar, silahlarını yanlarına alsınlar. Kafirler, silah ve techizatınızdan uzakken size baskın yapmak isterler. Yağıştan zarar görürseniz veya hastaysanız, tedbirinizi alarak silahlarınızı bırakmanızda bir mahzur yoktur. Doğrusu Allah, kâfirlere alçaltıcı bir azap hazırlamıştır.

103. Namazı kıldıktan sonra ayaktayken, otururken ve yanlarınız üzerine yatarken de Allah'ı anın. Güvene erdiğinizde namazı kılın. Çünkü namaz, müminlere vakitleri belirlenmiş bir farzdır.

104. Onları, takibetmekte gevşeklik göstermeyin. Siz acı çekiyorsanız onlar da sizin gibi acı çekiyorlar. Üstelik siz Allah'tan, onların beklemedikleri şeyleri bekliyorsunuz. Allah, her şeyi bilir, hakimdir.

105. Sana Kitab'ı, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği şekilde hükmedesin diye hak olarak indirdik. Hâinleri savunmaya çalışma.

106. Allah'tan bağışlanma dile. Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

107. Kendilerine ihanet edenleri savunma. Çünkü Allah sürekli hainlik edip günah işleyen kimseyi sevmez.

108. Allah'ın razı olmadığı sözü geceleyin kararlaştırırlarken onu, kendileriyle beraber olan Allah'tan gizlemiyorlar da insanlardan gizliyorlar. Allah onların bütün yaptıklarını kuşatmıştır.

109. Haydi siz onları dünya hayatında savunuyorsunuz. Peki kıyamet günü onları Allah'a karşı kim savunacak! Ya da onlara kim vekil olacak!

110. Kötülük işleyen veya nefsine zulmeden, sonra da Allah'tan bağışlanma dileyen kimse, Allah'ı, çok bağışlayıcı ve merhamet edici bulur.

111. Kim günah işlerse kendi aleyhine işlemiş olur. Allah, her şeyi bilir, hakimdir.

112. Kim bir hata veya günah işler de onu masum birinin üzerine atarsa şüphesiz ki iftira etmiş ve apaçık bir günah yüklenmiş olur.

113. Eğer Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, onların bir kısmı seni neredeyse saptıracaktı. Onlar ancak kendilerini saptırırlar, sana hiçbir zarar veremezler. Allah sana Kitab'ı ve hikmeti indirdi ve bilmediğini öğretti. Allah'ın sana olan nimeti gerçekten büyüktür.

114. Onların gizli toplantılarının çoğunda hayır yoktur. Ancak, insanların arasını düzeltme, mârufu emretme ve sadakayı teşvik etmeyle ilgili olanları müstesna. Kim bunları Allah'ın rızasını isteyerek yaparsa ona büyük bir mükafat vereceğiz.

115. Doğru yol kendisine belli olduktan sonra rasûle isyan eden ve mü'minlerin yolundan başkasına uyan kimseyi yöneldiğine döndürür ve cehenneme atarız. Orası ne kötü bir yerdir!

116. Doğrusu Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışındakini dilediğine bağışlar. Allah'a ortak koşan, derin bir sapıklığa düşmüş olur.

117-119. Onlar, Allah'ın yanısıra, dişi olarak isimlendirdikleri putlara yalvarırlar ve: "Kullarından bir kısmını kandırıp saptıracağım, onları arzularının esiri yapacağım; onlara

hayvanların kulaklarını yarmalarını ve Allah'ın yaratışını değiştirmelerini emredeceğim" diyen, Allah'ın lanet ettiği azgın şeytandan medet umarlar. Kim Allah'ı bırakıp şeytanı veli edinirse açıkça hüsrana uğramıştır.

120. O onlara va'dlerde bulunur ve ümit verir, fakat şeytanın va'di aldatmadan başka bir şey değildir.

121. İşte onların barınağı, hiçbir kaçış yonu bulamayacakları cehennemdir.

122. İman edip salih amel işleyenleri de Allah'ın gerçek bir va'di olarak, içinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Sözüne Allah'tan daha sadık kim vardır!

123. Bu, sizin ve kitap ehlinin kuruntularına göre değildir. Kötülük işleyen, yaptığının karşılığını görür. Allah'tan başka veli ve yardımcı da bulamaz.

124. Erkek veya kadın, kim mü'min olarak salih amel işlerse işte onlar cennete girerler, kendilerine zerre kadar zulmedilmez.

125. Muhsin olarak Allah'a teslim olan ve Allah'ın dost edindiği hanif İbrahim'in yoluna uyandan daha doğru yolda olan kim vardır!

126. Göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Allah, her şeyi kuşatmıştır.

127. Kadınlar hakkında senden fetva isterler. De ki: "Size onlar hakkındaki fetvayı Allah veriyor: Bunlar kendileriyle evlenmek isteyip de haklarını vermediğiniz yetim kadınlar ile kimsesiz çocuklar ve yetimlere adaletli davranmanız hakkında Kitap'ta size bildirilen hükümlerdir."Allah işlediğiniz her hayrı bilir.

128. Eğer bir kadın, kocasının kendisine kötü davranmasından veya ilgisizliğinden endişe ederse birbirleriyle anlaşmalarında bir sakınca yoktur. Anlaşma daha hayırlıdır. Nefisler kıskançlığa meyyaldir. İyilik yapar ve sakınırsanız bilin ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

129. Ne kadar çabalarsanız da kadınlar arasında eşit davranamazsınız. Bari birisine tamamen meyledip diğerini

boşlukta bırakmayın. Eğer düzeltir ve sakınırsanız bilin ki Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

130. Eğer ayrılırlarsa Allah her birini lütfuyla zengin eder. Çünkü Allah geniş lütuf sahibidir, hakimdir.

131. Göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Andolsun ki Biz, sizden önce kitap verilenlere de size de Allah'tan sakınmayı tavsiye ettik. Eğer küfrederseniz bilin ki göklerdekiler de yerdekiler de Allah'a aittir. Allah hiçbir şeye muhtaç değildir, övülmeye layıktır.

132. Göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ındır. Vekil olarak Allah yeter.

133. Ey insanlar! Allah dilerse sizi yok eder, yerinize başkalarını getirir. Allah bunu yapmaya kadirdir.

134. Dünya nimetini isteyen kimse bilsin ki dünya nimeti de ahiret nimeti de Allah katındadır. Allah, her şeyi işitir ve görür.

135. Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve yakınlarınız aleyhine de olsa Allah için şahitlik ederek adaleti gözetin. İster zengin ister fakir olsunlar Allah sizin için onlardan daha önce gelir. Hevanıza uyarak haktan sapmaktan kaçının. Eğer bir tarafa meyleder veya yüz çevirirseniz bilin ki Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

136. Ey iman edenler! Allah'a, rasûlüne, rasûlüne indirdiği Kitab'a ve bundan önce indirdiği Kitab'a iman edin. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, rasullerini ve ahiret gününü küfrederse andolsun ki derin bir sapıklığa düşmüş olur.

137. İman edip sonra küfreden, sonra iman edip tekrar küfreden, sonra da küfürlerinde ısrar edenleri Allah ne bağışlayacak ne de doğru yola iletecekir.

138. Münafıkları, can yakıcı bir azapla müjdele.

139. Çünkü onlar, mü'minleri bırakıp kafirleri veli ediniyorlar. İzzeti onların yanında mı arıyorlar! Doğrusu izzet, bütünüyle Allah'a aittir.

140. O, size Kitap'ta: "Allah'ın ayetlerinin küfredildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğinizde, başka bir söze geçmele-

rine kadar onlarla oturmayın, yoksa siz de onlar gibi olursunuz" diye bildirdi. Doğrusu Allah, münafık ve kâfirlerin hepsini cehennemde toplayacaktır.

141. Sizi gözetleyenler, Allah'ın yardımıyla bir zafer kazandığınızda: "Biz de sizinle beraber değil miydik" derler. Eğer kâfirler kazanırsa: "Size zafer kazandırıp sizi mü'minlerden korumadık mı!" derler. Allah kıyamet günü aranızda hükmedecek, mü'minlere karşı kâfirlere asla fırsat vermeyecektir.

142. Münafıklar, Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Allah, bu davranışlarının cezasını verecektir. Onlar namaza üşenerek kalkar, insanlara gösteriş yapar, Allah'ı da pek az anarlar.

143. Ne onlarla ne de bunlarla olurlar, iki taraf arasında gidip gelirler. Allah'ın saptırdığı kimseye asla bir çıkış yolu bulamazsın.

144. Ey iman edenler! Mü'minleri bırakıp kafirleri veli edinmeyin. Allah'a, aleyhinize olacak apaçık bir delil vermek mi istiyorsunuz!

145. Münafıklar, cehennemin en alt katındadırlar. Onlara hiç bir yardımcı bulamazsın.

146. Ancak, tevbe eden, ıslah olan, Allah'a bağlanan ve Allah'ın otoritesine boyun eğenler müstesna. İşte onlar, mü'minlerle beraberdirler. Allah, mü'minlere büyük bir mükafat verecektir.

147. Eğer iman eder ve şükrederseniz Allah size niye azap etsin! Allah herşeyin karşılığını verir ve her şeyi bilir.

148. Allah, zulme uğrayan kişiden başkasının kötü söz söylemesini sevmez. Allah, her şeyi işitir ve bilir.

149. Bir iyiliği açıklar veya gizler, yahut bir kötülüğü affederseniz bilin ki Allah da çok affedicidir ve çok güçlüdür.

150-151. Allah'ı ve rasûllerini küfreden, Allah'la rasûllerinin arasını ayırmak isteyen ve: "Bir kısmına iman eder, bir kısmını küfrederiz" diyerek, bu ikisi arasında bir yol tut-

mak isteyenler, kesinlikle kafir olmuşlardır. Kafirlere alçaltıcı bir azap hazırladık.

152. Ama Allah, Allah'a ve rasüllerine iman edip onlar arasında hiçbir ayrım gözetmeyenlere mükafatlarını verecektir. O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

153-154. Kitap ehli, kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyor. Müsâ'dan bundan daha büyüğünü istemiş ve "Allah'ı bize açıkça göster"demişlerdi de zulümlerinden dolayı onları yıldırım çarpmıştı. Kendilerine açık delliller geldikten sonra buzağıyı ilah edinmişlerdi. Onu da affettik ve Müsâ'ya apaçık bir hüccet verdik. Söz vermelerinden dolayı Tur'u üzerlerine yükselttik ve "secde ederek kapıdan girin. Cumartesi yasağını çiğnemeyin" dedik ve onlardan sağlam bir söz aldık.

155. Sözlerinden caymaları, Allah'ın ayetlerini küfretmeleri, haksız yere nebileri öldürmeleri ve "kalplerimiz bilgi doludur" demelerinden dolayı, küfürleri yüzünden Allah kalplerini mühürlemiştir. Onların sadece pek azı imân eder.

156-158. Bu küfretmeleri, Meryem'e büyük bir iftirada bulunmaları ve "Allah'ın rasülü Meryem oğlu İsâ Mesih'i biz öldürdük" demelerindendir. Oysa onu öldürmediler ve asmadılar, fakat onlara öyle göründü. O konuda ihtilaf edenler, ondan şüphededirler. Zanna uymaları dışında o konuda hiçbir bilgileri yoktur. Kesin olarak onu öldürmediler. Allah onu onurlandırdı. Allah, azizdir, hakimdir.

159. Kitap ehli ölümünden önce ona mutlaka imân edecektir. O da, kıyâmet günü onlara şahid olacaktır.

160-161. Zulmetmeleri, birçok kimseyi Allah yolundan alıkoymaları, menedildikleri halde faiz almaları ve insanların mallarını bâtıl yollarla yemelerinden dolayı yahudilere, kendilerine helal olan temiz şeyleri haram kıldık. Onlardan küfredenlere can yakıcı bir azab hazırladık.

162. Fakat onlardan ilimde derinleşenler ve mü'minler, sana indirilene de senden öncekilere indirilene de iman ederler. Namazı kılarlar, zekatı verirler. Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İşte onlara büyük bir mükafat vereceğiz.

163. Nuh'a ve ondan sonraki nebilere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlara, İsa'ya, Eyyûb'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyettik. Davud'a da Zebûr'u verdik.

164-165. Rasûllerden sonra insanların Allah'a karşı hiçbir mazeretleri olmasın diye müjdeci ve uyarıcı olarak gönderilen bu rasullerin bir kısmını daha önce sana anlattık, bir kısmını da anlatmadık. Allah, Musâ'ya hitabetti. Allah azizdir, hakimdir.

166. Allah, onu sana ilmiyle indirmiş olduğuna şahidlik eder, melekler de. Şâhid olarak Allah yeter.

167. Küfredenler ve Allah yolundan alıkoyanlar derin bir sapıklığa düşmüşlerdir.

168-169. Allah, kafirleri ve zalimleri bağışlayacak değildir. İçinde temelli kalacakları cehenneme iletmesi dışında onlara yol gösterecek de değildir. Bu, Allah'a kolaydır.

170. Ey insanlar! Rasûl, Rabbinizden size hakkı getirdi. Öyleyse imân edin ki hayrınıza olsun. Eğer, küfrederseniz bilin ki göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Allah herşeyi bilir, hakimdir.

171. Ey kitap ehli! Dininizde haddi aşmayın. Allah hakkında ancak gerçeği söyleyin. Meryem oğlu İsa Mesîh, Allah'ın rasûlü, Meryem'e ulaştırdığı kelimesi ve O'ndan bir ruhtur. Allah'a ve rasûlüne iman edin, "Allah üçlüdür" demeyin. İyiliğinize olarak bundan vazgeçin. Çünkü Allah, tek ilahtır. Çocuk sahibi olmaktan münezzehtir. Göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Vekil olarak Allah yeter.

172. Mesih, Allah'a kulluk etmekten kaçınmaz, yakın kılınan melekler de... Kim O'na kulluk etmekten kaçınır ve büyüklük taslarsa bilsin ki Allah onların hepsini huzuruna toplayacaktır.

173. İman edip salih amel işleyenlerin mükafatlarını eksiksiz olarak ödeyecek, lütfundan daha fazlasını verecektir. O'na kulluk etmekten kaçınan ve büyüklük taslayanları da can yakıcı bir azaba uğratacaktır. Onlar kendilerine Allah'tan başka bir veli ve yardımcı bulamazlar.

174. Ey İnsanlar! Rabbinizden size delil geldi, size apaçık bir nur indirdik.

175. Allah, iman edip kendisine bağlananları rahmetine ve lütfuna eriştirecek, onları, kendisine götüren dosdoğru yola iletecektir.

176. Senden fetvâ istiyorlar. De ki: "Ana-babasız ve çocuksuz kişi hakkında Allah şöyle fetva veriyor: Eğer bir kimse çocuk bırakmadan ölür ve bir kız kardeşi bulunursa mirasının yarısı onundur. Ölen kadınsa ve erkek çocuk bırakmamışsa mirasının tümü erkek kardeşine düşer. Ölenin iki kız kardeşi varsa mirasın üçte ikisini alırlar. Erkek ve kız kardeş olarak ikiden fazla iseler erkeğe iki kadının payı kadar düşer. Haktan sapmayasınız diye Allah iyice açıklıyor. Allah her şeyi bilir.

5- MÂİDE SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 120 âyettir. Nüzul Sırası: 112
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey iman edenler! Antlaşmalarınıza uyun. İhramlıyken avlanmaktan kaçınmanız kaydıyla bildirilenlerin dışında kalan hayvanlar size helal kılındı. Allah, dilediğine karar verir.

2. Ey iman edenler! Allah'ın sembollerine, haram aya, kurbanlığa, gerdanlıklı kurbanlıklara, Rablerinin lütfunu ve rızasını dileyerek Kâbe'yi ziyarete gelenlere saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınızda avlanabilirsiniz. Sizi Mescid-i Haram'dan alıkoymalarından dolayı bir topluma duyduğunuz kin, aşırı gitmenize sebep olmasın. Günah ve düşmanlıkta değil, birr ve takvada yardımlaşın ve Allah'tan korkun. Çünkü Allah'ın cezası şiddetlidir.

3. Leş, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına kesilenler, ölmeden önce kestikleriniz hâriç, boğulmuş, vurularak öldürülmüş, düşüp ölmüş, başka bir hayvan tarafından boynuzlanmış ve yırtıcı hayvanlarca parçalanmış olanlar ile putlar adına kesilenler ve fal oklarıyla kısmet aramanız haram kılındı. Bunları yapmak fısktır. Kafirler bugün dininizi ortadan kaldırmaktan ümitlerini kesmişlerdir. Öyleyse onlardan değil, Ben'den korkun. Bugün dininizi kemale erdirdim ve size olan nimetimi tamamladım. Size din olarak İslam'ı beğendim. Aç kalan kimse, helal saymamak kaydıyla onlardan yiyebilir. Doğrusu Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

4. Kendilerine neyin helâl olduğunu soruyorlar. De ki: "Size temiz olanlar ve Allah'ın size öğrettiği üzere eğittiğiniz avcı hayvanların avladıkları helal kılındı." Onların sizin için tuttuklarını, üzerine Allah'ın adını anarak yiyin. Allah'tan korkun. Doğrusu Allah, hesabı çabuk görür.

5. Bugün, size temiz şeyler helal kılındı. Kitap verilenlerin yemeği size, sizin yemeğiniz de onlara helaldir. Mü'min hür kadınlar ile sizden önce kitap verilenlerden hür kadınlarla, iffetli olmak, zina etmemek ve gizli dost tutmamak esasları üzere anlaşarak mehirlerini verdiğiniz takdirde size helaldir. İman etmeyen kimsenin yaptığı boşa gitmiştir. O,ahirette de hüsrana uğrayacaktır.

6. Ey iman edenler! Namaz kılacağınız zaman yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın; ıslak elinizi başınıza ve aşık kemiklerine kadar ayaklarınıza sürün. Cünübseniz temizlenin. Tuvaletten çıkmış ya da cinsel ilişkiye girmiş de su bulamamışsanız, temiz bir toprağa yönelip yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin. Hastalık ve yolculuk halinde de aynı işlemi yapabilirsiniz. Allah sizi zora sokmak istemez. Şükretmeniz için sizi arındırmak ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister.

7. Allah'ın size olan nimetini ve "İşittik, itaat ettik"diyerek verdiğiniz sözü hatırlayın. Allah'tan korkun, çünkü Allah, içlerde olanı bilir.

8. Ey iman edenler! Allah için adaleti gözeten şahitler olun. Bir topluma olan kininiz sizi adaletsizliğe sevketmesin. Adil olun; çünkü takvanın gereği budur. Allah'tan korkun. Doğrusu Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.
9. Allah, iman edip salih amel işleyenlere mağfiret ve büyük bir mükafat va'detmiştir.
10. Küfredip ayetlerimizi yalanlayanlar da cehennemliktirler.
11. Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani bir toplum size saldırmaya yeltenmişti de Allah onlara engel olmuştu. Allah'tan korkun. Mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsinler.
12. Andolsun ki Allah, İsrailoğullarından söz almıştı. Aralarından oniki lider seçmiştik. Allah: 'Eğer namazı kılar, zekatı verir, rasûllerime iman eder ve onları destekler, Allah'a güzel bir ödünç verirseniz, muhakkak Ben sizinle birlikteyim. Günahlarınızı bağışlayacağım, sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım" dedi. Bundan sonra içinizden kim küfrederse doğru yoldan sapmış olur.
13. Sözlerinden caydıkları için onlara lanet ettik, kalplerini katılaştırdık. Kendilerine söyleneni tahrif ettiler, verilen öğüdü dinlemediler. Az bir kısmı hariç, onların ihanete devam ettiklerini görürsün. Onları bırak ve ayrıl. Şüphesiz Allah, muhsinleri sever.
14. "Biz hıristiyanız" diyenlerden de söz almıştık. Onlar da kendilerine verilen öğüdü dinlemediler. Biz de kıyamet gününe kadar aralarına düşmanlık ve kin soktuk. Allah onlara, yaptıklarını bildirecektir.
15. Ey kitap ehli! Size, Kitap'dan gizlediklerinizin bir kısmını açıklayan, bir kısmını da görmezlikten gelen rasûlümüz geldi. Andolsun ki size Allah katından bir nûr ve apaçık bir Kitap geldi.
16. Allah, rızasına uyanı, onunla selamet yollarına eriştirir. İzniyle onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır ve doğru yola iletir.
17. "Allah Meryem oğlu Mesih'tir"diyenler andolsun ki kâfir olmuşlardır. De ki: "Eğer Allah, Meryem oğlu Mesih'i,

anasını ve yeryüzündekilerin hepsini helak etmeyi dilerse O'na kim engel olabilir!" Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin egemenliği Allah'ındır. O dilediğini yapar. Allah, her şeye kâdirdir.

18. Yahûdiler ve hıristiyanlar: "Biz Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz" dediler. De ki: "Öyleyse günahlarınızdan dolayı size niçin azap ediyor! Hayır, siz de O'nun yarattığı birer insansınız. O dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların egemenliği Allah'ındır. Dönüş de O'nadır.

19. Ey kitap ehli! "Bize müjdeci ve uyarıcı gelmedi"demeyesiniz diye, rasûllerin arasının kesildiği bir sırada, size açıklayıcı, müjdeci ve uyarıcı rasûlümüz geldi. Allah, her şeye kadirdir.

20. Mûsâ, kavmine: "Ey kavmim! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın: Aranızdan nebiler çıkardı ve size egemenlik verdi; size âlemlerde hiç kimseye vermediğini verdi" dedi.

21. "Ey kavmim! Allah'ın size bağışladığı bu kutsal yere girin, gerisin geri dönmeyin. Yoksa hüsrana uğrarsınız."

22. Dediler ki: "Ey Mûsâ! Orada zorba bir toplum var. Onlar oradan çıkmadıkça biz oraya girmeyiz. Eğer çıkarlarsa o zaman gireriz."

23. Allah'ın kendilerine nimet verdiği Allah'tan korkan iki kişi: "Onların üzerine bu kapıdan hücum edin. Eğer oradan hücum ederseniz siz gâlip gelirsiniz. Mü'min iseniz Allah'a tevekkül edin" dedi.

24. Kavmi: "Ey Mûsâ! Onlar orada oldukları sürece biz oraya asla girmeyiz. Sen ve Rabbin gidip savaşın. Biz burada oturacağız" dedi.

25. Mûsâ: "Rabbim! Ben, kendimden ve kardeşimden başkasına söz geçiremiyorum. Artık bizimle bu fâsıkların arasını ayır" dedi.

26. Allah: "Orası onlara kırk yıl haram kılındı; yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Fâsıklar için üzülme" dedi.

27. Onlara, Âdem'in iki oğlunun kıssasını gerçek olarak anlat: İkisi de birer kurban sunmuş, birininki kabul edilmiş, diğerininki kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen: "Seni mutlaka öldüreceğim"dedi. O da: "Allah yalnızca muttakilerinkini kabul eder" dedi.
28. "Sen beni öldürmeye kalkışsan bile ben seni öldürmeye kalkışmayacağım. Çünkü ben, âlemlerin Rabbi Allah'tan korkarım."
29. "Ben isterim ki, ikimizin günahını yüklenesin de cehennemlik olasın. İşte zâlimlerin cezası budur."
30. Nefsi ona kardeşini öldürmeyi güzel gösterdi. Onu öldürdü, fakat hüsrana uğradı.
31. Allah ona, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. "Yazıklar olsun bana! Kardeşimin cesedini gömme konusunda şu karga kadar bile olamadım" diyerek yaptığına pişman oldu.
32. Bundan dolayı İsrailoğullarına: "Kim bir cana kıymamış veya yeryüzünde fesat çıkarmamış bir kimseyi öldürürse bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur" dedik. Andolsun ki rasûllerimiz onlara apaçık deliller getirdiği halde içlerinden pek çoğu haddi aştı.
33. Allah'a ve rasûlüne karşı savaş açanların ve yeryüzünde fesat çıkaranların cezası, öldürülmeleri veya asılmaları yahut ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi ya da bulundukları yerden sürülmeleridir. Bu onların dünyadaki cezalarıdır. Onlar ahirette de büyük bir azaba uğrayacaklardır.
34. Ancak, cezanın uygulanmasından önce tevbe edenler müstesna. Bilin ki Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
35. Ey imân edenler! Allah'tan korkun; O'na yakınlaşmak için vesile arayın ve O'nun yolunda cihad edin ki kurtuluşa eresiniz.
36. Yeryüzündekilerin hepsi ve bir o kadarı daha kâfirlerin olsa da kıyâmet günü azaptan kurtulmak için onu fidye

verseler kabul edilmez. Onlar can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

37. Ateşten kurtulmak isterler fakat kurtulamazlar. Onlar sürekli azaba uğrayacaklardır.

38. Hırsızlık eden erkek ve kadının yaptıklarına karşılık Allah'tan ibret verici bir cezâ olmak üzere ellerini kesin. Allah azizdir, hakîmdir.

39. Doğrusu Allah, zulmettikten sonra tevbe edip düzelen kimsenin tevbesini kabul eder. Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

40. Göklerin ve yerin egemenliğinin Allah'a ait olduğunu bilmez misin! O, dilediğine azâb eder, dilediğini bağışlar. Allah, her şeye kadirdir.

41. Ey rasûl! Gerçekten iman etmedikleri halde ağızlarıyla iman ettiklerini söyleyenler ile; yahûdilerden yalana kanarak sana gelmeyen başka bir toplum hesabına casusluk yapanların küfürde yarışmaları seni üzmesin. Söyleneni tahrif ederek: "İstediğiniz verilirse alın, verilmezse kaçının" derler. Allah'ın fitneye düşürdüğü kimse için Allah'a karşı elinden bir şey gelmez. İşte onlar, Allah'ın kalplerini arındırmak istemediği kimselerdir. Onlar, dünyada rezil olacaklar, ahirette de büyük bir azaba uğrayacaklardır.

42. Onlar yalana kulak verirler ve haram yerler. Eğer sana başvururlarsa ister aralarında hükmet, istersen onlardan yüz çevir. Eğer yüz çevirirsen sana hiçbir zarar veremezler. Hükmedersen aralarında adaletle hükmet. Çünkü Allah, adil davrananları sever.

43. İçinde Allah'ın hükmü bulunan Tevrat yanlarında olduğu halde, niye senin hükmüne başvuruyor, sonra da yüz çeviriyorlar! Hayır, onlar mü'min değillerdir.

44. Allah'a teslim olmuş nebilerin kendilerine onunla hükmettikleri, içinde hidayet ve nur bulunan Tevrat'ı yahûdilere Biz indirdik. Rabbaniler ve Allah'ın Kitabı'nı koruyan âlimler onunla hükmeder ve onu uygularlardı. Öyleyse insanlardan değil, Ben'den korkun; ayetlerimi az

bir değere değişmeyin. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar kâfirdirler.

45. Onda onlara, cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralamada kısas yazdık. Kim bağışlarsa günahlarına keffaret olur. Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar zâlimdirler.

46. Onların ardından, yanlarında bulunan Tevrat'ı doğrulayıcı olarak Meryem oğlu İsâ'yı gönderdik. Ona, muttakiler için öğüt ve yol gösterici olarak ellerinde bulunan Tevrat'ı doğrulayıcı olmak üzere, içinde hidayet ve nur bulunan İncil'i verdik.

47. İncil ehli, Allah'ın onda indirdiği ile hükmetsin. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar fâsıktırlar.

48. Sana da önceki kitapların bir kısmını doğrulayan ve onları düzelten bu kitabı hak olarak indirdik. Aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet. Sana hak geldikten sonra onların hevâlarına uyma. Her biriniz için bir şeriat ve yöntem belirledik. Allah dileseydi hepinizi bir tek ümmet kılardı. Fakat verdikleriyle sizi denemek istiyor. Öyleyse hayırlarda yarışın. Dönüşünüz Allah'adır. O, ihtilaf ettiklerinizi size bildirecektir.

49. Aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet, onların hevâlarına uyma. Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından vazgeçirerek seni fitneye düşürmelerinden sakın. Eğer yüz çevirirlerse bil ki Allah, bir kısım günahları yüzünden onları musibete uğratmak istiyor. Doğrusu insanların çoğu fâsıktır.

50. Câhiliye hükmünü mü istiyorlar! Kesin olarak inanan kimseler için Allah'tan daha güzel hüküm veren kim vardır!

51. Ey imân edenler! Yahûdi ve hıristiyanları veli edinmeyin. Onlar birbirlerinin velisidirler. Sizden kim onları veli edinirse o da onlardandır. Allah, zâlimleri doğru yola eriştirmez.

52. Kalplerinde hastalık olanların, "başımıza bir musibet gelmesinden korkuyoruz" diyerek onlara koştuğunu gö-

rürsün. Allah, size bir zafer kazandırır veya başlarına O'nun katından bir iş gelir de içlerinde gizlediklerine pişman olurlar.

53. Mü'minler: "Sizinle beraber olduklarına dair bütün güçleriyle Allah'a yemin edenler bunlar mı!" derler. İşte onların amelleri boşa gitmiş ve hüsrana uğramışlardır.

54. Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse bilsin ki Allah, Allah'ı seven, mü'minlere karşı alçak gönüllü, kafirlere karşı izzetli, hiçbir kınayıcının kınamasından korkmadan Allah yolunda cihad eden sevdiği bir toplum getirir. Bu, Allah'ın dilediğine verdiği lütfudur. Allah, geniş lütuf sahibidir, her şeyi bilir.

55. Sizin veliniz yalnızca Allah, O'nun rasûlü ve namaz kılan ve boyun eğerek zekât veren mü'minlerdir.

56. Kim Allah'ı, rasûlünü ve mü'minleri veli edinirse bilsin ki galip gelecek olan Allah'ın partisidir.

57. Ey iman edenler! Kâfirleri ve sizden önce kitap verilenlerden dininizi alay ve eğlence konusu yapanları veli edinmeyin. Mü'min iseniz Allah'tan korkun.

58. Onları sizi desteklemeye ve sizinle işbirliği yapmaya çağırdığınızda bunu alay ve eğlence konusu yaparlar. Bu onların aklını kullanmayan kimseler olmalarındandır.

59. De ki: "Ey kitap ehli!Allah'a, bize ve bizden öncekilere indirilenlere iman etmemizden ve çoğunuzun fâsık olmasından dolayı mı bizden intikam alıyorsunuz!"

60. De ki: "Size Allah katında bundan daha kötü bir karşılık söyleyeyim mi! Allah, kimi rahmetinden uzaklaştırmış, kimi gazabına uğratmış, kimlerden maymunlar, domuzlar ve tağuta kulluk edenler çıkarmışsa işte yeri en kötü, yolu da en sapık olanlar onlardır."

61. Yanınıza geldiklerinde: "Biz de iman ettik" derler. Oysa yanınıza kâfir olarak girmiş ve öylece çıkmışlardır. Allah, gizlediklerini çok iyi bilmektedir.

62. Onların çoğunun günaha, düşmanlığa ve haram yemeye koştuğunu görürsün. Yaptıkları ne kötüdür!

63. Rabbânilerin ve âlimlerin onları günah söz söylemekten ve haram yemekten alıkoymaları gerekmez miydi! Yaptıkları ne kötüdür!

64. Yahûdiler: "Allah'ın eli sıkıdır"dediler. Dediklerinden dolayı elleri bağlansın ve lânete uğrasınlar. Hayır, Allah'ın iki eli de açıktır, dilediği kadar bağışlar. Andolsun ki Rabbinden sana indirilen onlardan çoğunun azgınlığını ve küfrünü artırmaktadır. Aralarına, kıyâmete kadar düşmanlık ve kin soktuk. Ne zaman bir savaş ateşi yaksalar Allah onu söndürür. Yeryüzünde fesat çıkarmaya çalışırlar. Ama Allah, fesat çıkaranları sevmez.

65. Eğer kitap ehli de iman edip sakınsaydı günahlarını bağışlar ve kendilerini nimet cennetlerine koyardık.

66. Eğer onlar, Tevrat'ı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirileni uygulasalardı her bakımdan nimete kavuşurlardı. İçlerinde orta yolu tutan kimseler var. Ama çoğu kötü işler yapıyor.

67. Ey rasûl! Rabbinden sana indirileni duyur; eğer böyle yapmazsan O'nun mesajını iletmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur. Allah, kâfirleri doğru yola eriştirmez.

68. De ki: "Ey kitap ehli!Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni uygulamadıkça sağlam bir dayanağınız olmaz.Rabbinden sana indirilen, Onlardan çoğunun azgınlığını ve küfrünü artırır. Öyleyse kâfirler için üzülme.

69. Mü'min, Yahûdi, Sâbii ve Hıristiyanlardan Allah'a ve âhiret gününe iman eden ve sâlih amel işleyen kimseler ne korkacak ne de üzüleceklerdir.

70. Andolsun ki İsrailoğullarından söz almış ve kendilerine rasûller göndermiştik. Ama hevâlarına uymayan hükümler getiren rasûllerin bir kısmını yalanladılar, bir kısmını da öldürdüler.

71. Onun bir fitne olmadığını sanarak kör ve sağır kesildiler. Allah tevbelerini kabul ettikten sonra bile çoğu kör ve sağır kesildi. Allah onların bütün yaptıklarını görmektedir.

72. Andolsun ki, "Allah, Meryem oğlu Mesih'tir" diyenler kâfir olmuşlardır. Halbuki Mesih: "Ey İsrailoğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Çünkü Allah, kendisine ortak koşan kimseye cenneti haram etmiştir. Onun yeri ateştir. Zâlimlerin hiçbir yardımcısı yoktur" demişti.

73. "Allah, üçlünün üçüncüsüdür"diyenler kâfir olmuşlardır. Çünkü O, tek ilahtır. O'ndan başka ilah yoktur. Eğer bu söylediklerinden vazgeçmezlerse aralarından küfredenler can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

74. Allah, çok bağışlayıcı ve çok merhametli olduğu halde, hâlâ O'na tevbe edip bağışlanma dilemeyecekler mi!

75. Meryem oğlu Mesih, bir rasûldür. Ondan önce de rasûller gelip geçmiştir. Annesi çok dürüst bir kadındı. Her ikisi de yemek yerdi. Ayetleri nasıl açıkladığımıza, sonra da nasıl döndürüldüklerine bir bak!

76. De ki: "Allah'ı bırakıp size fayda da zarar da veremeyen şeylere mi kulluk ediyorsunuz!" Allah herşeyi işitir ve bilir.

77. De ki: "Ey kitap ehli! Dininizde haksız yere aşırı gitmeyin. Kendileri önceden sapmış, birçoklarını saptırmış ve doğru yoldan uzaklaşmış kimselerin hevasına uymayın."

78. İsrailoğullarından, kafir olanlar, isyan ettikleri ve haddi aştıkları için, Dâvûd'un ve Meryem oğlu İsa'nın diliyle lanetlendiler.

79. Çünkü onlar, birbirlerini yaptıkları kötülüklerden alıkoymuyorlardı. Yaptıkları ne kötüydü!

80. Onların çoğunun kâfirleri veli edindiklerini görürsün. Yaptıkları ne kötüdür! Allah onlara gazab etmiştir, azapta da temellidirler.

81. Allah'a, nebiye ve ona indirilene iman etselerdi, onları veli edinmezlerdi. Onların çoğu fâsık, kimselerdir.

82. Mü'minlerin en şiddetli düşmanı yahûdiler ve müşrikler; sevgi bakımından mü'minlere en yakın olanlar da Hıristiyanlardır. Bu, onların içinde alimler ve rahibler bulunmasından ve büyüklük taslamamalarındandır.

83-84. Rasûle indirileni işittiklerinde hakkı tanımalarından dolayı gözlerinin yaşla dolarak: "Rabbimiz! Biz iman ettik, bizi de şahitlerden yaz. Rabbimizin bizi salihler arasına katmasını umarken niçin Allah'a ve bize gelen hakka iman etmeyelim!" dediklerini görürsün.

85. Böyle demelerinden dolayı Allah onları, içinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlerle ödüllendirdi. İşte muhsinlerin mükafatı budur.

86. Küfredip ayetlerimizi yalanlayanlar ise cehennemliktirler.

87. Ey iman edenler! Allah'ın size helal kıldığı hayatın güzelliklerinden kendinizi mahrum etmeyin, haddi de aşmayın. Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez.

88. Allah'ın size helal ve temiz olarak verdiklerinden yiyin. İman ettiğiniz Allah'tan korkun.

89. Allah sizi, kasıtsız olarak ettiğiniz yeminlerden değil, bilerek ettiğiniz yeminlerden sorumlu tutar. Onun keffâreti, ailenize yedirdiğinizin ortalamasından on düşkünü doyurmak yahut giydirmek ya da bir köle azad etmektir. Bunları bulamayanın üç gün oruç tutması gerekir. Yeminlerinizi bozmanın keffareti budur. Yeminlerinizi yerine getirin. Allah, şükredesiniz diye ayetlerini böyle açıklıyor.

90. Ey iman edenler! Sarhoş edici maddeler, kumar, putlar ve gelecek hakkında kehanette bulunmak şeytan işi pisliklerdir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz.

91. Doğrusu şeytan, sarhoş edici maddeler ve kumarla aranıza kin ve düşmanlık sokmak, sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık onlardan uzak durursunuz değil mi?

92. Allah'a ve rasûle itaat edin, sakının. Eğer yüz çevirirseniz rasûlümüze düşenin apaçık tebliğ olduğunu bilin.

93. İman edip salih amel işleyenlere sakınıp iman ettikleri ve salih amel işledikleri sürece yaptıklarından dolayı bir sorumluluk yoktur. Yeter ki Allah'tan sakınmaya ve

iman etmeye devam etsinler ve daha çok sakınıp ihsan üzere davransınlar. Allah muhsinleri sever.

94. Ey iman edenler! Allah sizi -görmediği halde kendisinden korkanları ortaya çıkarmak için- ihramlı iken, ellerinizin ve mızraklarınızın erişeceği bir avla denemektedir. Bundan sonra kim haddi aşarsa işte o, can yakıcı bir azaba uğrayacaktır.

95. Ey iman edenler! İhramlı iken avlanmayın. Bunu kasden yapanın cezası, yaptığının vebalini tatması için, içinizden adil iki kişinin, öldürdüğü ava denk olduğuna hükmedeceği, Kâbe'ye ulaşacak bir kurban kesme veya yoksulları doyurma ya da buna denk miktarda oruç tutmadır. Allah, geçmiştekini affetmiştir.Kim tekrar yaparsa Allah onu, yaptığına karşılık cezalandırır. Allah üstündür, cezalandırıcıdır.

96. Su ürünleri ve onları avlamak geçimlik olarak size de yolculara da helâl kılındı. İhramlı olduğunuz sürece kara avı haram kılındı. Huzûruna toplanacağınız Allah'tan korkun.

97. Allah hürmetli ev Kâbe'yi insanlık için bir sembol yaptı. Aynı şekilde haram ayı, kurbanlığı, gerdanlıklı kurbanlıkları da herşeyi bilen Allah'ın göklerde ve yerde olanı bildiğini anlamanızı sağlayan semboller yaptı.

98. Allah'ın hem cezasının çetin hem de çok bağışlayıcı ve çok merhametli olduğunu bilin.

99. Rasûle düşen ancak tebliğdir. Allah, gizlediklerinizi de açığa vurduklarınızı da bilir.

100. De ki: "Kötü ve çirkin şeylerle iyi ve güzel şeyler kıyaslanamaz. Kötü şeylerin çoğu sana büyük zevk verse bile. Ey akıl sahipleri! Allah'tan sakının ki kurtuluşa erişebilesiniz.

101. Ey imân edenler! Açıklandığında hoşunuza gitmeyecek şeyleri sormayın. Eğer Kur'an indirilirken onları sorarsanız size açıklanır. Allah, daha öncekileri affetmiştir. Allah çok bağışlayıcıdır, halîmdir.

102. Sizden önce bir toplum onları sormuş, sonra da inkâr etmişti.
103. Allah, kulağı çentilen, salıverilen, erkek dişi ikizler doğuran, on kere yavrulamasından dolayı yük vurulmayan hayvanların adanmasını emretmemiştir. Kâfirler Allah'a iftirâ ediyorlar. Onların çoğu aklını kullanmıyor.
104. Allah'ın indirdiğine ve rasûle uymaya çağrıldıklarında: "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz yol bize yeter" derler. Ataları hiçbir şey bilmeyen ve doğru yolda olmayan kimseler olsalar da mı!
105. Ey iman edenler! Siz kendinize bakın. Doğru yolda olduğunuz sürece sapan kimse size zarar veremez. Dönüşünüz Allah'adır. O, işlediklerinizi size haber verecektir.
106. Ey iman edenler! Biriniz, ölümü yaklaştığında vasiyet edecekse içinizden iki âdil kişiyi şahit tutsun. Eğer yolculukta iken öleceğinizi hissederseniz tanımadığınız iki kişiyi şahit tutun. Eğer onlardan şüphelenirseniz onları namazdan sonra alıkoyup, "akraba bile olsa, yeminimizi hiçbir şeye değişmeyeceğiz ve Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz, yoksa günahkâr oluruz" diye Allah adına yemin ettirin.
107. Eğer onların bir günah işledikleri anlaşılırsa şehadete bunlardan daha lâyık iki kişi bunların yerini alır ve "bizim şahitliğimiz, o ikisinin şahitliğinden daha doğrudur. Biz haddi aşmayız. Eğer öyle yaparsak zulmetmiş oluruz" diye Allah'a yemin ederler.
108. Bu, şahitliği hakkıyla yerine getirmeleri veya yemin ettikten sonra yeminlerinin kabul edilmemesinden endişe etmeleri bakımından daha uygundur. Allah'tan korkun ve O'na itaat edin. Allah, fâsıkları doğru yola iletmez.
109. Allah, rasûlleri topladığı gün onlara: "Size ne cevap verildi!" diye sorar. Onlar da: "Bizim bir bilgimiz yok. Gaybı en iyi bilen yalnızca Sensin" derler.
110. Allah: "Ey Meryem oğlu İsâ! Sana ve annene olan nimetimi hatırla: Hani seni Rûh'ul-Kudüs'le desteklemiştim.

Beşikteyken ve yetişkinken insanlarla konuşuyordun. Sana Kitab'ı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. İznimle çamura kuş şekli vermiştin de üfleyince iznimle kuş olmuştu. İznimle körü ve alacalıyı iyi ediyor, ölüyü diriltiyordun. Kendilerine apaçık deliller getirdiğinde İsrailoğullarının sana zarar vermelerine engel olmuştum". İçlerindeki kafirler: "Bu düpedüz bir sihirdir" demişlerdi.

111. Havârilere: "Bana ve rasûlüme iman edin"demiştim. Onlar: "İman ettik, bizim Müslüman olduğumuza şahit ol" demişlerdi.

112-113. Havâriler: "Ey Meryem oğlu İsâ! Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi!" demişlerdi de, o: "Eğer imân ediyorsanız Allah'tan korkun" demişti. Onlar: "Ondan yemek kalplerimizi pekiştirmek, bize söylediğinin doğru olduğunu bilmek ve ona şahid olmak istiyoruz" dediler.

114. Meryem oğlu İsâ: "Allah'ım! Rabbimiz! Katından bir delil, bize ve bizden sonrakilere bir şölen olmak üzere gökten bize bir sofra indir ve bizi rızıklandır. Rızık verenlerin en hayırlısı Sensin" dedi.

115. Allah: "Onu size indireceğim. Fakat bundan sonra içinizden kim küfrederse ona, âlemlerde hiç kimseye etmediğim şekilde azâb edeceğim" dedi.

116. Allah: "Ey Meryem oğlu İsâ! Sen mi insanlara, 'beni ve anamı Allah'ın yanı sıra ilahlar edinin', dedin" demişti de İsa: "Sen münezzehsin, gerçek olmayanı söylemek bana yakışmaz. Eğer dediysem Sen onu bilirsin. Sen benim içimdekini bilirsin, ama ben Senin katında olanı bilmem. Çünkü gaybı en iyi bilen Sensin" diye cevap vermişti.

117. "Ben onlara: 'Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin' diye bana emrettiğinin dışında bir şey söylemedim. Aralarında olduğum sürece onları gözettim. Beni vefât ettirince onları gözeten Sen'din. Herşeye şâhid olan Sensin."

118. "Eğer onlara azap edersen doğrusu onlar Senin kullarındır; eğer onları bağışlarsan aziz ve hakim olan Sensin."
119. Allah: "İşte bu, doğrulara doğruluklarının fayda vereceği gündür. Onlar, temelli kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetlere gireceklerdir. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan. İşte büyük kurtuluş budur" dedi.
120. Göklerin, yerin ve onlarda bulunanların egemenliği Allah'ındır. O, her şeye kâdirdir.

6- EN'ÂM SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 165 âyettir. Nüzul Sırası: 55
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hamd gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah'adır. Buna rağmen, kafirler Rablerine ortak koşuyorlar.
2. Sizi topraktan yaratan, sonra size bir ecel tayin eden O'dur. Belirlenmiş ecel O'nun katındadır. Ama hâlâ şüphe ediyorsunuz.
3. Göklerde ve yerde Allah O'dur. Gizlediklerinizi, açıkladıklarınızı ve kazandıklarınızı bilir.
4. Onlar, Rablerinin âyetlerinden biri geldiğinde ondan mutlaka yüz çevirirler.
5. Hak kendilerine geldiğinde onu yalanladılar. Alay ettikleri şeylerin haberleri kendilerine gelecektir.
6. Kendilerinden önce nice nesli helak ettiğimizi bilmiyorlar mı! Onlara, size vermediğimiz nimetleri vermiş, üzerlerine gökten bol yağış indirmiş ve altlarından ırmaklar akıtmıştık. Sonunda onları günahlarından dolayı helak ettik, arkalarından başka nesiller getirdik.
7. Eğer sana Kitab'ı kağıtlara yazılı olarak indirseydik de ona elleriyle dokunsalardı kafirler yine de: "Bu ancak apaçık bir sihirdir"derlerdi.
8. "Ona bir melek indirilmeli değil miydi!" dediler. Eğer bir melek indirseydik iş bitirilir, onlara göz de açtırılmazdı.

9. Eğer onu bir melek kılsaydık bir insan şeklinde gönderirdik de onları adüştükleri şüpheye yine düşürürdük.
10. Andolsun ki, senden önce de rasûllerle alay edilmişti de alay ettikleri şey kendilerini kuşatıvermişti.
11. De ki: "Yeryüzünde gezin de yalanlayanların sonunun nasıl olduğunu görün!"
12. De ki: "Göklerde ve yerde olanlar kimindir!" "Allah'ındır" de. O, rahmet etmeyi üzerine almıştır. Sizi, gerçekleşeceğinde şüphe olmayan kıyamet gününde mutlaka toplayacaktır. İman etmeyenler hüsrana uğramışlardır.
13. Gecede ve gündüzde bulunanlar O'nundur. O her şeyi işitir ve bilir.
14. "Gökleri ve yeri yaratan, besleyen, fakat beslenmeye muhtaç olmayan Allah'tan başka veli mi edinirim! Doğrusu bana, müslümanların ilki olmam emredildi"de ve sakın müşrik olma!
15. "Rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkarım"de.
16. Ogün kim ondan kurtulursa andolsun ki Allah ona rahmet etmiştir. İşte apaçık kurtuluş budur.
17. Allah seni bir sıkıntıya sokarsa onu O'ndan başka önleyebilecek yoktur. Eğer sana bir iyilikte bulunursa O, her şeye kadirdir.
18. O, kulları üzerinde yegâne egemenlik sahibidir. O, hakîmdir, herşeyden haberdardır.
19. De ki: "Kimin şahitliği daha üstündür!" De ki: "Aramızda Allah şahittir. Bu Kur'an bana, sizi ve ulaştığı kimseleri onunla uyarmam için vahyolundu. Allah'tan başka ilahlar olduğuna siz mi şahitlik ediyorsunuz! Ben şahitlik etmem. Çünkü O, tek ilâhtır. Ben sizin ortak koştuklarınızdan uzağım" de.
20. Kendilerine kitap verdiklerimiz, onu oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. İmân etmeyenler, hüsrana uğramışlardır.
21. Allah'a iftira eden veya O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zâlim kim olabilir! Doğrusu zâlimler iflah olmazlar.

22. Hepsini topladığımız gün, müşriklere: "Ortaklarınız olduğunu iddia ettikleriniz nerede!" deriz.

23. "Rabbimiz Allah'a andolsun ki, biz müşrik değildik" demekten başka çare bulamazlar.

24. Kendilerini nasıl kandırdıklarına bir bak! Uydurdukları şeyler de kendilerinden uzaklaşmıştır.

25. Onlardan seni dinleyenler de var. Ama onu anlarlar diye kalplerine perdeler, kulaklarına da ağırlık koyduk. Artık her türlü ayeti görseler bile inanmazlar. Kâfirler sana geldiklerinde: "Bu, eskilerin efsanelerinden başka bir şey değildir" diyerek seninle tartışırlar.

26. Kendileri ondan uzaklaştıkları gibi, başkalarını da ondan alıkorlar da farkında olmaksızın kendilerini helâk ederler.

27. Ateşin karşısında durdurulduklarında: "Yazıklar olsun bize! Keşke dünyaya geri döndürülsek de Rabbimizin ayetlerini yalanlamayıp mü'minlerden olsak" dediklerinde hallerini bir görsen!

28. Hayır, önceden içlerinde gizledikleri ortaya çıktı. Geri döndürülseler men edildikleri şeyleri yine yaparlardı. Çünkü onlar yalancıdırlar.

29. "Bizim için ancak dünya hayatı vardır; diriltilecek değiliz" derler.

30. Rablerinin huzuruna çıkarıldıkları zaman hallerini bir görsen! Allah: "Bu hak değil miymiş!" der. Onlar da, "Rabbimize andolsun ki hakmış" derler. Allah: "Öyleyse küfrünüzden dolayı azabı tadın"der.

31. Allah'a kavuşmayı yalanlayanlar, hüsrana uğramışlardır. Kıyâmet ansızın koptuğunda, günahlarını yüklenmiş olarak, "aşırılıklarımızdan ötürü yazıklar olsun bize!"derler. Dikkat edin, taşıdıkları ne kötüdür!

32. Dünya hayatı sadece bir oyun ve eğlencedir. Ahiret hayatı korkanlar için daha hayırlıdır. Aklınızı kullanmaz mısınız!

33. Onların söylediklerinin seni üzdüğünü biliyoruz. Ozâlimler seni yalanlamıyor, fakat bile bile Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorlar.
34. Senden önce de nice rasûl yalanlandı. Fakat onlar, yardımımız gelinceye kadar bu duruma ve uğradıkları eziyete sabrettiler. Allah'ın kelimelerini değiştirebilecek yoktur. Andolsun ki rasûllerin başından geçenler sana ulaştı.
35. Onların yüz çevirmesi sana ağır geliyorsa gücün yetiyorsa yere bir delik aç veya göğe bir merdiven daya da onlara bir ayet getir. Allah dileseydi onların hepsini doğru yolda toplardı. Sakın cahil olma.
36. Çağrıya yalnızca kulak verenler icabet eder. Ölülere gelince; onları ancak Allah diriltir, sonunda da O'na dönerler.
37. "Ona Rabbinden bir ayet indirilmeli değil miydi" derler. De ki: "Allah, bir ayet indirmeye kâdirdir, fakat onların çoğu anlamıyor."
38. Yeryüzündeki bütün canlılar ve gökte uçan kuşlar da sizin gibi topluluklardır. Biz Kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Onlar, sonunda Rablerinin huzurunda toplanacaklar.
39. Ayetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içinde kalmış sağır ve dilsiz gibidirler. Allah, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir.
40. De ki: "Doğru sözlü iseniz söyleyin bana, Allah'ın azabına uğrasanız veya kıyamet kopsa Allah'tan başkasına mı yalvarırsınız!"
41. Hayır, ancak O'na yalvarırsınız. O da dilerse kendisinden istediklerinizi yerine getirir de ortak koştuklarınızı unutursunuz.
42. Senden önce de toplumlara rasûller gönderdik. Onları, yalvarıp yakarsınlar diye darlık ve sıkıntıya uğrattık.
43. Azabımızı gördüklerinde yalvarıp yakarsalardı ya! Fakat kalpleri katılaştı, şeytan da yaptıklarını kendilerine güzel gösterdi.

44. Kendilerine verilen öğüde kulak asmadıklarında onlara her türlü güzelliklerinkapılarını açtık; kendilerine verilenle şımardıklarında da ansızın yakaladık, ümitsiz kalakaldılar.

45. Böylece, zâlimlerin kökü kesildi. Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'adır.

46. De ki: "Hiç düşündünüz mü! Eğer Allah, kulağınızı sağır, gözlerinizi kör etse, kalplerinizi de mühürlese, onları size Allah'tan başka hangi ilah geri verebilir!" Ayetleri nasıl açıkladığımıza bir bak! Fakat onlar yine de yüz çeviriyorlar.

47. De ki: "Hiç düşündünüz mü! Allah'ın azabı size ansızın veya açıkça gelse zalimlerden başkası mı helak edilir!"

48. Rasûlleri ancak müjdeci ve uyarıcı olarak göndeririz.Kim iman edip kendini düzeltirse bilsin ki onlar ne korkar ne de üzülürler.

49. Ayetlerimizi yalanlayanlar da yoldan çıkmalarından dolayı azaba uğrayacaklardır.

50. De ki: "Size, Allah'ın hazineleri yanımdadır" demiyorum. "Gaybı da bilmem. Size melek olduğumu da söylemiyorum. Ben ancak bana vahyolunana uymaktayım." De ki: "Körle gören bir olur mu! Düşünmüyor musunuz!"

51. Rablerinin huzurunda toplanmaktan korkanları onunla uyar ki sakınsınlar. Zaten onların O'ndan başka veli ve şefaatçileri yoktur.

52. Rablerinin rızasını dileyerek sabah akşam O'na yalvaranları kovma. Onların hesabından sen sorumlu değilsin, senin hesabından da onlar sorumlu değildir. Eğer onları kovarsan zulmetmiş olursun.

53. "Aramızda Allah'ın nimet verdikleri bunlar mı!" demeleri için onların bir kısmını diğerleriyle işte böyle deneriz. Allah, şükredenleri bilmez mi!

54. Ayetlerimize iman edenler yanına geldiklerinde: "Selâm size" de. "Rabbiniz, rahmet etmeyi kendi üzerine almıştır. Sizden kim cahillikle bir kötülük işler de ardından

tevbe edip kendini düzeltirse, muhakkak ki O, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

55. Mücrimlerin yolu apaçık belli olsun diye ayetleri böylece uzun uzadıya açıklıyoruz.

56. De ki: "Ben, sizin Allah'ın yanısıra yalvardıklarınıza kulluk etmekten men edildim. Sizin hevalarınıza da uymam. Yoksa sapmış, doğru yoldan ayrılmış olurum."

57. De ki: "Ben Rabbimden bir delil üzereyim, fakat siz onu yalanladınız. Acele istediğiniz şey benim elimde değildir. Hüküm ancak, hakkı söyleyen Allah'a aittir. O, hükmedenlerin en hayırlısıdır."

58. De ki: "Acele istediğiniz şey benim elimde olsaydı, aramızda iş hemen bitmiş olurdu." Allah, zalimleri çok iyi bilmektedir.

59. Gaybın anahtarları O'nun katındadır, onları O'ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde olanları bilir. O'nun izni olmadan hiçbir yaprak düşmez. Yerin karanlıklarındaki hiçbir tâne, yaş ve kuru hiç bir şey yoktur ki onun bilgisi dahilinde olmasın.

60. Geceleyin sizi uyutan, gündüzün yaptıklarınızı bilen O'dur. Sonra ömrünüzün biteceği zamana kadar sizi tekrar kaldırır. Dönüşünüz O'nadır; size yaptıklarınızı bildirecektir.

61. O, kulları üzerinde mutlak egemenlik sahibidir. Sizi korumak için elçiler gönderir. Birinizin eceli geldiğinde, elçilerimiz göz açtırmadan canını alırlar.

62. Uyuduktan sonra, gerçek mevlâları olan Allah'a döndürülürler. Dikkat edin! Hüküm O'nundur, en hızlı hesap gören de O'dur.

63. "Eğer bizi bundan kurtarırsan, andolsun ki şükredeceğiz" diye gizli veya açık olarak yalvardığınızda karanın ve denizin karanlıklarından sizi kim kurtarabilir!" de.

64. De ki: "Sizi ondan ve bütün kötülüklerden ancak Allah kurtarabilir; ama siz yine de O'na ortak koşarsınız."

65. De ki: "Allah size üstünüzden veya altınızdan azap göndermeye ya da sizi fırkalara ayırıpbirbirinize kırdırmaya

kâdirdir." Anlasınlar diye ayetleri nasıl açıkladığımıza bir bak!

66. O hak olduğu halde kavmin onu yalanladı. "Ben üzerinize gözcü değilim" de.

67. Size haber verilen her şey gerçekleşecektir. Yakında anlayacaksınız.

68. Ayetlerimizi alay konusu edenleri gördüğünde, başka bir konuya geçmelerine kadar onlardan yüz çevir. Eğer şeytan unutturursa, hatırladıktan sonra o zalimlerle birlikte oturma.

69. Onların yaptıklarının hesabını muttakiler vermeyecektir. Fakat sakınmalarını sağlamak için onlara öğüt vermeleri gerekir.

70. Dünya hayatına aldanarak dinlerini oyun ve eğlence edinenleri bırak. Kazandıklarının kendilerini helak etmemesi için onlara Kur'an'la öğüt ver. Onların Allah'tan başka veli ve şefaatçileri yoktur. Ne fidye verirse versin, o ondan kabul edilmeyecektir. İşte onlar işledikleri kendilerini helak eden kimselerdir. Küfretmelerinden dolayı onlara kaynar bir içecek ve can yakıcı azap vardır.

71-72. De ki: "Arkadaşları, 'bize gel" diye doğru yola çağırırken, şeytanların yeryüzünde şaşırttığı kimse gibi topuklarımız üzerine geri mi dönelim! Allah doğru yola eriştirdikten sonra, Allah'tan başka bize faydası da zararı da dokunmayan şeylere mi yalvaralım!" De ki: "Doğru yol, ancak Allah'ın gösterdiği yoldur. Bize, âlemlerin Rabbine teslim olmamız, namaz kılmamız ve O'ndan sakınmamız emredildi". O'nun huzuruna toplanacaksınız.

73. Gökleri ve yeri hak olarak yaratan O'dur. Birşeye "ol" dediği gün, o hemen oluverir.Sözü haktır. Suretlere can verildiği gün de egemenlik O'nundur. Gaybı ve şehadeyi bilen, hakim ve herşeyden haberdar olan O'dur.

74. İbrahim, babası Âzer'e: "Putları ilah mı ediniyorsun! Doğrusu ben, seni ve kavmini apaçık bir sapıklık içinde görüyorum" demişti.

75. Kesin olarak inanması için İbrahim'e göklerin ve yerin ihtişamını şöyle gösteriyorduk:
76. Gece olunca bir yıldız gördü. "İşte rabbim budur" dedi. Batınca da: "Ben batanları sevmem" dedi.
77. Ay'ı doğarken görünce: "İşte rabbim budur" dedi. Batınca: "Rabbim beni doğru yola iletmeseydi, mutlaka sapardım" dedi.
78-79. Güneşi, doğarken görünce: "İşte rabbim budur; bu daha büyük" dedi. Oda batınca: "Ey kavmim! Ben sizin ortak koştuklarınızdan uzağım. Hanif olarak, gökleri ve yeri yaratana yöneldim. Ben müşrik değilim" dedi.
80. Kavmi onunla tartıştı. "O, beni doğru yola iletmişken benimle Allah hakkında tartışıyor musunuz! Ben her şeyi bilen Rabbimin bir şey dilemesi müstesnâ, ortak koştuklarınızdan korkmam. Öğüt almaz mısınız!" dedi.
81. "Siz, Allah'ın, hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri O'na ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da ben sizin ortak koştuklarınızdan niçin korkayım! Biliyorsanız söyleyin! Bu iki topluluktan hangisi güvene daha layıktır!"
82. İman edip de imanlarına zulüm karıştırmayanlar var ya, işte güven onlaradır; doğru yolda olanlar da onlardır.
83. Bu, kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz hüccetimizdir. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Doğrusu Rabbin, hakimdir, her şeyi bilir.
84. Ona İshak'ı ve Yakub'u bağışladık; hepsini de doğru yola ilettik. Daha önce Nûh'u, onun soyundan gelen Dâvud'u, Süleyman'ı, Eyyûb'u, Yusuf'u, Mûsâ'yı ve Harûn'u da doğru yola iletmiştik. İşte Biz, muhsinleri böyle mükâfatlandırırız.
85. Zekeriya'yı, Yahyâ'yı, İsâ'yı ve İlyas'ı da... Hepsi de sâlihlerdendiler.
86. İsmail'i, Yûnus'u ve Lût'u da... Hepsini de âlemlere üstün kıldık.
87. Onların atalarından, soylarından ve kardeşlerinden bir kısmını seçip doğru yola ilettik.

88. İşte bu, Allah'ın hidayetidir; kullarından dilediğini onunla doğru yola iletir. Eğer ortak koşarlarsa bütün yaptıkları boşa gider.
89. İşte onlar, kendilerine kitap, hüküm ve nübüvvet verdiğimiz kimselerdir. Eğer bunlar küfrederse yerlerine küfretmeyen bir toplum getiririz.
90. İşte onlar, Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir. Onların yoluna uy. "Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. O, âlemler için ancak bir öğüttür" de.
91. "Allah, hiç kimseye bir şey indirmemiştir" demekle Allah'ı gereği gibi takdir edemediler. "Peki, Mûsâ'nın nûr ve hidayet olarak getirdiği, kağıtlara yazıp bir kısmını gösterip çoğunu gizlediğiniz, sizin ve atalarınızın bilmediklerini öğrendikleri Kitab'ı kim indirdi!" de. "Allah" de. Sonra onları düştükleri çıkmazda bırak da oyalanadursunlar.
92. Bu, Mekke halkını ve çevresindekileri uyarman için, kendinden öncekileri tasdik edici olarak indirdiğimiz mübarek Kitab'tır. Ahrete inananlar ona iman ederler ve namazlarını devamlı kılarlar.
93. Allah'a iftira eden veya kendisine bir şey vahyedilmemişken: "Bana da vahyolundu"yahut "Allah'ın indirdiği gibi ben de indireceğim"diyenden daha zalim kim vardır! Bu zalimlerin ölüm sarhoşluğundayken melekler canlarını almaya giriştiklerinde: "Canlarınızı verin. Allah'a karşı yalan söylemenizden ve O'nun ayetlerine karşı büyüklük taslamanızdan dolayı bugün alçaltıcı bir azapla cezalandırılacaksınız" derken hallerini bir görsen!
94. Size verdiklerimizi geride bırakarak, sizi ilk kez yarattığımız gibi tek tek Bize gelirsiniz. Ortaklarınız olduğunu sandığınız şefâatçilerinizi de sizinle birlikte göremeyiz. Aranızdaki bağlar kopmuş, ortaklarınız zannettikleriniz de sizi terketmiştir.
95. Tohumu ve çekirdeği yaran, ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkaran Allah'tır. İşte Allah'ınız böyledir. Öyleyken nasıl döndürülüyorsunuz!

96. Tanyerini ağartan, geceyi dinlenme vakti, güneşi ve ayı da zaman ölçüsü kılan O'dur. Bu, güçlü ve her şeyi bilenin takdiridir.
97. Karada ve denizde karanlıkta yol bulmanız için yıldızları yaratan O'dur. Anlayan kimseler için ayetleri iyice açıkladık.
98. Sizi bir tek nefisten yaratan O'dur. Size bir karar yeri, bir de geçiş yeri yarattı. Anlayan kimseler için âyetleri iyice açıkladık.
99. Gökten su indirerek onunla her türlü bitkiyi bitirdik. Ondan yeşillikler, o yeşilliklerden de bol taneli başaklar; hurmanın tomurcuğundan, birbirine benzeyen ve benzemeyen sarkmış salkımlar, üzüm bağları, zeytin ve nar bitirdik. Ürün verdiklerinde ürünlerine ve olgunlaşmalarına bir bakın. Doğrusu bunda, iman eden kimseler için ayetler vardır.
100. Cinleri de O yarattığı halde, cinleri Allah'a ortak koştular. Bilgisizce O'na oğullar ve kızlar isnâd ettiler. Allah, onların yakıştırmalarından yüce ve münezzehtir.
101. Gökleri ve yeri yoktan yaratan O'dur. Karısı olmadığı, her şeyi de O yarattığı halde nasıl çocuğu olabilir! O, her şeyi bilir.
102. İşte Rabbiniz olan Allah budur. O'ndan başka ilah yoktur. Her şeyin yaratıcısı O'dur. Öyleyse O'na kulluk edin. O her şeye vekildir.
103. İdrakler O'nu kuşatamaz, fakat O bütün idrakleri kuşatır. O, latifdir, her şeyden haberdardır.
104. "Rabbinizden size deliller geldi. Kim basiret gösterirse lehine, kim de körlük ederse aleyhinedir. Ben üzerinize bekçi değilim."
105. "Sen bunu okumuşsun" demeleri ve anlayan kimselere açıklamak için ayetleri böylece türlü türlü anlatıyoruz.
106. Rabbinden sana vahyolunana uy; O'ndan başka ilah yoktur. Müşriklerden yüz çevir.
107. Allah dileseydi onlar ortak koşmazlardı. Seni onlara bekçi göndermedik. Sen onlara vekil de değilsin.

108. Onların Allah'ın yanısıra yalvardıklarına sövmeyin ki onlar da bilmeden kızgınlıkla Allah'a sövmesinler. Böylece her ümmete, yaptığını süslü gösterdik. Dönüşleri Rablerinedir. O, yaptıklarını onlara bildirecektir.

109. Bir âyet gelirse ona kesinlikle iman edeceklerine dair Allah'a bütün güçleriyle yemin ederler. De ki: "Doğrusu ayetler Allah katındadır." Onların, ayetler geldiği zaman da iman etmeyeceklerinin farkında değil misiniz!

110. Onların kalplerini ve idraklerini alt üst ederiz de ona ilk kez iman etmedikleri gibi, azgınlıkları içinde bocalar bir durumda bırakırız.

111. Onlara melekleri göndersek, ölüler kendileriyle konuşsa ve her şeyi önlerine sersek bile, Allah dilemedikçe yine de iman etmezlerdi. Çünkü onların çoğu cehalet içindedir.

112-113. Ahirete iman etmeyenlerin kalpleri ona meyletsin, ondan hoşnut olsun ve onların yaptıklarını yapsınlar diye, birbirlerini aldatmak için yaldızlı sözler fısıldayan insan ve cin şeytanlarını böylece her nebiye düşman yaptık. Rabbin dileseydi bunu yapamazlardı. Öyleyse onları, uydurdukları ile başbaşa bırak.

114. "O size Kitab'ı iyice açıklanmış olarak indirmişken ben Allah'tan başka hakem mi arayayım!" Kendilerine kitap verdiklerimiz, onun Rabbinden hak olarak indirilmiş olduğunu bilirler. Öyleyse sakın şüpheye düşme.

115. Rabbinin hükmü doğruluk ve adalet bakımından tamamlandı. O'nun hükümlerini değiştirebilecek yoktur. O herşeyi işitir ve bilir.

116. İnsanların çoğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve saçmalarlar

117. Şüphesiz Rabbin, yolundan sapanı da doğru yolda olanı da çok iyi bilir.

118. Eğer O'nun ayetlerine iman ediyorsanız üzerine Allah'ın adı anılanlardan yiyin.

119. Allah mecbur kalmanız dışında, haram olanları geniş bir şekilde açıklamışken size ne oluyor da üzerine Allah'ın

adı anılanlardan yemiyorsunuz! Onların çoğu bilgisizce hevâlarına uyarak sapıtıyorlar. Şüphesiz Rabbin, haddi aşanları çok iyi bilir.

120. Günahın açığını da gizlisini de terkedin. Günah işleyenler, yaptıklarının karşılığını göreceklerdir.

121. Üzerine Allah'ın adı anılmayanları yemeyin; çünkü o fısktır. Şeytanî güçler, dostlarına sizinle mücadele etmelerini telkin ederler. Eğer onlara uyarsanız, müşrik olursunuz.

122. Ölüyken diriltip kendisine insanlar arasında aydınlığında yürüyeceği bir nur verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde kalıp çıkış yolu bulamayan kimseyle bir olur mu! İşte böylece kâfirlere yaptıklarını süslü gösteririz.

123. Biz, her kasabanın ileri gelenlerini entrika çevirmeleri için oranın mücrimleri kıldık. Onlar yalnızca kendilerini aldatırlar da farkında olmazlar.

124. Onlara bir ayet geldiğinde: "Allah'ın rasûllerine verilenin bir benzeri bize de verilmedikçe iman etmeyeceğiz" derler. Allah, risâletini kime vereceğini çok iyi bilir. Suç işleyenler, entrika çevirmelerinden dolayı Allah katından zillete ve şiddetli bir azaba uğrayacaktır.

125. Allah kimi hidayete eriştirmeyi dilerse onun göğsünü İslâm'a açar, kimi de saptırmayı dilerse göğe yükseliyormuş gibi göğsünü daraltır. Allah, iman etmeyenleri böyle bir musibete uğratır.

126. İşte Rabbinin dosdoğru yolu budur. Öğüt alan kimseler için âyetleri iyice açıkladık.

127. Rableri katında onlara cennet vardır. Yaptıklarından dolayı onların velisi O'dur.

128. Onların hepsini topladığı gün: "Ey karanlık güçler topluluğu! İnsanların çoğunu saptırdınız" der. Onların insanlardan olan dostları: "Rabbimiz! Biz birbirimizden faydalandık ve bize takdir ettiğin süreyi tamamladık" derler. O da: "Allah'ın dilemesi hariç, ateş ebedi durağınızdır!" der. Doğrusu Rabbin, hakîmdir, her şeyi bilir.

129. İşte zâlimleri yaptıklarından dolayı birbirlerine böyle musallat ederiz.

130. "Ey cin ve insan topluluğu! Size, içinizden ayetlerimi anlatan ve sizi karşılaşacağınız bu günle uyaran rasûller gelmedi mi!" "Evet geldi" derler. Dünya hayatı onları aldattı da kâfir olduklarını itiraf ettiler.
131. Bu, Rabbinin, şehirleri halkı gafilken zulûm ile helak etmediği içindir.
132. Yaptıklarından dolayı her birine yüksek dereceler vardır. Rabbin onların yaptıklarından gâfil değildir.
133. Doğrusu Rabbin, rahmet sahibi ve ganidir. Dilerse sizi yok eder; sizi başka bir kavmin yerine getirdiği gibi, sizin yerinize de dilediğini getirir.
134. Size va'dedilen mutlaka gerçekleşecektir. Onu aciz bırakamazsınız.
135. "Ey kavmim! Durumunuzun gerektirdiğini yapın; ben de yapacağım. Sonucun kimin için hayırlı olacağını yakında anlayacaksınız. Zâlimler asla iflah olmazlar"de.
136. Zanlarınca Allah'ın yarattığı ekin ve hayvanları paylaştırarak: "Bu Allah'ındır, bu da Allah'a ortak koştuklarımızındır" dediler. Ortak koştuklarına ayırdıkları Allah'a verilmez, fakat Allah'a ayırdıkları ortak koştuklarına verilirdi. Ne kadar yanlış düşünüyorlardı!
137. Böylece Allah'a ortak koştukları onları dinlerinde şüpheye düşürmek ve helâka sürüklemek için müşriklerin çoğuna çocuklarını öldürmeyi süslü gösterdi. Allah dileseydi bunu yapamazlardı. Öyleyse onları iftiralarıyla başbaşa bırak.
138. Zanlarına uyarak: "Bu hayvanları ve ekinleri dilediğimizden başkasının yemesi yasaktır. Bazı hayvanların sırtına binmek ve yük vurmak da yasaklanmıştır"dediler. O'na iftira ederek, bazı hayvanları keserken de üzerlerine Allah'ın adını anmıyorlardı. Allah, iftiralarından dolayı onları cezalandıracaktır.
139. Dediler ki: "Bu hayvanların karnındakiler erkeklerimize mahsustur, kadınlarımıza yasaktır. Eğer ölü doğarsa ona hepsi ortak olurlar. Yakıştırmalarından dolayı Allah

onları cezalandıracaktır. Doğrusu O, hakîmdir, her şeyi
bilir.
140. Beyinsizlikleri yüzünden körü körüne çocuklarını öldü-
renler ve Allah'a iftira ederek Allah'ın kendilerine verdi-
ği rızkı haram kılanlar hüsrana uğramış ve sapmışlar-
dır. Zaten doğru yolda da değillerdi.
141. Çardaklı ve çardaksız bağları yaratan, tatları değişik
hurma ve ekinleri, zeytini ve narı, benzeşen ve benzeş-
meyen kılan O'dur. Olgunlaştıklarında meyvelerinden
yiyin; hasat günü de hakkını verin. İsraf etmeyin. Çün-
kü Allah, müsrifleri sevmez.
142. Hayvanları da yük taşımanız ve etinden yararlanmanız
için yaratan O'dur. Allah'ın verdiği rızıklardan yiyin, şey-
tana uymayın. Çünkü şeytan, apaçık düşmanınızdır.
143. Sekiz eş: Koyundan iki, keçiden iki. De ki: "Allah, iki er-
keği mi, iki dişiyi mi, yoksa dişilerin rahimlerinde olanı
mı haram kıldı! Eğer doğru söylüyorsanız, bana ilme da-
yanarak cevap verin."
144. Deveden iki, sığırdan iki. De ki: "Allah iki erkeği mi, iki
dişiyi mi, yoksa dişilerin rahimlerindekini mi haram kıl-
dı! Yoksa Allah size böyle emrettiğinde orada mıydınız!
İnsanları körü körüne saptırmak için Allah'a iftira eden-
den daha zalim kim olabilir! Allah, zâlimleri doğru yola
eriştirmez."
145. De ki: "Bana vahyedilende leş, akıtılmış kan, domuz eti
-ki o pisliktir- veya fısk olarak Allah'tan başkası adına
boğazlananlardan başka yenilmesi yasaklanan bir şey
bulamıyorum." Kim darda kalır da helal saymamak ve
haddi aşmamak kaydıyla yerse şüphesiz ki Rabbin, çok
bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
146. Yahûdilere, tırnaklı hayvanları haram ettik. Sığır ve ko-
yunun, sırtında, karnında ve kemiklerinin içinde taşıdı-
ğı hariç, iç yağlarını da haram ettik. Haddi aşmaların-
dan dolayı onları böyle cezalandırdık. Şüphesiz Biz, doğ-
ru sözlüyüz.

147. Eğer seni yalanlarlarsa "Rabbiniz geniş rahmet sahibidir, ama azabı da mücrimlerden geri çevrilmez." de.

148. Müşrikler: "Allah dileseydi, biz de atalarımız da O'na ortak koşmaz, hiçbir şeyi de haram kılmazdık"diyecekler. Onlardan öncekiler de böyle yalanlamışlardı da sonunda azâbımızı tatmışlardı. De ki: "Eğer bu konuda bildiğiniz bir şey varsa ortaya koyun. Siz ancak zanna uyuyor ve sadece saçmalıyorsunuz."

149. De ki: "Tam iknâ edici delil Allah'a aittir. Allah dileseydi, hepinizi doğru yola iletirdi."

150. De ki: "Allah'ın bunu haram kıldığına şahitlik edecek şehitlerinizi getirin" Şahitlik ederlerse sen onlarla beraber şahitlik etme. Ayetlerimizi yalanlayan, ahirete inanmayan ve Rablerine ortak koşanların hevalarına uyma.

151. De ki: "Gelin size Rabbinizin haram kıldıklarını bildireyim: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, ana babaya iyi davranın, yoksulluk korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin -çünkü sizi de onları da Biz besliyoruz- hayasızlığın açığına da gizlisine de yaklaşmayın, Allah'ın haksız yere öldürmeyi yasakladığı cana kıymayın. Bunlar, Allah'ın size düşünesiniz diye bildirdiği emirleridir."

152. Reşit oluncaya kadar yetimin malına ancak en güzel şekilde yaklaşın. Ölçü ve tartıda adaleti gözetin. Biz hiç kimseye kaldıramayacağını yüklemeyiz. Konuştuğunuzda, akrabanızın aleyhine bile olsa, adaleti gözetin, Allah'ın ahdine riayet edin. Öğüt alasınız diye Allah size böyle emir veriyor.

153. İşte Benim dosdoğru yolum budur, ona uyun. Başka yollara uymayın ki Benim yolumdan uzaklaşmayasınız. Sakınasınız diye Allah size böyle buyuruyor.

154. Muhsinlere nimeti tamamlayıcı, her şeyi açıklayıcı, doğru yolu gösterici ve rahmet olarak Mûsâ'ya Kitâb'ı verdik ki onlar Rablerine kavuşacaklarına iman etsinler.

155. Bu, indirdiğimiz mübarek Kitap'tır. Ona uyun ve sakının ki merhamet olunasınız.

156-157. "Bizden önce iki topluluğa Kitap indirildi. Biz onların okuduklarından gafildik" veya "eğer bize de Kitab indirilseydi biz onlardan daha doğru yolda olurduk" demeyesiniz diye, size de Rabbinizden apaçık delil, hidayet ve rahmet geldi. Allah'ın ayetlerini yalanlayan ve onlardan yüz çevirenden daha zâlim kim olabilir! Ayetlerimizden yüz çevirenleri, yüz çevirmelerinden ötürü, kötü bir azaba uğratacağız.

158. Kendilerine meleklerin yahut Rabbinin ya da O'nun ayetlerinden bazısının gelmesini mi bekliyorlar! Rabbinin bazı ayetleri geldiğinde, önceden iman etmemiş veya imanlıyken bir hayır kazanmamış olana, o gün iman etmesi hiç bir fayda sağlamaz. Onlara de ki: "Bekleyin, doğrusu biz de beklemekteyiz."

159. Fırkalara ayrılarak, dinlerini paramparça edenlerin yaptıklarından sen sorumlu değilsin. Onların işi Allah'a kalmıştır. O, yaptıklarını kendilerine bildirecektir.

160. O gün, bir sevabı olana yaptığının on misli, bir günahı olana da ancak yaptığının karşılığı vardır. Onlara aslâ zulmedilmez.

161. De ki: "Rabbim beni dosdoğru yola; kendisinde eğrilik olmayan dine, hanif İbrahim'in yoluna iletti. O, müşrik değildi."

162-163. De ki: "Salâtım, kulluğum, hayatım ve ölümüm, hiç bir ortağı olmayan âlemlerin Rabbi Allah içindir. Bana böyle olmamemredildi ve ben müslümanların ilkiyim."

164. De ki: "Her şeyin Rabbi O iken ben Allah'tan başka rab mı arayayım! Herkesin yaptığının sorumluluğu kendisine aittir. Kimse başkasının günahını çekmez. Dönüşünüz Rabbinizedir, O size ihtilaf ettiklerinizi bildirecektir."

165. Verdikleriyle denemek için sizi yeryüzünün halifeleri kılan ve kiminizi kiminize derecelerle yükselten O'dur. Doğrusu Rabbin, hesabı çabuk görür, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

7- A'RAF SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 206 âyettir. Nüzul Sırası: 39
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, mîm, sad.
2. Onunla insanları uyarman hususunda göğsün daralmasın, mü'minlere de öğüt olsun diye sana bu Kitab'ı indirdik.
3. Rabbinizden size indirilene uyun, O'ndan başka velilere uymayın. Ne kadar az düşünüyorsunuz!
4. Biz nice kavmi helâk ettik. Azabımız onları, gece veya gündüz, gaflet hâlindelerken yakaladı.
5. Azabımızı gördüklerinde "biz gerçekten zâlimmişiz" diye feryat ettiler.
6. Andolsun ki, kendilerine rasûl gönderdiğimiz toplumları da gönderdiğimiz rasûlleri de hesaba çekeceğiz.
7. Onlara, bilgiye dayanarak her şeyi anlatacağız. Onlardan uzak değildik.
8. O gün tartı haktır. Tartıları ağır gelenler, işte onlar kurtulmuşlardır.
9. Tartıları hafif gelenler ise âyetlerimize zulmettiklerinden dolayı kendilerine yazık etmişlerdir.
10. Andolsun ki sizi yeryüzüne yerleştirdik ve size orada geçimlikler varettik. Ne kadar az şükrediyorsunuz!
11. Sizi yarattık, sonra şekillendirdik, sonra da meleklere "Âdem'in önünde secde edin" dedik. İblis hariç hepsi secde etti; o secde etmedi.
12. Allah: "Emrettiğim halde neden secde etmedin!" dedi. İblis: "Ben ondan hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu çamurdan" dedi.
13. Allah: "İn oradan" dedi. "Sana orada büyüklenmek yaraşmaz. Çık, çünkü sen aşağılık birisin."
14. İblis: İnsanların tekrar diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver" dedi.
15. Allah: "Sana mühlet verildi" dedi.

16-17. İblis: "Beni azdırdığın için, andolsun ki dosdoğru yolu-
nun üzerine oturacağım. Sonra onlara, açıktan açığa ve
akıllarına gelmeyecek yöntemlerle sağlarından ve solla-
rından sokulacağım. Onların çoğunu şükreder bulama-
yacaksın" dedi.
18. Allah: "Aşağılanmış ve kovulmuş olarak oradan çık. On-
lardan kim sana uyarsa, andolsun ki cehennemi hepi-
nizle dolduracağım" dedi.
19. "Ey Adem: Sen ve eşin bahçeye yerleşip dilediğinizden
yiyin. Fakat şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zâlim olursu-
nuz" dedik.
20. Şeytan, farkında olmadıkları ayıp yerlerini onlara gös-
termek için vesvese vererek dedi ki: "Rabbinizin size bu
ağacı yasaklaması, melek olmayasınız veya burada ebe-
dî kalmayasınız diyedir."
21-22. "Ben size öğüt veriyorum" diye yemin ederek ikisini de
kandırdı. O ağacın meyvesinden tattıklarında ayıp yerle-
rini farkettiler. Üzerlerini bahçe yapraklarıyla örtmeye
başladılar.Rableri onlara: "Ben size o ağacı yasaklama-
dım mı! Şeytan apaçık düşmanınızdır, demedim mi!" de-
di.
23. "Rabbimiz! Kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve
bize acımazsan hüsrana uğrarız" dediler.
24-25. Allah: "Birbirinize düşman olarak oradan inin. Yeryü-
zünde bir süre yerleşip geçineceksiniz.Orada yaşar, ora-
da ölür ve oradan çıkarılırsınız"dedi.
26. Ey Âdemoğulları! Size, hem ayıp yerlerinizi örtmeniz
hem de bir görkem -güzellik nesnesi olarak giyim kuşam
bilgisini verdik. Takva elbisesi daha hayırlıdır. Bunlar,
insanlar öğüt alsın diye Allah'ın indirdiği ayetlerdendir.
27. Ey Âdemoğulları! Şeytan, elbiselerini çıkarttırıp ayıp
yerlerini göstererek ana babanızı cennetten çıkardığı gi-
bi sizi de aldatmasın. Çünkü o ve taraftarları, sizin ken-
dilerini görmediğiniz yönden sizi gözetlemektedir. Biz,
şeytanları iman etmeyenlerin velisi yaptık.

28. Bir hayasızlık yaptıklarında: "Atalarımızı bunun üzerinde bulduk, Allah da bize bunu emretti"derler. De ki: "Allah hayasızlığı emretmez. Allah'a karşı bilmediğiniz birşey mi söylüyorsunuz!"

29. De ki: "Rabbim, adâleti emretti. O'nun otoritesine boyun eğerek her secde yerinde O'na yönelin ve O'na yalvarın. Sizi ilkin O yarattığı gibi, yine O'na döneceksiniz."

30. Allah, insanların bir kısmını doğru yola eriştirdi, bir kısmı da sapıklığı haketti. Çünkü onlar, Allah'ın yanısıra kötü dürtüleri veli edindiler ve kendilerinin doğru yolda olduklarını sandılar.

31. Ey Âdemoğulları! Allah için yaptığınız her işte kendinize çeki düzen verin. Serbestçe yiyin, için, fakat israf etmeyin. Çünkü O, müsrifleri sevmez.

32. De ki: "Allah'ın kulları için varettiği ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kıldı!" De ki: "Onlar dünya hayatında mü'minlerindir, kıyamet gününde de yalnızca onlara mahsustur." Anlayan kimseler için ayetleri iyice açıklıyoruz.

33. De ki: "Doğrusu Rabbim, açık ve gizli hayâsızlığı, günah işlemeyi, haksız yere azmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri Allah'a ortak koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi yasaklamıştır."

34. Her ümmetin belirlenmiş bir süresi vardır. Süreleri dolduğunda ne bir an geri bırakılır ne de öne alınırlar.

35. Ey Âdemoğulları! Aranızdan size ayetlerimi anlatan rasûller geldiğinde kim sakınır ve ıslah olursa işte onlar ne korkar ne de üzülürler.

36. Ayetlerimizi yalanlayan ve onlara karşı büyüklük taslayanlar da temelli kalmak üzere cehennemliktirler.

37. Allah'a iftira eden veya O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim vardır! İşte onlara kitaptan payları erişir. Rasûlleriniz canlarını almak için geldiklerinde: "Allah'ın yanısıra yalvardıklarınız nerede!" derler. Onlar da: "Bizden uzaklaştılar" diyerek küfürlerini itiraf ederler.

38. Allah: "Sizden önce geçen cin ve insan topluluklarıyla beraber ateşe girin" der. Her topluluk girdiğinde kardeşine lanet eder. Hepsi orada toplandığında, sonrakiler öncekilere: "Rabbimiz! Bizi bunlar saptırdı. Onların ateşteki azaplarını kat kat artır" derler. Allah: "Hepsininki de kat kattır, fakat siz bilmezsiniz" der.

39. Öncekiler, sonrakilere: "Sizin bizden bir üstünlüğünüz yoktu. Öyleyse yaptıklarınızdan dolayı azabı tadın" derler.

40. Ayetlerimizi yalanlayan ve onlara karşı büyüklük taslayanlara, halat iğnenin deliğinden geçinceye kadar göğün kapıları açılmaz, cennete de giremezler. İşte Biz,mücrimleri böyle cezalandırırız.

41. Altlarında ateşten bir döşek, üstlerinde de ateşten örtüler vardır. İşte Biz, zâlimleri böyle cezalandırırız.

42. İman edip sâlih amel işleyenler ise -ki Biz, hiç kimseye kaldıramayacağını yüklemeyiz- temelli kalmak üzere cennetliktirler.

43. Onların göğüslerinden kini çıkarıp atarız. Altlarından ırmaklar akarken: "Bizi buna kavuşturan Allah'a hamdolsun. Allah bizi hidayete eriştirmeseydi doğru yolu bulamazdık. Rabbimizin rasülleri bize hakkı getirmiştir" derler. Onlara: "İşte yaptıklarınızdan dolayı mirasçı kılındığınız cennet" diye seslenilir.

44-45. Cennetlikler, cehennemliklere: "Biz, Rabbimizin bize vadettiğinin hak olduğunu gördük. Siz de Rabbinizin size va'dettiğinin hak olduğunu gördünüz mü!" diye seslenirler. Onlar da "Evet" derler. Aralarında bir münadi: "Allah'ın lâneti, Allah yolundan alıkoyan, onun eğriliğini isteyen ve âhireti inkar eden zâlimlerin üzerine olsun" diye seslenir.

46. Aralarında surlar ve burçlar üzerinde hepsini de belirtilerinden tanıyan görevliler vardır. Cennetliklere: "Selam size" derler. Onlar, cenneti umdukları halde oraya henüz girmemiş kimselerdir.

47. Bakışları cehennemliklere çevrilince: "Rabbimiz! Bizi zâlimlerle birlikte bulundurma" derler.

48-49. Burçlardakiler, belirtilerinden tanıdıkları adamlara: "Çokluğunuz da büyüklük taslamanız da size fayda vermedi. Allah'ın rahmetine eriştirmeyeceğine yemin ettiğiniz kimseler bunlar mıydı"derler. Onlara: "Cennete girin, artık ne korkar ne de üzülürsünüz" denir.

50. Cehennemlikler, cennetliklere: "Bize biraz su verseniz veya Allah'ın size verdiklerinden gönderseniz" diye bağırırlar. Onlar da: "Allah ikisini de kafirlere haram etmiştir" derler.

51. Onlar, dinlerini oyun ve eğlence edinen, dünya hayatının aldattığı kimselerdir. Âyetlerimizi bile bile inkar ettikleri ve bugünle karşılaşmaya hazırlanmadıkları için Biz de bugün onları azap içinde bırakırız.

52. Andolsun Biz onlara, bilgi ile genişçe açıkladığımız, iman eden kimseler için hidayet ve rahmet olan bir Kitap gönderdik.

53. Kur'an'da va'dedilenlerin gerçekleşmesinden başka bir şey mi bekliyorlar! Va'dedilenlerin gerçekleştiği gün, daha önce onu umursamamış olanlar: "Rabbimizin rasulleri hakkı getirmişlerdi. Şimdi bize şefaat edecek kimse var mı ki şefaat etsin. Yâhut geriye döndürülsek de işlediğimizden başkasını işlesek" derler. Kendilerini hüsrana uğrattılar, uydurdukları şeyler de onlardan uzaklaştı.

54. Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arşa istivâ eden, geceyle gündüzü peşpeşe getiren, güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğdiren Allah'tır. Dikkat edin, yaratma ve emir O'na aittir. Âlemlerin Rabbi Allah ne yücedir!

55. Rabbinize gönülden ve gizlice yalvarın. Çünkü O, haddi aşanları sevmez.

56. Islahından sonra yeryüzünde fesat çıkarmayın. Korku ve ümitle O'na yalvarın. Çünkü Allah'ın rahmeti muhsinlere pek yakındır.

57. Rüzgârları, rahmetinin müjdecisi olarak gönderen O'dur. Bulutlar yağmur yüklü hale gelince, onları ölü bir beldeye göndeririz de onunla her türlü ürünün yetiştiği bir su indiririz. İşte ölüleri de böyle diriltiriz ki ibret alasınız.

58. Verimli toprakta Rabbinin izniyle bol bitki yetişir. Verimsiz olanda ise kıt yetişir. Şükreden kimseler için ayetleri böyle çok yönlü açıklıyoruz.

59. Andolsun ki Nuh'u kavmine gönderdik. "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Ben sizin için büyük bir günün azabından korkuyorum" dedi.

60. Kavminin ileri gelenleri: "Biz seni apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz" dediler.

61. Nuh dedi ki: "Ey kavmim! Bende sapıklık yoktur. Ben, âlem-lerin Rabbinin rasûlüyüm."

62. "Size Rabbimin mesajını ulaştırıyorum ve nasihat ediyorum. Allah katından sizin bilmediğinizi biliyorum."

63. "Sakınmanız ve merhamet edilmeniz için, sizi uyarmak üzere içinizden bir adama Rabbinizden zikir gelmesine şaştınız mı!"

64. Fakat onu yalanladılar. Biz de onu ve beraberinde gemide bulunanları kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Çünkü onlar, kör bir toplum idiler.

65. Âd'a da kardeşleri Hûd'u gönderdik. "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Sakınmaz mısınız!" dedi.

66. Kavminin kafir ileri gelenleri: "Biz seni beyinsizlik içinde görüyor ve yalancı sanıyoruz" dediler.

67. Hûd dedi ki: "Ey kavmim! Ben beyinsiz değilim. Âlemlerin Rabbinin rasûlüyüm."

68. Size Rabbimin mesajını ulaştırıyorum ve ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm."

69. "Sizi uyarmak üzere, içinizden bir adama Rabbinizden zikir gelmesine şaştınız mı! Allah'ın, Nuh kavminin yeri-

ne sizi getirdiğini ve yaratılışça sizi güçlü kıldığını hatırlayın. Allah'ın nimetlerini düşünün ki kurtulabilesiniz."

70. Dediler ki: "Bize, sadece Allah'a kulluk etmemizi ve atalarımızın taptıklarını bırakmamızı mı söylüyorsun! Eğer doğru söylüyorsan bize va'dettiğini getir."

71. Hûd: "Rabbinizin gazabını ve azabını hak ettiniz. Hakkında Allah'ın hiçbir delil indirmediği, sizin ve atalarınızın uydurduğu bir takım isimler hakkında mı benimle tartışıyorsunuz! Bekleyin, doğrusu ben de sizinle birlikte beklemekteyim" dedi.

72. Rahmetimizle onu ve beraberindekileri kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayan ve iman etmeyenlerin de kökünü kestik.

73. Semûd'a da kardeşleri Sâlih'i gönderdik. Onlara dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Allah'ın bu devesi, Rabbinizden size ayet olarak gelmiştir. Bırakın onu, Allah'ın arzında otlasın. O'na kötülük etmeyin, yoksa can yakıcı bir azâba uğrarsınız."

74. "Allah'ın sizi, Âd'dan sonra, dağlarında evler yonttuğunuz, ovalarında köşkler inşâ ettiğiniz yere yerleştirdiğini ve egemen kıldığını hatırlayın. Allah'ın nimetlerini düşünün, yeryüzünde bozgunculuk ederek karışıklık çıkarmayın."

75. Kavminin müstekbir ileri gelenleri, aralarından imân eden mustaz'aflara: "Siz Sâlih'in, Rabbi tarafından gönderilen bir rasûl olduğuna gerçekten inanıyor musunuz! dediler. Onlar: "Evet, biz onun Allah tarafından gönderildiğine gerçekten inanıyoruz" dediler.

76. Müstekbirler: "Biz sizin iman ettiğiniz şeyi küfrediyoruz" dediler.

77. Rablerinin emrini çiğneyerek dişi deveyi boğazladılar ve: "Ey Sâlih! Eğer gerçekten rasûl isen bizi tehdit ettiğin azaba uğrat" dediler.

78. Bu yüzden onları şiddetli bir sarsıntı yakaladı, yurtlarında diz üstü çökekaldılar.

79. Sâlih onlardan yüz çevirdi ve: "Ey kavmim! Ben size Rabbimin mesajını ilettim ve öğüt verdim. Fakat siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz" dedi.

80-81. Lût'u da gönderdik. Kavmine dedi ki: "Dünyada sizden önce hiç kimsenin yapmadığı hayasızlığı mı yapıyorsunuz! Kadınların yanısıra şehvetle erkeklere mi yaklaşıyorsunuz! Hayır, siz müsrif kimselersiniz"

82. Kavmi: "Bunları yurdunuzdan çıkarın, çünkü onlar temiz kalmak isteyen kimselermiş" dedi.

83. Bunun üzerine Lût'u ve taraftarlarını kurtardık.Ancak, karısı geride kalanlardan oldu.

84. Üzerlerine öyle bir belâ yağdırdık ki... Mücrimlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak.

85. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Onlara dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Size Rabbinizden delil geldi. Ölçü ve tartıyı tam yapın, insanların eşyasını eksik vermeyin. Islahından sonra yeryüzünde fesat çıkarmayın. Eğer inanıyorsanız bu sizin için daha hayırlıdır."

86. "İman edenleri tehdit edip Allah yolundan alıkoyarak ve onun eğriliğini isteyerek her yolun başına oturmayın. Azlıkken Allah'ın sizi çoğalttığını hatırlayın. Fesatçıların sonunun nasıl olduğuna bakın."

87. "Aranızdan bir topluluk benimle gönderilene iman etti, bir kısmı da iman etmedi. Öyleyse hükmedenlerin en hayırlısı olan Allah aramızda hükmedinceye kadar sabredin."

88. Kavminin müstekbir ileri gelenleri: "Ey Şuayb ya dinimize dönersin ya da seni ve beraberindeki müminleri yurdumuzdan süreriz"dediler. Şuayb! "Biz istemesek de mi!"dedi.

89. "Allah bizi ondan kurtardıktan sonra dininize dönersek andolsun ki Allah'a iftira etmiş oluruz. Rabbimiz Allah'ın dilemesi müstesnâ, bizim ona dönmemiz mümkün değildir. Rabbimiz herşeyi bilir. Biz, Allah'a tevekkül ettik.

Rabbimiz! Bizimle kavmimiz arasında hak ile hüküm ver. Hüküm verenlerin en hayırlısı Sensin."

90. Kavminin kâfir ileri gelenleri: "Eğer Şuayb'a uyarsanız, andolsun ki hüsrana uğrarsınız" dediler.

91. Onları bir sarsıntı yakaladı ve yurtlarında diz üstü çökekaldılar.

92. Şuayb'ı yalanlayanlar, sanki orada hiç yaşamamışlardı. Şuayb'ı yalanlayanlar hüsrana uğradı.

93. Şuayb onlardan yüz çevirdi de: "Ey kavmim! Doğrusu ben size Rabbimin mesajını ilettim ve öğüt verdim. Kâfir bir toplum için neden üzüleyim!" dedi.

94. Nebî gönderdiğimiz her memleketin halkını yalvarıp yakarsınlar diye darlık ve sıkıntıya uğrattık.

95. Sonra kötü durumlarını iyiye çevirdik. Ama aradan zaman geçince unuttular: "Atalarımızın da kötü ve iyi günleri olmuştu" dediler. Bunun üzerine onları, ummadıkları bir sırada ansızın yakalayıverdik.

96. Eğer ülkelerin halkı iman edip sakınsalardı, onlara gökten ve yerden bereket yağdırırdık. Fakat yalanladılar. Biz de yaptıklarından dolayı onları yakalayıverdik.

97-98. Ülkelerin halkı, geceleyin uyurlarken veya kuşluk vakti gaflet içindelerken azabımızın kendilerini yakalamasından güvendeler mi!

99. Allah'ın amansız yakalamasından güvendeler mi! Allah'ın amansız yakalamasından ancak hüsranda olanlar güvende olur.

100. Oranın halkından sonra yeryüzüne mirasçı kıldığımız kimseler, dilersek günahlarından dolayı kendilerini cezalandırabileceğimizi hala anlamadılar mı! Kalplerini mühürleriz de anlamazlar.

101. İşte bunlar, sana haberlerini anlattığımız ülkelerdir. Andolsun ki rasûlleri onlara apaçık delillerle geldiler de önceden yalanlamalarından dolayı iman etmediler. İşte Allah, kafirlerin kalplerini böylece mühürler.

102. Çünkü onların çoğu hiçbir ahid tanımayan fâsık kimselerdi.

103. Onların ardından Mûsâ'yı, ayetlerimizle Fir'avn'a ve ileri gelenlerine gönderdik. Fakat onlar ayetlerimize zulmettiler. Müfsitlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak!
104. Mûsâ dedi ki: "Ey Fir'avn! Ben, âlemlerin Rabbinin rasûlüyüm."
105. "Bana yaraşan, Allah hakkında ancak hakkı söylemektir. Size Rabbinizden bir delil getirdim. Öyleyse İsrailoğullarını benimle gönder."
106. Fir'avn: "Bir ayet getirdiysen ve doğru söylüyorsan onu ortaya koy" dedi.
107. Bunun üzerine Mûsâ değneğini attı. Değnek, atar atmaz açıkça bir ejderha oluverdi.
108. Elini çıkarır çıkarmaz, bembeyaz göründü.
109-110. Fir'avn kavminin ileri gelenleri: "Doğrusu bu çok bilgili usta bir sihirbazdır. Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor" dediler. Fir'avn: "Ne teklif edersiniz?" dedi.
111-112. "Onu ve kardeşini alıkoy, şehirlere adam gönder. Bütün usta sihirbazları sana getirsinler" dediler.
113. Sihirbazlar Fir'avn'a gelip: "Eğer biz galip gelirsek bize bir mükafat var, değil mi!" dediler.
114. Fir'avn: "Evet var. Siz gözdelerden olacaksınız" dedi.
115. Sihirbazlar: "Ey Mûsâ! Ya sen at ya da biz atalım" dediler.
116. Mûsâ: "Siz atın" dedi. Attıkları zaman, insanların gözlerini boyadılar ve büyük bir sihir ortaya koyarak onları şaşırttılar.
117. Mûsâ'ya: "Değneğini at" diye vahyettik. Atar atmaz onların uydurduklarını yutuverdi.
118. Hak gerçekleşti, onların yaptıkları boşa gitti.
119. Orada yenildiler ve küçük düştüler.
120-122. Sihirbazlar secdeye kapanarak: "Âlemlerin Rabbine, Mûsâ ve Hârun'un Rabbine iman ettik" dediler.
123. Fir'avn dedi ki: "Ben size izin vermeden ona iman mı ettiniz! Bu tuzağı, halkı şehirden çıkarmak için kurdunuz. Yakında anlayacaksınız."

124. "Andolsun ki ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim. Sonra da hepinizi astıracağım."
125. Dediler ki: "Doğrusu biz, Rabbimize döneceğiz."
126. "Rabbimizin ayetleri geldiğinde onlara iman ettik diye mi bizden öç alıyorsun! Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve canımızı müslüman olarak al."
127. Fir'avn kavminin ileri gelenleri: "Mûsâ'yı ve kavmini, seni ve ilahlarını terkederek yeryüzünde fesat çıkarsınlar diye mi serbest bırakacaksın!" dediler. Fir'avn: "Onların oğullarını öldürüp kadınlarını sağ bırakacağız. Doğrusu bizim onlara gücümüz yeter" dedi.
128. Mûsâ, kavmine: "Allah'tan yardım isteyin ve sabredin. Yeryüzü Allah'ındır. Kullarından dilediğini ona varis kılar. Sonuç muttakilerindir" dedi.
129. Onlar: "Biz, sen gelmeden önce de sen geldikten sonra da eziyete uğradık" dediler. Mûsâ: "Rabbinizin düşmanlarınızı helak etmesi ve nasıl amel işleyeceğinize bakmak için yeryüzüne sizi egemen kılması umulur" dedi.
130. Andolsun ki Fir'avn taraftarlarını, öğüt alsınlar diye yıllarca kuraklığa ve kıtlığa uğrattık.
131. Bir nimete kavuştuklarında "Bu, bizden dolayıdır", bir musibete uğradıklarında ise "bu, Mûsâ ve beraberindekilerin yüzündendir" derlerdi. Başlarına gelenler Allah'tandır, fakat çoğu anlamıyor.
132. "Bizi büyülemek için hangi ayeti getirirsen getir, sana inanmayacağız" dediler.
133. Biz de onlara su baskınını, çekirgeyi, haşeratı, kurbağaları ve kanı ayrı ayrı ayetler olarak gönderdik. Yine de büyüklük tasladılar ve mücrim bir toplum oldular.
134. Azabı hak ettikleri zaman: "Ey Mûsâ, yanındaki ahde dayanarak bizim için Rabbine yalvar. Eğer bizden azabı uzaklaştırırsan andolsun ki sana inanacağız ve İsrailoğullarını seninle birlikte göndereceğiz" dediler.
135. Geçici bir süre için üzerlerinden azabı kaldırdığımızda hemen sözlerinden cayıyorlardı.

136. Onların cezasını verdik, ayetlerimizi yalanladıkları ve umursamadıkları için onları suda boğduk.

137. Mustaz'af kavmi de bereketlendirdiğimiz yerin doğusuna ve batısına varis kıldık. Sabretmelerine karşılık, Rabbinin İsrailoğullarına olan va'di yerine geldi. Fir'avn ve kavminin yaptıklarını ve yükselttiklerini yerle bir ettik.

138. İsrailoğullarını denizden geçirdik. Putlara tapan bir kavme rastladılar. "Ey Mûsâ! Onların ilahları gibi bize de bir ilah yap" dediler. Mûsâ dedi ki: "Doğrusu siz, câhil kimselersiniz."

139. "Çünkü onların uydukları helak olacak, yaptıkları da boşa gidecektir."

140. "O sizi âlemlere üstün kılmışken size Allah'tan başka ilah mı arayayım!"

141. Sizi, size işkence eden, oğullarınızı öldürûp, kadınlarınızı sağ bırakan Fir'avn'dan kurtarmıştık. Bu, sizin için Rabbinizin büyük bir imtihanı idi.

142. Mûsâ'yla otuz gece için sözleştik, sonra buna on gece daha ilâve ettik. Böylece Rabbinin tayin ettiği süre kırk geceye tamamlandı. Mûsâ, kardeşi Hârun'a: "Kavminin başına geç; onları ıslah et, müfsitlerin yoluna uyma" dedi.

143. Mûsâ, tâyin ettiğimiz vakitte gelince Rabbi ona hitabetti. Mûsâ: "Rabbim! Bana görün de sana bakayım"dedi. Allah: "Beni aslâ göremezsin. Ama şu dağa bak, eğer o yerinde kalırsa, o zaman Beni görebilirsin" dedi. Rabbi dağa tecelli edince onu darmadağın etti ve Mûsâ baygın düştü. Ayılınca, "Sen münezzehsin, Sana tevbe ettim ve ben mü'minlerin ilkiyim" dedi.

144. Allah: "Ey Mûsâ! Seni risaletim ve sana hitab etmemle diğer insanlara üstün kıldım. Sana verdiklerimi al ve şükret" dedi.

145. Levhalarda ona her türlü öğüdü verdik ve her şeyi iyice açıkladık. "Ondakilere sımsıkı sarıl, kavmine de en güzel şekilde sarılmalarını söyle. Size fâsıkların yurdunu göstereceğim."

146. Yeryüzünde haksız yere büyüklenenleri ayetlerimden uzaklaştıracağım. Onlar her ayeti görseler bile onlara iman etmezler. Doğru yolu görseler ona uymazlar; ama sapıklık yolunu görseler ona uyarlar. Bu onların, ayetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gafil olmalarındandır.

147. Ayetlerimizi ve ahirette hesaba çekilmeyi yalanlayanların işledikleri boşa gitmiştir. Onlar ancak işlediklerinin karşılığını görürler.

148. Mûsâ'nın kavmi, o gittikten sonra ziynet takımlarından yaptıkları, böğüren bir buzağı heykelini ilah edindi. Onun kendileriyle konuşmadığını, kendilerine doğru yolu da gösteremediğini düşünmediler mi! Onu benimsediler ve zalim oldular.

149. Ama saptıklarını anlayınca pişman oldular. "Eğer Rabbimiz bize acımaz ve bizi bağışlamazsa, andolsun ki hüsrana uğrarız" dediler.

150. Mûsâ, kavmine öfkeli ve kederli olarak dönünce: "Ben gittikten sonra ne kötü olmuşsunuz! Rabbinizin hükmünü bekleyemediniz mi!"dedi. Levhaları attı ve kardeşinin başını tutup kendine doğru çekmeye başladı. Hârun: "Ey annem oğlu!Bunlar beni zayıf düşürdü. Az kalsın beni öldüreceklerdi. Düşmanları bana güldürme, beni zalimlerle bir tutma" dedi.

151. Musâ: "Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Bizi rahmetine eriştir. Merhametlilerin en merhametlisi Sensin" dedi.

152. Buzağıyı ilah edinenler, Rablerinin gazabına uğrayacaklar, dünya hayatında da zillete düşeceklerdir. İşte Biz, iftira edenleri böyle cezalandırırız.

153. Rabbin, kötülük işledikten sonra tevbe edip iman edenlere karşı çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

154. Mûsâ, öfkesi geçince, içinde hidayet ve Rabbinden korkanlar için rahmet bulunan levhaları aldı.

155. Mûsâ, tayin ettiğimiz vakit için kavminden yetmiş kişi seçti. Onları sarsıntı yakaladığında dedi ki: "Rabbim! Dileseydin onları da beni de helak ederdin. İçimizdeki be-

yinsizlerin yaptıklarından dolayı bizi helak mı edeceksin! Bu ancak onunla dilediğini saptırdığın, dilediğini de doğru yola ilettiğin imtihanındır. Bizim velimiz Sensin. Bizi bağışla, bize merhamet et. Bağışlayanların en hayırlısı Sensin."

156. "Bize dünyada da, ahirette de iyilik ver. Doğrusu biz, Sana yöneldik." Allah: "Dilediğime azap ederim. Ama rahmetim de her şeyi kuşatmıştır. Onu, ayetlerimize iman eden, sakınan ve zekat verenlere bağışlayacağım"dedi.

157. Onlar, yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları, kendilerine mârufu emredip münkerden alıkoyan; temiz şeyleri helâl, pis şeyleri haram kılan; ağır yüklerini indiren, zincirlerini çözen o rasûle, o ümmi nebiye uyarlar. Ona iman eden, destekleyen, yardım eden ve ona indirilen nûra uyanlar var ya, işte felaha erenler onlardır.

158. De ki: "Ey insanlar! Doğrusu ben, göklerin ve yerin egemeni, kendisinden başka ilah olmayan, dirilten ve öldüren Allah'ın, hepinize gönderdiği rasûlüyüm. Allah'a ve rasûlüne, Allah'a ve indirdiklerine iman eden o ümmi nebiye iman edin ve ona uyun ki hidayete eresiniz."

159. Mûsâ'nın kavminden hakka çağıran ve onunla hükmeden bir topluluk vardı.

160. Onları, birbirinin soyundan gelen oniki kabileye ayırdık. Kavmi kendisinden su istediğinde Mûsâ'ya: "Değneğinle taşa vur" diye vahyettik. Ondan oniki göze fışkırdı. Her topluluk su içeceği yeri bildi. Onları bulutla gölgelendirdik ve onlara kudret helvasıyla bıldırcın indirdik. "Verdiklerimizin temizlerinden yiyin" dedik. Onlar Bize değil, kendilerine zulmediyorlardı.

161. Onlara: "Bu kasabada oturun ve orada dilediğinizden yiyin. Bağışlanma dileyin ve secde ederek kapısından girin ki hatalarınızı bağışlayalım. Muhsinlerin ecrini daha da artıracağız" denmişti.

162. Onların zalimleri, onu, kendilerine söylenmeyen bir sözle değiştirdiler. Biz de zulmetmelerinden dolayı üzerlerine gökten azap indirdik.

163. Onlara, cumartesi yasağını çiğneyen, deniz kenarındaki kasabalıların durumunu sor. Balıklar onlara cumartesi günleri sürülerle geliyor, diğer günlerde de gelmiyorlardı. Yoldan çıkmalarından dolayı onları böylece deniyorduk.
164. İçlerinden bir topluluk: "Allah'ın helak edeceği veya şiddetli bir azaba uğratacağı kimselere niçin öğüt veriyorsunuz!" demişti de, onlar: "Sakınsınlar ve Rabbinize mâzeret olsun diye" demişlerdi.
165. Kendilerine verilen öğüde kulak asmadıkları zaman, kötülükten alıkoyanları kurtardık; zulmedenleri de yoldan çıktıkları için kötü bir azaba uğrattık.
166. Konulan yasağı çiğnediklerinde onlara: "Aşağılık maymunlar olun" dedik.
167. Rabbin, kıyâmet gününe kadar onları en kötü azaba uğratacak kimseleri mutlaka göndereceğini va'detmiştir. Doğrusu Rabbi'nin cezalandırması sür'atlidir. O, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
168. Onları çeşitli topluluklara ayırdık. Kimi iyidir, kimi kötü. Onları, hakka dönsünler diye iyiliklerle ve kötülüklerle denedik.
169. Onlardan sonra Kitab'a vâris olan, dünyanın geçici nimetlerine sarılan ve "biz bağışlanacağız"diyen bir nesil geldi. Onlara o nimetlerin bir misli daha verilse onu da alırlar. Onlardan Allah'a karşı ancak hakkı söyleyeceklerine dair Kitap'ta söz alınmamış mıydı! Halbuki Kitab'ı okumuşlardı. Sakınanlar için âhiret yurdu daha hayırlıdır, düşünmüyor musunuz!
170. Kitab'a sımsıkı sarılanlar ve namaz kılanlar... Doğrusu Biz, muslihlerin ecrini zâyi etmeyiz.
171. Dağı gölgelik gibi üzerlerine yükseltmiştik de onun tepelerine düşüvereceğini sanmışlardı. Onlara "Size verdiğimize kuvvetle sarılın ve içindekini benimseyin ki sakınanlardan olasınız" dedik.
172-173. Rabbin, insanoğlunun soyunu her devam ettirişinde, "Ben sizin Rabbiniz değil miyim!" diyerek onları kendile-

rine şahit tutar; onlar da: "Evet, Rabbimizsin. Buna şahidiz" derlerdi. Bu, kıyamet günü, "biz bundan gafildik" ya da "önceden atalarımız Allah'a ortak koşmuştu, biz de onlardan sonra gelen bir nesiliz. Batıl amel işleyenlerin yaptıkları yüzünden bizi helak mı edeceksin!" demeyesiniz diyedir.

174. Belki dönerler diye ayetleri böylece açıklıyoruz.

175. Onlara, kendisine ayetlerimizi verdikten sonra onlardan sıyrılarak şeytana uyup azan kimsenin durumunu anlat.

176. Dileseydik onu ayetlerimizle yükseltirdik. Ama o dünyaya saplandı ve hevasına uydu. Onun durumu, üzerine varsan da kendi haline bıraksan da dilini çıkarıp soluyan köpeğin durumu gibidir. Ayetlerimizi yalanlayanların durumu işte böyledir. Onlara bu kıssayı anlat ki düşünsünler.

177. Nefislerine zulmederek ayetlerimizi yalanlayanlar ne kötü örnektir!

178. Allah kimi doğru yola iletirse işte o doğru yoldadır. Kimi de saptırırsa işte onlar hüsrana uğramışlardır.

179. İnsanların ve cinlerin çoğunu cehennem için yarattık. Onların kalpleri vardır, ama onunla düşünmezler; gözleri vardır, ama onunla bakmazlar; kulakları vardır ama onunla işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibi hatta daha da sapıktırlar! işte onlar gafillerdir.

180. En güzel isimler Allah'ındır. Öyleyse O'na o isimlerle dua edin. O'nun isimleri hakkında eğriliğe sapanları bırakın. Onlar, yaptıklarının karşılığını göreceklerdir.

181. Yarattıklarımızdan bir topluluk hakka çağırır ve onunla hükmeder.

182. Ayetlerimizi yalanlayanları ummadıkları bir yönden helaka yaklaştıracağız.

183. Onlara mühlet veriyorum. Doğrusu Benim yakalamam çetindir.

184. Arkadaşlarının deli olmadığını, onun apaçık bir uyarıcı olduğunu görmüyorlar mı!

185. Göklerin ve yerin ihtişamını, Allah'ın yarattığı şeyleri ve ecellerinin yaklaşmış olduğunu düşünmüyorlar mı! Bundan sonra hangi söze inanacaklar!

186. Allah'ın saptırdığını doğru yola iletebilecek yoktur. O onları azgınlıkları içinde bocalar durumda bırakır.

187. Sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar. De ki: "Onu ancak Rabbim bilir. Vakti gelince onu ancak o gerçekleştirir." Göklere ve yere ağır gelecek olan o gün, sizi ansızın yakalayacaktır. Onu hakkıyla biliyormuşsun gibi sana soruyorlar. De ki: "Onu ancak Allah bilir ama insanların çoğu anlamaz."

188. De ki: "Allah'ın dilemesi bir yana, ben kendime fayda da zarar da veremem. Gaybı bilseydim daha çok hayır kazanırdım, bir musibete de uğramazdım. Ben ancak iman eden kimseler için uyarıcı ve müjdeciyim."

189. Sizi bir tek asıldan yaratan, ondan da kendilerinde sükûn bulacakları eşler vareden O'dur. O eşine yaklaşınca eşi hafif bir yük yüklendi ve onu bir süre taşıdı. Oyük ağırlaşınca karı koca, Rablerine: "Bize kusursuz bir evlat verirsen, andolsun ki Sana şükredeceğiz" diye yalvardılar.

190. Allah onlara kusursuz bir evlat verdiğinde verdiği şey hakkında O'na ortaklar koştular. Allah onların ortak koştuklarından münezzehtir.

191. Kendileri yaratıldığı halde hiçbir şey yaratamayanları mı Allah'a ortak koşuyorlar!

192. Oysa ortak koştukları şeyler onlara da kendilerine de yardım edemezler.

193. Onları doğru yola çağırsanız size uymazlar. Onları çağırsanız da çağırmasanız da sizin için birdir.

194. Allah'ın yanısıra yalvardıklarınız da sizin gibi kullardır. Eğer iddianızda samimi iseniz çağırın da size cevap versinler bakalım.

195. Yoksa onların yürüyecek ayakları, tutacak elleri, görecek gözleri ve işitecek kulakları mı var! De ki: "Ortaklarınızı çağırın, sonra bana tuzak kurun ve göz açtırmayın."

196. "Benim velim, Kitab'ı indiren ve salihleri veli edinen Allah'tır."

197. O'nun yanısıra yalvardıklarınız size de kendilerine de yardım edemezler.

198. Onları doğru yola çağırırsanız işitmezler. Sana baktıklarını sanırsın, fakat görmezler.

199. Bağışlayıcı ol, mârufu emret ve cahillerden yüz çevir.

200. Şeytan vesvese verecek olursa Allah'a sığın. Çünkü O, her şeyi işitir ve bilir.

201. Sakınanlar, şeytanın bir vesvesesine kapıldıklarında Allah'ı hatırlarlar ve hemen gerçeği görürler.

202. Şeytanların işbirlikçileri muttakileri azgınlığa sürüklemek isterler ve bundan bir an olsun geri durmazlar.

203. Onlara bir âyet getirmediğin zaman: "Kendin bir tane uydursaydın ya" derler. De ki: "Ben ancak, Rabbimden bana vahyolunana uymaktayım. Bu, iman eden kimseler için Rabbinizden gelen basiretler, hidayet ve rahmettir."

204. Kur'an okunduğu zaman susup dinleyin ki merhamet olunasınız.

205. Rabbini, sabah akşam, korkarak ve yalvararak hafif bir sesle içinden an, gâfil olma.

206. Rabbinin katındakiler O'na kulluk etmekten kaçınmazlar, O'nu tesbih ederler ve O'na secde ederler.

8- ENFAL SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 75 âyettir. Nüzul Sırası: 88
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Sana gânimetleri soruyorlar. De ki: "Ganimetler, Allah ve rasûlünündür. Gerçekten mü'min iseniz Allah'tan korkun, aranızı düzeltin, Allah'a ve rasûlüne itaat edin."

2-3. Mü'minler, Allah anıldığında kalpleri titreyen, kendilerine O'nun ayetleri okunduğunda imânları artan ve Rablerine tevekkül eden kimselerdir. Onlar namazı kılarlar, kendilerine verdiklerimizden de infâk ederler.

4. İşte gerçek mü'minler onlardır. Onlara Rableri katında yüksek dereceler, bağışlanma ve bol rızık vardır.
5. Rabbin seni evinden hak uğruna çıkarmıştı da mü'minlerin bir kısmı bundan hoşlanmamıştı.
6. Hak kendilerine iyice belli olduktan sonra bile, göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmışçasına hak konusunda seninle tartışıyorlardı.
7. Allah o iki topluluktan birini size va'detmişti de siz, zayıf olanın elinize geçmesini istiyordunuz. Allah ise kelimeleriyle hakkı gerçekleştirmek ve kâfirlerin kökünü kesmek istiyordu.
8. Mücrimler istemese de Allah, bâtılı iptal etmek ve hakkı yerleştirmek istiyordu.
9. Rabbinizden yardım dilemiştiniz, O da:"Peşpeşe bin melekle size yardım edeceğim" diyerek duanızı kabul etmişti.
10. Allah bunu ancak bir müjde olsun ve kalpleriniz yatışsın diye yapmıştı. Yardım ve zafer ancak Allah katındandır. Doğrusu Allah azizdir, hakimdir.
11. Güven vermek için sizi hafif bir uykuya daldırmıştı. Sizi arındırmak, şeytanın vesvesesini gidermek, kalplerinizi pekiştirmek ve size cesaret vermek için üzerinize gökten bir su indirmişti.
12. Rabbin, meleklere: "Ben sizinleyim, mü'minleri destekleyin. Ben, kafirlerin kalplerine korku salacağım. Artık onların boyunlarını vurun, parmaklarını doğrayın"diye vahyetmişti.
13. Bu onların, Allah'a ve rasûlüne isyan etmelerindendir. Kim Allah'a ve rasûlüne isyan ederse bilsin ki Allah'ın cezası çok şiddetlidir.
14. İşte cezanız budur, onu tadın. Doğrusu kâfirler cehennem azabına uğrayacaklardır.
15. Ey iman edenler! Kâfirlerle savaşa tutuştuğunuzda onlardan kaçmayın.
16. O gün, tekrar savaşmak veya başka bir birliğe katılmak müstesna, kim savaştan kaçarsa andolsun ki Allah'ın

gazabına uğrar, yeri de cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir!

17. Onları siz öldürmediniz, Allah öldürdü. Attığın zaman da sen atmadın, Allah attı. Bu, mü'minleri güzel bir şekilde denemek içindir. Doğrusu Allah, herşeyi işitir ve bilir.

18. Bu böyledir. Doğrusu Allah kâfirlerin oyununu bozar.

19. Eğer zafer istiyorsanız, işte zafer. Eğer vazgeçerseniz hayrınızadır. Cayarsanız Biz de gereğini yaparız. Sayınız çok bile olsa size hiçbir fayda sağlamaz. Çünkü Allah, mü'minlerle beraberdir.

20. Ey iman edenler! Allah'a ve rasûlüne itaat edin. Dinlediğiniz halde ondan yüz çevirmeyin.

21. Dinlemedikleri halde "dinledik" diyenler gibi olmayın.

22. Allah katında canlıların en kötüsü, aklını kullanmayan sağır ve dilsizlerdir.

23. Onlarda bir hayır olsaydı Allah işitmelerini sağlardı. İşitmelerini sağlasa bile yine yüz çevirerek gerisin geri dönerlerdi.

24. Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere çağırdığında Allah ve rasûlünün çağrısına uyun. Allah'ın, kişiyle kalbi arasına girdiğini ve O'nun huzurunda toplanacağınızı bilin.

25. Aranızdan yalnızca zalimlere isabet etmekle kalmayacak olan fitneden sakının; Allah'ın cezasının çok şiddetli olduğunu bilin.

26. Yeryüzünde azınlık ve mustaz'af olduğunuzu, insanların sizi kapıp götürmesinden korktuğunuzu hatırlayın. Allah, şükredesiniz diye sizi barındırdı, destekledi ve size temiz rızıklar bağışladı.

27. Ey iman edenler! Sorumluluklarınızı kasten yerine getirmeyerek Allah ve rasûlüne ihanet etmeyin.

28. Mallarınızın ve evlatlarınızın sizin için bir fitne olduğunu bilin. Doğrusu büyük ecir Allah katındadır.

29. Ey iman edenler! Eğer Allah'tan sakınırsanız O size, hakkı batıldan ayıracak bir kavrayış verir; kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah, büyük lütuf sahibidir.

30. Kafirler, seni hapsetmek veya öldürmek ya da sürgün etmek için düzen kuruyor, Allah da düzenlerini boşa çıkarıyordu. Allah, düzenbazları cezalandıranların en hayırlısıdır.

31. Ayetlerimiz onlara okunduğu zaman dediler ki: "İşittik. Dilesek bunun benzerini biz de söyleriz. Bu, eskilerin efsanelerinden başka birşey değildir."

32. "Allah'ım! Eğer bu Kur'an gerçekten Senin katından indirilmişse üzerimize gökten taş yağdır veya acı bir azap gönder."

33. Allah onları, sen aralarındayken ve onlar bağışlanma dilerlerken helak edecek değildir.

34. Onlar onun sahipleri ve Mescid-i Haram'dan alıkoydukları halde Allah onlara niçin azab etmesin! Onun sahipleri ancak muttakilerdir, fakat çokları anlamıyor.

35. Onların Kâbe'deki gösteri-eylemleri ıslık çalmak ve el çırpmaktan ibarettir. Öyleyse küfretmenizden dolayı azabı tadın.

36. Kafirler Allah yolundan alıkoymak için mallarını sarfederler; sarfedecekler de. Ama sonunda pişman olacaklar, yenilecekler ve cehennemde toplanacaklar.

37. Bu, Allah'ın pisi temizden ayırması ve pis olanların hepsini üst üste yığarak cehenneme toplaması içindir. İşte hüsrana uğrayanlar onlardır.

38. Kafirlere, eğer vazgeçerlerse yaptıklarının bağışlanacağını, eğer dönerlerse öncekilere uygulananın kendilerine de uygulanacağını söyle.

39. Fitne kalmayıncaya ve Allah'ın otoritesini tamamen kabul etmelerine kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse bilsinler ki şüphesiz Allah, bütün yaptıklarını görmektedir.

40. Eğer yüz çevirirlerse, Allah'ın mevlânız olduğunu bilin. O ne güzel mevlâ, ne güzel yardımcıdır!

41. Eğer Allah'a ve iki topluluğun karşılaştığı furkan günü kulumuza indirdiğimize iman ediyorsanız bilin ki aldığınız ganimetin beşte biri rasûl, yakınlar, yetimler, düş-

künler ve yolda kalmışlar arasında paylaştırılmak üzere
Allah'a ve rasûle aittir. Allah her şeye kadirdir.
42. O gün siz vâdiye en yakın onlar da en uzak yamaçta idi-
ler. Kervan ise sizden daha aşağıda idi. Eğer bir savaş çı-
kacağını bilseydiniz kesinlikle böyle bir meydan okuma-
yı göze alamazdınız. Fakat helak olanın apaçık bir delil-
den ötürü helak olması, yaşayanın da apaçık bir delile
dayanarak yaşaması için Allah işin böyle olmasını dile-
miştir. Doğrusu Allah, her şeyi işitir ve bilir.
43. Allah, uykunda sana onları az gösteriyordu. Çok göster-
seydi gözünüz korkar, karar hakkında çekişirdiniz. Fa-
kat Allah sizi bundan kurtardı. Çünkü O, içinizdekini
çok iyi bilir.
44. Karşılaştığınızda onları size sizi de onlara az gösterdi ki
iş, Allah'ın hükmettiği şekilde gerçekleşsin. Bütün işler
sonunda Allah'a döndürülür.
45. Ey iman edenler! Bir toplulukla savaştığınız zaman dire-
nin ve Allah'ı çok anın ki kurtulabilesiniz.
46. Allah'a ve rasûlüne itaat edin, çekişmeyin. Yoksa gevşer-
siniz ve gücünüz azalır. Sabredin, çünkü Allah sabre-
denleri sever.
47. Yurtlarından böbürlenerek ve insanlara gösteriş yapa-
rak çıkanlar ve Allah yolundan alıkoyanlar gibi olmayın.
Allah onların bütün yaptıklarını kuşatmıştır.
48. Şeytan onlara yaptıklarını süsleyerek, "bugün sizi kim-
se yenemez, ben de yardımcınızım" dedi. İki topluluk
karşılaştığında ise geri dönerek: "Ben sizden uzağım.
Çünkü sizin görmediğinizi gördüm. Doğrusu ben, Al-
lah'tan korkarım. Allah'ın cezası çok şiddetlidir" dedi.
49. Münafıklar ve kalplerinde hastalık olanlar: "Dinleri bun-
ları aldattı" diyorlardı. Kim Allah'a tevekkül ederse bilsin
ki Allah azizdir, hakimdir.
50. Melekler, sırtlarına ve yüzlerine vura vura, "yakıcı azabı
tadın" diyerek canlarını alırken kafirlerin hallerini bir
görsen!

51. "İşte bu, yaptıklarınızdan dolayıdır. Yoksa Allah, kullarına zulmetmez."
52. Allah'ın ayetlerini küfrettikleri için günahlarından dolayı Allah'ın cezalandırdığı Fir'avn taraftarlarının ve onlardan öncekilerin sonu gibi... Doğrusu Allah çok güçlüdür, cezası çok şiddetlidir.
53. Bir toplum kendini değiştirmedikçe Allah o topluma bağışladığı nimeti değiştirmez. Doğrusu Allah, her şeyi işitir ve bilir.
54. Fir'avn taraftarlarının ve onlardan öncekilerin sonu gibi... Rablerinin ayetlerini yalanladılar. Biz de onları günahlarından dolayı helak ettik. Fir'avn taraftarlarını suda boğduk. Çünkü hepsi zalimdi.
55. Allah katında canlıların en kötüsü kâfirlerdir. Onlar iman etmezler.
56. Onlardan söz alsan bile, her seferinde çekinmeden sözlerinden cayarlar.
57. Savaşta onları yakalarsan arkalarındakilere ibret olacak şekilde darmadağın et.
58. Antlaşma yaptığınız bir toplumun ihanet edeceğine dair gelişmeler ortaya çıkarsa aranızdaki anlaşmanın geçersiz olduğunu ilan et. Çünkü Allah, hainleri sevmez.
59. Kâfirler, elimizden kurtulacaklarını sanmasınlar; çünkü onlar Bizi aciz bırakamazlar.
60. Allah'ın düşmanlarını ve sizin düşmanlarınızı, bir de sizin bilmediğiniz, fakat Allah'ın bildiği diğerlerini korkutmak için ordu ve teçhizat hazırlayın. Allah yolunda ne sarfederseniz karşılığı, haksızlık yapılmaksızın size tam olarak ödenir.
61. Barışı kabul ederlerse sen de kabul et ve Allah'a tevekkül et. Çünkü O, her şeyi işitir ve bilir.
62. Seni aldatmaya çalışırlarsa bil ki seni ve mü'minleri destekleyen Allah sana yeter.
63. Allah onların kalplerini kaynaştırdı. Sen yeryüzündekilerin hepsini harcasaydın bile onların kalplerini kaynaş-

tıramazdın. Ama Allah onları uzlaştırdı. Çünkü O azizdir, hakimdir.

64. Ey nebî! Allah sana da sana uyan mü'minlere de yeter.

65. Ey nebi! Mü'minleri savaşa teşvik et. Sizden sabırlı yirmi kişi, onlardan iki yüz kişiyi; sizden yüz kişi, kafirlerden bin kişiyi yener. Bu onların, anlamaz bir topluluk olmasındandır.

66. Allah, içinizde zaaf olduğunu bildiğinden yükünüzü hafifletti. Sizden sabırlı yüz kişi, onlardan iki yüz kişiyi; bin kişiniz de Allah'ın izniyle onlardan iki bin kişiyi yener. Allah sabredenlerle beraberdir.

67. Düşmanı bozguna uğratmadan, savaşsız pusu kurup esir almak hiçbir nebiye yaraşmaz. Siz geçici dünya malını istiyorsunuz, Allah ise ahireti istiyor! Allah azizdir, hakimdir.

68. Allah'ın verilmiş bir hükmü olmasaydı aldıklarınızdan dolayı büyük bir azaba uğrardınız.

69. Aldığınız ganimetleri helâl ve temiz olarak yiyin ve Allah'tan sakının. Doğrusu Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

70. Ey nebi! Elinizde bulunan esirlere de ki: "Allah içinizde bir hayır olduğunu bilirse size, sizden alınanın daha hayırlısını verir ve sizi bağışlar. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

71. Sana ihanet etmek isterlerse bil ki daha önce Allah'a da ihanet etmişlerdi. Bu yüzden Allah sana fırsat verdi. Allah her şeyi bilir, hakîmdir.

72. İman edenler, hicret edenler, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlerle onları barındırıp yardım edenler birbirlerinin velisidirler.İman ettiği halde hicret etmeyenlerle hicret etmelerine kadar hiçbir velayetiniz yoktur. Ancak, din konusunda sizden yardım isterlerse, antlaşma yaptığınız bir topluma karşı olmamak kaydıyla onlara yardım etmeniz gerekir. Allah bütün yaptıklarınızı görmektedir.

73. Kafirler birbirlerinin velisidir. Siz de birbirinizi desteklemezseniz yeryüzünde fitne ve büyük fesat çıkar.
74. İman edip hicret eden ve Allah yolunda cihad edenlerle onları barındırıp yardım edenler var ya, işte gerçek mü'minler onlardır. Onlara mağfiret ve bol rızık vardır.
75. Sonradan iman edip hicret edenler ve sizinle birlikte cihad edenler de sizdendir. Böylelikle birbirleriyle bağlarını güçlendirenler Allah'ın koyduğu düstura göre birbirleri üzerinde temelden hak sahibidirler. Doğrusu Allah her şeyi bilir.

9- TEVBE SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 129 âyettir. Nüzul Sırası: 113

1. Bu, Allah ve rasûlünden, antlaşma yaptığınız müşriklere notadır.
2. Yeryüzünde dört ay daha dolaşın. Allah'ı aslâ aciz bırakamayacağınızı, Allah'ın kafirleri rezil edeceğini bilin.
3. En büyük hac günü, Allah ve rasûlünden insanlara duyurudur: Allah ve rasûlü müşriklerden uzaktır. Eğer tevbe ederseniz hayrınızadır. Eğer yüz çevirirseniz Allah'ı asla aciz bırakamayacağınızı bilin. Kafirleri can yakıcı bir azapla müjdele.
4. Yalnız, antlaşma hükümlerini tam olarak yerine getiren ve aleyhinize hiç kimseyi desteklemeyenlerle yaptığınız antlaşmalara süreleri doluncaya kadar uyun. Doğrusu Allah muttakileri sever.
5. Haram aylar çıkınca, müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün; yakalayıp hapsedin; her gözetleme yerinden onları izleyin. Eğer tevbe eder, namazı kılar ve zekatı verirlerse onları rahat bırakın. Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
6. Müşriklerden biri sana sığınmak isterse, isteğini kabul et ki Allah'ın kelamını dinlesin. Sonra onu güven içinde olacağı yere ulaştır. Çünkü onlar, anlamayan kimselerdir.

7. Mescid-i Haram'ın yanında antlaştıklarınız müstesna, Allah ve rasûlü yanında müşriklerin nasıl dokunulmazlıkları olabilir! Onlar size dürüst davrandıkları sürece siz de onlara dürüst davranın. Doğrusu Allah, muttakileri sever.

8. Sizi yendikleri zaman antlaşma da yükümlülük de tanımayacak olanlara karşı nasıl öyle davranabilirsiniz! İçlerinden istemedikleri halde dilleriyle sizi memnun etmeye çalışırlar. Onların çoğu fâsıktır.

9. Onlar, Allah'ın ayetlerini az bir değere değiştiler ve O'nun yolundan alıkoydular. Yaptıkları ne kötüdür!

10. Onlar, bir mü'mine karşı ne antlaşma ne de yükümlülük gözetirler. İşte haddi aşanlar onlardır.

11. Eğer tevbe eder, namazı kılar ve zekatı verirlerse din kardeşleriniz olurlar. Anlayan kimseler için ayetleri iyice açıklıyoruz.

12. Eğer antlaştıktan sonra yeminlerini bozar ve dininize dil uzatırlarsa, küfrün elebaşlarıyla savaşın ki yaptıklarından vazgeçsinler. Çünkü onların yeminleri geçersizdir.

13. Yeminlerini bozan, rasûlü de yurdundan çıkarmaya çalışan bir toplumla -üstelik savaşı da onlar başlattıkları halde- savaşmayacak mısınız! Yoksa onlardan korkuyor musunuz! Eğer iman ediyorsanız bilin ki en çok korkulması gereken Allah'tır.

14-15. Onlarla savaşın ki Allah, sizin elinizle onları cezalandırıp rezil etsin, onları yenmenizi sağlasın ve mü'minleri sevindirsin. Gönüllerindeki kini gidersin. Allah dilediğinin tevbesini kabul eder. Allah her şeyi bilir, hakîmdir.

16. Yoksa Allah, içinizden cihâd edenleri, Allah'tan, rasûlünden ve mü'minlerden başkasını sırdaş edinmeyenleri ortaya koymadan bırakılıvereceğinizi mi sanıyorsunuz! Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

17. Kendi küfürlerini itiraf ettikleri halde müşrikler, Allah'ın mescidlerini onaramazlar. Onların yaptıkları boşa gitmiştir, ateşte de temellidirler.

18. Allah'ın mescidlerini ancak, Allah'a ve ahiret gününe iman eden, namazı kılan, zekatı veren ve Allah'tan başka kimseden korkmayanlar onarabilir. İşte doğru yolda olanlar onlardır.
19. Hacılara su vermeyi ve Mescid-i Haram'ı onarmayı, Allah'a ve ahiret gününe iman etme ve Allah yolunda cihad ile bir mi tutuyorsunuz! Bunlar, Allah katında bir değildir. Allah, zalimleri doğru yola iletmez.
20. İman eden, hicret eden, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlere Allah katında en yüksek dereceler vardır. İşte kazananlar onlardır.
21-22. Rableri onlara, katından bir rahmet, hoşnutluk ve içinde temelli kalacakları bitmez tükenmez nimetlerle dolu cennetleri müjdeliyor. Doğrusu büyük mükâfat Allah katındadır.
23. Ey iman edenler! Küfrü imana tercih ediyorlarsa babalarınızı ve kardeşlerinizi veliler edinmeyin. Kim onları veli edinirse işte onlar zalimlerdir.
24. De ki: "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız, kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşlandığınız evler, size göre Allah'tan, rasûlünden ve onun yolunda cihaddan daha sevimli ise, Allah'ın hükmü gelinceye kadar bekleyin. Allah fâsıkları doğru yola iletmez.
25. Andolsun ki Allah, bir çok yerde olduğu gibi Huneyn gününde de size yardım etmişti. Hani o gün çokluğunuz sizi şımartmış, fakat bir işe de yaramamıştı. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti de arkanızı dönüp kaçmıştınız.
26. Sonra Allah, rasûlünün ve mü'minlerin üzerine güven indirmiş ve görmediğiniz ordular göndererek kâfirleri cezâlandırmıştı. İşte kâfirlerin cezâsı budur.
27. Bundan sonra da Allah, dilediğinin tevbesini kabul eder. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
28. Ey iman edenler! Müşrikler pisliktirler. Artık bu yıldan sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer yoksul

düşmekten korkarsanız bilin ki Allah dilerse lütfuyla sizi zengin eder. Doğrusu Allah her şeyi bilir, hakîmdir.

29. Kitap verilenlerden, Allah'a ve âhiret gününe iman etmeyen, Allah ve rasûlünün haram ettiğini haram kabul etmeyen ve hak dini din edinmeyenlerle boyun eğerek cizye vermelerine kadar savaşın.

30. Yahûdiler: "Üzeyr, Allah'ın oğludur"; Hıristiyanlar da: "Mesih Allah'ın oğludur"dediler. Bu, kendilerinden önceki kâfirleri taklit ederek ağızlarıyla geveledikleri sözdür. Allah onları kahretsin! Nasıl da döndürülüyorlar!

31. Onlar, ancak tek ilaha kulluk etmekle emrolundukları halde ahbarı, ruhbanı ve Meryem oğlu Mesih'i Allah'ın yanısıra rabler edindiler. O'ndan başka ilah yoktur. Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir.

32. Allah'ın nûrunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Kâfirler hoşlanmasa da, Allah nûrunu tamamlayacaktır.

33. Müşrikler istemese de dinini bütün dinlere üstün kılmak için rasûlünü hidâyet ve hak dinle gönderen O'dur.

34. Ey iman edenler! Ahbar ve ruhbanın çoğu insanların mallarını bâtıl yollarla yerler ve Allah yolundan alıkoymaya çalışırlar; altını ve gümüşü yığarlar da Allah yolunda harcamazlar. İşte onları can yakıcı bir azapla müjdele.

35. Biriktirdikleri, o gün cehennem ateşinde kızdırılarak yüzleri, yanları ve sırtları onlarla dağlanır. "İşte kendiniz için biriktirdikleriniz... Biriktirdiklerinizin acısını tadın!" denir.

36. Gökleri ve yeri yarattığı gündeki takdirine göre Allah katında ayların sayısı onikidir. Bunların dördü haram aydır. İşte dosdoğru din-yasa budur. Öyleyse o aylarda kendinize zulmetmeyin. Müşrikler sizinle nasıl topyekün savaşıyorlarsa siz de onlarla öylece savaşın. Allah'ın muttakilerle beraber olduğunu bilin.

37. Haram ayların yerini değiştirmek küfürde aşırı gitmektir. Kâfirler bununla saptırılırlar. Allah'ın haram kıldığı ayların sayısına uydurmak ve Allah'ın haram kıldığını

helâl kılmak için onları bir yıl helâl, bir yıl haram sayarlar. Kötü işleri kendilerine süslü gösterildi. Doğrusu Allah, kâfirleri doğru yola iletmez.

38. Ey iman edenler! Size ne oluyor da, "Allah yolunda savaşın" denildiğinde yere çakılıp kalıyorsunuz! Ahiret yerine dünya hayatına mı râzı oldunuz! Oysa dünya hayatının geçimliği ahiretinkine göre pek azdır.

39. Eğer savaşmazsanız Allah sizi can yakıcı bir azapla cezalandırır ve yerinize başka bir toplum getirir. O'na hiçbir şey de yapamazsınız. Çünkü Allah, her şeye kâdirdir.

40. Eğer ona yardım etmezseniz bilin ki kâfirler onu yurdundan çıkardıklarında, iki kişiden biri olarak mağaradayken Allah ona yardım etmişti. Arkadaşına "Allah bizimledir, üzülme" diyordu. Allah da ona güven verdi, görmediğiniz ordularla destekledi ve kafirlerin dâvâsını alçalttı. Yüce olan, Allah'ın dâvâsıdır. Allah azizdir, hakîmdir.

41. Gerek gönüllü gerek gönülsüz, savaşa çıkın. Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla cihad edin. Bilirseniz bu sizin için çok hayırlıdır.

42. Eğer onları, kolay elde edilecek bir ganimete ve zahmetsiz bir yolculuğa çağırsaydın hemen ardından gelirlerdi. Ama uzun yolculuğun meşakkati onlara ağır geldi. Kendilerini helak edercesine "gücümüz olsaydı mutlaka sizinle gelirdik" diye Allah'a yemin edecekler. Allah, onların yalancı olduğunu biliyor.

43. Allah seni affetsin. Doğru söyleyenler ve yalancılar iyice ortaya çıkmadan onlara niçin izin verdin!

44. Allah'a ve ahiret gününe iman edenler, malları ve canlarıyla cihad etmekten geri durmak için senden izin istemezler. Allah muttakileri çok iyi bilir.

45. Senden ancak, Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen, kalpleri şüphe dolu olup tereddüt içinde bocalayanlar izin isterler.

46. Eğer savaşa çıkmak isteselerdi bir hazırlık yaparlardı. Ama Allah, onların savaşa gitmelerini hoş görmedi de onları alıkoydu. Onlara: "Acizlerle beraber oturun" denildi.

47. Eğer sizinle çıksalardı bozgunculuktan başka bir şey yapmazlardı. Yalnızca fitne çıkarmak için aranıza dalarlardı. İçinizde onlara kulak verenler de var. Allah, zalimleri çok iyi bilmektedir.
48. Andolsun ki onlar daha önce de fitne çıkarmak istemiş ve sana karşı çeşitli entrikalar çevirmişlerdi. Fakat sonunda hak geldi; onlar hoşlanmasa da Allah'ın emri galip geldi.
49. İçlerinden: "Bana izin ver, beni fitneye düşürme" diyenler var. Bilin ki onlar zâten fitnenin ortasındadırlar. Doğrusu cehennem, kafirleri kuşatacaktır.
50. Bir nimete erişirsen bu onların zorlarına gider. Bir musibete uğradığında ise: "Biz önceden tedbirimizi almıştık" diyerek sevinç içinde dönüp giderler.
51. De ki: "Başımıza Allah'ın takdir ettiğinden başkası gelmez. Bizim mevlâmız O'dur. Mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsinler."
52. De ki: "Bizim için iki güzellikten başkasını mı bekliyorsunuz! Biz sizin, Allah katından veya bizim elimizle bir cezaya uğramanızı bekliyoruz. Bekleyin, biz de sizinle beraber beklemekteyiz."
53. De ki: "İsteyerek de istemeyerek de infak etseniz asla kabul edilmeyecek. Çünkü siz fâsık kimselersiniz."
54. Onların infaklarının kabul edilmemesi, Allah ve rasûlünü küfretmeleri, namaza üşenerek kalkmaları ve istemeyerek infak etmelerindendir.
55. Onların malları da evlatları da seni imrendirmesin. Allah bunlarla dünya hayatında onları cezalandırmak ve onların canlarını kafir olarak almak istiyor.
56. Sizden olmadıkları halde, sizden olduklarına Allah'a yemin ederler. Hayır, onlar korkak kimselerdir.
57. Bir sığınak, mağara ya da girecek bir delik görseler hemen oraya koşarlardı.
58. Onlardan, sadakaların bölüştürülmesi hususunda seni kınayanlar var. Eğer ondan kendilerine de verilirse memnun olurlar, verilmezse kızarlar.

59. Allah ve rasûlünün kendilerine verdiklerine râzı olup: "Allah bize yeter. Yakında Allah bize lütfundan verecek, rasûlü de. Biz sadece Allah'a bağlanmışız" deselerdi ya!
60. Sadakalar, Allah katından bir yükümlülük olarak sadece fakirlere, düşkünlere, onu toplayan memurlara, kalpleri islâm'a ısındırılmak istenenlere, sözleşmeli kölelere, borçlulara, Allah yolunda savaşanlara ve yolda kalanlara aittir. Allah herşeyi bilir, hakîmdir.
61. İçlerinden: "O bir kulaktır" diyerek nebiyi üzenler var. De ki: "O, Allah'a iman eden, mü'minlere güvenen ve içinizden iman etmiş olanlara rahmet olan hayır kulağıdır." Allah'ın rasûlünü üzenler can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.
62. Sizi memnun etmek için Allah'a yemin ederler. Eğer inanmış olsalardı, Allah ve rasülünün memnun edilmeye daha layık olduğunu bilirlerdi.
63. Allah ve rasûlüne karşı gelene, içinde temelli kalmak üzere cehennem ateşi olduğunu hâlâ anlamadılar mı! İşte büyük rezillik budur.
64. Münafıklar, kalblerinde olanı açığa çıkaracak bir sûre indirilmesinden çekiniyorlar. De ki: "Alay edin bakalım. Allah, çekindiğinizi ortaya koyacaktır."
65. Kendilerine sorsan: "Biz sadece şakalaşıp eğleniyorduk"derler. De ki: "Allah'la, âyetleriyle ve rasûlüyle mi alay ediyordunuz!"
66. Boşa mâzeret uydurmayın; iman ettikten sonra küfrettiniz. Bir kısmınızı affetsek bile suçlu olduklarından dolayı diğerlerini cezalandıracağız.
67. Münafık erkek ve kadınlar birbirlerindendirler. Münkeri emreder, mârufu engeller ve cimrilik ederler. Onlar Allah'ı terkettiler, Allah da onları terketti. Doğrusu münafıklar fâsıktırlar.
68. Allah münafık erkeklere, münafık kadınlara ve kâfirlere, içinde temelli kalacakları cehennem ateşini va'detmiştir. Bu onlara yeter. Allah onları lânetlemiştir. Onlar sürekli azaba uğrayacaklardır.

69. Siz de sizden daha güçlü, daha zengin ve daha kalabalık olan öncekiler gibi davranıyorsunuz. Daha öncekilerin dünyadaki paylarına düşenle sefâ sürdükleri gibi, siz ve sizden öncekiler de paylarınıza düşenle sefâ sürdünüz. Onların alay ettikleri gibi siz de alay ettiniz. İşte onların yaptıkları, dünyada da âhirette de boşa gitmiştir. Hüsrana uğrayanlar da onlardır.

70. Onlara kendilerinden öncekilerden, Nûh kavminin, Âd'ın, Semûd'un, İbrahim kavminin, Medyen halkının ve altı üstüne gelmiş şehirlerin haberleri ulaşmadı mı! Rasulleri onlara delillerle gelmişti. Allah onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

71. Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar da birbirinin velisidir. Mârufu emreder, münkeri engeller, namazı kılar ve zekâtı verirler. Allah ve rasûlüne itaat ederler.İşte Allah onlara rahmet edecektir. Doğrusu Allah, azizdir, hakimdir.

72. Allah, mü'min erkek ve kadınları, içlerinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlere, Adn cennetlerindeki güzel konaklara yerleştirmeyi va'detmiştir. Allah'ın hoşnutluğu ise daha büyük bir mükâfattır. İşte büyük kazanç budur.

73. Ey nebî! Kâfir ve münafıklara karşı cihad et, onlara sert davran. Onların varacakları yer cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir!

74. Andolsun ki müslüman olduktan sonra küfrederek küfür sözünü söyledikleri halde söylemediklerine dair Allah'a yemin ettiler ve başaramayacakları bir işe yeltendiler. Öç almak istemelerinin sebebi, Allah ve rasûlünün mü'minleri lütfuyla güçlü bir konuma getirmeleridir. Eğer tevbe ederlerse onlar için hayırlı olur. Eğer yüz çevirirlerse Allah onları dünyada da ahirette de can yakıcı bir azaba uğratır. Yeryüzünde hiçbir veli ve yardımcıları da olmaz.

75. Onlardan: "Eğer Allah bize lütfundan verirse andolsun ki sadaka vereceğiz ve salihlerden olacağız" diye Allah'a söz verenler vardır.

76. Allah, onlara lütfundan verdiğinde cimrilik ederler, yüz çevirerek sözlerinden cayarlar.

77. Allah'a verdikleri sözden caydıkları ve yalan söyledikleri için O'nunla karşılaşacakları güne kadar Allah onların kalplerine nifak sokmuştur.

78. Allah'ın, sırlarını ve gizli konuşmalarını bildiğini ve gaypları en iyi bilen olduğunu bilmiyorlar mı!

79 Onlardan, mü'minlerin cömertçe verenlerini kınayan, ancak güçlerinin yettiği kadarını verenleri de alaya alanlar vardır. Allah da onlarla alay edecektir. Onlar, can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

80. Onlar için bağışlanma dilesen de dilemesen de birdir. Onlar için yetmiş kere bağışlanma dilesen de Allah onları bağışlamayacaktır. Bu, Allah ve rasûlünü küfretmelerinden dolayıdır. Allah, fâsıkları doğru yola iletmez.

81. Savaşa katılmayanlar, Allah'ın rasûlüne muhalefet ederek geride kalmalarına sevindiler. Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad etmekten hoşlanmayarak: "Bu sıcakta savaşa çıkmayın" dediler. De ki: "Cehennem ateşi daha sıcaktır." Keşke kavrayabilseydiler.

82. Onlar az gülsünler çünkü yaptıklarına karşılık bundan böyle çok ağlayacaklar.

83. Eğer Allah seni onlardan bir grubun yanına tekrar döndürür de onlar senden savaşa çıkmak için izin isterlerse: "Benimle asla savaşa çıkmayacak ve düşmanla savaşmayacaksınız. Çünkü siz ilk önce geride kalmaya râzı oldunuz. Şimdi de geride kalanlarla birlikte oturun" de.

84. Onlardan hiç birinin cenaze namazını kılma, kabri başında da durma. Çünkü onlar, Allah ve rasûlünü küfredip fâsık olarak öldüler.

85. Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin. Allah bunlarla dünyada onları cezalandırmak ve canlarını kâfir olarak almak istiyor.

86. Allah'a imana ve rasûlüyle birlikte cihada çağıran bir sûre indirildiğinde zenginleri senden izin isteyerek: "Bizi bırak da yaşlılarla beraber oturalım" derler.

87. Geride kalan acizlerle kalmaya razı oldular. Kalbleri mühürlendi; artık anlamazlar.

88. Fakat rasûl ve onunla beraber mallarıyla ve canlarıyla cihad eden mü'minler var ya, işte hayırlar onlaradır, kurtulanlar da onlardır.

89. Allah onlara, içinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kazanç budur.

90. İzin almak için mâzeret beyan eden bedeviler geldiler. Allah'a ve rasûlüne yalan söyleyenler de yerlerinde oturdular. Onlardan küfredenler can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

91. Allah'a ve rasûlüne bağlı kaldıkları sürece güçsüzlere, hastalara ve sarf edecek bir şey bulamayanlara bir sorumluluk yoktur; muhsinleri sorumlu tutmak için sebep yoktur. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

92. Cepheye sevklerini sağlaman için sana geldiklerinde: "Sizi gönderecek bir vasıta bulamıyorum" dediğin zaman sarfedecek bir şey bulamadıklarından dolayı üzüntüden gözlerinden yaşlar boşanarak dönenlere de bir sorumluluk yoktur.

93. Sorumluluk ancak, güçleri yettiği halde senden izin isteyerek geride kalanlarla beraber oturmaya râzı olanlaradır. Allah onların kalblerini mühürlemiştir, artık anlamazlar.

94. Yanlarına döndüğünüzde size mazeret göstereceklerdir. De ki: "Mâzeret göstermeyin, size asla inanmayacağız. Çünkü Allah durumunuzu bize bildirmiştir. Allah ve rasûlü işlediklerinizi görecektir. Sonunda gaybı ve şehadeyi bilene döndürüleceksiniz. O, işlediklerinizi size bildirecektir."

95. Yanlarına döndüğünüzde kendilerinden yüz çevirmenizden korkarak kendilerine ceza vermemeniz için Allah'a yemin edeceklerdir. Onlardan yüz çevirin, çünkü onlar pisliktirler. İşlediklerine karşılık varacakları yer cehennemdir.

96. Kendilerinden hoşnut olmanız için size yemin ederler. Siz onlardan râzı olsanız bile, Allah fasıklardan asla râzı olmaz.
97. Bedeviler, küfür ve nifak bakımından daha aşırı, Allah'ın rasûlüne indirdiğindeki hadleri bilmemeye daha yakındırlar. Allah herşeyi bilir, hâkimdir.
98. Allah için infak ettiklerini angarya sayan ve belalara uğramanızı bekleyen bedeviler var. O belalar kendi başlarına gelsin. Allah her şeyi işitir ve bilir.
99. Allah'a ve ahirete iman eden, infak ettiği şeyi Allah'ın yakınlığını ve rasûlün duasını kazanma vesilesi sayan bedeviler de var. Bilin ki verdikleri gerçekten onlar için bir yakınlaşma vesilesidir. Allah onları rahmetine sokacaktır. Doğrusu Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
100. Muhacirlerin ve Ensar'ın öncüleriyle, onlara ihsan ile uyanlar var ya, işte Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan... Allah onlara içlerinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte en büyük kazanç budur.
101. Çevrenizdeki bedevilerden münafıklık edenler, Medine halkından da nifaklarını sürdürenler var. Onları sen bilmezsin, ama Biz biliriz. Onlara iki kat azab edeceğiz. Sonra da büyük azaba uğratacağız.
102. Salih ameli kötü amelle karıştıran diğerleri de günahlarını itiraf ettiler. Umulur ki Allah tevbelerini kabul eder. Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
103. Onların mallarından, onunla arınıp temizlenecekleri sadaka al ve onları destekle. Çünkü senin desteğin, onlara güven verir. Allah, her şeyi işitir ve bilir.
104. Allah'ın, kullarının tevbesini ve sadakalarını kabul ettiğini bilmiyorlar mı! Doğrusu Allah, tevbeleri çok kabul eder, çok merhametlidir.
105. De ki: "Çalışın. Allah, rasûlü ve mü'minler nasıl olsa işlediklerinizi görecektir. Sonunda gaybı ve şehadeyi bilene döndürüleceksiniz. O da size bütün yaptıklarınızı haber verecektir."

106. Diğerlerinin işi de Allah'a kalmıştır. Allah isterse onlara azab eder, isterse tevbelerini kabul eder. Allah her şeyi bilir, hakîmdir.

107. Zarar vermek, küfrü güçlendirmek, mü'minlerin arasına ayrılık sokmak ve daha önce Allah'a ve rasûlüne karşı savaşana casusluk etmek için bir üs-bina yapanlar, "biz, iyilikten başka bir şey dilemedik" diye yemin edeceklerdir. Allah, onların yalancı olduklarına şahittir.

108. Orada asla namaz kılma. İlk günden beri takvâ üzere kurulan mescid, namaz kılmana daha lâyıktır. Orada arınmak isteyen kimseler vardır. Allah, arınanları sever.

109. Yapısını Allah korkusu ve O'nun rızâsı üzerine kuran mı, yoksa bir yar kenarına kurup da onunla cehenneme yuvarlanan mı daha hayırlıdır! Allah, zâlimleri doğru yola iletmez.

110. Yaptıkları bina, belâlarını buluncaya kadar içlerinde bir dert olmaya devam edecektir. Allah her şeyi bilir, hakîmdir.

111. Doğrusu Allah, Allah yolunda savaşan, öldüren ve öldürülen mü'minlerin canlarını ve mallarını Tevrat, İncil ve Kur'an'da va'd edilmiş bir hak olarak cennet karşılığında satın almıştır. Va'dine Allah'tan daha sâdık kim vardır! Öyleyse yaptığınız alışverişe sevinin. İşte en büyük kazanç budur.

112. Onlar tevbe ederler, kulluk ederler, oruç tutarlar, rükû ve secde ederler, mârufu emrederler, münkerden alıkorlar ve Allah'ın yasalarını korurlar. Mü'minleri müjdele.

113. Cehennemlik oldukları kesin olarak belli olduktan sonra, akraba bile olsalar müşrikler için bağışlanma dilemek nebiye de mü'minlere de yaraşmaz.

114. İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesi, ona verdiği bir sözden dolayı idi. Onun Allah düşmanı olduğunu anlayınca, ondan uzaklaştı. Doğrusu İbrâhim, çok hassas ve yumuşak huylu bir kimseydi.

115. Allah doğru yola ilettikten sonra, sakınacakları şeyleri kendilerine açıkça bildirmedikçe bir toplumu saptırmaz. Doğrusu Allah her şeyi bilir.

116. Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ındır; diriltir, öldürür. Allah'tan başka veliniz ve yardımcınız yoktur.

117. Andolsun ki Allah, içlerinden bir kısmının kalplerinin kaymaya yüz tuttuğu o sıkıntılı anda nebiyi ve ona uyan Muhâcirleri ve Ensâr'ı affetti ve tevbelerini kabul etti. Çünkü O, onlara karşı çok şefkatli, çok merhametlidir.

118. Allah, savaşa gitmeyen üç kişinin tevbesini de kabul etti. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen onlara dar gelmiş, içleri daraldıkça daralmış ve yine O'na sığınmaktan başka çareleri olmadığını anlamışlardı. Allah, tevbe etmeleri için onlara da fırsat verdi. Çünkü Allah, tevbeleri kabul eder, çok merhametlidir.

119. Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve sâdıklardan olun.

120. Gerek Medine halkının, gerekse çevresindeki bedevilerin Allah'ın rasûlünden geri kalmaları ve kendilerini ona tercih etmeleri doğru değildir. Çünkü, Allah yolunda katlanacakları susuzluk, yorgunluk ve açlık gibi meşakkatler; kafirleri kızdıracak her fetih ve düşmana karşı elde ettikleri her başarı, hesaplarına salih amel olarak yazılacaktır. Doğrusu Allah,muhsinlerin ecrini zayi etmez.

121. Allah'ın yaptıklarının karşılığını en güzel biçimde vermesi için, yaptıkları küçük büyük her harcama, attıkları her adım, hesaplarına kaydedilir.

122. Mü'minlerin topyekün seferber olmaları doğru değildir. Öyleyse her topluluktan bir grubun, dinin özünü kavramak ve döndüklerinde sakınsınlar diye toplumlarını uyarmak için seferber olmaları gerekir!

123. Ey iman edenler! Yakınınızda bulunan kafirlerle savaşın ki güçlü olduğunuzu anlasınlar. Allah'ın muttakilerle beraber olduğunu bilin.

124. Bir sûre indirildiğinde onlardan bazıları: "Bu hanginizin imanını artırdı" der. Oysa o, mü'minlerin imanını artırır ve sevindirir.

125. Kalplerinde hastalık olanların ise pisliklerine pislik katar ve onlar kâfir olarak ölürler.

126. Onlar, her yıl bir veya iki kere sınandıklarını görmüyorlar mı! Böyleyken ne tevbe ediyorlar ne de öğüt alıyorlar.
127. Bir sûre indirildiğinde birbirlerine bakıp: "Sizi kimse görüyor mu!" diyerek sıvışıyorlar. Anlamaz kimseler oldukları için Allah kalplerini döndürmüştür.
128. Andolsun ki aranızdan, sıkıntıya düşmeniz kendisine ağır gelen, size düşkün, mü'minlere karşı çok şefkatli ve merhametli bir rasûl gelmiştir.
129. Eğer yüz çevirirlerse: "Kendisinden başka ilah olmayan Allah bana yeter. Ben, yalnızca O'na tevekkül ettim. O, büyük arşın Rabbidir" de.

10- YÛNUS SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 109 âyettir. Nüzul Sırası: 51
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, râ. Bunlar, hikmetli Kitab'ın âyetleridir.
2. İçlerinden bir adama: "İnsanları uyar; imân edenlere Rableri katında güzel bir karşılık olduğunu müjdele" diye vahyetmemiz insanların tuhafına mı gitti de kâfirler: "Bu düpedüz bir sihirbazdır"dediler.
3. Rabbiniz Allah, gökleri ve yeri altı günde yaratmış, sonra arşa istiva etmiştir. İşleri çekip çevirmektedir. O'nun izni olmadan kimse şefâat edemez. Rabbiniz Allah işte böyledir. O'na kuluk edin. Öğüt almaz mısınız!
4. Dönüşünüz O'nadır. Allah'ın va'di haktır. İlk kez yaratan, sonra da, imân edip salih amel işleyenleri adaletiyle mükâfatlandırmak için yaratmayı tekrarlayacak olan O'dur. Kâfirlere de kaynar bir içecek ve can yakıcı bir azap vardır.
5. Güneşi alevli, ayı ışıklı yapan; yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için aya evreler tâyin eden O'dur. Allah bunları boş yere yaratmamıştır. O, düşünen kimseler için ayetleri iyice açıklıyor.
6. Geceyle gündüzün peşpeşe gelmesinde, Allah'ın göklerde ve yerde olanları yaratmasında sakınan kimseler için âyetler vardır.

7-8. Âyetlerimizi görmezlikten gelen, Bize kavuşmayı ummayan ve dünya hayatına razı olup onunla yetinenler var ya, işte onların kazandıklarına karşılık varacakları yer ateştir.

9. Rableri, iman edip salih amel işleyenleri de iman ettikleri için altlarından ırmaklar akan nimet cennetlerine sokacaktır.

10. Orada duâları "Allah'ım! Sen, her türlü eksiklikten münezzehsin"; birbirlerine esenlik dilekleri "selam"; duâlarının sonu da "âlemlerin Rabbine hamdolsun" sözleridir.

11. İnsanların iyiliği hemen istemeleri gibi, Allah da belayı hemen verseydi işleri çabucak bitirilirdi. Bizimle karşılaşmayı ummayanları, azgınlıkları içinde bocalar bir halde bırakırız.

12. İnsanın başına bir sıkıntı geldiğinde yatarken, otururken veya ayakta iken Bize yalvarır. Sıkıntısını giderdiğimizde ise sanki düştüğü sıkıntıdan dolayı Bize hiç yalvarmamışa döner. İşte haddi aşanlara amelleri böyle süslü gösterilir.

13. Sizden önce, zulmettikleri ve rasûlleri kendilerine açık deliller getirdikleri halde iman etmedikleri için nice nesli helak ettik. İşte Biz, mücrimleri böyle cezalandırırız.

14. Sonra, nasıl davranacağınıza bakalım diye onların ardından yeryüzüne sizi yerleştirdik.

15. Bize kavuşmayı ummayanlar, kendilerine apaçık ayetlerimiz okunduğunda: "Bize başka bir Kur'an getir veya bunu değiştir"derler. De ki: "Onu kendi isteğime göre değiştiremem. Ben ancak bana vahyolunana uyarım. Rabbime karşı gelirsem büyük bir günün azabından korkarım."

16. De ki: "Eğer Allah dileseydi onu size okumazdım. O da onu size bildirmezdi. Bundan önce aranızda yıllarca yaşadım. Düşünmüyor musunuz!"

17. Allah'a iftira eden ve O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zâlim kim vardır! Doğrusu mücrimler iflah olmazlar.

18. "Bunlar, Allah katında şefaatçilerimizdir" diyerek Allah'ın yanısıra, kendilerine zarar da fayda da veremeyen şeylere kulluk ediyorlar. De ki: "Allah"a, göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz!" O, onların ortak koştuklarından münezzeh ve yücedir.

19. İnsanlar başlangıçta tek ümmettiler sonra ihtilafa düştüler. Rabbinin verilmiş bir sözü olmasaydı ihtilaf ettikleri konularda aralarında hemen hükmedilirdi.

20. "Ona Rabbinden bir âyet indirilmeli değil miydi!" derler. De ki: "Gaybı ancak Allah bilir. Bekleyin, doğrusu ben de sizinle beraber beklemekteyim."

21. İnsanlara sıkıntıdan sonra rahmet verdiğimizde, âyetlerimize karşı yine entrika çevirmeye uğraşırlar. De ki: "Allah'ın cezâlandırması daha süratlidir." Rasûllerimiz çevirdiğiniz entrikaları yazmaktadır.

22. Karada ve denizde yolculuk yapmanızı sağlayan O'dur. Hoş bir rüzgârla yol alan bir gemiyle yolculuk ettiğinizde mutlu olursunuz. Fakat şiddetli bir fırtına kopup dalgalar her yönden üzerlerine geldiği ve kurtuluş ümidi kalmadığı sırada: "Bizi bundan kurtarırsan andolsun ki Sana şükredeceğiz"diye yalnızca O'nun otoritesini kabul edip Allah'a yalvarırlar.

23. Ama Allah onları kurtarır kurtarmaz, yeryüzünde yine haksız yere azgınlığa başlarlar. Ey insanlar! Azgınlığınız kendi aleyhinizedir. Dünyada az bir geçinme... Sonunda Bize döneceksiniz. Biz de işlediklerinizi size haber vereceğiz.

24. Dünya hayatının durumu, gökten indirdiğimiz su ile insanların ve hayvanların yediği içiçe bitkiler yetiştirdiğimiz yerin durumu gibidir. Tam süslenip bezendiği, sahiplerinin de onun sürekli kendilerinin olduğunu sandıkları bir sırada, gece veya gündüz hükmümüzün ansızın gerçekleşmesiyle orayı sanki daha önce hiç yeşermemiş bir araziye döndürürüz. İşte Biz, düşünen kimseler için ayetleri böyle açıklarız.

25. Allah, esenlik yurduna çağırır ve dilediğini doğru yola iletir.
26. İyilik yapanlara, en güzel karşılık ve daha fazlası var. Onların ne yüzleri kararır ne de horlanırlar. İşte onlar içinde temelli kalmak üzere cennetliktirler.
27. Kötülük işleyenler ise kötülükleri kadar ceza görürler. Yüzlerini zillet bürür. Onları Allah'a karşı savunabilecek yoktur. Yüzleri gece gibi kapkaradır. İşte onlar da temelli kalmak üzere cehennemliktirler.
28. Hepsini topladığımız gün Allah'a ortak koşanlara: "Siz ve ortak koştuklarınız yerlerinize" diyerek aralarını açarız. Ortak koştukları derler ki: "Siz sadece bize tapmıyordunuz ki".
29. "Aramızda Allah'ın şahit olması yeter. Doğrusu bizim, sizin ibadetinizden haberimiz yoktu."
30. İşte orada herkes yaptığının karşılığını görür. Gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülürler. Uydurdukları da kendilerini terkediverir.
31. Onlara: "Sizi gökten ve yerden rızıklandıran, işitmenizi ve görmenizi sağlayan kimdir! Ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkaran ve işleri çekip çeviren kimdir!" diye sorsan: "Allah'tır"diyecekler. "O halde sakınmaz mısınız!" de.
32. İşte gerçek Rabbiniz Allah böyledir. Hakkın dışında sapıklıktan başka ne var! Öyleyken nasıl döndürülüyorsunuz!
33. İşte böylece Rabbinin, fasıkların iman etmeyeceğine dair sözü gerçekleşti.
34. De ki: "Ortak koştuklarınız arasında ilk kez yaratan sonra tekrar eden var mı!" "Allah ilk kez yaratır, sonra da tekrar eder"de. O halde nasıl çevriliyorsunuz!
35. De ki: "Ortak koştuklarınızdan hakka ileten var mı!" "Allah hakka iletir" de. De ki: "Hakka ileten, hidayete eriştiremeyen ve kendisi de hidayete muhtaç olandan uyulmaya daha lâyık değil midir! Size ne oluyor, ne biçim hüküm veriyorsunuz!"

36. Onların çoğu sadece zanna uyuyor. Halbuki zan, hakikatten hiçbir şey ifade etmez. Allah, onların bütün yaptıklarını görmektedir.
37. Bu Kur'an, Allah katından indirilmiştir. Bir başkası tarafından uydurulmuş değildir. O, ellerindekini doğrulayan, hükümleri iyice açıklayan ve âlemlerin Rabbi katından indirildiğinde kuşku olmayan Kitap'tır.
38. Yoksa, "onu uydurdu" mu diyorlar! De ki: "Eğer doğru söylüyorsanız bunun gibi bir sûre indirin; Allah'tan başka yardıma çağırabileceklerinizi de çağırın"
39. Hayır! Onlar, hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, te'vili de kendilerine gelmemiş olan şeyi yalanladılar.. Onlardan öncekiler de böyle yalanlamışlardı. Zalimlerin sonunun nasıl olduğuna bak!
40. Onlardan kimi ona inanır, kimi inanmaz. Rabbin, fesat çıkaranları çok iyi bilir.
41. Eğer seni yalanlarlarsa de ki: "Benim yaptıklarımın sorumluluğu bana, sizin yaptıklarınızın sorumluluğu sizedir. Siz benim yaptıklarımdan sorumlu değilsiniz, ben de sizin yaptıklarınızdan."
42. İçlerinde sana kulak verenler var. Fakat sağırlara sen mi duyuracaksın; hele akıllarını da kullanmıyorlarsa!
43. İçlerinde sana bakanlar var. Ama körlere sen mi doğru yolu göstereceksin; hele basiretleri de kapalıysa!
44. Allah insanlara asla zulmetmez, fakat insanlar kendilerine zulmederler.
45. Allah onları topladığı gün, sadece birbirleriyle tanıştıkları gündüzün bir saati kadar kalmış olurlar. Allah'la karşılaşmayı yalanlayanlar hüsrana uğramışlardır, zaten doğru yolda da değillerdi.
46. Onlara va'dettiğimizin bir kısmını sana göstersek de seni vefât ettirsek de dönüşleri Bizedir. Sonra Allah, onların bütün yaptıklarına şahitlik edecektir.
47. Her ümmetin bir rasülü vardır. Rasulleri geldiğinde, zulme uğratılmaksızın aralarında adaletle hükmedilir.
48. "Doğru iseniz söyleyin, bu va'd ne zaman!" derler.

49. De ki: "Allah dilemedikçe ben kendime bile fayda veya zarar veremem. Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri geldiğinde ne bir an geri kalırlar ne de ileri giderler."
50. De ki: "Bir düşünün! Allah'ın azabı size gece veya gündüz gelse ne yapabilirsiniz! Mücrimler bunu niye acele istiyorlar!"
51. "Ona gerçekleştikten sonra mı iman edeceksiniz! Şimdi mi! Hani onu acele istiyordunuz!"
52. Zâlimlere: "Öyleyse sonsuz azâbı tadın. Yalnızca kazandıklarınıza karşılık cezalandırılmıyor musunuz!" denilir.
53. Sana: "Bu gerçek mi!" diye soruyorlar. De ki: "Evet, Rabbim hakkı için o gerçektir. Siz O'nu âciz bırakamazsınız."
54. Ogün zâlimler, yeryüzündeki herşey kendilerinin olsa onu fidye vermek isterlerdi. Azabı görünce pişman olurlar. Aralarında zulmedilmeksizin adâletle hükmedilir.
55. İyi bilin ki göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Dikkat edin, Allah'ın va'di haktır, fakat çokları bilmez.
56. Dirilten ve öldüren O'dur. O'na döndürüleceksiniz.
57. Ey insanlar!Rabbinizden size bir öğüt, göğüslerdekine şifâ, mü'minlere de rahmet ve hidayet geldi.
58. De ki: "Bu Allah'ın lütfu ve rahmetidir". Sadece bunlarla sevinsinler. Bu, onların topladıklarından daha hayırlıdır.
59. De ki: "Allah'ın size verdiklerinin bir kısmını haram, bir kısmını helâl saydığınızı gördünüz mü!" De ki: "Bunu Allah mı emretti, yoksa O'na iftira mı ediyorsunuz!"
60. Allah'a iftira edenler kıyâmet günü Allah'ın kendilerine ne yapacağını sanıyorlar! Doğrusu Allah, insanlara karşı çok lütufkârdır. Fakat çokları şükretmez.
61. Giriştiğiniz her işi, Kur'an'dan okuduğunuz her bölümü ve işlediğiniz her ameli, mutlaka görmekteyiz. Yerde ve gökte zerre kadar bir şey bile Rabbinden gizli kalmaz. Bundan daha küçüğü veya daha büyüğü mutlaka apaçık bir kitaptadır.
62-63. İyi bilin ki Allah'ın velileri ne korkar ne de üzülürler. Onlar iman eder ve sakınırlar.

64. Onlara dünya hayâtında da âhirette de müjde vardır. Allah'ın sözlerinde bir değişiklik bulamazsın. İşte büyük kazanç budur.
65. Onların söyledikleri seni üzmesin. Çünkü izzet bütünüyle Allah'a aittir. O, her şeyi işitir ve bilir.
66. Dikkat edin, göklerde ve yerde olanlar Allah'a aittir. Allah'ın yanısıra ortaklara yalvaranlar, sadece zanna uymakta ve atmaktadırlar.
67. Geceyi dinlenmeniz için karanlık, gündüzü de çalışmanız için aydınlık olarak yaratan O'dur. Doğrusu bunda kulak verenler için ibretler vardır.
68. "Allah çocuk edindi" dediler. O, bundan münezzehtir. O'nun hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. O'nun çocuk edindiğine dair bir deliliniz yoktur. Allah'a karşı bilmediğiniz şeyi nasıl söylüyorsunuz!
69. De ki: "Allah'a iftira edenler, asla iflah olmazlar."
70. Dünyada az bir geçinme... Sonra Bize dönecekler, Biz de onları küfrettikleri için şiddetli bir azaba uğratacağız.
71. Onlara, Nuh'un kıssasını anlat. Kavmine demişti ki: "Ey kavmim! Eğer aranızda bulunmam ve Allah'ın ayetleriyle öğüt vermem size ağır geliyorsa ben Allah'a tevekkül ettim. Siz de ortaklarınızla ne yapacağınızı kararlaştırın. Sonra verdiğiniz karar içinize dert olmasın. Bana mühlet tanımadan yapacağınızı yapın."
72. "Eğer yüz çevirirseniz zaten ben sizden bir ücret istemedim. Benim mükafatım Allah'a aittir. Bana, müslüman olmam emredildi."
73. Fakat onu yalanladılar. Biz de onu ve onunla beraber gemide bulunanları kurtardık, yeryüzüne onları yerleştirdik. Ayetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Uyarıldığı halde yola gelmeyenlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak!
74. Sonra onun ardından bir çok rasûlü toplumlarına gönderdik. Onlara apaçık deliller getirdiler. Fakat onlar ön-

ceden yalanladıkları için iman etmeye yanaşmadılar. İşte Biz, haddi aşanların kalplerini böyle mühürleriz.

75. Onların ardından Mûsâ ve Hârun'u ayetlerimizle Fir'avn ve ileri gelenlerine gönderdik. Ama büyüklük tasladılar. Zaten mücrim bir toplum idiler.

76. Onlara katımızdan hak geldiğinde: "Bu düpedüz bir sihirdir" dediler.

77. Mûsâ: "Size gelen hakka böyle mi diyorsunuz! Bu sihir mi! Sihirbazlar asla iflah olmazlar" dedi.

78. Dediler ki: "Siz bizi, atalarımızın yolundan vazgeçirmek ve bu ülkeye egemen olmak için mi geldiniz! Size asla iman etmeyeceğiz.

79. Fir'avn: "Bütün usta sihirbazları bana getirin" dedi.

80. Sihirbazlar gelince Mûsâ onlara: "Ne atacaksanız atın" dedi.

81. Onlar atınca Mûsâ dedi ki: "Yaptığınız sihirdir. Allah onu mutlaka boşa çıkaracaktır. Doğrusu Allah, bozguncuların işini düzeltmez."

82. "Mücrimler hoşlanmasa da Allah kelimeleriyle hakkı gerçekleştirir."

83. Fir'avn ve ileri gelenlerinin, kendilerine kötülük etmesinden korktuklarından Mûsâ'ya kavminden sadece bir grup genç iman edebildi. Çünkü Fir'avn, o ülkenin diktatörü ve haddi aşan biriydi.

84. Mûsâ, kavmine: "Ey kavmim! Eğer Allah'a iman ettiyseniz ve O'na teslim olduysanız sadece O'na tevekkül edin" dedi.

85. Dediler ki: "Allah'a tevekkül ettik. Rabbimiz! Bizi zâlimlerin oyuncağı yapma."

86. "Rahmetinle bizi kâfirlerden kurtar."

87. Mûsâ'ya ve kardeşine: "Kavminiz için şehirde evler belirleyin, propaganda merkezleri oluşturun ve namaz kılın" diye vahyettik. Mü'minleri müjdele.

88. Mûsa: "Rabbimiz! Fir'avn'a ve ileri gelenlerine Senin yolundan alıkoymaları için mi refah ve servet verdin! Rab-

bimiz! Servetlerini yok et ve kalplerini mühürle ki can yakıcı azabı görünceye kadar iman etmesinler! dedi.

89. Allah: "Duanız kabul edildi. Dosdoğru olun ve bilmeyenlerin yoluna uymayın" dedi.

90. İsrâiloğullarını denizden geçirdik. Fir'avn ve ordusu da saldırmak ve zulmetmek için peşlerine düştüler. Boğulacağını anlayan Fir'avn: "İsrailoğullarının iman ettiğinden başka ilah olmadığına inandım"dedi.

91. "Şimdi mi! Oysa daha önce isyan etmiş ve fesat çıkarmıştın."

92. "Senden sonrakilere ibret olması için bugün cesedini kurtaracağız"dedik. Doğrusu insanların çoğu ayetlerimizden gâfildir.

93. Andolsun ki İsrailoğullarını güzel bir yere yerleştirdik ve onlara temiz rızıklar verdik. Kendilerine ilim gelinceye kadar ihtilafa düşmediler. Doğrusu Rabbin, kıyamet günü, ihtilaf ettikleri konularda aralarında hükmedecektir.

94. Eğer sana indirdiğimizden şüphe ediyorsan senden önce Kitab'ı okuyanlara sor. Sana Rabbinden hak geldi, sakın şüphelenme.

95. Sakın, Allah'ın ayetlerini yalanlama. Yoksa hüsrana uğrarsın.

96-97. Kendilerine her türlü ayet gelse bile haklarında Rabbinin hükmü gerçekleşenler, can yakıcı azabı görünceye kadar iman etmezler.

98. Yûnus'un kavmi dışında, son anda iman eden hiçbir kavme imanı fayda vermedi. İman eder etmez onlardan dünya hayatındaki alçaltıcı azabı kaldırdık ve onları bir süre daha geçindirdik.

99. Rabbin dileseydi yeryüzündeki herkes iman ederdi. İnsanları iman etmeye mi zorlayacaksın!

100. Allah'ın izni olmadıkça hiç kimse iman edemez. Allah, aklını kullanmayanlara azab eder.

101. De ki: "Göklerde ve yerde neler olduğuna bir bakın!" Ama o ayetler ve uyarmalar, iman etmeyecek kimselere hiçbir fayda sağlamaz.

102. Onlar, kendilerinden öncekilerin başlarına gelenlerden başkasını mı bekliyorlar! "Bekleyin, ben de sizinle beraber beklemekteyim"de.
103. Sonunda rasûllerimizi ve iman edenleri kurtarırız. Mü'minleri kurtarmak Bize düşer.
104. De ki: "Ey insanlar! Eğer benim dinimden şüphe ediyorsanız bilin ki ben sizin Allah'ın yanısıra kulluk ettiklerinize değil, sizi öldürecek olan Allah'a kulluk ederim. Bana mü'min olmam emredildi."
105. Hanif olarak dine yönel, sakın müşrik olma.
106. Allah'ın yanısıra, sana fayda da zarar da veremeyecek olan şeylere yalvarma. Yoksa zulmetmiş olursun.
107. Allah seni bir belaya uğratırsa onu O'ndan başkası savamaz. Eğer sana bir hayır dilerse O'nun lütfunu kimse engelleyemez. Onu kullarından dilediğine verir. O, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
108. De ki: "Ey insanlar! Size Rabbinizden hak geldi. Kim doğru yola girerse lehine, kim de saparsa aleyhinedir. Ben üzerinize vekil değilim."
109. Sana vahyolunana uy. Hükmedenlerin en hayırlısı olan Allah hükmedinceye kadar sabret.

11- HÛD SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 123 âyettir. Nüzul Sırası: 52
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. Elif, lâm, râ. Bu, Allah'tan başkasına kulluk etmeyesiniz diye hakim ve herşeyden haberdar olan Allah tarafından ayetleri sağlamlaştırılmış, sonra da genişçe açıklanmış bir Kitap'tır. Doğrusu ben, O'nun size gönderdiği bir uyarıcı ve müjdeciyim.
3. Rabbinizden mağfiret dileyin ve O'na tevbe edin ki sizi belli bir süreye kadar güzelce geçindirsin ve salih amel işleyen herkese amelinin karşılığını versin. Eğer yüz çevirirseniz doğrusu ben, sizin için dehşetli bir günün azabından korkarım.
4. Dönüşünüz, her şeye kadir olan Allah'adır.

5. İyi bilin ki onlar, O'ndan gizlenmek için iki büklüm oluyorlar. Halbuki Allah, örtülerine büründükleri zaman bile içlerinde gizlediklerini ve açığa vurduklarını bilir. Doğrusu O, içlerde gizleneni çok iyi bilir.
6. Yeryüzündeki bütün canlıların rızkı Allah'a aittir. O onların durduğu ve bırakıldığı yeri bilir. Hepsi apaçık bir kitaptadır.
7. Arşı su üzerinde iken hanginizin iyi amel işleyeceğini ortaya koymak için gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur. Onlara: "Öldükten sonra mutlaka diriltileceksiniz" desen, kafirler: "Bu, apaçık bir sihirden başka bir şey değildir" derler.
8. Azaplarını belli bir süre ertelesek, "onu alıkoyan nedir!" derler. O azap başlarına geldiği gün, ondan kurtulamazlar. Alay ettikleri şey kendilerini kuşatıverir.
9. İnsana bir rahmet tattırıp sonra mahrum bıraksak umutsuz bir nankörе döner.
10. Eğer başına gelen sıkıntıdan sonra ona nimet tattırırsak "kötülükler benden uzaklaştı" der; kendini beğenmiş bir şımarığa döner.
11. Ancak sabredip salih amel işleyenler müstesna. İşte onlar bağışlanacak ve büyük bir mükafat kazanacaklardır.
12. "Ona bir hazine indirilmeli veya beraberinde bir melek gelmeli değil miydi" demelerinden ötürü kalbin daralıyor ve neredeyse sana vahyedilenin bir kısmını terk edecek oluyorsun. Sen ancak bir uyarıcısın. Her şeye vekil olan Allah'tır.
13. Yoksa, "onu uydurdu" mu diyorlar! De ki: "Eğer doğru söylüyorsanız bunun benzeri on süre uydurun, Allah'tan başka çağırabileceklerinizi de yardıma çağırın."
14. İstediğinizi yapamazlarsa bilin ki o, kendisinden başka ilah olmayan Allah'ın ilmiyle indirilmiştir. Artık teslim oldunuz mu!
15. Kim dünya hayatını ve onun süsünü isterse, onlara orada amellerinin karşılığını zulmetmeksizin tastamam veririz.

16. Fakat onlara ahirette ateşten başka bir şey yoktur. Yaptıkları boşa gitmiştir. Zaten işledikleri de bâtıldır.
17. Hiç bu kimse, Rabbinden apaçık bir delil üzere bulunan, beraberinde Allah katından onu izleyen bir şahid, öncesinde de imam ve rahmet olarak Mûsâ'nın Kitab'ı bulunan kimseyle bir olur mu! İşte bunlar ona iman ederler. Onu küfredenlerin yeri ateştir. Sakın ondan şüphe etme. O, Rabbinden gelen haktır. Fakat insanların çoğu iman etmiyor.
18. Allah'a iftira edenden daha zalim kim vardır! Onlar Rablerinin huzuruna çıkarılır ve şahitler: "İşte onlar Rablerine iftira edenlerdir" derler. Haberiniz olsun ki Allah'ın laneti zalimlerin üzerinedir.
19. Böyleleri, insanları Allah'ın yolundan alıkoymaya çalışırlar ve onun eğriliğini isterler. Ahireti küfredenler de onlardır.
20. Onlar, yeryüzünde Allah'ı aciz bırakamazlar. Allah'tan başka velileri de yoktur. Onlara kat kat azap edilir. Çünkü onlar hakikate kulak vermez ve onu görmezlikten gelirlerdi.
21. İşte onlar kendilerini hüsrana uğratmış, uydurdukları şeyler de kendilerinden uzaklaşmıştır.
22. Ahirette en çok zarara onların uğrayacağında şüphe yoktur.
23. İman edip salih amel işleyen ve Rablerine gönülden bağlananlar da temelli kalmak üzere cennetliktirler.
24. Bu iki grubun durumu, kör ve sağıra kıyasla gören ve işitenin durumu gibidir. Hiç bu ikisinin durumu bir olur mu! Düşünmüyor musunuz!
25. Nuh'u kavmine gönderdik. Onlara: "Doğrusu ben, size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım."
26. "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Çünkü ben, sizin için acı bir günün azabından korkuyorum" dedi.
27. Kavminin kâfir ileri gelenleri: "Biz, senin de bizim gibi bir insan, sana uyanların da dar görüşlü ayak takımımız

olduğunu görüyoruz. Bize karşı bir üstünlüğünüz de yok. Bu nedenle yalancı olduğunu sanıyoruz" dediler.

28. Nuh dedi ki: "Ey kavmim! Düşünsenize! Eğer ben Rabbimden apaçık bir delil üzerinde isem ve bana O'nun katından sizin takdir edemediğiniz bir rahmet gelmişse, istemediğiniz halde sizi ona zorla mı sokalım!"

29. "Ey kavmim! Buna karşılık sizden bir mal istemiyorum. Benim mükafatım sadece Allah'a aittir. Rablerine kavuşacaklarına kesin olarak inananları da yanımdan kovacak değilim. Fakat ben sizin cahil kimseler olduğunuzu görüyorum."

30. "Ey kavmim! Eğer onları kovarsam Allah'a karşı bana kim yardım eder! Düşünmez misiniz!"

31. "Ben size: "Allah'ın hazineleri yanımdadır"demiyorum. Gaybı da bilmem. Melek olduğumu da iddia etmiyorum. Hor gördüğünüz kimselere Allah'ın bir hayır vermeyeceğini de söyleyemem. Onların içlerinde olanı en iyi bilen Allah'tır. Yoksa zulmetmiş olurum."

32. "Ey Nuh! Bizimle çok tartıştın, hem de fazla ileri gittin. Eğer doğru söylüyorsan va'dettiğini başımıza getir" dediler.

33. Nuh dedi ki: "Allah dilerse onu başınıza mutlaka getirir. O'nu aciz bırakamazsınız."

34. "Eğer Allah azmanızı dilemişse, ben size nasihat etsem bile nasihatim hiçbir fayda sağlamaz. Rabbiniz O'dur. O'na döndürüleceksiniz."

35. Yoksa, "Onu kendisi uydurdu" mu diyorlar! De ki: "Eğer uydurmuşsam sorumluluğu bana aittir. Ben sizin işlediğiniz suçlardan uzağım."

36-37. Nuh'a: "Şimdiye kadar iman etmiş olanlar müstesna, kavminden hiç kimse sana iman etmeyecektir. Onların yaptıklarına üzülme. Gözetimimiz altında ve talimatımız doğrultusunda bir gemi yap. Zalimler için Bana yalvarma, çünkü onlar boğulacaklardır" diye vahyettik.

38. Gemiyi yaparken, kavminin ileri gelenleri yanından geçerken onunla alay etti. Nuh dedi ki: "Bizimle alay edi-

yorsunuz. Bizimle alay ettiğiniz gibi biz de sizinle alay edeceğiz"

39. "Alçaltıcı azabın kimin başına geleceğini, sürekli azaba kimin uğrayacağını yakında göreceksiniz."

40. Emrimiz gelip yerden su fışkırmaya başlayınca: "Her türden birer çifti, aleyhinde hüküm verilenlerin dışındaki aile bireylerini ve müminleri gemiye bindir" dedik. Onunla beraber iman edenler pek azdı.

41. Nuh: "Ona binin. Onun gitmesi de durması da Allah'ın izniyledir. Doğrusu Rabbim çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir"dedi.

42. Gemi onları dağ gibi dalgalar arasında götürürken Nuh, geride kalan oğluna: "Ey oğlum! Bizimle birlikte gemiye bin, kâfirlerle kalma" dedi.

43. Oğlu: "Dağa sığınırım, o beni sudan korur"dedi. Nuh: "Allah'ın rahmet ettiği hariç, bugün O'nun azabından kurtaracak hiçbir güç yoktur"dedi. Sonra aralarına dalga girdi ve oğlu da boğuldu.

44. "Ey yer suyunu çek; ey gök, sen de yağmurunu kes" denildi. Su çekildi, iş bitirildi. Gemi Cûdi'ye oturdu. "Zalimler mahvolsun" denildi.

45. Nuh, Rabbine: "Rabbim! Oğlum benim ailemdendi. Senin va'din de haktır. Sen, hükmedenlerin en hayırlısısın" dedi.

46. Allah: "Ey Nuh! O senin ailenden sayılmaz. Çünkü onun ameli salih değildir. Bilmediğin bir şeyi Benden isteme. Cahil olmamanı tavsiye ederim" dedi.

47. Nuh: "Rabbim! Senden bilmediğim bir şeyi istemekten Sana sığınırım. Eğer beni bağışlamaz ve bana merhamet etmezsen hüsrana uğrarım" dedi.

48. "Ey Nuh! Sana ve seninle beraber olanlara bizden bir esenlik ve bereketle in. Bir süre geçindireceğimiz topluluklar da sonunda azabımıza uğrayacaklardır"denildi.

49. Bunlar sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir." Sen de kavmin de daha önce bunları bilmezdiniz. Öyleyse sabret; çünkü sonuç muttakilerindir.

50. Âd'a da kardeşleri Hûd'u gönderdik. Onlara dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Siz sadece uyduruyorsunuz."

51. "Ey kavmim! Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim mükafatım beni yaratana aittir. Aklınızı kullanmaz mısınız!"

52. "Ey kavmim! Rabbinizden bağışlanma dileyin ve O'na tevbe edin ki gökten üzerinize bol yağış indirsin ve gücünüze güç katsın. Mücrim olarak yüz çevirmeyin."

53. Dediler ki: "Ey Hûd! Bize açık bir delil getirmedin. Senin sözünle ilahlarımızı terketmeyiz, sana da inanmayız."

54-55. "İlahlarımızın bir kısmı seni fena çarpmış, demekten başka söz bulamıyoruz." Hûd dedi ki: "Doğrusu ben, Allah'ı şahit tutuyorum, siz de şahit olun ki ben O'na koştuğunuz ortaklardan uzağım. Hepiniz bana tuzak kurun, göz de açtırmayın."

56. "Doğrusu ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. Perçemi O'nun elinde olmayan hiçbir canlı yoktur. Şüphesiz Rabbim doğru yoldadır."

57. "Eğer yüz çevirirseniz; ben iletmekle görevli olduğum mesajı size ulaştırdım. Rabbim yerinize başka bir toplum getirir de O'na hiçbir şekilde karşı koyamazsınız. Çünkü Rabbim her şeyi gözetlemektedir."

58. Hükmümüz gerçekleştiğinde, Hûd'u ve beraberindeki mü'minleri katımızdan bir rahmetle çetin bir azaptan kurtardık.

59. İşte Rablerinin ayetlerini yalanlayıp rasûllerine isyan eden ve her inatçı zorbanın emrine uyan Âd...

60. Onlar, bu dünyada da kıyamet gününde de Allah'ın lânetine uğradılar. Haberiniz olsun, Âd Rablerini küfretti. Öyleyse Hûd'un kavmi Âd mahvolsun!

61. Semûd'a da kardeşleri Sâlih'i gönderdik. "Ey kavmim! Alah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Sizi topraktan yaratan ve yeryüzünde yaşatan O'dur. Öyleyse O'ndan bağışlanma dileyin ve O'na tevbe edin.

Çünkü Rabbim kullarına çok yakındır, dualarını kabul eder" dedi.

62. "Ey Salih! Daha önce aramızda ümit beslenen bir kimseydin. Şimdi bizi atalarımızın taptıklarından vazgeçirmeye mi çalışıyorsun! Doğrusu biz, senin bizi çağırdığın şeyden derin bir şüphe içindeyiz" dediler.

63. Dedi ki: "Ey kavmim! Düşünsenize! Ben Rabbimden açık bir delile sahipsem ve O'ndan bana bir rahmet gelmişse O'na isyan ettiğim takdirde Allah'a karşı bana kim yardım eder. Ozaman siz, hüsranımı artırmaktan başka birşey yapmış olmazsınız."

64. "Ey kavmim! Bu, Allah'ın size âyet olarak gönderdiği dişi devesidir. Onu bırakın, Allah'ın arzında otlasın. Ona kötülük etmeyin. Yoksa hemen azaba uğrarsınız."

65. Buna rağmen onu kestiler. Bunun üzerine Salih: "Yurdunuzda üç gün daha yaşayın. Bu kesin bir va'ddir" dedi.

66. Hükmümüz gerçekleşince, Salih'i ve beraberindeki mü'minleri, rahmetimizle o günün rezilliğinden kurtardık. Doğrusu Rabbin çok güçlüdür, çok üstündür.

67. Zalimleri de korkunç bir ses yakaladı. Yurtlarında diz üstü çökekaldılar.

68. Sanki orada hiç yaşamamışlardı. Haberiniz olsun, Semûd Rablerini küfretti. Öyleyse Semûd mahvolsun.

69. Rasûllerimiz İbrahim'e müjde ile geldiklerinde: "Selam" dediler. O da onlara: "Selam" dedi. Az sonra kızarmış bir buzağı getirdi.

70. Ona el uzatmadıklarını görünce durumlarını yadırgadı ve içine bir korku düştü. "Korkma, çünkü biz Lût kavmine gönderildik"dediler.

71. İbrahim'in ayakta duran karısı güldü. Biz de ona İshak'ı, İshak'ın ardından da Yakub'u müjdeledik.

72. "Vay başıma gelene! Ben bir kocakarı, kocam da ihtiyarlamışken çocuğum mu olacak! Bu gerçekten tuhaf bir şey" dedi.

73. Dediler ki: "Allah'ın işine mi şaşıyorsun! Allah'ın rahmeti ve bereketleri üzerinize olsun ey ev halkı! Doğrusu O, çok övülen, çok yüceltilendir."

74. İbrahim müjdeyi alıp da korkusu geçince, Lût kavmi hakkında Bizimle tartışmaya başladı.

75. Doğrusu İbrahim, pek halim, hassas ve Allah'a çok yönelen bir kimse idi.

76. Dediler ki: "Ey İbrahim! Bundan vazgeç. Rabbinin emri gelmiştir. Onların başına geri çevrilmez bir azap gelecektir."

77. Rasûllerimiz Lût'a gelince, gelişlerinden dolayı endişelendi, içi daraldı ve "bu çetin bir gün" dedi.

78. Daha önce de hayasızlık yapan kavmi ona koşuştu. "Ey kavmim! İşte kızlarım, onlar sizin için daha uygundur. Allah'tan korkun, beni misafirlerimin önünde rezil etmeyin. Aranızda aklı başında kimse yok mu!" dedi.

79. "Andolsun ki kızlarında gözümüz olmadığını bilirsin. Sen bizim ne istediğimizi çok iyi biliyorsun" dediler.

80. Lût: "Keşke size karşı koyacak gücüm olsaydı veya sağlam bir yere sığınabilseydim" dedi.

81. "Ey Lût! Biz Rabbinin rasûlleriyiz. Onlar sana ilişemeyeceklerdir. Geceleyin bir ara ailenle yola çık. Karından başka kimse geride kalmasın. Çünkü diğerlerinin uğrayacağı azaba o da uğrayacaktır. Onlara sabaha kadar süre verildi. Sabah ne kadar da yakın değil mi!" dediler.

82-83. Azabımızın gerçekleşme zamanı gelince oranın altını üstüne getirdik. Üzerlerine Rabbinin katından yığınla işaretli taş yağdırdık. O, zalimlerden uzak değildir.

84. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Onlara dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Eksik ölçüp tartmayın. Ben sizi bolluk içinde görüyor ve kuşatıcı bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum."

85. "Ölçü ve tartıda adaleti gözetin. İnsanların eşyasını eksik vermeyin. Yeryüzünde fesat çıkararak azgınlık etmeyin."

86. "Eğer inanıyorsanız Allah'ın bıraktığı kâr sizin için daha hayırlıdır. Ben sizin gözcünüz değilim."

87. Dediler ki: "Ey Şuayb! Atalarımızın taptıklarından veya mallarımız üzerinde dilediğimiz gibi tasarrufta bulunmaktan vazgeçmemizi senin namazın mı emrediyor! Oysa sen, yumuşak huylu ve olgun bir adamdın!"

88. Dedi ki: "Ey kavmim! Düşünsenize! Ya ben Rabbimden bir delile sahipsem ve O bana katından güzel bir rızık vermişse... Size yasakladığım şeyleri kendim yaparak çelişkiye düşmek istemem. İstediğim sadece gücümün yettiğince ıslah etmektir. Başarım ancak Allah'ın yardımıyladır. Ancak O'na tevekkül eder, ancak O'na yönelirim."

89. "Ey kavmim! Bana isyan etmeniz, sakın Nûh, Hûd ve Salih kavminin başına gelenlerin, sizin de başınıza gelmesine sebep olmasın. Lût kavmi de sizden pek uzak değildir."

90. "Rabbinizden bağışlanma dileyin ve O'na tevbe edin. Çünkü Rabbim çok merhametlidir, kullarını çok sever."

91. "Ey Şuayb! Söylediklerinin çoğunu anlamıyoruz ve seni aramızda pek zayıf görüyoruz. Eğer taraftarların olmasaydı seni mutlaka taşlardık. Bize göre pek bir üstünlüğün de yok" dediler.

92. Dedi ki: "Ey kavmim! Sizce taraftarlarım Allah'tan daha mı üstün ki O'nu hiçe sayarak yüz çevirdiniz. Doğrusu Rabbim, yaptıklarınızı kuşatmıştır."

93. "Ey kavmim! Durumunuzun gerektirdiğini yapın, ben de yapıyorum. Alçaltıcı azabın kimin başına geleceğini ve kimin yalancı olduğunu yakında anlayacaksınız. Bekleyin, doğrusu ben de sizinle beraber beklemekteyim."

94. Hükmümüz gerçekleştiğinde Şuayb'ı ve beraberindeki mü'minleri rahmetimizle kurtardık. Zalimleri de korkunç bir çığlık yakaladı; yurtlarında diz üstü çökekaldılar.

95. Sanki orada hiç yaşamamışlardı. Haberiniz olsun, Semûd nasıl helâk olduysa, Medyen de öylece helak oldu.

96-97. Andolsun, Mûsa'yı da, ayetlerimizle ve apaçık delillerle Fir'avn'a ve ileri gelenlerine gönderdik. Fakat onlar, kendilerini doğru yoldan alıkoyduğu halde Fir'avn'ın emrine uydular.

98. Fir'avn, kıyamet günü kavminin önüne düşerek onları cehenneme götürecektir. Varacakları yer ne kötüdür!

99. Onlar dünyada da ahirette de lanete uğramışlardır. Paylarına düşen ne kötüdür!

100. Sana anlattığımız bu olaylar ülkelerin başından geçenlerdir. Onların kimi ayaktadır, kimi de harap olmuştur.

100. Biz onlara zulmetmedik, fakat onlar kendilerine zulmettiler. Rabbinin hükmü gerçekleştiğinde Allah'ın yanısıra yalvardıkları ilahları onlara ziyanlarını artırmaktan başka bir fayda sağlamadı.

102. İşte Rabbinin zulmetmekte olan ülkelerin halkını yakalaması böyledir. Doğrusu O'nun cezalandırması pek acıklı ve çetindir.

103. Şüphesiz bunda, ahiret azabından korkan kimseler için ibretler vardır. Bu, bütün insanların toplanacağı gündür. Bu, görülecek bir gündür.

104. Biz onu ancak belli bir süreye kadar ertelemekteyiz.

105. O gün geldiğinde kimse O'nun izni olmadan konuşamaz. İçlerinden kimi mutsuz kimi de mutludur.

106. Mutsuzların yeri ateştir, orada ah edip inlerler.

107. Rabbinin dilemesi müstesna, gökler ve yer durdukça orada temelli kalacaklardır. Doğrusu Rabbin, dilediğini yapar.

108. Mutlu kılınanlar ise, Rabbinin dilemesi müstesna, gökler ve yer durdukça temelli cennettedirler. Bu, kesintisiz bir bağıştır.

109. Onların taptıklarının batıl ve boş olduğundan şüphen olmasın. Onlar da atalarının taptığı gibi batıl ve boş şeylere tapıyorlar. Yaptıklarının karşılığını eksiksiz olarak vereceğiz.

110. Andolsun ki Mûsa'ya kitap verdik, fakat onun hakkında ihtilafa düştüler. Rabbinin verilmiş sözü olmasaydı ara-

larında hemen hükmolunurdu. Doğrusu onlar Kitap hakkında derin bir şüphe içindedirler.

111. Doğrusu Rabbin, hepsine işlediklerinin karşılığını tastamam verecektir. Çünkü O, onların bütün yaptıklarından haberdardır.

112. Sana emredildiği gibi dosdoğru ol, beraberinde Allah'a yönelenler de... Azmayın; çünkü O, bütün yaptıklarınızı görmektedir.

113. Sakın zalimlere en ufak bir şekilde meyletmeyin, yoksa ateşe atılırsınız. Allah'tan başka veliniz olmaz, kimseden yardım da göremezsiniz.

114. Gündüzün iki ucunda ve gecenin başlangıcında namaz kıl. Çünkü iyilikler kötülükleri giderir. Bu, öğüt alanlara bir öğüttür.

115. Sabret; doğrusu Allah, muhsinlerin ecrini zayi etmez.

116. Sizden önceki nesillerden fazilet sahibi kimseler yeryüzünde fesada engel olmaya çalışsaydı ya! Ancak bunu onların pek azı yaptı. Biz de onları kurtardık. Zalimler ise kendilerini azdıran ihtiraslara kapılarak mücrim oldular.

117. Rabbin, aralarında marufu emredip münkerden alıkoyacak kimseler oldukça ülkeleri zulmederek helak etmez.

118-119. Rabbin dileseydi insanları tek bir ümmet kılardı. Rabbinin merhamet ettiklerinin dışındakiler, ihtilaf içinde olmaktan geri durmuyorlar. Zaten onları bunun için yaratmıştır. Rabbinin: "Cehennemi cin ve insanların çoğuyla dolduracağım" sözü gerçekleşti.

120. Bunlar sana, kalbini pekiştirmek için anlattığımız rasûllerin kıssalarıdır. Bu konuda sana hak, mü'minlere de öğüt ve hatırlatma gelmiştir.

121-122. İman etmeyenlere "Durumunuzun gerektirdiğini yapın. Biz de yapıyoruz. Bekleyin, doğrusu biz de beklemekteyiz" de.

123. Göklerde ve yerde gaybı ancak Allah bilir. Bütün işler O'na döndürülür. O'na kulluk et ve O'na dayan. Rabbin, yaptıklarınızdan gafil

12- YÛSUF SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 111 âyettir. Nüzul Sırası: 53

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, râ. Bunlar apaçık Kitab'ın ayetleridir.
2. Bu Kur'an'ı Arapça olarak indirdık ki anlayabilesiniz.
3. Bu Kur'an'ı vahyetmekle sana kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Sen daha önce bunları bilmezdin.
4. Bir zamanlar Yûsuf, babasına: "Babacığım! Rüyamda on bir yıldızın, güneş ve ayın benim için secde ettiklerini gördüm" demişti.
5. Babası dedi ki: "Ey oğulcuğum! Rüyanı kardeşlerine anlatma. Yoksa sana bir tuzak kurarlar. Çünkü şeytan, insanın apaçık düşmanıdır".
6. Rüyana göre Rabbin seni seçecek ve sana olayların içyüzünü yorumlamayı öğretecek. Daha önce, ataların İbrahim'e ve İshak'a nimetini tamamladığı gibi sana ve Yakub'un soyuna da nimetini tamamlayacaktır. Çünkü Rabbin her şeyi bilir, hakimdir."
7. Andolsun ki Yusuf ve kardeşlerinin kıssasında ilgi duyan herkes için ibretler vardır.
8. Kardeşleri: "Biz tutkun ve güçlü bir topluluk olduğumuz halde babamız, Yusuf'u ve kardeşini daha çok seviyor. Doğrusu babamız böyle davranmakla hata ediyor" dediler.
9. "Yusuf'u öldürün veya ıssız bir yere atın ki babanız size meyletsin. Sonra da salih kimseler olursunuz."
10. İçlerinden biri, "Yusuf'u öldürmeyin. Eğer bir şey yapacaksanız onu yolcuların bulabileceği bir kuyuya atın" dedi.
11. Babalarına dediler ki: "Ey babamız! İyiliğini istediğimiz halde Yusuf'u niçin bize güvenmiyorsun"!
12. "Yarın onu bizimle gönder de gezip oynasın. Biz onu mutlaka koruruz."
13. Babaları: "Onu götürmeniz beni endişelendiriyor; siz farkında değilken onu kurt yer diye korkuyorum" dedi.

14. "Tutkun ve güçlü bir topluluk olduğumuz halde onu kurt yerse biz aciz kimseleriz demektir" dediler.
15. Yusuf'u götürüp bir kuyuya atmaya karar verdiklerinde Yusuf'a: "Bu yaptıklarını ummadıkları bir sırada kendilerine bildireceksin" diye vahyettik.
16. Akşamleyin, ağlayarak babalarının yanına geldiler.
17. "Ey babamız! Yusuf'u eşyamızın yanında bırakıp yarışmaya gitmiştik, bu arada onu kurt yemiş. Biz ne kadar doğru söylesek de sen bize inanmayacaksın" dediler.
18. Onun yalancı bir kana bulanmış gömleğini getirdiklerinde babaları: "Anlaşılan nefsiniz sizi kötü bir işe sürüklemiş. Artık bana güzelce sabretmek düşüyor. Anlattıklarınıza karşı ancak Allah'tan yardım istenir" dedi.
19. Bir kervan geldi, sucularını kuyuya gönderdiler. Sucu kovasını sarkıtınca: "Müjde! Bir oğlan çocuğu" dedi. Onu satmak üzere yanlarında götürdüler. Oysa Allah, yaptıklarını görmekteydi.
20. Onu, kendisine rağbet etmeyerek ucuz bir fiyata, bir kaç dirheme sattılar.
21. Mısır'da onu satın alan kimse, karısına: "Ona iyi bak, belki bize faydası dokunur veya onu evlat ediniriz" dedi. Böylece olayların içyüzünü yorumlamayı öğretmek için Yusuf'u oraya yerleştirdik. Allah dilediğini yapar, fakat insanların çoğu anlamaz.
22. Olgunlaşınca, ona hüküm ve ilim verdik. İşte Biz, muhsinleri böyle mükafatlandırırız.
23. Kaldığı evin hanımı onunla olmak istedi. Kapıları kilitleyip: "Gelsene" dedi. Yûsuf: "Allah'a sığınırım. Rabbim bana iyi baktı. Zâlimler iflâh olmazlar"dedi.
24. Gerçekten kadın onu arzulamıştı. Rabbinin işaretini görmeseydi Yusuf da onu arzulayacaktı. Böylece onu kötülük ve fuhuştan alıkoyduk. Çünkü o, Bizim muhlis kullarımızdandı.
25. Kapıya koşuştular. Kadın, Yûsuf'un gömleğini arkasından yırttı. Kapının önünde kadının kocasıyla karşılaştı-

lar. Kadın: "Eşine kötülük yapmak isteyen bir kimsenin cezası hapsedilmekten veya can yakıcı bir azaba uğratılmaktan başka ne olabilir!" dedi.

26-27. Yûsuf: "O benimle olmak istedi" dedi. Kadının ailesinden bir şâhit: "Eğer gömleği önden yırtılmışsa kadın doğru söylüyor, erkek yalancıdır; eğer gömleği arkadan yırtılmışsa kadın yalan söylüyor, erkek doğrudur" dedi.

28. Adam gömleğin arkadan yırtıldığını görünce dedi ki: "Bu sizin tuzaklarınızdan biri. Çünkü sizin tuzağınız pek yamandır."

29. "Yûsuf! Sen bu işi kapat. Kadın! Sen de günahının bağışlanmasını dile. Çünkü hatalısın".

30. Şehirdeki kadınlar: "Vezirin karısı kölesiyle olmak istemiş. Kadın onun aşkından deliye dönmüş. Biz onu apaçık bir şaşkınlık içinde görüyoruz" dediler.

31. Kadın onların dedikodularını duyunca onları evine çağırdı. Onlara ziyafet hazırladı ve her birine birer bıçak verdi. Yûsuf'a: "Yanlarına çık" dedi. Kadınlar onu görünce şaşkınlıktan ellerini kestiler ve: "Allah'ı tenzih ederiz. Bu bir insan değil, olsa olsa çok güzel bir melektir" dediler.

32. Kadın: "İşte beni kınadığınız kimse. Ben onunla olmak istedim, fakat o iffetli kalmak istedi. Eğer isteğimi yerine getirmezse hapse atılacak ve zelil olacak" dedi.

33. Yûsuf: "Rabbim! Hapis bana, bunların beni çağırdığı şeyden daha sevimlidir. Eğer beni onların tuzaklarından korumazsan onlara meylederim ve câhillerden olurum" dedi.

34. Rabbi duasını kabul etti ve onu onların tuzaklarından korudu. Çünkü O, her şeyi işitir ve bilir.

35. Bütün bu delilleri görmelerine rağmen, onu yine de bir süre hapsetme gereği duydular.

36. Hapse onunla birlikte iki de genç girmişti. Onlardan biri: "Rüyamda şaraplık üzüm sıktığımı gördüm"dedi. Diğeri ise: "Başımın üzerinde kuşların yediği bir ekmek ta-

şıdığımı gördüm" dedi. "Senin muhsinlerden olduğunu görüyoruz. Bize bunların yorumunu bildir" dediler.
37. Yûsuf dedi ki: "Yiyeceğiniz yemek önünüze gelmeden onun yorumunu size bildirebilirim. Bu söylediklerim, Rabbimin bana öğrettiklerindendir. Doğrusu ben, Allah'a iman etmeyen, ahireti de küfreden bir toplumun dinini terkettim."
38. "Atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un dinine uydum. Bir şeyi Allah'a ortak koşmak bize yaraşmaz. Bu, bize ve insanlara Allah'ın bir lütfudur. Fakat insanların çoğu şükretmiyor."
39. "Ey hapishane arkadaşlarım! Çok sayıda rab mi daha hayırlı, yoksa tek ve kahhar Allah mı!"
40. "O'nun yanısıra taptıklarınız haklarında Allah'ın hiçbir delil indirmediği, sizin ve atalarınızın uydurduğu isimlerdir. Hüküm ancak Allah'a aittir. O, yalnızca kendisine kulluk etmenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur, fakat insanların çoğu anlamıyor."
41. "Ey hapishane arkadaşlarım! Biriniz efendisine içki sunacak, diğeriniz ise asılacak ve başını kuşlar yiyecek. Yorumunu istediğiniz husus bu şekilde kesinleşti."
42. Kurtulacağını umduğu kişiye: "Efendine benden bahset, dedi. Fakat şeytan ona, efendisine Yûsuf'tan bahsetmeyi unutturdu. Yûsuf bir kaç sene daha hapiste kaldı.
43. Bir gün kral: "Rüyamda yedi zayıf ineğin, yedi semiz ineği yediğini; yedi yeşil, bir o kadar da kuru başak gördüm. Ey ileri gelenler! Eğer biliyorsanız bu rüyanın yorumunu söyleyin" dedi.
44. Onlar: "Bunlar, karışık rüyalardır. Biz bunların yorumunu bilmeyiz" dediler.
45. Hapisten kurtulan kimse bu olay üzerine Yusuf'u hatırladı ve: "Beni hapishaneye gönderin de size onun yorumunu bildireyim"dedi.
46. Yusuf'un yanına varınca: "Yûsuf! Ey doğru sözlü! Yedi zayıf ineğin, yedi semiz ineği yemesi; yedi yeşil başakla

yedi kuru başağın ne olduğunu bana anlat da gidip insanlara haber vereyim" dedi.

47. Yûsuf dedi ki: "Tarlanızı boş bırakmaksızın yedi sene boyunca ekip biçin. Hasad ettiğiniz zaman da ihtiyacınız için ayıracağınız az bir şey hariç kalanını başağıyla bırakın."

48. "Bunun ardından gelen yedi kurak yıl, tohumluk olarak ayırdığınız az bir kısmı hariç hepsini yer bitirir."

49. "Bundan sonra insanların bolluğa kavuşacakları bir yıl gelir."

50. Kral: "Onu bana getirin"dedi. Elçi Yûsuf'a vardığında Yûsuf, elçiye: "Efendine dön de ellerini kesen kadınların durumunu sor. Doğrusu Rabbim, onların tuzaklarını çok iyi bilmektedir" dedi.

51. Kral: "Yûsuf'la olmak istediğinizde durumunuz neydi?"dedi. "Allah'ı tenzih ederiz. Onun hiçbir kötülüğünü görmedik" dediler. Vezirin karısı: "Şimdi hak ortaya çıktı. Onunla olmak isteyen bendim. O, doğrudur"dedi.

52. Yûsuf dedi ki: "Bu efendimin, gıyabında kendisine ihanet etmediğimi ve Allah'ın hainlerin tuzağını başarıya erdirmeyeceğini bilmesi içindir."

53. "Yine de nefsimi temize çıkarmak niyetinde değilim. Rabbimin merhamet etmesi müstesna, nefis daima kötülüğe teşvik eder. Doğrusu Rabbim çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

54. Kral: "Onu bana getirin, yanıma alayım" dedi. Onunla konuşunca: "Bugün yanımızda sağlam ve güvenilir bir yere sahipsin" dedi.

55. Yûsuf: "Buranın hazinelerinin sorumluluğunu bana ver. Çünkü ben iyi korur, bu işi de iyi bilirim" dedi.

56. Böylece Yusuf'u oraya egemen kıldık; orada dilediği gibi davranırdı. Dilediğimizi rahmetimize sokarız; muhsinlerin ecrini zâyi etmeyiz.

57. İman edip sakınanlar için ahiret mükâfâtı daha hayırlıdır.

58. Yûsuf'un kardeşleri gelip huzuruna girdiler. Onlar onu tanımadılar, fakat Yûsuf onları tanıdı.
59. Yüklerini hazırlatınca dedi ki: "Bana, baba bir kardeşinizi de getirin. Ölçüyü tam yaptığımı ve sizi iyi bir şekilde ağırladığımı gördünüz."
60. "Eğer onu getirmezseniz benden bir ölçek bile birşey alamazsınız. O zaman yanıma da yaklaşmayın."
61. "Babasını iknâ etmeye çalışırız. Herhalde bunu başarırız" dediler.
62. Yûsuf, adamlarına: "Sermayelerini de yüklerinin içine koyun ki ailelerine döndüklerinde geri gelsinler" dedi.
63. Babalarına: "Ey babamız! Erzak almamız engellendi. Kardeşimizi bizimle gönder de yine erzak alalım. Biz onu mutlaka koruruz"dediler.
64. "Size daha önce kardeşini güvendiğim gibi mi güveneyim! Allah koruyucuların en hayırlısı, merhamet edenlerin de en merhametlisidir" dedi.
65. Yüklerini açtıklarında sermayelerinin geri verilmiş olduğunu gördüler. "Ey babamız! Daha ne istiyoruz! İşte götürdüğümüz sermaye de geri verilmiş. Ailemize yine erzak getiririz, kardeşimizi de koruruz, bir deve yükü de fazla alırız. Zaten bu bize yetmez" dediler.
66. Babaları: "Çaresiz kalmanız müstesna, onu bana kesinlikle geri getireceğinize dair Allah adına sağlam bir söz vermedikçe onu sizinle göndermem" dedi. Söz verdiklerinde: "Bu konuştuklarımıza Allah vekildir"dedi.
67. "Ey oğullarım! Şehre bir kapıdan değil değişik kapılardan girin. Gerçi ben Allah'tan gelecek hiçbir şeye engel olamam. Hüküm ancak Allah'a aittir. Ben O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de O'na tevekkül etsinler" dedi.
68. Şehre babalarının dediği şekilde girdiler. Gerçi bu, Allah'tan gelecek hiçbir şeye engel olamazdı. Ancak Yakub korktuğu bir şeyi açığa vurmuştu. O, kendisine öğrettiğimiz bir bilgiye sahipti. Fakat insanların çoğu anlamıyor.

69. Yûsuf'un huzuruna girdiklerinde, Yûsuf, kardeşini bağrına basarak: "Ben senin öz kardeşinim, onların yaptıklarına üzülme" dedi.

70. Yüklerini hazırlattığında, su kabını kardeşinin yüküne koydurdu. Sonra bir adam: "Ey kafile!Siz hırsızlık yaptınız"diye bağırdı.

71. Onlara dönerek: "Ne kaybettiniz?" dediler.

72. "Kralın su kabını kaybettik. Onu getirene bir deve yükü mükafat var" dediler. Biri: "Ben de buna kefilim" dedi.

73. Onlar: "Allah'a andolsun ki bizim buraya fesat çıkarmaya gelmediğimizi biliyorsun. Biz hırsızlık da yapmadık" dediler.

74. Onlar da: "Eğer yalancıysanız onun cezası nedir? dediler.

75. "Onun cezası, su kabı kimin yükünde bulunursa sahibinin alıkonmasıdır. Biz zâlimleri böyle cezalandırırız"dediler.

76. Yüsuf, kardeşinin yükünden önce onların yüklerini aramaya başladı. Sonra onu kardeşinin yükünden çıkardı. İşte Yûsuf'a böyle bir plan ilham ettik. Yoksa, Allah'ın dilemesi müstesna, kralın kanunlarına göre kardeşini alıkoyamazdı. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bir bilen vardır.

77. "Eğer bu çalmışsa, daha önce kardeşi de çalmıştı" dediler. Yusuf, bunu içinde gizledi, onlara belli etmedi. İçinden: "Asıl durumu kötü olan sizsiniz. Allah, anlattığınızı herkesten iyi bilir" dedi.

78. "Ey Vezir! Onun çok yaşlı bir babası var. Onun yerine içimizden birini alıkoy. Senin iyi bir kimse olduğunu görüyoruz" dediler.

79. Yûsuf: "Eşyamızı yükünde bulduğumuz kimseden başkasını alıkoymaktan Allah'a sığınırız. Eğer öyle yaparsak zulmetmiş oluruz"dedi.

80. Ondan ümitlerini kestiklerinde aralarında konuşmak için bir kenara çekildiler. Büyükleri: "Babanızın sizden

Allah adına sağlam bir söz aldığını, daha önce Yûsuf hakkında da aşırı gittiğinizi biliyorsunuz. Artık ben, babam izin verinceye veya hükmedenlerin en hayırlısı Allah hükmedinceye kadar buradan ayrılmayacağım" dedi.

81-82. Babanıza dönüp: "Ey babamız! Oğlun hırsızlık yaptı. Biz ancak gördüğümüzü söylüyoruz. İşin içyüzünü bilmiyoruz. İstersen kaldığımız şehrin halkına ve birlikte geldiğimiz kervancılara da sor. Biz kesinlikle doğru söylüyoruz"deyin.

83. Babaları: "Nefsiniz sizi kötü bir işe sürüklemiş. Artık bana güzelce sabretmek düşer. Umarım Allah onların hepsini bana geri getirir. Çünkü O, herşeyi bilir, hakîmdir" dedi.

84. Onlardan yüz çevirip: "Vah Yûsuf'a!" dedi ve üzüntüden gözleri kör oldu. Acısını içine atıyordu.

85. "Allah'a andolsun ki Yusuf diye diye ya bitkin düşecek ya da kendini helâk edeceksin."

86. "Ben acımı ve kederimi yalnızca Allah'a şikayet ediyorum; Allah katından sizin bilmediğinizi biliyorum" dedi.

87. "Ey oğullarım! Gidip Yûsuf'u ve kardeşini arayın. Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Çünkü Allah'ın rahmetinden ancak kafirler ümit keser."

88. Kardeşleri Yûsuf'un huzuruna vardıklarında: "Ey Vezir! Biz ve ailemiz sıkıntıya düştük ve az bir sermaye ile geldik. Erzağımızı tam ver, ayrıca bize bağışta bulun. Çünkü Allah, bağışta bulunanları mükafatlandırır"dediler.

89. Yûsuf: "Cahil iken Yûsuf'a ve kardeşine ne yaptığınızın farkında mısınız!"dedi.

90. "Yoksa sen Yûsuf musun?" dediler. "Evet, ben Yûsuf'um, bu da kardeşim. Allah bize lütufta bulundu. Kim sakınır ve sabrederse bilsin ki Allah, muhsinlerin ecrini zayi etmez" dedi.

91. "Allah'a andolsun ki Allah seni bizden üstün kılmıştır. Biz hatalıydık" dediler.

92. Yûsuf dedi ki: "Bugün kınanacak değilsiniz. Merhametlilerin en merhametlisi Allah sizi bağışlar."
93. "Bu gömleğimi götürüp babamın yüzüne sürün de gözleri açılsın. Sonra bütün ailenizle yanıma gelin."
94. Kervan ayrıldığında, babaları: "Bana bunak demezseniz, ben Yûsuf'un kokusunu alıyorum" dedi.
95. "Andolsun sen hâlâ eski şaşkınlığındasın" dediler.
96. Müjdeci gelip de gömleği Yâkub'un yüzüne sürünce gözü tekrar görmeye başladı. "Ben size, 'Allah katından sizin bilmediğinizi bilirim' demedim mi!" dedi.
97. "Ey babamız! Günahlarımızın bağışlanmasını dile. Çünkü biz hata ettik"dediler.
98. "Sizin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. Çünkü O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir"dedi.
99. Yûsuf'un huzuruna vardıklarında o, ana babasını bağrına basıp: "Allah'ın dilemesiyle güven içinde şehre girin" dedi.
100. Ana babasını tahta oturttu. Hep birlikte onun önünde secde ettiler. "Ey babacığım! İşte bu, daha önce gördüğüm rüyanın yorumudur. Rabbim onu gerçekleştirdi. Beni hapisten çıkaran ve şeytan benimle kardeşlerimin arasını açmışken sizi çölden getiren Rabbim bana iyilikte bulunmuştur. Doğrusu Rabbim, dilediğine lütufta bulunur. Çünkü O her şeyi bilir, hakîmdir" dedi.
101. "Rabbim! Bana egemenlik verdin ve olayların içyüzünü yorumlamayı öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan! Dünyada da ahirette de velim Sensin. Canımı müslüman olarak al ve beni salihlere kat."
102. Bunlar sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Onlar tuzak kurmak için toplandıklarında yanlarında değildin.
103. Sen ne kadar hırs göstersen de insanların çoğu iman etmez.
104. Buna karşılık onlardan bir ücret istemiyorsun. Bu, âlemler için sadece bir öğüttür.
105. Göklerde ve yerde, yanlarından yüz çevirerek geçtikleri nice âyet vardır.

106. Onların çoğu şirk koşmaksızın Allah'a iman etmez.
107. Onlar, ummadıkları bir sırada Allah'ın kendilerini kuşatacak azabının gelmesinden veya kıyametin ansızın kopmasından güvendeler mi!
108. De ki: "İşte benim yolum. Ben ve bana uyanlar, Allah'a basiretle davet ederiz. Allah'ı tenzih ederim. Ben müşrik değilim."
109. Senden önce de, şehirler halkından kendilerine vahyettiğimiz kimseler gönderdik. Yeryüzünde gezip de kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmıyorlar mı! Sakınanlar için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Düşünmez misiniz!
110. Rasûller, ümitsizliğe düşüp gerçekten yalanlandıklarını sandıkları sırada, yardımımız geldi ve dilediklerimiz kurtuldu. Azabımız mücrimlerden geri çevrilmez.
111. Andolsun ki onların kıssalarında akıl sahipleri için ibretler vardır. Bu Kur'an, uydurulabilecek bir söz değildir. Ellerinde bulunanı doğrulayıcı, her şeyi açıklayıcı, mü'minler için de yol gösteterici ve rahmettir.

13- RA'D SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 43 âyettir. Nüzul Sırası: 96
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, mim, râ. Bunlar Rabbinin katından sana hak olarak indirilen Kitâb'ın ayetleridir. Fakat insanların çoğu iman etmiyor.
2. Gökleri, gördüğünüz gibi direksiz yükselten, sonra arşa istiva eden, herbiri belli bir vakte kadar hareket edecek olan güneşi ve ay'ı emri altına alan Rabbinize kavuşacağınıza inanmanız için işi çekip çeviren ve ayetleri genişçe açıklayan Allah'tır.
3. Yeri yaşamanıza elverişli hale getiren, orada dağlar ve nehirler var eden, bütün ürünleri çifter çifter yaratan, gündüzün ardından geceyi getiren O'dur. Doğrusu bunlarda düşünen kimseler için ayetler vardır.

4. Yeryüzünde hepsi de aynı suyla sulanan birbirine bitişik toprak parçalarında, çatallı ve çatalsız hurmalıklar, üzüm bağları ve ekinler vardır. Fakat onların şekil ve lezzetlerini birbirinden farklı kılmışızdır. Doğrusu bunda düşünen kimseler için ayetler vardır.

5. Eğer şaşacaksan, onların "ölüp toprak olduğumuz zaman yeniden mi diriltileceğiz!" demelerine şaşman gerekir. İşte, onlar, Rablerini küfretmişlerdir. Bu yüzden, boyunlarına demir halkalar geçirilerek devamlı kalmak üzere cehenneme atılacaklardır.

6. Kendilerinden öncekilerin sonlarını bildikleri halde senden, iyilikten önce kötülük isterler. Doğrusu Rabbin, zulümlerine rağmen insanlara karşı merhametlidir, ama azabı da çok çetindir.

7. Kâfirler: "Ona Rabbinden bir âyet indirilmeli değil miydi!" derler. Sen ancak bir uyarıcısın. Her toplumun bir yol göstericisi vardır.

8. Allah, her dişinin rahminde taşıdığını ve rahimlerin ne eksiltip ne artırdığını bilir. O'nun katında herşey belli bir ölçüye göredir.

9. Gaybı ve şehadeyi bilir. O, çok büyüktür, çok yücedir.

10. İçinizden sözü gizleyenle açık söyleyen, geceleyin gizlenenle gündüz ortaya çıkan O'nun için birdir.

11. İnsanı önünden ve ardından izleyip Allah'ın emriyle gözetleyenler vardır. Bir toplum kendini değiştirmedikçe Allah o toplumu değiştirmez. Allah bir toplumun kötülüğe uğramasını dilediğinde O'na engel olabilecek yoktur. Onların Allah'tan başka koruyucuları da yoktur.

12. Korku ve ümit vermek için şimşeği çaktıran ve yağmur yüklü bulutları oluşturan O'dur.

13. O'nu gök gürültüsü hamd ile melekler de korkularından tesbih ederler. Onlar, pek kuvvetli Allah hakkında çekişirlerken; O, yıldırımları gönderir de onunla dilediğini çarpar.

14. Gerçek dua O'nadır. O'nun yanısıra yalvardıkları kendilerine karşılık veremezler. Onların durumu kavuşama-

yacağı halde su gelsin diye avuçlarını suya uzatıp bekleyen kimsenin durumu gibidir. Kâfirlerin duası boşunadır.

15. Göklerde ve yerde olanlar ve bunların gölgeleri, isteyerek veya istemeyerek sabah akşam Allah'a secde eder.

16. De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir!" "Allah'tır" de. De ki: "O'nun yanısıra kendilerine fayda da zarar da veremeyen veliler mi edindiniz!" De ki: "Körle gören, karanlıklarla aydınlık bir midir!" Yoksa Allah gibi yaratabilen ortaklar buldular da yaratmaları birbirine mi benzeşti! De ki: "Herşeyi yaratan Allah'tır. O, tek ve kahhârdır."

17. Gökten su indirdi de, dere yatakları köpürmüş sularla dolup taştı. Süs ve kullanım eşyası yapmak için ateşte erittiğiniz madenlerin de böyle köpükleri olur. Allah, hakkı ve bâtılı böyle örneklendirir. Köpük kaybolup gider, insanların faydalandığı kısım ise geride kalır. İşte Allah böyle misaller verir.

18. Rablerinin çağrısına uyanlara en güzel karşılık vardır. Uymayanlar ise, yeryüzündekilerin hepsi ve onun bir katı kendilerinin olsa azaptan kurtulmak için hepsini fidye vermek isterlerdi. İşte onlar, hesapları kötü olanlardır. Varacakları yer cehennemdir. Orası ne kötü bir barınaktır!

19. Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilenle, ona karşı kör olan bir midir! Ancak akıl sahipleri öğüt alır.

20-24. Onlar, Allah'ın ahdine bağlılık gösterirler, sözlerinden caymazlar. Allah'ın birleştirilmesini emrettiğini birleştirirler, Rablerinden çekinirler ve kötü hesaptan korkarlar. Rablerinin rızasını dileyerek sabrederler, namazı kılarlar, kendilerine verdiklerimizden gizli açık infak ederler. Kötülüğe iyilikle karşılık verirler. İşte onlar, atalarından, eşlerinden ve soylarından sâlih olanlarla beraber en güzel yurda, Adn cennetlerine girerler. Melekler her kapıdan yanlarına girerek: "Selam size. Sabretmenize karşılık elde ettiğiniz nimet ne güzeldir!" derler.

25. Allah'a sağlam bir söz verdikten sonra sözlerinden cayanlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiğini ayıranlar ve yeryüzünde fesat çıkaranlar var ya, işte lanet ve yurdun kötüsü onlaradır.
26. Allah, dilediğinin rızkını genişletir, dilediğininkini de daraltır. Onlar, dünya hayatıyla avundular. Oysa ahirete göre dünya hayatı az bir geçinmedir.
27. Kafirler: "Ona Rabbinden bir ayet indirilmeli değil miydi!" derler. De ki: "Doğrusu Allah, dilediğini saptırır, kendisine yöneleni de doğru yola iletir."
28. Onlar, iman etmişler ve kalpleri Allah'ın zikriyle huzura kavuşmuştur. Dikkat edin, kalpler ancak Allah'ın zikriyle huzura kavuşur.
29. İman edip sâlih amel işleyenlere ne mutlu! Onlara güzel bir karşılık vardır.
30. Seni kendilerinden önce pek çok nesil geçmiş olan ve Rahman'ı da küfreden bir topluma, sana vahyettiğimizi duyurman için gönderdik. De ki: "Benim Rabbim O'dur. O'ndan başka ilah yoktur. O'na tevekkül ettim. Dönüşüm de O'nadır."
31. Eğer Kur'an'la dağlar yürütülse, yeryüzü parçalansa ve ölüler konuşturulsa onlar yine de inanmazlardı. Hayır, hüküm bütünüyle Allah'a aittir. İman edenler, Allah'ın dilediği takdirde, bütün insanları doğru yola eriştirebileceğini hâlâ anlamadılar mı! Yaptıklarından dolayı kâfirlerin başına ve yurtlarına Allah'ın va'di gerçekleşinceye kadar azap iner. Doğrusu Allah, sözünden caymaz.
32. Senden önceki rasüller de alaya alındı. Kâfirlere önce mühlet verdim, sonra da yakaladım. Cezalandırmam nasılmış!
33. Allah herkesin yaptığını görüp gözettiği halde O'na ortaklar koştular. De ki: "Öyle bir özellikleri varsa onları isimlendirin bakalım. Yoksa Allah'a yeryüzünde O'nun bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz yoksa laf ebeliği mi yapıyorsunuz!" Kafirlere entrikaları çekici göründü

de doğru yoldan alıkonuldular. Allah'ın saptırdığını kimse doğru yola getiremez.

34. Onlar, dünya hayatında azaba uğrayacaklardır. Ahiret azabı ise daha çetindir. Onları Allah'a karşı koruyabilecek de yoktur.

35. Muttakilere va'dedilen cennetin içinden ırmaklar akar. Meyveleri ve gölgeleri devamlıdır. Sakınanların mükâfatı işte budur. Kâfirlerin cezası da ateştir.

36. Kendilerine kitap verdiklerimiz sana indirilene sevinirler. Karşı gruplar içinde de onun bir kısmını inkâr edenler var. De ki: "Bana sadece Allah'a kulluk etmem ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamam emredildi. Ben ancak O'na yalvarırım, dönüşüm de O'nadır."

37. Biz onu açık bir hüküm olarak indirdik. Sana gelen ilimden sonra onların hevâlarına uyacak olursan, andolsun ki Allah'a karşı hiçbir velîn ve koruyucun olmaz.

38. Andolsun ki senden önce de kendilerine eşler ve çocuklar verdiğimiz nice rasül gönderdik. Allah'ın izni olmadıkça hiçbir rasûl âyet getiremez. Her şeyin süresi yazılıdır.

39. Allah dilediğini yok eder, dilediğini bırakır. Kitab'ın kaynağı O'nun katındadır.

40. Onlara va'dettiğimizin bir kısmını sana göstersek de seni vefat ettirsek de sana düşen sadece tebliğdir. Hesap görmek Bize düşer.

41. Yeryüzüne hükmedip etrafından eksilttiğimizi görmüyorlar mı! Hükmeden Allah'tır, O'nun hükmünü değiştirebilecek yoktur. O, hesabı çabuk görür.

42. Onlardan öncekiler de entrika çevirdiler. Allah dilemedikçe hiçbir entrika zarar veremez. O, herkesin kazandığını bilir. Kâfirler, kalıcı yurdun kime ait olduğunu anlayacaklardır.

43. Kâfirler: "Sen Allah tarafından gönderilmiş değilsin" derler. De ki: "Aramızda şahit olarak Allah ve Kitab'ın bilgisine sahip olanlar yeter."

14- İBRAHİM SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 52 âyettir. Nüzul Sırası: 72

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm râ. Bu sana, Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa; aziz ve hamid Allah'ın yoluna çıkarman için indirdiğimiz Kitap'tır.
2. Göklerde ve yerde olan her şey Allah'a aittir. Uğrayacakları çetin azaptan dolayı vay kafirlerin haline!
3. Onlar, ahirete karşı dünya hayatını tercih eder, Allah'ın yolundan alıkoyar ve onun eğriliğini isterler. İşte onlar derin bir sapıklık içindedirler.
4. Onlara açıkça anlatabilsin diye, her rasûlü kendi kavminin diliyle gönderdik. Allah, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola eriştirir. O azizdir, hakimdir.
5. Andolsun ki Müsâ'yı da kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkarması ve onlara Allah'ın günlerini hatırlatması için ayetlerimizle göndermiştik. Doğrusu bunda, çok sabreden ve şükreden herkes için ibretler vardır.
6. Müsâ, kavmine: "Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın; çünkü O sizi, oğullarınızı öldürüp kadınlarınızı sağ bırakarak size işkence eden Fir'avn'dan kurtarmıştı. Bu, sizin için Rabbinizin büyük bir imtihanı idi" demişti.
7. Rabbiniz: "Eğer şükrederseniz daha da artıracağım; eğer küfrederseniz: Doğrusu azabım çok çetindir" demişti.
8. Mûsâ: "Siz ve yeryüzünde olanların hepsi küfretse bile, Allah ganîdir, hamiddir"dedi.
9. Size, sizden öncekilerin; Nûh kavminin, Âd'ın, Semûd'un ve hakkında Allah'tan başka kimsenin bir şey bilmediği onlardan sonrakilerin haberleri gelmedi mi! Rasûlleri onlara apaçık deliller getirdiklerinde ellerini ağızlarına götürüp: "Biz, sizin getirdiğinizi küfrediyoruz. Bizi çağırdığınız şeyden de derin bir şüphe içindeyiz" dediler.
10. Rasûlleri: "Gökleri ve yeri yaratan Allah'tan mı şüphe ediyorsunuz! Oysa O, günahlarınızı bağışlamak ve sizi

belli bir süreye kadar geçindirmek istiyor" dedi. Onlar da: "Siz de bizim gibi birer insansınız. Bizi atalarımızın taptıklarından vazgeçirmek istiyorsunuz. Öyleyse bize apaçık bir delil getirin" dediler.

11. Rasulleri, onlara dediler ki: "Evet biz de sizin gibi birer insanız. Ancak Allah, kullarından dilediğine lütufta bulunur. Allah'ın izni olmadıkça size hiçbir delil getiremeyiz. Mü'minler sadece Allah'a tevekkül etsinler."

12. "Bize doğru yolu gösteren Allah'a niçin tevekkül etmeyelim! Bize yaptığınız eziyete katlanacağız. Öyleyse tevekkül edenler, ancak Allah'a tevekkül etsinler."

13-14. Kâfirler rasûllerine: "Ya bizim dinimize dönersiniz ya da sizi yurdumuzdan çıkarırız" dediler. Rableri onlara: "Zalimleri helak edip yerlerine sizi egemen kılacağız. Bu, hesaba çekilmekten ve tehdidimden korkanlar içindir" diye vahyetti.

15. Rasûller yardım dilediler de her inatçı zorba helak oldu.

16. Onlar, ahirette irinli su içecekleri cehenneme atılacaklardır.

17. Onu yutmaya çalışacaklar, fakat yutamayacaklar; ölüm her yandan üzerlerine geldiği halde ölemeyecekler; ardından da çetin bir azaba uğrayacaklardır.

18. Rablerini küfredenlerin işleri, fırtınalı bir günde rüzgârın savurduğu küle benzer. Yaptıklarına karşılık hiçbir şey elde edemezler. İşte derin sapıklık budur.

19. Allah'ın, gökleri ve yeri belli bir amaçla yarattığını bilmez misin! Dilerse sizi helak eder, yerinize yeni bir nesil getirir.

20. Bu, Allah'a hiç de zor değildir.

21. Allah'ın huzuruna çıktıklarında mustaz'aflar müstekbirlere: "Biz, dünyada size uymuştuk. Şimdi Allah'ın azabının bir kısmını olsun bizden savabilir misiniz!" derler. Onlar: "Allah bizi hidayete eriştirseydi biz de size doğru yolu gösterirdik. Artık sızlansak da sabretsek de birdir; hiçbir sığınağımız yok" derler.

22. İş bitirildiğinde, şeytan onlara: "Doğrusu Allah size gerçek va'dde bulundu. Ben de size va'dde bulundum, ama yalan söyledim. Aslında benim üzerinizde bir nüfuzum yoktu. Ben çağırdım, siz de bana uydunuz. Öyleyse beni değil, kendinizi kınayın. Şimdi ne ben sizi kurtarabilirim ne de siz beni. Beni Allah'a ortak koşmanızı daha önce de tanımamıştım. Zalimler can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır" der.

23. İman edip salih ameller işleyenler ise Rablerinin izniyle içinde devamlı kalmak üzere, altlarından ırmaklar akan cennetlere yerleştirilirler. Oradaki esenlik dilekleri, "selâm"dır.

24. Allah'ın nasıl bir benzetme yaptığını görmez misin! Güzel bir kelime, kökü derinde, dalları göğe yükselen hoş bir ağaca benzer.

25. Rabbinin izniyle her zaman meyvesini verir. Allah, düşünsünler diye insanlara böyle misaller verir.

26. Kötü bir kelime de kökünden koparılmış, dikili duramayan kötü bir ağaca benzer.

27. Allah, mü'minleri dünya hayatında da âhirette de sağlam bir sözle destekler. Zalimleri de saptırır. Allah, dilediğini yapar.

28-29. Küfrü, Allah'ın nimetine tercih ederek toplumlarını helak yurduna sürükleyenleri görmüyor musun! Varacakları yer cehennemdir; orası ne kötü yerdir!

30. Allah'ın yolundan saptırmak için O'na ortaklar koştular. De ki: "Biraz geçinin bakalım, varacağınız yer mutlaka ateştir."

31. Mü'min kullarıma, 'alışveriş ve dostluğun olmadığı gün gelmeden önce namazı kılmaları, kendilerine verdiğimiz şeylerden gizli ve açık infak etmeleri gerektiğini' söyle.

32-33. Gökleri ve yeri yaratan, gökten indirdiği su ile size rızık olarak pek çok ürün yetiştiren emriyle denizlerde seyreden gemileri hizmetinize sunan Allah'tır. Nehirleri, yörüngelerinde sürekli olarak hareket eden güneş ve ayı, gece ve gündüzü de istifadenize sundu.

34. Size, istediğiniz her şeyi verdi. Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız bitiremezsiniz. Doğrusu insan çok zâlim ve çok nankördür.
35. Bir zamanlar İbrahim şöyle demişti:"Rabbim! Bu yöreyi emin kıl; beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut."
36. "Rabbim! Çünkü onlar, insanların çoğunu yoldan çıkardılar. Bana uyan bendendir. Bana isyan edene gelince: Doğrusu Sen çok bağışlayıcısın, çok merhametlisin."
37. "Rabbimiz! Doğrusu ben, çocuklarımın bir kısmını, namaz kılmaları için senin kutsal Ev'inin yanında, tarıma elverişsiz bir vâdiye yerleştirdim. Rabbimiz! İnsanların gönüllerini onlara meylettir; onları, şükretmeleri için çeşitli ürünlerle rızıklandır."
38. "Rabbimiz! Doğrusu Sen, gizlediğimizi de açığa vurduğumuzu da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz."
39. "İhtiyarlığıma rağmen bana İsmail'i ve İshâk'ı bağışlayan Allah'a hamdolsun. Doğrusu Rabbim, duaları işitir."
40. "Rabbim! Beni ve soyumu namaz kılanlardan eyle. Rabbimiz!Duamı kabul et."
41. "Rabbimiz! Hesap gününde beni, anamı, babamı ve mü'minleri bağışla."
42. Sakın Allah'ı, zalimlerin yaptıklarından gafil sanma. O onları, gözlerin dehşetten yuvalarından fırlayacağı bir güne kadar ertelemektedir.
43. O gün onlar, başlarını dikerek hiçbir tarafa bakamadan gönülleri bomboş koşuşurlar.
44. İnsanları, azaba uğrayacakları gün ile uyar. Zalimler o gün: "Rabbimiz! Bize biraz mühlet ver de çağrına icabet edip rasûllerine uyalım" derler. Daha önce asla zevale uğramayacağınıza yemin eden siz değil miydiniz!
45. Kendilerine zulmedenlerin yurtlarında yaşadınız; onlara ne yaptığımızı gördünüz. Size pek çok misal de verdik.
46. Onlar entrika çevirdiler. Oysa entrikaları dağları yerinden oynatacak güçte bile olsa Allah'ın kontrolündedir.

47. Sakın Allah'ın, rasûllerine vâ'dettiğinden cayacağını sanma. Doğrusu Allah azizdir, cezalandırıcıdır.
48. Onlar yerin başka yere, göklerin de başka göklere dönüştürüldüğü gün, tek ve kahhar Allah'ın huzuruna çıkarılırlar.
49. O gün mücrimler zincirlerle birbirlerine bağlanırlar.
50. Elbiseleri katrandandır, yüzlerini de ateş bürümüştür.
51. Bu, Allah'ın herkese işlediğinin karşılığını vermesi içindir. Doğrusu Allah, hesabı çabuk görür.
52. Bu Kur'an, onunla uyarılmaları, Allah'ın tek ilah olduğunu bilmeleri ve akıl sahiplerinin öğüt alması için insanlara bir tebliğdir.

15- HİCR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 99 âyettir. Nüzul Sırası: 54
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, râ. Bunlar Kitab'ın ve apaçık Kur'an'ın ayetleridir.
2. Bir zaman gelecek ki kâfirler: "Keşke müslüman olmuş olsaydık" diyecekler.
3. Bırak onları, yesinler, eğlensinler; emel onları oyalayadursun. Yakında anlayacaklar.
4. Helak ettiğimiz her beldeyi ancak, kesin bir ecele göre helak etmişizdir.
5. Hiçbir toplum ecelini öne alamaz, geciktiremez de.
6. Dediler ki: "Ey kendisine zikir indirilen kimse! Sen mutlaka cinlenmişsin."
7. "Eğer doğru söylüyorsan bize melekleri getirsene!"
8. Biz melekleri ancak hak ettiklerinde göndeririz; o zaman onlara mühlet de verilmez.
9. Zikr'i Biz indirdik, onu koruyacak olan da elbette Biziz.
10. Andolsun, senden önce yaşamış toplumlara da rasuller gönderdik.
11. Fakat onlar, kendilerine gelen her rasûlle alay ettiler.

12-13. Onu mücrimlerin kalbine böyle sokarız ki öncekilere uygulanan yasaya rağmen ona iman etmezler.

14-15. Gökten bir kapı açsak da oraya çıkmaya koyulsalar: "Herhalde hayal görüyoruz, yahut da büyülendik"derlerdi.

16. Andolsun ki gökte burçlar var ettik ve onu bakanlar için süsledik.

17. Onu kovulmuş şeytanlardan koruduk.

18. Ancak bir söz çalmaya kalkışan olursa onu da parlak bir ışık kovalar.

19. Yeri yaşamaya elverişli hale getirdik. Oraya sâbit dağlar yerleştirdik ve orada bir ölçüye göre her türlü bitkiyi yetiştirdik.

20. Orada, sizin ve geçimi size ait olmayanlar için geçimlikler var ettik.

21. Hazineleri bizim katımızda olmayan hiçbir şey yoktur. Ama Biz onu belli bir ölçüye göre indiririz.

22. Yağmur yüklü bulutları sevkeden rüzgârları gönderip gökten su indirerek su ihtiyacınızı karşıladık. Yoksa siz onu biriktiremezdiniz.

23. Yaşatan da öldüren de Biziz. Sonunda herşey Bize kalacaktır.

24. Andolsun ki sizden önce geçenleri de sizden sonra gelecekleri de bilmekteyiz.

25. Doğrusu Rabbin onları toplayacaktır. Çünkü O hakimdir, her şeyi bilir.

26. Andolsun ki Biz insanı özlü kara balçıktan yarattık.

27. Cinleri de daha önce dumansız ateşten yaratmıştık.

28-29. Bir zamanlar Rabbin, meleklere: "Ben özlü kara balçıktan bir insan yaratacağım. Onu şekillendirip Rûhumdan üflediğimde onun önünde secde edin" demişti.

30-31. İblis hariç bütün melekler secde ettiler. O, secde etmekten kaçındı.

32. Allah: "Ey İblis! Sen niçin secde etmiyorsun!" dedi.

33. İblis: "Özlü kara balçıktan yarattığın bir adama secde etmek bana yaraşmaz"dedi.

34-35. Allah dedi ki: "Öyleyse defol oradan, çünkü artık sen kovuldun. Kıyamete kadar lânet üzerine olsun."

36. İblis: "Rabbim! Bana yeniden dirilme gününe kadar mühlet ver"dedi.

37-38. Allah: "Sana zamanı bilinen güne kadar mühlet verildi" dedi.

39-40. İblis: "Rabbim! Beni azdırmana karşılık onlara dünyada yaptıklarını süslü göstereceğim; muhlis kulların müstesna, hepsini yoldan çıkaracağım" dedi.

41. Allah da dedi ki: "İşte bu, Bana ileten dosdoğru yoldur."

42. "Sana uyan sapıklar hariç, senin, kullarım üzerinde hiçbir etkinliğin yoktur."

43. Sapıkların hepsinin varacağı yer cehennemdir.

44. Onun yedi kapısı vardır. Her bölük bir kapıdan girer.

45. Muttakîler ise cennetlerde, pınar başlarındadırlar.

46. Onlara, "oraya esenlikle güven içinde girin"denir.

47. Göğüslerindeki kini çıkarıp atarız. Kardeşler olarak sedirler üzerinde karşılıklı otururlar.

48. Orada ne yorgunluk hissederler ne de oradan çıkarılırlar.

49-50. Kullarıma, çok bağışlayıcı ve çok merhametli olduğumu; ama azabımın da can yakıcı olduğunu bildir.

51. Onlara İbrahim'in misafirlerinden bahset.

52. "Selam"diyerek onun yanına girmişlerdi. O: "Doğrusu biz sizden korkuyoruz"dedi.

53. "Korkma, biz sana, bilgin bir oğlun olacağını müjdelemeye geldik" dediler.

54. "Ben ihtiyarlamışken, beni neye dayanarak müjdeliyorsunuz!" dedi.

55. "Seni hak ile müjdeliyoruz, sakın ümitsizliğe kapılma" dediler.

56-57. İbrahim: "Sapıklardan başka kim Rabbinin rahmetinden ümit keser!" dedikten sonra "ey elçiler, göreviniz nedir?" diye sordu.

58. Dediler ki: "Biz mücrim bir topluma gönderildik."

59-60. "Karısı hariç, Lût'un taraftarlarını kurtaracağız. Onun karısının geride kalarak helak olmasını takdir ettik."

61-62. Elçiler Lût'a gelince: "Doğrusu siz tanınmayan kimselersiniz" dedi.

63. Dediler ki: "Sana onların şüphe ettikleri şeyi getirdik."

64. "Sana gerçeği getirdik; şüphesiz biz doğru söylüyoruz."

65. "Geceleyin bir ara taraftarlarını yola çıkar, sen de peşlerinden git. Kimse arkasına bakmasın; size emredilen yere doğru gidin."

66. Ona kesin olarak şunu bildirdik: "Sabahleyin bunların kökü kesilecektir."

67. Şehir halkı sevinerek geldi.

68. Lût onlara dedi ki: "Bunlar benim misafirlerimdir, beni utandırmayın."

69. "Allah'tan korkun, beni rezil etmeyin."

70. Dediler ki: "Biz senin yabancılarla görüşmeni yasaklamamış mıydık!"

71. Lût: "Evlenecekseniz, işte kızlarım" dedi.

72. Ömrüne andolsun ki onlar sarhoşlukları içinde bocalayıp duruyorlardı.

73. Gün doğarken o müthiş gürültü onları yakalayıverdi.

74. Oranın altını üstüne getirdik. Üzerlerine taşlaşmış çamur yağdırdık.

75. Doğrusu bunda, basiret sahipleri için ibretler vardır.

76. Şehrin kalıntıları hâlâ işlek bir yol üzerinde durmaktadır.

77. İman edenler için bunda elbette bir ayet vardır.

78. Eyke halkı da zalim kimselerdi.

79. Bu yüzden onları da cezalandırdık. Her iki şehrin harabeleri de işlek bir yol üzerinde durmaktadır.

80. Andolsun ki Hicr halkı da rasûlleri yalanladı.

81. Kendilerine gelen ayetlerimizden yüz çevirdiler.

82. Onlar, kayalıklarda güven içinde olacakları evler yontuyorlardı.

83. Onları da sabaha karşı o korkunç ses yakalayıverdi.

84. Kazandıkları kendilerine hiç bir fayda sağlamadı.

85. Gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları ancak hak için yarattık. Kıyâmet mutlaka kopacaktır. O halde onlara güzel davran.

86. Çünkü herşeyi yaratan ve bilen ancak Rabbindir.

87. Andolsun ki sana, tekrarlanan yediyi ve yüce Kur'anı verdik.

88. Sakın onlardan bazılarına verdiğimiz geçimlikte gözün olmasın; onlara üzülme, Mü'minlere kanat ger.

89. "Ben apaçık bir uyarıcıyım" de.

90-91. Kur'an'ı işlerine geldiği gibi bölük pörçük edenlere de kitaplarının bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr edenlere de Kitap indirmiştik.

92-93. Rabbin hakkı için, onların hepsini, yaptıklarından sorguya çekeceğiz.

94. Öyleyse sana emredileni açıkça duyur, müşriklere aldırma.

95. Alay edenlere karşı sana, Biz yeteriz.

96. Allah'tan başka ilah edinenler, yakında anlayacaklar.

97. Andolsun ki onların söylediklerinden dolayı göğsünün daraldığını biliyoruz.

98. Rabbini hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol.

99. Ve ölünceye kadar Rabbine kulluk et.

16- NAHL SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 128 âyettir. Nüzul Sırası: 70
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Allah'ın hükmü yakında gerçekleşecektir, onu acele istemeyin. Allah, onların ortak koştuklarından münezzeh ve yücedir.

2. Melekleri, kullarından dilediğine: "Benden başka ilah yoktur, öyleyse ancak Benden korkun" diye uyarmaları için katından bir vahiy ile indirir.

3. Gökleri ve yeri hak olarak yaratmıştır. O, onların ortak koştuklarından münezzehtir.

4. Allah insanı bir nutfeden yaratmışken, o apaçık bir hasım kesildi.

5. Hayvanları da O yarattı. Onlardan soğuktan korunacak şeyler elde eder, bir çok konuda yararlanır, etlerini de yersiniz.

6. Getirirken de otlağa salarken de onlardan zevk alırsınız.

7. Kendi kendinize zorlukla ulaşacağınız yerlere yüklerinizi taşırlar. Doğrusu Rabbiniz çok şefkatli, çok merhametlidir.

8. Binek ve süs hayvanı olarak atları, katırları ve eşekleri de O yarattı. Daha sizin bilmediğiniz nicelerini de yaratıyor.

9. Doğru yolu göstermek Allah'a mahsustur. Yolun eğri olanı da vardır. Allah dileseydi hepinizi doğru yolda toplardı.

10. Size gökten su indiren O'dur. Ondan içersiniz, hayvanlarınızı otlattığınız bitkiler de onunla yetişir.

11. Onunla size ekinler, zeytinler, hurmalar, üzümler ve her türlü ürünü bitirir. Doğrusu bunda düşünen kimseler için ibretler vardır.

12. Geceyi, gündüzü, güneşi, ayı ve O'nun emrine boyun eğmiş olan yıldızları istifadenize sunan Allah'tır. Doğrusu bunda, aklını kullanan kimseler için ayetler vardır.

13. Yeryüzünde yarattığı, renkleri ve cinsleri farklı varlıkları da sizin istifadenize sundu. Doğrusu bunda, öğüt alan kimseler için ayetler vardır.

14. Taze et yemeniz, takınacağınız süsler çıkarmanız ve O'nun lütfundan rızık aramanız için geminin yara yara gittiğini gördüğün denizi istifadenize sunan O'dur. Artık belki şükredersiniz.

15-16. Yeryüzünde sarsılmamanız için dağlar, yol bulabilmeniz için de nehirler, yollar ve alâmetler var etmiştir. İnsanlar yıldızlarla da yön tayin ederler.

17. Yaratan, yaratmayanla bir olur mu! Düşünmüyor musunuz!

18. Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız bitiremezsiniz. Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
19. Allah, gizlediklerinizi de açıkladıklarınızı da bilir.
20. Onların Allah'ın yanısıra yalvardıkları hiçbir şey yaratamazlar; zâten kendileri de yaratılmıştır.
21. Onlar diri değil, ölüdürler. Ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.
22. İlahınız bir tek ilahtır. Ama âhirete iman etmeyen müstekbirlerin kalpleri inkâr doludur.
23. Onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da Allah'ın bildiğinde şüphe yoktur. Doğrusu O, müstekbirleri sevmez.
24. Onlara: "Rabbiniz ne indirdi" diye sorulduğunda: "Eskilerin efsâneleri" derler.
25. Bu yüzden kıyamet günü kendi günahlarıyla beraber delilsiz olarak saptırdıkları kimselerin günahlarının bir kısmını da yüklenirler. Dikkat edin, yüklendikleri ne kötüdür!
26. Onlardan öncekiler de entrika çevirmişlerdi de Allah, ummadıkları bir taraftan azap göndererek binalarını temellerinden yıkıp çatılarını başlarına geçirmişti.
27. Allah, kıyamet günü onları rezil eder ve: "Uğurlarında mücadele ettiğiniz ortaklarım nerede!" der. Kendilerine ilim verilenler: "Kâfirler bugün rezil olacak ve azaba uğrayacaklardır" derler.
28. Melekler, kendilerine zulmedenlerin canlarını alırlarken zalimler, "biz hiçbir kötülük yapmadık" diyerek teslim olurlar. Hayır, Allah onların yaptıklarını çok iyi bilmektedir.
29. "İçinde temelli kalmak üzere cehennemin kapılarından girin. Büyüklenenlerin yeri ne kötüdür!" denir.
30. Sakınanlara: "Rabbiniz ne indirdi!" denilince: "Hayır indirdi" derler. Bu dünyada iyilik yapanlara iyilik vardır. Ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Muttakilerin yurdu ne güzeldir!

31. İşte onlar, içlerinden ırmaklar akan Adn cennetlerine girerler. Orada diledikleri vardır. Allah, muttakileri işte böyle mükâfatlandırır.

32. Melekler, salih olarak canlarını aldıkları kimselere: "Selam size; yaptıklarınızdan dolayı girin cennete" derler.

33. Onlar kendilerine meleklerin gelmesinden veya Rabbinin azabına uğramaktan başka bir şey mi bekliyorlar! Onlardan öncekiler de böyle yapmışlardı. Allah onlara zulmetmedi. Fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

34. Sonunda onlara işlediklerinin zararı dokundu, alay edegeldikleri şey kendilerini kuşatıverdi.

35. Müşrikler: "Allah dileseydi biz de atalarımız da Allah'tan başka hiçbir şeye kulluk etmez ve O'na rağmen hiçbir şeyi haram kılmazdık" dediler. Onlardan öncekiler de böyle davranmıştı. Rasûllere düşen ancak apaçık tebliğdir.

36. Andolsun ki Biz her topluma: "Allah'a kulluk edin, tağuttan kaçının"diyen bir rasûl gönderdik. Allah onlardan kimini doğru yola iletti, kimi de sapıklığı haketti. Yeryüzünde gezin de yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bakın!

37. Onların doğru yola gelmesini ne kadar istesen de Allah, saptırdığını doğru yola iletmez. Onların hiçbir yardımcısı da yoktur.

38. Bütün güçleriyle: "Allah, ölen kimseyi diriltmez" diye Allah'a yemin ettiler. Hayır, bu O'nun kesin olarak yerine getireceği bir va'ddir. Ama insanların çoğu bilmez.

39. Allah bunu, hakkında ihtilaf ettikleri şeyi ortaya koymak ve kâfirlerin yalancı olduklarını bildirmek için yapacaktır.

40. Olmasını istediğimiz bir şeye sadece "ol" deriz; o da hemen oluverir.

41. Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenleri dünyada güzel bir yere yerleştireceğiz. Ahiret mükafatı ise daha büyüktür, keşke bilselerdi.

42. Onlar, sabreden ve yalnızca Rablerine tevekkül eden kimselerdir.

43. Senden önce gönderdiğimiz rasûller de kendilerine vahyettiğimiz kimselerdi. Bilmiyorsanız zikir ehline sorun.

44. Onları apaçık deliller ve Kitaplarla gönderdik. Sana da kendilerine indirileni duyurasın diye Zikr'i indirdik ki düşünsünler.

45-47. Kötülük planlayanlar, Allah'ın kendilerini yere geçirmesinden, ummadıkları bir taraftan azaba uğratmasından, zevk ya da korku içindelerken yakalayıvermesinden güvende midirler! Doğrusu Rabbiniz çok şefkatli, çok merhametlidir. Onlar Allah'ı aciz bırakamazlar.

48. Allah'ın yarattıklarının gölgeleriyle birlikte boyun eğerek sabah akşam Allah'a secde ettiklerini görmüyorlar mı!

49. Göklerde ve yerde bulunan bütün canlılar ve melekler büyüklük taslamaksızın Allah'a secde ederler.

50. Üzerlerinde otorite sahibi olan Rablerinden korkarlar ve kendilerine emredilenleri yaparlar.

51. Allah: "İki ilah edinmeyin. O bir tek ilahtır. Sadece Benden korkun" dedi.

52. Göklerde ve yerde olanlar O'nundur. Otorite de daima O'na aittir. Buna rağmen Allah'tan başkasından mı korkuyorsunuz!

53. Sahip olduğunuz her nimet Allah katındandır. Başınıza bir sıkıntı gelince de sadece O'na yalvarırsınız.

54-55. Sıkıntınızı giderince, içinizden bir grup, kendilerine verdiklerimizi küfrederek, Rablerine ortak koşarlar. Biraz geçinin bakalım, yakında anlayacaksınız.

56. Kendilerine verdiğimiz rızıktan, haklarında bilgi sahibi olmadıkları şeylere pay ayırırlar. Allah'a andolsun ki uydurduklarınızdan dolayı mutlaka hesaba çekileceksiniz.

57. Hoşlandıklarını kendilerine ayırıyor, kızları da Allah'a isnâd ediyorlar. O, bundan münezzehtir.

58. Onlardan birine bir kız çocuğu doğduğu haber verilince, içi öfkeyle dolarak yüzü simsiyah kesilir.

59. Aldığı kötü haberden dolayı toplum içine çıkmaktan çekinir. Onu utançla alıkoysun mu, yoksa toprağa mı gömsün! Dikkat edin, ne kadar yanlış düşünüyorlar!

60. Ahirete iman etmeyenler, kötülük timsalidirler. Yüceliğin timsali ise Allah'tır. O azizdir, hakîmdir.

61. Allah, insanları zulümlerinden dolayı hemen helak edecek olsaydı yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı. Fakat onlara belli bir süreye kadar mühlet veriyor. Ecelleri geldiğinde onu ne bir an erteleyebilir ne de öne alabilirler.

62. Hoşlanmadıkları şeyleri Allah'a isnad ediyorlar. Dilleriyle de en güzel sonucun kendilerinin olacağı yalanını söylüyorlar. Onların ateşe önden gireceklerinde şüphe yoktur.

63. Allah'a andolsun ki senden önce de toplumlara rasûller gönderdik. Fakat şeytan onlara yaptıklarını güzel gösterdi. Bugün onların velisi yine şeytandır. Onlar can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

64. Sana Kitâb'ı, ihtilaf edegeldikleri konuları onlara bildirmen, mü'min kimselere de hidayet ve rahmet olması için indirdik.

65. Gökten yağmur indirerek ölümünden sonra onunla yeri dirilten Allah'tır. Doğrusu bunda kulak veren kimseler için âyetler vardır.

66. Hayvanlarda da sizin için ibretler vardır. Kanı süzerek yarı sindirilmiş besinlerden saf ve hoş içimli bir süt çıkarırız.

67. Hurma ve üzümden de şıra ve güzel yiyecekler elde edersiniz. Doğrusu bunda aklını kullanan kimseler için âyetler vardır.

68. Rabbin bal arısına şöyle vahyetti: "Dağlarda, ağaçlarda ve çardaklarda yuva yap."

69. "Sonra her üründen ye; boyun eğerek Rabbinin tâlimatına uy." Onun karnından, insanlar için şifa olan çeşitli renklerde bir sıvı çıkar. Doğrusu bunda, düşünen kimseler için ibretler vardır.

70. Sizi yaratan, sonra da öldürecek olan Allah'tır. Kiminiz, bilirken hiçbir şey bilmez olacağı ömrünün en kötü çağına kadar yaşatılır. Doğrusu Allah her şeyi bilir, her şeye kâdirdir.
71. Allah, rızıkta kiminizi kiminize üstün kılmıştır. Üstün kılınanlar, kendileriyle rızıkta eşit oldukları halde sahip olduklarından alt seviyede bulunanlara vermezler. Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar!
72. Allah size kendi cinsinizden eşler yarattı. Eşlerinizden de evlatlar ve torunlar var etti. Sizi temiz şeylerle rızıklandırdı. Böyleyken bâtıla inanıp Allah'ın nimetini inkar mı ediyorlar!
73. Onlar, Allah'ın yanısıra göklerden ve yerden kendilerine rızık veremeyen ve buna güç de yetiremeyecek olanlara kulluk ediyorlar.
74. Allah'a benzerler yakıştırmaya kalkışmayın. Allah bilir, siz bilmezsiniz.
75. Allah, hiçbir şeye gücü yetmeyen ve başkasının malı olan bir köle ile kendisine verdiğimiz güzel rızıktan gizli açık sarfeden bir kimseyi misal veriyor. Hiç bunlar bir olur mu! Hamd Allah'adır. Fakat çoğu bilmiyor.
76. Allah size iki adamı misal veriyor: Biri, hiçbir şeye güç yetiremeyen, efendisine yük olan ve verilen hiçbir işi başaramayan bir dilsizdir. Diğeri ise doğru yol üzerinde olan ve adâletle hükmeden bir kimsedir. Hiç bunlar bir olur mu!
77. Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır. Kıyametin kopması göz açıp kapayıncaya kadar veya daha kısa bir sürede gerçekleşecektir. Doğrusu Allah, her şeye kâdirdir.
78. Allah sizi annelerinizin karnından çıkardığında hiçbir şey bilmiyordunuz. Sonra şükredesiniz diye size kulak, göz ve kalp verdi.
79. Allah'ın emrine boyun eğerek havada uçan kuşları görmüyorlar mı! Onları boşlukta tutan Allah'tan başkası değildir. Doğrusu bunda iman eden kimseler için ayetler vardır.

80. Allah, evlerinizi dinlenme yeri yaptı. Hayvanların derilerinden göçerken kolayca taşıyabileceğiniz, konaklayınca kolayca kurabileceğiniz çadırlar verdi. Yünlerinden, tüylerinden ve kıllarından bir süre kullanacağınız giyecek, sergi ve geçimlikler var etti.

81. Allah size, yarattıklarından gölgeler, dağlarda sığınaklar, sizi sıcaktan ve düşman saldırısından koruyacak elbiseler var etti. İşte Allah, Müslüman olasınız diye size nimetlerini böylece tamamlıyor.

82. Eğer yüz çevirirlerse sana düşen apaçık tebliğdir.

83. Allah'ın nimetini tanıdıkları halde inkar ediyorlar. Onların çoğu kâfirdir.

84. Her ümmetten bir şahit çıkardığımız gün, kafirlere ne izin verilir ne de mâzeret göstermeleri istenir.

85. Azapla karşılaştıklarında zalimlerin ne azapları hafifletilir ne de kendilerine mühlet verilir.

86. Müşrikler, koştukları ortaklarla karşılaştıklarında, "Rabbimiz, işte Senin yanın sıra yalvardığımız ortaklar" derler. Koştukları ortaklar onlara: "Doğrusu siz yalancısınız" diye karşılık verirler.

87. O gün onlar Allah'a teslim olurlar. Uydurdukları şeyler de kendilerini terkeder.

88. Küfredip Allah yolundan alıkoymaya çalışanlara, fesat çıkarmalarından dolayı azap üstüne azap edeceğiz.

89. Her ümmete kendi içinden bir şahit çıkardığımız gün seni de onlara şahit kılarız. Sana Kitab'ı, her şeyi açıklamak için; Müslümanlara da hidayet, rahmet ve müjde olarak indirdik.

90. Doğrusu Allah adaleti, ihsanı ve yakınlara vermeyi emreder; fahşadan, münkerden ve bağydan nehyeder. Düşünesiniz diye size öğüt verir.

91. Antlaşma yaptığınızda Allah'ın ahdine bağlı kalın. Allah'ı üzerinize vekil tutarak pekiştirdiğiniz yeminleri bozmayın. Doğrusu Allah, yaptıklarınızı bilir.

92. Bir toplum diğerlerinden daha güçlü diye önceden verdiğiniz sözleri, birbirinizi aldatmak için pazarlık konusu yapmayın. Çünkü Allah sizi bununla deniyor. İhtilaf ettiğiniz konuları kıyamet günü size mutlaka bildirecektir.
93. Allah dileseydi, sizi bir tek ümmet yapardı. Fakat O, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Yaptıklarınızdan mutlaka sorguya çekileceksiniz.
94. Birbirinizi kandırmak için yemin etmeyin, yoksa yere sağlam basan ayaklarınız kayar; Allah yolundan alıkoymanızdan dolayı dünyada musibete, ahirette de büyük bir azaba uğrarsınız.
95. Allah'ın ahdini az bir değere değişmeyin. Allah katında olanın sizin için daha hayırlı olduğunu bilin.
96. Sizde olanlar tükenir, fakat Allah katında olanlar bâkidir. Sabredenlerin mükâfâtını, yaptıklarının karşılığından daha güzel bir şekilde vereceğiz.
97. Erkek veya kadın, kim mü'min olarak sâlih amel işlerse onu memnun olacağı bir şekilde yaşatacağız. Mükâfatlarını, yaptıklarının karşılığından daha güzel bir şekilde vereceğiz.
98. Kur'an okuyacağın zaman kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.
99. Doğrusu şeytanın, iman edip Rablerine tevekkül edenler üzerinde hiçbir etkinliği yoktur.
100. Onun etkinliği ancak, onu veli edinen ve onu Allah'a ortak koşanlar üzerindedir.
101. Allah, ne indirdiğini çok iyi biliyorken bir şeriatı başka bir şeriatla değiştirdiğimizde: "Sen bir iftiracısın" derler. Hayır, onların çoğu bilmiyor.
102. De ki: "Rûhu'l-Kudüs, onu iman edenleri desteklemek, Müslümanlara hidayet ve müjde olmak üzere Rabbinin katından hak olarak indirmiştir."
103. Andolsun ki onların: "Ona bir insan öğretiyor" dediklerini biliyoruz. Öğretme işini isnâd ettikleri kişinin dili yabancıdır. Bu Kur'an ise apaçık bir Arapça'dır.

104. Doğrusu Allah, âyetlerine iman etmeyenleri doğru yola iletmez. Onlar can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.
105. Yalanı ancak, Allah'ın ayetlerine iman etmeyenler uydurur. İşte asıl yalancılar onlardır.
106. Kalbi imanla dolu olduğu halde zorlananlar hariç, iman ettikten sonra kim isteyerek küfrü benimserse onlar Allah'ın gazabına ve büyük bir azaba uğrayacaklardır.
107. Bu onların, dünya hayatını ahirete tercih etmelerinden, Allah'ın da kafirleri doğru yola iletmeyeceğinden dolayıdır.
108. İşte onlar Allah'ın, kalplerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir. İşte onlar gafillerdir.
109. Onların ahirette ziyana uğrayacaklarında hiç şüphe yoktur.
110. Rabbin, ağır işkencelere uğradıktan sonra hicret eden, ardından da cihad edip sabredenlere karşı bundan böyle de çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
111. Herkesin kendi derdine düşeceği ve herkese yaptıklarının karşılığının zulmedilmeksizin tastamam ödeneceği gün mutlaka gelecektir.
112. Allah size, güven ve huzur içinde yaşayan ve kendisine her yönden bol rızık akan bir beldeyi örnek veriyor. Ama onlar, Allah'ın nimetlerine nankörlük ettiler; Allah da onlara yaptıklarından dolayı açlığı ve korkuyu tattırdı.
113. Andolsun ki onlara aralarından bir rasül geldi, fakat onlar onu yalanladılar. Bunun üzerine zulmederlerken azap onları yakalayıverdi.
114. Eğer sadece O'na kulluk ediyorsanız, Allah'ın verdiği rızıkların helal ve temiz olanlarından yiyin; Allah'ın nimetlerine şükredin.
115. Doğrusu O size, leşi, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilenleri yemeyi haram kılmıştır. Kim mecbur kalır da, helâl saymamak ve zarûret miktarını aşmamak şartıyla ondan yerse bilsin ki doğrusu Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

116. Ağız alışkanlığı ile: "Şu helaldir, şu haramdır" demeyin, yoksa Allah'a iftira etmiş olursunuz. Doğrusu Allah'a iftira edenler iflah olmazlar.
117. Az bir geçinme... Sonunda can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.
118. Sana anlattıklarımızı, daha önce Yahûdilere de haram kılmıştık. Biz onlara zulmetmedik, fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.
119. Doğrusu Rabbin, cehaletle kötülük işleyip de ardından tevbe ederek durumunu düzeltenlere karşı, bütün bunlardan sonra da çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
120. Doğrusu İbrahim, Allah'a itaat eden hanif bir hidayet önderi idi; müşrik değildi.
121. Allah'ın nimetlerine şükrederdi. Allah da onu seçti ve doğru yola iletti.
122. Ona dünyada iyilik verdik. Doğrusu o, ahirette de salihlerdendir.
123. Sana: "Hanif olan, müşrik olmayan İbrâhim'in milletine uy" diye vahyettik.
124. Cumartesi yasağı o konuda ihtilafa düşenler için konuldu. Doğrusu Rabbin, ihtilaf ettikleri konularda kıyamet günü aralarında hükmedecektir.
125. Rabbinin yoluna, hikmetle ve güzel öğütle çağır; onlarla en güzel şekilde tartış. Çünkü Rabbin, yolundan sapanı da doğru yolda olanları da çok iyi bilir.
126. Eğer onları cezalandırmak isterseniz size yapılanın aynısıyla karşılık verin. Ama sabrederseniz bilin ki bu, sabredenler için daha hayırlıdır.
127. Sabret; sabrın ancak Allah'ın yardımıyladır. Onlar için üzülme; çevirdikleri entrikalardan dolayı da için daralmasın.
128. Çünkü Allah, sakınanlarla ve muhsinlerle beraberdir

17- İSRÂ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 111 âyettir. Nüzul Sırası: 50
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Bir kısım ayetlerimizi göstermek üzere kulunu geceleyin Mekke'den çevresini bereketli kıldığımız Medine'ye yürüten Allah'ın şanı ne yücedir. Şüphesiz O herşeyi işitir ve bilir.
2. Mûsâ'ya Kitap verdik ve onu İsrailoğullarına, "Benden başkasını vekil edinmeyin" diye bir hidayet rehberi yaptık.
3. Ey Nûh ile beraber gemide taşıdıklarımızın soyundan gelenler! Doğrusu o, çok şükreden bir kuldu.
4. Kitap'da İsrailoğullarına: "Yeryüzünde birçok kere fesat çıkaracak ve büyüklük taslayarak azacaksınız" diye bildirdik.
5. Birincisinin zamanı gelince üzerinize güçlü kuvvetli kullarımızı gönderdik de ülkenizi işgal ettiler. Bu, yerine gelmesi gereken bir va'ddi.
6. Sonra sizi onlara galip getirdik, mal ve oğullarla destekledik, sayınızı çoğalttık.
7. İyilik ederseniz kendinize iyilik etmiş olursunuz. Kötülük ederseniz o da kendi aleyhinizedir. İkincisinin vakti gelince, sizi rezil etmeleri, önceden girdikleri gibi mescide girmeleri ve ele geçirdiklerini mahvetmeleri için onları yine göndeririz.
8. Belki Rabbiniz size merhamet eder. Eğer dönerseniz Biz de döneriz. Cehennemi kafirlere bir zindan kıldık.

9-10. Doğrusu bu Kur'an, en doğru yola iletir. Salih amel işleyen mü'minlere büyük bir mükafat; ahirete iman etmeyenlere de can yakıcı bir azap hazırladığımızı müjdeler.

11. İnsan, iyi şeyler dileyeyim derken çok defa kötülük dilemiş olur. Çünkü insan pek acelecidir.
12. Gece ve gündüzü iki ayet kıldık. Gecenin ayetini sildik; Allah'ın lütfundan rızkınızı aramanız, yılların sayısını ve

hesabı bilmeniz için gündüzü aydınlık kıldık. Her şeyi iyice açıkladık.

13. Her insanın amelini boynuna dolarız. Kıyamet günü önüne, bütün amellerini kaydedilmiş bulacağı bir kitap koyarız.

14. "Kitabını oku. Bugün kendine hesap görücü olarak sen yetersin."

15. Kim doğru yola gelirse kendi lehine kim de saparsa kendi aleyhinedir. Kimse başkasının günahını çekmez. Biz, rasûl göndermedikçe azap etmeyiz.

16. Bir ülkeyi helak etmek istediğimiz zaman oranın mütreflerine son kez Allah'a itaati emrederiz, fakat onlar orada fasıklık yaparlar. Böylece hüküm aleyhlerine gerçekleşir de oranın altını üstüne getiririz.

17. Nûh'dan sonra nice nesli helak ettik. Kullarının günahlarını hakkıyla bilen ve onları gören olarak Rabbin yeter.

18. Kim bu fani dünyayı isterse dilediğimize dilediğimiz kadar veririz. Fakat onu kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme sokarız.

19. Kim de ahireti ister ve mü'min olarak onun için çalışırsa işte onların gayretleri karşılık görecektir.

20. Rabbinin nimetinden her iki gruba da veririz. Rabbinin nimeti kimseden esirgenmiş değildir.

21. Onların kimini kimine nasıl üstün kıldığımıza bir bak! Ahirette ise daha büyük dereceler ve daha büyük ikram vardır.

22. Allah'ın yanısıra başka bir ilah edinme. Yoksa kınanır, tek başına kalırsın.

23. Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi ve ana babaya iyilikte bulunmanızı emretmiştir. Eğer onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanacak olursa onlara "öf" bile deme. Onları azarlama, onlara güzel söz söyle.

24. Onlara tevazu ve merhamet kanatlarını ger ve: "Rabbim! Onlar beni küçükken nasıl şefkatle yetiştirdilerse sen de onlara öyle merhamet et" de.

25. Rabbiniz, içinizde olanı çok iyi bilir. Eğer salih olursanız bilin ki doğrusu O, kendisine yönelenlere karşı çok bağışlayıcıdır.
26. Akrabaya, düşküne ve yolda kalana hakkını ver; saçıp savurma.
27. Çünkü saçıp savuranlar şeytanın yoldaşlarıdır. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankördür.
28. Rabbinin rahmetini dileyerek onlardan yüz çevirmek zorunda kalırsan, bari güzel sözlerle gönüllerini al.
29. Ne cimri ol ne saçıp savur. Yoksa kınanır, pişman olursun.
30. Rabbin, dilediğinin rızkını genişletir, dilediğininkini daraltır. Doğrusu O, kullarını hakkıyla bilir ve görür.
31. Fakirlik korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin. Onları da sizi de Biz rızıklandırıyoruz. Çünkü onları öldürmek büyük bir günahtır.
32. Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, hayasızlık ve kötü bir yoldur.
33. Allah'ın öldürülmesini yasakladığı cana haksız yere kıymayın. Kim mazlum olarak öldürülürse, onun velisine bir hak tanıdık. Sakın o da öldürmede haddi aşmasın. Çünkü o, yardım görmüştür.
34. Yetimin malına, reşid oluncaya kadar en güzel şeklin dışında yaklaşmayın. Ahidlerinize bağlılık gösterin. Çünkü verilen ahidde sorumluluk vardır.
35. Ölçtüğünüzde tam ölçün ve doğru teraziyle tartın. Bu daha hayırlıdır ve sonucu daha güzeldir.
36. Hakkında bilgi sahibi olmadığın şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp hepsi bundan sorumludur.
37. Yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Çünkü ne yeri delebilir ne de dağların seviyesine erişebilirsin.
38. Bunların hepsi, Rabbinin hoş karşılamadığı kötü işlerdir.
39. Bunlar, Rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdir. Sakın Allah'ın yanı sıra başka bir ilah edinme. Yoksa kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.

40. Rabbiniz, oğlanları size ayırdı da Kendisi melekleri kızlar mı edindi! Doğrusu siz, çok büyük bir söz söylüyorsunuz.

41. Andolsun ki öğüt almaları için bu Kur'an'da sözü türlü türlü anlattık. Fakat bu onların nefretlerini artırmaktan başka bir şeye yaramıyor.

42. De ki: "Eğer dedikleri gibi O'nunla beraber başka ilahlar olsaydı onlar Allah'ın egemenliğini ortadan kaldırmaya çalışırlardı."

43. O onların söylediklerinden münezzehtir; çok yücedir, çok büyüktür.

44. Yedi gök, yer ve bunlarda bulunanlar O'nu tesbih eder. O'nu hamd ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur, fakat siz onların tesbihlerini anlamazsınız. Doğrusu O, halimdir, çok bağışlayıcıdır.

45. Kur'an okuduğun zaman seninle ahirete inanmayanların arasına görünmez bir perde çekeriz.

46. Kalplerine, onu anlamalarına engel olacak örtüler; kulaklarına da ağırlık koyarız. Kur'an'da Rabbini tek olarak andığın zaman arkalarını dönüp kaçarlar.

47. O zâlimlerin, seni dinlerlerken niçin dinlediklerini, kendi aralarında gizli gizli konuşurlarken de: "Siz ancak sihirlenmiş bir adama uyuyorsunuz"dediklerini çok iyi biliyoruz.

48. Sana neler yakıştırdıklarına bir bak! Saptılar, artık bir çıkış yolu da bulamazlar.

49. "Kemik ve toz toprak olduktan sonra yeniden mi diriltileceğiz!" derler.

50. De ki: "İster taş olun ister demir."

51. "İsterseniz aklınızın almayacağı başka bir varlık..." "Bizi tekrar kim diriltecek!" derler. "Sizi ilk kez yaratan" de. Sana başlarını sallayarak: "Öyleyse bu ne zamandır!" derler. "Belki de çok yakındır" de.

52. Sizi çağırdığı gün hamd ederek O'na icabet eder, dünyada pek az kaldığınızı sanırsınız.

53. Mü'min kullarıma de ki: "En güzel biçimde konuşun." Doğrusu şeytan, aralarını bozmak ister. Çünkü şeytan, insanın apaçık düşmanıdır.

54. Rabbiniz sizi çok iyi bilir. Size dilerse merhamet eder, dilerse azap. Seni onlara vekil göndermedik.

55. Rabbin, göklerde ve yerde olanları çok iyi bilir. Andolsun ki nebilerin kimini kimine üstün kıldık. Dâvud'a da Zebûru verdik.

56. De ki: "Ondan başka ilah sandıklarınıza yalvarın bakalım! Onlar ne bir sıkıntınızı giderebilir ne de onu değiştirebilirler."

57. O yalvardıkları, Rablerine yakınlaşmak için vesile ararlar. O'nun rahmetini umar, azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı korkunçtur.

58. Kıyamet gününden önce helak edeceğimiz veya çetin bir azaba uğratacağımız hiçbir ülke yoktur ki hükmü apaçık bir kitapta yazılı olmasın.

59. Bizi ayetler göndermekten alıkoyan, öncekilerin onları yalanlamış olmalarıdır. Semûd'a açık bir mûcize olarak dişi deveyi verdik, fakat ona zulmettiler. Biz ayetleri ancak korkutmak için göndeririz.

60. Bir zamanlar sana: "Rabbin insanları kuşatmıştır" demiştik. Sana gösterdiğimiz rüyayı ve Kur'an'daki lânetlenmiş ağacı, insanlara ancak bir fitne kıldık. Biz onları korkutuyoruz, fakat bu onları azdırmaktan başka bir işe yaramıyor.

61. Bir zamanlar meleklere: "Adem'in önünde secde edin" demiştik de İblis hariç hepsi secde etmişti. O ise: "Ben, çamurdan yarattığın birine mi secde edeceğim" dedi.

62. "Şu benden üstün kıldığını görüyor musun! Eğer bana kıyamet gününe kadar mühlet verirsen pek azı hariç, onun soyunu nüfuzum altına alacağım" dedi.

63. Allah dedi ki: "Defol oradan, onlardan kim sana uyarsa cezanız, tam bir ceza olarak cehennemdir."

64. "Onlardan gücünün yettiğini vesvesenle kandır. Atlı, yaya, üzerlerine yüklen, mallarına ve evlatlarına ortak ol ve onlara va'dlerde bulun." Ama şeytan aldatmadan başka bir şey va'detmez.

65. "Doğrusu senin, Benim mü'min kullarım üzerinde hiç bir etkinliğin yoktur." Vekil olarak Rabbin yeter.

66. Lütfundan rızık aramanız için gemileri denizde yüzdüren Rabbinizdir. O, size karşı çok merhametlidir.

67. Denizde bir sıkıntıya uğradığınızda O'ndan başka bütün yalvardıklarınız aklınızdan çıkar. Fakat sizi selametle karaya çıkardığında yüz çevirirsiniz. İnsan gerçekten çok nankördür.

68. O'nun sizi karada iken de yerin dibine geçirmeyeceğinden veya başınıza taş yağdıran bir kasırga göndermeyeceğinden emin misiniz! Sonra kendinize bir vekil de bulamazsınız.

69. Veya tekrar denize döndürüp küfretmenizden dolayı üzerinize kırıp geçiren bir kasırga göndererek suda boğmayacağından emin misiniz! Sonra Bize karşı bir yardımcı da bulamazsınız.

70. Andolsun ki Ademoğullarını şerefli kıldık; onların karada ve denizde seyahat etmelerini sağladık. Onlara temiz şeyler bağışladık, onları yarattıklarımızın çoğundan üstün kıldık.

71. Her toplumu önderleriyle beraber çağırdığımız gün, kimin Kitabı sağından verilirse işte onlar kitaplarını okurlar; kendilerine kıl kadar haksızlık yapılmaz.

72. Bu dünyada kör olan, ahirette de kördür; yolu da daha sapıktır.

73. Bize karşı başka şeyler uydurmanı sağlamak için seni neredeyse sana vahyettiklerimiz hakkında fitneye düşüreceklerdi. O zaman seni dost edinirlerdi.

74. Eğer sana sebat vermemiş olsaydık az kalsın onlara meyledecektin.

75. Eğer böyle yapsaydın, sana dünyada da ahirette de azap ederdik. Bize karşı bir yardımcı da bulamazdın.

76. Neredeyse seni ülkeyi terketmek zorunda bırakacaklar-
dı. Eğer bunu başarabilselerdi senden sonra onlar da
orada pek az kalabilirlerdi.
77. Senden önce gönderdiğimiz rasûllerimize uyguladığımız
yasa budur. Bizim yasamızda bir değişiklik bulamazsın.
78. Güneşin batmaya yüz tutmasından havanın kararması-
na kadar olan vakitte namaz kıl. Sabah namazında oku-
duğun Kur'an'a ayrı bir önem ver, çünkü fecir Kur'an'ı
izlenmektedir.
79. Geceleyin kalk, sırf sana mahsus olmak üzere namaz kıl
ki Rabbin seni övülmüş bir makama yükseltsin.
80. De ki: "Rabbim! Beni güzel bir girişle girdir, güzel bir çı-
kışla çıkar. Bana katından beni destekleyecek bir delil
ver."
81. De ki: "Hak geldi, batıl yok oldu. Çünkü bâtıl yok olma-
ya mahkumdur."
82. İndirdiğimiz bu Kur'an, mü'minlere şifa ve rahmettir.
Zalimlere ise ziyanlarını artırmaktan başka bir etki yap-
maz.
83. İnsana bir nimet verdiğimiz zaman büyüklenerek yüz
çevirir. Bir sıkıntıya düştüğünde ise ye'se kapılır.
84. De ki: "Herkes karakterine göre davranır. Rabbiniz ki-
min doğru yolda olduğunu çok iyi bilir."
85. Sana ruhu soruyorlar. De ki: "Ruh, Rabbimin emrinde-
dir. Size pek az ilim verilmiştir."
86. Dileseydik sana vahyettiğimizi yok ederdik. Bize karşı
bir vekil de bulamazdın.
87. Ancak Rabbinin rahmeti müstesna. Çünkü O'nun sana
olan lütfu çok büyüktür.
88. De ki: "Bu Kur'an'ın bir benzerini getirmek üzere insan-
lar ve cinler toplanıp yardımlaşsalar yine de onun bir
benzerini getiremezler."
99. Andolsun ki Biz bu Kur'an'da her türlü misali anlattık.
Ama insanların çoğu yine de küfürde direniyor.
90. Dediler ki: "Bize yerden kaynaklar fışkırtmadıkça sana
inanmayacağız."

91. "Veya hurmalıkların ve bağların olmalı, aralarından nehirler akıtmalısın."

92. "Ya da iddia ettiğin gibi göğü parça parça üzerimize düşürmeli yahut Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmelisin."

93. "Veya altından bir evin olmalı ya da göğe yükselmelisin. Okuyacağımız bir kitap indirmedikçe göğe çıkmana da inanmayız ya..."De ki: "Rabbimi tenzih ederim. Ben ancak rasûl olarak gönderilmiş bir insanım."

94. Kendilerine hidayet geldiği zaman insanları iman etmekten alıkoyan şey ancak: "Allah, rasûl olarak bir insan mı gönderdi!" demeleridir.

95. De ki: "Yeryüzünde melekler yaşasaydı onlara gökten melek rasûl gönderirdik."

96. De ki: "Aramızda şâhit olarak Allah yeter. Doğrusu O, kullarını hakkıyla bilir ve görür."

97. Allah kimi hidayete eriştirirse, işte o doğru yolu bulmuştur. Kimi de saptırırsa onlara Allah'tan başka veli bulamazsın. Kıyamet günü onları kör, dilsiz ve sağır olarak haşrederiz. Varacakları yer cehennemdir. Onun ateşi ne zaman sönmeye yüz tutsa onu yeniden alevlendiririz.

98. Bu, ayetlerimizi küfretmeleri ve: "Kemik ve toz toprak olduktan sonra yeniden mi diriltileceğiz!" demelerindendir.

99. Gökleri ve yeri yaratan Allah'ın kendilerinin benzerlerini yaratmaya da kadir olduğunu, onlar için geleceğinde şüphe olmayan bir ecel tayin ettiğini düşünmüyorlar mı! Zalimler buna rağmen küfürlerinde direniyorlar.

100. De ki: "Rabbimin rahmet hazinelerine siz sahip olsaydınız, tükenir korkusuyla kimseye bir şey vermezdiniz. İnsan gerçekten çok cimridir."

101. Andolsun ki Mûsâ'ya apaçık dokuz ayet verdik. İsrailoğullarına sor: Mûsâ onlara geldiğinde, Fir'avn ona: "Ey Mûsâ! Doğrusu ben seni büyülenmiş sanıyorum" demişti.

102. Mûsâ dedi ki: "Sen bunların göklerin ve yerin Rabbi tarafından indirilmiş apaçık delliller olduğunu kesinlikle biliyorsun. Ey Fir'avn! Ben de seni mahvolmuş sanıyorum."

103. Bunun üzerine Fir'avn onları oradan sürmek istedi. Biz de Fir'avn'ı ve beraberindekilerin hepsini suda boğduk.

104. Bundan sonra İsrailoğullarına: "Bu ülkede oturun. Va'dedilen gün geldiğinde hepinizi bir araya toplayacağız" dedik.

105. Onu, hakkı gerçekleştirmek için hak olarak indirdik. Seni de ancak bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.

106. Kur'an'ı insanlara ağır ağır okuman için bölüm bölüm ve gerektikçe indirdik.

107. De ki: "Ona ister inanın ister inanmayın. O, bundan önce kendilerine ilim verilenlere okunduğunda onlar yüzüstü secdeye kapanırlardı."

108. "Rabbimizi tenzih ederiz. Rabbimizin va'di, mutlaka yerine gelmiştir" derlerdi.

109. Bu onların huşularını artırır, ağlayarak secdeye kapanırlardı.

110. De ki: "İster Allah diye duâ edin, ister Rahman diye. Hangisiyle dua ederseniz edin en güzel isimler O'nundur." Namazında sesini ne fazla yükselt ne de kıs. İkisinin arasında bir yol tut.

111. "Çocuk edinmemiş olan, egemenlikte ortağı olmayan, güçsüzlükten dolayı bir veliye de muhtaç olmayan Allah'a hamdolsun" de ve O'nu gereği gibi

18- KEHF SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 110 âyettir. Nüzul Sırası: 69
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-4. Hamd, katından gelecek şiddetli bir azâba karşı insanları uyarmak, salih amel işleyen mü'minlere içinde temelli kalacakları büyük bir mükâfat olduğunu müjdelemek ve: "Allah çocuk edindi"diyenleri uyarmak için kuluna hiçbir eğrilik bırakmadığı dosdoğru Kitab'ı indiren Allah'adır.

5. Bu konuda kendilerinin de atalarının da hiçbir bilgisi yoktur. Söyledikleri söz asılsızdır. Onlar sadece yalan söylüyorlar.
6. Bu söze iman etmiyorlar diye neredeyse kendini helak edeceksin.
7. Kimin daha güzel amel işleyeceğini ortaya koymak için yeryüzünü her türlü güzellikle süsledik.
8. Vakti gelince üzerindekileri helak ederek orayı kupkuru bir çöl haline getireceğiz.
9. Yoksa sen, âyetlerimizin en ilginçinin Ashab-ı Kehf ve Rakim kıssası olduğunu mu sanıyorsun!
10. Hani bir kaç genç mağaraya sığınıp: "Rabbimiz! Bize katından rahmet bağışla, bize bu konuda bir çıkış yolu göster"'demişlerdi.
11. Bunun üzerine onları mağarada yıllarca uyuttuk.
12. Sonra, kaldıkları süreyi iki gruptan hangisinin daha iyi hesap edeceğini ortaya koymak için onları uyandırdık.
13. Sana onların haberini doğru olarak anlatıyoruz. Onlar, Rablerine iman etmiş bir kaç gençti. Biz de takvalarını artırmıştık.
14. Kalplerini pekiştirmiştik de kıyam ederek şöyle demişlerdi: "Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir. Biz, O'ndan başka ilaha yalvarmayız. Yoksa aşırı gitmiş ve saçmalamış oluruz."
15. "Allah'ın yanısıra ilahlar edinen kavmimizin, bunun için apaçık ve kesin delillerinin olması gerekmez miydi! Allah'a iftira edenden daha zalim kim vardır!"
16. "Mâdem ki siz onlardan ve onların Allah'ın yanısıra kulluk ettiklerinden ayrıldınız, öyleyse mağaraya sığının ki Rabbiniz size rahmetini yaysın ve size bu konuda bir çıkış yolu göstersin."
17. Güneş doğduğu zaman ışığının mağaralarının sağına, batacağı zaman da soluna vurduğunu ve onların mağaranın ortasına uzanmış olduğunu bir görseydin!.. İşte bu, Allah'ın ayetlerindendir. Allah kimi hidayete erişti-

rirse işte o, doğru yolu bulmuştur. Kimi de saptırırsa ona hiçbir yol gösterici, veli bulamazsın.

18. Onları görsen uyanık sanırdın. Halbuki uyuyorlardı. Biz onları sağlarına ve sollarına döndürüyorduk. Köpekleri de mağaranın ağzında ön ayaklarını uzatmış yatıyordu. Eğer onları görseydin korkup kaçardın.

19. Sonunda birbirlerine sormaları için onları uyandırdık. İçlerinden biri: "Ne kadar kaldınız?"dedi. "Bir gün ya da daha az" dediler. "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir. Biriniz şu parayla şehre gidip güzel yiyecekler alsın. Fakat çok dikkatli olsun, yerinizi kimseye belli etmesin" dediler.

20. "Eğer yerinizi öğrenirlerse sizi ya taşlayarak öldürür ya da kendi milletlerine döndürürler. O takdirde ebediyyen iflah olmazsınız."

21. Böylece Allah'ın va'dinin hak olduğunu ve kıyametin kopacağında şüphe olmadığını bilmeleri için insanların onları bulmalarını sağladık. Halk, gençlerin durumunu tartışmaya koyulup: "Üzerlerine bir kitabe dikin" dediler. Rableri onların durumunu çok iyi bilmektedir. Onların durumuna vakıf olan mü'minler; "Onların bulunduğu yeri mescid edinelim" dediler.

22. Gayba taş atarak, "onlar üç kişidir, dördüncüsü köpekleridir; beş kişidir, altıncısı köpekleridir; altı kişidir, yedincisi köpekleridir; yedi kişidir, sekizincisi köpekleridir" diyecekler. De ki: "Onların sayısını en iyi Rabbim bilir. İnsanların onlar hakkındaki bilgileri pek azdır." Sana vahyedileni bildirmen hariç onlar hakkında tartışmaya girme ve bu konuda kimseye bir şey sorma.

23. Hiçbir şey için: "Yarın onu mutlaka yapacağım" deme.

24. Ancak "Allah dilerse" de. Bunu unutuğun zaman Rabbini zikret ve: "Rabbimin beni bu konuda en doğru bilgiye eriştirmesini dilerim"de.

25. "Onlar mağaralarında üçyüz dokuz yıl kaldılar" dediler.

26. De ki: "Onların ne kadar kaldığını en iyi Allah bilir. Göklerin ve yerin gaybını bilmek O'na mahsustur. One güzel

görür, ne güzel işitir. İnsanların O'ndan başka velisi yoktur. O, hükmüne hiçbir ortak tanımaz.

27. Rabbinin Kitabından sana vahyolunanı oku. Onun kelimelerini değiştirebilecek yoktur. O'ndan başka sığınacak kimse de bulamazsın.

28. Rablerinin rızasını dileyerek sabah akşam seninle beraber O'na yalvaranlarla birlikte ol. Dünya hayatının cazibesine kapılarak onları ihmal etme. Kalbini zikrimizden gafil kıldığımız, hevâsının esiri olan ve haddi aşan kimselerin isteklerine uyma.

29. De ki: "Bu, Rabbiniz katından indirilen haktır. Artık dileyen iman etsin, dileyen küfretsin." Zalimlere, kendilerini çepeçevre kuşatacak bir ateş hazırladık. Su istediklerinde yüzlerini yakıp kavuran, erimiş maden gibi bir içecek sunulur" O ne kötü içecek ve orası ne kötü bir yerdir!

30. İman edip salih amel işleyenlere gelince: Biz, salih amel işleyenlerin ecrini zâyi etmeyiz.

31. Onlar, içlerinden ırmaklar akan Adn cennetlerine gireceklerdir. Orada altın bilezikler takınırlar, ince ve kalın ipekliden yeşil elbiseler giyinerek sedirlere kurulurlar. O ne güzel bir mükâfat ve orası ne güzel bir yerdir!

32. Onlara şu iki adamın durumunu anlat: Onlardan birine etrafını hurmalıklarla çevirdiğimiz, arasında da ekin ve üzüm bitirdiğimiz iki bahçe vermiştik.

33. Her iki bahçe de bol ürün veriyor, hiçbir şeyi esirgemiyordu. Bahçelerin arasından bir de ırmak akıtmıştık.

34. O adamın başka gelirleri de vardı. Konuşurlarken arkadaşına: "Benim malım seninkinden çok, taraftarlarım da daha güçlü" dedi.

35. Kendisine zulmederek bahçesine girdi ve dedi ki: "Bunun ebediyyen yok olacağını sanmıyorum."

36. "Kıyametin kopacağını da zannetmiyorum. Rabbime döndürülsem bile orada bundan daha hayırlı bir sonuçla karşılaşacağımdan eminim."

37. Konuşma sırasında arkadaşı ona dedi ki: "Seni önce topraktan yaratan, sonra nutfe haline getiren, sonra da bir insan biçimine sokanı mı küfrediyorsun!"
38. "İşte O Allah, benim Rabbim'dir. Ben, Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam."
39. "Bahçene girdiğinde -beni malca ve evlatça kendinden daha zayıf görsen bile- "Allah ne dediyse o olur. Allah'tan başka güç sahibi yoktur" demen gerekmez miydi!"
40. "Rabbim bana senin bahçenden daha hayırlısını verebilir, seninkine de gökten bir âfet indirerek çıplak bir bayıra döndürebilir."
41. "Yahut suyu çekilir de arayıp bulamazsın."
42. Derken, bütün ürünü helak edildi. Harap olan bahçesine bakıp ona verdiği emeği düşünerek ellerini ovuşturmaya, "keşke Rabbime kimseyi ortak koşmasaydım" demeye başladı.
43. Ona Allah'tan başka kimse yardım edemedi, kendi kendini de kurtaramadı.
44. O durumda velâyet, hak olan Allah'a mahsustur. O'nun vereceği mükâfât da ulaştıracağı sonuç da daha hayırlıdır.
45. Onlara, dünya hayatının, gökten indirdiğimiz su ile bitirdiğimiz, birbirine girmiş, sonunda da rüzgarın savurduğu çer çöpe dönmüş bitkilere benzediğini anlat. Allah her şeye kâdirdir.
46. Mal ve oğullar, dünya hayatının süsüdür. Ama kalıcı olan sâlih ameller, Rabbinin katında karşılık bakımından da sonuç bakımından da daha hayırlıdır.
47. O gün dağları yürütürüz de yeri dümdüz görürsün. Onları, hiçbirini dışarda bırakmaksızın toplarız.
48. Hepsi tek tek Rabbinin huzuruna çıkarılır. Onlara: "Andolsun ki sizi ilk kez yarattığımız gibi Bize geldiniz. Oysa bu buluşmanın gerçekleşmeyeceğini sanıyordunuz"denir.
49. Kitap ortaya konur. Mücrimlerin ondakilerden dolayı korkudan tir tir titrediğini görürsün. "Yazıklar olsun bi-

ze! Bu ne biçim kitap ki büyük küçük hiçbir şeyi atlamadan yazmış" derler. İşlediklerinin hepsini karşılarında bulurlar. Rabbin, kimseye zulmetmez.

50. Meleklere: "Adem'in önünde secde edin"demiştik de İblis hariç hepsi secde etmişti. O, cinlerdendi. Rabbinin emrinden çıktı. Onlar sizin düşmanınız olduğu halde Beni bırakıp şeytanı ve taraftarlarını mı veliler ediniyorsunuz! Zalimlerin tercihi ne kötüdür!

51. Ben onları, göklerin ve yerin yaratılışında da kendilerinin yaratılışında da hazır bulundurmadım. Saptırıcıları yardımcı edinmiş de değilim.

52. O gün onlara: "Ortaklarım olduğunu iddia ettiklerinizi çağırın bakalım" deriz. Onları çağırırlar, fakat onlar çağrılarına uymazlar. Aralarına helâk edici bir ateş koyarız.

53. Mücrimler, ateşi gördüklerinde oraya atılacaklarını ve ondan kurtulamayacaklarını anlarlar.

54. Andolsun ki Biz bu Kur'an'da insanlara her türlü misali açık açık anlattık. Fakat insan, tartışmaya çok düşkündür.

55. İnsanları, kendilerine hidayet geldiği zaman iman etmekten ve Rablerinden bağışlanma dilemekten alıkoyan, öncekilerin başlarına gelene uğramayı veya azapla hemen karşılaşmayı beklemeleridir.

56. Biz rasûlleri ancak müjdeci ve uyarıcı olarak göndeririz. Kafirler ise ayetlerimi ve uyarıldıkları şeyi alay konusu ederek hakkın yerine batılı geçirmeye çalışırlar.

57. Rabbinin ayetleriyle uyarıldığı halde onlardan yüz çeviren ve işlediği günahları unutandan daha zalim kim vardır! Onların kalplerine onu anlamalarına engel olan örtüler, kulaklarına da ağırlık koyduk. Onları doğru yola çağırsan bile ebediyyen doğru yolu bulamazlar.

58. Ama Rabbin, çok bağışlayıcı ve merhamet sahibidir. Eğer Allah onları yaptıklarından dolayı cezalandırmak isteseydi hemen cezalandırırdı. Fakat onlara belli bir güne kadar mühlet tanımıştır. O zaman O'ndan başka sığınak bulamazlar.

59. İşte bunlar, helakleri için bir süre tayin ettiğimiz ve zulmettikleri zaman helâk ettiğimiz ülkeler...
60. Mûsâ, arkadaşına: "Ben, iki denizin birleştiği yere ulaşıncaya kadar ya da daha uzun bir süre yürüyeceğim" demişti.
61. İki denizin birleştiği yere vardıklarında balıklarını unuttular; o da bir yolunu bulup denize kaydı.
62. Orayı geçtiklerinde Mûsâ, arkadaşına: "Azığımızı getir. Bu yolculuk bizi gerçekten yordu" dedi.
63. Arkadaşı: "Eyvah! Kayalıkta konakladığımızda balığı unutmuşum. Bana onu unutturan ancak şeytandır. O da tuhaf bir şekilde denize kaçmış olmalı" dedi.
64. Mûsâ: "İşte bizim aradığımız da buydu" dedi. Hemen geldikleri yoldan geri döndüler.
65. Yolda, kendisine katımızdan rahmet ve ilim verdiğimiz bir kulumuza rastladılar.
66. Mûsâ ona: "Sana öğretilenin bir kısmını öğrenip olgunlaşmam için seninle gelebilir miyim!" dedi.
67. O dedi ki: "Ama sen benim yaptığıma dayanamazsın."
68. "İç yüzünü kavrayamadığın bir şeye nasıl dayanacaksın!"
69. Mûsâ: "İnşaallah sabrettiğimi göreceksin. Sana hiç bir konuda karşı gelmeyeceğim"dedi.
70. O: "Eğer benimle geleceksen sana açıklamadıkça bana hiçbir şey sorma" dedi.
71. Bunun üzerine yola koyuldular. Bir gemiye bindiklerinde o adam gemiyi deliverdi. Mûsâ ona: "Gemiyi içindekileri boğmak için mi deldin! Andolsun çok kötü bir iş yaptın" dedi.
72. O: "Ben sana 'benim yaptığıma dayanamazsın' dememiş miydim" dedi.
73. Mûsâ: "Unuttuğumdan dolayı beni sorumlu tutma ve işimi zorlaştırma"dedi.
74. Tekrar yola koyuldular. Bir çocukla karşılaştıklarında adam çocuğu öldürüverdi. Mûsâ: "Bir cana karşılık ol-

madan masum bir cana mı kıydın! Andolsun çok kötü bir şey yaptın"dedi.

75. O: "Ben sana 'sen benim yaptığıma dayanamazsın'dememiş miydim!" dedi.

76. Mûsâ: "Eğer bundan sonra sana bir şey sorarsam benimle arkadaşlık etme. O takdirde seni mazur görürüm"dedi.

77. Tekrar yola koyuldular. Sonunda bir kasabaya vardılar. Kasaba halkından yiyecek istediler, fakat onlar bu ikisini misafir etmeyi reddetti. Orada yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar gördüler. Oadam duvarı düzeltti. Mûsâ: "Eğer dileseydin bu çalışmana karşılık bir ücret alabilirdin"dedi.

78. O adam: "İşte bu, ayrılmamızı gerektiriyor. Sana dayanamadığın işlerin içyüzünü anlatacağım" dedi.

79. "O gemi, denizde çalışan yoksullara aitti. Onu kusurlu yapmak istedim. Çünkü arkalarında sağlam gemilere el koyan bir kral vardı."

80. "Çocuğa gelince; onun ana babası mü'min kimselerdi. Çocuğun azarak ve küfrederek onlara zulmetmesinden korktuk."

81. "İstedik ki Rableri onlara ondan daha hayırlı, salih ve üzerlerine titreyen birini versin."

82. "Duvar ise, şehirdeki iki yetim çocuğa aitti. Oduvarın altında onlara ait bir hazine vardı. Babaları da salih bir kimseydi. Rabbin, katından bir rahmet olarak o yetimlerin erginlik çağına ulaştıklarında o hazineyi çıkarmalarını diledi. Ben bunları kendi kafamdan yapmadım. İşte dayanamadığın işlerin içyüzü."

83. Sana Zülkarneyn'i soruyorlar. De ki: "Size onun hakkında bilgi vereceğim."

84. Doğrusu Biz onu yeryüzünde egemen kılmış ve her türlü imkanı emrine vermiştik.

85. O da bir yol tuttu.

86. Güneşin battığı yere ulaştığında, onu kara balçıklı bir suda batıyor gördü. Orada bir kavme rastladı."Ey Zülkarneyn! Onları ister cezalandır ister iyi davran" dedik.

87. Dedi ki: "Kim zulmederse onu cezalandıracağız, sonunda Rabbine döndürülecek; O da onu kötü bir azaba uğratacak."
88. "Ama kim iman edip sâlih amel işlerse ona da en güzel mükafat vardır. Onu zora koşmayız."
89. Sonra başka bir yol tuttu.
90. Güneşin doğduğu yere ulaşınca güneşi, kendileriyle güneşin arasına bir engel koymadığımız bir kavmin üzerine doğuyor gördü.
91. İşte böyle. Biz onun bütün yaptıklarını bilmekteydik.
92. Sonra başka bir yol tuttu.
93. İki dağın arasına ulaştığında orada neredeyse hiç söz anlamayan bir kavme rastladı.
94. Dediler ki: "Ey Zülkarneyn! Ye'cüc ve Me'cüc burada fesat çıkarıyor. Sana bir ücret versek aramıza bir set yapar mısın?"
95. Dedi ki: "Rabbimin bana vermiş olduğu egemenlik daha hayırlıdır. Bana gücünüzle yardım edin de aranıza aşılmaz bir set yapayım."
96. "Bana demir kütleleri getirin" dedi. Getirdikleri kütleler dağlarla aynı seviyeye gelince: "Körükleyin" dedi. Sonunda demir yığını tavlanınca: "Erimiş bakır getirin de üzerine dökeyim" dedi.
97. Artık onlar onu ne aşabildiler ne de bir delik açabildiler.
98. "İşte bu, Rabbimin rahmetidir. Rabbimin va'di gelince onu yerle bir eder. Rabbimin va'di haktır" dedi.
99. O gün onları bırakırız, dalgalar halinde birbirlerine girerler. Sûretlere can verilir, hepsini bir araya toplarız.
100. O gün cehennemi kâfirlere öyle bir gösteririz ki...
101. Çünkü onlar öğüdümüze karşı duyarsızdı, üzerinde düşünmeye de yanaşmıyorlardı.
102. Kafirler, Beni bırakıp kullarımı veli edinmelerini yanlarına bırakacağımızı mı sandılar! Kafirlere konak olarak cehennemi hazırladık.
103. De ki: "Amel bakımından en çok kayba uğrayanları size haber verelim mi!"

104-105. Yaptıklarını doğru zannederek çaba sarfedenlerin, Rablerinin ayetlerini ve O'na kavuşmayı küfrettiklerinden dolayı dünyadaki bütün yaptıkları boşa gitmiştir. Onların yaptıklarına kıyamet günü hiçbir değer vermeyiz.

106. Küfretmeleri, ayetlerimi ve rasûllerimi alay konusu etmelerinden dolayı onların cezası cehennemdir.

107. İmân edip sâlih amel işleyenler de Firdevs cennetlerinde ağırlanacaklardır.

108. Orada temelli kalırlar, oradan ayrılmak da istemezler.

109. De ki: "Rabbimin kelimelerini yazmak için denizler mürekkep olsa ve bir o kadar da eklesek bile Rabbimin kelimeleri tükenmeden denizler tükenirdi."

110. De ki: "Ben de sizin gibi bir insanım. Yalnız bana, ilahınızın bir tek olduğu vahyediliyor. Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa salih amel işlesin ve kulluğunda Rabbine hiç kimseyi ortak koşmasın."

19- MERYEM SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 98 âyettir. Nüzul Sırası: 44
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Kâf, hâ, yâ, ayn, sâd.

2. Bu, Rabbinin Zekeriyâ'ya olan rahmetini anmasıdır.

3-4. Hani o, Rabbine: "Rabbim! Artık yaşlandım, saçlarıma ak düştü. Rabbim! Sana yaptığım hiçbir duâ da karşılıksız kalmadı" diye yalvarmıştı.

5-6. "Doğrusu ben, benden sonra görevimi üstlenecekler hakkında endişe duymaktayım. Karım da kısır. Katından, bana ve Yâkuboğullarına vâris olacak bir veli ver. Rabbim! Onu razı olacağın bir kimse yap."

7. Allah: "Ey Zekeriyâ! Sana Yahyâ isminde bir oğul müjdeliyoruz. O ismi daha önce hiç kimseye vermemiştik" dedi.

8. "Rabbim! Karım kısır, ben de iyice yaşlanmışken nasıl çocuğum olabilir!" dedi.

9. Allah: "Rabbin böyle buyurdu. Seni önceden hiçbir şey değilken yarattığım gibi, bu da benim için çok kolaydır" dedi.

10. "Rabbim! Öyleyse bana bir delil ver" dedi. Allah da: "Senin delilin, sapasağlam olduğun halde insanlarla üç gün boyunca konuşamamandır" dedi.

11. Bunun üzerine mihrabtan kavminin karşısına çıktı ve onlara, sabah akşam Allah'ı tesbih etmelerini işaret etti.

12. Çocukken ona hikmet verdik. "Ey Yahyâ! Kitab'a sımsıkı sarıl" dedik.

13. Katımızdan ona bir rahmet ve saflık bağışladık. O sakınan bir kimseydi.

14. Ana babasına iyi davranırdı; baş kaldıran bir zorba değildi.

15. Doğduğu gün de öleceği gün de yeniden dirileceği gün de ona selam olsun.

16. Kitapta Meryem'i de an. Hani o, ailesinden ayrılıp ıssız bir yere çekilmişti.

17. İnsanlarla ilişkisini kesmişti. Ona elçimizi gönderdik de o, ona normal bir insan sûretinde göründü.

18. Meryem ona: "Eğer sakınanlardan isen senden Rahman'a sığınırım" dedi.

19. O: "Doğrusu ben, Rabbinin sana temiz bir oğlan bağışlamak üzere gönderdiği bir rasûlüm" dedi.

20. Meryem: "Bana kimse dokunmamışken ve ben bir hayasızlık da yapmadığım halde nasıl çocuğum olabilir!" dedi.

21. O: "Bu böyledir" dedi. "Rabbin: "O Bana kolaydır. Onu insanlara katımdan bir ayet ve rahmet kılacağım" dedi. Bu, kesinleşmiş bir iştir.

22. Meryem ona hamile kaldı ve o haliyle ıssız bir yere çekildi.

23. Doğum sancısı onu bir hurma ağacının altına sığınmaya zorladı. "Ne olurdu, keşke bundan önce ölmüş olsaydım da unutulup gitseydim" diye yakındı.

24. Altından bir ses ona: "Sakın üzülme. Rabbin karnında bulunanı şerefli kılmıştır" dedi.
25. "Hurmanın dallarını kendine doğru silkele ki üzerine taze hurma dökülsün."
26. "Ye, iç, gözün aydın olsun. Eğer bir insan görürsen: 'Ben Rahman'a oruç adadım, bugün hiç kimseyle konuşmayacağım' de".
27. Çocuğu alıp kavmine getirdi. Dediler ki: "Ey Meryem! Andolsun ki kötü bir iş yaptın."
28. "Ey Hârun'un kızkardeşi! Baban kötü biri değildi, annen de bir hayasızlık yapmamıştı."
29. O, çocuğu gösterdi. "Biz, beşikteki çocukla nasıl konuşabiliriz!" dediler.
30. O: "Doğrusu ben, Allah'ın kuluyum. Allah bana Kitap verdi ve beni nebî kıldı" dedi.
31. "Beni, bulunduğum her yerde mübârek kıldı. Yaşadığım sürece namaz kılmamı ve zekat vermemi emretti."
32. "Anneme de iyi davranmamı emretti. Beni, baş kaldıran bir zorba yapmadı."
33. "Doğduğum gün de öleceğim gün de yeniden dirileceğim gün de bana selâm olsun."
34. İşte hakkında şüphe ettikleri Meryem oğlu İsâ, gerçek söze göre budur.
35. Çocuk edinmek Allah'a yakışmaz. O bundan münezzehtir. Bir işe karar verdiği zaman ona sadece "ol" der; o da hemen oluverir.
36. "Doğrusu Allah, benim de Rabbimdir, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na kulluk edin. İşte dosdoğru yol budur."
37. Hizipler, aralarında ihtilafa düştüler. O büyük günde göreceklerinden dolayı vay kâfirlerin haline!
38. Bize geldikleri gün ne güzel işitir, ne güzel görürler. Ama zâlimler bugün apaçık bir sapıklık içindedirler.
39. Onları gaflet içindelerken ve iman etmezlerken gelecek olan pişmanlık günüyle uyar.
40. Yeryüzüne ve onda bulunanlara Biz varis olacağız ve onlar Bize dönecekler.

41. Kitap'ta İbrahim'i de an. Çünkü o, dosdoğru bir nebi idi.
42. Babasına demişti ki: "Ey babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve hiçbir sıkıntını gideremeyen şeylere niçin kulluk ediyorsun!"
43. "Ey babacığım! Doğrusu bana, sana verilmeyen bir ilim gelmiştir. Bana uy ki sana doğru yolu göstereyim."
44. "Ey babacığım! Şeytana kulluk etme! Çünkü şeytan, Rahman'a isyan etmiştir."
45. "Ey babacığım! Korkarım ki Rahman'ın azabına uğrarsın da şeytanın velisi olursun."
46. Babası: "Ey İbrahim! Benim ilahlarımdan yüz mü çeviriyorsun! Eğer bundan vazgeçmezsen seni taşlarım. Uzun bir süre benden uzaklaş" dedi.
47. İbrahim: "Selam sana, Rabbimden seni bağışlamasını dileyeceğim. Doğrusu O, bana karşı çok lütufkârdır" dedi.
48. "Sizi ve Allah'tan başka yalvardıklarınızı bırakıyor ve Rabbime yalvarıyorum. Rabbime yalvardığım sürece mahrum kalmayacağımı umuyorum."
49. İbrahim, onları ve Allah'tan başka kulluk ettiklerini bırakınca ona İshak'ı ve Yakub'u bağışladık. Hepsini de nebi kıldık.
50. Onlara rahmetimizden verdik ve onların insanlar arasında iyi anılmalarını sağladık.
51. Kitap'ta Mûsâ'yı da an. Çünkü o, seçilmiş ve nebî olarak gönderilmiş bir kimseydi.
52. Ona Tur'un sağ tarafından seslendik ve özel olarak konuşmak için onu Kendimize yaklaştırdık.
53. Rahmetimizle kardeşi Harun'u nebi olarak ona bağışladık.
54. Kitap'ta İsmail'i de an. Çünkü o, sözüne sadık bir rasül ve nebi idi.
55. Ehline namaz kılmayı ve zekât vermeyi emrederdi. Rabbinin rızasını kazanmıştı.
56. Kitap'ta İdris'i de an. Çünkü o, dosdoğru bir nebi idi.
57. Onu yüce bir makama yükseltmiştik.

58. İşte bunlar, Âdem'in, Nuh'la birlikte taşıdıklarımızın, İbrahim'in, İsrail'in ve seçip hidayete erdirdiklerimizin zürriyetinden, Allah'ın nimet verdiği kimselerdendir. Onlara Rahman'ın ayetleri okunduğunda ağlayarak secdeye kapanırlardı.

59. Onlardan sonra namazı savsaklayan ve şehvetlerine uyan bir nesil geldi. Onlar belâlarını bulacaklardır.

60. Ancak tevbe edip iman eden ve sâlih amel işleyenler müstesnâ. İşte onlar cennete girerler ve hiçbir haksızlığa uğratılmazlar.

61. Rahman'ın kullarına gıyaben va'dettiği Adn cennetlerine... O'nun va'di mutlaka yerine gelir.

62. Orada boş söz değil, ancak selam işitirler. Orada sabah akşam rızıklanırlar.

63. İşte, kullarımızdan sakınanlara miras bırakacağımız cennet böyledir.

64. Melekler: "Biz ancak Rabbinin izniyle ineriz. Geleceğimiz de geçmişimiz de bu ikisi arasındakiler de Allah'ın bilgisindedir. Rabbin, unutkan değildir."der.

65. O, göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir. O'na kulluk et ve O'na kullukta ısrarlı ol. Hiç O'na denk olacak başka birini biliyor musun!

66. İnsan, "öldükten sonra yeniden mi diriltileceğim" der.

67. O, daha önce hiçbir şey değilken kendisini yarattığımızı düşünmüyor mu!

68. Rabbine andolsun ki onları şeytanlarıyla beraber haşredeceğiz. Sonra da hepsini diz çökmüş olarak cehennemde toplayacağız.

69. Sonra her topluluktan Rahman'a karşı en çok azgınlık edenleri ayıracağız.

70. Biz, onlardan kimin ateşe atılmaya daha müstehak olduğunu çok iyi biliriz.

71. İçinizden orayı görmeyecek yoktur. Bu, Rabbinin kesin bir hükmüdür.

72. Sonra sakınanları kurtarır, zalimleri de diz çökmüş olarak orada bırakırız.

73. Onlara apaçık ayetlerimiz okunduğunda kâfirler, mü'minlere: "Bu iki gruptan hangisinin makamı ve meclisi daha hayırlı" derler.
74. Biz, onlardan önce kendilerinden daha varlıklı ve gösterişli nice nesli helâk ettik.
75. De ki: "Rahman kendilerine ne kadar mühlet vermiş olursa olsun sonunda helak edilmek veya azaba uğratılmakla korkutulan sapıklar, kıyâmet günü tehdit edildikleriyle karşılaştıkları zaman, kimin makamının kötü ve adamının zayıf olduğunu anlayacaklardır.
76. Allah, doğru yolda olanların hidayetini artırır. Kalıcı salih ameller, Rabbinin katında karşılık bakımından da sonuç bakımından da daha hayırlıdır.
77. Ayetlerimizi küfreden ve "Bana mutlaka servet ve evlat verilecek" diyeni gördün mü!
78. Gaybı mı biliyor, yoksa Rahman'dan söz mü aldı!
79. Hayır! Söylediklerini yazacağız ve azabını uzattıkça uzatacağız.
80. Söyledikleri Bize kalacak ve yalnız olarak huzurumuza gelecekler.
81. Onlar, kendilerine üstünlük sağlasın diye Allah'ın yanısıra ilahlar edindiler.
82. Hayır! İlahları onların ibadetlerini reddedecek ve onlara düşman kesilecektir.
83. Onları kışkırtmaları için şeytanları kâfirlerin üzerine saldığımızı görmez misin!
84. Onlar için acele etme. Biz onların yaptıklarını tek tek sayıyoruz.
85. O gün muttakileri Rahman'ın huzurunda misafir gibi ağırlarız.
86. Suçluları da susamışları suya sürer gibi, cehenneme süreriz.
87. Rahman'ın katından ahit almış olanlardan başkası şefaat edemez.
88. "Rahman çocuk edindi" dediler.

89-91. Andolsun, çok kötü bir iftira attınız. Rahman'a çocuk isnad etmelerinden dolayı neredeyse gökler çatlayacak, yer yarılacak ve dağlar yerle bir olacaktı.
92. Oysa çocuk edinmek Rahman'a yaraşmaz.
93. Göktekilerin ve yerdekilerin tümü, Rahman'a ancak birer kul olarak geleceklerdir.
94. Allah onları kuşatmış ve tek tek sayınıştır.
95. Kıyamet günü hepsi teker teker O'nun huzuruna çıkacaklardır.
96. İman edip sâlih amel işleyenler de Rahman'ın lütfuna mazhar olacaklardır.
97. Doğrusu Biz, inatçı bir toplumu uyarman ve muttakileri de onunla müjdelemen için onu senin dilinle indirdik.
98. Onlardan önce nice nesli helak ettik. Şimdi onlardan hiç birini görüyor yahut fısıltısını duyuyor musun!

20- TÂ-HÂ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 135 âyettir. Nüzul Sırası: 45
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Tâ, hâ.
2-3. Bu Kur'an'ı sana, sıkıntı çekesin diye değil, Allah'tan korkanlara bir uyarı olsun diye indirdik.
4. O, yeri ve yüce gökleri yaratanın katından indirilmiştir.
5. Rahman, arşa istiva etti.
6. Göklerde, yerde, ikisinin arasında ve toprağın altında bulunanlar O'nundur.
7. Sözü açık söylesen de gizlesen de birdir. Çünkü O, gizliyi de gizlinin gizlisini de bilir.
8. Allah'tan başka ilah yoktur. En güzel isimler O'nundur.
9. Mûsâ'nın başından geçenleri duydun mu!
10. Hani bir ateş görmüştü de ailesine: "Siz burada bekleyin. Ben bir ateş gördüm. Ondan size ya bir meş'ale getiririm ya da onun başında bir yol gösterici bulurum" demişti.

11. Oraya geldiğinde şöyle seslenildi: "Ey Mûsâ!"
12. "Doğrusu Ben, senin Rabbinim. Ayağındakileri çıkar.
Çünkü sen, mukaddes vâdide, Tuvâ'dasın."
13. "Ben seni seçtim. Öyleyse sana vahyedileni dinle."
14. "Doğrusu Ben, kendisinden başka ilah olmayan Al-
lah'ım. Öyleyse Bana kulluk et ve Beni anmak için na-
maz kıl."
15. "Kıyamet mutlaka kopacaktır. Herkesin işlediğinin kar-
şılığını görmesi için onun vaktini neredeyse gizleyecek-
tim."
16. "Ona inanmayan ve hevasına uyan kimse sakın seni on-
dan gafil kılmasın. Yoksa helak olursun."
17. Allah: "Sağ elindeki ne" dedi.
18. Mûsâ: "Yaslandığım, koyunlarıma yaprak silkelediğim
ve daha bir çok işime yarayan değneğim" dedi.
19. Allah: "Ey Mûsâ, at onu" dedi.
20. Mûsâ değneği atar atmaz o, yılan gibi kıvrılmaya başla-
dı.
21. Allah dedi ki: "Al onu, korkma. Biz onu tekrar ilk duru-
muna çevireceğiz."
22. "Elini koynuna sok. Diğer bir ayet olarak kusursuz,
bembeyaz çıksın."
23. "Böylelikle sana büyük ayetlerimizden bazılarını göste-
relim."
24. "Fir'avn'a git, çünkü o azdı."
25. Mûsâ dedi ki: "Rabbim! Göğsümü aç."
26. "Görevimi kolaylaştır."
27-28. "Dilimin düğümünü çöz ki söylediklerimi iyi anlasınlar."
29. "Bana ailemden bir yardımcı ver."
30. "Kardeşim Hârun'u".
31. "Beni onunla destekle."
32-34. "Onu da görevime ortak yap ki Seni çok tesbih edelim ve
çok zikredelim."
35. "Doğrusu Sen, bizi görmektesin."
36. Allah dedi ki: "Ey Mûsâ! İsteğin kabul edildi."

37-38. "Sana daha önce de lütufta bulunmuş ve annene şöyle vahyetmiştik":
39. "Onu bir sandığa koyup nehre at. Nehir onu kıyıya sürükleyecek ve onu, Benim de onun da düşmanı olan biri alacak." Gözetimim altında yetişmen için seni sevimli kılmıştım.
40. Kızkardeşin gidip: "Size, ona bakacak birini tavsiye edeyim mi" demişti. Böylece seni, gözü aydın olsun ve üzülmesin' diye annene geri vermiştik. Bir adam öldürmüştün. O zaman da seni üzüntüden kurtarmış ve iyice denemiştik. Medyen halkı arasında yıllarca kalmıştın. Sonra takdirimize uyup buraya geldin, ey Mûsâ!
41. Seni Kendim için seçtim.
42. "Sen ve kardeşin, ayetlerimle gidin. Sakın Beni anmakta gevşeklik göstermeyin."
43. Fir'avn'a gidin, çünkü o azdı.
44. Ona yumuşak söz söyleyin. Belki öğüt alır yahut korkar.
45. "Rabbimiz! Onun bize karşı taşkınlık etmesinden yahut azmasından korkuyoruz" dediler.
46. Allah: "Korkmayın! Çünkü Ben, sizinle birlikteyim; işitir ve görürüm"dedi.
47. Ona gidip deyin ki: "Biz Rabbinin rasûlleriyiz. İsrailoğullarını bizimle gönder, onlara işkence etme. Andolsun ki sana Rabbinden bir ayet getirdik. Selam, hidayete uyanlara olsun."
48. "Bize, yalanlayıp yüz çevirenin azaba uğrayacağı vahyedildi."
49. Fir'avn: "Rabbiniz de kim, ey Mûsâ?" dedi.
50. Mûsâ: "Rabbimiz, her şeye yaratılışını veren, sonra da yolunu gösterendir" dedi.
51. Fir'avn: "Öyleyse önceki nesillerin durumu nedir?" dedi.
52. Mûsâ: "Onların durumunu Rabbim çok iyi bilir. Rabbim ne şaşar ne de unutur" dedi.
53. Yeryüzünü yaşamanıza elverişli hale getiren, sizin için orada yollar var eden, gökten su indirerek onunla her türlü bitkiyi çift olarak çıkaran O'dur.

54. Yiyin ve hayvanlarınızı otlatın. Doğrusu bunda akıl sahipleri için ayetler vardır.
55. Sizi topraktan yarattık, sonra oraya döndüreceğiz ve oradan tekrar çıkaracağız.
56. Andolsun ki ona bütün ayetlerimizi gösterdik, fakat o yalanladı ve diretti.
57. Dedi ki: "Ey Mûsâ! Bizi sihrinle yurdumuzdan çıkarmak için mi geldin!"
58. "Biz de seninki gibi bir sihir getireceğiz. Aramızda bir vakit tayin et. İkimizin de uygun göreceği bir yerde buluşalım."
59. Mûsâ: "Sizinle bayram gününüzde, insanların toplandığı kuşluk vakti buluşalım" dedi.
60. Fir'avn işe koyuldu, hilelerini hazırlayıp geldi.
61. Mûsâ, onlara: "Yazıklar olsun size! Allah'a iftira etmeyin. Yoksa sizi azapla helak eder. Andolsun ki iftira eden kaybetmiştir" dedi.
62. Sihirbazlar, yapacaklarını kararlaştırmak üzere gizli bir toplantı yaptılar.
63. Dediler ki: "Bu iki sihirbaz, sihirleriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak ve emsalsiz yolunuzu ortadan kaldırmak istiyor."
64. "O halde bütün hilelerinizi hazırlayın ve hep beraber gelin. Bugün üstün gelen başarıya erecektir."
65. "Ey Mûsâ! Önce sen mi atacaksın, yoksa biz mi atalım?" dediler.
66. Mûsâ: "Siz atın" dedi. Attıkları zaman ipleri ve değnekleri, sihirlerinin etkisiyle Mûsâ'ya, akıyorlarmış gibi geldi.
67. Bunun üzerine Mûsâ, içinde bir korku hissetti.
68. "Korkma, çünkü sen üstün geleceksin" dedik.
69. "Sağ elindekini at, onların yaptıklarını yutsun. Çünkü onların yaptıkları sihirbaz hilesidir. Sihirbaz ise ne yaparsa yapsın başarı kazanamaz."
70. Sihirbazlar secdeye kapanarak: "Mûsâ'nın ve Hârun'un Rabbine iman ettik"dediler.

71. Fir'avn: "Ben size izin vermeden ona iman mı ettiniz! Öyleyse O size sihir öğreten ustanızdır. Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim ve sizi hurma kütüklerine astıracağım. Hangimizin azabının daha şiddetli ve sürekli olduğunu anlayacaksınız" dedi.
72. Dediler ki: "Bize gelen delillere ve bizi yaratana karşı seni tercih etmeyeceğiz. Ne yapacaksan yap. Senin hükmün ancak bu dünyada geçer."
73. "Doğrusu biz, Rabbimize iman ettik. Umarız ki hatalarımızı ve bize zorla yaptırdığın sihri bağışlar. Allah'ın vereceği daha hayırlı ve daha kalıcıdır."
74. Kim Rabbine mücrim olarak gelirse bilsin ki o cehenneme atılacaktır. Orada ne ölür ne de yaşar.
75. Kim de O'na salih amel işlemiş bir mü'min olarak gelirse işte en yüksek dereceler onlaradır.
76. İçinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan Adn cennetleri... İşte arınanların mükâfâtı budur.
77. Andolsun ki Mûsâ'ya: "Kullarımı geceleyin yürüt. Onlara denizde kuru bir yol aç. Yakalanmaktan ve boğulmaktan korkma" diye vahyetmiştik...
78. Bunun üzerine Fir'avn, askerleriyle onların peşine düştü. Fakat deniz onları öyle bir kuşattı ki...
79. Fir'avn, kavmini saptırdı; onlara doğru yolu göstermedi.
80. Ey İsrailoğulları! Hani sizi düşmanınızdan kurtarmış, Tûr'un sağ yanında size va'dde bulunmuş, size bıldırcın ve kudret helvası indirmiştik.
81. Demiştik ki: "Size verdiğimiz güzel yiyeceklerden yiyin. Sakın haddi aşmayın, yoksa gazabıma uğrarsınız. Gazabıma uğrayan mahvolmuştur."
82. "Doğrusu Ben, tevbe eden, iman edip salih amel işleyen ve doğru yoldan ayrılmayanları bağışlarım."
83. Allah: "Ey Mûsâ! Kavmini bırakıp acele gelmenin sebebi nedir!" dedi.
84. Mûsâ: "Onlar benim yolumdadır. Rabbim, rızanı kazanmak için acele geldim" dedi.

85. Allah: "Senden sonra kavmini sınadık. Sâmiri onları saptırdı" dedi.

86. Mûsâ, kızgın ve üzüntülü olarak kavmine döndü. "Ey kavmim! Rabbiniz size güzel bir va'dde bulunmadı mı! Aradan uzun bir zaman mı geçti, yoksa Rabbinizin gazabına uğramak mı istediniz de bana verdiğiniz sözden caydınız!"dedi.

87. "Sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden caymadık. O kavmin süs eşyasından bir kısmını yanımızda getirmiştik. Onları ateşe attık, aynı şekilde Sâmiri de attı" dediler.

88. Sâmiri, onlara böğüren bir buzağı heykeli yaptı. "Sizin ilahınız da Mûsâ'nın ilahı da budur, fakat o unuttu" dediler.

89. Onun kendilerine cevap veremediğini, onlara fayda da zarar da vermeye muktedir olmadığını düşünmediler mi!

90. Andolsun ki Hârun daha önce onlara: "Ey kavmim! Doğrusu siz, bununla imtihan ediliyorsunuz. Aslında sizin Rabbiniz Rahman'dır. Bana uyun ve emrime itaat edin" demişti.

91. Onlar: "Mûsâ geri dönünceye kadar ona tapmaktan vazgeçmeyeceğiz" dediler.

92-93. Mûsâ geldiğinde: "Ey Hârun! Onların saptığını gördüğünde neden benim yolumu izlemedin! Yoksa bana isyan mı ettin!" dedi.

94. Harun: "Ey anam oğlu! Saçımı sakalımı çekiştirme. Doğrusu ben, 'İsrailoğullarının arasına ayrılık soktun, sözümü dinlemedin' demenden korktum" dedi.

95. Mûsâ: "Ey Sâmiri senin amacın neydi?" dedi.

96. Samiri: "Ben onlarda ilahi mesajın yerleşmediğini fark ettim. Elçinin öğretisinden bir nebze almıştım, işte onu terkettim. Nefsim bana böyle yön verdi" dedi.

97. Mûsâ: "Öyleyse defol! Doğrusu sen, hayatta 'bana dokunmayın' demeye mahkum oldun. Ayrıca sana kaçamayacağın bir ceza daha var. Tapınıp durduğun ilahına

bir bak. Onu ateşte eriteceğiz, sonra da parçalayıp denize atacağız" dedi.

98. İlahınız, kendisinden başka ilah olmayan Allah'tır. İlmi her şeyi kuşatmıştır.

99. İşte böyle, sana geçmiş olayları anlatıyoruz. Sana katımızdan bir zikir verdik.

100-101. Kim ondan yüz çevirirse bilsin ki o kıyamet günü devamlı taşıyacağı bir yük yüklenir. O gün yüklendikleri ne kötüdür!

102. Sûretlere can verildiği gün, mücrimleri kör olarak toplarız.

103. "Dünyada sadece on gün kaldınız" diyerek aralarında fısıldaşırlar.

104. Biz onların ne konuştuklarını çok iyi biliriz. İçlerinden en akıllıları: "Hayır, sadece bir gün kaldınız" der.

105-107. Sana dağları soruyorlar. De ki: "Rabbim onları darmadağın edecek, yerlerini dümdüz ve çırılçıplak bırakacak. Orada ne bir çukur görebileceksin ne de bir tümsek."

108. O gün onlar hiçbir tarafa sapmaksızın kendilerini çağıranı izlerler. Rahman'ın korkusundan bütün sesler kısılmıştır. Fısıltıdan başka bir şey duyamazsın.

109. O gün, Rahmân'ın izin verdiği ve sözünden razı olduğu kimseden başkasının şefaati fayda vermez.

110. Allah onların gizlediklerini de açıkladıklarını da bilir. Fakat onlar O'nu ilmen kuşatamazlar.

111. Yüzler, Hayy ve Kayyum'un huzurunda öne eğilmiş, zalimler helak olmuştur.

112. Mü'min olarak salih amel işleyenler ise ne zulme uğramaktan ne de mükafatlarının eksilmesinden korkarlar.

113. Böylece sana Arapça bir Kur'an indirdik. Sakınsınlar ve öğüt alsınlar diye onda pek çok tehdidi açıkladık.

114. Gerçek otorite sahibi Allah ne yücedir! Vahyi tamamlanmadan önce Kur'an okumakta acele etme. "Rabbim! İlmimi artır" de.

115. Andolsun ki daha önce Âdem'den de ahid almıştık. Fakat o, ahdini yerine getirmedi. Onda bir azim göremedik.

116. Meleklere: "Âdem'in önünde secde edin"demiştik. Hepsi secde etti, ancak İblis kaçındı.
117. Bunun üzerine dedik ki: "Ey Âdem! Şüphesiz bu, senin de eşinin de düşmanıdır. Sakın sizi bahçeden çıkarmasın, yoksa sıkıntıya düşersiniz."
118-119. "Çünkü bahçede ne acıkır ne de çıplak kalırsın. Ne susuzluk çeker ne de sıcaktan rahatsız olursun."
120. Fakat şeytan ona vesvese vererek: "Sana ebedilik ağacını ve kalıcı bir saltanatı göstereyim mi!" dedi.
121. Bunun üzerine ondan yediler. Ayıp yerleri kendilerine göründü ve cennet yapraklarıyla örtünmeye koyuldular. Âdem, Rabbine isyan etti ve yolunu şaşırdı.
122. Sonra Rabbi onu arındırdı, tevbesini kabul etti ve doğru yola iletti.
123. Onlara dedi ki: "Hepiniz birbirinize düşman olarak oradan inin. Size katımdan bir yol gösterici gelecektir. O zaman kim ona uyarsa o ne sapar ne de sıkıntıya düşer."
124. "Kim de zikrimden yüz çevirirse bunalıma düşer. Kıyamet günü onu kör olarak haşrederiz."
125. O: "Rabbim! Ben gören bir kimseydim. Bugün beni niçin kör olarak haşrediyorsun!" der.
126. Allah da: "Bu böyledir. Sana ayetlerimiz geldiğinde yan çizdin. Bugün de sen ihmal ediliyorsun"der.
127. İşte Biz, Rabbinin ayetlerine iman etmeyerek azan kimseleri böyle cezalandırırız. Ahiret azabı ise daha şiddetli ve daha süreklidir.
128. Şimdi yurtlarında gezdikleri, kendilerinden önceki nice nesli helak etmiş olmamız, onların doğru yola gelmelerine vesile olmadı mı! Şüphesiz bunda akıl sahipleri için âyetler vardır.
129. Rabbinin daha önce verdiği bir söz ve tayin ettiği bir süre olmasaydı işleri hemen bitirilirdi.
130. Onların söylediklerine sabret. Rabbini güneşin doğuşundan ve batışından önce hamd ile tesbih et. Geceleyin ve gündüzün iki ucunda da onu tesbih et ki Allah senden razı olsun.

131. Kendilerini denemek amacıyla onlardan kimine verdiğimiz dünya malında gözün olmasın. Rabbinin vereceği rızık daha hayırlı ve daha süreklidir.

132. Ehline Rabbinin davasını desteklemelerini emret. Sen de onda kararlı ol. Biz senin rızık derdin olsun istemiyoruz. Seni Biz rızıklandırırız. Hayırlı sonuç, takvâ sahiplerinindir.

133. "Rabbinden bize bir ayet getirmesi gerekmez miydi!" derler. İlk sahifelerdeki deliller kendilerine ulaşmadı mı!"

134. Eğer onları daha önce bir azaba uğratarak helak etseydik: "Rabbimiz bize bir râsul gönderseydin de rezil ve perişan olmadan önce ayetlerine uysak olmaz mıydı!" derlerdi.

135. De ki: "Herkes bekliyor, siz de bekleyin. Kimin doğru yolda olduğunu ve kimin hidayeti bulduğunu yakında anlayacaksınız."

21- ENBİYÂ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 112 âyettir. Nüzul Sırası: 73
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. İnsanların hesaba çekilme zamanı yaklaştı. Fakat onlar hala gaflet içinde yüz çeviriyorlar.

2-3. Kendilerine Rablerinden gelen her yeni zikri gaflet içinde dalga geçerek dinlerler. Zalimler kendi aralarında: "Bu da sizin gibi bir insan değil mi! Göz göre göre sihre kanacak mısınız!" diye fısıldaşırlar.

4. Rasûl: "Rabbim gökte ve yerde söylenen her sözü bilir. O, her şeyi işitir ve bilir" dedi.

5. Dediler ki: "Hayır, bunlar bir takım karmakarışık görüş ve düşüncelerdir; hayır onu kendisi ortaya koymuştur; hayır, o bir şairdir. Öyle değilse bize önceki rasûllerin getirdiği gibi bir ayet getirsin."

6. Kendilerinden önce helak ettiğimiz nice ülke halkı iman etmedi. Onlar mı iman edecek!

7. Senden önce de kendilerine vahyettiğimiz insanlar gönderdik. Bilmiyorsanız kitap ehline sorun.
8. Biz onları yemek yemeyen birer canlı olarak yaratmadık; ölümsüz de değillerdi.
9. Sonra sözümüzü yerine getirerek onları ve dilediklerimizi kurtardık; müsrifleri de helak ettik.
10. Andolsun, size öğüt veren bir Kitap indirdik; düşünmüyor musunuz!
11. Halkı zalim olan nice ülkeyi yerle bir ettik, sonra yerlerine başka nesiller getirdik.
12. Azabımızı hisseder etmez oradan kaçmaya çalışıyorlardı.
13. "Kaçmayın, şımartıldığınız şeylere ve yaşadığınız yere dönün" dedik.
14. "Yazıklar olsun bize! Biz gerçekten zalimlermişiz" dediler.
15. Biz onları biçilmiş ekin haline getirinceye kadar bu feryatları kesilmedi, sonunda helak olup gittiler.
16. Gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları eğlence olsun diye yaratmadık.
17. Bir eğlence edinmek isteseydik onu kendi katımızdan edinirdik. Ama böyle yapmadık.
18. Hakkı bâtılın tepesine bindiririz de batılın beyni parçalanıp helak olur. Yakıştırmalarınızdan dolayı yazıklar olsun size!
19. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. O'nun katında olanlar, büyüklük taslamaksızın O'na kulluk ederler; bundan asla usanmazlar.
20. Gece gündüz, ara vermeksizin O'nu tesbih ederler.
21. Yoksa ölüleri yeryüzünde edindikleri ilahlar mı diriltecek!
22. Eğer gökte ve yerde Allah'tan başka ilahlar olsaydı ikisinin düzeni de alt üst olurdu. Arşın Rabbi olan Allah, onların yakıştırmalarından münezzehtir.
23. Allah, yaptıklarından sorumlu değildir. Fakat onlar yaptıklarından hesaba çekileceklerdir.

24. Yoksa O'nun yanısıra ilahlar mı edindiler! De ki: "Öyleyse delilinizi getirin. İşte benimle birlikte olanlara ve benden öncekilere bildirilenler..." Hayır, onların çoğu hakkı bilmeden yüz çeviriyor.

25. Senden önce gönderdiğimiz her rasûle: "Benden başka ilah yoktur, öyleyse ancak Bana kulluk edin" diye vahyettik.

26. "Rahman çocuk edindi" dediler. O, bundan münezzehtir. Hayır, melekler şerefli kılınmış kullardır.

27. O'ndan önce söz söylemezler; ancak O'nun emriyle iş görürler.

28. Allah, onların gizlediklerini de açıkladıklarını da bilir. Onlar, O'nun razı olduğundan başkasına şefaat edemezler. O'nun korkusundan titrerler.

29. Kim Allah'ın yanısıra ilahlık taslarsa onu cehennemle cezalandırırız. İşte zalimlerin cezası budur.

30. Kafirler, gökler ve yer bitişikken onları ayırdığımızı ve her canlıyı sudan yarattığımızı düşünmüyorlar mı! Hâla iman etmeyecekler mi!

31. Yeryüzünde insanların sarsılmaması için sabit dağlar, o dağların arasında da yolculuk edebilmeleri için geçitler var ettik.

32. Gökyüzünü korunmuş bir kubbe yaptık. Buna rağmen hâlâ O'nun ayetlerinden yüz çeviriyorlar.

33. Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratan O'dur. Her biri bir yörüngede hareket eder.

34. Senden önce hiç kimseyi ebedi kılmadık. Sen ölünce onlar ebedi mi yaşayacaklar!

35. Her nefis ölümü tadacaktır. Sizi musibet ve nimetlerle deneriz. Sonunda Bize döneceksiniz.

36. Kâfirler, seni gördüklerinde: "İlahlarınızı diline dolayan bu mu!" diyerek seninle alay eder ve Rahman'ın zikrini küfrederler.

37. İnsan, aceleci olarak yaratılmıştır. Size ayetlerimi göstereceğim. Onları Benden acele istemeyin.

38. "Eğer doğru söylüyorsanız bu va'd ne zaman!" derler.
39. Keşke kâfirler, yüzlerini ve sırtlarını ateşten koruyamayacakları, hiç kimseden yardım da göremeyecekleri zamanı bir bilselerdi.
40. Hayır, o onları ansızın yakalayacak ve dehşete düşürecektir. Artık onu ne kendilerinden uzaklaştırabilirler ne de kendilerine mühlet verilir.
41. Andolsun ki senden önce de nice rasûl alaya alındı. Ama alay edegeldikleri şey, alay edenleri kuşatıverdi.
42. De ki: "Geceleyin veya gündüzün sizi Rahman'a karşı kim koruyabilir!" Hayır, onlar Rablerinin zikrinden yüz çevirmektedirler.
43. Yoksa onları Bize karşı koruyacak ilahları mı var! Oysa onlar kendilerini bile koruyamazlar. Bizden bir dostluk da göremezler.
44. Hayır! Biz onları ve atalarını ömürlerinin sonuna kadar geçindirdik. Yurtlarını azar azar daralttığımızı görmüyorlar mı! Yoksa onlar mı galip gelecekler!
45. De ki: "Ben sizi vahiyle uyarıyorum. Uyarıldıkları halde çağrıya ancak sağırlar kulak vermez."
46. Eğer onlara Rabbinin azabından bir parça dokunsa: "Yazıklar olsun bize! Biz gerçekten zalimmişiz" diyeceklerdir.
47. Kıyamet günü adalet terazileri kurarız.Kimseye en ufak bir haksızlık yapılmaz. Hardal tanesi kadar bile olsa işlenen ameli ortaya koyarız. Hesap görücü olarak Biz yeteriz.
48. Andolsun ki Mûsâ ve Harun'a, muttakiler için yol gösterici ve öğüt olarak Furkan'ı verdik.
49. Onlar görmedikleri halde Rablerinden korkar, kıyametin dehşetinden de ürperirler.
50. Bu, indirdiğimiz mübarek bir zikirdir. Onu inkar mı ediyorsunuz!
51. Andolsun ki daha önce İbrahim'e de doğru yolu göstermiştik. Çünkü Biz onu biliyorduk.

52. Babasına ve kavmine: "Şu tapınıp durduğunuz heykeller de ne!" demişti.
53. "Atalarımızı bunlara tapar bulduk" dediler.
54. "Andolsun ki siz de atalarınız da apaçık bir sapıklık içindesiniz" dedi.
55. "Doğru mu söylüyorsun yoksa bizimle dalga mı geçiyorsun!" dediler.
56. Dedi ki: "Hayır, Rabbiniz göklerin ve yerin Rabbidir; onları O yaratmıştır. Ben de buna şahitlik ediyorum."
57. "Allah'a yemin olsun ki siz gidince putlarınıza bir tuzak kuracağım."
58. Sonunda hepsini paramparça etti. Yalnız döndüklerinde baş vursunlar diye büyüklerini bıraktı.
59. "Bunu ilahlarımıza kim yaptı! Doğrusu o zalimin biridir" dediler.
60. Bazıları: "İbrahim denilen bir delikanlının onları diline doladığını duyduk" dedi.
61. "Öyleyse onu insanların huzuruna getirin ki herkes onun akibetini görsün" dediler.
62. "Ey İbrahim! Bunu ilahlarımıza sen mi yaptın?" dediler.
63. "Belki şu büyükleri yapmıştır, konuşabiliyorlarsa onlara sorun" dedi.
64. Bir an kendilerine gelerek: "Doğrusu asıl zalimler sizsiniz" dediler.
65. Sonra eski kafalarına döndürüldüler: "Andolsun ki bunların konuşamayacağını sen de bilirsin" dediler.
66. Dedi ki: "Öyleyken Allah'ın yanısıra size fayda da zarar da veremeyen şeylere mi kulluk ediyorsunuz!"
67. "Size de Allah'ın yanısıra kulluk ettiklerinize de yazıklar olsun! Hiç aklınızı kullanmıyor musunuz!"
68. "Eğer bir şey yapacaksanız, onu yakın da ilahlarınıza yardım edin" dediler.
69. Biz de: "Ey ateş! İbrahim'e karşı serin ve zararsız ol!" dedik.
70. Onu tuzağa düşürmek istediler, fakat Biz onları hüsrana uğrattık.

71. Onu ve Lût'u kurtararak âlemler için bereketli kıldığımız bir yere yerleştirdik.
72. Ayrıca ona, İshak'ı ve Yakub'u bağışladık. Hepsini de salihler kıldık.
73. Onları emrimizle doğru yola çağıran önderler kıldık. Onların hayır işlemelerini, namaz kılmalarını ve zekat vermelerini emrettik. Onlar sadece Bize kulluk ederlerdi.
74. Lût'a da hüküm ve ilim verdik; onu çirkin işler yapan şehir halkından kurtardık. Çünkü onlar, fâsıklık eden kötü bir toplumdu.
75. Rahmetimizle Lût'u da kurtardık. Çünkü o salihlerdendi.
76. Daha önce Nuh da Bize yalvarmıştı. Biz de duasını kabul ederek onu ve ona uyanları büyük bir beladan kurtarmıştık.
77. Ayetlerimizi yalanlayanlara karşı ona yardım ettik. Çünkü onlar kötü bir toplumdu. Biz de hepsini suda boğduk.
78. Davud ve Süleyman'a da... Ekine zarar veren sürü sahiplerinin davasını hükme bağlarken verdikleri hükme şahittik.
79. Süleyman'a bu meseleyi kavrattık ve çözümünü ilham ettik. Hepsine de hüküm ve ilim verdik. Dağlara ve kuşlara, Davud'la birlikte tesbih etmeleri için boyun eğdirdik. Biz dilediğimizi yaparız.
80. Ona, sizi savaşta koruması için zırh yapmayı öğrettik. Hâla şükretmeyecek misiniz!
81. Süleyman'a da rüzgârdan yararlanmayı öğrettik. O'nun emriyle bereketli kıldığımız yerde hizmet ederdi. Biz her şeyi biliriz.
82. Emriyle dalgıçlık ve başka işler yapan esir ustaları da onun hizmetine verdik. Biz onları gözetmekteydik.
83. Eyyûb da Rabbine: "Doğrusu ben sıkıntıya düştüm. Merhametlilerin en merhametlisi Sensin" diye yalvarmıştı.
84. Biz de duasını kabul ederek sıkıntısını giderdik. Rahmetimizle ve kulluk edenlere ibret olmak üzere, ona ailesini ve onunla beraber bir mislini daha verdik.

85. İsmail'e İdris'e ve Zül-Kifl'e de... Hepsi de sabırlı kimselerdi.

86. Onları rahmetimize aldık. Çünkü onlar salihlerdendi.

87. Zünnûn'a da... Hani o kendisini sıkıntıya sokmayacağımızı sanarak kızıp toplumunu terketmişti. Karanlıklar içindeyken: "Senden başka ilah yoktur. Seni tenzih ederim. Doğrusu ben, zalimlerden oldum" diye yalvarmıştı.

88. Onun da duasını kabul edip sıkıntıdan kurtarmıştık. İşte Biz, mü'minleri böyle kurtarırız.

89. Zekeriya'ya da... Rabbine: "Rabbim, beni evlatsız bırakma, Sen varislerin en hayırlısısın" diye yalvarmıştı.

90. Biz de duasını kabul ederek ona Yahya'yı bağışlamış, eşini de doğurmaya uygun hale getirmiştik. Çünkü onlar, hayırlarda yarışırlar, korku ve ümitle Bize yalvarırlardı. Bize karşı huşû duyarlardı.

91. Namusunu koruyan Meryem'e de... Ona rûhumuzdan üflemiş; onu ve oğlunu âlemlere ibret kılmıştık.

92. Dininiz eşsiz bir dindir. Ben de Rabbinizim; öyleyse ancak Bana kulluk edin.

93. Dinlerinde ihtilafa düştüler. Ama hepsi Bize dönecektir.

94. Kim mü'min olarak salih amel işlerse emeği asla zayi edilmeyecektir. Çünkü Biz herşeyi tek tek yazmaktayız.

95. Helak ettiğimiz toplumların tekrar dünya hayatına dönmeleri imkansızdır.

96. Ye'cüc ve Me'cüc'ün önündeki engeli kaldırdığımızda her yandan akın ederler.

97. Gerçek va'd yaklaştığında kâfirlerin bakışları dehşetten donakalır. "Yazıklar olsun bize! Biz bundan gafildik; hayır, zalimdik" derler.

98. Doğrusu siz de Allah'ın yanı sıra kulluk ettikleriniz de cehennem odunusunuz; hepiniz oraya gireceksiniz.

99. Eğer onlar ilah olsalardı hiç oraya girerler miydi! Halbuki hepsi orada temelli kalacaklardır.

100. Onlar orada inim inim inlerler, bir şey de işitemezler.

101. Haklarında katımızda iyilik takdir edilmiş olanlar da cehennemden uzak tutulacaklardır.

102. Onlar cehennemin uğultusunu bile duymazlar. Canlarının çektiği nimetler içinde devamlı kalırlar.

103. En büyük korku bile onları endişelendirmez. Melekler onları: "İşte size va'dedilen gün" diye karşılarlar.

104. O gün göğü kitap dürer gibi düreriz. İlk kez yarattığımız gibi yaratışımızı tekrarlarız. Bu bizim va'dimizdir. Biz va'dimizi mutlaka yerine getiririz.

105. Andolsun Zikir'den sonra Zebur'da da yeryüzüne salih kullarımızın varis olacağını yazdık.

106. Doğrusu bunda kulluk eden kimseler için öğüt vardır.

107. Alemlere rahmet etmek için seni gönderdik.

108. De ki: "Doğrusu bana, ilahınızın tek olduğu vahyediliyor. Artık müslüman olacak mısınız!"

109. Eğer yüz çevirirlerse de ki: "Onu hepinize aynı şekilde duyurdum. Size va'd edilen yakın mı, uzak mı bilemem."

110. "Doğrusu Allah, açıkladığınızı da gizlediğinizi de bilir."

111. "Bilemiyorum; belki de o sizin için bir fitnedir veya sizi bir zamana kadar geçindirmek içindir."

112. Rasûl: "Rabbim! Aramızda hak ile hükmet. Yakıştırmalarınıza karşı ancak Rahman olan Rabbimizden yardım istenir" dedi

22- HACC SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 78 âyettir. Nüzul Sırası: 103
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey insanlar! Rabbinizden korkun; çünkü kıyâmetin sarsıntısı müthiş bir şeydir.

2. O gün, her emzikli kadın, emzirdiğini terkeder; her hamile, çocuğunu düşürür. İnsanları sarhoş sanırsın ama sarhoş değillerdir. Bu, Allah'ın azabının çetin olmasındandır.

3. Allah hakkında körü körüne tartışan ve âsi şeytanlara uyan insanlar vardır.

4. Oysa şeytanın, kendisine uyanı saptırıp ateşe sürükleyeceğine hükmolunmuştur.

5. Ey insanlar! Eğer öldükten sonra dirilmekten şüphede iseniz bilin ki Biz sizi önce topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan, sonra belli belirsiz bir mudgadan yarattık ki size kudretimizi gösterelim. Dilediğimizi belli bir süreye kadar rahimlerde tutarız, sonra doğmanızı sağlarız, yetişip büyürsünüz. Kiminiz vefat ettirilir, kiminiz de, bilirken bir şey bilmez olacağı ömrünün en fena çağına kadar yaşatılır. Yeryüzünü kupkuru görürsün, fakat oraya su indirdiğimiz zaman titreşip kabarır ve her güzel bitkiden çift çift bitirir.

6-7. Bu, Allah'ın hak olduğunu, ölüleri dirilteceğini, gücünün her şeye yettiğini, kıyametin kopacağında şüphe olmadığını ve Allah'ın kabirlerdekileri dirilteceğini gösterir.

8. İlmi, yol göstericisi ve aydınlatıcı bir kitabı olmadığı halde Allah hakkında tartışan insanlar vardır.

9. Böylesi, büyüklük taslayarak Allah yolundan saptırmaya çalışır. Ona dünyada rezillik vardır, kıyamet günü de yakıcı bir azap tattırırız.

10. Ona: "İşte bu, kendi yaptıklarının karşılığıdır; yoksa Allah, kullarına asla zulmetmez" denir.

11. Allah'a tereddüt içinde kulluk eden insanlar vardır. Kendisine bir nimet erişirse memnun olur; bir sıkıntıya uğrarsa yüz çevirir. Dünyayı da ahireti de kaybeder. İşte apaçık hüsran budur.

12. Allah'ın yanısıra, kendisine zarar da fayda da veremeyen şeylere yalvarır. İşte derin sapıklık budur.

13. Zararı faydasından daha çok olana yalvarır. O ne kötü yardımcı, ne kötü arkadaştır!

14. Doğrusu Allah, iman edip salih amel işleyenleri, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Şüphesiz Allah dilediğini yapar.

15. Allah'ın rasûlünü dünyada ve ahirette yardımsız bırakacağını uman kimse onun vahy almasını engellesin. Bakalım bu planı öfkesini yatıştırmaya yetecek mi?

16. Bu Kur'an'ı apaçık ayetler olarak indirdik. Şüphesiz Allah dilediğini doğru yola iletir.

17. Doğrusu Allah kıyamet günü, müminler,Yahûdiler, Sâbiiler, Hıristiyanlar,Mecüsîler ve müşrikler arasında hüküm verecektir. Çünkü Allah, her şeyi görüp gözetmektedir.

18. Göklerdeki ve yerdeki varlıkların; güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, hayvanların ve insanların bir çoğunun Allah'a secde ettiklerini görmez misin! Ama insanların bir çoğu da azabı hak etmiştir. Allah'ın rezil ettiği kimseyi şerefli kılacak yoktur. Doğrusu Allah dilediğini yapar.

19-20. İşte Rableri hakkında çekişen iki taraf. Kafirlere ateşten elbiseler hazırlanmıştır. Tepelerinden de kaynar sular dökülür. Onunla karınlarındakiler ve derileri eritilir.

21. Onlara demir topuzlarla azap edilir.

22. Oradaki azaptan ne zaman kurtulmak isteseler oraya geri döndürülürler. Onlara: "Yakıcı azabı tadın" denir.

23. Doğrusu Allah, iman edip salih amel işleyenleri, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Orada altın bilezikler ve inciler takınır, ipek elbiseler giyerler.

24. İşte onlar, 'söz'ün en güzeline ve övülmeye lâyık olanın yoluna iletilmişlerdir.

25. Küfredip, insanları Allah yolundan ve gerek yerli gerekse yabancı herkese eşit kıldığımız Mescid-i Haram'ı ziyaretten alıkoyanlara gelince: Kim orada zulmederek fesada yeltenirse, ona can yakıcı bir azap tattırırız.

26. Bir zamanlar İbrahim'i Kâbe'nin bulunduğu yere yerleştirerek şöyle vahyetmiştik: "Bana hiçbir şeyi ortak koşma. Tavaf edenler, kıyam edenler, rükû ve secde edenler için Evimi temiz tut."

27. "İnsanları hacca davet et. Gerek yaya gerekse binekler üzerinde uzun yollar aşarak her taraftan sana gelsinler."

28. Böylece, dünyevi ve uhrevi pek çok kazanç elde etsinler; Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanları belirli

günlerde Allah'ın adını anarak kurban etsinler. Onlardan siz de yiyin, sıkıntı içinde olan fakiri de doyurun.

29. Sonra gereği gibi temizlensinler, adaklarını yerine getirsinler ve Kâbe'yi tavaf etsinler.

30. İşte böyle. Kim Allah'ın koyduğu yasaklara uyarsa bu, Rabbi katında onun için daha hayırlıdır. Size Kitap'ta bildirilenler dışındaki bütün hayvanlar helal kılındı. Artık o pis putlardan ve yalan sözden kaçının.

31. Allah'ı birleyin, O'na ortak koşmayın. Allah'a ortak koşan kimsenin durumu, gökten düşerek parçalanıp da kuşun kaptığı veya rüzgarın ıssız bir yere sürüklediği kimsenin durumu gibidir.

32. İşte böyle. Kim Allah'ın şiarlarına saygı gösterirse işte bu, kalplerdeki takvanın göstergesidir.

33. Bunlardan belli bir süreye kadar faydalanır, sonra onları Kâbe'de kurban edersiniz.

34. Her ümmete, Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanları kurban ederken Allah'ın adını anmalarını farz kıldık. İlahınız tektir, öyleyse sadece O'na teslim olun. İtaat edenleri müjdele!

35. Onlar, Allah anıldığı zaman kalpleri titreyen, başlarına gelene sabreden, namazı kılan ve kendilerine verdiklerimizden infak eden kimselerdir.

36. Kurbanlık büyükbaş hayvanları da sizin için Allah'ın şiarlarından kıldık. Onlardan istifade edersiniz. Ayaklarını bağlayarak kurban ederken üzerlerine Allah'ın adını anın. Öldüklerinde onlardan yiyin; isteyene de istemeyene de verin. Böylece, şükredesiniz diye onları sizin istifadenize sunduk.

37. Onların etleri de kanları da Allah'a ulaşmaz; O'na ancak takvanız ulaşır. Böylece, sizi doğru yola iletmesinden dolayı Allah'ı yüceltmeniz için onları istifadenize sunduk. Muhsinleri müjdele.

38. Doğrusu Allah, iman edenleri savunur; hain ve nankörleri sevmez.

39. Zulme uğrayanların savaşmalarına izin verildi. Doğrusu Allah onlara yardım etmeye kâdirdir.
40. Onlar sadece, "Rabbimiz Allah'tır" dedikleri için haksız yere yurtlarından sürülmüşlerdir. Eğer Allah, insanların bir kısmını diğerleriyle engellemeseydi, manastırlar, kiliseler, havralar ve Allah'ın adı çok anılan mescidler yıkılıp giderdi. Allah, dinine yardım edene mutlaka yardım eder. Çünkü Allah çok güçlüdür, azizdir.
41. Eğer onları yeryüzüne egemen kılarsak namazı kılarlar, zekatı verirler, mârufu emrederler ve münkere engel olurlar. İşlerin sonu Allah'a aittir.
42. Eğer seni yalanlıyorlarsa bil ki onlardan önce Nuh kavmi, Âd ve Semûd da yalanladı.
43. İbrahim kavmi ve Lût kavmi de.
44. Medyen halkı da. Mûsâ da yalanlandı. Kafirlere mühlet verdim, sonra da cezalandırdım. Beni inkâr etmek nasılmış!
45. Halkı zalim olan nice ülkeyi helâk ettik. Evleri yerle bir olmuş, kuyuları terkedilmiş ve mâmur köşkleri ıpıssız kalmıştır.
46. Yeryüzünde dolaşmadılar mı ki düşünecek kalpleri veya işitecek kulakları olsun. Ama sadece gözler kör olmaz, göğüslerdeki kalpler de kör olur.
47. Senden azaplarını çabuklaştırmanı istiyorlar. Allah, va'dinden asla dönmeyecektir. Doğrusu Rabbinin katındaki bir gün sizin hesabınızla bin yıl gibidir.
48. Nice halka zulmettikleri halde süre tanıdım, sonra da cezalandırdım. Dönüş Bana'dır.
49. De ki: "Ey insanlar! Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım."
50. İman edip salih amel işleyenlere, mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır.
51. Ayetlerimizi geçersiz kılmaya çalışanlar da cehennemliktirler.
52. Senden önce gönderdiğimiz bütün rasûl ve nebiler, bir şey yapmayı dilediklerinde şeytanî güçler, bu dileklerine

mutlaka bir vesvese karıştırmıştır. Ama Allah, şeytanî güçlerin karıştırdığını giderir, kendi ayetlerini yerleştirir. Allah, her şeyi bilir, hâkimdir.

53. O, şeytanın karıştırdığını kalplerinde hastalık olanlara ve kalpleri katılaşanlara bir fitne kılmıştır. Doğrusu zâlimler, derin bir ayrılık içindedirler.

54. Kendilerine ilim verilenler de, onun, Rabbinden gelen hak olduğunu bilsinler, ona iman etsinler ve gönülden bağlansınlar diye Allah iman edenleri mutlaka doğru yola iletecektir.

55. Kafirler, kıyamet ansızın kopuncaya veya gecesi olmayan günün azabı, başlarına gelinceye kadar ondan şüphe edeceklerdir.

56. O gün egemenlik Allah'ındır, aralarında O hükmeder. İman edip sâlih amel işleyenler nimet cennetlerindedirler.

57. Küfredip âyetlerimizi yalanlayanlar da alçaltıcı bir azaba uğrayacaklardır.

58. Allah yolunda hicret eden, sonra da öldürülen veya ölen kimseleri, Allah en güzel nimetlerle rızıklandıracaktır. Çünkü Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır.

59. Onları, memnun olacakları bir yere yerleştirecektir. Doğrusu Allah her şeyi bilir, halimdir.

60. Bu böyledir. Kim uğradığı haksızlığa misliyle karşılık verdiği halde zulme uğrarsa Allah ona mutlaka yardım edecektir. Doğrusu Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır.

61-62. Bu, Allah'ın geceyi gündüze, gündüzü geceye katan, her şeyi işiten ve bilen olmasındandır. Bu, Allah'ın hak, O'nun yanısıra yalvardıklarının da bâtıl olmasındandır. Doğrusu Allah çok yücedir, çok büyüktür.

63. Allah'ın gökten su indirerek yeryüzünü yeşerttiğini görmez misin! Doğrusu Allah latiftir, her şeyden haberdardır.

64. Göklerde olanlar da yerde olanlar da O'nundur. Doğrusu Allah müstağnidir, övülmeye layıktır.

65. Allah'ın yeryüzünde olanları ve emriyle denizde seyreden gemileri istifadenize sunduğunu görmez misin! Göğün, yerin üzerine düşmeden durması da O'nun emriyledir. Doğrusu Allah insanlara karşı çok şefkatli, çok merhametlidir.

66. Sizi yaratan, sonra öldürecek, sonra tekrar diriltecek olan O'dur. Doğrusu insan pek nankördür.

67. Her ümmete, yapageldikleri bir ibadet tarzı koyduk. Sakın din konusunda seninle çekişmesinler. Rabbine davet et, çünkü sen dosdoğru bir yol üzerindesin.

68-69. Seninle tartışırlarsa de ki: "Allah yaptıklarınızı çok iyi bilmektedir. İhtilaf ettiğiniz konularda kıyamet günü aranızda hüküm verecektir."

70. Allah'ın göklerde ve yerde olanları bildiğini bilmez misin! Bunların hepsi O'nun bilgisi dahilindedir. Doğrusu bu, Allah'a pek kolaydır.

71. Onlar, Allah'ın yanısıra, haklarında Allah'ın hiçbir delil indirmediği, kendilerinin de haklarında hiçbir şey bilmedikleri varlıklara kulluk ediyorlar. Zâlimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.

72. Onlara apaçık âyetlerimiz okunduğu zaman kâfirlerin öfkeden kudurduğunu görürsün. Neredeyse âyetlerimizi okuyanlara saldıracaklar. De ki: "Size bundan daha beterini haber vereyim mi! Allah'ın kâfirlere va'dettiği ateş. O ne kötü bir yerdir!"

73. Ey insanlar! Size bir misal veriliyor, şimdi onu dinleyin: Allah'ın yanısıra yalvardıklarınızın hepsi bir araya gelse bir sinek bile yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa onu ondan geri alamazlar. İsteyen de aciz istenen de.

74. Allah'ı hakkıyla takdir edemediler. Doğrusu Allah çok güçlüdür, çok üstündür.

75. Allah, meleklerden ve insanlardan rasûller seçer. Doğrusu Allah herşeyi işitir ve görür.

76. O, onların gizlediklerini de açıkladıklarını da bilir. İşler, sonunda Allah'a döndürülür.

77. Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin, Rabbinize kulluk edin ve hayır işleyin ki kurtulabilesiniz.

78. Allah yolunda gereği gibi cihad edin. O sizi seçti ve atanız İbrahim'in dini olan dinde size bir zorluk yüklemedi. Rasûl size şahit olsun, siz de insanlara şahit olasınız diye, daha önce de bu Kitap'ta da size müslüman adını veren O'dur. Öyleyse namazı kılın, zekatı verin ve mevlânız olan Allah'a bağlanın. O ne güzel mevlâ, ne güzel yardımcıdır!

23- MÜ'MİNÛN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 118 âyettir. Nüzul Sırası: 74
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Doğrusu mü'minler kurtuluşa ermişlerdir.
2. Onlar namazlarında huşû içindedirler.
3. Boş şeylerden yüz çevirirler.
4. Zekâtlarını verirler.
5-6. Irzlarını korurlar. Ancak, eşleri ve câriyeleriyle ilişkileri hariç. Onlarla olan ilişkilerinden dolayı kınanmazlar.
7. Bu sınırların dışına çıkmak isteyenler haddi aşmış olurlar.
8. Mü'minler, emanetlerine ve ahitlerine riayet ederler.
9. Onlar kulluk eylemlerini düzenli olarak yapmaya özen gösterirler.
10-11. İşte onlar, temelli kalmak üzere Firdevs cennetlerinin varisleridir.
12. Andolsun ki Biz insanı süzme çamurdan yarattık.
13. Sonra onu, nutfe halinde sağlam bir yere yerleştirdik.
14. Sonra nutfeyi alakaya, alakayı da mudgaya dönüştürdük. Sonra mudgadan kemikler yarattık, kemiklere de et giydirdik. Sonra onu başka aşamalardan geçirerek bu hale getirdik. Yaratıcıların en güzeli olan Allah ne yücedir!
15-16. Sonunda mutlaka ölecek, kıyâmet gününde de yeniden diriltileceksiniz.

17. Andolsun ki üzerinizde yedi gök yarattık. Biz, yarattığımızdan gâfil değiliz.

18. Gökten bir ölçüye göre su indirdik ve onu yeryüzünde biriktirdik. Ama onu yoketmeye de kâdiriz.

19-20. Onunla size, içinde yiyeceğiniz pek çok meyve bulunan hurmalıklar, üzüm bağları ve asıl vatanı Tur-u sinâ olan yağ ve katık elde ettiğiniz zeytin ağacını yetiştirdik.

21. Hayvanlarda da sizin için ibretler vardır. İçtiğiniz sütü onlardan sağlarsınız. Birçok konuda onlardan faydalanırsınız. Etlerini de yersiniz.

22. Onlarla ve gemilerle ulaşımınızı sağlarsınız.

23. Andolsun ki Nuh'u kavmine gönderdik. "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Sakınmaz mısınız!" dedi.

24. Kavminin kâfir ileri gelenleri dediler ki: "O da sizin gibi bir insan; size egemen olmak istiyor. Eğer Allah dileseydi melekler görderirdi. Atalarımızdan da böyle bir şey duymadık."

25. "Bu adam düpedüz cinlenmiş. Bu nedenle onu bir süreye kadar gözetleyin."

26. Nuh: "Rabbim! Yalanlamalarına karşı bana yardım et" dedi.

27. Ona talimatımız doğrultusunda ve gözetimimiz altında gemiyi yapmasını vahyettik. Emrimizle her taraftan sular fışkırmaya başlayınca: Elindeki her cins hayvandan birer çift al. Helâki kesinleşmiş olanlar hariç ehlini gemiye bindir. Zulmedenler için Bana yalvarma. Çünkü onlar boğulacaklardır" dedik.

28. Beraberindekilerle gemiye yerleşince: "Bizi zâlim toplumdan kurtaran Allah'a hamd olsun" de.

29. "Rabbim! Beni selametle karaya çıkar. Ağırlayanların en hayırlısı Sensin" de.

30. Doğrusu bunda ayetler vardır. İşte Biz, insanları böyle deneriz.

31. Onların ardından başka nesiller varettik.

32. Sonra onlara, aralarından: "Ancak Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Sakınmaz mısınız!" diyen rasûller gönderdik.

33. Kavminin, ahirette hesaba çekilmeyi yalanlayan, dünya hayatında bol nimet verdiğimiz için şımaran kâfir ileri gelenleri dediler ki: "Bu da sizin gibi yiyip içen bir insan."

34. "Eğer kendiniz gibi bir insana uyarsanız mutlaka hüsrana uğrarsınız."

35. "Ölüp toprak ve kemik haline geldikten sonra sizi yeniden diriltilmekle mi tehdit ediyor!"

36. "Heyhat! Sizi tehdit ettiği şey ne kadar da imkansız."

37. "Bizim için yalnızca dünya hayatı vardır. Yaşarız ve ölürüz; yeniden diriltilecek de değiliz."

38. "Doğrusu o, Allah'a iftira ediyor. Biz ona inanmayız." dediler.

39. Nuh: "Rabbim! Yalanlamalarına karşı bana yardım et"dedi.

40. Allah: Onlar yakında pişman olacaklar" dedi.

41. Onları korkunç bir çığlıkla cezalandırıp çerçöpe çevirdik. "Zalim kavim helak olsun" dedik.

42. Onların ardından başka nesiller varettik.

43. Hiçbir ümmet ecelini öne alamaz, geciktiremez de.

44. Sonra rasûllerimizi peşpeşe gönderdik. Her ümmet, kendilerine gelen rasûlleri yalanladı. Biz de onları birbiri ardı sıra helak ederek efsaneye çevirdik. "İman etmeyenler helak olsun" dedik.

45-46. Sonra Mûsâ'yı ve kardeşi Harun'u ayetlerimizle ve apaçık yetkiyle Fir'avn'a ve ileri gelenlerine gönderdik. Fakat onlar büyüklük tasladılar, zaten haddi aşan kimseler idiler.

47. "Kavimleri bize boyun eğen, bizim gibi iki insana mı iman edeceğiz" dediler.

48. Onları yalanladılar ve helak oldular.

49. Andolsun ki hidayete ersinler diye Mûsâ'ya Kitap verdik.

50. Meryem oğlunu ve annesini de birer ayet kıldık. Onları, yaşamaya elverişli, sulak bir tepeye yerleştirdik.

51. Ey rasûller! Güzel şeylerden yiyin ve salih amel işleyin. Doğrusu Ben, bütün yaptıklarınızı bilirim.
52. Dininiz eşsiz bir dindir. Ben de Rabbinizim. Öyleyse ancak Ben'den sakının.
53. Dinlerini paramparça ettiler. Her fırka kendindekiyle avunmaktadır.
54. Onları bir süreye kadar sapıklıklarıyla başbaşa bırak.
55-56. Onlar, mal ve evlatları kendilerine iyilik olsun diye verdiğimizi mi sanıyorlar! Hayır, düşünmüyorlar.
57. Rablerinin korkusundan titreyenler,
58. Rablerinin ayetlerine iman edenler,
59. Rablerine ortak koşmayanlar,
60. Onlar verdiklerini Rablerine döneceklerinden dolayı kalpleri ürpererek verirler.
61. İşte hayırlarda yarışanlar ve kazananlar onlardır.
62. Hiç kimseye kaldıramayacağı yükü yüklemeyiz. Katımızda hakkı gösteren bir kitap vardır; onlara asla zulmedilmez.
63. Hayır, onların kalpleri bundan gafildir. Onlar bundan başka ameller de işliyorlar.
64. Azabımız şımarık varlıklılarını yakaladığında hemen feryada başlarlar.
65. "Boşuna feryat etmeyin. Çünkü bugün Bizden yardım görmeyeceksiniz."
66-67. "Ayetlerim size okunduğunda büyüklük taslayıp hezeyanlar savurarak kaçıyordunuz."
68. Kur'an üzerinde düşünmüyorlar mı! Yoksa kendilerine, atalarına gelmeyen bir şey mi geldi!
69. Yoksa rasûllerini tanımıyorlar da onun için mi inkar ediyorlar!
70. Yoksa, "o cinlenmiş biridir" mi diyorlar! Hayır, o onlara hakkı getirdi. Fakat onların çoğu haktan hoşlanmıyor.
71. Eğer hak onların hevalarına uysaydı, gökler, yer ve onlarda bulunanlar fesada uğrardı. Hayır, Biz onlara öğüt verdik. Fakat onlar öğütten yüz çeviriyorlar.

72. Yoksa onlardan bir ücret mi istiyorsun! Halbuki Rabbinin vereceği karşılık daha hayırlıdır. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.

73. Sen onları doğru yola çağırıyorsun.

74. Ama ahirete inanmayanlar, doğru yoldan sapıyorlar.

75. Eğer onlara merhamet edip başlarındaki sıkıntıyı giderseydik yine de azgınlıkları içinde bocalar dururlardı.

76. Andolsun azabımız onları yakaladığı halde, Rablerine ne boyun eğdiler ne de yalvarıp yakardılar.

77. Üzerlerine şiddetli bir azap gönderdiğimizde ümitsiz kalakaldılar.

78. Size kulak, göz ve kalp veren O'dur. Ne kadar az şükrediyorsunuz!

79. Sizi yaratıp yeryüzüne yayan O'dur. Sonunda O'nun huzurunda toplanacaksınız.

80. Yaşatan ve öldüren O'dur. Gecenin ve gündüzün ardarda gelmesi O'nun eseridir. Hiç düşünmüyor musunuz!

81. Hayır; onlar da öncekilerin söylediklerini söylediler.

82. Dediler ki: "Öldüğümüz, toprak ve kemik haline geldiğimiz zaman yeniden mi diriltileceğiz!"

83. "Andolsun daha önce atalarımız da bu tehditle karşılaşmışlardı. Bu, öncekilerin efsanelerinden başka bir şey değildir."

84. De ki: "Eğer biliyorsanız söyleyin: Yeryüzü ve onda bulunanlar kimindir!"

85. "Allah'ındır" diyecekler. "Hala öğüt almayacak mısınız" de.

86. De ki: "Yedi göğün ve yüce arşın Rabbi kimdir!"

87. "Allah'tır" diyecekler. "Hala sakınmayacak mısınız" de.

88. De ki: "Biliyorsanız söyleyin: Her şeye egemen olan, himaye eden, fakat kendisi himayeye muhtaç olmayan kimdir!"

89. "Allah'tır diyecekler. "Öyleyse neden aldanıyorsunuz" de.

90. Hayır, Biz onlara hakkı getirdik. Onlar ise yalancıdırlar.

91. Allah çocuk edinmemiştir. O'ndan başka ilah yoktur. Eğer öyle olsaydı her ilah kendi yarattığını yanına alıp

diğerlerine üstünlük sağlamaya çalışırdı. Allah, onların yakıştırmalarından münezzehtir.

92. Gaybı da şehadeyi de bilen O'dur. O, onların ortak koştuklarından yücedir.

93-94. De ki: "Rabbim! Eğer onlara va'dettiğini bana göstereceksen, beni zalimlerin arasında bırakma."

95. Onlara va'd ettiğimizi sana göstermeye elbette kadiriz.

96. Onların yaptıklarını sabır ve anlayışla karşıla. Biz onların yakıştırmalarını çok iyi biliyoruz.

97-98. De ki: "Rabbim! Şeytanî güçlerin vesvesesinden de etrafımda bulunmalarından da Sana sığınırım."

99-100. Onlardan biri öleceği zaman der ki: "Rabbim! Bana mühlet ver de şimdiye kadar ihmal ettiğim salih amelleri işleyeyim. Hayır, onunki boş bir avuntudur. Tekrar diriltilecekleri güne kadar hayata dönmeleri imkansızdır."

101. Suretlere can verildiği gün dünyadaki yakınlıkları onlara hiçbir fayda sağlamaz. Birbirlerine bir şey de soramazlar.

102-103. Tartıları ağır gelenler kurtulmuş, tartıları hafif gelenler ise hüsrana uğramışlardır. Onlar cehennemde devamlı kalacaklardır.

104. Ateş yüzlerini kavurunca dişleri sırıtıp kalır.

105. Allah: "Ayetlerim size okunduğunda onları yalanlıyordunuz değil mi" der.

106. Derler ki: "Rabbimiz! Arzularımıza yenildik ve doğru yoldan saptık."

107. "Rabbimiz! Bizi buradan çıkar. Eğer tekrar eski tavrımıza dönersek elbette zulmetmiş oluruz."

108. Allah der ki: "Kesin sesinizi, Benimle konuşmayın."

109. "Hani kullarımdan bir grup: 'Rabbimiz! İman ettik, bizi bağışla ve bize merhamet et. Sen, merhamet edenlerin en hayırlısısın' diyordu."

110. "Siz ise onları alaya alıyordunuz. Sonunda bu, öğüdüme kulak asmamanıza sebep oldu. Onlara gülüp durdunuz."

111. "Bugün onlara sabretmelerinin karşılığını vereceğim. İşte kazananlar onlardır."
112. Allah onlara: "Dünyada kaç yıl kaldınız" der.
113. Onlar da: "Bir gün veya daha az. Sayanlara sor"derler.
114. Allah der ki: "Gerçekten pek az kaldınız. Keşke bunu o zaman anlamış olsaydınız."
115. "Sizi boşuna yarattığımızı ve Bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız!"
116. Mutlak egemenlik sahibi olan Allah ne yücedir! O'ndan başka ilah yoktur. O, yüce arşın Rabbidir.
117. Kim Allah'ın yanısıra, elinde hiçbir delil olmadığı halde başka bir ilaha yalvarırsa onun hesabı Rabbine aittir. Doğrusu kafirler iflah olmazlar.
118. De ki: "Rabbim! Beni bağışla ve bana merhamet et. Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın."

24- NÛR SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 64 âyettir. Nüzul Sırası: 102
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Bu, indirip hükümleri genişçe açıkladığımız ve öğüt alacağınız açık ayetler bulunan bir sûredir.
2. Zina eden kadın ve erkeğin her birine yüzer değnek vurun. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız Allah'ın hükmünü uygulama konusunda onlara yumuşaklık göstermeyin. Mü'minlerden bir grup da onların cezalandırılmasına şahit olsun.
3. Bir erkek ancak kendisi gibi şehvetine uyan bir kadınla, bir kadın da ancak kendisi gibi şehvetine uyan bir erkekle zina eder. Zina mü'minlere haram kılınmıştır.
4. Namuslu kadınlara zina isnat edip de dört şahit getiremeyenlere seksen değnek vurun, şahitliklerini de ebedi olarak kabul etmeyin. Çünkü onlar fasıktırlar.
5. Ancak tevbe edip durumlarını düzeltenler müstesna. Doğrusu Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

6. Eşlerine zina isnat edip de şahit getiremeyenler, kendilerinin doğru söylediklerine dair Allah adına dört kez yemin ederler.
7. Beşincisinde de: "Eğer yalan söylüyorsam Allah'ın lanetine uğrayayım" diye yemin etmelidirler.
8. Suçlanan kadın, kocasının, yalancı olduğuna dair Allah adına dört kez yemin ederse cezadan kurtulur.
9. Beşincisinde de: "Eğer kocam doğru söylüyorsa Allah'ın gazabına uğrayayım" demesi gerekir.
10. Eğer Allah'ın üzerinizdeki nimeti ve rahmeti olmasaydı ve Allah tevbeleri kabul eden ve hakîm olmasaydı haliniz nice olurdu!
11. O iftirayı içinizden bir grup attı. Onu aleyhinize sanmayın; o sizin lehinizedir. Onlardan her biri işlediği günahın cezasını çekecektir. Elebaşları ise büyük bir azaba uğrayacaktır.
12. Onu işittiğinizde, siz mü'min erkek ve kadınların hüsnü zanda bulunup: "Bu düpedüz bir ifriradır" demeniz gerekmez miydi!
13. O konuda dört şahit getirmeleri gerekmez miydi! Şahit getiremediklerine göre onlar Allah katında yalancıdırlar.
14. Eğer Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı bu iftirayı yaydığınız için dünyada da ahirette de büyük bir azaba uğrardınız.
15. Onu dilinize dolamıştınız. İçyüzünü bilmediğiniz bir dedikoduyu ağzınızda geveliyor; yaptığınız, Allah katında büyük bir günah olduğu halde siz onu önemsiz sanıyordunuz.
16. Onu işittiğiniz zaman: "Bu konuda konuşmak bize yakışmaz. Hâşâ, bu büyük bir iftiradır" demeniz gerekmez miydi!
17. Eğer mü'min iseniz Allah size böyle bir şeyi bir daha yapmamanızı öğütlüyor.
18. Allah size ayetleri iyice açıklıyor. Allah her şeyi bilir, hakîmdir.

19. Mü'minler arasında hayasızlığın yayılmasını arzu edenler, dünyada da ahirette de can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır. Allah bilir, fakat siz bilmezsiniz.

20. Eğer Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı ve Allah, çok şefkatli ve merhametli olmasaydı haliniz nice olurdu.

21. Ey iman edenler! Şeytan'a uymayın. Kim şeytana uyarsa bilsin ki şüphesiz o, fahşayı ve münkeri emreder. Eğer Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı hiç biriniz ebediyyen arınamazdınız. Fakat Allah dilediğini arındırır. Allah her şeyi işitir ve bilir.

22. İçinizden fazilet ve servet sahibi olanlar yakınlara, düşkünlere ve Allah yolunda hicret edenlere bir şey vermemek için yemin etmesinler. Affetsinler, geçsinler. Allah'ın sizi bağışlamasını istemez misiniz! Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

23. Suçsuz, namuslu mü'min kadınlara iftira atanlar, dünyada da ahirette de lanete uğramışlardır. Onlar, çetin bir azaba uğrayacaklardır.

24. O gün dilleri, elleri ve ayakları yaptıklarına şahitlik edecektir.

25. O gün Allah onlara hak ettikleri cezayı verecek, onlar da Allah'ın va'dinin apaçık hak olduğunu anlayacaklardır.

26. Kötü kadınlar kötü erkeklere, kötü erkekler kötü kadınlara, iyi kadınlar iyi erkeklere, iyi erkekler de iyi kadınlara yaraşır. Bunlar onların iftiralarından uzaktır. Onlar, bağışlanacaklar ve bol rızık kazanacaklardır.

27. Ey iman edenler! Başkalarının evine, sahiplerinden izin almadan ve evdekilere selam vermeden girmeyin. Düşünürseniz bu, sizin için daha hayırlıdır.

28. Eğer kimseyi bulamazsanız izin verilinceye kadar oraya girmeyin. "Dönün" denilirse dönün. Bu sizin için daha hayırlıdır. Allah, yaptıklarınızı çok iyi bilmektedir.

29. Oturulmayan evlere ihtiyaç halinde girmenizde sakınca yoktur. Allah, açığa vurduğunuzu da gizlediğinizi de bilir.

30. Mü'min erkeklere söyle: Gözlerini bakılması haram olanlardan alıkoysunlar, ırzlarını korusunlar. Bu onlar

için daha hayırlıdır. Doğrusu Allah, yaptıklarınızı çok iyi bilmektedir.

31. Mü'min kadınlara da söyle: Gözlerini bakılması haram olanlardan alıkoysunlar, ırzlarını korusunlar. Kendiliğinden görünen kısımları müstesna, zinetlerini göstermesinler. Başörtülerini yakalarının üzerine salsınlar. Zinetlerini kocaları, babaları, kayınbabaları, öz oğulları, üvey oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, Müslüman kadınlar, köleleri, kadınlara karşı arzu duymayan erkek hizmetçiler ve kadınların avret yerlerinin henüz farkına varmamış olan erkek çocuklar dışında kimseye göstermesinler. Gizledikleri zinetleri belli etmek için ayaklarını yere vurarak yürümesinler. Ey mü'minler! Hepiniz Allah'a tevbe edin ki kurtulabilesiniz.

32. Aranızdaki bekarları, salih köle ve cariyelerinizi evlendirin. Eğer fakir iseler, Allah lütfuyla onları zenginleştirir. Allah'ın lütfu boldur ve herşeyi bilir.

33. Evlenmeye güç yetiremeyenler, Allah lütfuyla kendilerini zenginleştirinceye kadar iffetli kalsınlar. Köleleriniz sizinle sözleşme yapmak isterlerse, eğer kendilerinde bir hayır görürseniz onlarla sözleşme yapın. Allah'ın size verdiği maldan onlara da verin. Eğer iffetli kalmak isterlerse dünya hayatının geçici menfaati uğruna cariyelerinizi fuhşa zorlamayın. Kim onları fuhşa zorlarsa bilsin ki zorlanmalarından sonra Allah, onlara karşı çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

34. Andolsun size apaçık ayetler, sizden öncekilerin hayatlarından ibretler ve muttakiler için öğüt indirdik.

35. Allah göklerin ve yerin nûrudur. O'nun nûrunun misali, içinde ışık olan bir kandil yuvasına benzer. Işık camdan bir muhafaza içindedir. Cam ise sanki inci gibi parlayan bir yıldızdır. Yakıtını doğuya da batıya da mahsus olmayan ve hiç ateş dokunmasa bile ışıltı verecek bir yağı olan mübarek bir zeytin ağacından sağlar. Nûr üzerine

nûr... Allah, dilediğini nûruna iletir. Allah, insanlara misaller verir. O, her şeyi bilir.

36. Allah'ın, yapılmasına ve içinde adının anılmasına izin verdiği mescitlerde insanlar sabah akşam Allah'ı tesbih eder.

37. Onları ne ticaret ne de alış veriş, Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekat vermekten alıkoyar. Onlar, yüreklerin ağza geleceği ve gözlerin döneceği günden korkarlar.

38. Allah, onların işlediklerinin karşılığını en güzel şekilde verecek ve lütfuyla daha da artıracaktır. Allah dilediğini hesapsızca rızıklandırır.

39. Kafirlerin amelleri, çöldeki susuz kimsenin uzaktan su sandığı seraba benzer. Yanına geldiğinde hiçbir şey bulamaz ve orada Allah'ı bulur. Allah da onun hesabını görür. Allah, hesabı çabuk görür.

40. Yahut engin denizdeki dağ gibi dalgaların birbirini izlediği, onları da bulutların örttüğü karanlıklara benzer. Zifiri karanlık...Öyle ki neredeyse insan uzattığı elini bile göremez. Allah'ın hidayete eriştirmediği kimse doğru yolu bulamaz.

41. Göklerdeki ve yerdeki varlıkların ve havada uçan kuşların Allah'ı tesbih ettiğini görmez misin! Hepsi de salâtını ve tesbihini bilir. Allah, onların yaptıklarını çok iyi bilmektedir.

42. Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ındır. Dönüş Allah'adır.

43. Allah'ın, bulutları sürerek üstüste yığdığını, sonra da yoğunlaştırdığını görmez misin! Sonra onlardan yağmur yağdığını görürsün. Yine O, gökten, dolu yüklü dağ gibi bulutları indirir de ondan dilediğinin başına dolu yağdırır, onu dilediğinden de uzak tutar. Şimşeğin parıltısı neredeyse gözleri alacak.

44. Allah, geceyi gündüze, gündüzü geceye çevirir. Doğrusu bunda basiret sahipleri için ibretler vardır.

45. Allah her canlıyı sudan yarattı. Onlardan kimi karnı üzerinde sürünmekte, kimi iki ayağıyla kimi de dört ayağıyla yürümektedir. Allah dilediğini yaratır. Allah her şeye kadirdir.
46. Andolsun Biz, apaçık ayetler indirdik. Allah dilediğini doğru yola iletir.
47. "Allah'a ve rasûlüne inandık ve itaat ettik" dedikten sonra içlerinden bir kısmı yüz çevirdi. Onlar zaten mü'min değillerdi.
48. Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve rasûlüne çağrıldıklarında içlerinden bir grup yüz çevirir.
49. Eğer hüküm lehlerine olsaydı ona boyun eğerek hemen gelirlerdi.
50. Kalplerinde hastalık mı var, yoksa şüphe mi ediyorlar! Yoksa Allah ve rasûlünün kendilerine haksızlık edeceğinden mi korkuyorlar! Hayır, onlar zalimlerin ta kendileridirler.
51. Aralarında hükmedilmesi için Allah'a ve rasûlüne çağrıldıklarında mü'minlerin sözü ancak: "İşittik ve itaat ettik" demektir. İşte kurtulanlar onlardır.
52. Kim Allah'a ve rasûlüne itaat eder, Allah'tan korkar ve sakınırsa işte kurtuluşa erenler onlardır.
53. Emrettiğin takdirde hemen savaşa çıkacaklarına bütün güçleriyle Allah'a yemin ettiler. "Yemin etmeyin, itaatiniz ortadadır. Doğrusu Allah, yaptıklarınızdan haberdardır" de.
54. De ki: "Allah'a ve rasûlüne itaat edin." Eğer yüz çevirirseniz, o kendi üzerine düşenden, siz de kendi üzerinize düşenden sorumlusunuz. Eğer ona itaat ederseniz doğru yolu bulursunuz. Rasûle düşen yalnızca apaçık tebliğdir.
55. Allah, içinizden iman edip sâlih amel işleyenleri, kendilerinden öncekileri egemen kıldığı gibi yeryüzüne egemen kılacağını, onlar için razı olduğu dini güçlendireceğini ve korkularını güvene çevireceğini va'detmiştir. On-

lar ancak Bana kulluk ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Bundan sonra kim küfrederse işte onlar fasıkların ta kendileridir.

56 Namazı kılın, zekâtı verin ve rasûle itaat edin ki merhamet olunasınız.

57. Kâfirler yeryüzünde Bizi aciz bırakacaklarını sanmasınlar. Onların varacakları yer ateştir. Orası ne kötü yerdir!

58. Ey iman edenler! Hizmetçileriniz ve henüz büluğa ermemiş çocuklarınız, şu üç vakitte odanıza girecekleri zaman sizden izin istesinler. Sabah namazından önce, öğle sıcağında soyunduğunuzda ve yatsı namazından sonra. Bunlar çıplak olabileceğiniz üç vakittir. Bunların dışında size de onlara da günah yoktur. Birbirinizin yanına serbestçe girebilirsiniz. Allah size ayetlerini böyle açıklıyor. Allah herşeyi bilir, hakîmdir.

59. Çocuklarınız ergenlik çağına girince, büyüklerinin izin istediği gibi izin istesinler. Allah size ayetlerini açıklıyor. Allah her şeyi bilir, hakimdir.

60. Hayızdan kesilmiş ve evlilik isteği kalmamış yaşlı kadınların, zinetlerini göstermemek şartıyla dış giysilerini çıkarmalarında bir sakınca yoktur. Fakat iffetli davranmaları kendileri için daha hayırlıdır. Allah her şeyi işitir ve bilir.

61. Kendi evinizde, babanızın, annenizin, erkek kardeşlerinizin, kız kardeşlerinizin, amcalarınızın, halalarınızın, dayılarınızın evlerinde, anahtarı elinizde bulunan evlerde ve yakın arkadaşlarınızın evlerinde yemek yemenizde bir mahzur olmadığı gibi körün, topalın ve hastanın yemesinde de bir mahzur yoktur. Ayrı ayrı veya hep beraber yemenizde de bir mahzur yoktur. Bir eve girdiğiniz zaman din kardeşlerinize Allah katından esenlik, bereket ve iyilik dileği ile selam verin. Allah aklınızı kullanasınız diye ayetlerini işte böyle açıklıyor.

62. Mü'minler, Allah'a ve rasûlüne iman eden, toplumsal bir faaliyet için bir araya geldiklerinde o izin vermedikçe ay-

rılmayan kimselerdir. Allah'a ve rasûlüne iman eden kimseler, senden izin isterler. Bazı işleri için izin istedikleri zaman onlardan dilediğine izin ver, onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

63. Rasûlün çağrısını içinizden herhangi birinin çağrısıyla bir tutmayın. Allah, içinizden birbirlerinin arkasına gizlenerek sıvışanları biliyor. Onun emrine karşı gelenler, bir fitneye yahut can yakıcı bir azaba uğramaktan korksunlar.

64. Dikkat edin, göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. O, bütün yaptıklarınızı bilir. O,kendisine döndürüldükleri gün işledikleri amelleri onlara haber verecektir. Allah her şeyi bilir.

25- FURKAN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 77 âyettir. Nüzul Sırası: 42
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Âlemleri uyarması için kuluna Furkan'ı indirenin şânı ne yücedir!

2. Göklerin ve yerin egemenliği O'nundur; çocuk edinmemiştir, egemenliğinde ortağı yoktur. Her şeyi yaratmış ve bir ölçüye göre takdir etmiştir.

3. O'nun yanısıra, hiçbir şey yaratamayan, üstelik kendileri yaratılan, kendilerine bir fayda da zarar da veremeyen; öldürmeye yaşatmaya ve yeniden diriltmeye muktedir olmayan ilahlar edindiler.

4. Kâfirler: "Bu Kur'an düpedüz bir uydurmadır. Onu kendisi uydurmuş, başka bir topluluk da ona yardım etmiştir" diyerek ağır bir zulüm işlemişler ve büyük yalan uydurmuşlardır.

5. Yine: "Bu eskilerin efsaneleridir. Onu yazdırmış, sabah akşam kendisine okunmaktadır" dediler.

6. De ki: "Onu göklerdeki ve yerdeki gizlilikleri bilen indirmiştir. Çünkü O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

7. Dediler ki: "Bu nasıl rasûl ki yemek yiyor ve çarşılarda geziyor! O'na, kendisiyle beraber uyarması için bir melek indirilmesi gerekmez miydi!"
8. "Yahut ona bir hazine indirilmeli ya da mahsulünden faydalanacağı bir bahçesi olmalıydı." Zâlimler: "Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz" dediler.
9. Sana nasıl misaller getirdiklerine bir bak! Artık sapmışlardır; doğru yolu bulamazlar.
10. Eğer O münezzeh dilerse sana bundan daha hayırlısını, altlarından ırmaklar akan cennetler, köşkler verebilir.
11. Hayır; onlar kıyameti yalanladılar. Biz de kıyameti yalanlayanlara çılgın alevli bir ateş hazırladık.
12. O ateşi uzaktan gördüklerinde onun öfkesini ve uğultusunu işitirler.
13. Zincirlerle bağlı olarak onun dar bir yerine atıldıklarında, orada helak olmayı dilerler.
14. "Bugün bir kez helak olmayı değil, bin kez helak olmayı dileyin."
15. De ki: "Bu mu daha hayırlı, yoksa mükâfat ve dönüş yeri olarak muttakilere va'dedilen temelli cennet mi!"
16. Orada, dilediklerine kavuşur ve temelli kalırlar. Bu, Rabbinin kesin bir va'didir.
17. Onları ve Allah'ın yanısıra kulluk ettiklerini topladığı gün, kulluk edilenlere: "Bu kullarımı siz mi saptırdınız yoksa kendileri mi saptı!" der.
18. Derler ki: "Seni tenzih ederiz. Senden başka velî edinmek bize yaraşmaz. Fakat Sen, onları ve atalarını nimetler içinde yaşattın da verilen öğüde kulak asmayarak helakı hak ettiler."
19. Allah, müşriklere: "Kulluk ettikleriniz de iddianızı çürüttü. Artık ne bir yardım görebilirsiniz ne de vereceğiniz fidye kabul edilir. Aranızdan zulmedenlere büyük bir azap tattıracağız" der.
20. Senden önce gönderdiğimiz bütün rasûller de yemek yer ve çarşılarda gezerlerdi. Sabredecek misiniz diye sizi bir-

birinizle imtihan etmekteyiz. Rabbin her şeyi görmektedir.

21. Bizimle karşılaşmayı ummayanlar: "Bize melekler indirilmeli yahut Rabbimizi görmeli değil miydik"dediler. Andolsun kendi kendilerine büyüklük tasladılar ve azdıkça azdılar.

22. Melekleri gördükleri gün mücrimlere müjde verilmeyecek. Melekler onlara: "Siz herşeyden mahrum bırakıldınız"diyecekler.

23. İşledikleri her ameli değerlendirip toz gibi savururuz.

24. O gün cennetliklerin kalacakları yer de dinlenecekleri yer de daha güzeldir.

25. O gün gök yarılır. Melekler bulutların arasından bölük bölük indirilir.

26. O gün gerçek egemenlik Rahman'ındır. O gün, kafirler için çetin bir gündür.

27. Zalim o gün pişmanlığından ellerini ısırarak der ki: "Keşke rasûle uymuş olsaydım."

28. "Yazıklar olsun bana, keşke filanı dost edinmeseydim."

29. "Beni, bana gelen zikirden o alıkoydu. Zaten şeytan insanı yüzüstü bırakır."

30. Rasûl: "Rabbim! Kavmim, bu Kur'an'ın davetine kulak asmadı" der.

31. İşte böyle. Biz her nebiye mücrimleri düşman yaptık. Yol gösterici ve yardım edici olarak Rabbin yeter.

32. Kafirler: "Kur'an ona bir defada indirilmeli değil miydi!" dediler. Onu sana kalbini pekiştirmek için bir bütünün parçaları halinde, bölüm bölüm indirdik.

33. Sana getirdikleri her misale karşı, Biz mutlaka hakkı ve en güzel açıklamayı getiririz.

34. Yerleri en kötü, yolları da en sapık olanlar yüzüstü cehenneme atılacak olanlardır.

35. Andolsun ki Mûsâ'ya Kitap verdik ve onu kardeşi Harun'la destekledik.

36. "Ayetlerimizi yalanlayan kavme gidin" dedik. Sonunda onları yerle bir ettik.

37. Nûh kavmini de rasûlleri yalanladıklarında suda boğduk ve insanlar için ibret kıldık. Zalimlere can yakıcı bir azap hazırladık.

38. Âd'ı, Semûd'u, Ress'lileri ve onların arasındaki birçok nesli de helâk ettik.

39. Hepsine de uyarıcı gönderip öğüt verdik, sonra da köklerini kestik.

40. Andolsun ki onlar, üzerine bela yağmış kasabaya uğradılar. Gördüklerinden ibret almadılar mı! Hayır, onlar yeniden dirileceklerine inanmıyorlar.

41. Seni her gördüklerinde: "Allah, rasûl olarak bunu mu gönderdi" diyerek seninle alay ederler.

42. "İlahlarımıza bağlılıkta direnmeseydik neredeyse bizi onlardan uzaklaştıracaktı" derler. Azabı gördüklerinde kimin yolunun daha sapık olduğunu anlayacaklardır.

43. Hevâsını ilah edineni gördün mü! Ona sen mi vekîl olacaksın!

44. Yoksa sen onların çoğunun kulak veren ve aklını kullanan kimseler olduğunu mu sanıyorsun! Onlar hayvanlar gibidir, hatta daha da akılsızdırlar.

45. Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını görmez misin! Dileseydi onu sabit kılardı. Güneşi gölgeye sebep kıldık.

46. Sonra onu yavaş yavaş çekip aldık.

47. Geceyi karanâlık kılan, uykuyu dinlenme, gündüzü de çalışma zamanı olarak takdir eden O'dur.

48-49. Rüzgarları rahmetinin müjdecisi olarak gönderen O'dur. Ardından onunla ölü bir beldeyi diriltmek, yarattığımız pek çok hayvan ve insanın su ihtiyacını karşılamak için gökten tertemiz su indirdik.

50. Andolsun ki öğüt almaları için yağmuru yeryüzüne dağıtıyoruz. Fakat insanların çoğu küfürde ısrar ediyor.

51. Dileseydik her kasabaya bir uyarıcı gönderirdik.

52. Sakın kafirlere itaat etme. Onlara karşı Kur'an'la bütün gücünü kullanarak cihad et.

53. Biri tatlı, diğeri tuzlu iki suyu salıp karışmamaları için aralarına engel koyan O'dur.

54. İnsanı nutfeden yaratıp ona soy sop veren O'dur. Rabbin herşeye kadirdir.
55. Allah'ın yanısıra, kendilerine fayda da zarar da veremeyen şeylere kulluk ederler. Kafirler, Rabbinin düşmanlarına arka çıkar.
56. Seni ancak müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.
57. "Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum, dileyen Rabbine giden bir yol tutsun" de.
58. Ölümsüz olan diriye tevekkül et ve O'nu hamd ile tesbih et. Kullarının günahlarından haberdar olarak O yeter.
59. O, gökleri, yeri ve onların arasındakileri altı günde yaratmış, sonra da arşa istiva etmiştir. O Rahman'dır. Bunu bir bilene sor.
60. Onlara: "Rahman'a secde edin" denildiği zaman bu onların inadını artırır: "Rahman da kim! Senin emrettiğine secde eder miyiz" derler.
61. Gökte burçlar var eden; ışık ve ısı saçan güneşi ve aydınlatıcı ayı yaratanın şanı ne yücedir!
62. Öğüt almak ve şükretmek isteyenler için geceyle gündüzü peşpeşe getiren O'dur.
63. Rahman'ın kulları yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürürler. Cahiller kendilerine sataştıklarında, "selam" derler.
64. Gecelerini, Rablerine secde ve kıyam ederek geçirirler.
65. "Rabbimiz! Bizi cehennem azabından koru. Çünkü onun azabı sürekli ve helak edicidir"derler.
66. Orası ne kötü bir yer, ne kötü bir barınaktır!
67. Onlar, harcadıklarında ne israf ederler ne de cimrilik. İkisinin arasında bir yol tutarlar.
68. Allah'ın yanısıra başka bir ilaha yalvarmazlar. Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı cana, haksız yere kıymazlar. Zina etmezler. Kim böyle yaparsa cezasını görür.
69. Kıyamet günü ona kat kat azap edilir. Alçaltılmış olarak cehennemde temelli kalır.
70. Ancak tevbe eden ve iman edip salih amel işleyenler müstesna. Allah onların kötülüklerini iyiliğe dönüştürecektir. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

71. Kim tevbe edip salih amel işlerse doğrusu o, makbul bir tevbe ile Allah'a yönelmiş olur.
72. Onlar yalan yere şahitlik etmezler. Faydasız bir söz işittiklerinde oradan vakarla uzaklaşırlar.
73. Kendilerine Rablerinin ayetleri hatırlatıldığında onlara karşı kör ve sağır kesilmezler.
74. "Rabbimiz! Bize eşlerimizden ve soylarımızdan kendileriyle iftihar edebileceğimiz kimseler bağışla. Bizi muttakilere önder yap" derler.
75. İşte onlar, sabretmelerine karşılık cennette özel konaklarda ağırlanırlar. Orada selam ve iyilik dileğiyle karşılanırlar.
76. Orada temelli olarak kalırlar.Yerleri ve barınakları ne güzeldir!
77. De ki: "Kulluğunuz olmasa Rabbim size ne diye değer versin. Fakat yalanladınız; bu yüzden azap yakanızı bırakmayacaktır."

26- ŞUARÂ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 227 âyettir. Nüzul Sırası: 47
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Tâ, sîn, mîm.
2. Bunlar, apaçık Kitab'ın âyetleridir.
3. İman etmiyorlar diye neredeyse kendini helak edeceksin.
4. Dileseydik onlara gökten bir ayet indirirdik de ona boyun eğmek zorunda kalırlardı.
5. Rahman'ın her uyarısından mutlaka yüz çevirirler.
6. Yalanladılar. Alay ettikleri şeyin haberleri yakında kendilerine gelecektir.
7. Yeryüzünde nice güzel bitki bitirdiğimizi görmüyorlar mı!
8. Doğrusu bunda ayetler vardır. Ama çokları iman etmez.
9. Doğrusu Rabbin üstündür, çok merhametlidir.
10-11. Bir zamanlar Rabbin Mûsâ'ya: "Zalim kavme git" diye vahyetmişti. "Fir'avn kavmine... Sakınmazlar mı!"

12. Dedi ki: "Rabbim! Doğrusu beni yalanlamalarından korkuyorum."
13. "Göğsüm daralıyor, dilim tutuluyor. Harun'u da benimle gönder."
14. "Ayrıca onların bana isnad ettikleri bir suç var. Bu nedenle beni öldürmelerinden korkuyorum."
15. Allah dedi ki: "Hayır! Ayetlerimle gidin. Biz sizinle birlikteyiz. Sizi gözetip destekleyeceğiz."
16. Fir'avn'a gidip deyin ki: "Biz âlemlerin Rabbinin rasûlleriyiz."
17. "İsrailoğullarını bizimle gönder."
18-19. Fir'avn: "Seni çocukken biz yetiştirmedik mi! Yıllarca aramızda kaldığın halde yapacağını yaptın. Sen nankörün birisin" dedi.
20. Mûsâ dedi ki: "Onu yaptığım zaman cahildim."
21. "Sizden korkunca da yanınızdan kaçtım. Rabbim bana hüküm verdi ve beni rasûl yaptı."
22. "Başıma kaktığın bu nimet, İsrailoğullarını köleleştirmen yüzündendir.
23. Fir'avn: "Âlemlerin Rabbi de nedir?" dedi.
24. Mûsâ: '"Eğer kesin olarak inanacaksanız O, göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir" dedi.
25. Fir'avn, etrafındakilere: "Neler söylediğini duyuyor musunuz" dedi.
26. Mûsâ: "O, sizin de Rabbiniz, atalarınızın da Rabbidir"dedi.
27. Fir'avn: "Doğrusu size gönderilen rasûl cinlenmiştir" dedi.
28. Mûsâ: "Eğer düşünürseniz O'nun, doğunun, batının ve ikisi arasındakilerin Rabbi olduğunu anlarsınız" dedi.
29. Fir'avn: "Eğer benden başkasını ilah edinirsen seni mutlaka hapse attırırım" dedi.
30. Mûsâ: "Sana apaçık bir delil getirmiş isem de mi" dedi.
31. Fir'avn: "Eğer doğru söylüyorsan göster bakalım" dedi.
32. Bunun üzerine Mûsâ deyneğini attı. O da hemen gerçek bir yılan oluverdi.

33. Elini çıkardı, bembeyaz göründü.
34-35. Fir'avn, çevresindeki ileri gelenlere dedi ki: "Bu adam sihriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak isteyen usta bir sihirbaz. Ne tavsiye edersiniz?"
36-37. Dediler ki: "Onu ve kardeşini alıkoy, şehirlere de adam gönder, bütün usta sihirbazları toplayıp getirsinler."
38. Sihirbazlar kararlaştırılan yer ve zamanda toplandılar.
39. Halka: "Haydi siz de toplanın" denildi.
40. Halk: "Eğer büyücüler galip gelirse biz de onlara uyarız"dedi.
41. Sihirbazlar Fir'avn'a: "Eğer biz galip gelirsek bize mükâfat verilecek değil mi?" dediler.
42. Fir'avn: "Evet, o zaman siz yakınlarımdan olacaksınız"dedi.
43. Mûsâ onlara: "Haydi ne hüneriniz varsa ortaya koyun"dedi.
44. "Fir'avn'ın azâmetine andolsun ki biz galip geleceğiz" diyerek iplerini ve değneklerini attılar.
45. Mûsâ da deyneğini attı. Değnek, onların gözboyamak için ortaya attıklarını yutuverdi.
46-48. Büyücüler secdeye kapanarak: "Âlemlerin Rabbine, Mûsâ ve Hârun'un Rabbine iman ettik" dediler.
49. Fir'avn: "Ben size izin vermeden ona iman mı ettiniz! Öyleyse o size sihir öğreten ustanızdır. Yakında anlayacaksınız. Andolsun, ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim ve hepinizi astıracağım"dedi.
50. Sihirbazlar: "Hiç önemli değil. Biz zâten Rabbimize döneceğiz" dediler.
51. "Mü'minlerin ilki olduğumuz için Rabbimizin hatalarımızı bağışlayacağını umarız".
52. Mûsâ'ya: "Kullarımı geceleyin yola çıkar. Çünkü siz, takip edileceksiniz"diye vahyettik.
53. Fir'avn, şehirlere adamlar gönderdi.
54. "Bunlar bir avuç azınlıktır"
55. "Fakat bizi öfkelendiriyorlar"

56. "Biz ise tedbirli ve uyanık bir topluluğuz" dedi.
57. Derken, onları bahçelerden ve pınar başlarından çıkardık.
58. Hazinelerden ve güzel yerlerden de.
59. Buralara İsrailoğullarını mirasçı kıldık.
60. Güneş doğarken onların ardına düştüler.
61. İki topluluk birbirini gördüğünde Mûsâ ile birlikte olanlar: "Eyvah yakalandık!" dediler.
62. Mûsâ: "Hayır, Rabbim benimledir; bana mutlaka yol gösterecektir" dedi.
63. Mûsâ'ya "Deyneğinle denize vur" diye vahyettik. Deniz yarılıp dağ gibi iki parçaya ayrıldı.
64. Peşlerindekileri de oraya yaklaştırdık.
65. Mûsâ'yı ve beraberindekileri kurtardık.
66. Diğerlerini de suda boğduk.
67. Şüphesiz bunda bir ayet vardır, fakat çokları inanmazlar.
68. Doğrusu Rabbin azizdir, çok merhametlidir.
69. Onlara İbrahim'in kıssasını da anlat.
70. Babasına ve kavmine: "Neye kulluk ediyorsunuz!" demişti.
71. "Putlara tapıyoruz, onlara bağlılık gösteriyoruz" dediler.
72. İbrahim: "Çağırdığınızda sizi işitirler mi!"
73. "Yahut size fayda veya zarar verebilirler mi!" dedi.
74. "Hayır, fakat atalarımızdan böyle gördük" dediler.
75-76. İbrahim: "Siz ve atalarınız neye kulluk ettiğinizin farkında mısınız!"dedi.
77. "Doğrusu onlar benim düşmanımdır. Ancak âlemlerin Rabbi müstesna."
78-82. "Beni yaratan ve doğru yola ileten O'dur. Bana yiyecek ve içecek veren O'dur. Hastalandığım zaman şifa veren O'dur. Beni öldürecek, sonra da diriltecek olan O'dur. Hesap günü hatalarımı bağışlayacağını umduğum da O'dur."
83. "Rabbim! Bana hüküm ver ve beni salihlerden eyle."
84. "Gelecek nesiller arasında güzel bir şekilde anılmamı sağla."

85. "Beni nimet cennetlerinin varislerinden kıl."
86. "Babamı da bağışla, çünkü o sapıklardandır."
87. "İnsanların yeniden diriltilecekleri gün beni utandırma."
88-89. "Malın ve oğulların fayda vermediği gün... Ancak Allah'a
iman dolu bir kalple gelenler müstesna."
90. O gün cennet muttakilere yaklaştırılır.
91. Cehennem de sapıklara gösterilir.
92-93. Onlara: "Allah'ın yanısıra kulluk ettikleriniz nerede! Si-
ze veya kendilerine yardım edebiliyorlar mı!" denilir.
94. Sapıklar ve ilahları tepetaklak cehenneme atılırlar.
95. İblisin bütün ordusu da.
96. Orada birbirleriyle tartışarak derler ki:
97. "Allah'a yemin olsun, biz derin bir sapıklık içindeydik."
98. "Sizi âlemlerin Rabbine denk tutmuştuk."
99. "Bizi saptıranlar mücrimlerden başkası değildir."
100. "Şimdi bize şefaat edecek hiç kimse yok."
101. "Himaye edecek bir dostumuz da."
102. "Keşke bir daha dünyaya dönsek de mü'minlerden ol-
sak."
103. Doğrusu bunda ayetler vardır. Fakat çokları iman etmez.
104. Doğrusu Rabbin azizdir, çokmerhametlidir.
105. Nuh kavmi de rasûlleri yalanladı.
106. Kardeşleri Nuh onlara: "Sakınmaz mısınız!" demişti.
107. "Doğrusu ben, size gönderilmiş güvenilir bir rasûlüm."
108. "Allah'tan korkun ve bana itaat edin."
109. "Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ec-
rim, âlemlerin Rabbine aittir."
110. "O halde Allah'tan korkun ve bana itaat edin."
111. Dediler ki: "Sana hep ayak takımı uymuşken hiç sana
inanır mıyız!"
112. Dedi ki: "Ben onların yaptıklarından sorumlu değilim."
113. "Onların hesapları Rabbime aittir. Keşke bilseniz."
114. "Mü'minleri de yanımdan kovamam."
115. "Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım."
116. Dediler ki: "Ey Nuh! Eğer bu davadan vazgeçmezsen
mutlaka taşlanacaksın."

117. Nuh dedi ki: "Rabbim! Kavmim beni yalanladı."
118. "Aramızda Sen hüküm ver. Beni ve benimle birlikte olan mü'minleri kurtar."
119. Onu ve beraberindekileri, dolu bir gemide taşıyarak kurtardık.
120. Diğerlerini de suda boğduk.
121. Doğrusu bunda ayetler vardır, fakat çokları iman etmez.
122. Doğrusu Rabbin azizdir, çok merhametlidir.
123. Âd da rasûlleri yalanladı.
124. Kardeşleri Hûd, onlara: "Sakınmaz mısınız!" demişti.
125. "Doğrusu ben, size gönderilmiş güvenilir bir rasûlüm".
126. "O halde Allah'tan korkun ve bana itaat edin."
127. "Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ecrim âlemlerin Rabbine aittir."
128. "Her tepeye bir anıt dikip oyalanıyor musunuz!"
129. "Bu yapıların sizi ebedi kılacağını mı sanıyorsunuz!"
130. "Yakaladığınız zaman zorbalar gibi mi yakalıyorsunuz!"
131. "Allah'tan korkun ve bana itaat edin."
132. "Size bildiğiniz nimetleri verenden sakının."
133. "Ki o size hayvanlar ve oğullar bağışladı.
134. "Bahçeler ve pınarlar..."
135. Doğrusu ben, büyük bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum."
136. Dediler ki: Öğüt versen de vermesen de bizim için birdir."
137. "Bu öncekilerin uydurmalarından başka bir şey değildir."
138. "Biz azaba uğratılacak da değiliz."
139. Böylece onu yalanladılar. Biz de onları helak ettik. Doğrusu bunda ayetler vardır. Fakat çokları iman etmez.
140. Doğrusu Rabbin azizdir, çok merhametlidir.
141. Semûd da rasûlleri yalanladı.
142. Kardeşleri Salih, onlara: "Sakınmaz mısınız" demişti.
143. "Doğrusu ben, size gönderilmiş güvenilir bir rasûlüm."
144. "Öyleyse Allah'tan korkun ve bana itaat edin.
145. "Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ecrim âlemlerin Rabbine aittir."

146. "Burada güven içinde bırakılacağınızı mı sanıyorsunuz!"
147-148. "Bahçelerde ve pınar başlarında, ekinler ve lezzetli hurmalar arasında..."
149. "Dağlarda ustalıkla evler mi yapıyorsunuz!"
150. "Allah'tan korkun ve bana itaat edin."
151-152. "Yeryüzünde fesat çıkaran ve ıslaha çalışmayan müsriflerin emrine itaat etmeyin."
153. Dediler ki: "Doğrusu sen, büyülenmiş birisin."
154. "Sen de bizim gibi bir insansın. Eğer doğru söylüyorsan bize bir ayet getir."
155. "İşte size dişi deve... Su içme sırası bir gün onun, bir gün sizin."
156. "Sakın ona bir kötülük yapmayın, yoksa büyük günün azabına uğrarsınız."
157. Buna rağmen onu boğazladılar, ama pişman oldular.
158. Azap onları yakalayıverdi. Doğrusu bunda ayetler vardır. Fakat çokları iman etmez.
159. Doğrusu Rabbin azizdir, çok merhametlidir.
160. Lût kavmi de rasülleri yalanladı.
161. Kardeşleri Lût onlara: "Sakınmaz mısınız" demişti.
162. "Ben size gönderilmiş güvenilir bir rasûlüm."
163. "Allah'tan korkun ve bana itaat edin."
164. "Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ecrim âlemlerin Rabbine aittir."
165-166. "Siz Rabbinizin sizin için yarattığı eşleri bırakıp erkeklere mi yaklaşıyorsunuz! Hayır, siz haddi aşan bir toplumsunuz."
167. Dediler ki: "Ey Lût! Eğer bu davadan vazgeçmezsen mutlaka sürgün edileceksin."
168. Lût dedi ki: "Doğrusu ben bu yaptığınızdan nefret etmekteyim."
169. "Rabbim! Beni ve ehlimi onların uğrayacakları cezadan koru."
170. Biz de onu ve taraftarlarını kurtardık.
171. Helak olacaklar arasında kalan bir koca karı hariç,

172. Diğerlerinin kökünü kestik.
173. Üzerlerine müthiş bir yağmur yağdırdık. Uyarılıp da yola gelmeyenlerin cezası ne kötü oldu!
174. Doğrusu bunda ayetler vardır. Fakat çokları iman etmez.
175. Doğrusu Rabbin azizdir, çok merhametlidir.
176. Eyke halkı da rasûlleri yalanladı.
177. Şuayb onlara demişti ki: "Sakınmaz mısınız!"
178. "Ben size gönderilmiş güvenilir bir rasûlüm."
179. "O halde Allah'tan korkun ve bana itaat edin."
180. "Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ecrim, âlemlerin Rabbine aittir.
181. "Ölçüyü tam yapın, eksik tartanlardan olmayın."
182. "Doğru tartı ile tartın."
183. "İnsanların hakkını yemeyin. Yeryüzünde azıp fesat çıkarmayın."
184. "Sizi de sizden önceki nesilleri de yaratan Allah'tan korkun."
185. Dediler ki: "Doğrusu sen, büyülenmiş birisin."
186. "Sen de bizim gibi bir insansın. Bu nedenle seni yalancı sanıyoruz."
187. "Doğru söylüyorsan gökten üzerimize azap indir."
188. Dedi ki: "Rabbim yaptıklarınızı çok iyi bilmektedir."
189. Yine de onu yalanladılar. Bulutlu günün azabı onları yakalayıverdi. Doğrusu o günün azabı çok çetindi.
190. Doğrusu bunda ayetler vardır. Fakat çokları iman etmez.
191. Doğrusu Rabbin azizdir, çok merhametlidir.
192. Bu Kur'an âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir.
193. Onu Rûhu'l-Emin indirdi.
194. Uyarıcılardan olman için, kalbine.
195. Apaçık bir Arapçayla.
196. Bu husus, öncekilerin Kitaplarında da anlatılmıştır.
197. İsrailoğulları âlimlerinin bu gerçeği bilmeleri onlar için yeterli değil mi!
198-199. Eğer Kur'an'ı bir yabancıya indirseydik de onu kendilerine okusaydı yine de ona inanmazlardı.

200. Böylece onu mücrimlerin kalbine soktuk.
201. Bu nedenle mücrimler, can yakıcı azabı görmedikçe Kur'an'ın hak olduğuna inanmazlar.
202. Azap onları ummadıkları bir sırada ansızın yakalar.
203. O zaman: "Bize mühlet verilir mi!" derler.
204. Azâbımızı acele isteyen onlar değil miydi!
205-206. Düşün bir kere! Onları yıllarca refah içinde yaşatsak bile kendilerine va'dedilen başlarına mutlaka gelecektir.
207. Refah içinde yaşamış olmaları onlara hiçbir fayda sağlamaz.
208-209. Öğüt veren uyarıcılar göndermeden hiçbir beldeyi helak etmeyiz. Biz zalim değiliz.
210. Kur'an'ı şeytanlar indirmedi.
211. Bu onlara düşmez; zaten yapamazlar da.
212. Çünkü onlar vahyi dinlemekten alıkonmuşlardır.
213. Sakın Allah'ın yanısıra başka ilahlara yalvarma. Yoksa azaba uğrarsın.
214. Öncelikle yakın akrabanı uyar.
215. Sana uyan mü'minlere kanat ger.
216. Eğer sana karşı gelirlerse: "Ben sizin yaptıklarınızdan uzağım" de.
217. Aziz ve rahim olana tevekkül et.
218-219. O tek başına namaz kıldığını da secde edenlere katıldığını da görmektedir.
220. Çünkü O her şeyi işitir ve bilir.
221. De ki: "Şeytanların kime ineceğini size haber vereyim mi!"
222. Onlar, iftiracı günahkarlara iner.
223. Çünkü onlar şeytanlara kulak verirler. Zaten çokları yalancıdır.
224. Şairlere sadece azgınlar uyar.
225-226. Onların boş işlerle uğraşarak, vehmedip durduklarını ve yapmadıklarını söylediklerini görmez misin!
227. Ancak iman edip salih amel işleyen, Allah'ı çokça anan ve zulme uğradıklarında onu ortadan kaldırmak için savaşanlar müstesna. Zalimler, nasıl bir inkılapla devrileceklerini yakında anlayacaklardır.

27- NEML SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 93 âyettir. Nüzul Sırası: 48
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Tâ, sîn. Bunlar Kur'an'ın, apaçık Kitab'ın ayetleridir.
2. Mü'minlere yol gösterici ve müjde olarak indirilmiştir.
3. Onlar namazı kılarlar, zekatı verirler, ahirete de kesin olarak inanırlar.
4. Ahirete iman etmeyenlere yaptıklarını süslü göstermişizdir. Bu yüzden bocalayıp dururlar.
5. İşte onlar ağır bir azaba uğrayacaklardır. Ahirette en çok ziyana uğrayacak olanlar da onlardır.
6. Bu Kur'an sana, hakim ve herşeyi bilen Allah katından indirilmektedir.
7. Bir zamanlar Mûsâ, ailesine: "Ben bir ateş gördüm; ya oradan size bir haber getiririm ya da ısınmanız için tutuşmuş bir odun" demişti.
8. Oraya yaklaştığında hem ateşin hem de çevresindekilerin mukaddes kılındığı bildirildi. Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir!
9. "Ey Mûsâ! Şüphesiz Ben, aziz ve hakim olan Allah'ım"
10. "Değneğini at." Mûsâ, onun bir yılan gibi hareket ettiğini görünce arkasına bakmadan dönüp kaçtı. "Ey Mûsâ, korkma; Benim katımda rasûller korkmaz."
11. "Ancak zalimler müstesna. Ama kötülük işledikten sonra durumlarını düzeltip iyi davrananlara karşı da çok bağışlayıcı, çok merhametliyim."
12. "Elini koynuna sok. Fir'avn ve kavmine gönderilen dokuz ayetten biri olarak kusursuz bembeyaz çıksın. Çünkü onlar fasık bir toplumdur."
13. Kendilerine apaçık ayetlerimiz geldiğinde: "Bu düpedüz bir sihirdir" dediler.
14. Doğruluklarına kani oldukları halde, haksızlık ve büyüklenmelerinden dolayı onları bilerek inkar ettiler. Fesatçıların sonunun nasıl olduğuna bir bak!

15. Andolsun Davud'a ve Süleyman'a ilim verdik. "Bizi mü'min kullarının çoğundan üstün kılan Allah'a hamd olsun" dediler.

16. Süleyman, Davud'un yerine geçti. "Ey insanlar! Bize kuşların dili öğretildi ve her şeyden bolca verildi. Doğrusu bu apaçık bir lütuftur" dedi.

17. Süleyman'ın, cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan ordusu toplandı ve muntazam saflar halinde sefere çıktı.

18. Karınca Vadisi'ne geldiklerinde karıncanın biri: "Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin de Süleyman ve ordusu farkında olmadan sizi ezmesin" dedi.

19. Süleyman, karıncanın bu sözüne gülümseyerek: "Rabbim! Bana ve ana babama verdiğin nimetlere şükretmemi ve Senin rızan için salih ameller işlememi nasip et ve beni rahmetinle salih kullarının arasına kat" dedi.

20. Kuşları teftiş edip şöyle dedi: "Hüdhüd'ü niçin göremiyorum!Yoksa kayıp mı oldu?"

21. "Eğer bana geçerli bir mazeret getirmezse onu ya şiddetli bir şekilde cezalandıracağım ya da boğazlayacağım."

22. Çok geçmeden hüdhüd geldi ve dedi ki: "Senin bilmediğin bir şey öğrendim; sana Sebe'den dosdoğru bir haber getirdim."

23. "O ülkeyi, kendisine herşeyden bolca verilmiş olan bir kadın yönetiyor. Onun büyük bir tahtı var."

24. "O ve kavmi, Allah'ın yanısıra güneşe secde ediyor. Şeytan onlara yaptıklarını süsleyip doğru yoldan saptırmış. Bu yüzden doğru yolu bulamıyorlar."

25. Göklerde ve yerde gizleneni ortaya çıkaran, gizlediklerinizi de açığa vurduklarınızı da bilen Allah'a secde etselerdi ya!"

26. Allah'tan başka ilah yoktur. O, büyük arşın Rabbidir.

27. Süleyman dedi ki: "Doğru mu söylüyorsun yoksa yalan mı, anlayacağız."

28. "Şu mektubumu onlara götür. Sonra yanlarından uzaklaş da ne yaptıklarına bak."

29-30. Kraliçe dedi ki: "Ey ileri gelenler! Bana önemli bir mektup geldi. Süleyman göndermiş ve Rahman Rahim Allah'ın Adıyla başlıyor."

31. "Bana karşı büyüklük taslamayın, müslüman olun" diyor.

32. "Ey ileri gelenler! Bana görüşünüzü bildirin. Çünkü ben, size danışmadan bir işe karar vermem."

33. Onlar: "Biz güçlü kimseler ve zorlu savaşçılarız. Ama emir senindir. Ne karar vereceksen ver" dediler.

34. Kraliçe dedi ki: "Krallar bir ülkeye girdiklerinde oranın altını üstüne getirirler, ileri gelenlerini zelil ederler. Bunlar da öyle yapacaklardır."

35. "Onlara bir hediye göndereyim de elçilere nasıl davranacaklarına bakayım" dedi.

36. Elçiler, Süleyman'a geldiğinde Süleyman onlara dedi ki: "Allah bana sizin getirdiğinizden daha hayırlısını vermişken beni mal ile mi kandıracaksınız! Hediyenizle kendiniz sevinirsiniz."

37. "Onların yanına dönün; karşı koyamayacakları bir ordu ile gelir, onları zelil ve boyun eğmiş olarak oradan çıkarırız."

38. Süleyman: "Ey ileri gelenler! Onlar boyun eğerek gelmeden önce bana onun tahtını kim getirebilir"dedi.

39. Cinlerden gözüpek biri "Sen daha yerinden kalkmadan onu sana getirebilirim. Benim buna gücüm yeter"dedi.

40. Kitab'ın bilgisine sahip olan birisi: "Sen gözünü açıp kapayıncaya kadar onu sana getirebilirim" dedi. Süleyman tahtı karşısında görünce: "Bu, şükür mü yoksa küfür mü edeceğim diye beni sınamak isteyen Rabbimin bir lütfudur. Kim şükrederse kendisi için şükretmiş olur. Kim de küfrederse, Rabbim müstağnidir, lütufkardır"dedi.

41. "Tahtını tanınmaz hale getirin. Bakalım onu tanıyabilecek mi yoksa tanıyamayacak mı?"

42. Kraliçe geldiğinde: "Senin tahtın bu muydu" denildi. "Tıpkı o; bundan önce bize ilim verilmişti ve müslüman olmuştuk" dedi.
43. Allah'ın yanısıra kulluk ettikleri onun müslüman olmasına engel olmuştu. Çünkü o, kafir bir toplumdandı.
44. Ona: "Saraya gir"denildi. Saraya girince zeminini su sandı ve eteğini topladı. Süleyman ona: "Burası camdan yapılmış saydam bir zemindir" dedi. Kraliçe: "Rabbim! Ben kendime zulmetmişim. Artık Süleyman'la birlikte, âlemlerin Rabbi Allah'a teslim oldum" dedi.
45. Andolsun ki Semûd'a da, Allah'a kulluk etmeye çağırması için kardeşleri Salih'i gönderdik. Kavmi hemen çekişen iki fırkaya ayrıldı.
46. "Ey kavmim! Niçin iyiliği değil de kötülüğü acele istiyorsunuz! Merhamet etmesi için Allah'tan bağışlanma dileseniz ya" dedi.
47. Dediler ki: "Bunlar, senin ve taraftarların yüzünden başımıza geldi." Sâlih: "Hayır, bunlar Allah katındandır. Çünkü siz, imtihan ediliyorsunuz" dedi.
48. Şehirde, oranın ıslahına çalışmayan ve fesat çıkaran dokuz sülale vardı.
49. Allah'a yemin ederek birbirlerine: "Onu ve taraftarlarını geceleyin ortadan kaldıralım, velisine de:'Bu suikasttan haberimiz yok. Biz doğru söylüyoruz' diyelim" dediler.
50. Onlar böyle bir tuzak hazırladılar; Biz de farkettirmeden tuzaklarını boşa çıkardık.
51. Tuzaklarının sonunun nasıl olduğuna bir bak. Onların ve kavimlerinin kökünü kestik.
52. İşte zulmettiklerinden dolayı harap olmuş evleri... Doğrusu bunda anlayan kimseler için ayetler vardır.
53. İman edip sakınanları da kurtardık.
54. Lût'u da gönderdik. Kavmine dedi ki: "Bile bile hayasızlık mı yapıyorsunuz!"
55. "Kadınların yanı sıra şehvetle erkeklere mi yaklaşıyorsunuz! Hayır, siz cahil bir toplumsunuz."

56. Kavmi: "Onu ve taraftarlarını şehrinizden çıkarın. Çünkü onlar namuslu yaşamak istiyorlarmış"dedi.

57. Biz de onu ve taraftarlarını kurtardık. Yalnız karısının geride kalarak helak olmasını takdir ettik.

58. Ve başlarına öyle bir taş yağdırdık ki... Uyarılıp da yola gelmeyenlerin sonu ne kötü oldu!

59. De ki: "Allah'a hamd, seçtiği kullarına da selam olsun. Allah mı daha hayırlı yoksa ortak koştuklarınız mı!"

60. "Yoksa, gökleri ve yeri yaratan ve size gökten bir su indiren mi!" O su ile sizin bir tek ağacını bile yetiştiremiyeceğiniz güzel bahçeler varederiz. Allah ile beraber başka bir ilah ha! Hayır, onlar müşrik kimselerdir.

61. "Yoksa yeryüzünü yaşamaya elverişli duruma getiren, üzerinde nehirler ve dağlar vareden ve iki denizin arasına bir engel koyan mı!" Allah ile beraber başka bir ilah ha! Hayır, onların çoğu düşünmüyor.

62. "Yoksa, darda kalana dua ettiğinde icabet edip sıkıntısını gideren ve sizi yeryüzüne egemen kılan mı! "Allah'la beraber başka bir ilah ha! Ne kadar kıt düşünüyorsunuz!

63. "Yoksa, karanın ve denizin karanlıklarında size yol gösteren ve rüzgarı rahmetinin müjdecisi olarak gönderen mi!" Allah ile beraber başka bir ilah ha! Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir."

64. "Yoksa ilk kez yaratıp sonra tekrarlayacak olan, sizi, gökten ve yerden rızıklandıran mı!" Allah ile beraber başka bir ilah ha! De ki: "Eğer doğru söylüyorsanız delilinizi getirin."

65. De ki: "Gaybı, göklerde ve yerde Allah'tan başka kimse bilemez. Ne zaman diriltileceklerini de bilmezler."

66. Hayır; onlar ahirette onun hak olduğunu anlayacaklardır. Hayır, onlar ondan şüphe ediyorlar. Hayır, onlar ona karşı kördürler.

67. Kafirler dediler ki: "Biz ve atalarımız, toprak olduktan sonra yeniden mi diriltileceğiz!"

68. "Andolsun, bununla daha önce atalarımız da tehdit edilmişti. Bu, öncekilerin efsanelerinden başka bir şey değildir."

69. Yeryüzünde dolaşın da mücrimlerin sonunun nasıl olduğuna bakın.

70. Onlar için üzülme. Tuzaklarından dolayı da canın sıkılmasın.

71. "Eğer doğru söylüyorsanız, bu tehdit ne zaman gerçekleşecek" derler.

72. De ki: "Belki de acele istediklerinizin bir kısmı başınıza gelmek üzeredir."

73. Doğrusu Rabbin, insanlara karşı büyük lütuf sahibidir. Fakat çokları şükretmiyor.

74. Rabbin, içlerinde gizlediklerini de açığa vurduklarını da çok iyi bilmektedir.

75. Gökte ve yerde gizli hiçbir şey yoktur ki Allah'ın apaçık bilgisinde olmasın.

76. "Doğrusu bu Kur'an, İsrailoğullarının ihtilaf ettiği pek çok konuyu açıklamaktadır.

77. Doğrusu bu Kur'an mü'minler için hidayet ve rahmettir.

78. Doğrusu Rabbin, aralarında hükmedecektir. O azizdir, her şeyi bilir.

79. Öyleyse Allah'a tevekkül et. Çünkü sen, apaçık hak üzerindesin.

80. Şüphesiz sen ne ölülere işittirebilir ne de ayetlerimize karşı sağır kesilerek yüz çevirenlere çağrını duyurabilirsin.

81. Ne de Allah'ın hidayetine karşı körleşmiş olanları sapıklıklarından vazgeçirebilirsin. Sen davetini ancak ayetlerimize boyun eğerek iman edenlere duyurabilirsin.

82. Hüküm aleyhlerine gerçekleştiğinde onlara yerden bir canlı çıkarırız. O, onlara insanların ayetlerimize iman etmediklerini söyler.

83. O gün, âyetlerimizi yalanlayanları toplarız. Bölük bölük hesap yerine sevk edilirler.

84. Geldiklerinde Allah: "Ayetlerimi anlamak için çaba sarfetmeden yalanladınız mı, yoksa bu yaptığınız ne!" der.
85. Zulmetmelerinden dolayı hüküm aleyhlerine gerçekleşir. Artık konuşamazlar.
86. Geceyi dinlenmeleri için, gündüzü de aydınlık olarak yarattığımızı düşünmüyorlar mı! Doğrusu bunda, iman eden kimseler için ayetler vardır.
87. Suretlere can verildiği gün, Allah'ın diledikleri müstesna, göklerde ve yerde bulunanlar dehşete kapılır.Hepsi boyun eğerek O'nun huzuruna gelir.
88. Dağları sabit sanırsın. Fakat onlar bulut gibi geçip giderler. Bu, herşeyi sağlam yapan Allah'ın kudretinin eseridir. Doğrusu O, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.
89. İyilik işlemiş olanlar orada daha iyisine kavuşur ve o günün dehşetinden emin olurlar.
90. Kötülük işlemiş olanlar ise, yüzükoyun ateşe atılırlar. Onlara: "Yalnızca işlediklerinizin karşılığını görmektesiniz" denir.
91-92. De ki: "Bana herşeyin sahibi ve bu haram beldenin Rabbi olan Allah'a kulluk etmem, müslüman olmam ve Kur'an'ı okuyup duyurmam emredildi." Kim doğru yola gelirse kendi lehinedir. Kim de saparsa de ki: "Ben yalnızca bir uyarıcıyım."
93. De ki: "Hamd Allah'adır. O size ayetlerini gösterecek, siz de onların doğruluğunu anlayacaksınız. Rabbin, yaptıklarınızdan gafil değildir."

28- KASAS SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 88 âyettir. Nüzul Sırası: 49

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ta, sîn, mîm.
2. Bunlar, apaçık Kitab'ın ayetleridir.
3. İman eden kimseler için Mûsâ-Fir'avn mücâdelesinin bir kısmını sana olduğu gibi anlatacağız.
4. Fir'avn halkını sınıflara ayırarak ülkesinde bir baskı rejimi kurmuştu. Onlardan bir kısmını boğazlayıp kadın-

larını sağ bırakarak zayıflatıyordu. Çünkü o, fesat çıkaran biriydi.

5-6. Biz ise,mustaz'aflara lutfetmek, onları orada önderler ve varisler kılmak, oraya egemen olmalarını sağlamak; Fir'avn'ı, Haman'ı ve ordularını korktuklarına uğratmak istiyorduk.

7. Mûsâ'nın annesine "Onu emzir" diye vahyettik. "Eğer öldürülmesinden korkarsan onu nehre at; korkma ve üzülme. Sana onu geri getireceğiz ve rasûl olarak görevlendireceğiz."

8. Fir'avn'ın adamları onu buldular. Fakat o, onlara düşman ve başlarına dert olacaktı. Çünkü Fir'avn, Hamân ve askerleri orada zulmediyorlardı.

9. Fir'avn'ın karısı: "Gözümüz aydın! Onu öldürmeyin, belki bize bir faydası dokunur veya onu evlat ediniriz" demişti. Oysa işin farkında değillerdi.

10. Mûsâ'nın annesinin aklı başından gitti. Eğer vâ'dimize güvenmesi için gönlünü pekiştirmeseydik neredeyse işi açığa vuracaktı.

11. Annesi, Mûsâ'nın kızkardeşine "Onu izle" dedi. O da onlara görünmeden onu uzaktan izledi.

12. Daha önce onun başka kadınların sütünü emmemesini sağladık. Kız kardeşi: "Size, ona iyi bakacak ve onu güzelce terbiye edecek bir aile göstereyim mi!" dedi.

13. 'Gözü aydın olsun, üzülmesin ve Allah'ın va'dinin hak olduğunu anlasın' diye onu annesine geri verdik. Fakat çokları anlamaz.

14. Erginlik çağına ulaşıp olgunlaşınca ona hüküm ve ilim verdik. İşte Biz, muhsinleri böyle mükafatlandırırız.

15. Mûsâ, halk henüz kendisini tanımıyorken şehre girdi ve biri kendi kavminden, diğeri de düşmanlarından olan iki adamın dövüştüğünü gördü. Soydaşı düşmanına karşı ondan yardım istedi. Mûsâ, adamı bir yumrukta öldürdü. "Bu şeytanın işidir, çünkü o apaçık aldatıcı bir düşmandır" dedi.

16. "Rabbim! Ben, nefsime zulmettim. Beni bağışla" dedi. Allah da onu bağışladı. Çünkü O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

17. "Rabbim! Bana verdiğin nimet hakkı için artık mücrimlere arka çıkmayacağım" dedi.

18. Geceyi, yakalanma korkusu ile etrafını gözetleyerek geçirdi. Dün ondan yardım isteyen kimse, ondan yine yardım istedi. Mûsâ ona: "Doğrusu sen düpedüz bir azgınsın" dedi.

19. Mûsâ, ikisinin de düşmanı olan adamı yakalamak isteyince o: "Ey Mûsâ! Dün birini öldürdüğün gibi bugün de beni mi öldürmek istiyorsun! Senin amacın ıslah etmek değil, bu ülkede zorbalık etmek" dedi.

20. Şehrin öbür ucundan koşarak bir adam geldi. "Ey Mûsâ! İleri gelenler seni öldürmeyi planlıyorlar. Buradan hemen uzaklaş. Doğrusu ben senin iyiliğini istiyorum"dedi.

21. Mûsâ, korku içinde etrafı gözetleyerek oradan çıktı. "Rabbim! Beni bu zalim toplumdan kurtar" dedi.

22. Medyen tarafına yöneldiğinde: "Rabbimin beni doğru yola ileteceğini umarım" dedi.

23. Medyen suyuna vardığında çobanlar hayvanlarını suluyorlardı. Biraz ötelerinde de hayvanlarını sulamak için bekleyen iki kadın vardı. Mûsâ onlara: "Ne bekliyorsunuz?" dedi. Onlar: "Çobanlar burayı boşaltana kadar biz hayvanlarımızı sulamayız. Babamız çok yaşlı olduğu için bu işi biz yapıyoruz" dediler.

24. Mûsâ onların hayvanlarını sulayıp gölgeye çekildi ve "Rabbim! Doğrusu ben, göndereceğin hayra muhtacım"dedi.

25. Biraz sonra, o iki kadından biri utanarak Mûsâ'nın yanına geldi ve: "Babam, seni çağırıyor, hayvanlarımızı suladığın için sana ücret verecek" dedi. Mûsâ, ihtiyarın yanına geldiğinde ona başından geçenleri anlattı. O da: "Korkma, artık zalim kavimden kurtuldun"dedi.

26. Kadınlardan biri: "Babacığım, onu ücretle tut. Ücretle tutabileceğin güçlü, güvenilir adamların en hayırlısı budur" dedi.
27. İhtiyar, Mûsâ'ya "Sekiz yıl bana çalışmana karşılık, şu kızlarımdan birini seninle evlendirmek istiyorum. Eğer bunu on yıla tamamlamak istersen senin bileceğin iş. Seni sıkıntıya sokmak istemem. İnşaAllah, salih bir kimse olduğumu göreceksin" dedi.
28. Mûsâ: "Bu aramızda bir sözleşmedir. İki süreden birini tamamladıktan sonra artık benden daha fazlasını istemek yok. Allah söylediklerimize vekildir"dedi.
29. Mûsâ, süreyi tamamlayıp ailesiyle birlikte yola çıktığında Tûr tarafında bir ateş gördü. Ailesine: "Siz burada bekleyin. Ben bir ateş gördüm. Belki oradan size bir haber getiririm ya da ısınmanız için tutuşmuş bir odun" dedi.
30. Oraya geldiğinde mukaddes bölgedeki vadinin sağ tarafındaki bir ağaçtan: "Ey Mûsâ! Ben, âlemlerin Rabbi Allah'ım"diye seslenildi.
31. "Değneğini at!" Mûsâ onun bir yılan gibi hareket ettiğini görünce arkasına bakmadan dönüp kaçtı. "Ey Mûsâ! Geri dön, korkma. Çünkü sen güven içindesin."
32. "Elini koynuna sok, kusursuz bembeyaz çıksın. Korkudan yana açılan kollarını kendine çek. Bunlar, Rabbin tarafından Fir'avn ve ileri gelenlerine gösterilmek üzere sana verilen iki ayettir. Doğrusu onlar, fasık bir kavimdir."
33. Mûsâ dedi ki: "Rabbim! Ben, onlardan birini öldürdüm. Onların da beni öldürmelerinden korkuyorum."
34. "Kardeşim Harun benden daha güzel konuşur. Beni desteklemesi için onu da benimle gönder. Çünkü onların beni yalanlamalarından korkuyorum."
35. Allah: "Seni kardeşinle destekleyeceğiz ve öyle bir güç vereceğiz ki size hiçbir zarar veremeyecekler. Siz ve size uyanlar, ayetlerimizle üstün geleceksiniz" dedi.
36. Mûsâ onlara apaçık ayetlerimizle gelince: "Bu, uydurulmuş sihirden başka birşey değildir. Atalarımızdan da böyle birşey işitmedik" dediler.

37. Mûsâ: "Rabbim kimin Allah katından bir hidayet getirdiğini, en güzel sonucun kimin olacağını çok iyi bilir. Doğrusu zalimler iflah olmaz" dedi.
38. Fir'avn: "Ey ileri gelenler! Ben sizin için benden başka bir ilah tanımıyorum. Ey Hâmân! Benim için tuğladan bir kule yap da oraya çıkıp Mûsâ'nın ilahına bakayım. Çünkü ben onu yalancı sanıyorum" dedi.
39. Fir'avn ve adamları, orada haksız yere büyüklük tasladılar ve Bize döndürülmeyeceklerini sandılar.
40. Biz de onu ve askerlerini yakalayıp suda boğduk. Zalimlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak!
41. Onları, ateşe çağıran önderler kıldık. Kıyamet günü de yardım görmezler.
42. Dünyada daima lanetle anılmalarını sağladık. Kıyamet günü de Allah'ın rahmetinden uzak kalacaklardır.
43. Andolsun ilk nesilleri helak ettikten sonra Müsâ'ya, öğüt alsınlar diye insanlar için basiret, hidayet ve rahmet olan Kitab'ı verdik.
44. Mûsâ'ya vahyettiğimizde orada değildin, orada olanları da görmedin.
45. Ondan sonra nice nesil yarattık, aradan uzun yıllar geçti. Medyen halkı arasında yaşayıp da ayetlerimizi onlardan öğrenmedin. Onları sana bildiren Biziz.
46. Mûsâ'ya hitabettiğimiz zaman Tûr'un yanında da değildin. Fakat bu, kendilerine senden önce uyarıcı gelmemiş olan kavmi öğüt alsınlar diye uyarman için Rabbinin katından indirilen rahmettir.
47. Kendi yaptıkları yüzünden başlarına bir musibet geldiğinde: "Keşke bize bir rasûl gönderseydin de ayetlerine uyup mü'minlerden olsaydık" demesinler diye...
48. Kendilerine katımızdan hak geldiğinde: "Mûsâ'ya verilenin benzeri buna da verilmeli değil miydi!" dediler. "Bunlar, birbirini destekleyen iki sihirbaz. Biz hiçbirini tanımıyoruz" diyerek daha önce Mûsâ'ya verileni de küfretmemişler miydi!

49. De ki: "Eğer iddianızda samimi iseniz Allah katından bu ikisinden daha doğru bir kitap getirin de ona uyayım."

50. Eğer sana cevap veremezlerse onların hevalarına uydukларını bil. Allah'ın gösterdiği yola değil de kendi hevasına uyandan daha sapık kim vardır! Şüphesiz Allah, zalimleri doğru yola eriştirmez.

51. Andolsun öğüt almaları için vahyi peşpeşe indirdik.

52. Bundan önce kitap verdiklerimiz de ona iman eder.

53. Kur'an kendilerine okunduğu zaman: "Ona iman ettik. Çünkü o, Rabbimiz katından indirilen haktır. Zaten biz daha önce de müslümandık" derler.

54. Sabretmelerinden, kötülüğe iyilikle karşılık vermelerinden ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak etmelerinden dolayı onlara kat kat mükafat verilir.

55. Boş bir söz işittiklerinde ondan yüz çevirir ve: "Bizim işlediklerimizin sorumluluğu bize, sizinki de sizedir. Size selam olsun, biz cahillerle muhatap olmayız" derler.

56. Sen, sevdiğini hidayete iletemezsin. Fakat Allah dilediğini hidayete iletir. O, hidayete erecek olanları çok iyi bilir.

57. "Eğer seninle beraber hidayete uyarsak yurdumuzdan sürülürüz" dediler. Biz onları katımızdan bir lütuf olarak her türlü ürünün ayaklarına geldiği dokunulmaz ve güvenli bir yere yerleştirmedik mi! Fakat çokları anlamıyor.

58. Refah içinde şımarıp azmış nice belde halkını helak ettik. İşte kendilerinden sonra hiç oturulmayan evleri... Oralara hep biz varis olduk.

59. Rabbin, en büyük şehirlerine ayetlerini okuyan bir rasûl göndermedikçe ülkeleri helak etmez. Biz, halkı zalim olmayan hiçbir ülkeyi helak etmeyiz.

60. Size verilen herşey, fani dünya hayatının geçimliği ve süsüdür. Allah katında olan ise daha hayırlı ve daha devamlıdır. Hâlâ düşünmeyecek misiniz!

61. Kendisine vadettiğimiz güzelliklere kavuşan kimse, fani dünya hayatının nimetlerinden faydalandırıp kıyamet gününde de azaba uğratacağımız kimseyle bir olur mu!

62. Allah o gün onlara: "Benim ortaklarım olduğunu iddia ettikleriniz nerede!" diye sorar.

63. Azaba uğrayacakları kesinleşmiş olanlar: "Rabbimiz! İşte azdırdığımız kimseler. Kendimiz azdığımız gibi onları da azdırdık. Artık onları bırakıp Sana yöneldik. Zaten onlar bize tapmıyorlardı" derler.

64. Onlara: "Ortak koştuklarınızı çağırın bakalım" denir. Onları çağırırlar, fakat onlar çağrılarına karşılık vermezler. Azabı gördüklerinde doğru yolu kabul etmediklerine pişman olurlar.

65-66. O gün Allah, onlara: "Rasûllere ne cevap verdiniz!" der. Onlar, hiçbir cevap veremezler. Birbirlerine de bir şey soramazlar.

67. Fakat tevbe eden, iman edip salih amel işleyenler kurtuluşa ereceklerdir.

68. Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer. Onların seçim hakkı yoktur. Allah, onların ortak koştuklarından münezzeh ve yücedir.

69. Rabbin, içlerinde gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilmektedir.

70. O kendisinden başka ilah olmayan Allah'tır. Dünyada da ahirette de hamd O'nadır. Hüküm O'na aittir ve O'na döndürüleceksiniz.

71. De ki: "Düşünsenize! Eğer Allah geceyi kıyamete kadar uzatsa size Allah'tan başka kim ışık verebilir. Hâlâ anlamayacak mısınız!"

72. De ki: "Düşünsenize! Allah gündüzü kıyamete kadar uzatsa dinleneceğiniz geceyi Allah'tan başka kim getirebilir! Hâlâ görmeyecek misiniz!"

73. Şükredesiniz diye, geceyi dinlenmeniz, gündüzü de çalışıp rızık kazanmanız için yaratması O'nun size olan rahmetindendir.

74. Allah, o gün onlara: "Ortaklarım olduğunu iddia ettikleriniz nerede!" der.

75. Her ümmetin şahidini çağırıp, ümmetlerine de: "Delillerinizi ortaya koyun bakalım" deriz. Allah'ın bildirdiğinin

hak olduğunu anlarlar ve uydurdukları şey kendilerinden uzaklaşır.

76. Kârun, Mûsâ'nın toplumundandı. Fakat onlara karşı küstahlaştı. Ona, anahtarlarını ancak güçlü bir topluluğun taşıyabildiği hazineler vermiştik. Kavmi ona dedi ki: "Şımarma, çünkü Allah, şımaranları sevmez."

77. "Allah'ın sana verdikleriyle ahiret yurdu için çalış. Dünyadaki payını da unutma. Allah sana nasıl ihsan ettiyse sen de öyle ihsanda bulun. Yeryüzünde fesat çıkarmaya çalışma. Çünkü Allah, fesat çıkaranları sevmez."

78. Karun: "Bu servet bana, benim ilmimden dolayı verildi" dedi. Allah'ın ondan önce, kendisinden daha güçlü ve daha zengin nice nesli yok ettiğini duymadı mı! Mücrimlere günahları sorulmaz.

79. Kârun bütün ihtişamıyla kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını isteyenler: "Keşke Karun'a verilenin bir benzeri de bize verilse. Çünkü ona muazzam bir servet verilmiştir" dedi.

80. Kendilerine ilim verilenler ise: "Yazıklar olsun size! İman edip salih amel işleyenler için Allah'ın vereceği karşılık daha hayırlıdır. Buna da ancak sabredenler kavuşabilir" dedi.

81. Sonunda onu da sarayını da yerin dibine geçirdik. Kimse onu Allah'ın azabından kurtaramadı. Kendi kendini de koruyamadı.

82. Dün onun yerinde olmak isteyenler: "Demek, Allah kullarından dilediğinin rızkını genişletiyor dilediğininkini de daraltıyormuş. Eğer Allah bize lutfetmiş olmasaydı, bizi de yerin dibine geçirirdi. Demek ki kafirler iflah olmuyorlar" demeye başladılar.

83. İşte bu, yeryüzünde büyüklenmek ve fesat çıkarmak istemeyenlere verdiğimiz ahiret yurdu... Hayırlı sonuç muttakilerindir.

84. Kim iyilik işlemiş olarak gelirse ona işlediğinin karşılığından daha güzeli vardır. Kim de kötülük işlemiş olarak gelirse onlar da ancak işlediklerinin cezasını görürler.

85. Sana Kur'an'ı indiren ve seni ondan sorumlu tutan Al-
lah, elbette seni döneceğin yere döndürecektir. De ki:
"Rabbim kimin hidayet üzerinde, kimin de derin bir sa-
pıklıkta olduğunu çok iyi bilmektedir."
86. Ummadığın halde bu Kitab'ın sana indirilmesi Rabbinin
sana olan rahmetinden dolayıdır. Öyleyse kafirlere arka
çıkma!
87. Sakın onlar seni, sana indirilen Allah'ın ayetlerinden alı-
koymasınlar. Rabbinin yoluna çağır; sakın müşrik olma!
88. Allah'ın yanısıra başka ilahlara yalvarma. O'ndan başka
ilah yoktur. O'ndan başka, her şey helak olacaktır. Hü-
küm O'na aittir ve O'na döndürüleceksiniz.

29- ANKEBÛT SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 69 âyettir. Nüzul Sırası: 85

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, mîm.
2. İnsanlar, "İman ettik" demekle sınanmadan bırakılacak-
larını mı sanıyorlar!
3. Andolsun kendilerinden öncekileri de denedik. Allah,
yalancıları da doğruları da mutlaka ortaya çıkaracaktır.
4. Yoksa kötülük işleyenler, yaptıklarının yanlarına kala-
cağını mı sanıyorlar! Ne kadar yanlış düşünüyorlar!
5. Allah'a kavuşacağını uman kimse bilsin ki Allah'ın tak-
dir ettiği gün mutlaka gelecektir. O her şeyi işitir ve bi-
lir.
6. Kim cihad ederse kendisi için cihad etmiş olur. Çünkü
Allah, âlemlerden müstağnidir.
7. İman edip salih amel işleyenlerin günahlarını bağışlaya-
cağız. Onları, işlediklerine karşılık en güzel şekilde mü-
kafatlandıracağız.
8-9. Biz insana ana babasına iyi davranmasını öğütledik.
Eğer onlar seni, hakkında bilgi sahibi olmadığın bir şeyi
Bana ortak koşmaya zorlarlarsa sakın onlara itaat etme.
Sonunda Bana döneceksiniz ve işlediklerinizi size haber

vereceğim. İman edip salih amel işleyenleri salihler arasına katacağız.

10. Kimi insanlar: "Allah'a iman ettik" der. Fakat Allah yolunda bir eziyete uğradıklarında insanların eziyetini Allah'ın azabıyla bir tutarlar. Rabbinin lütfuyla bir zafer kazandığınızda ise: "Biz de sizinle beraberdik" derler. Allah herkesin kalbinde gizlediğini çok iyi bilmektedir.

11. Bu, Allah'ın müminleri münafıklardan ayırması içindir.

12. Kafirler, mü'minlere: "Bizim yolumuza uyun da günahınızı biz çekelim" derler. Halbuki onların günahını çekecek değillerdir. Şüphesiz onlar yalancıdır.

13. Onlar, kendi günahlarıyla birlikte daha nice günahları da çekeceklerdir. Uydurdukları şeylerden dolayı da kıyamet günü hesaba çekileceklerdir.

14. Andolsun, Nuh'u kavmine gönderdik. Aralarında dokuzyüz elli yıl kaldı. Sonunda zulmederlerken tufan onları yakalayıverdi.

15. Ama onu ve gemide bulunanları âlemlere bir ayet olsun diye kurtardık.

16. İbrahim'i de gönderdik. Kavmine dedi ki: "Allah'a kulluk edin ve O'ndan sakının. Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır."

17. "Doğrusu siz, Allah'ın yanısıra bir takım putlara tapıyor ve yalan uyduruyorsunuz. Allah'ın yanısıra taptıklarınız size rızık bile veremezler. Rızkı Allah'tan isteyin. O'na kulluk edin ve O'na şükredin. Sonunda O'na döneceksiniz."

18. "Eğer yalanlarsanız bilin ki sizden önceki toplumlar da yalanlamıştı. Rasûle düşen, ancak apaçık tebliğdir."

19. Allah'ın ilk kez yaratıp sonra da yaratışını tekrarladığını düşünmüyorlar mı! Doğrusu bu, Allah'a kolaydır.

20. Yeryüzünde dolaşın da, Allah'ın nasıl yarattığına bir bakın. Allah, kıyamet günü onları yeniden yaratacaktır. Doğrusu Allah her şeye kadirdir.

21. O, dilediğine azap eder, dilediğine merhamet. Sonunda O'na döndürüleceksiniz.

22. Yerde de gökte de O'nu aciz bırakamazsınız. Allah'tan başka veliniz de yardımcınız da yoktur.

23. Allah'ın âyetlerini ve O'na kavuşmayı küfredenler... Onlar rahmetime erişemezler. Onlar, can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

24. Kavmi şöyle cevap verdi: "Onu öldürün yahut yakın." Ama Allah onu ateşten kurtardı. Doğrusu bunda iman eden kimseler için ayetler vardır.

25. İbrahim: "Allah'ın yanısıra birtakım putlara tapmanız, aranızda bir sevgi bağı oluşturdu. Ama kıyamet günü birbirinizi tanımazlıktan gelecek ve lanetleyeceksiniz. Varacağınız yer ateştir. Size yardım eden de olmayacaktır" dedi.

26. Bunun üzerine Lût ona iman etti. İbrahim: "Doğrusu ben Rabbime hicret edeceğim. Çünkü O azizdir, hakimdir". dedi.

27. Biz de O'na İshak'ı ve Yakub'u bağışladık. Soyuna nübüvvet ve Kitap verdik. Onu dünyada mükafatlandırdık. O, ahirette de salihlerdendir.

28-29. Lût'u da gönderdik. Kavmine: "Siz, âlemlerde daha önce kimsenin yapmadığı bir hayasızlığı yapıyor; erkeklerle cinsel ilişki kuruyor, yol kesiyor ve toplantılarınızda münker mi işliyorsunuz" demişti. Kavmi: "Eğer doğru söylüyorsan, bizi Allah'ın azabına uğrat!" dedi.

30. Lût: "Rabbim! Müfsitlere karşı bana yardım et" dedi.

31. Rasûllerimiz İbrahim'e müjde ile geldiklerinde: "Biz bu şehrin halkını helak edeceğiz. Çünkü onlar zalim kimselerdir" dediler.

32. İbrahim: "Ama orada Lût var" dedi. Onlar: "Orada kimin olduğunu biz daha iyi biliriz. Onu ve taraftarlarını kurtaracağız. Ancak karısı geride kalarak helak olacak" dediler.

33. Rasullerimiz Lut'a geldiklerinde canı sıkıldı ve ne yapacağını şaşırdı. Ona dediler ki: "Korkma, üzülme, seni de ehlini de kurtaracağız. Ancak karın geride kalarak helak olacak."

34. "Yoldan çıktıkları için bu kavmin üzerine gökten azap indireceğiz."
35. Andolsun ki onlardan geriye ibret alacak kimseler için açık bir ayet bıraktık.
36. Medyen'e de Şuayb'ı gönderdik. "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, ahiret günü için çalışın. Yeryüzünde fesat çıkararak azmayın" dedi.
37. Ama onu yalanladılar. Derken o korkunç ses onları yakaladı da yurtlarında diz üstü çökekaldılar.
38. Âd'ı ve Semud'u da helak ettik. Bunu, harap olmuş yurtlarından anlayabilirsiniz. Şeytan, onlara yaptıklarını güzel göstermiş ve onları doğru yoldan uzaklaştırmıştı. Oysa ibret alabilirlerdi.
39. Kârûn'u, Fir'avn'ı ve Hamân'ı da helak ettik. Mûsâ, onlara apaçık delililer getirdiği halde yine de orada büyüklük tasladılar. Ama elimizden kurtulamadılar.
40. Günahlarından dolayı hepsini de cezalandırdık. Kiminin üzerine müthiş bir kasırga gönderdik, kimini korkunç bir ses helak etti, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah onlara zulmetmedi. Fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.
41. Allah'ın yanısıra veliler edinenlerin durumu, kendisine yuva yapan örümceğin durumu gibidir. Şüphesiz en dayanıksız ev, örümceğin yuvasıdır. Keşke bilselerdi.
42. Doğrusu Allah, onların Allah'ın yanısıra yalvardıklarının ne olduğunu çok iyi bilmektedir. O azizdir, hakimdir.
43. İşte insanlara böyle misaller getiriyoruz. Ama bunu ancak aklını kullananlar anlar.
44. Allah, gökleri ve yeri hak olarak yarattı. Doğrusu bunda, iman eden kimseler için ayetler vardır.
45. Sana vahyolunan Kitab'ı oku, namazı kıl; çünkü namaz hayasızlıktan ve münkerden alıkoyar. Allah'ı zikretmek ise hepsinden daha hayırlıdır. Allah, yaptıklarınızı çok iyi bilmektedir.
46. Zulmedenleri hariç, Kitab ehli ile en güzel şekilde mücadele edin ve: "Biz, bize indirilene de size indirilene de

iman ettik; hepimizin ilahı birdir; biz O'na teslim olmuşuz" deyin.

47. Sana da bu Kitab'ı indirdik. Kendilerine Kitap verdiklerimiz ona iman ederler. Bunlardan da ona iman edenler var. Ayetlerimizi bile bile ancak kâfirler inkâr eder.

48. Sen, bundan önce ne bir kitap okumuş ne de yazı yazmıştın. Eğer öyle olsaydı, batıla uyanlar şüpheye düşerlerdi.

49. Hayır; o kendilerine ilim verilenlerin gönüllerinde yer eden apaçık ayetlerdir. Ayetlerimizi bile bile ancak zâlimler inkar eder.

50. "Ona Rabbinden ayetler indirilmeli değil miydi?" dediler. De ki: "Ayet indirmek Allah'ın elindedir. Ben yalnızca apaçık bir uyarıcıyım."

51. Kendilerine okunan Kitab'ı sana indirmemiz onlara yetmiyor mu! Doğrusu bunda iman eden kimseler için rahmet ve öğüt vardır.

52. De ki: "Aramızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde olan her şeyi bilir. Batıla iman edip Allah'ı küfr edenler hüsrana uğrayacaklardır."

53. Azaplarını çabuklaştırmanı istiyorlar. Takdir edilmiş bir süre olmasaydı, ansızın azaba uğrarlardı da farkına bile varamazlardı.

54. Azaplarını çabuklaştırmanı istiyorlar. Oysa cehennem, kâfirleri çepeçevre kuşatacaktır.

55. Azap onları üstlerinden ve altlarından kuşattığı gün, Allah: "Yaptıklarınızın karşılığını tadın" der.

56. "Ey iman eden kullarım! Yeryüzüm geniştir; öyleyse ancak Bana kulluk edin."

57. Her nefis, ölümü tadacaktır. Sonunda Bize döneceksiniz.

58. İman edip salih amel işleyenleri içlerinde temelli kalmak üzere altlarından ırmaklar akan cennetlerde özel yerlerde ağırlayacağız. Salih amel işleyenlerin ecri ne güzeldir!

59. Onlar sabrederler ve Rablerine tevekkül ederler.

60. Sizi de rızkını taşıyamayan nice canlıyı da Allah rızıklandırmaktadır. O her şeyi işitir ve bilir.

61. Onlara: "Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı buyruğu altına alan kimdir" diye sorsan, "Allah'tır" derler. O halde nasıl döndürülüyorlar!
62. Allah, kullarından dilediğinin rızkını genişletir, dilediğininkini de daraltır. Doğrusu Allah, her şeyi bilir.
63. Onlara: "Gökten indirdiği su ile ölümünden sonra yeryüzünü dirilten kimdir" diye sorsan, "Allah'tır"derler. De ki: "Hamd, Allah'adır." Fakat onların çoğu aklını kullanmıyor.
64. Dünya hayatı sadece bir oyun ve eğlencedir. Asıl hayat ahiret hayatıdır. Keşke bilselerdi.
65. Gemiye bindiklerinde yalnızca Allah'ın otoritesine boyun eğerek O'na yalvarırlar. Allah, onları sağ salim karaya çıkardığında ise O'na ortaklar koşarlar.
66. Kendilerine verdiklerimize nankörlük etsinler ve bir süre geçinsinler bakalım. Yakında anlayacaklar.
67. Çevrelerindeki insanlar saldırıya uğrar ve yağmalanırken kendilerini dokunulmaz ve güvenli bir beldede yaşattığımızı görmüyorlar mı! Buna rağmen, bâtıla iman edip Allah'ın nimetini küfür mü ediyorlar!
68. Allah'a iftira eden yahut kendisine gelmiş olan hakkı yalanlayandan daha zâlim kim vardır! Kâfirlerin varacağı yer cehennem değil midir!
69. Bizim uğrumuzda cihad edenleri elbette yollarımıza eriştireceğiz. Çünkü Allah, muhsinlerle beraberdir.

30- RÛM SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 60 âyettir. Nüzul Sırası: 84
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, mîm.
2. Rumlar yenildi.
3. Çok yakın bir yerde. Onlar, bu yenilgilerinden sonra galip geleceklerdir.
4. Birkaç yıl içinde... İş eninde sonunda Allah'ın takdir ettiği şekilde gerçekleşecek ve o gün mü'minler sevineceklerdir.

5. Dilediğini destekleyen Allah'ın yardımıyla... O azizdir, çok bağışlayıcıdır.
6. Bu, Allah'ın va'didir. Allah va'dinden asla dönmez. Fakat insanların çoğu bilmiyor.
7. Onlar, dünya hayatının ancak dış yüzünü bilirler, ahiretten tamamen gafildirler.
8. Onlar hiç nefis muhasebesi yapmaz ve Allah'ın gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları hak olarak yarattığını ve onlara belirli bir süre tayin ettiğini düşünmezler mi! Doğrusu insanların çoğu Rablerine kavuşacaklarını inkar etmektedirler.
9. Yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmıyorlar mı! Onlar, kendilerinden daha güçlü idiler; yeryüzünü işleyip imar etmede onlardan daha ileri gitmişlerdi. Rasulleri kendilerine deliller de getirmişlerdi. Allah, onlara zulmetmedi, ama onlar kendilerine zulmediyorlardı.
10. Allah'ın ayetlerini yalanlamak ve onlarla alay etmek suretiyle kötülük işleyenlerin sonu ne kötü oldu!
11. İlk kez yaratan sonra da onu tekrarlayacak olan Allah'tır. Sonunda O'na döneceksiniz.
12. Kıyamet koptuğu gün, mücrimler ye'se kapılırlar.
13. Onlara, ortak koştuklarından hiçbir şefaatçi çıkmaz; o zaman ortak koştuklarını da tanımazlar.
14. Onlar, kıyamet koptuğu gün birbirlerinden ayrılırlar.
15-16. İman edip salih amel işleyenler cennette ağırlanacak, küfredip âyetlerimizi ve hesaba çekilmeyi yalanlayanlar da sürekli azap içinde kalacaklardır.
17. Sabahleyin ve akşamleyin Allah'ı tesbih edin.
18. Günün ortasında ve sonunda da. Göklerde de yerde de hamd O'nadır.
19. O ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkarır; ölümünden sonra yere hayat verir. İşte siz de böyle diriltileceksiniz.
20. Sizi topraktan yaratması da O'nun ayetlerindendir. Sonra birer insan olarak yeryüzüne dağılırsınız.

21. O'nun ayetlerinden biri de, içinizden kendileriyle sükun bulacağınız eşler yaratması, aranızda sevgi ve merhamet bağı kurmasıdır. Doğrusu bunda düşünen kimseler için ayetler vardır.

22. Göklerin ve yerin yaratılışı, dillerinizin ve renklerinizin farklılığı da O'nun ayetlerindendir. Doğrusu bunda anlayan kimseler için ayetler vardır.

23. Geceleyin uyumanız, gündüzün lutfettiği rızkın peşinde koşmanız da O'nun ayetlerindendir. Doğrusu bunda kulak veren kimseler için ayetler vardır.

24. Korku ve ümit kaynağı olarak şimşeği çaktırması; gökten indirdiği suyla ölümünden sonra yeri diriltmesi de O'nun ayetlerindendir. Doğrusu bunda, aklını kullanan kimseler için ayetler vardır.

25. Göğü ve yeri emriyle ayakta tutması da O'nun ayetlerindendir. Sizi çağırdığında hemen kabirlerinizden çıkıp O'nun huzurunda toplanırsınız.

26. Göklerde ve yerde olan her şey O'na aittir. Herşey O'na boyun eğmiştir.

27. İlk kez yaratan, sonra da tekrarlayacak olan O'dur. Bu O'nun için çok basittir. Göklerde de yerde de en üstün vasıflar O'nundur. O azizdir, hakimdir.

28. Allah size kendi yaşantınızdan bir misal veriyor: Hiç, size verdiğimiz rızkı kölelerinizle paylaşarak onları kendinizle eşit hale getirmek ister ve birbirinizden korktuğunuz gibi onlardan korkar mısınız! Aklını kullanan kimseler için ayetlerimizi işte böyle açıklıyoruz.

29. Hayır, zalimler körü körüne hevâlarına uyarlar. Allah'ın saptırdığına kim yol gösterebilir! Onlara yardım eden de olmaz.

30. Hanif olarak, kararlı bir şekilde dine, Allah'ın insanlar için ilk yaratılışta koyduğu kurallara yönel. Zaten Allah'ın yaratışında bir değişiklik yoktur. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu anlamıyor.

31-32. Yalnız O'na yönelin ve O'ndan sakının. Namazı kılın;

dinlerinde ayrılığa düşüp hiziplere ayrılan, her hizbin kendisinde olanla övündüğü müşrikler gibi olmayın.

33. İnsan bir sıkıntıya düştüğünde Rabbine yönelerek O'na yalvarır. Allah onlara katından bir rahmet tattırdığında içlerinden bir kısmı O'na hemen ortaklar koşarlar.

34. Verdiklerimize nankörlük edin ve bir süre geçinin bakalım! Yakında anlayacaksınız.

35. Yoksa onlara ortak koşmalarının doğru olduğunu gösteren bir delil mi indirdik!

36. İnsanlara bir rahmet tattırdığımızda ona sevinirler. Kendi işlediklerinden dolayı bir musibete uğradıklarında ise hemen ye'se kapılırlar.

37. Allah'ın, dilediğinin rızkını genişlettiğini, dilediğininkini de daralttığını görmüyorlar mı! Doğrusu bunda, iman eden kimseler için ayetler vardır.

38. Akrabaya, düşküne ve yolcuya hakkını ver. Allah'ın rızasını dileyenler için bu daha hayırlıdır. İşte kurtulanlar onlardır.

39. Başkalarının kazancıyla zenginleşmek için faizle verdiğiniz borç size Allah katında hiçbir sevap kazandırmaz. Ama Allah'ın rızasını kazanmak için verdiğiniz zekât kat kat sevap kazandırır.

40. Sizi yaratıp rızıklandıran, sonra öldürecek, sonra da tekrar diriltecek olan Allah'tır. Ortak koştuklarınızdan böyle bir şey yapabilecek olan var mı! Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir, yücedir.

41. İnsanların işledikleri kötülükler yüzünden karada ve denizde fesat çıktı. Allah, dönsünler diye yaptıklarının karşılığını onlara tattırıyor.

42. De ki: "Yeryüzünde dolaşın da sizden önce yaşamış müşriklerin sonlarının nasıl olduğuna bakın."

43. Allah'ın takdir ettiği kaçınılmaz gün gelmeden önce dosdoğru dine yönel. O gün insanlar bölük bölük ayrılırlar.

44. Kim küfr ederse, küfrü aleyhinedir; kim de salih amel işlerse, kendi iyiliğine çalışmaktadır.

45. Böylece Allah, iman edip salih amel işleyenleri lütfuyla mükafatlandırsın... Çünkü O, kafirleri sevmez.
46. Rahmetini tatmanız, emriyle gemileri yürütmeniz ve lütfundan rızık aramanız için rüzgarları müjdeciler olarak göndermesi de O'nun ayetlerindendir. Belki şükredersiniz.
47. Andolsun senden önceki toplumlara da rasûller gönderdik. Onlara deliller getirdiler. Biz de mücrimleri cezalandırdık. Mü'minlere yardım etmek Bize düşer.
48. Rüzgarları gönderip bulutları hareket ettiren ve onları gökte dilediği gibi yayıp yoğunlaştıran Allah'tır. Aralarından yağmur yağdığını görürsün. Onu kullarından dilediğinin üzerine yağdırdığında onlar buna sevinirler.
49. Halbuki onun yağmasından önce ümitlerini kesmişlerdi.
50. Allah'ın rahmetinin eserlerine bir bak: Ölümünden sonra yeryüzüne nasıl hayat veriyor! Bunu yapan, ölüleri de diriltecektir. Çünkü O, her şeye kâdirdir.
51. Bir rüzgâr göndersek de ekinlerini kasıp kavursa yine de küfr etmeye devam ederler.
52. Doğrusu sen, ölülere duyuramazsın. Arkalarını dönüp giden sağırlara da işittiremezsin.
53. Allah'ın hidayetine karşı körleşmiş olanları da sapıklıklarından vazgeçiremezsin. Sen ancak, boyun eğerek ayetlerimize iman edenlere duyurabilirsin.
54. Sizi zayıf olarak yaratıp sonra güçlendiren, güçlülüğünüzün ardından da zayıf ve yaşlı hale getiren Allah'tır. O dilediğini yapar. O her şeyi bilir, her şeye kadirdir.
55. Kıyamet koptuğunda mücrimler dünyada çok az kaldıklarına yemin ederler. İşte dünyada da böyle aldanıyorlardı.
56. Kendilerine ilim ve iman verilenler: "Allah'ın takdirine göre yeniden dirilme gününe kadar kaldınız. İşte bu, inanmak istemediğiniz yeniden dirilme günüdür" derler.
57. O gün zalimlere ne mazeret göstermeleri fayda verir ne de onlardan Allah'ı razı etmeleri istenir.

58. And olsun, bu Kur'an'da insanlara her türlü misali verdik. Onlara bir ayet getirdiğinde kâfirler: "Siz aslı astarı olmayan şeyler söylüyorsunuz" derler.
59. İşte Allah inanmak istemeyenlerin kalbini böyle mühürler.
60. Sabret, çünkü Allah'ın va'di haktır. Kesin olarak inanmayanlar, sakın gevşek davranmana sebep olmasın.

31- LOKMAN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 34 âyettir. Nüzul Sırası: 57
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, mîm.
2. Bunlar, hakim Kitab'ın ayetleridir.
3. O, muhsinler için hidayet ve rahmettir.
4. Onlar, namazı kılarlar, zekatı verirler, ahirete de kesin olarak inanırlar.
5. İşte Rablerinin hidayeti üzere olanlar ve kurtuluşa erenler onlardır.
6. İnsanlardan kimi de körü körüne Allah yolundan saptırmak ve alay konusu edinmek için oyalayıcı söz peşinde koşar. İşte onlar alçaltıcı bir azaba uğrayacaklardır.
7. Ayetlerimiz kendisine okunduğunda, sanki kulakları sağırmış da işitmemiş gibi büyüklük taslayarak yüz çevirir. Onu, can yakıcı azapla müjdele.
8. İman edip salih amel işleyenler de nimet cennetlerine gireceklerdir.
9. Allah'ın gerçek bir va'di olarak orada temelli kalacaklardır. O azizdir, hakimdir.
10. Gökleri, gördüğünüz gibi direksiz yaratan, sizi sarsmasın diye yeryüzüne dağlar yerleştiren ve orada her türlü canlıyı var eden O'dur. Gökten indirdiğimiz suyla orada her türlü güzel çifti yetiştirdik.
11. İşte bu, Allah'ın yaratışıdır. O'nun dışındakilerin ne yarattıklarını bana gösterin bakalım! Hayır; zalimler derin bir sapıklık içindedirler.

12. And olsun Lokman'a Allah'a şükretsin diye hikmet verdik. Şükreden yalnızca kendisi için şükretmiş olur. Kim de küfr ederse; doğrusu Allah müstağnidir, övülmeye layıktır.
13. Lokman, oğluna: "Yavrucuğum! Sakın Allah'a ortak koşma. Çünkü şirk en büyük zulümdür" diye öğüt vermişti.
14. Biz insana, ana babasına iyi davranmasını öğütledik. Çünkü, anası onu karnında gittikçe artan zahmet ve meşakkatlere katlanarak taşımıştır. Çocuk iki yıl içinde sütten kesilir. "Bana şükret, ana babana iyi davran. Sonunda Bana döneceksiniz."
15. "Eğer onlar seni hakkında bilgin olmayan bir şeyi Bana ortak koşman için zorlarlarsa sakın onlara itaat etme. Dünyada onlarla iyi geçin. Ama Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonunda Bana döneceksiniz. Ben de yaptıklarınızı size haber vereceğim."
16. Lokman dedi ki: "Yavrucuğum! İşlediğin amel bir hardal tanesi kadar olsa ve bir kayanın içinde, göklerde veya yerin derinliklerinde gizlense bile Allah onu ortaya çıkarır. Çünkü Allah latiftir, herşeyden haberdardır."
17. "Yavrucuğum! Namazı kıl, marufu emret, münkerden alıkoy ve başına gelene sabret. Doğrusu bunlar titizlikle yerine getirilmesi gereken işlerdir."
18. "İnsanları küçümseme. Yeryüzünde büyüklenerek yürüme. Çünkü Allah, kendini beğenip övünen hiç kimseyi sevmez."
19. "Mütevazi yürü. Sesini de kıs. Çünkü en çirkin ses, eşeklerin sesidir."
20. Allah'ın göklerde olanları da yerde olanları da istifadenize sunduğunu ve sizi nimete boğduğunu görmüyor musunuz! Böyleyken, yol göstericisi ve aydınlatıcı bir kitabı olmaksızın Allah hakkında körü körüne tartışanlar vardır.
21. Onlara: "Allah'ın indirdiğine uyun"denilince: "Hayır; biz, atalarımızdan gördüğümüze uyarız" derler. Şeytan kendilerini yakıcı bir azaba çağırıyor olsa da mı!...

22. Kim samimi olarak Allah'a teslim olursa işte o, en sağlam kulpa tutunmuştur. İşlerin sonucu Allah'a aittir.

23. Küfredenin küfrü sakın seni üzmesin. Onlar Bize dönecekler ve yaptıklarını kendilerine haber vereceğiz. Doğrusu Allah içlerde gizleneni çok iyi bilmektedir.

24. Onları birazcık geçindirir, sonunda da şiddetli bir azaba uğratırız.

25. Onlara: "Gökleri ve yeri yaratan kimdir" diye sorsan: "Allah'tır" derler. De ki: "Hamd, Allah'adır. Hayır, onların çoğu aklını kullanmıyor.

26. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'a aittir. Doğrusu Allah müstağnidir, övülmeye lâyıktır.

27. Yeryüzündeki bütün ağaçlar kalem, denizler de mürekkep olsa ve bunlara bir o kadarı da ilave edilse yine de Allah'ın kelimeleri yazmakla tükenmezdi. Doğrusu Allah azizdir, hakimdir.

28. Sizin yaratılmanız ve tekrar diriltilmeniz, O'nun için tek bir nefsi yaratmak ve diriltmek kadar kolaydır. Doğrusu Allah herşeyi işitir ve bilir.

29. Allah'ın geceyi gündüze, gündüzü geceye kattığını; güneşe ve aya hükmettiğini düşünmez misiniz! Her biri belirlenmiş bir süreye kadar hareketini sürdürür. Doğrusu Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

30. İşte bu, Allah'ın hak, herşeyden yüce ve büyük; O'nun yanı sıra yalvardıklarının ise bâtıl olmasındandır.

31. Kudretinin eserlerini göresiniz diye Allah'ın lütfuyla gemilerin denizde hareket ettiğini düşünmez misin! Doğrusu bunda, çok sabredip şükreden herkes için ayetler vardır.

32. Dağ gibi dalgalar üzerlerine geldiğinde, yalnızca Allah'ın otoritesine boyun eğerek O'na yalvarırlar. Ama onları sağ salim karaya çıkardığında içlerinden pek azı şükreder. Ayetlerimizi ancak, çok gaddar, çok inatçı kimseler inkar eder.

33. Ey insanlar! Rabbinizden korkun. Babanın çocuğu, çocuğun da babası için hiçbir şey yapamayacağı günden çeki-

nin. Allah'ın va'di şüphesiz haktır. Sakın dünya hayatına aldanmayın; şeytan da sizi Allah hakkında aldatmasın.

34. Kıyametin ne zaman kopacağını ancak Allah bilir. Yağmuru yağdıran ve rahimlerde olanı bilen O'dur. Hiç kimse, yarın ne kazanacağını ve nerede öleceğini bilemez. Doğrusu Allah her şeyi bilir, herşeyden haberdardır.

32- SECDE SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 30 âyettir. Nüzul Sırası: 75
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Elif, lâm, mîm.

2. Bu Kitab'ın, âlemlerin Rabbi tarafından indirildiğinde şüphe yoktur.

3. Yoksa "onu uydurdu" mu diyorlar. Hayır; o, senden önce kendilerine bir uyarıcı gelmemiş olan kavmi, doğru yolu bulsunlar diye uyarman için Rabbinin katından indirilen haktır.

4. Allah, gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde yaratmış, sonra da arşa istiva etmiştir. Sizin O'ndan başka veliniz de şefaatçiniz de yoktur. Hâlâ öğüt almayacak mısınız!

5. Gökten yere kadar bütün işleri düzenleyen O'dur. Sonunda işler sizin hesabınıza göre bin yıl süren bir günde O'na yükselir.

6. Gaybı da şehadeyi de bilen, aziz ve çok merhametli olan O'dur.

7. O herşeyi mükemmel yarattı; insanı da ilkin çamurdan var etti.

8. Sonra, onun soyunu basit bir sudan çoğalttı.

9. Sonra onu şekillendirdi ve ona Ruhundan üfledi. Ve sizi işiten, gören ve düşünen varlıklar haline getirdi. Ne kadar az şükrediyorsunuz!

10. "Ölüp toprağa karıştıktan sonra yeniden mi yaratılacağız" dediler. Hayır; onlar Rablerine kavuşacaklarına inanmıyorlar.

11. De ki: "Canınızı almakla görevlendirilen ölüm meleği canınızı alır. Sonra da Rabbinize döndürülürsünüz."
12. Mücrimlerin, Rablerinin huzurunda başlarını öne eğerek: "Rabbimiz! Gördük ve anladık. Bizi tekrar dünyaya döndür de sâlih amel işleyelim. Artık kesin olarak inandık" dedikleri zaman hallerini bir görsen!
13. Dileseydik herkesi hidayete iletirdik. Fakat Benim, cehennemi insanların ve cinlerin çoğuyla dolduracağıma dair hükmüm kesinleşmiştir.
14. Onlara: "Bu günü önemsemeyişinizin cezasını çekin. Bugün Biz de sizi önemsemeyiz. Yaptıklarınıza karşılık ebedi azabı tadın" denir.
15. Ayetlerimize ancak, kendilerine ayetlerimiz hatırlatıldığında yüz üstü secdeye kapanarak büyüklük taslamaksızın Rablerini hamd ile tesbih edenler iman eder.
16. Onlar, uykularından fedakarlık ederek, korku ve ümitle Rablerine yalvarırlar ve kendilerine verdiklerimizden infak ederler.
17. Yaptıklarına karşılık onları hangi nimetlerin beklediğini kimse tasavvur edemez.
18. Mü'minle fasık bir olur mu hiç! Bunlar elbette bir olmazlar.
19. İman edip salih amel işleyenler yaptıklarına karşılık cennet konaklarında cömertçe ağırlanacaklardır.
20. Fasıkların yeri de ateştir. Ne zaman oradan çıkmak isteseler tekrar oraya döndürülürler. Onlara: "Yalanladığınız ateşin azabını tadın" denir.
21. Vazgeçsinler diye onlara ahiret azabından önce dünyada da azap edeceğiz.
22. Kendisine Rabbinin ayetleri ulaştığında onlardan yüz çevirenden daha zalim kim vardır! Mücrimleri mutlaka cezalandıracağız.
23. Andolsun, Mûsâ'ya Kitap verdik ve onu İsrailoğulları için bir yol gösterici kıldık. Sakın Rabbine kavuşacağından şüphe etme.

24. Ayetlerimize kesin olarak imân edip sabrettikleri için aralarından, emrimizle hidayete çağıran önderler çıkardık.
25. Doğrusu Rabbin, ihtilaf ettikleri konularda kıyamet günü aralarında hüküm verecektir.
26. Yurtlarında dolaştıkları, kendilerinden önceki nice nesli helak etmiş olmamız hidayetlerine vesile olmadı mı! Doğrusu bunda ayetler vardır. Hâlâ öğüt almayacak mısınız!
27. Kurak araziyi sulayarak oradan hayvanlarının da kendilerinin de yiyecekleri bitkiler bitirdiğimizi görmüyorlar mı! Hâlâ akıllarını kullanmayacaklar mı!
28. "Eğer doğru söylüyorsanız söyleyin, bu hüküm günü ne zamandır!" derler.
29. De ki: "Hüküm günü, kâfirlere imân etmelerinin fayda vermeyeceği gündür. Onlara mühlet de verilmez."
30. Onlardan yüz çevir ve bekle. Çünkü onlar da bekliyorlar.

33- AHZÂB SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 73 âyettir. Nüzul Sırası: 90
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey nebi! Allah'tan kork, sakın kafirlere ve münafıklara itaat etme. Doğrusu Allah herşeyi bilir, hakimdir.
2. Rabbinden sana vahyedilene uy. Çünkü Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.
3. Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter.
4. Allah bir adamın göğsünde iki kalp yaratmamış, eşlerinizi analarınız gibi kabul ederek haram saymanızı da evlatlıklarınızı öz oğullarınız kabul etmenizi de meşru kılmamıştır. Bunlar asılsız iddialarınızdır. Oysa Allah hakkı söyler ve doğru yola iletir.
5. Evlatlıklarınızı babalarına nisbet edin. Allah katında en doğrusu budur. Eğer babalarını bilmiyorsanız, onlar din kardeşleriniz ve dostlarınızdır. Yanılarak yaptıklarınızdan değil ama bile bile yaptıklarınızdan sorumlusunuz. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

6. Mü'minler nebiyi kendi nefislerinden daha çok sevmelidirler. Onun hanımları da mü'minlerin analarıdır. Dostlarınıza marufa uygun olarak yapacağınız vasiyet hariç, akrabalar, Allah'ın yasasına göre, birbirlerine varis olmaya diğer mü'minlerden ve muhacirlerden daha layıktırlar. Bu, kitapta yazılıdır.

7. Daha önceki nebilerden; Nûh'dan, İbrâhim'den, Mûsâ'dan ve Meryem oğlu İsâ'dan söz aldığımız gibi senden de söz aldık. Biz onlardan sağlam bir söz almıştık.

8. Allah, bunu doğruların doğruluklarını ortaya koymak için yapmış, kafirlere de can yakıcı bir azap hazırlamıştır.

9. Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani ordular size saldırmıştı. Biz de onların üzerine rüzgar ve görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah yaptıklarınızı görmekteydi.

10. Onlar sizi dörtbir yandan kuşatmışlardı. Gözler dönmüş, yürekler ağızlara gelmişti. Allah hakkında olmadık zanlarda bulunuyordunuz.

11. İşte mü'minler orada denenmiş ve şiddetli bir sarsıntı geçirmişlerdi.

12. Münafıklar ve kalplerinde hastalık olanlar; "Allah ve rasûlü bizi kandırdı"diyorlardı.

13. Onlardan bir grup: "Ey Yesrib halkı! Kendinizi savunacak durumda değilsiniz, geri dönün" diyordu. Bir grup da evleri güvende olduğu halde: "Evlerimiz korumasız kaldı" diyerek nebiden izin istiyorlardı. Halbuki onlar kaçmak istiyorlardı.

14. Eğer şehrin dört bir yanından üzerlerine gelinip fitne çıkarmaları istenseydi bir an bile durmaz koşarak giderlerdi.

15. Halbuki onlar, daha önce kaçmayacaklarına dair Allah'a söz vermişlerdi. Allah'a verilen sözün hesabı sorulacaktır.

16. De ki: "Ölümden veya öldürülmekten kaçıp kurtulmaya çalışmanız boşuna. Şimdi kurtulsanız bile çok az bir süre yaşarsınız."

17. De ki: "Allah'ın sizi bir musibete uğratmasına veya size lütufta bulunmasına kim engel olabilir!" Onlar Allah'tan başka hiçbir veli ve yardımcı bulamazlar.

18. Allah, içinizden kardeşlerine: "Bize katılın" diyerek mü'minleri mücadeleden alıkoymak isteyenleri bilmektedir. Onlar, sıkıntıya gelemezler.

19. Onların gözü, aldığınız ganimetlerdedir. Korkuya kapıldıklarında, ölmek üzere olan kimse gibi, gözleri dönmüş bir şekilde sana baktıklarını görürsün. Korkuları geçince başarınızı çekemeyip sizi dilleriyle incitirler. İşte onlar iman etmemişler; Allah da yaptıklarını boşa çıkarmıştır. Bu, Allah'a kolaydır.

20. Onlar, düşman askerlerinin gitmediklerini sanıyorlardı. Müttefikler tekrar saldırmış olsalardı, çöldeki bedevilerin yanına kaçıp başınıza gelenleri oradan öğrenmek isterlerdi. Aranızda olsalardı bile savaşmak istemezlerdi.

21. Andolsun, içinizden Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman ve Allah'ı çok zikreden kimseler için Allah'ın rasûlü en güzel örnektir.

22. Mü'minler, düşman askerlerini gördüklerinde: "İşte bu, Allah'ın ve rasûlünün bize va'dettiğidir. Allah ve rasûlü doğru söylemiştir"dediler. Bu, onların iman ve teslimiyetlerini artırdı.

23-24. Mü'minler, Allah'a verdikleri söze sadık kaldılar. Kimi sözünü yerine getirdi, kimi de beklemektedir. Sözlerini hiçbir şekilde değiştirmediler. Böylece Allah, sâdıkları sözlerine bağlı kaldıkları için mükafatlandırsın; münafıkları da ister cezalandırsın, ister tevbelerini kabul etsin. Doğrusu Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

25. Allah, kafirlerin hevesini kursağında bıraktı. Hiçbir sonuç elde edemediler. Savaşta mü'minlere Allah'ın yardımı kâfi geldi. Çünkü Allah çok kuvvetlidir, azizdir.

26. Kitap ehlinden, düşmanlarınıza arka çıkan kimseleri, yüreklerine korku salarak kalelerinden çıkarmanızı sağlayan O'dur. Onların bir kısmını öldürdünüz, bir kısmını da esir aldınız.

27. Sizi, onların yurtlarına, evlerine, mallarına ve daha önce ayak basmadığınız nice yere mirasçı kılan O'dur. Allah, herşeye kadirdir.

28. Ey nebi! Eşlerine de ki: "Eğer dünya hayatını ve nimetlerini arzuluyorsanız gelin, haklarınızı, nafakanızı vereyim ve sizi güzellikle boşayayım."

29. "Eğer Allah'ı, rasûlünü ve cenneti arzuluyorsanız doğrusu Allah, içinizden muhsin olanlara çok büyük bir ecir hazırlamıştır."

30. Ey nebinin hanımları! İçinizden kim açık bir hayasızlık yaparsa ona iki kat azap edilir. Bu, Allah'a pek kolaydır.

31. Kim de, Allah'a ve rasûlüne itaat eder ve salih amel işlerse ona da iki kat mükafat vereceğiz. Ona ayrıca güzel bir rızık hazırladık.

32. Ey nebinin hanımları! Siz herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Allah'tan sakınıyorsanız ağırbaşlı olun, edâlı konuşmayın ve maruf söz söyleyin ki kalbinde hastalık olan kimse birşey ummasın.

33. Evlerinizdeyken vakârlı olun. Dışarı çıktığınızda da cahiliye devrinde olduğu gibi açılıp saçılarak dolaşmayın. Namazı kılın, zekatı verin, Allah'a ve rasûlüne itaat edin. Ey ehl-i beyt! Doğrusu Allah, günahlarınızı bağışlamak ve sizi arındırmak istiyor.

34. Evlerinizde okunan Allah'ın ayetlerini ve hikmeti düşünün de öğüt alın. Doğrusu Allah latiftir, herşeyden haberdardır.

35. Allah, müslüman erkek ve kadınlara, mü'min erkek ve kadınlara, boyun eğen erkek ve kadınlara, doğru sözlü erkek ve kadınlara, sabreden erkek ve kadınlara, huşû duyan erkek ve kadınlara, tasadduk eden erkek ve kadınlara, oruç tutan erkek ve kadınlara, ırzlarını koruyan erkek ve kadınlara, Allah'ı çok anan erkek ve kadınlara mağfiret ve büyük ecir hazırlamıştır.

36. Allah ve rasûlünün hüküm verdiği bir konuda, kadın olsun, erkek olsun hiçbir mü'mine muhayyerlik yoktur.

Kim Allah'a ve rasûlüne karşı gelirse kesin olarak sapıtmıştır.

37. Allah'ın nimet verdiği, senin de iyilikte bulunduğun kimseye: "Allah'tan kork ve eşini bırakma" diyordun. Allah'ın daha sonra açığa vuracağı şeyi insanlardan çekinerek içinde gizliyordun. Halbuki Allah, korkulmaya daha layıktır. Zeyd onu boşadığında, mü'minlerin, evlatlıklarının boşadığı kadınlarla evlenmeleri konusunda bir engel olmadığını bilmeleri için seni onunla evlendirdik. Allah'ın emri hep yapılagelmiştir.

38. Allah'ın helal kıldığı bir işi yapmak, nebiyi vebâl altına sokmaz. Bu, Allah'ın daha öncekilere uyguladığı yasasıdır. Allah'ın emri, gereği gibi yerine gelir.

39. Onlar, Allah'ın mesajını tebliğ eder ve Allah'tan başka kimseden korkmazlar. Hesap görücü olarak Allah yeter.

40. Muhammed içinizden birininbabası değildir; fakat o, Allah'ın rasûlü ve nebilerin sonuncusudur. Allah, herşeyi bilir.

41. Ey iman edenler! Allah'ı çok zikredin.

42. Sabah akşam O'nu tesbih edin.

43. Karanlıklardan aydınlığa çıkmanız için Allah size rahmet, melekler de dua eder. O, mü'minlere karşı çok merhametlidir.

44. Onlar o gün, Allah katında selam dileği ile karşılanırlar. Allah onlara büyük bir mükafat hazırlamıştır.

45-46. Ey nebi! Biz seni şahit, müjdeci, uyarıcı ve O'nun izniyle Allah'a çağıran aydınlatıcı bir ışık olarak gönderdik.

47. Mü'minlere, Allah katında büyük bir mükafat olduğunu müjdele.

48. Kâfirlere ve münafıklara itaat etme. Onların eziyetlerine aldırma. Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter.

49. Ey iman edenler! Mü'min kadınları nikahladıktan sonra kendilerine dokunmadan boşarsanız, onlar için iddet saymanıza gerek yoktur. Onları boşanma bedellerini verip güzellikle salıverin.

50. Ey nebi! Doğrusu Biz, mehirlerini verip nikahladığın eşlerini, Allah'ın sana ganimet olarak bağışladığı cariyeleri, seninle birlikte hicret eden, amcanın, halanın, dayının ve teyzenin kızlarıyla kendilerini sana bağışlayan mü'min kadınları, onlarla evlenmek istediğin takdirde, yalnız sana mahsus olmak üzere helal kıldık. Sıkıntı çekmeyesin diye mü'minlerin eşleri ve cariyeleriyle ilgili sorumluluklarını sana bildirdik. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

51. Onlardan dilediğini bırakır, dilediğini de alırsın. Bıraktığını tekrar almanda da bir mahzur yoktur. Paylarına düşene razı olmaları, üzülmemeleri ve gözlerinin aydın olması için en uygunu budur. Allah kalplerinizdekini çok iyi bilmektedir. Allah her şeyi bilir, halimdir.

52. Bundan böyle, cariyeler hariç, çok hoşuna gitse bile başka kadınlarla evlenmen veya eşlerini boşayıp yeniden evlenmen helal değildir. Allah herşeyi gözetmektedir.

53. Ey iman edenler! Nebinin evine çağrılmadan yemeğe gitmeyin, oturup yemeğin hazırlanmasını da beklemeyin. Çağrıldığınızda gidin, yemeği yer yemez dağılın; lafa dalmayın. Çünkü böyle davranmanız nebiyi üzüyor, fakat o bunu size söylemeye çekiniyordu. Ama Allah hakkı söylemekten çekinmez. Onun hanımlarından birşey isteyeceğiniz zaman saygılı ve ölçülü davranın. Bu onlar için de sizin için de daha uygundur. Rasülullahı üzmeniz doğru değildir. Onun ölümünden sonra hanımlarını da asla zaman nikahlayamazsınız. Böyle yapmanız Allah katında büyük bir zulüm olur.

54. İçinizdekini açıklasanız da gizleseniz de fark etmez. Çünkü Allah her şeyi bilmektedir.

55. Kadınların, babaları, oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, mü'min kadınlar ve hizmetçileri karşısında örtülü olmaları gerekmez. Allah'tan sakının. Çünkü Allah herşeye şahittir.

56. Allah ve melekler nebiyi desteklemektedir. Ey iman edenler! Siz de ona tam destek verin ve tam teslimiyet gösterin.

57. Allah'ı ve rasûlünü üzenler, dünyada da ahirette de Allah'ın lanetine uğramışlar, kendilerine alçaltıcı bir azap hazırlanmıştır.

58. Bir suçları olmadığı halde mümin erkek ve kadınları üzenler, iftira etmiş ve apaçık bir günah yüklenmiş olurlar.

59. Ey nebi! Eşlerine, kızlarına ve mü'min kadınlara örtünmelerini söyle. Onların tanınmaları ve incitilmemeleri için en uygun olan budur. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

60. Münafıklar, kalplerinde hastalık olanlar ve şehirde kötü haberler yayanlar, eğer bundan vazgeçmezlerse seni onların üzerine göndeririz de çevrende pek az kalabilirler.

61. Lânetlenmiş olarak bulundukları yerde yakalanıp öldürülürler.

62. Allah'ın öncekilere uygulanan sünneti de böyledir. Allah'ın sünnetinde bir değişiklik bulamazsın.

63. Sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar. De ki: "Onun vaktini ancak Allah bilir." Ne bilirsin belki de kıyamet çok yakındır.

64. Doğrusu Allah, kafirlere lanet etmiş ve onlara çılgın alevli bir ateş hazırlamıştır.

65. Orada sürekli kalırlar. Hiçbir veli ve yardımcı da bulamazlar.

66. Yüzleri ateşte kızartıldığı gün: "Keşke Allah'a ve rasûle itaat etseydik" derler.

67. Derler ki: "Rabbimiz! Biz yöneticilerimize ve büyüklerimize uyduk. Fakat onlar bizi doğru yoldan saptırdılar."

68. "Rabbimiz! Onlara iki kat azap et ve onları rahmetinden uzaklaştır."

69. Ey iman edenler! Mûsâ'ya eziyet edenler gibi olmayın. Allah onu, onların iftiralarından korumuştu. Çünkü o, Allah katında değerli bir kuldu.

70-71. Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin ki Allah da amellerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve rasülüne itaat ederse, işte o büyük birkazanç elde etmiş olur.

72. Doğrusu göklere, yere ve dağlara ağır gelen akletme sorumluluğunu pek zalim ve çok cahil olan insan yüklenmiştir.

73. Böylece Allah, münâfık erkek ve kadınlara azap etsin. Mü'min erkek ve kadınların da tevbesini kabul etsin. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

34- SEBE' SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 54 âyettir. Nüzul Sırası: 58
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hamd, göklerdeki ve yerdeki her şeyin sahibi olan Allah'adır. Âhirette de hamd O'nadır. O hakim'dir, herşeyden haberdardır.

2. Yere inip çıkan, göğe yükselip inen ne varsa hepsini bilir. O çok merhametlidir, çok bağışlayıcıdır.

3. Kafirler: "Kıyamet kopmayacaktır" dediler. De ki: "Hayır; gaybı bilen Rabbime yemin ederim ki kıyamet mutlaka kopacaktır." Göklerde ve yerde zerre kadar bir şey yahut bundan daha küçüğü veya büyüğü O'na gizli kalmaz; hepsi Allah'ın apaçık bilgisindedir.

4. Bu, Allah'ın iman edip salih amel işleyenleri mükafatlandırması içindir. Onlar bağışlanacak ve bol rızık kazanacaklardır.

5. Âyetlerimizi geçersiz kılmaya çalışanlar da ağır ve can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

6. Kendilerine ilim verilenler, Rabbinden sana indirilenin, aziz ve hamid olanın yoluna ileten hak olduğunu bilirler.

7. Kafirler dediler ki: "Size ölüp paramparça dağıldıktan sonra yeniden diriltileceğinizi söyleyen bir adam gösterelim mi!"

8. "Allah'a iftira mı ediyor, yoksa cinlenmiş mi!" Hayır, âhirete iman etmeyenler bunalım ve derin bir sapıklık içindedirler.
9. Onlar, altlarındaki yere ve üstlerindeki göğe bakmıyorlar mı! Dilesek onları yerin dibine geçirir yahut üzerlerine gökten ağır kütleler düşürürüz. Doğrusu bunda Rabbine yönelen herkes için ayetler vardır.
10. Andolsun, Davud'a lütûfta bulunduk. "Ey dağlar ve kuşlar! Davud'la birlikte tesbih edin" dedik ve ona demir işleme sanatını öğrettik.
11. "Sağlam ve kullanışlı zırhlar yap. Salih amel işleyin. Çünkü Ben, bütün yaptıklarınızı görürüm."
12. Süleyman'a da sabahtan akşama kadar bir aylık, akşamdan sabaha kadar da bir aylık mesafe kateden rüzgarı boyun eğdirdik. Ocağından bakır madeni çıkarmasını öğrettik. Rabbinin izniyle onun hizmetinde çalışan devşirme ustalar vardı. Kim emrimizden çıkarsa ona acı bir azap tattırırız.
13. Bu ustalar ona, mescitler, heykeller, havuz büyüklüğünde çanaklar, yerinden kaldırılamayan kazanlar ve istediği herşeyi yaparlardı. "Ey Davud âli, şükredin, çünkü şükreden kullarım pek azdır" dedik.
14. Süleyman'ı vefat ettirdiğimizde bu ustalar onun ölümünü ancak bir ağaç kurdunun onun değneğini kemirmesiyle farkedebildiler. Süleyman devrilince anlaşıldı ki eğer bu ustalar gaybı bilmiş olsalardı; bu alçaltıcı azap içinde kalmazlardı.
15. Andolsun, iki yanı bağlar ve bahçelerle çevrili olan Sebelilerin yurtlarından alınacak ibretler vardır. Onlara: "Rabbinizin verdiğinden yiyin ve O'na şükredin. Güzel bir yurdunuz ve çok bağışlayan bir Rabbiniz var" denilmişti.
16. Fakat yüz çevirdiler. Biz de üzerlerine Arim selini göndererek, bahçelerini acı yemiş veren, çalılık ve biraz da sedir ağacı bulunan verimsiz bir araziye dönüştürdük.
17. Küfretmelerine karşılık onları işte böyle cezalandırdık. Biz, kafirlerden başkasını cezalandırır mıyız!

18. Onların ülkeleri ile bereketli kıldığımız ülkeler arasında konaklayacak şehirler varetmiş ve orada seyahat etmeyi kolaylaştırarak, "oraya gece gündüz güven içinde gidip gelin" demiştik.
19. Nefislerine zulmederek: "Rabbimiz! Yolculuğumuzu uzun yap" dediler. Biz de onları darmadağın ederek efsane haline getirdik. Doğrusu bunda, çok sabreden ve çok şükreden kimseler için ayetler vardır.
20. Andolsun, İblis'in onlar hakkındaki zannı doğru çıktı. Bir grup mü'min hariç hepsi şeytana uydu.
21. Oysa onun, onlar üzerinde hiçbir otoritesi yoktur. Ancak bu, içlerinden ahirete iman edeni ve ondan şüphe edeni ortaya koymamız içindi. Rabbin, her şeyi gözetmektedir.
22. De ki: "Allah'ın ortağı olduğunu sandıklarınızı çağırın bakalım!" Onlar gökte ve yerde zerre kadar birşeye sahib olmadıkları gibi, onların idaresine de karışamazlar. Allah'ın onların yardımına da ihtiyacı yoktur.
23. Allah katında, sadece O'nun izin verdiği kimselerin şefaati geçerlidir. Bekleyiş içinde olanların korkuları yatışınca: "Rabbiniz ne söyledi" derler. "Hakkı söyledi" diye cevap verirler. O çok yücedir, çok büyüktür.
24. De ki: "Size gökten ve yerden rızık veren kimdir! De ki: "Allah. O halde ya biz doğru yoldayız, siz derin bir sapıklıktasınız ya da bunun tersi."
25. De ki: "Ne siz bizim yaptıklarımızdan hesaba çekilirsiniz ne de biz sizin yaptıklarınızdan..."
26. De ki: "Allah, kıyamet günü hepimizi bir araya toplayacak ve aramızda hak ile hükmedecektir. O fettahtır, herşeyi bilir."
27. De ki: "O'na ortak koştuklarınızı bana gösterin bakalım! Hayır, O'nun eşi benzeri yoktur. O azizdir ve hakim olan Allah'tır."
28. Seni, bütün insanlara müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu anlamaz.
29. "Eğer doğru söylüyorsanız söyleyin, bu tehdit ne zaman" derler.

30. De ki: "Bu tehdit, zamanında gerçekleşecektir. Onu ne bir an öne alabilir ne de geciktirebilirsiniz."

31. Kafirler: "Bu Kur'an'a da, bundan önce indirilen kitaplara da inanmayız" dediler. Keşke bu zalimleri, Rablerinin huzurunda birbirlerini suçlarken bir görsen!... Mustaz'aflar, müstekbirlere: "Siz olmasaydınız, biz iman etmiş olurduk" derler.

32. Müstekbirler ise mustaz'aflara: "Siz hidayeti kabul ettiniz de biz mi engel olduk! Hayır, siz mücrim kimselerdiniz" derler.

33. Mustaz'aflar, müstekbirlere: "Hayır; bize gece gündüz tuzak kurarak, Allah'ı küfretmemizi ve O'na şirk koşmamızı emrediyordunuz" derler. Azabı gördüklerinde pişman olurlar. Kâfirlerin boyunlarına zincir vururuz. Yalnızca işlediklerine karşılık cezalandırılmıyorlar mı!

34-35. Biz hangi ülkeye bir uyarıcı göndermişsek, oranın şımarmış ileri gelenleri mutlaka: "Biz, sizin getirdiğinizi küfrediyoruz. Biz herkesten çok mal ve evlada sahibiz, azaba uğratılacak da değiliz" demişlerdir.

36. De ki: "Rabbim dilediğinin rızkını genişletir, dilediğininkini de daraltır." Fakat insanların çoğu anlamaz.

37. De ki: "Malınızın ve evladınızın çokluğu, katımızda size hiçbir imtiyaz sağlamaz. Ancak iman edip salih amel işleyenler müstesnâ. İşte onlara yaptıklarına karşılık kat kat mükafat verilir ve onlar, cennetteki özel yerlerde güven içindedirler."

38. Ayetlerimizi geçersiz kılmaya çalışanlar da ateşe atılacaklardır.

39. De ki: "Rabbim, dilediğinin rızkını genişletir, dilediğininkini daraltır. Ne infak ederseniz, Allah onun karşılığını verir. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır."

40. O gün Allah hepsini toplar. Sonra meleklere: "Size kulluk edenler bunlar mıydı!" der.

41. Melekler: "Sen münezzehsin. Bizim velimiz Sensin. Biz onlardan uzağız. Hayır onlar, cinlere kulluk ediyorlardı. Çoğu onlara inanıyordu" derler.

42. Bugün birbirinize faydanız da zararınız da dokunmaz. Zalimlere: "Yalanladığınız ateşin azabını tadın" deriz.

43. Kendilerine apaçık ayetlerimiz okunduğunda: "Bu adamın amacı, sizi, atalarınızın kulluk ettiklerinden vazgeçirmek. Bu düpedüz bir uydurmadır" dediler. Kafirler, hak kendilerine geldiğinde:"Bu düpedüz bir sihirdir" dediler.

44. Oysa Biz onlara, ne okuyacakları bir kitap ne de senden önce bir uyarıcı göndermiştik.

45. Kendilerinden önceki yalanlayanlara verdiğimizin onda birine bile erişemedikleri halde, bunlar da rasûllerimi yalanladılar. Ama kendilerini nasıl cezalandırdım!

46. De ki: "Size bir öğüt vereceğim. Allah için ister tek başınıza, ister diğerleriyle beraber düşünün. Arkadaşınız deli değildir; fakat o, sizi başınıza gelecek şiddetli bir azaba karşı uyarmaktadır."

47. De ki: "Sizden hiçbir ücret istemiyorum. O sizin olsun. Benim ecrim yalnızca Allah'a aittir. O herşeye şâhittir."

48. De ki: "Gaybı en iyi bilen Rabbim bâtılı hak ile ortadan kaldırır."

49. De ki: "Hak geldi; bâtıl artık ne dirilebilir ne de geri gelebilir."

50. De ki: "Eğer saparsam zararı kendimedir. Yok, eğer doğru yolu bulursam, bu da Rabbimin bana vahyetmesinden dolayıdır. Çünkü O herşeyi işitir, çok yakındır."

51. Onları, korkudan tir tir titredikleri gün bir görsen! Kaçmaları mümkün değildir. Yakın bir yerde kıskıvrak yakalanmışlardır.

52. "Artık ona iman ettik"derler, fakat kaçırdıkları fırsatı nasıl yakalayabilirler!

53. Halbuki daha önce onu küfrederek uzak bir yerden gayba taş atıyorlardı.

54. Tıpkı kendilerinden öncekiler gibi, onların da arzuladıkları şeylere kavuşması engellenir. Çünkü onlar, derin bir şüphe içinde idiler.

35- FÂTIR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 45 âyettir. Nüzul Sırası: 43
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hamd, gökleri ve yeri yaratan; melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler kılan Allah'adır. Dilediği gibi yaratır. Çünkü Allah, her şeye kâdirdir.
2. Allah, insana bir nimet vermek isterse onu engelleyebilecek yoktur. Nimet vermek istemediğinde de O'ndan başka nimet verebilecek yoktur. O azizdir, hakimdir.
3. Ey insanlar! Allah'ın size verdiği nimeti düşünün. Sizi gökten ve yerden rızıklandıran Allah'tan başka bir yaratıcı mı var! O'ndan başka ilah yoktur. O halde nasıl döndürülüyorsunuz!
4. Eğer seni yalanlıyorlarsa, senden önceki rasüller de yalanlanmıştı. Bütün işler Allah'a döndürülür.
5. Ey insanlar! Allah'ın va'di haktır! Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın. O şeytan da sizi Allah'a güvendirerek aldatmasın.
6. Şeytan sizin düşmanınızdır. O halde siz de onu düşman bilin. Doğrusu o, taraftarlarını cehennemlik olmaya çağırır.
7. Kafirler, şiddetli bir azaba uğrayacaklar, iman edip salih ameller işleyenler ise bağışlanacaklar ve büyük bir mükafat kazanacaklardır.
8. Kötü ameli kendisine süslü gösterilip de onu güzel gören kimse, hiç hidayet üzerinde olan kimse gibi olur mu! Doğrusu Allah, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Bundan dolayı onlara üzülerek kendini helak etme. Çünkü Allah, onların yaptıklarını çok iyi bilmektedir.
9. Bulutları sürükleyen rüzgarları estiren Allah'tır. Bulutları ölü bir yere süreriz de orayı yağmur vasıtasıyla ölümünden sonra yeniden diriltiriz. İşte ölülerin diriltilmesi de böyledir.
10. Kim izzet istiyorsa bilsin ki izzet tümüyle Allah'a aittir. Güzel söz O'na yükselir, güzel sözü yükselten de salih

ameldir. İnsanlara tuzak kuranlar şiddetli bir azaba uğrayacaklar ve tuzakları boşa çıkacaktır.

11. Sizi önce topraktan, sonra nutfeden yaratan, sonra da çiftler haline getiren Allah'tır. Bir dişinin hamile kalması da doğurması da O'nun izniyledir. Bir canlının ömrünün uzun veya kısa olması da ancak O'nun takdiriyledir. Elbette bu, Allah'a çok kolaydır.

12. Yeryüzündeki sular farklı farklıdır. Bir kısmı tatlı ve içilebilir, bir kısmı da tuzlu ve acıdır. Ama hepsinden de yiyeceğiniz taze et ve takı olarak kullanacağınız süs eşyası elde edersiniz. Şükredesiniz diye, Allah'ın lütfundan rızık aramanız için gemilerin denizi yara yara gittiğini görürsün.

13. Geceyi gündüze, gündüzü geceye katan, güneşi ve ayı emri altına alan O'dur. Hepsi, belirlenmiş bir süreye kadar tabii seyrini devam ettirir. İşte Rabbiniz Allah böyledir. Egemenlik O'nundur. O'nun yanısıra yalvardıklarınız bir çekirdek zarına bile sahip değillerdir.

14. Onlara yalvarsanız duanızı işitmezler. İşitseler bile çağrınıza karşılık veremezler. Kıyamet günü sizin ortak koşmanızı da inkar ederler. Sana, herşeyden haberdar olan Allah gibi kimse haber veremez.

15. Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaçsınız. Allah ise hiçbir şeye muhtaç değildir, övülmeye layıktır.

16. Dilerse sizi yokedip yerinize yeni bir nesil getirir.

17. Bu, Allah'a hiç de zor değildir.

18. O gün kimse, başkasının günahını çekmez. Günahı ağır olan kimse, günahını paylaşmaları için yalvarsa da akrabası bile onun günahını paylaşmaz. Sen ancak, görmediği halde Rabbinden korkan ve namaz kılanları uyarabilirsin. Kim arınırsa ancak kendisi için arınmış olur. Dönüş Allah'adır.

19-22. Kör ile gören, karanlıklarla aydınlık bir olmaz. Gölge ile sıcak da... Dirilerle ölüler de bir olmaz. Allah dilediğine işittirir. Sen kabirlerde olana işittiremezsin.

23. Sen yalnızca bir uyarıcısın.
24. Doğrusu Biz seni, hak ile müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Biz, her ümmete, mutlaka bir uyarıcı göndermişizdir.
25. Eğer seni yalanlıyorlarsa, onlardan öncekiler de kendilerine apaçık delliller, sayfalar ve yol gösterici bir Kitap getiren rasûlleri yalanlamıştı.
26. Sonunda yalanlayanları yakalayıverdim. Cezalandırmam nasılmış!..
27. Allah'ın gökten indirdiği su ile çeşit çeşit ürünler, meyveler yetiştirdiğini görmez misin! Dağlarda da beyaz, kırmızı, siyah, türlü renklerde yollar varettik.
28. İnsanların, canlıların ve hayvanların da renkleri birbirinden farklıdır. Allah'tan yalnızca âlimler korkar. Allah, üstündür, çok bağışlayıcıdır.
29. Allah'ın Kitabını okuyanlar, namazı kılanlar, kendilerine verdiklerimizden gizli ve açık sarfedenler, zararlı çıkmayacakları bir karşılık bekleyebilirler.
30. Bunun sonucu Allah, onlara ecirlerini tastamam verecek, lütfundan daha da artıracaktır. Çünkü O çok bağışlayıcı, çok mükâfat vericidir.
31. Sana vahyettiğimiz bu Kitap, kendinden öncekileri doğrulayan haktır. Doğrusu Allah, kullarından hakkıyla haberdardır, görendir.
32. Sonra Kitab'a kullarımızdan seçtiğimiz kimseleri mirasçı kıldık. Onlardan kimi nefsine zulmeder, kimi muktesid davranır, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda yarışır. İşte büyük kazanç budur.
33. İşte onlar, Adn cennetlerine girerler. Orada altın bilezikler ve inciler takınırlar. Oradaki giysileri de ipektir.
34. Derler ki: "Üzüntümüzü gideren Allah'a hamdolsun. Doğrusu Rabbimiz, çok bağışlayıcı, çok mükâfat vericidir."
35. "Lûtfuyla bizi temelli kalacağımız yerde yerleştiren O'dur. Burada ne sıkıntı çekeriz ne de bıkkınlık duyarız."

36. Kafirler de cehenneme atılacaklardır. Orada ne ölümlerine hükmedilir ki ölsünler ne de azapları hafifletilir. İşte Biz, her inatçı kafiri böyle cezalandırırız.
37. Onlar cehennemde: "Rabbimiz! Bizi buradan çıkar da salih amel işleyelim"diye feryat ederler. Onlara: "Sizi orada öğüt alacak bir kimsenin öğüt alabileceği kadar yaşatmadık mı! Üstelik size uyarıcı da geldi. Artık azabı tadın. Zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur" denir.
38. Doğrusu Allah, göklerin ve yerin gaybını da içlerde gizleneni de çok iyi bilmektedir.
39. Sizi yeryüzüne mirasçı kılan O'dur. Kim küfrederse, küfrü kendi aleyhinedir. Kâfirlerin küfrü Rablerinin gazabını çekmekten başka bir şeye yaramaz. Kâfirlerin küfrü, yalnızca ziyanlarını artırır.
40. De ki: "Hiç düşündünüz mü! Allah'ın yanısıra yalvardıklarınızın yeryüzünde ne yarattığını bana gösterin bakalım!" Yoksa onların göklerin egemenliğinde payları mı var! Yoksa kendilerine bir kitap verdik de ondan açık bir delil üzerindeler mi! Hayır, zalimler birbirlerini boş va'dlerle aldatıyorlar.
41. Göklerin ve yerin düzenini sağlayıp koruyan Allah'tır. Eğer düzenleri bozulursa, buna O'ndan başka kimse engel olamaz. Doğrusu O hâlimdir, çok bağışlayıcıdır.
42. Eğer kendilerine bir uyarıcı gelirse rasûllerine, önceki ümmetlerin rasûllerine bağlandıklarından daha çok bağlanacaklarına dair Allah'a bütün güçleriyle yemin ettiler. Uyarıcının gelişi onları haktan uzaklaştırmaktan başka bir işe yaramadı.
43. Entrikalar çevirerek yeryüzünde büyüklük tasladılar. Kurdukları tuzağa kendileri düşsünler. Öncekilerin sünnetinden başkasını mı bekliyorlar! Allah'ın sünnetinde ne bir değişiklik ne de bir sapma bulabilirsin.
44. Yeryüzünde dolaşmadılar mı ki kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğunu görsünler. Onlar, kendilerinden çok daha güçlü idiler. Göklerde ve yerde Allah'ı

aciz bırakabilecek yoktur. Çünkü O herşeyi bilir, herşeye kadirdir.

45. Eğer Allah, günahlarından dolayı insanları hemen cezalandırsaydı yeryüzünde tek bir canlı bile bırakmazdı. Fakat onlara belli bir süreye kadar mühlet veriyor. Zamanı geldiğinde onları cezalandıracaktır. Doğrusu Allah, kullarını gözetmektedir.

36- YÂ-SÎN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 83 âyettir. Nüzul Sırası: 41
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Yâ, sîn.
2. Hakim olan Kur'an'a andolsun ki.
3. Doğrusu sen rasûllerdensin.
4. Doğru yol üzerindesin.
5-6. Bu Kur'an, ataları uyarılmadığı için kendileri de gâfil kalmış bir toplumu uyarman için aziz ve rahim Allah katından indirilmişir.
7. Andolsun onların azaba uğrayacakları kesinleşti. Artık iman etmezler.
8. Boyunlarına, çenelerine kadar uzanan demir halkalar geçirdiğimiz için başları yukarı kalkıktır.
9. Önlerine bir engel, arkalarına da bir engel koyduk. Etraflarını kapattığımız için artık göremezler.
10. Onları uyarsan da uyarmasan da birdir. İman etmezler.
11. Sen yalnızca zikre uyan ve görmediği halde Rahman'dan korkanı uyarabilirsin. Onu bağışlanma ve bol mükafatla müjdele.
12. Doğrusu ölülere hayat veren Biziz. Onların yaptıklarını da eserlerini de yazıyoruz. Biz herşeyi apaçık bir kitapta kaydettik.
13. Onlara, kendilerine rasûller gelen bir şehrin halkını misal olarak anlat.
14. Onlara iki rasûl gönderdik, fakat onları yalanladılar. Biz

de onları bir üçüncüsü ile destekledik. "Doğrusu biz, size gönderilmiş rasûlleriz" dediler.

15. Onlar: "Siz de bizim gibi birer insansınız. Rahman hiçbir şey indirmemiştir. Siz düpedüz yalan söylüyorsunuz" dediler.

16. Rasûller de dediler ki: "Bizim size gönderilmiş olduğumuzu Rabbimiz çok iyi bilmektedir."

17. "Bize düşen apaçık tebliğdir."

18. Şehirliler: "Bunlar, sizin yüzünüzden başımıza geldi. Eğerbu davadan vazgeçmezseniz sizi mutlaka taşlarız ve ağır bir cezaya çarptırırız" dediler.

19. Rasûller: "Başınıza gelenler sizin yüzünüzdendir. Uyarıldığınız için mi böyle yapıyorsunuz! Hayır, siz müsrif bir toplumsunuz" dediler.

20. Şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi ve dedi ki: "Ey kavmim! gönderilen rasûllere uyun."

21. "Sizden hiçbir ücret istemeyenlere uyun. Onlar doğru yoldadırlar."

22. "Ben, beni yaratana niçin kulluk etmeyeyim! Siz de sonunda O'na döneceksiniz."

23. "Hiç ben, O'nun yanısıra ilahlar edinir miyim! Rahman bana bir zarar vermek istese, onların şefaati bana hiçbir fayda sağlamaz, beni kurtaramazlar da."

24. "O takdirde ben derin bir sapıklığa düşmüş olurum."

25. "Şüphesiz ben, Rabbinize iman ettim. Beni dinleyin."

26-27. Kendisine: "Cennete gir" denilince, "keşke kavmim Rabbimin beni bağışladığını ve ikram edilenlerin arasına kattığını bilseydi" dedi.

28. Biz, onun ardından kavminin üzerine gökten bir ordu indirmedik. İndirecek de değildik.

29. Yalnızca tek bir çığlık... Hemen yokoluverdiler.

30. Kendilerine gelen rasûllerle alay edenlere yazıklar olsun!

31. Kendilerinden önce nice nesli helak ettiğimizi ve onların kendilerine dönmediğini düşünmüyorlar mı!

32. Onların hepsi Bizim huzurumuzda toplanacaklardır.

33. Onlar için, ölü toprak bir ayettir. Ona hayat verdik; ondan yediğiniz bitkileri yetiştirdik.
34. Orada hurmalıklar ve üzüm bağları varettik ve kaynaklar fışkırttık.
35. Ki onun ürünlerinden ve kendi yetiştirdiklerinden yesinler. Hâlâ şükretmeyecekler mi!
36. Bitkileri, sizleri ve bilmediğiniz daha nice şeyleri çifter çifter yaratan Allah münezzehtir.
37. Gece de onlar için bir âyettir. Gündüzün aydınlığını gideririz de hemen karanlıkta kalıverirler.
38. Güneş de tayin edilen yörüngede hareket etmektedir. Bu herşeyi bilen ve üstün olan Allah'ın takdiridir.
39. Aya da sonunda kuru bir hurma dalına benzeyinceye kadar izleyeceği belirli evreler tayin ettik.
40. Ne güneş aya yetişebilir ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede hareket etmektedir.
41. Atalarını dolu bir gemide taşımış olmamız da onlar için bir ayettir.
42. Onlara binebilecekleri daha nice şeyler verdik.
43. Eğer dileseydik onları batırırdık; onlara yardım eden olmazdı, kurtulamazlardı da.
44. Ancak katımızdan bir rahmetle onları belli bir süreye kadar geçindirdik.
45. Onlara: "Sizden öncekilerin başına gelenlerden ibret alın, başınıza gelecek olanlardan sakının ki size merhamet edilsin" denildi.
46. Ama onlar, Rablerinden kendilerine gelen her ayetten yüz çevirirler.
47. Kendilerine: "Allah'ın size indirdiğinden infak edin" dendiğinde kâfirler mü'minlere: "Allah'ın dilediği takdirde doyurabileceği kimseyi biz mi doyuracağız! Siz düpedüz bir sapıklık içindesiniz" derler.
48. "Doğru sözlü iseniz söyleyin bu tehdit ne zaman" derler.
49. Onlar, çekişip dururlarken kendilerini helak edecek bir çığlıktan başka birşey mi bekliyorlar!

50. Artık ne vasiyet edebilirler ne de ailelerine geri dönebilirler.
51. Suretlere can verildiğinde hemen kabirlerinden çıkıp Rablerine koşarlar.
52. "Yazıklar olsun bize! Bizi kim diriltti! Bu, Rahman'ın va'dettiğidir. Demek rasûller doğru söylemiş" derler.
53. Yalnızca tek bir çığlık... Hemen huzurumuzda toplanırlar.
54. Bugün hiç kimseye zulmedilmez. Siz ancak işlediklerinizin karşılığını görürsünüz.
55. O gün cennet halkı, nimet içinde sefâ sürer.
56. Onlar ve eşleri gölgeliklerde ve sedirler üzerinde otururlar.
57. Orada onlara her türlü meyve ve istedikleri herşey verilir.
58. Onlara Rahim olan Rablerinden selam vardır.
59. "Ey mücrimler! Siz ayrılın bakalım" denir.
60-61. "Ey Ademoğulları! Şeytana kulluk etmeyin. Çünkü o, apaçık düşmanınızdır. Yalnızca Bana kulluk edin. İşte dosdoğru yol budur" diye sizi uyarmadım mı!
62. "Andolsun o sizden önceki bir çok nesli saptırmıştı. Hiç düşünmediniz mi!"
63. "İşte size va'dedilen cehennem."
64. "Küfretmenizden dolayı girin oraya."
65. O gün onların ağızlarını mühürleriz. Yaptıklarını Bize elleri anlatır, ayakları da tasdik eder.
66. Dileseydik gözlerini kör ederdik de doğru yolu bulmaya çalışırlardı; artık nasıl göreceklerse...
67. Dileseydik onları oldukları yerde çökertirdik de ne bir adım ileri ne de geri gidebilirlerdi.
68. Ömrünü uzattığımızın yaratılışını tersine çevirmişizdir. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız!
69. Biz ona şiir öğretmedik, zaten ona yaraşmaz da. O, yalnızca bir öğüt ve apaçık Kur'andır.
70. Ki diri olanı uyarsın, kâfirlerin de azaba uğrayacağı kesinleşsin.

71. Kendileri için kudretimizle, sahip oldukları nice hayvan yarattığımızı düşünmüyorlar mı!
72. Onları istifadelerine sunduk; kiminden binek olarak yararlanırlar kiminin de etini yerler.
73. Onlardan çeşitli şekillerde faydalanırlar ve süt elde ederler. Hâlâ şükretmezler mi!
74. Kendilerine yardım etsinler diye Allah'ın yanısıra ilahlar edindiler.
75. İlahları kendilerine yardım edemezler. Aksine ilahları onların yardımına muhtaçtır.
76. Söyledikleri sakın seni üzmesin. Biz onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilmekteyiz.
77-78. İnsan, kendisini bir nutfeden yarattığımızı düşünmez mi ki Bize karşı şiddetli bir hasım kesilir. Yaratılışını gözardı edip: "Çürümüş kemiklere kim hayat verecek" diye Bize misal getirmeye kalkışır.
79. De ki: "Onları ilk defa yaratan diriltecektir. O, herşeyi nasıl yaratacağını çok iyi bilmektedir."
80. Yakacak elde ettiğiniz yemyeşil ağaçları istifadenize sunan da O'dur.
81. Gökleri ve yeri yaratmaya kâdir olan Allah, hiç onlar gibisini yaratmaya kâdir olmaz mı! Elbette kâdirdir. O herşeyi yaratan, herşeyi bilendir.
82. Bir işin olmasını dilediğinde, ona sadece "ol" der, o da hemen oluverir.
83. Herşeyin egemenliği elinde bulunan Allah ne yücedir! Sonunda O'na döndürüleceksiniz.

37- SAFFAT SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 182 âyettir. Nüzul Sırası: 56
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-3. Sıra sıra dizilenlere, sürdükçe sürenlere, Zikri okuyanlara andolsun ki
4. Doğrusu ilahınız tektir.
5. O, göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir.

6. Doğrusu Biz, dünyanın çevresini gezegenlerle süsledik.
7. Ve onu her türlü azgın şeytandan koruduk.
8-9. Onlar, yüce âlemde konuşulanları dinleyemezler. Her taraftan sürülüp çıkarılırlar. Onlar, sürekli bir azaba uğrayacaklardır.
10. Eğer bir söz kapan olursa onu da bir ateş küresi kovalar.
11. Onlara sor bakalım, kendilerini yaratmak mı daha zor, diğer varlıkları yaratmak mı! Doğrusu Biz, onları yapışkan bir çamurdan yarattık.
12. Hayır; sen hayret ediyorsun, onlar ise alay ediyorlar.
13. Onlar kendilerine öğüt verildiğinde öğüt almazlar.
14. Bir ayet gördüklerinde alay ederler.
15. "Bu düpedüz bir sihirdir" derler.
16. "Öldüğümüz, toprak ve kemik haline geldiğimiz zaman yeniden mi diriltileceğiz!"
17. "Atalarımız da mı!"
18. De ki: "Evet. Hem de zelil olarak."
19. Yalnız tek bir çığlık!.. Hemen kalkıp bakınmaya başlarlar.
20. Derler ki: "Yazıklar olsun bize! İşte bu, din günüdür."
21. "İşte bu yalanladığımız hüküm günüdür."
22-24. "Zalimleri, yoldaşlarını ve Allah'ın yanısıra taptıklarını toplayın ve cehenneme doğru götürüp bekletin. Çünkü onlar, sorguya çekileceklerdir."
25. Onlara: "Neden birbirinize yardım etmiyorsunuz" denir.
26. Hayır! Bu gün onlar teslim olmuşlardır.
27. Birbirlerini suçlamaya başlarlar.
28. Uyanlar: "Doğrusu siz bize, sureti haktan görünürdünüz" derler.
29. Uyulanlar derler ki: "Hayır, siz mü'min değildiniz."
30. "Bizim sizi zorlayacak bir gücümüz yoktu. Zaten siz, azgın kimselerdiniz."
31. "Artık Rabbimizin azabını hakettik. Şimdi o azabı tadacağız."

32. "Sizi azdırdık, zaten biz de azmıştık."
33. Doğrusu onlar o gün azapta ortaktırlar.
34. İşte Biz, mücrimleri böyle cezalandırırız.
35-36. Çünkü onlara: "Allah'tan başka ilah yoktur" denildiği zaman büyüklük taslarlar: "Cinlenmiş bir şair yüzünden ilahlarımızı mı terkedeceğiz" derlerdi.
37. Hayır! O, hakkı getirdi, kendinden önceki rasulleri de doğruladı.
38-39. Doğrusu siz, can yakıcı azabı tadacak, işlediklerinizin karşılığını mutlaka göreceksiniz.
40. Ancak Allah'ın muhlis kulları müstesna.
41-43. İşte onlar, bitmez tükenmez rızık ve çeşitli meyvelerle nimet cennetlerinde ağırlanırlar.
44. Sedirlere karşılıklı otururlar.
45-47. Onlara, başağrısı yapmayan, sarhoş etmeyen, içenlere zevk veren, berrak bir kaynaktan doldurulmuş içecekler sunulur.
48-49. Yanlarında el değmemiş, inci gibi, gözlerini yalnız eşlerine dikmiş güzel gözlü eşler vardır.
50. Aralarında konuşmaya başlarlar.
51. İçlerinden biri der ki: "Benim bir tanıdığım vardı."
52-53. "Bana derdi ki: "Sen de mi öldüğümüz, toprak ve kemik haline geldiğimiz zaman hesaba çekileceğimize inanıyorsun!"
54. Dedi ki: "Onu gördünüz mü!"
55. Bir baktı, onu ateşin ortasında gördü.
56. Dedi ki: "Allah'a andolsun nerdeyse beni de helak edecektin."
57. "Rabbimin nimeti olmasaydı ben de ateşe atılmış olacaktım."
58. "Bize ilk ölümümüzden başka ölüm yok, değil mi!"
59. "Azab görecek de değiliz."
60. İşte büyük kazanç budur.
61. Çalışanlar bunun için çalışsınlar.

62. Böyle bir ikram mı daha hayırlı yoksa zakkum ağacı mı!
63. Doğrusu Biz, onu zalimler için bir fitne kıldık.
64. O, cehennemin dibinden çıkar.
65. Tomurcukları, şeytanların başı gibidir.
66. Onlar ondan yiyecekler ve karınlarını onunla dolduracaklardır.
67. Üzerine kaynar bir sıvı içeceklerdir.
68. Sonra yine ateşe döneceklerdir.
69-70. Çünkü onlar, atalarının sapıklıkta olduğunu gördükleri halde onların izinden gitmişlerdi.
71. Andolsun, onlardan öncekilerin çoğu da sapmıştı.
72. Halbuki onlara da uyarıcılar göndermiştik.
73. Uyarıldıkları halde yola gelmeyenlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak!
74. Ancak Allah'ın muhlis kulları müstesna...
75. Andolsun, Nuh da Bizden yardım istedi. Biz de ona güzel bir şekilde karşılık verdik.
76. Onu ve taraftarlarını büyük bir belâdan kurtardık.
77. Yalnızca onun soyunu devam ettirdik.
78. Sonrakiler arasında övgüyle anılmasını sağladık.
79. Nuh'a selam olsun.
80. İşte Biz, muhsinleri böyle mükafatlandırırız.
81. Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandı.
82. Diğerlerini de suda boğduk.
83. İbrahim de onun yolundaydı.
84. Rabbine iman dolu bir kalple gelmişti.
85. Babasına ve kavmine demişti ki: "Neye kulluk ediyorsunuz!"
86. "Allah'ın yanı sıra sahte ilahlar mı edinmek istiyorsunuz!"
87. "Âlemlerin Rabbi hakkındaki zannınız nedir!"
88. Yıldızlara baktı.
89. "Ben hastayım" dedi.
90. Arkalarını dönerek oradan uzaklaştılar.

91-92. İbrahim, onların ilahlarına yanaşıp: "Yemez misiniz! Niçin konuş muyorsunuz!" dedi.
93. Onları vurup devirdi.
94. Bunun üzerine koşarak onun yanına geldiler.
95. Dedi ki: "Kendi yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz!"
96. "Halbuki sizi de yaptıklarınızı da Allah yaratmıştır."
97. Dediler ki: "Onun için bir bina yapın da onu ateşe atın."
98. Ona bir tuzak hazırladılar; Biz de onları zelil kıldık.
99-100. İbrahim: "Doğrusu ben Rabbime yöneldim. O bana yol gösterecektir. Rabbim! Bana salih bir evlat bağışla" dedi.
101. Ona halim bir çocuk müjdeledik.
102. Çocuk kendi başına gezip dolaşacak çağa geldiğinde: "Yavrucuğum! Rüyamda seni boğazladığımı görüyorum. Bir düşün, ne dersin!" dedi. Oğlu: "Babacığım, sana emredileni yap. İnşaallah beni sabırlı bir kimse bulacaksın" dedi.
103. İkisi de teslimiyet gösterdiğinde, İbrahim oğlunu yanı üzerine yatırdı.
104. Biz de: "Ey İbrahim!" diye seslendik.
105. "Rüya'nın gereğini yerine getirdin." İşte Biz, muhsinleri böyle mükafatlandırırız.
106. Doğrusu bu, apaçık bir imtihandı.
107. Onun yerine ona büyük bir kurbanlık verdik.
108. Sonrakiler arasında övgüyle anılmasını sağladık.
109. "İbrahim'e selam olsun."
110. İşte Biz, muhsinleri böyle mükafatlandırırız.
111. Çünkü o, Bizim mü'min kullarımızdandı.
112. Ona ilerde salih bir nebi olacak olan İshak'ı müjdeledik.
113. Onu da İshak'ı da mübarek kıldık. Onların soyundan muhsinler de açıkça nefislerine zulmedenler de çıkacaktır.
114-116. Andolsun, Mûsâ ve Harûn'a da lütufta bulunmuş, onları ve kavimlerini büyük bir beladan kurtarmıştık. Onlara yardım etmiştik de üstün gelmişlerdi.

117. İkisine de anlaşılır bir Kitap vermiştik.
118. Her ikisini de doğru yola eriştirmiştik.
119. Sonrakiler arasında övgüyle anılmalarını sağladık.
120. "Mûsâ ve Harûn'a selam olsun."
121. İşte Biz, muhsinleri böyle mükafatlandırırız.
122. Çünkü onlar, Bizim mü'min kullarımızdandı.
123. Doğrusu İlyas da rasûllerdendi.
124-125. Kavmine demişti ki: "Allah'tan sakınmıyor, en üstün yaratıcıyı bırakarak Baal'e mi tapıyorsunuz!"
126. "Oysa Allah, sizin de Rabbinizdir atalarınızın da."
127. Fakat onu yalanladılar. Bu yüzden ateşe atılacaklardır.
128. Ancak Allah'ın muhlis kulları müstesna.
129. Sonrakiler arasında onun övgüyle anılmasını sağladık.
130. "İlyas'a selam olsun".
131. İşte Biz, muhsinleri böyle mükafatlandırırız.
132. Çünkü o, Bizim mü'min kullarımızdandı.
133. Doğrusu Lût da rasûllerdendi.
134. Onu ve taraftarlarını kurtardık.
135. Geride kalan yaşlı bir kadın hariç.
136. Sonra diğerlerinin kökünü kestik.
137-138. Gece gündüz onların yurtlarından geçiyorsunuz. Hâlâ düşünmeyecek misiniz!
139. Doğrusu Yunus da rasûllerdendi.
140. Kaçıp dolu bir gemiye binmişti.
141-142. Kur'a çekmişlerdi de kaybetmişti. Acınacak bir haldeyken onu bir balık yutmuştu.
143-144. Eğer Allah'ı çok tesbih etmeseydi, insanların dirilecekleri güne kadar onun karnında kalacaktı.
145. Onu bitkin bir halde sahile attık.
146. Üzerine geniş yapraklı bir bitki bitirdik.
147. Onu, yüzbin veya daha fazla kişiye rasûl gönderdik.
148. Bunun üzerine ona iman ettiler. Biz de onları bir süreye kadar geçindirdik.
149. Sor onlara: "Kızlar Rabbinin de oğlanlar kendilerinin mi!"

150. "Yoksa melekleri dişi olarak yarattığımıza şahit mi oldular!"
151-152. Dikkat edin, "Allah doğurdu" diyerek iftira ediyorlar. Onlar elbette yalancıdırlar.
153. "O, kızları oğlanlara tercih mi etmiş!"
154. "Size ne oluyor, ne biçim hüküm veriyorsunuz!"
155. "Düşünmüyor musunuz!"
156. "Yoksa açık bir deliliniz mi var!"
157. "Eğer doğru söylüyorsanız delilinizi getirin."
158. Onlar, kendilerinin ateşe atılacağını bilen cinlerle Allah arasında bir soy bağı uydurdular.
159. Oysa Allah, onların yakıştırmalarından münezzehtir.
160. Ancak Allah'ın muhlis kulları müstesnâ.
161-163. Siz de taptıklarınız da cehennemliklerden başka kimseyi Allah'ın dininden döndüremezsiniz.
164. "Bizden herkesin belli bir makamı vardır."
165. "Bizler saf tutanlarız."
166. "Bizler tesbih edenleriz."
167. O müşrikler şöyle diyorlardı:
168-169. "Öncekiler gibi bize de bir kitap indirilmiş olsaydı biz de Allah'ın muhlis kulları olurduk."
170. Fakat onu yalanladılar. Yakında anlayacaklar.
171-173. Rasullerimize şunu va'dettik: "Kendilerine mutlaka yardım edilecek ve elbette Bizim ordumuz galip gelecektir.
174. Onlardan bir süre yüz çevir.
175. Bekle, çünkü onlar da beklemektedir.
176. Azabımızı acele mi istiyorlar!
177. O azap yurtlarına indiği zaman uyarılıp da yola gelmeyenlerin sonu ne kötü olur!
178. Onlardan bir süre yüz çevir.
179. Bekle, çünkü onlar da beklemektedir.
180. İzzet sahibi Rabbin, onların yakıştırmalarından münezzehtir.
181-182. Rasûllere selam, âlemlerin Rabbi Allah'a hamd olsun.

38- SÂD SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 88 âyettir. Nüzul Sırası: 38
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Sâd. Öğüt dolu Kur'an'a and olsun ki
2. Kâfirler, istikbar ve tefrika içindedirler.
3. Onlardan önce nice nesli helak ettik de iş işten geçtikten sonra feryad ettiler.
4. Kâfirler, aralarından bir uyarıcı gelmesine şaşarak: "Bu, yalancı bir sihirbazdır" dediler.
5. "İlahları bire mi indirdi! Bu çok tuhaf bir şey..."
6. İleri gelenleri öne çıkarak dediler ki: "Yürüyün, ilahlarınıza bağlılıkta direnin. Doğrusu sizden istenen budur.
7-8. "Diğer dinlerde de böyle bir şey işitmedik. Bu ancak bir uydurmadır. Zikir, aramızdan ona mı indirildi!" Hayır, onlar zikrimden şüphe içindedirler. Hayır, onlar henüz azabımı tatmadılar.
9-10. Yoksa aziz ve çok bağışlayan Rabbinin rahmet hâzineleri onların elinde mi! Yoksa göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların egemenliği onların mı! Öyleyse göğe yükselmeye vesile arasınlar.
11. Onlar, orada yenilmeye mahkum hiziplerden oluşan bir ordudur.
12. Onlardan önce Nuh kavmi, Âd ve yıkılmaz sanılan bir saltanat sahibi Fir'avn da yalanladı.
13. Semûd, Lût kavmi ve Eyke halkı da... Onlar da hiziplerdir.
14. Hepsi de rasûlleri yalanlayarak azabımı hak etti.
15. Bunlar da ancak en küçük bir gecikmesi olmayan korkunç bir çığlık bekliyorlar.
16. "Rabbimiz! Bizim hakettiğimizi hesap gününden önce ver" diyorlar.
17. Onların söylediklerine sabret ve güçlü kulumuz Davud'u an. O daima Allah'a yönelirdi.
18. Onunla birlikte sabah akşam Bizi tesbih eden dağlara da boyun eğdirmiştik.

19. Toplu olarak uçan kuşlara da... Hepsi O'na itaat ederdi.
20. Onun egemenliğini güçlendirmiş, ona hikmet ve davaları çözme kabiliyeti vermiştik.
21. Odasına dalan iki hasmın olayını duydun mu!
22. Yanına girdiklerinde Davud onlardan korktu. "Korkma" dediler. "Biz birbirinin hakkına tecavüz etmiş iki hasımız. Aramızda hak ile hüküm ver; haktan ayrılma. Bizi doğru yola çıkar."
23. Bu kardeşimin doksan dokuz koyunu, benim de bir koyunum var. Onu da kendisine vermemi isteyerek tartışmada beni yendi."
24. Davud: "Doğrusu o, senin koyununu kendi koyunlarına katmak istemekle sana zulmetmiştir. İman edip salih amel işleyenler hariç -ki onlar çok azdır- ortakların çoğu birbirinin hakkına tecavüz eder" dedi. Dâvud, kendisini denediğimizi sanmıştı da Rabbinden bağışlanma dileyerek secdeye kapanmış ve Bize yönelmişti.
25. Bunun üzerine onu bağışladık. Katımızda ona yüksek dereceler ve güzel bir gelecek vardır.
26. Ey Dâvud! Doğrusu seni yeryüzünde halife kıldık. İnsanlar arasında hak ile hüküm ver, hevaya uyma. Çünkü heva seni Allah yolundan saptırır. Allah'ın yolundan sapanlar, hesap gününü umursamadıkları için şiddetli bir azaba uğrayacaklardır.
27. Göğü, yeri ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık. Bu kafirlerin zannıdır. Uğrayacakları azaptan dolayı vay kafirlerin haline!
28. Yoksa, iman edip salih amel işleyenleri yeryüzünde fesat çıkaranlarla; muttakileri facirlerle bir tutacağımızı mı sandınız!
29. İşte bu, ayetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır.
30. Dâvud'a Süleyman'ı bağışladık. O ne güzel kuldu. Rabbine çok yönelirdi.
31-34. Bir akşam kendisine cins atlar sunulmuştu. "Doğrusu ben malı, Rabbimi hatırlattığı için severim"dedi. Atlar

koşarak gözden kayboldular."Onları bana getirin" dedi. Bacaklarını ve boyunlarını sıvazlamaya başladı. Andolsun, Süleyman'ı da denemiş ve tahtının üzerine bir ceset bırakmıştık. Sonra Bize yöneldi.

35. "Rabbim! Beni affet ve bana benden sonra hiç kimseye vermeyeceğin bir egemenlik bağışla! Çünkü Sen, çok bağışlayıcısın" dedi.

36. Emriyle, dilediği yere bolluk ve saadet götüren rüzgârı da onun hizmetine sunduk.

37-39. Dalgıç ve bina ustası bütün şeytanları ve zincirlerle birbirine bağlanmış diğerlerini de..." İşte bu Bizim ihsanımızdır. Versen de vermesen de hesabı sorulmaz."

40. Katımızda ona yüksek dereceler ve güzel bir gelecek vardır.

41. Kulumuz Eyyûb'u da an. Rabbine: "Doğrusu şeytan, sıkıntıya düşmeme ve acı çekmeme sebep oldu" diye yalvarmıştı.

42. "Ayağını yere vur! İşte yıkanılacak ve içilecek serin bir su" dedik.

43. Katımızdan bir rahmet ve akıl sahipleri için bir ibret olmak üzere ona ehlini ve onlarla beraber bir mislini daha bağışladık.

44. "Eline bir demet sap al, onunla vur ve yeminini bozma" dedik. O, her zaman sabırlı davranırdı. O ne güzel kuldu. O, daima Bize yönelirdi.

45. Güç ve basiret sahibi kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da an.

46. Onları hesaba çekilme korkusu taşıyan kimseler kıldık.

47. Doğrusu onlar, katımızda seçkin ve iyi kimselerdendi.

48. İsmail'i, El-Yesâ'ı ve Zül-Kifl'i de an. Hepsi de iyi kimselerdendi.

49. Bu bir öğüttür. Doğrusu muttakilere iyi bir yer vardır.

50. Kapıları kendilerine açılmış olan Adn cennetleri...

51. Orada sedirlere yaslanırlar, istedikleri her yiyecek ve içeceğe kavuşurlar.

52. Yanlarında gözlerini sadece eşlerine dikmiş yaşıt güzeller vardır.
53. İşte hesap günü için size va'dolunan budur.
54. Doğrusu bu, bitmez tükenmez bağışımızdır.
55. İşte böyle. Azgınlara da kötü bir yer vardır.
56. Cehenneme atılırlar. Orası ne kötü yerdir!
57. İşte böyle. Kaynar su ve irini tatsınlar.
58. Buna benzer daha nice azap...
59. Azdıranlara: "İşte körü körüne size uyan bu topluluk da sizinle beraber cehenneme girecek" Onlar rahat yüzü görmesin, onlar mutlaka ateşe atılacaklardır, denir.
60-61. Topluluktakiler de azdıranlara: "Asıl siz rahat yüzü görmeyin. Bizi buraya sokan sizsiniz. Burası ne kötü bir yer! Rabbimiz! Bizim buraya girmemize kim sebep olduysa onun ateşteki azabını bir kat artır" derler.
62-63. Derler ki: "Dünyadayken sapık sayıp kendileriyle alay ettiğimiz kimseleri neden aramızda göremiyoruz! Yoksa gözümüzden mi kaçtılar!"
64. İşte cehennemlikler aralarında böyle tartışacaklardır.
65. De ki: "Ben yalnızca bir uyarıcıyım. Tek ve kahhâr olan Allah'tan başka ilah yoktur."
66. Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbi olan Allah azizdir, çok bağışlayıcıdır.
67. De ki: "O çok büyük bir haberdir."
68. "Sizse ondan yüz çeviriyorsunuz."
69. "Yüce âlemdekilerin çekişmelerinden benim haberim yoktur."
70. "Bana, benim sadece apaçık bir uyarıcı olduğum vahyolunuyor."
71. Bir zamanlar Rabbin, meleklere: "Ben, çamurdan bir insan yaratacağım" demişti.
72. "Onu şekillendirip ruhumdan üflediğimde, hemen onun önünde secdeye kapanın."
73-74. Bütün melekler secdeye kapandılar. Ama İblis, büyüklük tasladı ve kafir oldu.

75. Allah: "Ey İblis! Neden kendi kudretimle yarattığıma secde etmedin! Büyüklük mü taslıyorsun, yoksa sen daha mı üstünsün! dedi.
76. İblis: "Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise topraktan"dedi.
77. Allah dedi ki: "Çık oradan, çünkü artık kovuldun."
78. "Doğrusu kıyâmet gününe kadar lanetim üzerinedir."
79. "Rabbim! Bana yeniden dirilme gününe kadar mühlet ver" dedi.
80-81. Allah: "Sana kıyamet gününe kadar mühlet verildi" dedi.
82-83. İblis: "İzzetime yemin olsun ki muhlis kulların hariç onların hepsini azdıracağım" dedi.
84. Allah dedi ki: "Evet, bu gerçektir. Ben de yalnızca gerçeği söylerim."
85. "Seni ve sana uyanların hepsini cehenneme dolduracağım."
86. De ki: "Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Kendiliğimden birşey uydurmuş da değilim."
87. "Bu, âlemler için yalnızca bir öğüttür."
88. "Onun verdiği haberin doğruluğunu yakında anlayacaksınız."

39- ZÜMER SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 75 âyettir. Nüzul Sırası: 59
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Bu kitap, aziz ve hakim olan Allah katından indirilmiştir.
2. Sana Kitab'ı hak olarak indirdik. Öyleyse yalnızca Allah'ın otoritesine boyun eğerek O'na kulluk et.
3. Bilin ki asıl itaat edilmesi gereken Allah'tır. Allah'ın yanı sıra veliler edinenler: "Biz bunlara sadece, bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz" derler. Doğrusu Allah, ihtilaf ettikleri konularda, aralarında hükmedecektir. Şüphesiz Allah, hiçbir yalancı kâfiri doğru yola iletmez.

4. Eğer Allah, bir çocuk edinmek isteseydi yarattıklarından dilediğini seçerdi. O, bundan münezzehtir. O, tek ve kahhar olan Allah'tır.

5. Gökleri ve yeri hak olarak yaratan; geceyi gündüze, gündüzü de geceye katan; güneşi ve ayı istifadenize sunan O'dur. Hepsi belirlenmiş bir süreye kadar fonksiyonunu sürdürür. Bilin ki O çok bağışlayıcıdır, azizdir.

6. Sizi tek bir asıldan yaratan, sonra ondan eşini vareden ve sizin için sekiz çift hayvan yaratan O'dur. Sizi annelerinizin karnında çeşitli evrelerden geçirerek üç kat karanlık içinde yaratıyor. İşte bunlar, Rabbiniz olan Allah'ın eseridir. Egemenlik O'nundur. O'ndan başka ilah yoktur. Böyleyken nasıl da döndürülüyorsunuz!

7. Eğer küfrederseniz bilin ki Allah size muhtaç değildir. Kullarının kafir olmalarına razı olmaz. Eğer şükrederseniz sizden razı olur. Kimse başkasının günahını çekmez. Sonunda Rabbinize döneceksiniz. O da size yaptıklarınızı haber verecektir. Çünkü O, içlerde gizleneni çok iyi bilmektedir.

8. İnsan, bir sıkıntıya düştüğünde Rabbine yönelerek O'na yalvarır. Sonra Rabbinin bir nimetine kavuştuğunda daha önce O'na yalvarmış olduğunu unutarak O'nun yolundan saptırmak için Allah'a eşler koşar. De ki: "Küfrünle birazcık geçin. Çünkü sen cehennemliksin."

9. Hiç bu kimse, ahiretten korkarak Allah'a boyun eğen ve Rabbinin rahmetini umarak gecelerini secde ve kıyam ile geçirenle bir olur mu! De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu!" Yalnızca akıl sahipleri öğüt alır.

10. De ki: "Ey iman eden kullarım! Rabbinizden korkun. Bu dünyada iyilik yapana iyilik vardır. Allah'ın arzı geniştir. Doğrusu O, sabredenlerin mükafatını hesapsızca verecektir."

11-12. De ki: "Doğrusu bana yalnızca Allah'ın otoritesine boyun eğerek O'na kulluk etmem ve müslümanların ilki olmam emredildi."

13. De ki: "Eğer Rabbime karşı gelirsem o büyük günün azabından korkarım."
14. De ki: "Ben yalnızca Allah'ın otoritesine boyun eğerek O'na kulluk ederim."
15. "Siz de O'nun yanısıra dilediğinize kulluk edin". De ki: "Asıl hüsrana uğrayanlar, kendileri ve taraftarları kıyamet günü hüsranda olanlardır. İşte en büyük hüsran budur."
16. Onlar üstlerinden ve altlarından çepeçevre ateşle kuşatılacaklardır. Allah, kullarını işte bununla korkutuyor. "Ey kullarım! Ben'den korkun."
17. Tağuta kulluk etmekten kaçınıp Allah'a yönelenlere müjdeler olsun. Kullarımı müjdele.
18. Onlar, sözü dinlerler ve onun en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın hidayete eriştirdiği kimselerdir. İşte onlar akıl sahipleridir.
19. Azaba uğrayacağı kesin olan kimseyi ateşten sen mi kurtaracaksın!
20. Rablerinden sakınanlara ise içinden ırmaklar akan cennetlerde, kat kat konaklar hazırlanmıştır. İşte bu, Allah'ın va'didir. Allah va'dinden asla dönmez.
21. Allah'ın gökten su indirerek yeryüzündeki kaynakları beslediğini ve onunla çeşit çeşit ekinler bitirdiğini görmüyor musun! Sonra onlar kuruyup sararır, sonra da Allah onları çer çöpe döndürür. Doğrusu bunda, akıl sahipleri için ibretler vardır.
22. Allah'ın gönlünü İslâm'a açtığı kimse, Rabbinden bir nur üzeredir. Yazıklar olsun, kalbi Allah'ın zikrine karşı katılaşmış olanlara. İşte onlar, derin bir sapıklıktadırlar.
23. Allah, sözün en güzeli olan Kur'an'ı, benzeşen ve tekrarlanan ayetler halinde indirmiştir. Kur'an'ı dinlediklerinde Rablerinden korkanların tüyleri ürperir. Bedenleri ve kalpleri Allah'ın zikriyle sükun bulur. İşte bu, Allah'ın dilediğini ilettiği hidayetidir. Allah'ın saptırdığını doğru yola iletebilecek yoktur.

24. Kıyamet günü yüzünü ateşten korumaya çalışanla ondan güvende olan kimse bir olur mu! Zalimlere: "Yaptıklarınızın cezasını çekin"denir.

25. Onlardan öncekiler de yalanladı, fakat ummadıkları bir anda azabımız onları yakalayıverdi.

26. Allah onları dünyada rezil etti. Ahiret azabı ise daha büyüktür. Keşke bilselerdi.

27-28. Andolsun Biz, öğüt alsınlar ve sakınsınlar diye insanlara bu Kur'an'da her türlü misali verdik. Onun dili pürüzsüz Arapça'dır.

29. Allah, istekleri farklı bir çok kişiye hizmet eden bir adamla, tek bir kişiye hizmet eden bir adamı örnek verir. Hiç bunların durumu bir olur mu! Hamd Allah'adır. Fakat çokları anlamaz.

30. Sen de öleceksin onlar da ölecekler.

31. Sonra kyamet günü Rabbimizin katında yargılanacaksınız.

32. Allah'a iftira edenden veya kendisine gelen hakkı yalanlayandan daha zalim kim vardır! Kâfirlerin yurdu cehennem değil mi!

33. Hakkı getiren ve onu tasdik edenler... İşte onlar muttakilerdir.

34. Rableri onlara dilediklerini verecektir. İşte muhsinlerin mükafatı böyledir.

35. Bu, Allah'ın onların kötülüklerini bağışlaması ve iyiliklerine en güzel şekilde karşılık vermesi içindir.

36. Allah kuluna kâfi değil mi! Böyleyken seni O'ndan başkasıyla korkutuyorlar. Allah'ın saptırdığını hidayete eriştirebilecek yoktur.

37. Allah'ın hidayete eriştirdiğini de saptırabilecek yoktur. Allah, aziz ve cezalandırıcı değil midir!

38. Onlara: "Gökleri ve yeri yaratan kimdir" diye soracak olsan: "Allah'tır" derler. De ki: "Hiç düşündünüz mü! Eğer Allah, beni bir sıkıntıya düşürmek istese Allah'ın yanısıra yalvardıklarınız o sıkıntıyı giderebilir mi! Yahut bana

bir nimet vermeyi dilese O'nun rahmetini engelleyebilirler mi!" De ki: "Allah bana yeter. Tevekkül edenler, O'na tevekkül etsinler."

39-40. De ki: "Ey kavmim! Durumunuzun gerektirdiğini yapın; ben de yapacağım. Alçaltıcı azabın kimin başına geleceğini, sürekli azaba kimin uğrayacağını yakında anlayacaksınız."

41. Sana Kitab'ı, insanları uyarman için hak olarak indirdik. Kim doğru yola girerse lehine, kim de saparsa aleyhinedir. Sen onlara vekil olacak değilsin.

42. Allah, ölecek olanların canlarını, uyuyanların da bilinçlerini alır. Ölümüne hükmettiklerini öldürür, diğerlerini de belirli bir süreye kadar yaşatır. Doğrusu bunda, düşünen kimseler için ayetler vardır.

43. Yoksa Allah'ın yanı sıra şefaatçiler mi edindiler! De ki: "Hiçbir şeye güç yetiremeseler ve akılsız olsalar da mı!"

44. De ki: "Şefaat bütünüyle Allah'ın iznine bağlıdır. Göklerin ve yerin egemenliği O'nundur. Sonunda O'na döndürüleceksiniz."

45. Allah bir olarak anıldığında ahirete iman etmeyenlerin kalpleri nefretle dolar. O'nun yanısıra ilahları da anıldığında sevinirler.

46. De ki: "Gökleri ve yeri yaratan, gaybı ve şehadeyi bilen Allah'ım! İhtilaf ettikleri konularda kullarının arasında Sen hükmedeceksin."

47. Yeryüzünde bulunanların hepsi ve onun bir katı daha zalimlerin olsa, kıyamet günü azaptan kurtulmak için ona fidye verirlerdi. Allah katında, hiç ummadıkları şeylerle karşılaşırlar.

48. İşledikleri kötülükleri karşılarında bulurlar, alay edegeldikleri şey kendilerini kuşatıverir.

49. İnsanın başına bir sıkıntı geldiğinde Bize yalvarır. Ardından bir nimet verdiğimizde: "Bu bana bilgim sayesinde verildi" der. Hayır, o bir imtihandır. Fakat onların çoğu anlamaz.

50. Onlardan öncekiler de böyle demişlerdi. Fakat kazandıkları kendilerine hiçbir fayda sağlamadı.

51. Onlar, işledikleri kötülüklerin karşılığını gördüler. Bu zalimler de işledikleri kötülüklerin karşılığını göreceklerdir. Buna engel olamazlar.

52. Allah'ın, dilediğinin rızkını genişlettiğini dilediğininkini de daralttığını görmüyorlar mı! Doğrusu bunda iman eden kimseler için ayetler vardır.

53. Kendilerine zulmeden çok günahkar kullarıma de ki: "Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Doğrusu Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

54. "Azaba uğramadan önce Rabbinize yönelin ve O'na teslim olun. Yoksa yardım göremezsiniz."

55. "Ummadığınız bir sırada, ansızın azaba uğramadan önce Rabbinizden size indirilen en güzel söze uyun".

56-58. Kişinin: "Allah'a karşı görevimi ihmal ettiğimden dolayı ne kadar pişmanlık duysam azdır. Çünkü ben alay ederdim." Veya: "Allah beni doğru yola eriştirseydi mutlaka muttakilerden olurdum." Yahut azabı gördüğü zaman: "Bana bir fırsat verilse de muhsinlerden olsam" dememesi için...

59. "Hayır! Sana ayetlerim okunduğunda onları yalanlamış, büyüklük taslamış ve kafir olmuştun"

60. Allah'a iftira edenlerin yüzlerinin, kıyamet günü simsiyah kesildiğini görürsün. Büyüklenenlerin yeri cehennem değil midir!

61. Allah, sakınanları yaptıklarından dolayı kurtarır. Ne bir ceza görür ne de üzülürler.

62. Herşeyi yaratan ve herşeye vekil olan Allah'tır.

63. Göklerin ve yerin egemenliği O'na aittir. Allah'ın ayetlerini küfredenler var ya! İşte hüsranda olanlar onlardır.

64. De ki: "Ey cahiller! Bana Allah'tan başkasına kulluk etmemi mi emrediyorsunuz!"

65. Andolsun, sana da senden öncekilere de şöyle vahyedildi: "Eğer şirk koşarsan Allah bütün işlediklerini boşa çıkarır da hüsrana uğrarsın."
66. Hayır! Sadece Allah'a kulluk et ve O'na şükret.
67. Allah'ı hakkıyla takdir edemediler. Halbuki O, kıyamet günü gökleri ve yeri hükmü altına alacaktır. O, onların ortak koştuklarından münezzeh ve yücedir.
68. Suretlere ilk dokunulduğunda Allah'ın diledikleri hariç göklerde ve yerde olanların hepsi düşüp ölür. Suretlere can verildiğinde hemen kalkıp bakınmaya başlarlar.
69. Yeryüzü, Rabbinin nûruyla aydınlanır, amel defterleri ortaya konur, nebiler ve şahitler getirilir; aralarında hak ile hükmedilir, onlara asla zulmedilmez.
70. Herkese, işlediğinin karşılığı tam olarak ödenir. Allah, onların yaptıklarını çok iyi bilmektedir.
71. Kâfirler, gruplar halinde cehenneme sevkedilir. Oraya vardıklarında oranın kapıları açılır ve bekçileri onlara: "Size aranızdan, Rabbinizin ayetlerini okuyan ve sizi bugünün azabına karşı uyaran rasûller gelmedi mi!" derler. Onlar da: "Evet geldi" derler. Artık kafirlerin azaba uğrayacağı kesinleşmiştir.
72. Onlara: "İçinde devamlı kalmak üzere cehenneme kapılarından girin, Büyüklenenlerin yeri ne kötüdür!" denir.
73. Rablerinden sakınanlar da gruplar halinde cennete gönderilir. Oraya vardıklarında cennetin kapıları açılır ve bekçileri onlara: "Selam size! Ne mutlu sizlere! Temelli kalmak üzere girin cennete" derler.
74. Onlar da: "Bize verdiği sözü yerine getiren ve bizi dilediğimiz yerde yerleşeceğimiz bu cennet yurduna mirasçı kılan Allah'a hamd olsun. Salih amel işleyenlerin ecri ne güzelmiş" derler.
75. Meleklerin, arşın etrafını kuşatarak Rablerini hamd ile tesbih ettiklerini görürsün. Aralarında hak ile hükmedilir ve: "Hamd Âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur denir.

40- MÜ'MİN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 85 âyettir. Nüzul Sırası: 60

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hâ, mîm.
2. Bu kitap, azîz ve herşeyi bilen Allah katından indirilmiştir.
3. O, günahları bağışlayan, tevbeleri kabul eden, azâbı şiddetli ve lütfu bol olandır. O'ndan başka ilah yoktur. Dönüş O'nadır.
4. Allah'ın ayetlerine karşı, ancak kafirler mücadele eder. Onların yeryüzündeki geçici üstünlükleri sakın seni aldatmasın.
5. Onlardan önce Nuh kavmi ve onlardan sonraki hizipler de yalanladı. Her ümmet, kendisine gönderilen rasûlü engellemeye ve öldürmeye kalkıştı. Hakkı ortadan kaldırarak bâtılı egemen kılmaya çalıştılar. Ben de onları yakalayıverdim. Cezalandırmam nasılmış!
6. Böylece Rabbinin, kâfirlerin cehennemlik olduklarına dair hükmü kesinleşti.
7. Arşı taşıyanlar ve onun çevresinde bulunanlar, Rablerini hamd ile tesbih eder ve O'na imân ederler: "Rabbimiz! Rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. Tevbe edip Senin yoluna uyanları bağışla ve onları cehennem azabından koru" diyerek mü'minler için bağışlanma dilerler.
8. "Rabbimiz! Onları kendilerine ve atalarından, eşlerinden, soylarından salih olan kimselere va'dettiğin Adn cennetlerine koy. Doğrusu aziz ve hakim olan Sensin."
9. "Onları azaptan koru. O gün kimi azaptan korursan ona rahmet etmişsindir. İşte büyük kazanç budur."
10. Kâfirlere de: "Allah'ın gazabı sizin kendinize olan öfkenizden daha şiddetlidir. Çünkü imana çağrıldığınızda küfrederdiniz" diye seslenilir.
11. Onlar da: "Rabbimiz! Bizi iki kere öldürdün, iki kere dirilttin. Günahlarımızı da itiraf ettik. Bize bir çıkış yolu var mı!" derler.

12. Bu duruma düşmeniz, Allah'ı birlemeye çağrıldığınızda küfretmeniz; O'na ortak koşulduğunda ise iman etmenizden dolayıdır. Hüküm, yüce ve büyük olan Allah'a aittir.
13. Size ayetlerini gösteren ve gökten rızık indiren O'dur. Ancak O'na yönelenler öğüt alabilirler.
14. Kâfirler hoşlanmasa da yalnızca Allah'ın otoritesine boyun eğerek O'na kulluk edin.
15. Varlıkların en yücesi, arşın sahibi Allah, kıyamet gününe karşı uyarmak için kullarından dilediğine vahyeder.
16. O gün onlar kabirlerinden çıkarlar. Hiçbir şeyleri Allah'a gizli kalmaz. "O gün egemenlik kimindir!" "Tek ve kahhar Allah'ın."
17. O gün herkes işlediğinin karşılığını görür. O gün zulüm yoktur. Doğrusu Allah, hesabı çabuk görür.
18. Onların korkudan yüreklerin ağza gelip dillerin tutulacağı, yaklaşan kıyamet günüyle korkut. Ogün zalimlerin dostu da sözü geçecek şefaatçisi de olmaz.
19. O, gözlerin ihanetini ve içlerde gizleneni bilir.
20. Allah, hak ile hükmeder. O'nun yanısıra yalvardıkları ise hiçbir şeye güç yetiremezler. Doğrusu Allah, her şeyi işitir ve bilir.
21. Yeryüzünde dolaşmadılar mı ki kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğunu görsünler. Onlar, kendilerinden daha güçlü, yeryüzünü imar bakımından da kendilerinden daha üstün idiler. Ama Allah, günahlarından dolayı onları yakalayıverdi. Onları Allah'a karşı hiç kimse de koruyamadı.
22. Çünkü onlar, rasullerinin kendilerine getirdiği açık delilleri küfrettiler. Allah da bu yüzden onları yakalayıverdi. Doğrusu Allah, güçlüdür, cezalandırması şiddetlidir.
23-24. Andolsun, Mûsâ'yı ayetlerimizle ve apaçık mucizelerle Fir'avn'a, Hâmân'a ve Karun'a gönderdik. "Bu yalancı bir sihirbazdır"dediler.
25. Mûsâ onlara katımızdan hakkı getirdiğinde: "Beraberindeki iman eden erkekleri öldürün, kadınlarını sağ bıra-

kın" dediler. Kafirlerin tuzakları boşa çıkmaya mahkumdur.

26. Fir'avn dedi ki: "Beni bırakın. Mûsâ'yı öldüreyim de Rabbine yalvarsın. Çünkü ben onun, dininizi değiştirmesinden yahut burada fesat çıkarmasından korkuyorum."

27. Mûsâ dedi ki: "Doğrusu ben, hesap gününe inanmayan ve büyüklenen herkesten benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığınırım."

28. Fir'avn halkından olup da imanını gizleyen bir mü'min dedi ki: "Rabbinizden size apaçık deliller getirdiği halde 'Rabbim Allah'tır' diyen bir adamı öldürecek misiniz! Eğer yalancı ise yalanı kendi aleyhinedir. Ama doğru söylüyorsa tehdit ettikleri başınıza gelecektir. Doğrusu Allah, yalancı ve müsrif hiç kimseyi hidayete eriştirmez."

29. "Ey kavmim! Bugün egemenlik sizindir, bu ülkenin hakimleri sizsiniz. Fakat Allah'ın azabı başımıza geldiğinde bizi ondan kim kurtarabilir!" Fir'avn dedi ki: "Ben size ancak doğru bildiğimi söylüyorum ve ben sizi doğru yola götürüyorum."

30-31. Mü'min kimse dedi ki: "Ey kavmim! Doğrusu ben, Nuh kavminin, Âd'ın, Semûd'un ve onlardan sonrakilerin başına gelenlerin sizin de başınıza gelmesinden korkuyorum. Allah, kullarına zulmetmek istemez."

32. "Ey kavmim! Sizin, herkesin kendi derdine düşüp feryad edeceği günün azabına uğramanızdan korkuyorum."

33. "O gün dönüp kaçarsınız. Fakat Allah'tan başka hiçbir sığınak bulamazsınız. Allah'ın saptırdığını hidayete iletebilecek yoktur."

34. Andolsun Yusuf da daha önce size açık deliller getirmişti. Fakat o ölünceye kadar onun getirdiklerinden şüphe ettiniz. O zaman da: "Allah bir daha rasûl göndermeyecek" dediniz. Allah, müsrif, şüpheci kimseleri işte böyle saptırır.

35. Onlar, ellerinde hiçbir delil olmadığı halde Allah'ın ayetleri hakkında tartışırlar. Bu Allah'ı gazaplandırır, iman

edenleri de öfkelendirir. Allah, küstah ve kendini beğenen zorbaların kalbini işte böyle mühürler.

36-37. Fir'avn: "Ey Hamân! Bana bir kule yap da göğe çıkayım. Belki orada Mûsâ'nın ilahı ile karşılaşırım. Çünkü ben, onu yalancı sanıyorum." dedi. Böylece Fir'avn'a kötü ameli süslü gösterildi ve doğru yoldan alıkondu. Fir'avn'ın tuzağı yalnızca hüsranını artırdı.

38. Mü'min kimse dedi ki: "Ey kavmim! Bana uyun, sizi doğru yola ileteyim."

39. "Ey kavmim! Bu dünya hayatı yalnızca bir geçimliktir. Asıl kalınacak yer ahiret yurdudur."

40. "Kötülük işleyen yalnızca işlediğinin karşılığını görür. Erkek veya kadın, mü'min olarak salih amel işleyen kimseler ise cennete girerler ve orada hesapsızca rızıklanırlar."

41-42. "Ey kavmim! Bu ne biçim iş! Ben sizi kurtuluşa, aziz ve çok bağışlayıcı Allah'a çağırıyorum. Siz beni ateşe, Allah'ı küfretmeye ve hakkında bilgim olmayan şeyi O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz."

43. "Sizin beni çağırdığınız şeyin dünyada da ahirette de hiçbir geçerliliği yoktur. Dönüşümüz Allah'adır. Müsrifler ise cehennemliktirler."

44. "Size söylediklerimin doğruluğunu yakında anlayacaksınız. Ben işimi Allah'a havale ediyorum.Doğrusu Allah kullarını görmektedir."

45. Allah onu, onların tuzaklarından korudu. Fir'avn taraftarları da ağır bir azaba uğradı.

46. Onlar, sabah akşam ateşe atılırlar. Kıyamet günü, "Fir'avn taraftarlarını, en şiddetli azaba atın" denir.

47. Ateşte tartıştıklarında zayıflar büyüklük taslayanlara: "Biz size uymuştuk. Üzerimizdeki ateşi biraz olsun hafifletebilir misiniz!" derler.

48. Büyüklük taslayanlar: "Biz de sizinle beraber ateşteyiz. Allah, kulları arasında böyle hükmetmiştir" derler.

49. Ateştekiler, cehenem bekçilerine: "Rabbinize yalvarın da azabımızı bir gün olsun hafifletsin" derler.

50. Cehennemin bekçileri: "Rasulleriniz size apaçık deliller getirmemiş miydi!" derler. Onlar da: "Evet getirmişlerdi" derler. Cehennemin bekçileri: "Öyleyse kendiniz yalvarın" derler. Kâfirlerin yalvarışı boşunadır.

51. Doğrusu Biz, rasûllerimize ve mü'minlere dünya hayatında da şahitlerin getirileceği kıyamet gününde de mutlaka yardım ederiz.

52. O gün zâlimlere mazeretleri hiçbir fayda sağlamaz. Lanetlenir ve cehenneme atılırlar.

53-54. Andolsun Mûsâ'ya Kitap verdik ve İsrailoğullarını, akıl sahiplerine hidayet ve öğüt olmak üzere Kitab'a mirasçı kıldık.

55. Sabret; çünkü Allah'ın va'di haktır. Günahının bağışlanmasını dile ve Rabbini sabah akşam hamd ile tesbih et.

56. Ellerinde hiçbir delil olmadığı halde Allah'ın ayetleri hakkında tartışanların içlerinde hiç bir zaman ulaşamayacakları bir kibir vardır. Artık Allah'a sığın. Çünkü O herşeyi işitir ve görür.

57. Gökleri ve yeri yaratmak, insanları yaratmaktan daha zordur. Fakat insanların çoğu anlamaz.

58. Körle gören bir olmaz. İman edip sâlih amel işleyenle günah işleyen de... Ne kadar az düşünüyorsunuz!

59. Kıyametin kopacağında şüphe yoktur. Fakat insanların çoğu inanmıyor.

60. Rabbiniz: "Bana dua edin ki size karşılık vereyim. Büyüklük taslayarak Bana kulluk etmekten kaçınanlar zelil olarak cehenneme gireceklerdir" buyurdu.

61. Allah, geceyi dinlenmeniz için, gündüzü de aydınlık olarak yaratmıştır. Doğrusu Allah, insanlara karşı çok lütufkârdır. Fakat insanların çoğu şükretmez.

62. İşte Rabbiniz olan Allah böyledir. O, herşeyin yaratıcısıdır. O'ndan başka ilah yoktur. Nasıl da döndürülüyorsunuz!

63. Allah'ın ayetlerini bile bile inkâr edenler işte böyle döndürülürler.

64. Yeryüzünü yaşamanıza elverişli hale getiren; etrafınızı saran gökyüzünü var eden; sizi en güzel şekilde yaratan ve temiz şeylerle rızıklandıran Allah'tır. İşte Rabbiniz olan Allah böyledir. Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir!
65. O diridir, O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse yalnızca Allah'ın otoritesine boyun eğerek O'na kulluk edin. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'adır.
66. De ki: "Rabbimden bana apaçık deliller geldikten sonra, sizin Allah'ın yanısıra yalvardıklarınıza kulluk etmem yasaklandı ve âlemlerin Rabbine teslim olmam emredildi."
67. Aslınızı topraktan yaratan; sizleri de nutfe ve alaka aşamalarından geçirip çocuk olarak dünyaya getiren; sonra olgunlaşmanız ve ihtiyarlamanız için yaşatan O'dur. Kiminiz gençken vefat ettirilir kiminiz de belirlenen bir süreye kadar yaşatılır. Belki artık düşünürsünüz.
68. Yaşatan ve öldüren O'dur. Bir işin olmasını dilediği zaman ona sadece "ol" der, o da hemen oluverir.
69. Allah'ın ayetleri hakkında tartışanların nasıl çevrildiklerini görmez misin!
70. Onlar, Kitab'ı ve rasûllerimizin getirdiğini yalanladılar. Yakında anlayacaklar.
71-72. Boyunlarında halkalar, zincire vurulmuş olarak sürüklenip kaynar suya atılır, sonra da ateşte yakılırlar.
73-74. Sonra onlara: "Allah'a ortak koştuklarınız nerede!" denilir. Onlar da: "Bizi terkettiler. Meğer biz boş şeylere kulluk etmişiz" derler. İşte Allah, kafirleri böyle saptırır.
75. İşte yeryüzünde haksız yere şımarmanızın ve böbürlenmenizin karşılığı...
76. İçinde devamlı kalmak üzere cehennem kapılarından girin. Büyüklenenlerin yeri ne kötüdür!
77. Sabret, çünkü Allah'ın va'di haktır. Onlara va'dettiklerimizin bir kısmını sana ya göstereceğiz ya da seni vefat ettireceğiz. Sonunda Bize döndürülecekler.
78. Andolsun, senden önce de pek çok rasûl gönderdik. Onların kimini sana anlattık kimini de anlatmadık. Hiçbir rasûl Allah'ın izni olmaksızın bir ayet getiremez. Allah'ın

emri geldiği zaman hak ile hükmolunur ve o zaman bâtıl ehli hüsrana uğrar.

79. Hayvanları istifadenize sunan Allah'tır. Kimine biner kiminin etini yersiniz.

80. Onların size daha nice faydası vardır. Gönüllerinizdeki arzulara onlardan yararlanarak erersiniz.Onlarla ve gemilerle seyahat edersiniz.

81. İşte Allah, size ayetlerini böyle gösteriyor. Allah'ın ayetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz!

82. Yeryüzünde dolaşmadılar mı ki kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğunu görsünler. Onlar, sayıca daha kalabalık, daha güçlü ve medeniyet bakımından kendilerinden daha üstün idiler. Fakat bütün bu üstünlükleri onlara hiçbir fayda sağlamadı.

83. Rasûlleri onlara apaçık deliller getirdiğinde, bilgilerine güvenerek şımardılar da alay ettikleri şey kendilerini kuşatıverdi.

84. Azabımızı gördükleri zaman: "Allah'ın bir olduğuna iman ettik. Allah'a ortak koşmaktan vazgeçtik" dediler.

85. Ama azabımızı görünce iman etmeleri onlara hiçbir fayda sağlamadı. Allah'ın, kullarına uygulayageldiği yasa budur. İşte o zaman kafirler hüsrana uğradılar.

41- FUSSİLET SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 54 âyettir. Nüzul Sırası: 61

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hâ mîm.

2-4. Bu, rahman ve rahim Allah katından müjdeleyici ve uyarıcı olarak indirilmiş, anlayan kimseler için ayetleri iyice açıklanmış apaçık bir Kitap'tır. Fakat onların çoğu yüz çevirdi. Onlar kulak vermezler.

5. "Bizi çağırdığın şeye karşı kalplerimiz kapalıdır. Kulaklarımızda ağırlık vardır. Seninle bizim aramızda da engel vardır. Sen elinden geleni yap, biz de elimizden geleni yapacağız" dediler.

6-7. De ki: "Ben de sizin gibi bir insanım. Ancak bana ilahınızın tek olduğu vahyediliyor. O'na yönelin ve O'ndan bağışlanma dileyin." Yazıklar olsun zekâtı vermeyen, âhireti de küfreden müşriklere!

8. İman edip sâlih amel işleyenlere de kesintisiz bir ecir vardır.

9. De ki: "Siz mi yeryüzünü iki günde yaratanı küfredip O'na eşler koşuyorsunuz! Halbuki O, âlemlerin Rabbidir."

10. Orada dağlar ve sayısız nimetler varetti ve orayı bereketli kıldı. İhtiyaç sahipleri için orada rızıkları dört günde takdir etti.

11. Sonra duman halinde olan göğe yöneldi. Göğe ve yere: "İsteyerek veya istemeyerek emrime uyun" dedi. Onlar da: "İsteyerek uyduk" dediler.

12. Onları, iki günde yedi gök halinde düzenledi ve her göğe işini bildirdi. Dünyanın çevresini gezegenlerle süsledik ve oraya bekçiler yerleştirdik. İşte bu, aziz ve herşeyi bilen Allah'ın takdiridir.

13. Eğer yüz çevirirlerse: "Ben sizi Âd'ın ve Semûd'un başına gelene benzer bir belaya karşı uyardım" de.

14. Yalnızca Allah'a kulluk etmeleri için kendilerine önlerinden ve arkalarından rasûller gelmişti de onlar: "Eğer Rabbimiz dileseydi bize melekler indirirdi. Biz sizinle gönderileni küfrediyoruz" demişlerdi.

15. Âd'a gelince: Orada haksız yere büyüklük taslayarak: "Bizden daha kuvvetli kim var!" dediler. Onları yaratan Allah'ın kendilerinden daha kuvvetli olduğunu düşünmediler mi! Onlar, ayetlerimizi bile bile inkar ediyorlardı.

16. Dünya hayatında alçaltıcı azabı tattırmak için üzerlerine günlerce kavurucu rüzgar gönderdik. Ahiret azabı daha alçaltıcıdır; kendilerine yardım da edilmez.

17. Semûd'a gelince: Kendilerine doğru yolu göstermemize rağmen sapıklığı hidayete tercih ettiler de işlediklerinden dolayı alçaltıcı azabın sarsıntısı onları yakalayıverdi.

18. İman edenleri de takvalarından dolayı kurtardık.
19. Kıyamet günü, Allah'ın düşmanları birbirlerine bağlanarak ateşe sürülürler.
20. Oraya vardıklarında kulakları, gözleri ve derileri yaptıklarına şahitlik eder.
21. Derilerine: "Niçin aleyhimize şahitlik ettiniz" derler. Derileri de: "Bizi, sizi ilk kez yaratan ve herşeyi konuşturan Allah konuşturdu"der. Sonunda O'na döneceksiniz.
22. Allah'ın, yaptıklarınızın çoğunu bilmediğini sanarak, kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin şahitliğinden çekinmiyordunuz.
23. Rabbiniz hakkında böyle bir zanna kapılmanız sizi helake sürükledi de hüsrana uğradınız.
24. Artık sabretseler de sabretmeseler de yerleri ateştir. Oradan kurtulmak isteseler de kurtulamazlar.
25. Onlara, yaptıklarını ve yapacaklarını süslü gösteren yardakçılar musallat ettik. Kendilerinden önce geçen insan ve cin topluluklarına uygulanan hüküm onların da aleyhine gerçekleşti. Bunlar da hüsrana uğradılar.
26. Kafirler: "Bu Kur'an'ı dinlemeyin, okunurken gürültü çıkarın ki duyulmasını engelleyebilesiniz" dediler.
27. Andolsun, kâfirlere şiddetli bir azap tattıracağız ve onlara, yaptıklarına karşılık en ağır cezayı vereceğiz.
28. Allah'ın düşmanlarının cezası, ayetlerimizi körü körüne inkar etmelerinin karşılığı olarak içinde devamlı kalacakları ateştir.
29. Kafirler: "Rabbimiz! Bizi saptıran cin ve insanları göster de ayaklarımızın altına alıp rezil edelim" dediler.
30. "Rabbimiz Allah'tır" deyip de, bu davayı ölünceye kadar savunanlara melekler şöyle müjde verir: "Korkmayın, üzülmeyin, size va'd edilen cennetle sevinin."
31. "Dünyada da ahirette de sizin dostunuz biziz. Orada canınızın çektiğini ve her istediğinizi elde edersiniz."
32. "İşte bu, çok bağışlayıcı ve çok merhametli olan Allah'ın lütfudur."

33. Allah yoluna çağıran, salih amel işleyen ve "ben müslümanım"diyenden daha güzel sözlü kim vardır!

34. İyilikle kötülük bir olmaz. Kötü davranışa en güzel şekilde karşılık ver ki sana düşman olan yakın bir dost oluversin.

35. Bunu yalnızca sabredenler ve üstün meziyetlere sahip olanlar yapabilir.

36. Eğer şeytan vesvese verirse Allah'a sığın. Çünkü O, herşeyi işitir ve bilir.

37. Gece, gündüz, güneş ve ay O'nun ayetlerindendir. Güneşe de aya da secde etmeyin! Yalnız O'na kulluk etmek istiyorsanız, onları yaratan Allah'a secde edin.

38. Eğer büyüklük taslarlarsa bilsinler ki Rabbinin katında bulunanlar gece gündüz usanmadan Allah'ı tesbih eder.

39. Kupkuru toprağın su indirdiğimiz zaman kabarıp yeşermesi de O'nun ayetlerindendir. Ona hayat veren, ölüleri de diriltecektir. Çünkü O, herşeye kadirdir.

40. Ayetlerimizi tahrife yeltenenler, elimizden kurtulamazlar. Kıyamet günü ateşe atılan mı daha iyi bir durumdadır yoksa güven içinde olan mı! Dilediğinizi yapın. Çünkü Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir.

41. Kur'an kendilerine gelir gelmez onu küfrettiler. Oysa o, aziz bir Kitap'tır.

42. Ona hiçbir şekilde bâtıl yaklaşamaz. O, hakîm ve hamid olanın katından indirilmiştir.

43. Sana da, senden önceki rasûllere söylenenden başkası söylenmedi. Doğrusu Rabbin bağışlayıcıdır ama cezası da pek ağırdır.

44. Eğer onu anlaşılmaz bir Kitap olarak indirseydik: "Ayetlerinin iyice açıklanması gerekmez miydi! Bir Arab'a anlamadığı bir Kitap mı!" derlerdi. De ki: "O, iman edenlere hidayet ve şifadır. İman etmeyenlerin kulaklarında ise ağırlık vardır, hidayete karşı da kördürler. Onlar, kendilerine uzak yerden seslenilen kimselere benzerler."

45. Andolsun, Mûsâ'ya Kitap verdik; fakat o Kitap üzerinde ihtilafa düşüldü. Eğer Rabbinin verilmiş bir sözü olmasaydı, aralarında hemen hükmolunurdu. Çünkü onlar, ondan derin bir şüphe içindedirler.

46. Kim salih amel işlerse lehine, kim de kötülük işlerse aleyhinedir. Rabbin kullarına asla zulmetmez.

47. Kıyametin vaktini Allah'tan başkası bilemez. Ürünün kabuğundan çıkması da, dişinin hamile kalması ve doğurması da ancak O'nun izniyledir. Onlara, "Bana ortak koştuklarınız nerede" diye seslendiği gün, "bu konuda hiçbir şahidimiz yok" derler.

48. Daha önce yalvardıkları kendilerini yüzüstü bırakır. Bir kurtuluş yolu olmadığını da anlarlar.

49. İnsan iyilik dileğinde bulunmaktan usanmaz. Bir sıkıntıya düştüğünde ise hemen ümitsizliğe kapılır.

50. Düştüğü sıkıntıdan sonra kendisine katımızdan bir rahmet tattırdığımızda: "Bu, benim hakkımdır. Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Eğer Rabbime döndürülürsem O'nun yanında daha güzelini bulurum" der. Kafirlere, yaptıklarını haber vereceğiz ve onlara çetin bir azap tattıracağız.

51 İnsana bir nimet verdiğimizde büyüklük taslayarak yüz çevirir; bir sıkıntıya düştüğünde ise sürekli Bize yalvarıp yakarır.

52. De ki: "Hiç düşündünüz mü! Eğer O, Allah katındansa ve siz onu küfrettiyseniz büyük bir yanılgı içinde olandan daha sapık kim vardır!"

53. Onun kesin hak olduğunu iyice anlamalarına kadar, kainattaki ve kendi içlerindeki delillerimizi onlara göstereceğiz. Her şeye şahit olarak Rabbin kafi değil mi!

54. Onlar Rablerinin huzurunda hesaba çekilmekten şüphe ediyorlar.Bilin ki O, herşeyi kuşatmıştır.

42- ŞÛRÂ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 53 âyettir. Nüzul Sırası: 62
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hâ mîm.
2. Ayn, sin, kâf.
3. Aziz ve hakim olan Allah sana ve senden öncekilere işte böyle vahyeder.
4. Göklerdeki ve yerdeki herşey O'nundur. O çok yücedir, çok büyüktür.
5. Neredeyse üstlerindeki gök çatlayacak... Melekler, Rablerini hamd ile tesbih eder ve yeryüzündekiler için bağışlanma dilerler. İyi bilin ki Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
6. Allah, kendisinden başka veliler edinenlerin yaptıklarını görmektedir. Sen onlara vekil olacak değilsin.
7. Böylece sana ana kenti ve çevresindekileri uyarman ve gerçekleşeceğinde şüphe olmayan kıyamet günüyle korkutman için Arapça bir Kur'an vahyettik. O gün kimileri cennettedir, kimileri de cehennemde.
8. Allah dileseydi onları tek bir ümmet kılardı. Fakat O, dilediğini rahmetine alır. Zalimlerin hiçbir velisi ve yardımcısı yoktur.
9. Yoksa Allah'ın yanısıra veliler mi edindiler! Oysa gerçek veli, ölüleri dirilten ve herşeye kadir olan Allah'tır.
10. İhtilaf ettiğiniz bir konuda karar vermek, yalnızca Allah'a aittir. "İşte Rabbim olan Allah böyledir. O'na tevekkül ettim, O'na yöneldim."
11. Gökleri ve yeri yaratan, sizi ve hayvanları çiftler halinde yaratıp aynı şekilde çoğalmanızı sağlayan O'dur. O'nun eşi benzeri yoktur. O herşeyi işitir ve görür.
12. Göklerin ve yerin egemenliği O'nundur. Dilediğinin rızkını genişletir. Dilediğininkini de daraltır. Çünkü O, herşeyi bilir.
13. Nuh'u, İbrahim'i, Mûsa'yı ve İsa'yı sorumlu tuttuğumuz dinle sizi de sorumlu tuttuk ve sana şöyle vahyettik: "Di-

ni hayata hakim kılın ve onda ayrılığa düşmeyin." Kendilerini bu dine çağırman müşriklerin zoruna gitti. Allah, dilediğini kendi dini için seçer. Kendisine yöneleni de hidayete iletir.

14. Kendilerine gelen ilimden sonra, aralarındaki ihtiras yüzünden ayrılığa düştüler. Rabbinin tayin edilmiş bir zamana kadar verdiği sözü olmasaydı aralarında hemen hüküm verilirdi. Onlardan sonra Kitab'a mirasçı kılınanlar ondan derin bir şüphe içindedirler.

15. O halde insanları Allah'ın yoluna çağır. Sen de emrolunduğun gibi dosdoğru ol, onların hevalarına uyma ve de ki: "Ben, Allah'ın indirdiği bütün Kitaplara iman ettim ve aranızda adaleti sağlamakla emrolundum. Hepimizin Rabbi Allah'tır. Bizim yaptıklarımızın sorumluluğu bize, sizinki de size aittir. Münakaşa ve düşmanlığa gerek yoktur. Çünkü Allah, aramızda hükmedecektir. Dönüş O'nadır."

16. İslâm'ı kabul eden insanlar bulunduğu halde Allah hakkında tartışanların delilleri Rableri katında geçersizdir. Onlar, Allah'ın gazabına ve şiddetli bir azaba uğrayacaklardır.

17. Allah, Kitab'ı ve mîzanı hak olarak indirmiştir. Nereden bileceksin, belki de kıyamet çok yakındır.

18. Kıyametin kopacağına inanmayanlar onun hemen gerçekleşmesini isterler. İman edenler ise ondan korkarlar ve onun hak olduğunu bilirler.Dikkat edin! Kıyamet hakkında çekişenler derin bir sapıklık içindedirler.

19. Allah, kullarına karşı çok lütufkardır. Dilediğini rızıklandırır. Güçlüdür, azizdir.

20. Ahiret mükâfatını isteyenin mükafatını arttırırız. Dünya nimetini isteyene de ondan veririz, fakat ona ahirette hiçbir şey yoktur.

21. Yoksa onların, Allah'ın izin vermediği şeyleri kendilerine mübah kılan ortakları mı var! Eğer kendilerine mühlet verilmiş olmasaydı aralarında hemen hüküm verilirdi. Zalimler, can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

22. Kazandıklarından dolayı zalimlerin korkudan titrediklerini görürsün. Korktukları başlarına gelecektir. İman edip salih amel işleyenler ise cenette, yeşillikler arasındadırlar. Rableri onlara diledikleri verecektir. İşte en büyük lütuf budur.

23. İşte Allah, iman edip salih amel işleyen kullarını bununla müjdeler. De ki: "Buna karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum. Yalnızca Allah'a yaklaşmanızı istiyorum." Kim bir iyilik işlerse onun sevabını kat kat veririz. Çünkü Allah, çok bağışlayıcı, bol mükafat vericidir.

24. Yoksa: "Allah'a iftira etti" mi diyorlar! Allah dilerse kalbini mühürler. Allah, bâtılı mahveder ve kelimeleriyle hakkı gerçekleştirir. Çünkü O, içlerde gizleneni çok iyi bilmektedir.

25. O, kullarının tevbesini kabul eder, günahları bağışlar. O, bütün yaptıklarınızı bilir.

26. İman edip salih amel işleyenlerin dualarını kabul eder ve onlara bol lütufta bulunur. Kâfirler ise çetin bir azaba uğrayacaklardır.

27. Eğer Allah kullarına bol rızık verseydi yeryüzünde azgınlık ederlerdi. Fakat O, rızkı dilediğine bir ölçüye göre verir. Doğrusu O, kullarını çok iyi bilmekte ve görmektedir.

28. İnsanlar ümit kesmişken yağmur indirip rahmetini yayan Allah'tır. Çok övülen veli O'dur.

29. Göklerin, yerin ve onlarda yayılmış canlıların yaratılması O'nun ayetlerindendir. O, dilediği takdirde onların hepsini bir araya toplamaya da kadirdir.

30. Başınıza gelen her musibet kendi yaptıklarınızdan dolayıdır. O, yaptıklarınızın çoğunu da affeder.

31. Yeryüzünde O'nu aciz bırakamazsınız. Allah'tan başka hiçbir veli ve yardımcı da bulamazsınız.

32. Denizde seyreden dağ gibi gemiler de O'nun ayetlerindendir.

33. Dilerse rüzgarı durdurur da, denizin üstünde kalakalırlar. Doğrusu bunda, çok sabredip şükreden kimseler için ayetler vardır.

34-35. Veya günahları yüzünden onları helak eder ki ayetlerimize karşı mücadele edenler hiçbir şekilde kurtulamayacaklarını anlasınlar. Çoğunu da affeder.

36. Size verilen herşey dünya hayatının geçimliğidir. Allah katında olan ise iman edip Rablerine tevekkül edenler için daha hayırlı ve daha kalıcıdır.

37. Onlar, büyük günahlardan ve hayasızlıktan kaçınırlar. Öfkelendiklerinde de bağışlarlar.

38. Rablerinin çağrısına uyarlar, namazı kılarlar. İşlerini birbirlerine danışarak yaparlar. Kendilerine verdiklerimizden infak ederler.

39. Bir zulme uğradıklarında kendilerini savunurlar.

40. Bir saldırıya aynıyla karşılık vermek gerekir. Kim affeder ve barışırsa onun mükafatı Allah'a aittir. Çünkü O, zalimleri sevmez.

41. Zulme uğrayanlar, uğradıkları zulme karşı koydukları için suçlanamazlar.

42. Suçlanacak olanlar, insanlara zulmedenler ve yeryüzünde haksız yere azıp fesat çıkaranlardır. İşte onlar, can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.

43. Kim de sabreder ve bağışlarsa; doğrusu bu, azmedilecek işlerdendir.

44. Allah'ın saptırdığı kimsenin O'ndan başka velisi olmaz. O gün zalimlerin halini bir görsen!.. "Tekrar dünyaya dönüp kurtulma imkanımız yok mu"derler.

45. Zillet içinde boyun eğerek ateşe sunulduklarında korku dolu gözlerle etraflarına bakınırlar. İman edenler: "Doğrusu hüsrana uğrayanlar, kendilerini ve taraftarlarını kıyamet günü hüsrana uğratanlardır" derler. İyi bilin ki zalimler, devamlı azap içindedirler.

46. Kendilerine Allah'tan başka yardım edebilecek velileri yoktur. Allah'ın saptırdığı kimsenin çıkış yolu olmaz.

47. Allah'ın geri çevrilmesi mümkün olmayan günü gelmeden önce Rabbinizin çağrısına uyun. O gün ne bir sığınağınız olur ne de bir yardımcınız.

48. Eğer yüz çevirirlerse... Biz seni onlara bekçi olarak göndermedik. Sana düşen yalnızca tebliğdir. İnsana katımızdan bir nimet verdiğimizde onunla şımarır. Kendi işlediği yüzünden sıkıntıya düştüğünde ise inatçı bir nankôre döner.
49. Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine kız, dilediğine erkek verir.
50. Dilediğine hem erkek hem kız verir. Dilediğini de kısır kılar. Çünkü O herşeyi bilir, herşeye kadirdir.
51. Allah bir insana ancak vahyeder yahut perde arkasından hitabeder veya bir rasûl gönderip ona izniyle dilediğini vahyeder. Doğrusu O, çok yücedir, hakimdir.
52. Böylece sana da emrimizden bir ruh vahyettik. Daha önce Kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat onu, kullarımızdan dilediğimizi kendisiyle doğru yola ulaştırdığımız bir nûr kıldık. Şüphesiz sen, doğru yola çağırmaktasın.
53. Göklerdeki ve yerdeki herşeyin sahibi olan Allah'ın yoluna... Dikkat edin! İşler sonunda Allah'a varır.

43- ZUHRUF SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 89 âyettir. Nüzul Sırası: 63
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hâ, mîm.
2. Apaçık Kitab'a andolsun ki
3. Doğrusu Biz, onu düşünüp anlayabilesiniz diye Arapça bir Kur'an kıldık.
4. Onun kaynağı, katımızdaki ana kitaptır. O çok yüce ve hikmetli bir kitaptır.
5. Müsrif kimselersiniz diye sizi uyarmaktan vaz mı geçelim!
6. Sizden öncekilere de nice nebi gönderdik.
7. Fakat onlar kendilerine gelen her nebiyle alay ettiler.
8. Onlardan daha güçlü nicelerini yakalayıp helak ettik. Öncekilerin sonu anlatıldı.
9. Onlara: "Gökleri ve yeri kim yarattı" diye sorsan: "Aziz ve herşeyi bilen Allah" derler.

10. Yeryüzünü yaşamanıza elverişli hale getiren ve seyahatinizi kolaylaştırmak için orada yollar vareden O'dur.

11. Gökten bir ölçüye göre su indirip onunla ölü yeri dirilten O'dur. İşte sizin diriltilmeniz de böyledir.

12-14. Bütün varlıkları çift yaratan; üzerlerine bindiğiniz zaman Rabbinizin nimetini anıp: "Bize bunları bağışlayan ne yücedir! O bağışlamasaydı biz bunlara sahip olamazdık. Doğrusu biz, Rabbimize döndürüleceğiz" diye şükretmeniz için gemileri ve hayvanları var eden O'dur.

15. Allah'ın yarattıklarından bir kısmına ilahlık atfettiler. Doğrusu insan çok nankördür.

16. Yoksa Allah, yarattıklarından kızları kendisine ayırdı da oğlanları size mi bıraktı!

17. Rahman'a isnat ettikleri kızlardan biri kendilerine müjdelendiğinde içleri öfkeyle dolarak yüzleri simsiyah kesilir.

18. "Ne! Süs içinde yetiştirilip de çekişmeyi beceremeyecek olan, Allah'a öyle mi!" Der ve kendini belirsiz bir çatışma içinde bulur.

19. Rahman'ın kulları olan meleklerin dişi olduğunu iddia ettiler.Yoksa onların yaratılışlarına şahit mi oldular! Bu iddiaları yazılacak ve sorguya çekileceklerdir.

20. "Rahman dileseydi onlara kulluk etmezdik" dediler. Onlar bu konuda hiçbir şey bilmiyorlar, yalnızca atıyorlar.

21. Yoksa kendilerine bundan önce bir Kitap verdik de ona mı uyuyorlar!

22. "Hayır, atalarımızdan böyle gördük. Biz de onların yolunu izliyoruz" dediler.

23. Bu böyledir. Senden önce hangi ülkeye uyarıcı gönderdiysek oranın mütrefleri her seferinde; "Atalarımızdan böyle gördük. Biz de onların yolunu izliyoruz"demişlerdir.

24. Rasûl: "Size atalarınızın dininden daha doğrusunu getirmişsem de mi!" dediğinde: "Doğrusu biz senin getirdiğini küfrediyoruz" demişlerdir.

25. Biz de onları cezalandırdık. Yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bir bak!

26-27. Bir zamanlar İbrahim, babasına ve kavmine: "Doğrusu ben, sizin taptıklarınızdan uzağım. Beni yaratan hariç. Çünkü O, bana yol gösterecektir" demişti.

28. İbrahim bunu, kendinden sonrakilerin benimsemesi gereken ölümsüz bir dava olarak bıraktı.

29. Hayır! Onları ve atalarını, kendilerine hak ve her şeyi açıkça anlatan bir rasûl gelinceye kadar geçindirdim.

30. Hak kendilerine geldiğinde: "Bu bir sihirdir. Biz bunu küfrediyoruz" dediler.

31. "Bu Kur'an, iki büyük şehrin ileri gelenlerinden birine indirilmeli değil miydi" dediler.

32. Rabbinin rahmetini onlar mı taksim ediyor! Dünya hayatında onların geçimliklerini Biz taksim ediyoruz. Aralarında iş bölümü ve yardımlaşma gerçekleşsin diye kimini kimine üstün kıldık. Rabbinin rahmeti, onların toplayıp yığdıklarından daha hayırlıdır.

33-35. İnsanlar tek bir din etrafında toplanacak olmasalardı Rahman'ı küfredenlerin evlerinin çatılarını, kapılarını, merdivenlerini ve oturdukları koltukları gümüşten yapar, altınla bezerdik. Bunların hepsi fani dünya hayatının geçimliğidir. Ahiret hayatının nimetleri ise Rabbinin katında muttakileri beklemektedir.

36-37. Rahman'ın zikrinden yüz çevirenler, bu yaptıklarını meşrulaştırıcı psikolojik süreçleri de geliştirirler. Bu durum doğru yoldan saptıkları halde kendilerini doğru yolda sanmalarına neden olur.

38. Sonunda bize geldiğinde ikinci benini suçlayarak der ki: "Keşke birbirimize doğuyla batı kadar uzak olsaydık. Sen ne kötü bir dostmuşsun!"

39. Zulmettiğiniz için bu gün size hiçbir şey fayda sağlamaz. Hepiniz azap göreceksiniz.

40. Derin bir sapıklık içinde olduğu halde sağırın veya körün hidayete gelmesini sen mi sağlayacaksın!

41-42. Ya seni vefat ettirip onları cezalandıracağız ya da onlara va'dettiğimizi sana göstereceğiz. Elbette Bizim onlara gücümüz yeter.

43. Sana vahyedilene sımsıkı sarıl. Çünkü sen dosdoğru yol üzeresin.

44. Doğrusu o, sana da kavmine de bir öğüttür. Yakında hesaba çekileceksiniz.

45. Senden önce gönderdiğimiz rasûllerimize sor: Biz, Rahman'dan başkasına kulluk edilmesini onaylamış mıyız!

46. Andolsun, Mûsâ'yı ayetlerimizle Fir'avn'a ve ileri gelenlerine gönderdik: "Doğrusu ben âlemlerin Rabbinin rasûlüyüm"dedi.

47. Fakat onun getirdiği ayetlerle alay etmeye başladılar.

48. Onlara gösterdiğimiz her ayet diğerinden daha büyüktü. Vazgeçsinler diye onları azaba uğrattık.

49. "Ey sihirbaz! Yanındaki ahde göre bizim için Rabbine yalvar. Artık doğru yola girdik." dediler.

50. Azabı üzerlerinden kaldırdığımızda hemen sözlerinden caydılar.

51. Fir'avn, kavmine şöyle seslendi: "Ey kavmim! Şu şehrin egemenliği ve ülkenin içinden akıp giden ırmaklar benim değil mi! Görmüyor musunuz!"

52. "Elbette ben, zayıf ve derdini anlatmaktan bile aciz bu adamdan daha hayırlıyım".

53. "Ona altın bilezikler verilmeli ya da meleklerle beraber dolaşmalı değil miydi!"

54. Kavmini küçümsediği halde, onlar yine de ona itaat ettiler. Çünkü onlar, fasık bir toplumdu.

55. Bizi öfkelendirdiler. Biz de onları cezalandırdık ve hepsini suda boğduk.

56. Onları, sonraki nesillere ibret kıldık.

57. Meryem oğlu misal verildiğinde kavmin bunu garip karşıladı.

58. "Bizim ilahlarımız mı daha hayırlı yoksa o mu!" dediler. Onu sadece seninle tartışmak için ortaya attılar. Hayır! Onlar tartışmacı kimselerdir.

59. O, kendisine nimet verdiğimiz ve İsrailoğullarına örnek kıldığımız bir kuldu.

60. Dileseydik, yeryüzünde sizin yerinize geçecek melekler varederdik.

61. Doğrusu Kur'an, kıyametin kopacağını bildirir. Sakın ondan şüphe etmeyin ve bana uyun. İşte dosdoğru yol budur.

62. Sakın şeytan sizi saptırmasın. Çünkü O, apaçık düşmanınızdır.

63. İsâ, apaçık delilller getirdiğinde demişti ki; "Size hikmet getirdim. İhtilaf ettiğiniz şeyleri size açıklayacağım. Allah'tan korkun ve bana itaat edin."

64. "Doğrusu Allah, benim de Rabbim sizin de Rabbinizdir. O'na kulluk edin. İşte dosdoğru yol budur."

65. Hizipler ihtilafa düştüler. Uğrayacakları can yakıcı azaptan dolayı vay zalimlerin haline!

66. Onlar ummadıkları bir sırada kıyametin ansızın kopmasından başka bir şey mi bekliyorlar!

67. O gün muttakiler hariç, dostlar birbirine düşman kesilir.

68-70. Ey ayetlerime iman edip teslim olan kullarım! Bugün ne korkar ne de üzülürsünüz. Siz ve eşleriniz sevinç içinde cennete girin.

71. Orada onlara altın tepsiler ve kadehlerle canlarının çektiği ve hoşlandıkları her şey sunulur. "Orada temelli kalacaksınız."

72-73. "İşte yaptıklarınıza karşılık kazandığınız cennet ve yiyeceğiniz her çeşit meyve..."

74. Mücrimler ise, cehennem azabında temelli kalacaklardır.

75. Ne azapları hafifletilir ne de oradan kurtulabilirler.

76. Biz onlara zulmetmedik, fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

77. "Ey Malik!" Rabbin canımızı alıp bizi kurtarsın" diye yalvarırlar. O da: "Hayır, siz burada temelli kalacaksınız" der.

78. Size hakkı getirdik, fakat siz haktan hoşlanmıyorsunuz.

79. Yoksa bir komplo kurmaya mı karar verdiler! Biz de onları helak etmekte kararlıyız.
80. Yoksa Bizim onların sırlarını, gizli toplantılarını bilmediğimizi ve gizli konuşmalarını işitmediğimizi mi sanıyorlar! Hayır, yanlarında bulunan elçilerimiz yaptıklarını yazıyor.
81. "Rahman'ın bir çocuğu olsaydı; ona ilk kulluk eden ben olurdum" de.
82. Göklerin, yerin ve arşın Rabbi, onların yakıştırmalarından münezzehtir.
83. Onları bırak, tehdit edildikleri güne kadar, batıla dalıp oyalansınlar.
84. Gökte de yerde de ilah O'dur. O hakimdir, herşeyi bilir.
85. Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların egemenliği elinde olan Allah ne yücedir! Kıyametin ne zaman kopacağını ancak O bilir. Sonunda O'na döndürüleceksiniz.
86. Bilerek hakka şehadet edenler müstesna, O'nun yanısıra yalvardıkları şefaata güç yetiremezler.
87. Onlara: "Sizi kim yarattı" diye sorsan: "Allah" diyeceklerdir. Öyleyken nasıl döndürülüyorlar!
88. Rasûl dedi ki: "Rabbim! Doğrusu bu toplum iman etmedi."
89. "Selam" de ve onlardan yüz çevir. Yakında anlayacaklar.

44- DUHAN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 59 âyettir. Nüzul Sırası: 64
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hâ, mîm.
2. Apaçık Kitab'a andolsun ki
3. Kur'an'ı mübarek bir gecede indirdik. Çünkü Biz uyarıcıyız.
4-6. Emrimizle her hikmetli iş, o gece hükme bağlanır. Katımızdan bir emirle... Biz rasûller göndeririz. Rabbinden bir rahmet olarak. Çünkü O, herşeyi işitir ve bilir.

7. Eğer kesin olarak inanıyorsanız bilin ki göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbi O'dur.
8. O'ndan başka ilah yoktur; diriltir, öldürür. Sizin de atalarınızın da Rabbi O'dur.
9. Hayır! Onlar şüphe içinde oyalanıyorlar.
10. Göğün, yoğun bir dumanla kaplanacağı günü bekle.
11. Bu, insanları kuşatacak can yakıcı azaptır.
12. "Rabbimiz! Bizi bu azaptan kurtar. Artık iman edeceğiz" derler.
13. Kendilerine apaçık bir rasûl de geldiği halde artık nasıl öğüt alacaklar!
14. "Ona başkaları öğretiyor, o cinlenmiş birisidir" diyerek ondan yüz çevirdiler.
15. Azabınızı birazcık kaldırdığımızda tekrar eski halinize dönersiniz.
16. O gün onları kıskıvrak yakalayıp cezalandırırız.
17. Andolsun onlardan önce Fir'avn kavmini de denedik. Kendilerine şerefli bir rasûl gelmişti.
18. Onlara demişti ki: "Allah'ın kullarını benimle gönderin. Doğrusu ben, size gönderilmiş güvenilir bir rasûlüm."
19. "Allah'a karşı büyüklenmeyin, ben size apaçık bir delil getirdim."
20. "Beni taşlayıp öldürmenizden benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığınırım."
21. "Eğer bana iman etmiyorsanız, hiç olmazsa beni rahat bırakın."
22. "Doğrusu bunlar mücrim bir kavimdir" diyerek Rabbinden yardım istedi.
23-24. Allah: "Kullarımı geceleyin yürüt. Çünkü siz takip edileceksiniz. Denizi olduğu gibi açık bırak. Çünkü onlar boğulacaklardır" dedi.
25-27. Onlar geride neler bıraktılar neler... Bahçeler, pınarlar, ekinler, şahane yerler ve faydalandıkları nice nimetler...
28. İşte böyle. Biz oraya başka bir kavmi mirasçı kıldık.
29. Onlara gök de yer de ağlamadı. Kendilerine mühlet de verilmedi.

30-31. Andolsun ki İsrailoğullarını Fir'avn'ın ağır zulmünden kurtarmıştık. Çünkü o, büyüklenen müsrif biriydi.

32. Andolsun İsrailoğullarını bilerek âlemlere üstün kılmıştık.

33. Onlara herbiri apaçık bir imtihan olan ayetler vermiştik.

34-36. Bunlar da şöyle diyorlar: "Yalnız bir kere öleceğiz ve bir daha diriltilmeyeceğiz. Eğer doğru söylüyorsanız atalarımızı diriltin bakalım."

37. Onlar mı üstün yoksa Tubba kavmi ve onlardan öncekiler mi! Mücrim oldukları için hepsini helâk ettik.

38. Gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri eğlence olsun diye yaratmadık.

39. Onları ancak hak olarak yarattık. Fakat çokları anlamıyor.

40. Hüküm günü, onların hepsinin toplanacağı gündür.

41-42. O gün dostlar bile birbirleri için hiçbir şey yapamaz. Aziz ve rahim Allah'ın merhamet ettikleri hariç yardım da görmezler.

43-46. Günahkarların yiyeceği zakkum ağacıdır. Karınlarında erimiş maden gibi fokurdar. Kaynar suyun fokurdayışı gibi...

47. "Onu yakalayıp ateşin ortasına atın."

48. "Sonra da tepesinden kaynar su dökün."

49. "Tat bakalım. Hani sen aziz ve şerefliydin..."

50. İşte şüphe ettiğiniz azap...

51-52. Muttakiler ise emin yerlerde, bahçelerde ve pınar başlarındadır.

53. İnce ve kalın ipekten elbiseler giyerek karşılıklı otururlar.

54. İşte böyle. Onları güzel gözlülerle arkadaş ederiz.

55. Orada canlarının çektiği her meyveyi çekinmeden isterler.

56-57. Onlara ilk ölümlerinden başka ölüm yoktur. Rabbinin lütfuyla cehennem azabından korunmuşlardır. İşte büyük kazanç budur.

58. Bu Kur'an'ı senin dilinde indirdik ki kolayca anlayıp öğüt alsınlar.

59. Bekle; çünkü onlar da bekliyorlar.

45- CÂSİYE SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 37 âyettir. Nüzul Sırası: 65

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hâ, mîm.
2. Bu Kitap, aziz ve hakim Allah katından indirilmiştir.
3. Doğrusu göklerde ve yerde mü'minler için nice ayet vardır.
4. Sizin yaratılmanızda ve yeryüzüne yaydığı canlıların yaratılışında da kesin olarak inanan kimseler için ayetler vardır.
5. Geceyle gündüzün ardarda gelmesinde, Allah'ın gökten su indirerek onunla ölümünden sonra yeryüzüne hayat vermesinde ve rüzgarları estirmesinde de aklını kullanan kimseler için ayetler vardır.
6. İşte bunlar, Allah'ın ayetleridir. Sana onları hak olarak okuyoruz. Allah'tan ve ayetlerinden sonra hangi söze inanacaklar!
7. İftiracı günahkarların vay haline!
8. Allah'ın ayetleri okunduğunda sanki hiç işitmemiş gibi büyüklük taslayanları can yakıcı bir azapla müjdele!
9. Ayetlerimizi duyduğunda onlarla alay eder. İşte onlar alçaltıcı bir azaba uğrayacaklardır.
10. Cehennem onları beklemektedir. Kazandıkları da Allah'ın yanısıra edindikleri veliler de o gün onlara hiçbir fayda sağlamaz. Onlar, ağır bir azaba uğrayacaklardır.
11. Bu Kur'an bir yol göstericidir. Rablerinin ayetlerini küfredenler, şiddetli ve can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.
12. Lütfundan rızık aramanız ve şükretmeniz için emriyle gemilerin seyrettiği denizi istifadenize sunan Allah 'tır.
13. O, göklerdeki ve yerdeki herşeyi sizin hizmetinize sunmuştur. Doğrusu bunda, tefekkür eden kimseler için ayetler vardır.
14. İman edenlere de ki: "Geçmiş kavimlerin başlarına gelenlerin, kendi başlarına geleceğini ummayanları bağışlayın ki Allah onlara yaptıklarının cezasını versin."

15. Kim salih amel işlerse lehine, kim de kötülük işlerse aleyhinedir. Sonunda Rabbinize döndürüleceksiniz.
16. İsrailoğullarına Kitap, hüküm ve nübüvvet verdik. Onları temiz şeylerle rızıklandırdık ve âlemlere üstün kıldık.
17. Din konusunda onlara apaçık delililler verdik. Ancak kendilerine ilim geldikten sonra aralarındaki kıskançlık yüzünden ihtilafa düştüler. Rabbin, ihtilaf ettikleri konularda kıyamet günü aralarında hükmedecektir.
18. Sana vahyettiğimiz şeriata uy. Bilmeyenlerin hevalarına uyma.
19. Çünkü onlar, seni Allah'a karşı koruyamazlar. Zalimler, birbirlerinin velisidir. Muttakilerin velisi ise Allah'tır.
20. Bu Kur'an, insanlar için basiret, kesin olarak inanan kimseler için de hidayet ve rahmettir.
21. Yoksa kötülük işleyenler dünyada ve ahirette kendilerini, iman edip salih amel işleyenlerle bir tutacağımızı mı sanıyorlar! Ne kadar yanlış düşünüyorlar!
22. Allah, gökleri ve yeri hak olarak yarattı ki herkes işlediğinin karşılığını zulme uğramadan görsün.
23. Hevasını ilah edineni gördün mü! Allah onu, durumunu bildiği için saptırmış, kulağını ve kalbini mühürlemiş, gözüne de perde koymuştur. Artık onu Allah'tan başka kim hidayete iletebilir! Hâlâ öğüt almayacak mısınız!
24. "Bizim için ancak dünya hayatı vardır. Yaşarız, ölürüz. Bizi helak eden yalnızca zamandır" dediler. Onların bu konuda hiçbir bilgisi yoktur. Onlar yalnızca zannediyorlar.
25. Kendilerine apaçık ayetlerimiz okunduğunda: "Eğer doğru söylüyorsanız atalarımızı diriltin" demekten başka söyleyecek söz bulamadılar.
26. De ki: "Sizi Allah yaşatıyor. Sonra öldürecek, sonra da kopacağında şüphe olmayan kıyamet günü hepinizi bir araya getirecektir. Fakat insanların çoğu anlamıyor."
27. Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ındır. Kıyametin koptuğu gün, bâtıl ehli hüsrana uğrayacaktır.

28. O gün her ümmetin diz çöktüğünü görürsün. Her ümmet hesabını vermeye çağrılır. O gün, ancak işlediklerinizin karşılığını görürsünüz.

29. İşte bu, yaptıklarınızı eksiksiz olarak bildiren kitabımız. Çünkü Biz, yaptığınız herşeyi yazdık.

30. Rableri, iman edip salih amel işleyenleri rahmetine sokacaktır. İşte büyük kurtuluş budur.

31. Kafirlere de: "Ayetlerim size okunduğunda büyüklük taslayıp mücrim kimseler mi oldunuz!" denir.

32. "Allah'ın vadi haktır; kıyametin kopacağında şüphe yoktur"denildiğinde: "Kıyametin ne olduğunu bilmiyoruz, sadece birşeyler var zannediyoruz. Kesin bir bilgimiz olmadığı için inanmıyoruz" demiştiniz.

33. O gün, yaptıklarının kötü sonucunu görürler, alay ettikleri şey de onları kuşatıverir.

34-35. Onlara: "Siz bugüne hazırlanmayı nasıl ihmal ettinizse Biz de bugün sizi ihmal edeceğiz. Yeriniz ateştir, hiçbir yardımcınız da yoktur. Bu duruma, Allah'ın ayetleriyle alay ettiğiniz ve dünya hayatına aldandığınız için düştünüz" denir. O gün artık oradan çıkarılmazlar, af dilemeleri de istenmez.

36. Hamd yalnızca göklerin, yerin ve âlemlerin Rabbi olan Allah'adır.

37. Göklerde de yerde de egemenlik O'nundur. O, azizdir, hakimdir.

46- AHKÂF SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 35 âyettir. Nüzul Sırası: 66
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hâ, mîm.

2. Bu Kitap, aziz ve hakim olan Allah katından indirilmiştir.

3. Gökleri ve yeri ancak hak olarak ve belli bir süre için yarattık. Kafirler, uyarıldıkları şeyden yüz çeviriyorlar.

4. De ki: "Allah'ın yanısıra yalvardıklarınız hakkında düşündünüz mü! Onların yeryüzünde neyi yarattıklarını

bana gösterin bakalım! Yoksa onların göklerin egemenliğinde bir payları mı var! Eğer doğru söylüyorsanız, bunu destekleyen bir kitap yahut bir bilgi kırıntısı getirin."

5. Allah'ın yanısıra, kıyamet günü kendilerine icabet edemeyecek olanlara yalvarandan daha sapık kim vardır! Halbuki yalvardıkları, onların yalvarışlarından habersizdirler.

6. İnsanların toplandığı gün, o yalvardıkları kendilerine düşman kesilir, onların ibadetlerini de inkar eder.

7. Kafirler, apaçık ayetlerimiz okunduğunda; kendilerine gelen hak için: "Bu düpedüz bir sihirdir" dediler.

8. Yoksa: "Onu uydurdu" mu diyorlar! De ki: "Eğer onu uydurmuşsam beni Allah'ın azabından koruyamazsınız. Allah, Kur'an'a karşı yaptığınız taşkınlıkları çok iyi bilmektedir. Aramızda şahit olarak Allah yeter. O, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

9. "Ben gönderilen ilk rasûl değilim. Bana ve size ne yapılacağını da bilmem. Ben sadece bana vahyedilene uymaktayım. Ben ancak apaçık bir uyarıcıyım."

10. De ki: "Hiç düşündünüz mü! Bu Kur'an Allah katından geldiği halde onu küfrettiniz. Halbuki İsrailoğullarından bir şahit onun doğruluğuna şahitlik edip iman etti. Sizse büyüklük taslayıp kaçındınız. Şüphesiz Allah, zalimleri doğru yola iletmez.

11. Kafirler, mü'minlere: "Eğer inandıklarında bir hayır olsaydı, biz onlardan önce iman ederdik" derler. Kur'an'ın gösterdiği yolu kabul etmeyince: "Bu eskilerin uydurmasıdır"diyeceklerdir.

12. Kur'an'dan önce de rehber ve rahmet olarak Musa'ya indirilen Kitap vardır. Bu da zalimleri uyarmak ve muhsinleri müjdelemek için Arapça olarak indirilen ve kendisinden öncekileri doğrulayan bir Kitap'tır.

13. "Rabbimiz Allah'tır" deyip de ölünceye kadar bu ilkeyle amel edenler ne korkar ne de üzülürler.

14. İşte onlar, yaptıklarına karşılık temelli olarak cennette kalacaklardır.

15. İnsana, ana babasına iyi davranmasını tavsiye ettik. Anası onu karnında zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu. Ananın çocuğa hamile kalmasından onu sütten kesmesine kadar geçen süre otuz aydır. Olgunluk çağına erip kırk yaşına bastığında: "Rabbim! Bana ve ana babama verdiğin nimetlere şükretmemi ve razı olacağın salih ameller işlememi nasip et. Soyumu da sâlih kimseler kıl. Doğrusu ben, Sana yöneldim ve ben müslümanlardanım" dedi.

16. İşte onlar, işlediklerini en güzel şekilde kabul ettiğimiz ve kötülüklerini bağışladığımız cennetliklerdendir. Allah bunu onlara kesin olarak va'detmiştir.

17. Ana babasına: "Yazıklar olsun size! Benden önce nice nesil gelip geçmişken beni yeniden diriltilmekle mi tehdit ediyorsunuz!" diyene, ana babası Allah'tan yardım dileyerek: "Yazıklar olsun sana! Ne olur iman et. Çünkü Allah'ın va'di haktır" dedi. O da: "Bu eskilerin uydurmasından başka bir şey değildir" dedi.

18. Onlar da kendilerinden önce geçen ve azaba uğramaları kesinleşen insan ve cin topluluklarıyla beraber azap göreceklerdir. İşte onlar, hüsrana uğramışlardır.

19. İşlediklerinden dolayı hepsine de dereceler vardır. Yaptıklarının karşılığı zulme uğratılmaksızın tam olarak ödenecektir.

20. Ateşe atılacakları zaman kafirlere: "Dünya hayatında elde ettiğiniz bütün nimetleri boşa harcadınız ve onlarla sefa sürdünüz. Yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladığınız ve fasıklık yaptığınız için, bugün alçaltıcı azapla cezalandırılacaksınız" denir.

21. Kendisinden önce ve sonra pek çok uyarıcı geçmiş olan, Ahkâf'taki kavmini; "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Doğrusu ben, sizin için büyük bir günün azabından korkuyorum" diyerek uyaran Âd'ın kardeşini an.

22. Dediler ki: "Bizi ilahlarımızdan vazgeçirmek için mi geldin! Eğer doğru söylüyorsan bizi tehdit ettiğin azaba uğrat."

23. Dedi ki: "Ne zaman azaba uğrayacağınızı Allah bilir. Ben size, bana vahyedileni bildiriyorum. Fakat sizin cahil kimseler olduğunuzu görüyorum."
24. Bulundukları bölgeye doğru gelen bulutları vadilerinin girişinde gördüklerinde: "İşte bize yağmur getiren bulutlar" dediler. "Hayır. O, acele istediğiniz, sizi can yakıcı azaba uğratacak fırtınadır."
25. O fırtına Rabbinin emriyle her şeyi yok etti de meskenlerinden başka bir şey görünmez oldu. İşte Biz, mücrimleri böyle cezalandırırız.
26. Andolsun, onları da sizi yerleştirdiğimiz yere yerleştirmiş; kendilerine kulak, göz ve kalp vermiştik. Fakat, Allah'ın ayetlerini bile bile inkar ettiklerinde kulakları, gözleri ve kalpleri onlara hiçbir fayda sağlamadı. Alay ettikleri şey, kendilerini kuşatıverdi.
27. Andolsun etrafınızdaki nice şehri helak ettik. Hakka dönsünler diye ayetleri türlü türlü açıkladık.
28. Allah'ın yanısıra O'na yakınlaşmak için edindikleri ilahlar kendilerine yardım etselerdi ya! Ama onları terkettiler. Bu, onların uydurdukları yalandır.
29. Bir zamanlar yabancılardan bir grubu, Kur'an dinlemeleri için sana yöneltmiştik. Onu dinlemeye başladıklarında: "Susun" dediler. Bitirildiğinde de onları uyarmak üzere kavimlerine döndüler.
30. Dediler ki: "Ey kavmimiz! Doğrusu biz, Mûsâdan sonra indirilen, kendinden öncekileri doğrulayan, hakka ve doğru yola ileten bir Kitap dinledik."
31. "Ey kavmimiz! Allah'ın çağrısına uyun ve O'na iman edin ki günahlarınızı bağışlasın ve sizi can yakıcı azaptan korusun."
32. "Kim Allah'ın çağrısına uymazsa yeryüzünde Allah'ı aciz bırakamaz. Onun O'ndan başka velisi de yoktur. İşte onlar derin bir sapıklıktadırlar.
33. Yorulmaksızın gökleri ve yeri yaratan Allah'ın ölüleri de diriltmeye kadir olduğunu düşünmüyorlar mı! Elbette O, herşeye kâdirdir.

34. Ateşe atılacakları gün, kafirlere: "Bu hak değil miymiş!" denir. Onlar da: "Evet hakmış, Rabbimiz" derler. O da: "Öyleyse küfrettiğiniz için azabı tadın" der.
35. Azim sahibi elçilerin sabrettiği gibi sabret ve onların hesabı için acele etme. Onlar, kendilerine vadedileni gördükleri gün dünyada, sanki gündüzün bir bölümü kadar kalmış gibi olurlar. Bu, yalnızca bir uyarıdır. Fasıklardan başkası helak edilir mi!

47- MUHAMMED SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 38 âyettir. Nüzul Sırası: 95
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. Allah, kafirlerin ve O'nun yolundan alıkoymaya çalışanların amellerini boşa çıkaracak, iman edip sâlih amel işleyenlerin ve Rablerinden Muhammed'e hak olarak indirilene iman edenlerin de günahlarını bağışlayacak ve durumlarını düzeltecektir.
3. Bu, kâfirlerin bâtıla; iman edenlerin de Rablerinden gelen hakka uymalarından dolayıdır. İşte Allah, onların durumlarını insanlara misallerle açıklıyor.
4. Kafirlerle savaştığınızda onları öldürün, ağır bir yenilgiye uğrattığınızda da esir alın. Savaş bitince dilediğinizi karşılıksız, dilediğinizi de fidye alarak salıverin. Allah dileseydi onları savaşsız da helak ederdi. Fakat O, sizi birbirinizle denemektedir. Allah kendi yolunda öldürülenlerin yaptıklarını zâyi etmeyecektir.
5. Onlara hidayet edecek ve durumlarım düzeltecektir.
6. Onları, kendilerine tanıttığı cennete sokacaktır.
7. Ey iman edenler! Allah'ın dinine yardım ederseniz Allah da size yardım edecek ve sizi destekleyecektir.
8. Kafirleri ise helâk edecek ve yaptıklarını boşa çıkaracaktır.
9. Bu onların, Allah'ın indirdiğinden nefret etmelerinden dolayıdır. Allah da onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır.

10. Yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğunu görsünler! Allah onları helak etmiştir. Bu kafirlerin sonu da aynıdır.
11. Bu, iman edenlerin velisinin Allah olmasından dolayıdır. Kafirlerin ise velisi yoktur.
12. Allah, iman edip salih amel işleyenleri içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Kâfirler ise hayvanlar gibi yiyip içerek sefa sürerler. Oysa varacakları yer ateştir.
13. Seni yurdundan sürgün edenlerden daha kuvvetli nice şehir halkını helak ettik. Onlara yardım eden de olmadı.
14. Rabbinden apaçık bir delil üzere olan kimse, kötü ameli kendisine süslenen ve hevasına uyan kimseyle bir olur mu!
15. Muttakilere va'dedilen cennetin benzeri şöyledir: Orada tadı ve kokusu bozulmayan ırmaklar, tadı değişmeyen süt ırmakları, içenlere zevk veren şarap ırmakları ve saf bal ırmakları vardır. Orada onlara, her türlü rızık ve Rablerinden bağışlanma vardır. Hiç bunlar, ateşte devamlı kalan ve kaynar su içirilerek bağırsakları parçalanan kimseyle bir olur mu!
16. Seni dinler gözükenler var. Yanından çıktıklarında, kendilerine ilim verilenlere: "O, az önce ne dedi" derler. İşte bunlar, Allah'ın kalplerini mühürlediği, hevalarına uyan kimselerdir.
17. Allah, hidayete yönelenlerin doğru yolu bulmalarını sağlar ve onlara takvayı öğretir.
18. Onlar kıyametin ansızın kopmasından başka bir şey mi bekliyorlar! Andolsun onun alâmetleri belirmiştir. Kıyamet koptuktan sonra nasıl öğüt alabilirler!
19. Bil ki Allah'tan başka ilah yoktur. Hem kendi günahın hem de mü'min erkek ve kadınların günahları için bağışlanma dile. Allah, dönüp dolaştığınız yeri de varacağınız yeri de çok iyi bilir.
20. İman edenler: "Savaşmamızı emreden bir sûre indirilse de savaşsak" dediler. Açıkça savaşı emreden bir sûre in-

dirildiğinde; kalplerinde hastalık olanların ölüm sarhoşluğu içindeki kimse gibi sana baktıklarını görürsün. Korktukları başlarına gelsin.

21. Savaşmaları gerektiğinde, Allah'a verdikleri söze sadık kalsalar onlar için daha hayırlı olurdu. Çünkü onlara düşen itaat etmek ve uygun söz söylemektir.

22. İktidara gelecek olsanız, yeryüzünde fesat çıkaracak ve akrabalık bağını hiçe sayacaksınız, öyle mi!

23. İşte onlar, Allah'ın lanet ettiği; kulaklarını sağır, gözlerini de kör ettiği kimselerdir.

24. Kur'an üzerinde düşünmüyorlar mı! Yoksa kalpleri kilitli mi!

25. Şeytan, hidayet kendilerine iyice tanıtıldıktan sonra küfre dönenlere yaptıklarını güzel göstermiş ve onları boş emellere sevketmiştir.

26. Bu onların, Allah'ın indirdiğinden nefret edenlere: "Bazı konularda sizinle birlikte hareket edeceğiz" demelerindendir. Allah onların gizlediklerini çok iyi bilmektedir.

27. Ama melekler canlarını alırken nasıl dövünecekler.

28. Bu onların, Allah'ı öfkelendirecek şeylere uymaları ve O'nun rızasını kazanmak istememelerinden dolayıdır. Allah da onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır.

29. Yoksa, kalplerinde hastalık olanlar, Allah'ın, kinlerini ortaya çıkarmayacağını mı sandılar!

30. Dileseydik sana onları tanıtırdık da onları belirtilerinden tanırdın. Buna rağmen sen onları konuşma tarzlarından tanırsın. Allah, işlediklerinizi çok iyi bilmektedir.

31. İçinizden cihad edenleri ve sabredenleri ortaya koymak ve yapacağınızı görmek için sizi mutlaka deneyeceğiz.

32. Küfreden, Allah'ın yolundan alıkoymaya çalışan ve hidayet kendisine apaçık belli olduktan sonra rasûle karşı çıkanlar Allah'a hiçbir zarar veremezler. Allah, onların yaptıklarını boşa çıkaracaktır.

33. Ey iman edenler! Allah'a ve rasûle itaat edin; yaptıklarınızı boşa çıkarmayın.

34. Çünkü Allah, küfredip Allah yolundan alıkoymaya çalışan ve sonra da kafir olarak ölenleri asla bağışlamayacaktır.

35. Sakın üstün durumdayken gevşeyip de barış istemeyin. Allah size yardım edecek ve yaptıklarınızı boşa çıkarmayacaktır.

36. Dünya hayatı sadece bir oyun ve eğlencedir. Eğer iman eder ve sakınırsanız, Allah ecrinizi verir, bütün malınızı da istemez.

37. Eğer bütün malınızı isteseydi cimrilik edecektiniz, Allah da kinlerinizi ortaya çıkaracaktı.

38. Allah yolunda infak etmeye çağrıldığınızda cimrilik ediyorsunuz. Cimrilik eden bilsin ki cimriliği kendi aleyhinedir. Allah hiçbir şeye muhtaç değildir, siz ise O'na muhtaçsınız. Eğer yüz çevirirseniz Allah sizi helak edip yerinize sizin gibi olmayacak başka bir kavim getirir.

48- FETİH SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 29 âyettir. Nüzul Sırası: 111
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-3. Doğrusu sana apaçık bir fetih verdik. Bu, Allah'ın bütün günahlarını bağışlaması, sana olan nimetini tamamlaması, sana doğru yolda sebat ve eşsiz bir zafer vermesi içindir.

4. İmanlarını pekiştirmek için mü'minlerin kalplerine sükun indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah herşeyi bilir, hakimdir.

5. Böylece Allah, mü'min erkek ve kadınları, içlerinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koysun ve günahlarını bağışlasın. İşte bu, Allah'ın büyük bir lütfudur.

6. Kendisi hakkında kötü zanda bulunan münafık erkek ve kadınlarla müşrik erkek ve kadınlara da azap etsin. Arzuladıkları kötülük kendi başlarına gelsin. Allah, onlara

gazap etmiş, lanetlemiş ve cehennemi hazırlamıştır. Orası ne kötü bir yerdir!

7. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah azizdir, hakimdir.

8-9. Doğrusu seni şahit, müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Allah'a ve rasûlüne iman edip destekleyesiniz; Allah'ı, sabah akşam tekbir ve tesbih edesiniz diye.

10. Seninle biatlaşanlar, Allah'la biatlaşmışlardır. Allah'ın eli onların elinin üzerindedir. Kim onun şahsında Allah'a verdiği sözden cayarsa yaptığı kendi aleyhinedir. Kim de Allah'a verdiği söze sadık kalırsa Allah ona büyük bir ecir verecektir.

11. Savaştan kaçan bedeviler sana: "Mallarımız ve ailemiz bizi savaştan alıkoydu, bizim için bağışlanma dile!" diyerek kalplerinde olmayanı söyleyeceklerdir. De ki: "Eğer Allah size bir zarar veya fayda vermek istese, buna kim engel olabilir! Hayır, Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

12. Rasûl'ün ve mü'minlerin, ailelerine hiçbir zaman dönemeyeceklerini sandınız; bu, size süslü gösterildi de kötü bir zanna kapılarak helakı hak ettiniz.

13. Kim Allah'a ve rasûlüne iman etmezse bilsin ki kâfirlere ağır bir azap hazırladık.

14. Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ındır; dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

15. Savaştan kaçanlar, kavuştuğunuz ganimetlerden almak için: "İzin verin biz de sizinle gelelim" diyecekler. Onlar Allah'ın sözünü değiştirmek istiyorlar. De ki: "Hayır, siz bizimle gelmeyeceksiniz. Zaten böyle yapacağınızı Allah daha önce bildirmişti." Onlar: "Hayır! Siz bizi çekemiyorsunuz" diyecekler. Hayır. Onlar hiç anlamıyorlar."

16. Savaştan kaçan bedevilere: "Güçlü bir topluluğa karşı savaşa çağrılacaksınız ve teslim olmalarına kadar onlarla savaşacaksınız. Eğer itaat ederseniz, Allah size güzel bir

ecir verecektir. Eğer daha önce yaptığınız gibi döneklik ederseniz Allah sizi can yakıcı bir azaba uğratacaktır" de.

17. Kör, topal veya hasta olanlar savaşa katılmak zorunda değildir. Kim Allah'a ve rasûlüne itaat ederse Allah onu, içinden ırmaklar akan cennetlere sokacak; kim de yüz çevirirse can yakıcı bir azaba uğratacaktır.

18-19. Allah, ağacın altında sana biat eden mü'minlerden razı olmuştur. Kalplerinde olanı bilmiş ve üzerlerine sükun indirerek onlara yakın bir zafer ve sayısız ganimet müjdelemiştir. Allah azizdir, hakimdir.

20. Allah, size sayısız ganimet alacağınızı va'detti ve bir kısmını hemen verip sizi düşmanlarınızın saldırısından korudu ki bu, mü'minler için bir ayet olsun ve Allah size doğru yolda sebat versin.

21. Allah size elde edeceğinizi aklınızdan bile geçirmediğiniz ancak Allah'ın bildiği başka ganimetler de va'detmiştir. Allah, herşeye kâdirdir.

22. Eğer kâfirler sizinle savaşsalardı, arkalarını dönüp kaçarlardı. Sonra ne bir veli bulabilirlerdi ne de bir yardımcı.

23. Allah'ın eskiden beri uygulanagelen yasası budur. Allah'ın yasasında hiçbir değişiklik bulamazsın.

24. Onları yenmenizden sonra, Mekke'nin göbeğinde barış içinde yaşamanızı sağlayan O'dur. Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir.

25. Onlar, küfreden, Mescid-i Haram'ı ziyaret etmenizi, kurbanlıkların yerine ulaşmasını engelleyen kimselerdir. Eğer aralarında bilmeden zarar vereceğiniz ve verdiğiniz zarardan dolayı pişmanlık duyacağınız mü'min erkek ve kadınlar olmasaydı, Allah savaşmanıza izin verirdi. Ama Allah dilediğini rahmetine sokmak için böyle yaptı. Eğer mü'minler onlardan ayrılmış olsalardı, oradaki kafirleri can yakıcı bir azaba uğratırdık.

26. Kafirler, kalplerindeki cahiliye öfkesini alevlendirdiklerinde, Allah da rasûlünün ve mü'minlerin üzerine sükun indirdi ve onların takva üzere hareket etmelerini

sağladı. Çünkü onlar ona layık ve ehil idiler. Allah, her şeyi çok iyi bilmektedir.

27. Andolsun ki Allah, rasûlünün rüyasını gerçekleştirmiştir. Allah dilerse başlarınızı tıraş etmiş ve saçlarınızı kısaltmış olarak, korkmadan, güven içinde Mescid-i Haram'a gireceksiniz. Ayrıca Allah, sizin bilmediğinizi bildiği için size yakın bir zafer va'detti.

28. Dinini bütün dinlere üstün kılmak için rasûlünü hidayet ve hak dinle gönderen O'dur. Şahit olarak Allah yeter.

29. Muhammed, Allah'ın rasûlüdür. Onunla beraber bulunanlar, kâfirlere karşı sert, birbirlerine karşı merhametlidirler. Onların, Allah'ın lütfunu ve rızasını dileyerek rükû ve secde ettiğini görürsün. Onları belirtileri olan secde izlerinden tanırsın. Onların Tevrat'ta anlatılan vasıfları ise; filizini çıkaran, büyüyüp boy atan ve sapı üzerinde dimdik duran bir bitki gibidir. Bu durum, mü'minleri sevindirir, kafirleri ise öfkelendirir. Allah, onlardan iman edip sâlih amel işleyenlere mağfiret ve büyük bir ecir va'detmiştir.

49- HUCÛRAT SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 18 âyettir. Nüzul Sırası: 106
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey iman edenler! Kendi görüşünüzü, Allah ve rasûlünün hükmüne tercih etmeyin. Allah'tan korkun; çünkü Allah herşeyi işitir ve bilir.

2. Ey iman edenler! Sesinizi Nebi'nin sesini bastıracak kadar yükseltmeyin ve onunla, birbirinizle konuştuğunuz gibi yüksek sesle konuşmayın. Yoksa yaptıklarınız boşa gider de farkında olmazsınız.

3. Allah rasûlünün yanında seslerini kısanlar, Allah'ın takvalarını ortaya koymak için sınadığı kimselerdir. İşte onlar bağışlanacaklar ve büyük bir ecir kazanacaklardır.

4. Odaların dışından yüksek sesle bağırarak seni çağıranlar düşüncesiz kimselerdir.

5. Sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, haklarında daha hayırlı olurdu. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

6. Ey iman edenler! Eğer şüpheli biri size bir haber getirirse onun doğruluğunu araştırın, yoksa bilmeyerek bir topluma kötülük edersiniz de yaptığınıza pişman olursunuz.

7. Allah'ın rasûlünün aranızda olduğuna şükredin. Eğer o, birçok konuda size uysaydı helak olurdunuz. Fakat Allah, size imanı sevdirdi ve güzel gösterdi; küfrü, fıskı ve isyanı çirkin gösterdi. İşte onlar, doğru yoldadırlar.

8. İşte bu, Allah'ın lütfu ve nimetidir. Allah herşeyi bilir, hakimdir.

9. İki mü'min topluluk birbiriyle savaşırsa aralarını bulun. Eğer biri diğerine zulmederse zulmedene karşı, Allah'ın hükmünü kabul edinceye kadar savaşın. Eğer vazgeçerlerse adaletle aralarını bulun ve adil davranın. Çünkü Allah, adil davrananları sever.

10. Mü'minler kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını bulun. Allah'tan korkun ki size merhamet edilsin.

11. Ey iman edenler! Birbirinizle alay etmeyin, çünkü alay edilenler alay edenlerden daha hayırlı olabilir. Kadınlar da birbirleriyle alay etmesinler, çünkü alay ettikleri kendilerinden daha hayırlı olabilir. Birbirinizin kusurunu araştırmayın ve birbirinizi hoşlanmadığınız lakaplarla çağırmayın. İman ettikten sonra fasık olarak isimlendirilmek ne kötüdür! Kim bundan vazgeçmezse, işte onlar zâlimdirler.

12. Ey iman edenler! Zandan kaçının, çünkü zannın çoğu günahtır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın ve birbirinizi çekiştirmeyin. İçinizden kim, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır! Bundan tiksindiniz değil mi! Allah'tan korkun; doğrusu Allah, tevbeleri kabul eder, çok merhametlidir.

13. Ey insanlar! Sizi bir erkekle dişiden yarattık ve tanışmanız için sizi halklara ve kabilelere ayırdık. Allah katında

en üstününüz O'ndan en çok korkanınızdır. Doğrusu Allah, her şeyi bilir, herşeyden haberdardır.

14. Bedeviler: "İman ettik" dediler. De ki: "İman etmediniz, fakat, 'teslim olduk' deyin. Çünkü iman henüz kalplerinize girmedi. Eğer Allah'a ve rasûlüne itaat ederseniz Allah, amellerinizden hiçbir şey eksiltmez. Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir."

15. Mü'minler, Allah'a ve rasûlüne iman eden, sonra da tereddüt etmeksizin Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eden kimselerdir. İşte sadıklar onlardır.

16. De ki: "Dininizi Allah'a mı öğretecceksiniz! Oysa Allah, göklerde ve yerde olanı bilmektedir. Allah her şeyi bilir".

17. Müslüman oldukları için seni minnet altında bırakmak istiyorlar. De ki: "Müslüman olduğunuz için beni minnet altında bırakmayın. Eğer bilirseniz imana eriştirmekle Allah size lütufta bulunmuştur."

18. Allah, göklerin ve yerin gaybını bilir. Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir.

50- KÂF SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 45 âyettir. Nüzul Sırası: 34

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Kâf. Şerefli Kur'an'a andolsun.

2. Kâfirler, içlerinden bir uyarıcının gelmesine şaşarak: "Bu, tuhaf bir şey" dediler.

3. "Ölüp toprak olduktan sonra yeniden mi diriltileceğiz! Doğrusu bu, olmayacak bir iş."

4. Andolsun Biz, yerin onlardan neyi eksilttiğini biliriz. Biz herşeyi kaydetmekteyiz.

5. Hayır! Onlar kendilerine gelen hakkı yalanladılar. Onlar, çelişkili bir tavır içindedirler.

6. Üstlerindeki göğe bakmıyorlar mı! Onu nasıl bina edip süslemişiz. Onda hiçbir çatlak yoktur.

7. Yeri yaşamanıza elverişli hale getirdik. Üzerine dağlar yerleştirdik ve orada her cinsten çeşit çeşit bitki yetiştirdik.

8. Allah'a yönelen her kula ibretve öğüt olsun diye...
9-10. Gökten bereketli bir su indirerek onunla bahçeler varettik; taneli ekinler, tomurcukları birbiri üstüne binmiş uzun hurma ağaçları bitirdik.
11. Kullara rızık olmak üzere... O su ile ölü bir beldeyi dirilttik. İşte sizin diriltilmeniz de böyledir.
12. Onlardan önce Nuh kavmi, Ress halkı ve Semûd da yalanladı.
13. Âd, Fir'avn ve Lût kavmi de.
14. Eyke halkı ve Tubbâ kavmi de... Hepsi de rasûlleri yalanladı da azabıma uğradılar.
15. Yoksa Biz, ilk yaratmada yorulduk mu! Hayır! Onlar yeniden yaratılacaklarına inanmıyorlar.
16. İnsanı Biz yarattık, nefsinin kendisine ne fısıldadığını da en iyi Biz biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız.
17-18. Sağında ve solunda birer melek onu gözetlemekte ve söylediği her sözü yazmaktadır.
19. Ölüm sarhoşluğu gerçekten gelir. İşte bu, kaçıp durduğun şeydir.
20. Suretlere can verilir. İşte bu va'dedilen gündür.
21. Herkes sürücüsü ve şahidiyle birlikte gelir.
22. "Andolsun ki sen bugünden gafildin. Bugün perdeni kaldırdık. Artık görüşün keskindir"denir.
23. Arkadaşı: "Yanımdaki hazır" der.
24-26. Denir ki: "Her azgın kafiri cehenneme atın. Hayra engel olanı, zalim ve şüpheciyi, Allah'ın yanısıra ilahlar edineni. Onu şiddetli azaba uğratın."
27. Arkadaşı: "Rabbimiz! Onu ben azdırmadım. Zaten kendisi derin bir sapıklık içindeydi" der.
28-29. Allah: "Benim katımda tartışmayın. Çünkü Ben size uyarıcı göndermiştim. Benim katımda söz değişmez ve Ben kullarıma zulmetmem" der.
30. O gün cehenneme: "Doldun mu" deriz. O: "Daha var mı" der.
31-33. Cennet, muttakilere yaklaştırılır. Zaten uzak da değildir. İşte Allah'a yönelen, O'nun emirlerine uyan, görmediği

halde Rahman'dan korkan ve Allah'a iman dolu bir kalple gelen herkese va'dedilen budur.

34. Oraya esenlikle girin. İşte bu ebedilik günüdür.

35. Onlara orada diledikleri vardır. Katımızda ise daha da fəzlası...

36. Onlardan önce kendilerinden daha güçlü nice nesli helak ettik. Yeryüzünü dolaştılar, ama kaçacak bir yer bulamadılar!

37. Doğrusu bundaduyarlı, dinleyip tanıklık eden kimseye öğüt vardır.

38. Andolsun, gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri altı günde yarattık, fakat yorulmadık.

39. Onların söylediklerine sabret. Rabbini güneşin doğmasından ve batmasından önce hamd ile tesbih et.

40. Geceleyin ve secdelerin arkasından da.

41. Bir çağırıcı, yakın bir yerden çağırdığında kulak ver.

42. O gün hak olan çığlığı işitirler. İşte bu, yeniden dirilme günüdür.

43. Dirilten ve öldüren Biziz. Dönüş de Bizedir.

44. O gün yer yarılır, kabirlerinden süratle kalkarlar. İşte bu, mahşer günüdür ve Bize kolaydır.

45. Biz, onların ne söylediklerini çok iyi biliriz. Sen onları zorlayacak değilsin. O halde tehdidimden korkanları Kur'an'la uyar.

51- ZÂRİYÂT SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 60 âyettir. Nüzul Sırası: 67
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Savurup kaldıran rüzgarlara,

2. Yağmur yüklü bulutlara,

3. Denizde süzülüp giden gemilere,

4. İşi taksim edenlere andolsun ki,

5. Size va'dedilen gerçektir.

6. Hesap günü mutlaka gelecektir.

7. Güzelliklerle dolu olan göğe andolsun ki,

8. Doğrusu siz, tutarsız şeyler söylüyorsunuz.
9. Ondan çevrilen çevrilir.
10-11. Kahrolsun gaflet içinde olan yalancılar.
12. "Hesap günü ne zaman!" derler.
13. O gün onlar ateşe atılacaklardır.
14. Onlara "Cezanızı çekin. İşte acele istediğiniz buydu" denir.
15. Muttakiler ise cennetlerde ve pınar başlarındadırlar.
16. Rablerinin kendilerine va'dettiğine kavuşurlar. Çünkü onlar, dünyadayken muhsin idiler.
17. Geceleri az uyurlardı.
18. Seher vakitlerinde bağışlanma dilerlerdi.
19. İhtiyacını bildirene de bildirmeyene de mallarından pay ayırırlardı.
20. Kesin olarak inananlar için yeryüzünde âyetler vardır.
21. Kendinizde de. Hâla düşünüp ibret almaz mısınız!
22. Rızkınız da size va'dedilen de O'nun katındandır.
23. Göğün ve yerin Rabbine andolsun ki bu, konuşmanız gibi gerçektir.
24. İbrahim'in şerefli konuklarının haberi sana ulaştı mı!
25. "Selam!" diyerek onun yanına girmişlerdi de: "Selam! Siz tanınmayan kimselersiniz" demişti.
26. Yavaşça içeri girip kızarmış bir buzağı getirdi.
27. Önlerine koyup; "Buyurmaz mısınız!" dedi.
28. Yemediklerini görünce korkuya kapıldı. "Korkma" dediler ve ona bilgin bir oğlu olacağını müjdelediler.
29. Karısı şaşkınlıktan çığlık atarak: "Kısır bir kocakarı doğuracak ha!" dedi.
30. "Rabbin, böyle olmasını istedi. Çünkü O hakimdir, herşeyi bilir" dediler.
31. İbrahim: "Ey elçiler, göreviniz nedir?" dedi.
32-33. "Biz, mücrim bir kavmi, başlarına sertleşmiş çamur kütleleri yağdırarak cezalandırmak için görevlendirildik."
34. "Rabbinin katında, haddi aşanlar için hazırlanmış taşlar..."

35. Mü'minleri oradan çıkarıp kurtardık.
36. Zaten orada bir ev halkından başka Müslüman yoktu.
37. Orada, can yakıcı azaptan korkanlar için bir ibret vardır.
38. Mûsâ'nın kıssasında da... Hani onu apaçık delillerle Fir'avn'a göndermiştik.
39. Fir'avn, bütün gücüyle ona karşı çıktı ve "bu ya sihirbazdır ya da cinlenmiştir" dedi.
40. Biz de onu ve ordusunu denizde boğarak cezalandırdık. Fir'avn, kendini kınayıp duruyordu.
41-42. Âd'ın başına gelenlerde de... Onların üzerine, uğradığı yeri kasıp kavuran helak edici bir fırtına gönderdik.
43. Semûd'un başına gelenlerde de... Onlara: "Belli bir süreye kadar geçinin" denmişti.
44. Fakat Rablerinin emrine karşı geldiler de umutsuzca bekleşirlerken kendilerini yıldırım çarptı.
45. Kıpırdamaya bile fırsat bulumadılar. Yardım da görmediler.
46. Daha önce Nûh kavmini de helak etmiştik. Çünkü onlar da fâsık kimselerdi.
47. Göğü gücümüzle Biz inşa ettik. Doğrusu Biz, herşeye kadiriz.
48. Yeri de yaşamanıza elverişli hale getirdik. Biz ne güzel döşeyeniz.
49. İbret alasınız diye her şeyi çift yarattık.
50. "Artık Allah'a sığının. Doğrusu ben size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım."
51. "Sakın Allah ile beraber başka ilahlar edinmeyin. Çünkü ben size onun katından gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım."
52. İşte böyle. Onlardan öncekiler de, kendilerine gelen her rasûle ya sihirbaz dediler ya da mecnun.
53. Yoksa bunu birbirlerine tavsiye mi ettiler! Hayır, onlar azgın kimselerdir.
54. Onlardan yüz çevir. Bunun için kınanacak değilsin.
55. Öğüt ver; çünkü öğüt, mü'minlere fayda verir.

56. İnsanları ve cinleri ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım.
57. Onlardan ne rızık vermelerini isterim ne de Beni doyurmalarını.
58. Doğrusu mutlak iktidar sahibi, gerçek rızık verici Allah'tır.
59. Bu zalimler de diğer zalimlerin uğradığına uğrayacaklardır. Acele etmesinler.
60. Kendilerine va'dedilen gün başlarına geleceklerden dolayı vay kafirlerin haline!

52- TÛR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 49 âyettir. Nüzul Sırası: 76
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Andolsun Tûra,
2-3. İnce deri üzerine yazılmış Kitab'a,
4. Ma'mur ev Kâbe'ye.
5. Gökyüzüne,
6. Coşan denize ki
7. Rabbinin azabı mutlaka gerçekleşecektir.
8. Onu engelleyebilecek yoktur.
9-10. Göğün alt üst olacağı, dağların yürütüleceği gün.
11. Yalanlayanların o gün vay haline!
12. Onlar batıl içinde oyalanmaktadırlar.
13. O gün sürüklenerek cehenneme atılırlar.
14. Onlara: "İşte yalanladığınız ateş" denir.
15. "Bu sihir mi yoksa siz mi körsünüz!"
16. "Girin oraya. Sabretseniz de sabretmeseniz de birdir. Yalnızca yaptıklarınızın karşılığını görmektesiniz."
17. Muttakiler ise cennetlerde ve nimet içindedirler.
18. Rableri tarafından kendilerine verilen nimetlere sevinirler. Rableri onları cehennem azabından korumuştur.
19-20. Kendilerine: "Yaptıklarınızın mükâfatı olarak yan yana dizilmiş sedirler üzerine oturarak afiyetle yiyin için" denir. Onları beyaz ve iri gözlülerle arkadaş yaparız.

21. İman edenlerle, onların soyundan gelen ve onlar gibi iman edenleri bir araya getireceğiz ve yaptıklarının mükafatından hiçbir şey eksiltmeyeceğiz. Herkes işlediğine karşılık rehindir.
22. Onlara, canlarının çektiği meyve ve etlerden bol bol veririz.
23. Aralarında, akıllarını alıp günaha sürüklemeyen içeceklerle dolu kâseler dolaştırılır.
24. Onlara, sedefteki inciler gibi çocuklar hizmet eder.
25. Birbirlerine dönüp konuşmaya başlarlar.
26. Derler ki: "Dünyadayken halkımız arasında Allah'ın azabından korkardık."
27. "Allah bize lütûfta bulundu ve bizi cehennem azâbından korudu."
28. "Çünkü biz dünyadayken O'na kulluk ederdik. Doğrusu O, iyilik edicidir, çok merhametlidir."
29. Öyleyse öğüt ver, çünkü sen, Rabbinin nimetine mazhar olmuş bir kimsesin, kahin veya mecnun değilsin.
30. Yoksa: "O bir şairdir, ölüp unutulmasını bekliyoruz" mu diyorlar!
31. De ki: "Bekleyin, ben de sizinle beraber beklemekteyim."
32. Yoksa onlara bunu akıl hocaları mı emrediyor! Yoksa onlar azgın kimseler mi!
33. Yoksa: "Onu kendisi uydurdu" mu diyorlar! Hayır, onlar inanmıyorlar.
34. Eğer doğru söylüyorlarsa bu Kur'an'ın bir benzerini ortaya koysunlar.
35. Onların yaratıcısı yok mu! Yoksa kendi kendilerini mi yarattılar!
36. Yoksa gökleri ve yeri onlar mı yarattı! Hayır, onlar kesin olarak inanmıyorlar.
37. Yoksa Rabbinin hazineleri onların elinde de onlar mı dağıtıyorlar!
38. Yoksa çıkıp göğü dinleyecekleri merdivenleri mi var! Öyleyse dinleyenler kesin bir delil getirsin.

39. Yoksa kızlar O'nun da oğlanlar sizin mi!
40. Yoksa onlardan bir ücret istiyorsun da onun altında ezilmekten mi korkuyorlar!
41. Yoksa gaybı biliyorlar da ona göre mi davranıyorlar!
42. Yoksa bir tuzak mı kurmak istiyorlar! Asıl tuzağa düşecek olanlar kâfirlerdir.
43. Yoksa onların Allah'tan başka ilahları mı var! Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir.
44. Göğün bir parçasının üzerlerine düştüğünü görseler, "İşte yağmur yüklü bir bulut" derler.
45. Helak olacakları güne kadar onları bırak.
46. O gün onlara tuzakları hiçbir fayda sağlamaz, yardım da görmezler.
47. Zalimler bundan başka da azaba uğrayacaklardır. Fakat çoğu anlamıyor.
48. Rabbinin hükmü gelene kadar sabret. Çünkü sen, gözetimimiz altındasın. Kalktığında Rabbini hamd ile tesbih et.
49. Geceleyin ve yıldızların batmasından sonra da O'nu tesbih et.

53- NECM SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 62 âyettir. Nüzul Sırası: 23
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Düşün yücelerden inenin gösterdiğini,
2. Arkadaşınız ne sapmış ne de aldanmıştır.
3. Kur'an'ı hevâsından uydurmuş değildir.
4. O, kendisine vahyedilmiştir.
5-6. Ona çok güçlü ve üstün olan öğretmiştir.
7. O, en yüksek ufuktayken ona yöneldi.
8. Sonra yaklaştı ve sarktı.
9. Araları iki yay aralığı veya daha yakın oldu.
10. O anda Allah kuluna vahyedeceğini vahyetmiş oldu.
11. Elçinin kalbi gördüğünü yalanlamadı.

12. Böyleyken onunla gördüğü şey hakkında mı tartışıyorsunuz!
13. Andolsun, rasul onu bir kere daha görmüştü.
14-15. Elçi onu me'va bahçesindeki en son sidre ağacının yanında da görmüştü.
16. O an sidre ağacını bürüyen bürümüştü.
17. Göz şaşmadı ve sınırı aşmadı.
18. Andolsun, o, Rabbinin yüce ayetlerinden bir kısmını gördü.
19-20. Lat, Uzza ve diğer üçüncüsü Menat'ı görüyor musunuz!
21. Erkek size de dişi O'na mı!
22. Öyleyse bu insafsız bir taksim.
23. Doğrusu bunlar, sizin ve atalarınızın uydurduğu isimlerden başka birşey değildir. Allah onlar hakkında hiçbir delil indirmemiştir. Kendilerine Rablerinden hidayet gelmişken, onlar sadece zanna ve hevalarına uyuyorlar.
24. Yoksa insan her istediğine kavuşacağını mı sanıyor!
25. Dünyada da ahirette de hüküm Allah'a aittir.
26. Allah'ın hoşnut olduklarından dilediğine izin vermesi hariç, göklerdeki nice meleğin şefâati hiçbir fayda sağlamaz.
27. Ahirete iman etmeyenler, melekleri dişi kabul ederler.
28. Oysa bu hususta hiçbir bilgileri yoktur. Onlar sadece zanna uyuyorlar. Zan ise hakkın yanında hiçbir şey ifade etmez.
29. Zikrimizden yüz çeviren ve sadece dünya hayatını isteyenden yüz çevir.
30. İşte onların ilimde ulaştıkları seviye budur. Doğrusu Rabbin, yolundan sapanı da doğru yolda olanı da çok iyi bilmektedir.
31. Göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Ta ki kötülük yapanları yaptıklarına karşılık cezalandırsın, iyilik yapanları da cennetle mükafatlandırsın.
32. Onlar, büyük günahlardan ve hayasızlıklardan kaçınırlar. Rabbin, çok bağışlayıcıdır. O sizi topraktan yarattı-

ğında da annelerinizin karnında cenin halinde iken de çok iyi bilmektedir. Kendinizi temize çıkarmaya çalışmayın. O sakınanı çok iyi bilir.

33. Yüz çevireni gördün mü!

34. Az birşey verdi, fakat sonunu getirmedi.

35. O gaybı mı biliyor!

36-37. Yoksa Mûsâ'nın ve Allah'a verdiği söze bağlı kalan İbrahim'in sahifelerindekiler ona bildirilmedi mi!

38. "Kimse başkasının günahını çekmez."

39. "İnsan ancak kendi çalışmasının karşılığını elde eder."

40-41. Herkesin yaptığı görülecek, sonra da karşılığı eksiksiz verilecektir.

42. Doğrusu dönüş mutlaka Rabbinedir.

43. Doğrusu güldüren de ağlatan da O'dur.

44. Doğrusu öldüren de yaşatan da O'dur.

45. Canlıları erkek ve dişi olarak yaratan da O'dur.

46. Atılan nutfeden.

47. Doğrusu yeniden yaratacak olan da O'dur.

48. Doğrusu zengin eden de varlıklı kılan da O'dur.

49. Doğrusu Şirâ yıldızının Rabbi de O'dur.

50. Doğrusu ilk Âd'ı helak eden O'dur.

51. Kökünü kestiği Semûd'u da.

52. Onlardan önce de Nûh kavmini. Çünkü onlar, çok zalim ve çok azgındılar.

53. Şehirleri alt üst edip mahveden de O'dur.

54. Onları bürüyen bürüdü.

55. Artık Rabbinin hangi nimetinden şüphe edersin!

56. Bu da diğer uyarıcılar gibi bir uyarıcıdır.

57. Kıyamet yaklaştı.

58. Onun ne zaman kopacağını Allah'tan başkası bilmez.

59-60. Bu söze mi şaşıyor, ağlayacağınıza gülüyorsunuz!

61. Boşuna ömür tüketiyorsunuz.

62. Artık Allah'a secde edin ve sadece O'na kulluk edin.

54- KAMER SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 55 âyettir. Nüzul Sırası: 37

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Kıyamet yaklaştığında ay yarılır.
2. Gördükleri her âyetten yüz çevirirler ve: "Bu süregelen bir sihirdir" derler.
3. Hevalarına uyarak yalanladılar. Halbuki haber verilen her şey sonunda gerçekleşecektir.
4-5. Andolsun, kendilerine, ibret alacakları derin hikmetlerle dolu nice haber gelmiştir. Fakat uyarılar fayda vermiyor.
6. Artık onlardan yüz çevir. Bir çağırıcının görülmemiş bir şeye çağırdığı gün...
7. Gözlerini korku bürümüş bir halde kabirlerden çıkıp çekirge sürüsü gibi dağılırlar.
8. Çağırıcıya koşarlarken, kâfirler: "Bu, çetin bir gün" derler.
9. Onlardan önce Nuh kavmi de yalanlamıştı. Kulumuzu yalanladılar ve mecnun diyerek tebliğinden alıkoymaya çalıştılar.
10. O da Rabbine: "Rabbim! Doğrusu ben yenildim. Bana yardım et" diye yalvardı.
11. Biz de göğün kapılarını açıp üzerlerine şiddetli bir yağmur yağdırdık.
12. Yerden de sular fışkırttık. Su, kararlaştırılmış işi gerçekleştirmek üzere her yeri kapladı.
13. Onu, ağaçtan yapılmış bir gemiyle kurtardık.
14. Küfredilene bir mükafat olmak üzere gemi, gözetimimiz altında yüzüyordu.
15. Andolsun bunu bir ayet kıldık. Öğüt alan yok mu!
16. Azabımı ve uyarılarımı dikkate almamanın cezasını çekin.
17. Andolsun, Kur'an'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. Öğüt alan yok mu!
18. Âd da yalanladı. Azabımı ve uyarılarımı dikkate almamanın cezasını çekin.

19. Amansız bir günde üzerlerine dondurucu bir kasırga gönderdik.

20. İnsanları sökülmüş hurma kütükleri gibi yere seriyordu.

21. "Azabımı ve uyarılarımı dikkate almamanın cezasını çekin."

22. Andolsun Kur'an'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. Öğüt alan yok mu!

23. Semûd da uyarıcıları yalanladı.

24. "Bizim gibi bir adama mı uyacağız! O takdirde derin bir sapıklığa düşmüş ve çılgınlık etmiş oluruz" dediler.

25. "Zikir aramızdan ona mı indirildi! Hayır! O, yalancı şımarığın tekidir."

26. Yakında asıl şımarık yalancıyı bilecekler.

27. "Doğrusu onları denemek için bir dişi deve gönderdik. Sabret ve ne yapacaklarına bak."

28. "Onlara suyun aralarında taksim edildiğini bildir. Sırası gelen payını alsın."

29. Arkadaşlarını çağırdılar. O da deveyi boğazladı.

30. "Azabımı ve uyarılarımı dikkate almamanın cezasını çekin."

31. Onları korkunç bir sesle helâk ettik. Çerçöp yığınına dönüverdiler.

32. Andolsun, Kur'an'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. Öğüt alan yok mu!

33. Lût kavmi de uyarıcıları yalanladı.

34-35. Biz de üzerlerine taş yağdıran bir kasırga gönderdik. Ancak Lût'u ve taraftarlarını katımızdan bir lütuf olarak seher vakti kurtardık. İşte Biz, şükredeni, böyle mükafatlandırırız.

36. Lût, onları Bizim azabımıza karşı uyarmıştı. Fakat onlar uyarıları şüpheyle karşıladılar.

37. Onun konuklarından murad almaya kalkıştılar. Biz de gözlerini kör ettik. "Azabımı ve uyarılarımı dikkate almamanın cezasını çekin."

38. Sabah erkenden, kararlaştırılmış olan azap başlarına geldi.

39. "Azabımı ve uyarılarımı dikkate almamanın cezasını çekin."
40. Andolsun, Kur'an'ı öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. Öğüt alan yok mu!
41. Fir'avn halkına da uyarıcılar gelmişti.
42. Fakat ayetlerimizin hepsini yalanladılar. Biz de onları aziz ve muktedir olana yaraşır bir şekilde cezalandırdık.
43. Sizin kâfirleriniz onlardan daha mı hayırlı! Yoksa Kitap'ta azaba uğramayacağınızı garanti eden bir hüküm mü var!
44. Yoksa: "Biz yenilmez bir topluluğuz" mu diyorlar.
45. "Yenilecekler ve arkalarını dönüp kaçacaklar."
46. Hayır! Onlar asıl azabı kıyamet günü göreceklerdir. O günün azabı daha korkunç ve daha acıdır.
47. Doğrusu, mücrimler sapıklık ve çılgınlık içindedirler.
48. Yüzüstü ateşe sürüldükleri gün onlara: "Cehennem azabını tadın" denir.
49. Doğrusu Biz, her şeyi belli bir ölçüye göre yarattık.
50. Emrimiz göz kırpması kadar kısa bir sürede yerine gelir.
51. Sizin gibi nicelerini yok ettik. İbret alan yok mu!
52. Yaptıkları her şey sayfalarda kayıtlıdır.
53. Küçük büyük hepsi yazılmıştır.
54. Muttakiler ise cennetlerde, nimet içindedirler.
55. Her şeye kâdir olan Allah'ın katında ağırlanırlar.

55- RAHMAN SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 78 âyettir. Nüzul Sırası: 97
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. Rahman, Kur'an'ı öğretti.
3. İnsanı yarattı.
4. Ona beyanı öğretti.
5. Güneş ve ay, belirli kanunlara göre hareket eder.
6. Bitkiler ve ağaçlar O'na secde eder.
7. O, göğü yükseltti ve mizanı koydu.

8. Adaletten ayrılmayasınız diye.
9. Öyleyse doğru ölçüp tartın, hile yapmayın.
10. Yeryüzünü canlıların yaşamasına elverişli hale getirdi.
11-12. Orada çeşitli meyveler, salkım salkım hurmalar, taneli ekinler ve hoş kokulu bitkiler var etti.
13. Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
14-15. İnsanı, pişirilmiş gibi sert balçıktan, cinleri de dumansız ateşten yarattı.
16. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
17. O, iki doğunun ve iki batının Rabbidir.
18. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
19-20. İki su kütlesini birbirine salmıştır. Aralarında bir engel vardır, birbirlerine karışmazlar.
21. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
22. İkisinden de inci ve mercan çıkar.
23. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
24. Denizde dağ gibi gemilerin yüzmesi de O'nun izniyledir.
25. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
26. Yeryüzündeki herşey fânidir.
27. Bâki kalacak olan yalnızca celâl ve ikram sahibi Rabbindir.
28. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
29. Göklerdeki ve yerdeki herkes O'na muhtaçtır. O, kainata her an hükmetmektedir.
30. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
31. Sizin de hesabınızı göreceğiz, ey günah yüklü çift.
32. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

33. Ey cinler ve insanlar! Eğer göklerin ve yerin dışına kaçarak kurtulabileceğinizi sanıyorsanız bunu deneyin. Ama Allah'ın izni olmaksızın bunu yapamazsınız.
34. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
35. Üzerinize dumansız bir ateş ve duman gönderilir de kurtulamazsınız.
36. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
37. Gök yarılıp yanmış yağ gibi kızardığında.
38. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
39. O gün insanlara da cinlere de mazeretleri sorulmaz.
40. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
41. Mücrimler belirtilerinden tanınır. Perçemlerinden ve ayaklarından yakalanarak yaka paça ateşe atılırlar.
42. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
43. İşte mücrimlerin yalanladığı cehennem!
44. Onlar ateşle kaynar su arasında gidip gelirler.
45. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
46. Rabbine vereceği hesaptan korkana iki cennet var.
47. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
48. Bu iki cennet her türlü meyveyle doludur.
49. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
50. Her ikisinden de pınarlar akar.
51. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!
52. İkisinde de çeşit çeşit meyveler vardır.
53. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

54. Orada yüzleri parlak atlasla kaplanmış sedirlere otururlar. İki cennetin meyvelerine de kolayca erişirler.

55. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

56. Orada bakışlarını eşlerine çevirmiş, daha önce insanların da cinlerin de dokunmadığı güzeller vardır.

57. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

58. Onlar yakut ve mercan gibidirler.

59. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

60. İyiliğin karşılığı iyilik değil midir!

61. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

62. Onlardan başka iki cennet daha var.

63. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

64. İkisi de yemyeşildir.

65. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

66. İkisinden de kaynaklar fışkırır.

67. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

68. İkisinde de meyveler, hurma ve nar ağaçları vardır.

69. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

70. Onlarda iyi huylu güzel kadınlar var.

71. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

72. Köşklerde bakışlarını eşlerine çevirmiş hûriler var.

73. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

74. Onlara daha önce insan da cin de dokunmamıştır.

75. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini yalanlarsınız!

76. İşlemeli döşeklere oturarak yemyeşil yastıklara yaslanırlar.
77. Böyleyken Rabbinizin nimetlerinden hasngi birini yalanlarsınız!
78. Celâl ve ikram sahibi Rabbinin şânı ne yücedir!

56- VÂKIA SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 96 âyettir. Nüzul Sırası: 46
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Kıyâmet koptuğu zaman,
2. Ki kopacağında şüphe yoktur,
3. Kimini alçatır, kimini yükseltir.
4. Yeryüzü şiddetli bir şekilde sarsıldığında,
5-6. Dağlar parçalanıp, un ufak olduğunda,
7. Siz de üç sınıf olursunuz.
8. Kitabı sağından verilenler; ne mutlu onlara!
9. Kitab'ı solundan verilenler; vay onların haline!
10-11. Allah'ın çağrısına koşanlar; işte onlar, Allah'a yakın olanlardır.
12. Nimet cennetlerindedirler.
13-14. Birçoğu öncekilerden birazı da sonrakilerdendir.
15-16. İşlemeli sedirler üzerinde, karşılıklı otururlar.
17-19. Onlara başağrısı yapmayan, sarhoş etmeyen bir kaynaktan doldurulmuş kase, ibrik ve kadehlerle ölümsüz çocuklar hizmet eder.
20-21. Onlara, diledikleri meyveler, canlarının çektiği kuş etleri sunulur.
22-24. Yaptıklarına karşılık olarak, sedefteki inciler gibi güzel gözlü huriler var.
25. Orada ne boş bir söz işitirler ne de günaha sokan bir laf.
26. Yalnızca birbirlerine esenlik dilerler.
27. Kitabı sağından verilenler; ne mutlu onlara!
28-34. Onlar, dikensiz kiraz ağaçları ve bol meyveli muz ağaçları arasında, koyu gölgelerde, sürekli akan su kenarla-

rında, mevsimi geçmeyen, yasaklanmayan, bitmez tükenmez meyveler içinde yüce makamlardadırlar.

35-38. Onları, kitabı sağından verilenler için, eşlerine düşkün, yaşıt ve bakire olarak yeniden yaratırız.

39-40. Onların bir kısmı öncekilerden, bir kısmı da sonrakilerdendir.

41. Kitabı solundan verilenler; vay onların hâline!

42-44. Onlar, yakıp kavuran bir ateş ve kaynar su içinde, ne serinlik ne de ferahlık veren kapkara bir dumanın gölgesi altındadırlar.

45-46. Çünkü onlar ömürlerini zevkü safa içinde geçirmişler, şirk ve küfürde inat etmişlerdi.

47-48. "Ölüp, toprak ve kemik haline geldiğimizde, biz ve atalarımız yeniden mi diriltileceğiz!" derlerdi.

49-50. De ki: "Öncekiler de sonrakiler de, kıyamet gününde mutlaka bir araya gelecaklerdir."

51. Siz ey sapıklar, yalanlayıcılar!

52-53. Zakkum ağacını mutlaka tadacaksınız. Onunla karınlarınızı tıka basa doyuracaksınız.

54-55. Üzerine de kaynar su içeceksiniz. Suya kanmayan develer gibi.

56. İşte hesap günü onlar böyle ağırlanacaklardır.

57. Sizi yaratan Biziz. Hâlâ hakkı kabul etmeyecek misiniz!

58. Attığınız meni üzerinde düşündünüz mü!

59. Onu siz mi yaratıyorsunuz yoksa Biz mi!

60-61. Ölümünüze hükmeden Biziz. Sizin yerinize başkalarını getirmekten ve sizi bilmediğiniz şekilde yaratmaktan da aciz değiliz.

62. Andolsun ilk yaratılışı biliyorsunuz. Hâlâ öğüt almayacak mısınız!

63. Ektikleriniz üzerinde düşündünüz mü!

64. Onu siz mi büyütüyorsunuz yoksa Biz mi!

65-66. Dileseydik onu çer çöpe çevirirdik de harcadığınız emeğe yanar: "Doğrusu biz, perişan olduk."

67. "Hayır, mahrum bırakıldık" derdiniz.
68-69. İçtiğiniz su üzerinde düşündünüz mü! Onu buluttan siz mi indiriyorsunuz yoksa Biz mi!
70. Dileseydik onu tuzlu yapardık. Hâlâ şükretmeyecek misiniz!
71. Yaktığınız ateş üzerinde düşündünüz mü!
72. Onu yaratan siz misiniz yoksa Biz mi!
73. Onu bir ibret ve muhtaç olanlar için bir nimet kıldık.
74. Çok büyük olan Rabbinin adını tesbih et.
75. Yıldızların yerlerine andolsun ki
76. Eğer bilirseniz bu çok büyük bir yemindir.
77. Doğrusu bu, şerefli bir Kur'an'dır.
78-80. Aslı, korunmuş bir kitaptadır. O'na arındırılmış meleklerden başkası dokunmamıştır. O, âlemlerin Rabbi katından indirilmiştir.
81-82. Bu Kur'an'ı küfrediyor, size verilen nimete şükredeceğinize onu yalanlıyor musunuz!
83-85. Hele bir can boğaza dayansın, işte o zaman bakakalırsınız. Biz ona sizden daha yakınız. Fakat siz anlamazsınız.
86-87. Gerçekten Bize karşı koyabileceğinizi düşünüyorsanız ve bunda samimi iseniz ölüme engel olsanız ya!
88. Eğer o Allah'a yakın olanlardan ise,
89. Onu, mutluluk, bol rızık ve nimet cennetleri beklemektedir.
90. Eğer kitabı sağından verilenlerden ise,
91. Kitabı sağından verilenlere esenlik var.
92. Eğer yalanlayıcı sapıklardan ise,
93-94. Onu da kaynar su ziyafeti ve ateş beklemektedir.
95. Doğrusu bu, kesin gerçektir.
96. Öyleyse çok büyük Rabbinin adını tesbih et.

57- HADİD SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 29 âyettir. Nüzul Sırası: 94
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Göklerde ve yerde olan herşey Allah'ı tesbih eder. O azizdir, hakimdir.
2. Göklerin ve yerin egemenliği O'nundur. Diriltir, öldürür. O herşeye kâdirdir.
3. İlk de son da zâhir de bâtın da O'dur. O her şeyi bilir.
4. Gökleri ve yeri altı günde yarattı, sonra da arşa istiva etti. Yere gireni, oradan çıkanı; gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. Nerede olursanız olun, O sizinle beraberdir. Allah bütün yaptıklarınızı görmektedir.
5. Göklerin ve yerin egemenliği O'nundur. Bütün işler Allah'a döndürülür.
6. Geceyi gündüze, gündüzü geceye katar. İçlerde gizleneni bilen sadece O'dur.
7. Allah'a ve rasûlüne iman edin; Allah'ın size verdiklerinden infak edin. İçinizden iman edip infak edenlere büyük bir ecir vardır.
8. Rasûl, sizi Allah'a iman etmeye çağırmaktadır. Size ne oluyor ki Allah'a iman etmiyorsunuz! Oysa siz Allah'a inanacağınıza söz vermiştiniz.
9. Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kuluna apaçık ayetler indiren O'dur. Doğrusu Allah, size karşı çok şefkatli, çok merhametlidir.
10. Size ne oluyor da göklerin ve yerin egemenliği Allah'ın olduğu halde, Allah yolunda infak etmiyorsunuz! İçinizden fetihten önce infak edip savaşan diğerleriyle bir olmaz. Onlar, fetihten sonra infak edip savaşanlardan dahaüstündürler. Ama Allah hepsine de cenneti va'detmiştir. Allah, bütünyaptıklarınızdan haberdardır.
11. Kim, Allah yolunda gönülden infak ederse, Allah onun karşılığını kat kat verir.Ayrıca ona güzel bir mükafat vardır.
12. Mü'min erkek ve kadınların, etrafları nurla çevrili olduğu halde koştuklarını görürsün. Onlara: "Bugün size

müjdeler olsun! Altından ırmaklar akancennetlerde temelli kalacaksınız. İşte en büyük kazanç budur" denir.
13. O gün, münafık erkek ve kadınlar mü'minlere: "Bizi bekleyin de nûrunuzdan faydalanalım!" derler. Onlara: "Dönün de kendi nurunuzu arayın" denir.Onlarla müminlerin arasına müminler tarafı rahmet, münafıklar tarafı azapolan ve bir kapısı bulunan bir sur çekilir.
14. Mü'minlere: "Biz sizinle beraber değil miydik!" diye yalvarırlar. Onlar da: "Evet beraberdik. Fakat siz kendinizi aldattınız, tevbe etmediniz ve şüphe içindeyaşadınız. Bağışlanacağınızı ummanız ölünceye kadar sizi oyaladı. Şeytanda sizi Allah hakkında aldattı" derler.
15. Bugün artık sizden de kâfirlerden de fidye kabul edilmez. Varacağınız yerateştir. Ona layıksınız. Orası ne kötü bir yerdir!
16. Mü'minlerin kalplerinin, Allah'ın zikrine ve indirdiği hakka yumuşayacağıvakit hala gelmedi mi! Onlar, daha önce Kitap verilen, aradan uzun bir süre geçtiği için kalpleri katılaşan, çoğu fâsık olan kimseler gibi olmasınlar.
17. Bilin ki ölümünden sonra yeryüzüne hayat veren Allah'tır. Aklınızıkullanasınız diye size âyetleri iyice açıkladık.
18. Allah, iman edip de Allah yolunda gönülden infak eden erkek ve kadınlara karşılıklarını kat kat verecektir. Onlara güzel bir mükafat vardır.
19. Allah'a ve rasûllerine iman edenler var ya, işte gerçeği tasdik edenleronlardır. Rablerinin huzurunda şahitlik edenlere ecirleri ve nurlarıverilecektir. Kâfirler ve âyetlerimizi yalanlayanlar ise cehennemliktir.
20. Dünya hayatının yalnızca bir oyun, eğlence, süs, aranızda övünme vesilesi,mal ve evlat çoğaltma yarışı olduğunu bilin. Dünya hayatı, yağmurun bitirdiği, ekicilerin hoşuna giden, sonra kuruyan, sonra da sararıp çer çöp halinegelen bitkiye benzer. Ahirette kafirleri şiddetli bir azap, müminleri ise Allah'ın mağfireti ve rızası bekle-

mektedir. Dünya hayatı aldatıcı bir faydalanmadanbaşka bir şey değildir.

21. Rabbinizin mağfiretini ve Allah'a ve rasûllerine iman edenler için hazırlanmışyer ve gök genişliğindeki cenneti kazanmak için yarışın. İşte bu, Allah'ındilediğine verdiği lütfudur. Allah, çok büyük lütuf sahibidir.

22. Sizi ve yaşadığınız yeri etkileyen iyi, kötü her olay mutlaka bizimyöntemimize göre gerçekleşir. Doğrusu bu, Allah'a çok kolaydır.

23. Bu, kaybettiklerinize üzülmeyesiniz ve kazandıklarınızdan dolayışımarmayasınız diyedir. Allah, kendini beğenen ve övünen hiç kimseyisevmez.

24. Onlar, kendileri cimrilik ettikleri gibi insanları da cimriliğe teşvik ederler. KimAllah'a itaat etmezse bilsin ki Allah, hiçbir şeye muhtaç değildir, övülmeyelayıktır.

25. Andolsun, rasûllerimizi apaçık delillerle gönderdik. Beraberlerinde Kitab'ı vemizanı indirdik ki adalet sağlansın. Ayrıca Allah, gaybda dinine verasûllerine kimin yardım edeceğini ortaya koymak için de insanların pek çokalanda yararlandığı güç sembolü demiri yarattı. Doğrusu Allah, güçlüdür,azizdir.

26. Andolsun, Nuh'u ve İbrahim'i de gönderdik. Onlardan sonra gelenlerenübüvvet ve kitap verdik. Onlardan bazıları hidayete erdi. Çoğu da fasıkkimselerdi.

27. Onların ardından rasûllerimizi peşpeşe gönderdik. Onlardan sonra daMeryem oğlu İsa'yı gönderdik ve ona İncil'i verdik. Ona uyan kimselereşefkatli ve merhametli olmayı tavsiye ettik. Onlar, Allah'ın rızasını kazanmakiçin, kendilerine farz kılmadığımız bir ruhbanlık uydurdular, fakat ona dahakkıyla riayet etmediler. İçlerinden iman edenlere ecirlerini verdik. Fakatçoğu fâsıktı.

28. Ey iman edenler!Allah'tankorkun ve rasûllerine iman edin ki Allah sizerahmetiyle iki kat mükâfat versin; size, ışığında yürüyeceğiniz bir nür lutfetsinve sizi bağışlasın. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

29. Bu, Kitap ehlinin Allah'ın lütfunu hiçbir şekilde engelleyemeyeceğini, lütfunbütünüyle Allah'a ait olduğunu ve onu dilediğine vereceğini bilmesi içindir.Allah, çok büyük lütuf sahibidir.

58- MÜCADELE SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 22 âyettir. Nüzul Sırası: 105
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Allah, kocası hakkında seninle tartışan ve Allah'a şikayette bulunan kadınınsözünüişitmiştir. Allah, ikinizin konuşmasını da işitiyordu. Çünkü Allah, herşeyi işitir ve görür.
2. İçinizden, karılarına zıhar yapanlar bilsinler kikarıları onların analarıdeğildir. Onların anaları kendilerini doğuranlardır. Doğrusu onlar, çirkin biriftirada bulunuyorlar ve yalan söylüyorlar. Doğrusu Allah, çok affedici, çokbağışlayıcıdır.
3. Karılarına zıhar yapıp da pişman olup geri dönmek isteyenlerin onlaradokunmadan önce bir köle azâd etmeleri gerekir. Bu, zıhar yapmamanız içinkonmuş bir cezâdır. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.
4. Köle azâd etmeye güç yetiremeyenin karısına dokunmadan önce peşpeşe ikiay oruç tutması; buna da güç yetiremeyeninaltmış düşkünü doyurmasıgerekir. Bu, Allah'a ve rasülüne bağlılığınızı kuvvetlendirmeniz içindir. İştebunlar Allah'ın kanunlarıdır. Kâfirler, can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.
5. Allah'a ve rasülüne karşı çıkanlar, kendilerinden öncekiler gibi helakolacaklardır. Şüphesiz Biz, apaçık ayetler indirdik. Kâfirler, alçaltıcı bir azabauğrayacaklardır.
6. Allah, kıyamet günü onların hepsini diriltecek ve yaptıklarını kendilerinehaber verecektir. Onlar, işlediklerini unutmuşlardır, ama Allah hepsini tek tekkaydetmiştir. Allah her şeye şahittir.

7. Allah'ın göklerde ve yerde olanı bildiğini düşünmez misin! O, bütüntoplantılardan ve konuşmalardan haberdardır. Gizlice toplanan üç kişinindördüncüsü, beş kişinin altıncısı O'dur. Bundan daha az veya daha çokolsunlar ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar O, onlarla beraberdir.Kıyametgünü, yaptıklarını kendilerine haber verecektir. Çünkü Allah, herşeyi bilir.

8. Gizli toplantı yapmaları yasaklandığı halde ona devam edenleri görmezmisin! Onlar kötülük ve rasûle isyan için gizli toplantılar yapıyorlar. YanınageldiklerindeseniAllah'ın uygun görmediği bir biçimde selamlarlar. İçlerinden de: "Allah bizi söylediğimizden dolayı cezalandırsa ya!" derler.Onların layığı cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir!

9. Ey iman edenler! Gizli toplantı yaptığınızda asla günah, düşmanlık ve rasûle karşı gelmek için değil; birr ve takva için toplanın ve huzurunda toplanacağınız Allah'tan korkun!

10. Mü'minlere kötülük etmek için gizlice toplanmak şeytanın süslediği işlerdendir. Oysa onlar, Allah'ın izni olmaksızın mü'minlere hiçbir zarar veremezler? Öyleyse mü'minler Allah'a tevekkül etsinler.

11. Ey iman edenler! "Toplumsal yaşamda fırsateşitliğini yaygınlaştırmak amacıyla zayıflarınıza imkân verin, denildiğinde bunu yapın ki Allah da sizin imkânlarınızı artırsın. Bu tür faaliyetleri fiilen desteklemeniz istendiğinde destekleyin ki Allah, içinizden imanı edenlerin ve kendilerine ilim verilenlerin derecelerini yükseltsin. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

12. Ey iman edenler! Rasûlle özel görüşme yapacağınız zaman görüşmeden önce sadaka verin. Sizin için en iyisi ve en uygunu budur. Eğer verecek bir şey bulamazsanız; doğrusu Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

13. Özel görüşmeden önce sadaka vermeden çekindiniz mi! Bu size ağır geldiği için, Allah sizi affetti. Artık namazı

kılın, zekatı verin, Allah'a ve rasûlüne itaat edin. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

14. Allah'ın gazap ettiği kimseleri dost edinenleri görmez misin! Halbuki onlar ne sizdendir ne de onlardan. Bile bile yalan yere yemin ediyorlar.

15. Allah onlara çetin bir azap hazırlamıştır. Çünkü yaptıkları çok kötüydü.

16. Yeminlerini kalkan edinen ve insanları Allah yolundan alıkoymaya çalışanlar, alçaltıcı bir azaba uğrayacaklardır.

17. Malları da evlatları da Allah'a karşı kendilerine hiçbir fayda sağlamayacaktır. İşte onlar cehennemliktirler ve orada devamlı kalacaklardır.

18. Allah, hepsini yeniden dirilttiği gün, kendilerinin doğru yolda olduklarını sanarak, dünyada yemin ettikleri gibi Allah'a da yemin etmeye kalkışırlar. Haberinizolsun ki onlar yalancıdırlar.

19. Şeytan onları kandırmış ve Allah'ın zikrinden alıkoymuştur. İşte onlar, şeytanın hizbidir. Bilin ki hüsrana uğrayacak olanlar şeytanın hizbidir.

20. Allah'a ve rasûlüne karşı gelenler en alçak kimselerle beraberdirler.

21. Allah: "Ben ve rasûllerim mutlaka üstün geleceğiz" diye hükmetmiştir. Çünkü Allah, çok güçlüdür, azizdir.

22. Allah'a ve rasûlüne iman eden bir kimsenin babası, oğlu, kardeşi ve akrabası bile olsa, Allah'a ve rasûlüne isyan eden hiç kimseye sevgi beslediğini göremezsin. İşte onlar, Allah'ın kalplerine imanı yerleştirdiği ve katından bir ilham ile desteklediği kimselerdir. Allah onları içinde temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan. İşte bunlar, Allah'ın hizbidir. Dikkat edin, kazanacak olanlarAllah'ın hizbidir.

59- HAŞR SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 24 âyettir. Nüzul Sırası: 101
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Göklerde ve yerde ne varsa aziz ve hakim olan Allah'ı tesbih eder.
2. Kitap ehlinin kafirlerini ilk kez anayurtlarından çıkararak sürgün eden Allah'tır. Siz onların çıkacağını ummuyordunuz. Onlar da kalelerinin kendilerini Allah'ın azabına karşı koruyacağını sanıyorlardı. Allah'ın azabı onlara ummadıkları yerden geldi ve kalplerine korku saldı. Mü'minlerin saldırısından yurtlarını terkederek kaçtılar. Ey akıl sahipleri, ibret alın!
3. Allah, sürülmelerine hükmetmeseydi bile onlara yine azap edecekti. Onlar, ahirette de cehennem azabına uğrayacaklardır.
4. Bu, onların Allah'a ve rasûlüne isyan etmelerinden dolayıdır. Kim Allah'a isyan ederse bilsin ki Allah'ın cezası çok çetindir.
5. Fasıkları rezil etmek için, ağaçları kesmeniz de kesmemeniz de Allah'ın izniyledir.
6. Allah'ın onların mallarından rasûlünefey olarak bıraktıkları için ne at koşturdunuz ne de deve. Fakat Allah, rasûllerini dilediğine üstün kılar. Çünkü Allah, her şeye kâdirdir.
7. Diğerlerinin mallarından, Allah'ın rasûlüne fey olarak bıraktıkları da servetin yalnızca zenginlerin elinde toplanmaması için Allah'a, rasûlüne, akrabalara, yetimlere, düşkünlere ve yolda kalmışlara aittir. Rasûl size ne verirse alın, vermediğini de istemeyin. Allah'tan sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok çetindir.
8. O mallar, Allah'ın dinine ve rasûlüne yardım ettikleri, Allah'ın lütfunu ve rızasını kazanmak istedikleri için yurtlarından ve mallarından edilen fakir muhacirler içindir. İşte onlar verdikleri söze bağlı kalanlardır.
9. Hicretten önce orada yaşayan ve iman etmiş olanlar, yanlarına hicret etmiş olanları severler ve onlara verile-

ni kıskanmazlar. Kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Kim ihtiraslarına engel olursa işte onlar kurtulmuşlardır.

10. Onlardan sonra gelenler: "Rabbimiz! Bizi ve bizden önce iman etmiş olan kardeşlerimizi bağışla. İman edenlere karşı kalbimizde kin bırakma. Rabbimiz! Doğrusu Sen, çok şefkatli, çok merhametlisin" derler.

11. Kitap ehlinden olan kâfir dostlarına: "Siz yurdunuzdan çıkarılırsanız biz de sizinle beraber çıkarız. Sizin aleyhinize hiç kimseye itaat etmeyiz. Saldırıya uğradığınızda size mutlaka yardım ederiz"diyen münafıkları görmedin mi! Allah onların yalancı olduklarına şahittir.

12. Onlar yurtlarından çıkarılsa onlarla birlikte çıkmazlar. Eğer onlar saldırıya uğrasa onlara yardım etmezler. Yardım etseler bile arkalarını dönüp kaçarlar. Yardım da görmezler.

13. Onlar, Allah'tan çok sizden korkarlar. Bu onların anlamaz kimseler olmalarındandır.

14. Onlar sizinle göğüs göğüse savaşamazlar. Ancak müstahkem mevkilerde ve surların arkasında oldukları zaman savaşabilirler. Aralarında şiddetli bir düşmanlık vardır. Dışardan onları birlik sanırsın, oysa paramparçadırlar. Bu onların aklını kullanmayan kimseler olmalarındandır.

15-16. Onların sonu da kendilerinden hemen önce, yaptıklarının cezasını çekenlerin sonu gibi olacak ve can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır. Tıpkı insana önce: "Küfret" diyen, küfredince de: "Ben senden uzağım, çünkü ben, âlemlerin Rabbi Allah'tan korkarım" diyen şeytanın sonu gibidir.

17. İkisinin sonu da içinde devamlı kalacakları cehennemdir. İşte zâlimlerin cezâsı budur.

18. Ey imân edenler! Allah'tan korkun. Herkes yarın için ne hazırladığına baksın. Allah'tan korkun, çünkü Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

19. Allah'ı unutan, Allah'ın da kendi kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. İşte fâsıklar onlardır.
20. Cehennemliklerle cennetlikler bir değildir. Cennetlikler; işte kazananlar onlardır.
21. Eğer Kur'ân'ı bir dağa indirmiş olsaydık, o dağın Allah korkusundan boyun eğerek paramparça olduğunu görürdün. Biz bu misalleri insanlara düşünsünler diye veriyoruz.
22. Allah'tan başka ilah yoktur. O, gaybı ve şehâdeyi bilir. Rahmandır, rahimdir.
23. Allah'tan başka ilâh yoktur. O, melik, kuddüs, selâm, mü'min, müheymin, aziz, cebbar ve mütekebbirdir. Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir.
24. O, yaratan, örneksiz olarak yaratıp şekillendiren Allah'tır. En güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde olanlar, O'nu tesbih ederler. O, azizdir, hakimdir.

60- MÜMTAHİNE SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 13 âyettir. Nüzul Sırası: 91
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey iman edenler! Benim de düşmanım sizin de düşmanınız olanları sevgi besleyerek velî edinmeyin. Size gelen hakkı küfretmelerine, Rabbiniz olan Allah'a iman etmenizden dolayı rasûlü ve sizi yurdunuzdan çıkarmalarına rağmen onlara sevgi besliyorsunuz. Benim rızamı dileyerek yolumda cihada çıkmışken, hâlâ onlara bilgi sızdırıp sır vererek sevgi mi gösteriyorsunuz! Halbuki Ben, gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da çok iyi bilirim. Sizden kim böyle yaparsa doğru yoldan sapmış olur.
2. Eğer onlar sizi yenerlerse size hiç de dostça davranmazlar; küfretmeniz için elleriyle ve dilleriyle her türlü kötülüğü yaparlar.
3. Kıyamet günü akrabalarınız ve çocuklarınız size hiçbir fayda sağlamayacak, Allah o gün aranızda hükmedecektir. Çünkü Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir.

4. İbrahim'in babasına: "Senin için bağışlanma dileyeceğim, fakat seni Allah'ın azabından koruyamam" demesi hariç, İbrahim ve beraberindeki müminler sizin için güzel bir örnektir. Onlar kavimlerine demişlerdi ki: "Doğrusu biz, sizden ve sizin Allah'ın yanısıra kulluk ettiklerinizden uzağız. Dininizi reddediyoruz. Bir olan Allah'a iman etmenize kadar sizinle aramızda ebedi bir düşmanlık ve buğuz başgöstermiştir. Rabbimiz! Sana tevekkül ettik, Sana yöneldik, dönüş de Sanadır."

5. "Rabbimiz! Bizi, kâfirlerin elinde rezil etme, bizi bağışla. Çünkü Sen, azizsin, hakimsin."

6. Andolsun onlar, içinizden Allah'ın azabından korkup rahmetini uman ve ahiret için hazırlanan kimseler için en güzel örnektir. Kim de yüz çevirirse bilsin ki Allah hiçbir şeye muhtaç değildir, övülmeye layıktır.

7. Bakarsınız Allah, onlarla aranızdaki düşmanlığı dostluğa dönüştürür. Allah buna kâdirdir. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

8-9. Allah, sizinle din uğrunda savaşmamış ve sizi yurdunuzdan çıkarmamış olanlara iyilik etmenizi ve onlara adil davranmanızı yasaklamaz. Çünkü Allah, adil davrananları sever. Ama sizinle din uğrunda savaşan, sizi yurdunuzdan süren ve sürülmenize yardım edenlere böyle davranmanızı yasaklar. Kim onları veli edinirse işte onlar, zalimlerin ta kendileridir.

10. Ey iman edenler! Mü'min kadınlar hicret edip size sığındıklarında onları imtihan edin. Allah, onların imanını çok iyi bilir. Eğer onların mü'min olduklarını anlarsanız kafirlere geri vermeyin. Artık ne onlar kâfirlere helaldir ne de kafirler onlara. Kâfirlerin onlara verdiklerini geri verin. Mehirlerini verdiğiniz takdirde onlarla evlenmenizde bir sakınca yoktur. Kâfir kadınlarla evlilik bağınızı sürdürmeyin. Onlara verdiklerinizi geri isteyin. Onlar da size verdiklerini geri istesinler. İşte Allah, aranızda böyle hükmediyor. Allah, her şeyi bilir, hakimdir.

11. Bazı müminler, eşlerinin kafirlerin safına geçmesinden dolayı bir zarara uğrarlarsa, kafirleri yendiğinizde aldığınız ganimetten eşleri gidenlerin zararını karşılayın. İman ettiğiniz Allah'tan korkun.

12. Ey nebi! Eğer mü'min kadınlar, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, gayri meşru doğan çocuğu kocalarına isnad etmemek ve marufta sana karşı gelmemek esası üzerine sana biat etmek isterlerse biatlerini kabul et ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

13. Ey iman edenler! Allah'ın gazap ettiği kavmi veli-müttefik edinmeyin. Çünkü onlar, kafirlerin mezardakilerden ümit kestikleri gibi ahiretten ümit kesmişlerdir.

61- SAFF SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 14 âyettir. Nüzul Sırası: 109

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Göklerde ve yerdeki her şey Allah'ı tesbih eder. O azizdir, hakimdir.

2. Ey iman edenler! Niçin yapmadığınız şeyleri söylüyorsunuz!

3. Yapmadığınız şeyleri söylemeniz Allah katında ağır bir suçtur.

4. Doğrusu Allah kendi yolunda tek bir vücut gibi saf tutarak savaşanları sever.

5. Bir zamanlar Mûsâ, kavmine: "Ey kavmim! Benim Allah'ın rasûlü olduğumu bildiğiniz halde niçin bana eziyet ediyorsunuz!" demişti. Ne zaman ki batıla meylettiler,Allah da kalplerini kaydırdı.Allah, fasıkları hidayete eriştirmez.

6. Meryem oğlu İsa da kavmine: "Ey İsrailoğulları! Allah beni size, benden önce gelen Tevrat'ı tasdik etmem ve benden sonra gelecek Ahmet isimli rasûlünü müjdele-

mem içingönderdi" demişti. Ama onun getirdiği apaçık delillere: "Bu düpedüz sihirdir" dediler.

7. İslam'a çağrıldığı halde Allah'a iftira edenlerden daha zalim kim olabilir! Allah, zalimleri hidayete eriştirmez.

8. Allah'ın nûrunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Kâfirler hoşlanmasa da Allah nûrunu tamamlayacaktır.

9. Müşrikler hoşlanmasa da rasûlünü, hak dini diğer bütün dinlere üstün kılmak için hidayetle gönderen Allah'tır.

10. Ey iman edenler! Gelin size, can yakıcı azaptan kurtulmanın yolunu göstereyim.

11. Allah'a ve rasûlüne iman edin, Allah yolunda mallarınız ve canlarınızla cihad edin. Bilirseniz sizin için en hayırlısı budur.

12. Böylece Allah, günahlarınızı bağışlasın, sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere, Adn cennetlerindeki güzel konaklara yerleştirsin. İşte büyük kazanç budur.

13. İşte sevineceğiniz bir haber daha: Allah katından bir zafer ve yakın bir fetih... Mü'minleri müjdele!

14. Ey iman edenler! Kendilerine: "Allah yolunda bana kim yardım edecek?" diyen Meryemoğlu İsâ'ya: "Allah yolunda sana biz yardım edeceğiz" diyen Havariler gibi Allah'ın dininin üstün gelmesi için çalışın. İsrailoğullarındanbir kısmı iman etti, bir kısmı da küfretti. Biz de iman edenleri destekleyerek düşmanlarını yenmelerini sağladık.

62- CUM'A SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 11 âyettir. Nüzul Sırası: 110
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Göklerde ve yerde olanlar, melîk, kuddûs, aziz ve hakîm olan Allah'ı tesbih eder.

2. O, ümmilere aralarından, kendilerine Allah'ın ayetlerini okuyan, onları arındıran, onlara Kitab'ı ve hikmeti öğreten bir rasûl göndermiştir. Halbuki onlar daha önce derin bir sapıklık içinde idiler.

3. Henüz onlara katılmamış diğerlerine de... O, azîzdir, hakimdir.
4. Bu, Allah'ın dilediğine verdiği lütfudur. Allah, büyük lütûf sahibidir.
5. Tevrat'taki hükümleri bildikleri halde onunla amel etmeyenler kitap taşıyan eşeğe benzerler. Allah'ın ayetlerini yalanlayanlar ne kötü örnektirler! Allah, zalimleri hidayete eriştirmez.
6. De ki: "Ey Yahudiler! Allah'ın sizden başka dostu olmadığını iddia ediyorsanız ve bu iddianızda samimi iseniz ölümü dilesenize!.."
7. Yaptıklarından dolayı ölümü asla dileyemezler. Allah, zâlimleri çok iyi bilmektedir.
8. De ki: "Ölümden ne kadar kaçmaya çalışırsanız da sonunda mutlaka öleceksiniz. Sonra gaybı ve şehadeyi bilene döndürüleceksiniz. O da size, bütün yaptıklarınızı haber verecektir."
9. Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağrıldığınızda alışverişi bırakıp Allah'ı anmaya koşun. Eğer bilirseniz sizin için en hayırlısı budur.
10. Namaz bittiğinde yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan rızkınızı arayın. Allah'ı çok anın ki kurtulabilesiniz.
11. Bir ticaret ve eğlence haberi alsalar seni ayakta bırakarak oraya koşarlar. De ki: "Allah katında olan, eğlenceden de ticaretten de daha hayırlıdır. Allah, rızık verenlerinen hayırlısıdır."

63- MÜNAFİKÛN SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 11 âyettir. Nüzul Sırası: 104
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Münafıklar yanındayken:"Şehadet ederiz ki sen Allah'ın rasûlüsün" derler. Allah, senin rasûlü olduğunu çok iyi biliyor. Allah, münafıkların yalancı olduğuna şahittir.
2. Yeminleriyle gerçek yüzlerini gizleyerek insanları Allah yolundan alıkoymaya çalıştılar. Yaptıkları ne kötüdür!

3. Bu, önce iman edip sonra küfrettikleri için kalplerinin mühürlenmiş olmasındandır. Artık anlamazlar.

4. Baktığında dış görünüşleri hoşuna gider. Konuştuklarından etkilenirsin. Onlar, duvara dayalı kuru kütükler gibidir. Duydukları her gürültüyü kendi aleyhlerine sanıp korkarlar. Onlar en azılı düşmandır. Onlardan sakın. Allah onları kahretsin, nasıl da döndürülüyorlar!

5. Onlara: "Gelin, Allah'ın rasûlü bağışlanmanızı dilesin" dense, büyüklük taslayarak ve yüz çevirerek başlarını salladıklarını görürsün.

6. Onların bağışlanmalarını dilesen de dilemesen de birdir. Allah onları asla bağışlamayacaktır. Çünkü Allah, fâsıkları hidayete eriştirmez.

7. Onlar: "Rasûlullah'ın yanındakilere infak etmeyin ki dağılıp gitsinler" dediler. Göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Fakat münâfıklar anlamazlar.

8. "Medine'ye döndüğümüzde aziz olan, zelil olanı oradan çıkaracaktır" dediler. Halbuki izzet, sadece Allah'a, rasûlüne ve mü'minlere mahsustur. Fakat münafıklar anlayamazlar.

9. Ey imân edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah'ın zikrinden alıkoymasın. Kim böyle yaparsa işte onlar, hüsrana uğramışlardır.

10. Biriniz öleceğini hissedip de: "Rabbim! Keşke bana yakın bir süreye kadar mühlet verseydin de tasadduk edip sâlih bir kimse olsaydım" diyeceği zaman gelmeden önce, size verdiklerimizden infak edin.

11. Allah, eceli gelmiş hiç kimseye mühlet tanımaz. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

64- TEĞÂBUN SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 18 âyettir. Nüzul Sırası: 108

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ı tesbih eder.
Egemenlik O'nundur, hamd de O'nadır. O, her şeye kâdirdir.
2. Sizi yaratan O'dur. Sonra kiminiz küfrettiniz, kiminiz de
iman ettiniz. Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir.
3. Gökleri ve yeri hak olarak yaratan ve sizi şekillendiren
O'dur. Yaratılışınız ne güzeldir! Dönüş O'nadır.
4. Allah, göklerde ve yerde olanları da gizlediklerinizi ve
açıkladıklarınızı da bilir. O göğüslerde gizleneni de bilmektedir.
5. Size; sizden önceki kafirlerin ve yaptıklarının cezasını
çekenlerin haberi gelmedi mi! Onlar can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır.
6. Bu, kendilerine apaçık deliller getiren rasûlleri: "Bize bir
insan mı yol gösterecek" diyerek küfretmeleri ve yüz çevirmelerinden dolayıdır. Allah, hiçbir şeye muhtaç değildir. Müstağnidir, övülmeye layıktır.
7. Kâfirler, yeniden diriltilmeyeceklerini sandılar. De ki:
"Hayır, Rabbim hakkı için mutlaka diriltileceksiniz; işledikleriniz size tek tek haber verilecek. Bu, Allah'a çok kolaydır."
8. Allah'a rasûlüne ve indirdiğimiz nûra iman edin. Allah,
bütün yaptıklarınızdan haberdardır.
9. Kıyamet günü hepinizi topladığı zaman, işte bu kazananla kaybedenin belli olacağı gündür. Kim Allah'a iman edip sâlih amel işlemişse Allah onun günahlarını bağışlayacak ve onu içlerinde temelli kalmak üzere, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. İşte büyük kazanç budur.
10. Küfredip ayetlerimizi yalanlayanlar ise cehennemliktirler
ve orada temelli kalacaklardır. Orası ne kötü bir yerdir!

11. Başınıza gelen her şey ancak Allah'ın izniyledir. Kim Allah'a iman ederse Allah ona sükûn ve sebat verir. Allah,her şeyi bilir.
12. Allah'a ve rasûle itaat edin. Eğer yüz çevirirseniz rasûlümüze düşen ancak apaçık tebliğdir.
13. Allah'tan başka ilah yoktur. Öyleyse müminler Allah'a tevekkül etsinler.
14. Ey iman edenler! Eşleriniz ve çocuklarınız size düşmanlık edebilir; onlardan sakının. Eğer affeder, iyilikle mukabele eder ve bağışlarsanız, Allah da çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
15. Mallarınız ve çocuklarınız sizin için fitnedir. En büyük ecir ise Allah katındadır.
16. Allah'tan korkabildiğiniz kadar korkun. Dinleyin, itaat edin ve sizin için hayırlı olanı infak edin. Kim ihtiraslarına engel olursa işte onlar kurtulmuşlardır.
17. Allah'a güzel bir ödünç verin ki Allah, size kat kat karşılığını versin ve sizi bağışlasın. Allah çok karşılık verir, halimdir.
18. Gaybı ve şehadeyi bilen Allah'tır. O azizdir, hakimdir.

65- TALÂK SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 12 âyettir. Nüzul Sırası: 99
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey nebi! Kadınları boşamak istediğinizde temizlendiklerinde boşayın ve iddetlerini iyi hesap edin. Rabbiniz olan Allah'tan korkun. Apaçık bir hayasızlık yapmadıkça onları evlerinden çıkarmayın, onlar da çıkmasınlar. Bunlar, Allah'ın koyduğu yasalardır. Kim Allah'ın koyduğu yasaları çiğnerse nefsine zulmetmiş olur. Ne bilirsin, belki Allah aralarında yeniden sevgi oluşturur.
2. Sürelerini doldurduklarında onları ya maruf üzere tutun ya da maruf üzere bırakın. Karar verirken de içinizden iki adil şahit bulundurun. Allah için şahitliği doğru yapın. Allah'a ve âhiret gününe iman edene öğütlenen budur. Kim Allah'tan sakınırsa Allah ona bir çıkış yolu gösterir.

3. Onu ummadığı bir şekilde rızıklandırır. Kim Allah'a tevekkül ederse, Allah ona yeter. Çünkü Allah dilediğini yapar. Doğrusu Allah, herşeye bir ölçü tayin etmiştir.

4. Adetten kesilmiş veya henüz âdet görmemiş müslüman kadınların iddetlerinden şüphe ederseniz, onların iddetleri üç aydır. Hamilelerin iddeti ise doğurmalarına kadardır. Kim Allah'tan sakınırsa Allah onun işini kolaylaştırır.

5. Allah'ın size bildirdiği hüküm böyledir. Kim Allah'tan sakınırsa Allah, onun günahlarını bağışlar ve ecrini artırır.

6. Onlara, imkanlarınız ölçüsünde bakın. Zor duruma düşürmek için onlara baskı yapmayın. Eğer hamile iseler doğurmalarına kadar nafakalarını verin. Eğer çocuğu sizin için emzirirlerse ücretlerini ödeyin. Aranızda mâruf üzere anlaşın. Eğer anlaşmazlığa düşerseniz çocuğu bir başkası emzirsin.

7. Zengin olan gücüne göre nafaka versin; fakir olan da Allah'ın kendisine verdiğinden harcasın. Allah, hiç kimseyi verebileceğinden fazlasıyla sorumlu tutmaz. Elbette Allah, sıkıntıdan sonra kolaylık verecektir.

8. Büyüklük taslayıp Rablerinin emrine ve rasûllerine karşı gelenleri, şiddetli bir şekilde hesaba çektik ve görülmemiş bir azaba uğrattık.

9. Yaptıklarının cezasını çektiler. Sonları hüsran oldu.

10-11. Allah onlara âhirette de çetin bir azap hazırlamıştır. Ey iman eden akıl sahipleri! Allah'tan korkun. Allah, size zikir indirdi. İman edip salih amel işleyenleri, karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size apaçık ayetlerini okuyan bir rasûl gönderdi. Allah, kendisine iman edip salih amel işleyenleri içinde temelli kalmak üzere altından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Allah'ın vereceği mükâfâtne güzeldir!

12. Allah'ın herşeye kâdir olduğunu ve herşeyi bildiğini bilmeniz için hükmü, yarattığı yedi gök ve bir o kadar yerde uygulanır.

66- TAHRİM SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 12 âyettir. Nüzul Sırası: 107
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey nebi! Eşlerini memnun etmek için, Allah'ın sana helâl kıldığını kendine niçin haram ediyorsun! Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
2. Allah, yeminlerinizi keffaretle bozmanıza izin vermiştir. Mevlanız, her şeyi bilen ve hakim olan Allah'tır.
3. Nebi, eşlerinden birine bir sır vermişti. Eşi onu açığa vurunca Allah, nebinin durumu öğrenmesini sağladı. Nebi öğrendiklerinin bir kısmını eşine söyleyince eşi: "Bunu sana kim bildirdi?" dedi. O da: "Herşeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Allah" dedi.
4. Allah'a tevbe etmeniz gerekir. Çünkü kalpleriniz kaymıştı. Eğer onun aleyhine çalışırsanız bilin ki Allah, Cibrîl, salih mü'minler ve melekler bundan böyle de onu desteklemeye devam edecektir.
5. Eğer o sizi boşarsaRabbi, ona sizden daha hayırlı, müslim, mü'min, gönülden boyun eğen, tevbe eden, kulluk eden, yolculuk eden, oruç tutan, dul ve bakire eşler verebilir.
6. Ey iman edenler! Kendinizi ve ehlinizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. Onun başında, Allah'ın emirlerine karşı gelmeyen ve kendilerine emredilenleri harfiyyen yerine getiren acımasız ve güçlü melekler vardır.
7. Ey kâfirler! Bugün boşuna özür dilemeyin. Yalnızca yaptıklarınızın cezasını çekmektesiniz.
8. Ey iman edenler! Allah'a içtenlikle tevbe edin ki Rabbiniz, günahlarınızı bağışlasın ve sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere koysun. O gün Allah, nebileri ve beraberinde bulunan mü'minleri mahcup etmez. Etrafları nurla çevrili olduğu halde: "Rabbimiz! Nûrumuzu tamamla ve bizi bağışla. Çünkü Sen her şeye kâdirsin" diyerek koşarlar.

9. Ey nebi! Kafirlerle ve münafıklarla savaş, onlara sert davran. Onların varacakları yer cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir!

10. Allah, kâfirlere Nuh'un karısıyla Lût'un karısını misal verir: Onlar kullarımızdan iki sâlih kimsenin nikâhı altında idiler. Fakat onlara ihanet ettiler. Kocaları onları Allah'ın azabından koruyamadı. Onlara: "Diğer girenlerle beraber ateşe girin" denilir.

11. Mü'minlere de: "Rabbim! Bana cennette bir ev yap; beni, Fir'avn'dan, yaptıklarından ve zâlimtoplumdan kurtar" diyen Fir'avn'ın karısını örnek verir.

12. Irzını korumuş olan İmrân kızı Meryem'i de... Ona ruhumuzdan üflemiştik. Rabbinin kelimelerini ve Kitaplarını tasdik etmişti. O, Rabbine gönülden boyun eğerdi.

67- MÜLK SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 30 âyettir. Nüzul Sırası: 77
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Herşeye egemen ve kâdir olan Allah ne yücedir!

2. Hanginizin daha iyi amel işleyeceğini ortaya koymak için ölümü ve hayatı yaratan O'dur. O azizdir, çok bağışlayıcıdır.

3. Göğü yedi kat olarak yaratan O'dur. Rahman'ın yaratmasında bir kusur göremezsin. Gözünü çevir bak, bir kusur görebilir misin!

4. Sonra gözünü çevirip tekrar bak, göz aradığını bulamaz, bitkin bir şekilde sana döner.

5. Dünya semâsını yıldızlarla donattık ve oraya şeytanlar için gözcüler yerleştirdik. Onlara çılgın alevli bir ateş hazırladık.

6. Rablerini küfredenler, cehennem azabına uğrayacaklardır. Orası ne kötü bir yerdir!

7. Cehenneme atıldıklarında ateşin uğultusunuve kaynamasını duyarlar.

8. Neredeyse öfkesinden çatlayacak... oranın bekçileri, oraya gelen her gruba: "Size uyarıcı gelmedi mi" derler.
9. Onlar da: "Evet geldi. Fakat biz, Allah hiçbir şey indirmemiştir. Siz derin bir sapıklık içindesiniz diyerek onları yalanladık."
10. "Keşke vahye kulak vermiş ve aklımızı kullanmış olsaydık da bu çılgın alevli ateşe atılmasaydık" derler.
11. Böylece günahlarını itiraf ederler. Çılgın alevli ateşe atılacak olanlar Allah'ın rahmetinden uzak olsun.
12. Görmedikleri halde Rablerinden korkanlar, bağışlanacak ve büyük mükafata erişeceklerdir.
13. Sözü ister gizleyin ister açığa vurun farketmez. Çünkü O, içlerde gizleneni bilir.
14. Yaratan bilmez olur mu! O, latiftir, herşeyden haberdardır.
15. Yeryüzünü yaşamanıza elverişli hale getiren O'dur. Öyleyse üzerinde dolaşın ve ürünlerinden yiyin. Sonunda O'na döneceksiniz.
16-17. Allah'ın sizi yere geçirmeyeceğinden, ki o hemen oluverir, yahut üzerinize taş yağdırmayacağından emin misiniz! O zaman uyarmam nasılmış görürsünüz.
18. Andolsun, sizden öncekiler de yalanlamıştı. Ama onları nasıl cezalandırdım!...
19. Üzerlerinde kanat çırparak uçan kuşları görmüyorlar mı! Onları gökte tutan ancak Rahman'dır. Çünkü O, herşeyi görmektedir.
20. Yoksa Rahman'a karşı size yardım edebilecek bir ordu mu var! Kafirler tamamen aldanıyorlar.
21. Yoksa Allah, rızkınızı kestiğinde size rızık verecek başka biri mi var! Hayır, onlar azgınlık ve inkârlarında inat ediyorlar.
22. Etrafını görmeden yürüyen mi daha doğru yoldadır yoksa aydınlıkta dosdoğru yolda yürüyen mi!
23. De ki: "Sizi yaratan, size kulak, göz ve kalp veren O'dur. Ne az şükrediyorsunuz!"

24. De ki: "Sizi yeryüzüne yerleştiren Allah'tır. Kıyamet günü O'nun huzurunda toplanacaksınız."
25. Derler ki: "Eğer iddianızda samimi iseniz söyleyin, bu va'd ne zaman!"
26. De ki: "Bunu ancak Allah bilir. Ben yalnızca apaçık bir uyarıcıyım."
27. Azabın yaklaştığını gördükleri zaman kafirlerin yüzü simsiyah kesilir. Onlara: "İşte isteyip durduğunuz budur" denir.
28. De ki: "Hiç düşündünüz mü! Allah beni ve beraberimdekileri helak etse yahut bize merhamet etse kafirleri can yakıcı azaptan kim kurtarır!..."
29. De ki: " O Rahman'dır, biz O'na iman ettik ve O'na tevekkül ettik. Kimin derin bir sapıklıkta olduğunu yakında anlayacaksınız."
30. De ki: "Hiç düşündünüz mü! Suyunuz yerin dibine çekilse size, kim bol su verebilir!"

68- KALEM SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 52 âyettir. Nüzul Sırası: 2
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Nûn. Kaleme ve yazdıklarına andolsun ki
2. Sen, Rabbinin nimetine mazhar olmuş bir kimsesin, mecnun değilsin.
3. Elbette sen, büyük bir mükafata erişeceksin.
4. Çünkü sen üstün ahlak sahibisin.
5. Sen de göreceksin, onlar da görecekler
6. Hanginizin mecnun olduğunu.
7. Şüphesiz Rabbin, doğru yoldan sapanı da doğru yolda olanı da çok iyi bilir.
8. Öyleyse yalanlayıcılara itaat etme.
9. Onlar istiyorlar ki kendilerine taviz veresin de seninle uzlaşsınlar.
10-14. Yalan yere yemin edip duran alçaklara, fesat çıkarmak için laf getirip götüren iftiracılara, hayra engel olan za-

lim günahkarlara, küfründe direnen, hem de karaktersiz kimseye, servet ve güç sahibi de olsa itaat etme.

15. Ayetlerimiz kendisine okunduğunda: "Bunlar eskilerin efsaneleridir" der.

16. Onun burnunu yere sürteceğiz.

17. Bahçe sahiplerini denediğimiz gibi bunları da deneyeceğiz. Hani onlar sabahleyin ürünlerini mutlaka toplayacaklarına yemin etmişlerdi.

18. İstisna da etmiyorlardı.

19-20. Fakat uyurlarken Rabbinin katından bir âfet indi de bahçe tamamen haraboldu.

21. Sabahleyin birbirlerine seslendiler.

22. "Ürününüzü toplamak istiyorsanız erkenden çıkın."

23-24. "Bugün oraya hiçbir düşkün girmesin" diye fısıldaşarak bahçelerine gittiler.

25. Düşkünlere yardım etmeye güçleri yettiği halde erkenden gittiler.

26-27. Bahçeyi gördüklerinde: "Herhalde yolumuzu kaybettik; hayır mahrum bırakıldık" dediler.

28. İnsaflı olanları: "Ben size Allah'ı tesbih etmeniz gerektiğini söylemedim mi!" dedi.

29. "Rabbimizi tesbih ederiz. Çünkü biz, zâlimmişiz" dediler.

30. Birbirlerine suçlamaya başladılar.

31. Dediler ki: "Yazıklar olsun bize. Doğrusu biz azgınmışız."

32. "Rabbimizin bize bundan daha hayırlısını vermesini umarız. Çünkü artık Rabbimize yöneldik".

33. İşte azap böyledir. Ahiret azâbı ise daha büyüktür. Keşke bilselerdi!

34. Doğrusu muttakiler, Rablerinin nimet dolu cennetlerine gireceklerdir.

35. Mücrimleri Müslümanlarla bir tutar mıyız hiç!

36. Size ne oluyor, nasıl hüküm veriyorsunuz!

37-38. Yoksa her istediğinizi bulabileceğiniz bir kitabınız mı var!

39. Yoksa kıyamete kadar istediğinizi yapabilmenize izin mi verdik!

40. Sor onlara, buna kim kefil olacak!

41. Yoksa bunu söyleyen ortakları mı var! Eğer doğru söylüyorlarsa ortaklarını getirsinler.
42. O gün etekleri tutuşur, secdeye davet edilirler. Fakat buna güç yetiremezler.
43. O gün gözlerini korku, yüzlerini de zillet bürür. Halbuki onlar dünyada sağlam oldukları zaman da secdeye çağrılmışlardı.
44. Bu Kur'an'ı yalanlayanları Bana bırak. Onları ummadıkları yönden yavaş yavaş azaba yaklaştıracağız.
45. Onlara mühlet veriyorum. Doğrusu Benim azabım çetindir.
46. Yoksa onlardan bir ücret istiyorsun da onun altında ezilmekten mi korkuyorlar!
47. Yoksa gaybı biliyorlar da ona göre mi davranıyorlar!
48. Rabbinin hükmü gelinceye kadar sabret! Balık sahibi gibi olma! Hani o, üzgün olarak Rabbine yalvarmıştı.
49. Eğer Rabbinin lütfu olmasaydı pişman bir halde sahile atılacaktı.
50. Fakat Rabbi onu affetti ve salihlerden kıldı.
51. Kâfirler Kur'an'ı işittiklerinde seni neredeyse bakışlarıyla devireceklerdi. "Doğrusu o, mecnundur" diyorlardı.
52. Halbuki o, âlemler için sadece bir öğüttür.

69- HÂKKA SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 52 âyettir. Nüzul Sırası: 78
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Gerçekleşecek olan...
2. Nedir gerçekleşecek olan!...
3. Gerçekleşecek olanın ne olduğunu bilir misin!
4. Semûd da Âd da kıyâmeti yalanladı.
5. Semûd, korkunç bir sesle helak edildi.
6. Âd ise, sürekli esen, kahredici bir kasırgayla.
7. O kasırgayı yedi gece, sekiz gün sürekli estirdik! Onları kof kütükler gibi yere serilmiş görürdün.
8. Şimdi hiçbir kalıntılarını görebiliyor musun!

9-10. Fir'avn, ondan öncekiler ve alt üst olmuş şehirler halkı da Rablerinin rasûllerine karşı gelerek ağır suç işlemişlerdi. Allah da onları çetin bir azaba uğrattı.
11. Suların yeryüzünü kapladığı zaman sizi gemide Biz taşımıştık.
12. Size ve öğüt alacak kimselere ibret olsun diye.
13-14. Suretler tek bir dokunuşla canlandırıldığı, yerin ve dağların yürütülüp darmadağın edildiği zaman...
15. İşte o gün kıyamet kopar.
16. Gök yarılıp paramparça olur.
17. Melekler de onun etrafındadırlar. O gün Rabbinin arşını sekiz melek taşır.
18. O gün Allah'ın huzuruna çıkarılırsınız, hiçbir şeyiniz O'na gizli kalmaz.
19. Kitabı sağından verilen kimse der ki: "Kitabımı okuyun."
20. "Ben zaten hesaba çekileceğimi biliyordum."
21-23. Yemişleri sarkmış, güzel bir cennette mutlu bir hayat onları beklemektedir.
24. Onlara: "İşlediğiniz salih amellere karşılık afiyetle yiyin için" denir.
25-29. Kitabı solundan verilenler ise: "Keşke kitabımla karşılaşmasaydım. Keşke öldükten sonra diriltilip hesaba çekilmeseydim. Malım beni Allah'ın azabından koruyamadı. Gücüm de yok oldu" der.
30. Denir ki: "Onu tutup bağlayın."
31. "Sonra ateşe atın."
32. "Sonra yetmiş arşın uzunluğundaki zincire vurun."
33. "Çünkü o, yüce Allah'a inanmazdı."
34. "Düşkünlerin derdiyle ilgilenmezdi."
35. "Bugün onun sığnabileceği hiç kimse yoktur."
36-37. "Günahkarların yiyeceği olan irinden başka yiyecek de verilmez."
38-39. Hayır! Gördüklerinize de görmediklerinize de yemin ederim ki
40. Doğrusu bu, kerim bir rasûle vahyettiğimiz Kur'an'dır.
41. Bir şair sözü değildir. Ne az inanıyorsunuz!

42. Bir kâhin sözü de değildir. Ne az öğüt alıyorsunuz!
43. Âlemlerin Rabbi katından indirilmiştir.
44-47. Eğer o kendi sözlerini vahiymiş gibi sunmaya kalkışsaydı, onu kıskıvrak yakalar, sonra da şah damarını koparırdık. Hiçbiriniz de onu kurtaramazdınız.
48. Bu Kur'an, muttakiler için bir öğüttür.
49. İçinizden onu yalanlayanların çıkacağını biliyoruz.
50. Fakat kâfirler onu yalanladıklarına pişman olacaklardır.
51. Çünkü o, kesin gerçektir.
52. Öyleyse çok yüce Rabbinin adını tesbih et.

70- MEÂRİC SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 44 âyettir. Nüzul Sırası: 79
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. Birisi, kafirlerin başına gelecek azabı sordu.
3. Onu yüksek dereceler sahibi Allah'tan başkası engelleyemez.
4. Melekler ve Ruh, ellibin senelik bir günde O'na yükselir.
5. Öyleyse güzelce sabret.
6. Onlar azaba uğrayacaklarına ihtimal vermiyorlar.
7. Biz ise kesin gözle bakıyoruz.
8-9. O gün gök erimiş maden gibi, dağlar da atılmış renkli yün gibi olur.
10. Dostlar bile birbirinin halini sormaz.
11-14. Birbirlerine gösterilirler. O gün mücrimler, oğullarını, eşlerini, kardeşlerini, kendilerini himaye eden yakınlarını ve yeryüzündeki herşeyi fidye verip azaptan kurtulmak ister.
15-18. Hayır, onlar, her tarafı yakıp kavuran, yalanlayıp yüz çevireni, malı toplayıp yığanı mahveden çılgın alevli ateşe atılacaklardır.
19. Doğrusu insan pek zayıf ve cimri olarak yaratılmıştır.
20. Başına bir sıkıntı geldiğinde sızlanmaya başlar.
21-23. Bir nimete kavuştuğunda ise cimrilik eder. Ancak Allah'a gönülden bağlananlar bunun dışındadır. Onlar kulluk eylemlerini devamlı yaparlar.

24-28. Onlar muhtaç ve mahrumların hakkını verirler. Kıyamet günü hesaba çekileceklerine kesin olarak inanırlar. Rablerinin azâbından korkarlar. Kimse kendini Allah'ın azabından korunmuş sayamaz.

29-35. Irzlarını korurlar. Ancak eşleri ve câriyeleri hâriç. Bu takdirde kınanmazlar. Kim bu sınırı aşarsa işte onlar haddi aşanlardır. Emanetlerine hıyanet etmezler, sözlerinden dönmezler. Şahitliklerini hakkıyla yerine getirirler. Onlar kulluk eylemlerini düzenli olarak yapmaya özen gösterirler. İşte onlar cennetlerde ağırlanırlar.

36-37. Kafirlere ne oluyor da seni gördüklerinde sağdan soldan bölük bölük koşarak başına üşüşüyorlar!

38. Yoksa onların her biri nimet cennetlerine gireceğini mi sanıyor!

39. Hayır! Biz onları bildikleri şeyden yarattık.

40-41. Hayır! Doğuların ve batıların Rabbine yemin olsun ki yerlerine kendilerinden daha hayırlılarını getirmeye kâdiriz. Buna kimse engel olamaz.

42. Onları bırak. Kendilerine va'd edilen güne kadar avunup oyalansınlar.

43. O gün kabirlerinden çıkıp koşarlar. Tıpkı putlarıha koştukları gibi.

44. Korku dolu gözlerle, yüzlerini zillet bürümüş olarak. İşte o gün kendilerine va'd edilene kavuşurlar.

71- NÛH SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 28 âyettir. Nüzul Sırası: 71

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Kavmi can yakıcı azaba uğramamadan önce, onları uyarması için Nûh'u da gönderdik.

2. Dedi ki: "Ey kavmim! Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım."

3. "Sizi, Allah'a kulluk etmeye, O'ndan korkmaya ve bana itaate çağırıyorum."

4. "Böylece Allah, günahlarınızı bağışlasın ve size mühlet
versin. Ama Allah'ın tayin ettiği gün geldiğinde kimseye
mühlet verilmez. Keşke bilseniz."
5. Dedi ki: "Rabbim! Ben kavmimi gece gündüz davet et-
tim."
6. " Fakat bu onları azdırmaktan başka bir işe yaramadı."
7. "Onları ne zaman Senin rahmetine sığınmaya çağırdıy-
sam, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerini
yüzlerine kapadılar ve büyüklük taslayarak inat ettiler."
8. "Onları açıkça çağırdım."
9. "Sonra hepsine açık ve gizli olarak da anlattım."
10. "Dedim ki: Rabbinizden bağışlanma dileyin. Çünkü O,
çok bağışlayıcıdır."
11. "Ki üzerinize gökten bol yağmur yağdırsın."
12. "Size mal ve oğullar versin, sizin için bahçeler ve nehir-
ler varetsin."
13-14. "Sizi, çeşitli aşamalardan geçirerek yarattığı halde Al-
lah'ın azametinden niçin korkmuyorsunuz!"
15. "Allah'ın yedi göğü nasıl kat kat yarattığını düşünmedi-
niz mi!"
16. Sonra onların arasında ayı bir nûr; güneşi de bir lamba
kıldık.
17. Allah sizi ilk önce topraktan yarattı.
18. Sonra tekrar oraya döndürecek ve oradan çıkarılacaksı-
nız.
19-20. Yeri yaşamaya elverişli hale getiren, ulaşımınızı sağla-
manız için orada geniş yollar vareden de O'dur.
21. Nûh dedi ki: "Rabbim! Doğrusu onlar, bana karşı gele-
rek malı ve evlatları kendilerini hüsrana sürükleyen
kimselere uydular."
22. "Ve büyük tuzaklar kurdular."
23. Ve dediler ki: "Sakın ilahlarınız Vedd, Suva, Yağus, Ye-
ûk ve Nesr'e tapmaktan vazgeçmeyin."
24. Nûh: "O putlar, onların bir çoğunu saptırdı. Öyleyse Sen
de zalimleri rezil et" dedi.

25. Günahlarından dolayı suda boğuldular. Ateşe atılacaklar, kendilerine Allah'tan başka hiçbir yardımcı da bulamayacaklardır.
26. Nuh dedi ki: "Rabbim! Yeryüzünde hiçbir kâfir bırakma."
27. "Yoksa kullarını saptırırlar; nesilleri fücûra ve küfre sevkederler."
28. "Rabbim! Beni, ana babamı, evime mü'min olarak gireni ve mü'min erkek ve kadınları bağışla. Zalimleri de helak et."

72- CİN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 28 âyettir. Nüzul Sırası: 40
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. De ki: "Bana, şöyle vahyolundu: Cinlerden bir topluluk Kur'an'ı dinlemişler ve şöyle demişler: "Biz etkileyici bir Kur'an dinledik."
2. "Doğru yola ileten bu Kitab'a iman ettik. Artık Rabbimize ortak koşmayacağız."
3. "Çünkü Rabbimiz evlenmekten de çocuk sahibi olmaktan da münezzehtir."
4. "Aramızdaki beyinsiz, Allah'a iftira ediyormuş!"
5. "Doğrusu biz, hiçbir insan ve cinin Allah'a iftira edeceğini ummazdık."
6. Bazı kimseler, bazı cinlere sığınırlar da bu onları sapıklığa sürüklerdi.
7. Cinler de sizin gibi, Allah'ın artık rasûl göndermeyeceğini sanıyorlardı.
8. "Göğü dinlemeye çalıştığımızda karşımızda güçlü bekçiler ve akan yıldızlar bulduk."
9. "Biz onun dinlemeye müsait yerlerine otururduk. Şimdi artık kim, göğü dinlemeye çalışırsa kendisini kovalayan bir yıldızla karşılaşıyor."
10. "Bu durum, yeryüzündekilerin kötülüğüne mi, yoksa Rableri, onlara hidayet mi edecek bilmiyoruz!"

11. "Aramızda salihler de var, salih olmayanlar da. Biz, farklı inançlara sahibiz."

12. "Dünyada Allah'ı aciz bırakamayacağımızı ve kaçıp kurtulamayacağımızı biliyoruz."

13. "Doğru yola ileten Kur'an'ı işitir işitmez ona iman ettik. Rabbine iman eden kimse ne mükafatının eksilmesinden korkar ne de zulme uğramaktan."

14. "Aramızda Müslümanlar da var, zalimler de. Kim Allah'a teslim olursa, işte o doğru yola yönelmiş olur."

15. "Zalimler de cehennem odunudurlar."

16-17. Eğer doğru yola gelmiş olsalardı kendilerini denemek için onlara bol rızık verirdik. Kim Rabbinin zikrinden yüz çevirirse Allah onu çetin bir azaba uğratır.

18. Mescitler, Allah'ındır. Öyleyse Allah'tan başkasına kulluk etmeyin.

19. Allah'ın rasûlü İslam'a çağırdığında müşrikler onu engellemek için neredeyse üzerine çullanacaklardı.

20. De ki: "Ben yalnızca Rabbime kulluk ederim ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmam."

21. De ki: "Size zarar vermeye de fayda vermeye de gücüm yetmez."

22. De ki: "Beni Allah'a karşı kimse koruyamaz. Ben O'ndan başka sığınak da bulamam."

23. "Bana düşen yalnızca Rabbimin risaletini tebliğ etmektir. Kim Allah'a ve rasûlüne karşı gelirse bilsin ki onu içinde temelli kalacağı cehennem ateşi beklemektedir."

24. Kendilerine va'dedileni gördükleri zaman kimin yardımcısız ve zayıf olduğunu anlayacaklardır.

25. De ki: "Size va'dedilen yakın mı, yoksa Rabbim size bir süre tanır mı bilemem."

26-28. Gaybı bilen Allah'tır. Seçtiği rasûllere vahyettikleri hariç, gaybını kimseye bildirmez. Rablerinin risaletini tebliğ ettiklerini ortaya koymak için onların önüne ve ardına gözcüler yerleştirir. Allah, onların yaptıklarını bilmekte ve hepsini tek tek saymaktadır.

73- MÜZZEMMİL SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 20 âyettir. Nüzul Sırası: 3
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ey örtünüp bürünen!
2-4. Gecenin yarısını yahut ondan biraz azını yahut biraz fazlasını ağır ağır Kur'an okuyarak geçir.
5. Çünkü Biz, sana ağır bir söz vahyedeceğiz.
6. Şüphesiz ki gece Kur'an okumaya daha uygun; gece anlatışı, söyleşisi de daha etkilidir.
7. Çünkü gündüz uğraşacağın pek çok iş vardır.
8. Rabbinin uluhiyyetini zikret ve kendini O'na ada.
9. O, doğunun ve batının Rabbidir. O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse O'na tevekkül et.
10. Onların söylediklerine sabret; yanlarından güzellikle ayrıl.
11. Varlık sahibi yalanlayıcıları Bana bırak. Onlara az bir mühlet ver.
12-13. Çünkü onları, bukağılar, cehennem ateşi, boğaza duran yiyecek ve can yakıcı azap beklemektedir.
14. Yeryüzü ve dağlar şiddetle sarsıldığı gün, dağlar savrulan kum yığını haline gelir.
15. Doğrusu Biz, Fir'avn'a gönderdiğimiz gibi size de şahit olarak bir rasûl gönderdik.
16. Fakat Fir'avn, rasûle karşı geldi. Biz de onu şiddetli bir şekilde cezalandırdık.
17. Eğer küfrederseniz, çocukları ihtiyarlatan günün azabından nasıl korunursunuz!
18. O gün gök de yarılır. O'nun va'di mutlaka yerine gelir.
19. Bu Kur'an yalnızca bir öğüttür. Dileyen, Rabbine giden bir yol tutar.
20. Doğrusu Rabbin, senin ve beraberindeki mü'minlerin gecenin yaklaşık üçte ikisi, yarısı veya üçte biri kadar bir süreyi kalkıp Kur'an okuyarak geçirdiğini biliyor. Gece ve gündüzün süresini tayin eden Allah'tır. Allah, sizin

bunu hesap edemeyeceğinizi bildi ve tevbenizi kabul edip yükünüzü hafifletti. Artık Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun. Çünkü Allah aranızda hastaların, rızkını kazanmak için çalışanların ve Allah yolunda savaşanların bulunacağını bilmektedir. O halde Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun. Namazı kılın, zekatı verin ve Allah yolunda gönülden infak edin. Kendiniz için işlediğiniz her hayra karşılık Allah katında en güzel şekilde mükâfatlandırılacaksınız. Allah'tan bağışlanma dileyin. Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

74- MÜDDESSİR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 56 âyettir. Nüzul Sırası: 4
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-7. Ey örtünüp bürünen! Kalk ve uyar. Rabbini tekbir et.
Kendini arındır. Seni azaba uğratacak şeyleri terk et.
Yaptığını çok görerek başa kakma. Rabbin için sabret.
8. Kalk borusu çaldığında
9. İşte o gün, çok çetin bir gündür.
10. Kafirler için hiç de kolay değildir.
11-14. Tek olarak yaratıp hesapsız mal, kendisini destekleyen
evlatlar ve geniş imkan verdiğim kimseyi Bana bırak.
15. Bir de hâla artırmamı umuyor.
16. Hayır! Çünkü o, ayetlerimize karşı geldi.
17. Onu dayanılmaz bir azaba uğratacağım.
18. Çünkü o, düşünüp karar verdi.
19. Kahrolası, ne biçim karar verdi.
20. Sonra, kahrolası ne biçim karar verdi.
21. Sonra baktı.
22. Sonra suratını astı ve kaşlarını çattı.
23 Sonra büyüklük tasladı ve yüz çevirdi.
24-25. "Bu öğretilegelen bir sihirdir. Bu olsa olsa bir insan sözüdür" dedi.
26. Onu sekara atacağım.

27-28. Sekarın ne olduğunu bilir misin! O her şeyi yakar, hiçbir şey bırakmaz.
29. İnsanın derisini kavurur.
30. Onun on dokuz bekçisi vardır.
31. Cehennemi idare eden meleklerin sayısını kafirler için fitne yaptık ki kitap verilenler bunun hak olduğunu anlasınlar, mü'minlerin de imanı pekişsin. Mü'minler şüphe etmesin. Kalplerinde hastalık olanlar ve kafirler: "Allah bununla ne demek istedi" desinler. İşte böyle, Allah dilediğini saptırır, dilediğini de hidayete eriştirir. Rabbinin ordularının sayısını ancak kendisi bilir. Bu, insan için bir öğüttür.
32. Hayır! Andolsun aya,
33-34. Biten geceye ve başlayan güne ki
35-36. Doğrusu o, insanları uyaran en büyük tehlikedir.
37. Öyleyse dileyen iman etsin, dileyen küfr.
38. O gün herkes, yaptığının hesabını vermek için alıkonur.
39-40. Ancak kitabı sağından verilenler, cennete girerler.
41-42. Mücrimlere: "Niçin cehenneme atıldınız" diye sorarlar.
43. Derler ki: "Biz Allah'a gönülden bağlanmamıştık."
44. "Düşkünlerin derdiyle ilgilenmezdik."
45. "Herkes gibi batıla dalardık."
46. "Hesap gününü yalanlardık."
47. "Sonunda ölüm gelip çattı."
48. Artık onlara kimsenin şefaati fayda vermez.
49. Onlar öğütten niçin yüz çeviriyorlar.
50-51. Aslandan kaçan yaban eşekleri gibi.
52. Hayır! Onlardan her biri kendisine kitap indirilmesini istiyor.
53. Hayır! Onlar âhiretten korkmuyorlar.
54. Hayır! O bir öğüttür.
55. Dileyen öğüt alır.
56. Ama Allah dilemedikçe öğüt alamazlar. Korkulması gereken de mağfiret dilenilmesi gereken de sadece O'dur.

75- KIYAMET SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 40 âyettir. Nüzul Sırası: 31
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hayır, kıyâmet gününe yemin ederim.
2. Hayır, sürekli kendini kınayan nefse yemin ederim.
3. İnsan, kemiklerini tekrar bir araya getiremiyeceğimizi mi sanıyor!
4. Hayır, Biz onu en küçük organına kadar yeniden yaratmaya kadiriz.
5. Hayır! İnsan başına gelecekleri yalanlamak ister.
6. "Kıyâmet ne zaman kopacak" diye sorar.
7. Gözler korkudan yuvalarından fırladığında,
8. Ay karardığında,
9. Güneş ve ay dürüldüğünde,
10. O gün insan: "Kaçacak yer yok mu" der.
11. Hayır! Hiçbir sığınak yok.
12. O gün dönüş Rabbinedir.
13. O gün insana yaptıkları ve yapmayı ihmal ettikleri haber verilir.
14. Hayır! İnsan kendisinin şahididir.
15. Bir sürü mazeret uydursa da.
16. Vahyi tamamlanmadan Kur'an'ı aceleyle tekrarlama.
17. Onu tamamlamak ve okutmak Bize düşer.
18. Onu okuduğumuzda okunuşunu izle.
19. Onu açıklamak da Bize düşer.

20-21. Hayır hayır, siz yalnızca dünyayı seviyor, ahireti ihmal ediyorsunuz.

22-23. O gün bazı yüzler mutluluk içinde Rablerinin mükafatını bekler.

24-25. Bazı yüzler de asıktır. Belini bükecek bir bela ile karşılaşacağını anlar.

26. Can boğaza dayanmıştır.
27. "Onu kurtaracak yok mu" denir.
28. Artık öleceğini anlamıştır.

29. Bacakları birbirine dolaşır.
30. O gün dönüş Rabbinedir.
31. O ne doğruladı ne de destek verdi.
32. Fakat yalanladı ve yüz çevirdi.
33. Sonra böbürlenerek taraftarlarına gitti.
34. Yazıklar olsun sana, yazıklar.
35. Yine yazıklar olsun sana, yazıklar.
36. İnsan, başıboş bırakılacağını mı sanıyor!
37. O atılan bir damla meniden oluşan nutfeden yaratılmadı mı!
38. Sonra alaka haline geldi. Sonra Allah, onu yarattı ve şekil verdi.
39. Ondan iki cinsi; erkeği ve dişiyi yarattı.
40. Bunu yapan ölüleri diriltmeye kadir olmaz mı!

76- İNSAN SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 31 âyettir. Nüzul Sırası: 98
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. İnsan, anılmaya değer bir varlık oluncaya kadar uzun bir süre geçti.
2. Doğrusu Biz, insanı çeşitli aşamalardan geçirdiğimiz nutfeden yarattık ve denemek için ona kulak ve göz verdik.
3. Ona doğru yolu gösterdik. Artık ister şükretsin, ister küfr.
4. Kafirlere zincirler, bukağılar ve çılgın alevli ateş hazırladık.
5-6. İyilere ise, Allah'ın kullarına tahsis edilmiş, diledikleri kadar içecekleri bir kaynaktan doldurulmuş hoş kokulu ve soğuk içecekler sunulur.
7. Onlar, sorumluluklarını yerine getirirler. Azabı amansız ve kuşatıcı bir günden korkarlar.
8. Malı sevmelerine rağmen yoksullara, yetimlere ve esirlere yardım ederler.
9. Ve derler ki: "Biz size yalnızca Allah rızası için yardım ediyoruz. Sizden bir karşılık da teşekkür de beklemiyoruz."

10. "Doğrusu biz, yüzlerin asılacağı, azabı çetin bir günde Rabbimize hesap vermenin endişesini taşıyoruz."

11. Allah onları o günün şerrinden koruyacak, yüzlerini ağartacak ve sevindirecektir.

12. Sabretmelerine karşılık mükafatları cennet ve ipek giysilerdir.

13. Orada sedirlere otururlar, ne sıcaktan rahatsız olurlar ne de soğuktan.

14. Meyvelerine kolayca erişecekleri ağaçların gölgesindedirler.

15. Onlara gümüş kaplar ve kaselerle içecekler sunulur.

16. Billur gibi, kristale benzeyen parlak gümüşten kaselerle ondan istedikleri kadar içerler.

17-18. Onlara kadehlerle selsebil pınarından doldurulmuş ve zencefil katılmış içecekler sunulur.

19. Onlara ölümsüz çocuklar hizmet eder. Onları görsen saçılmış inci sanırsın.

20. Orada nereye baksan anlatılmaz nimetler ve büyük bir ihtişam görürsün.

21. Üzerlerinde, ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler vardır. Gümüş bilezikler takarlar. Rableri onlara, tertemiz bir içecek ihsan eder.

22. "İşte sizin mükafatınız budur. Allah yaptıklarınıza böyle karşılık vermiştir" denir.

23. Doğrusu Biz, Kur'an'ı bölüm bölüm indirdik.

24. Rabbinin hükmü gelene kadar sabret. Onlardan hiçbir günahkar ve kafire itaat etme.

25. Sabah akşam, Rabbinin adını zikret.

26. Geceleyin de O'na secde et. Geceleyin O'nu uzun uzun tesbih et.

27. Doğrusu bunlar, azabı şiddetli bir günü ihmal ederek fani dünya nimetlerini istiyorlar.

28. Onları yaratan ve bünyelerini sağlamlaştıran Biziz. Dilersek onları yok edip yerlerine başkalarını getiririz.

29. Bu Kur'an yalnızca bir öğüttür. Dileyen Rabbine giden bir yol tutar.

30. Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. Çünkü Allah her-
şeyi bilir, hakîmdir.
31. Dilediğini rahmetine sokar. Zalimlere ise can yakıcı bir
azap hazırlamıştır.

77- MÜRSELÂT SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 50 âyettir. Nüzul Sırası: 33
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-4. Andolsun peşpeşe gönderilenlere, estikçe esenlere, yay-
dıkça yayanlara, ayırdıkça ayıranlara.
5-7. Herkes uyarılsın, kimsenin mâzereti kalmasın diye zikri
indirenlere ki size vâdedilen mutlaka gerçekleşecektir.
8-11. Yıldızlar söndürüldüğünde, gök yarıldığında, dağlar pa-
ramparça edildiğinde, rasûllerin şehadet için toplanma
vakti belirlendiğinde,
12. Onlar hangi güne ertelendiler!
13-14. Hüküm gününe... Hüküm gününün ne olduğunu bilir
misin!
15. O gün yalanlayıcıların vay haline!
16-18. Biz, öncekileri helak etmedik mi! Sonra diğerlerini de ay-
nı âkıbete uğrattık. İşte Biz, mücrimlere böyle yaparız.
19. O gün yalanlayıcıların vay haline!
20. Sizi değersiz bir sudan yaratmadık mı!
21. Sonra onu sağlam bir yere yerleştirdik.
22. Belli bir süreye kadar.
23. Biz böyle takdir ettik. Biz ne güzel takdir ederiz.
24. O gün yalanlayıcıların vay haline!
25-26. Yeri, diriler ve ölüler için bir toplanma yeri kılmadık mı!
27. Orada yüce dağlar ve içeceğiniz tatlı sular var ettik.
28. Ogün yalanlayıcıların vay haline!
29-31. "Girin yalanladığınız ateşe. Cehennemin üç kola ayrıl-
mış dumanının gölgesine. O ne serinletir ne de ateşten
korur."
32-33. "Sarı deveye benzeyen dağ gibi alevler savurur."
34. O gün yalanlayıcıların vay haline.

35. O gün onlar konuşamazlar.
36. Kendilerine izin de verilmez ki mazeret göstersinler.
37. O gün, yalanlayıcıların vay haline!
38. İşte bu, hüküm günüdür. O gün sizi de öncekileri de toplarız.
39. Eğer azabımızdan kurtulmak için yapabileceğiniz birşey varsa yapın.
40. O gün, yalanlayıcıların vay haline!
41-42. Muttakiler ise gölgeliklerde ve pınar başlarında, canlarının çektiği meyveler arasındadırlar.
43. Onlara: "Yaptığınıza karşılık afiyetle yiyin için" denir.
44. İşte Biz, muhsinleri böyle mükafatlandırırız.
45. O gün, yalanlayıcıların vay haline!
46. "Yiyin ve biraz zevklenin bakalım. Çünkü siz mücrimsiniz."
47. O gün, yalanlayıcıların vay haline!
48. Kendilerine, "Rükü edin"denilince rükû etmezler!
49. O gün yalanlayıcıların vay haline!
50. Kur'an'dan başka hangi söze inanacaklar!

78- NEBE' SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 40 âyettir. Nüzul Sırası: 80
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Neyi sorup duruyorlar!
2-3. Ayrılığa düştükleri büyük haberi mi!
4. Hayır, yakında anlayacaklar.
5. Hayır hayır, yakında anlayacaklar.
6-7. Yeri yaşamanıza elverişli hale getirip üzerinde dağlar varetmedik mi!
8. Sizi de çift olarak yarattık.
9-11. Uyuyup dinlenmeniz için geceyi karanlık, çalışmanız için de gündüzü aydınlık yaptık.
12. Üzerinize sağlam yedi gök bina ettik.
13. Işık ve ısı kaynağı güneşi yarattık.
14-16. Yüklü bulutlardan bol yağmur yağdırdık. Onunla taneli ekinler, bitkiler ve sık ağaçlı bahçeler var ettik.

17. Kıyamet, zamanı gelince kopacaktır.
18. Suretlere can verildiği gün, akın akın gelirsiniz.
19-20. Gök yarılıp kapıları açıldığı, dağlar yürütülüp seraba döndürüldüğü zaman,
21-22. Cehennem azgınların dönüşünü bekler.
23. Onlar orada devamlı kalırlar.
24-25. Orada ne rahat yüzü görürler ne de kaynar su ve irinden başka içecek bulabilirler.
26. Tam onlara layık bir ceza...
27. Çünkü onlar hesaba çekileceklerini ummazlardı.
28. Ayetlerimizi inatla yalanlarlardı.
29. Halbuki Biz, her şeyi tek tek kaydediyorduk.
30. "Öyleyse cezanızı çekin. Size azaptan başka bir şey yok."
31-34. Doğrusu muttakiler kurtulmuşlardır. Onlara bahçeler, bağlar, yaşıt genç güzeller ve dolu kadehler vardır.
35. Orada ne boş bir söz ne de yalan işitirler.
36. Rabbinin katından verilmiş, tam bir mükafat olarak.
37. Göklerin, yerin ve ikisinin arasında bulunanların Rabbi O'dur. Rahman'dır. O gün onlar O'nun huzurunda konuşmaya cesaret edemezler.
38. Ruhun ve diğer meleklerin sıra sıra dizildiği gün, Rahman'ın izin verdiğinden başka kimse konuşamaz. Konuşabilen de doğruyu söyler.
39. İşte bu gün haktır. Dileyen Rabbine giden bir yol tutar.
40. Sizi yakın bir azapla uyardık. O gün herkes ne işlediğini görür. Kafir: "Keşke toprak olsaydım" der.

79- NAZİÂT SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 46 âyettir. Nüzul Sırası: 81

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. Andolsun, şiddetle veya yumuşaklıkla çekip alanlara,
3. Yüzüp gidenlere,
4. Yarıştıkça yarışanlara,
5. İşi çekip çevirenlere ki
6. O gün şiddetli bir sarsıntı olur.
7. Onu peşpeşe sarsıntılar izler.

8. O gün kalpler titrer.
9. Gözleri korku bürür.
10-11. Derler ki: "Çürümüş kemikler haline geldiğimiz halde hayata geri mi döndürüleceğiz!"
12. "Öyleyse bu zararına bir dönüş".
13. O yalnızca tek bir çığlıktır.
14. Hemen bir düzlükte toplanıverirler.
15. Mûsâ'nın başından geçenleri duydun mu!
16-18. Rabbi, mukaddes vâdi Tuva'da ona seslenmişti: "Fir'avn'a git, çünkü o azdı. Ona de ki: Arınacak mısın!"
19. "Sana Rabbinin yolunu göstereyim de O'ndan korkasın."
20. Sonra ona en büyük ayeti gösterdi.
21-24. Fakat o, yalanladı ve karşı geldi. Sonra dönüp işe koyuldu. Kavmini toplayıp: "Sizin en yüce rabbiniz benim" dedi.
25. Allah onu dünyada şiddetle cezaladırdığı gibi âhirette de cezalandıracaktır.
26. Doğrusu bunda, korkan kimseler için ibretler vardır.
27-33. Sizi yaratmak mı daha zor yoksa göğü yaratmak mı! Ki göğü O, bina etti. Yapısını çok yüksek ve kusursuz kıldı. Geceyi karanlık yaptı ve ondan da gündüzü çıkardı. Bundan sonra da yeri yaydı. Orada su ve otlak varetti. Ve dağları dikti. Kendiniz ve hayvanlarınız için geçimlik olmak üzere...
34. Herşeyi bastıran o dehşetli an gelip çattığında,
35. O gün insan, ne yaptığını anlar.
36. O gün cehennem herkese gösterilir.
37-39. Azan ve dünya hayatını tercih eden kimsenin varacağı yer ateştir.
40-41. Rabbinin azametinden korkup hevasına uymayan kimsenin varacağı yer de cennettir.
42-46. Sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar. Onun vaktini nereden bileceksin! Onu ancak Rabbin bilir. Sen yalnızca korkanları uyarmakla görevlisin. Kıyamet koptuğunda dünyada yalnızca bir akşam veya kuşluk vakti kadar kaldıklarını zannederler.

80- ABESE SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 42 âyettir. Nüzul Sırası: 24
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Suratını astı ve sırt çevirdi.
2. Kör geldi diye.
3-4. Ne bilirsin belki de o arınacak veya öğüt alacak da Kur'an ona fayda verecekti.
5-6. Fakat sen, kendini yeterli görenle ilgileniyorsun.
7. Onun arınmak istememesinden sana ne!
8-10. Ama Allah'tan korktuğu için sana istekle gelenle ilgilenmiyorsun.
11. Hayır. Bunlar birer öğüttür.
12. Dileyen öğüt alır.
13-16. O, yüce, temiz, değerli sayfalardadır. Allah'tan korkan şerefli elçiler aracılığıyla indirilmiştir.
17. Kahrolası insan, ne kadar nankör!
18. Allah'ın kendisini, neden yarattığını düşünmez mi!
19. Allah onu nutfeden yarattı ve ona şekil verdi.
20. Sonra ona doğru yolu gösterdi.
21. Sonra onu öldürdü ve kabre koydu.
22. Dilediği zaman da yeniden diriltecektir.
23. Hayır! O, Rabbinin emirlerini yerine getirmedi.
24. İnsan, yediklerinin nasıl oluştuğunu düşünsün.
25. Yağmuru bol bol yağdırdık.
26. Toprağı bitkilerin yetişmesine elverişli hale getirdik.
27-31. Orada taneli ekinler, üzümler, sebzeler, zeytinler, hurmalar, sık ağaçlar, mamur bahçeler, meyveler ve çayırlar bitirdik.
32. Kendiniz ve hayvanlarınız için geçimlik olmak üzere.
33. O, kulakları sağır eden ses duyulduğunda...
34-36. Kişi o gün kardeşinden, anasından, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçar.
37. O gün herkesin derdi kendine yeter.
38-39. O gün kimilerinin mutluluğu yüzünden okunmakta, sevinç içinde gülmektedir.

40. Kimileri ise kederlidir.
41. Yüzlerini karanlık bürümüştür.
42. İşte onlar, kâfirler ve facirlerdir.

81- TEKVİR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 29 âyettir. Nüzul Sırası: 7
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Güneş dürüldüğünde,
2. Yıldızlar söndürüldüğünde,
3. Dağlar yürütüldüğünde,
4. Doğurması yaklaşmış develer başıboş bırakıldığında,
5. Vahşi hayvanlar bir araya toplandığında,
6. Denizler coşturulduğunda,
7. Canlar bedenlerle birleştirildiğinde,
8-9. Diri diri toprağa gömülen kız çocuğunun hangi suçtan dolayı öldürüldüğü sorulduğunda.
10. Amel defterleri açıldığında,
11. Gök yarıldığında,
12. Cehennem alevlendirildiğinde,
13. Cennet yaklaştırıldığında,
14. Herkes yaptıklarının karşılığını görecektir.
15-18. Andolsun gündüzleri kaybolup geceleri ortaya çıkanlara, sona eren geceye, ağaran sabaha ki
19-20. Doğrusu bu Kur'an arşın Rabbi katında büyük itibar sahibi, şerefli bir rasûle vahyedilen bir sözdür.
21. O, itaat edilmesi gereken güvenilir bir rasûldür.
22. Arkadaşınız mecnun değildir.
23. Andolsun o, onu apaçık ufukta gördü.
24. Gaybı bilmez ki onu sizden gizlesin.
25. O kovulmuş şeytanın sözü de değildir.
26. O halde nereye kaçıyorsunuz!
27-28. O, içinizden doğru yola yönelmek isteyen kimseler için öğüttür.
29. Âlemlerin Rabbi olan Allah dilemedikçe siz hiçbir şey dileyemezsiniz.

82- İNFİTAR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 19 âyettir. Nüzul Sırası: 82
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Gök yarıldığında,
2. Yıldızlar parçalandığında,
3. Denizler coşturulduğunda,
4. Kabirlerdekiler diriltildiğinde,
5. Herkes, yaptıklarını ve ihmal ettiklerini anlar.
6-8. Ey insan! Kerim olan Rabbine karşı seni aldatan nedir! O ki seni en güzel şekilde yarattı. Sana dilediği gibi biçim verdi.
9. Hayır! Siz hesaba çekilmeyi yalanlıyorsunuz.
10-12. Sizi gözetleyip bütün yaptıklarınızı kaydeden değerli kâtipler var.
13. İyiler cennette nimetler içindedirler.
14. Yalanlayıcı isyankarlar da ateştedirler.
15. Hesap günü oraya atılırlar.
16. Oradan çıkacak da değillerdir.
17. Hesap gününün ne olduğunu bilir misin!
18. Yine hesap gününün ne olduğunu bilir misin!
19. O gün kimsenin kimseye faydası dokunmaz. O gün hüküm bütünüyle Allah'ındır.

83- MUTAFFİFİN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 36 âyettir. Nüzul Sırası: 86
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Yazıklar olsun ölçü ve tartıda hile yapanlara.
2. Onlar,başkalarından birşey alacakları zaman tam alırlar.
3. Başkalarına birşey verecekleri zaman ise eksik verirler.
4-5. Onlar, kıyamet günü yeniden diriltileceklerine inanmıyorlar mı!
6. O gün herkes âlemlerin Rabbinin huzurunda toplanır.
7. Hayır! Facirlerin amelleri siccindedir.

8. Siccinin ne olduğunu bilir misin!
9. O, facirlerin amellerinin kaydedildiği defterdir.
10-11. Hesap gününü yalanlayanların o gün vay haline!
12. Onu, haddi aşan günahkârdan başkası yalanlamaz.
13. Kendisine ayetlerimiz okunduğu zaman: "Bunlar öncekilerin efsaneleridir" der.
14. Hayır, hayır! Yaptıklarından dolayı kalpleri mühürlenmiştir.
15-16. Hayır, onlar o gün Rablerinin ihsanından mahrum bırakılacak ve cehenneme atılacaklardır.
17. Onlara: "İşte yalanlayıp durduğunuz cehennem"denir.
18. Hayır! Ebrarın amelleri de illiyyindedir.
19. İlliyyinin ne olduğunu bilir misin!
20. O, ebrarın amellerinin kaydedildiği defterdir.
21. Onu ancak Allah'a yakın olanlar görebilir.
22. Doğrusu iyiler cennette nimet içindedir.
23. Sedirlere oturarak etrafı seyrederler.
24. Onları, yüzlerindeki sevinç parıltısından tanırsın.
25-26. Onlara, misk katılmış hoş kokulu içecekler sunulur. Yarışanlar, işte bunun için yarışsınlar.
27-28. O içecekler, Allah'a yakın kılınanların içtiği, yükseklerden akan kaynaklardan doldurulmuştur.
29-30. Mücrimler, mü'minlere rastladıklarında birbirlerine kaş göz ederek gülerlerdi.
31. Taraftarlarının yanına vardıklarında ise onlardan bahsedip eğlenirlerdi.
32. Mü'minleri gördüklerinde: "Bunlar sapık kimselerdir" derlerdi.
33. Halbuki onların görevi mü'minleri gözetlemek değildi.
34. Bugün de mü'minler kafirlere güler.
35-36. Sedirlere oturup bakarlar. Kafirler, yaptıklarının cezasını çekiyor mu diye!

84- İNŞİKAK SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 25 âyettir. Nüzul Sırası: 83
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. Gök, Rabbinin emrine boyun eğerek yarıldığı,
3-5. Yer dümdüz olup Rabbinin emrine boyun eğerek içindekileri boşalttığı zaman...
6. Ey insan! Doğrusu sen ölünceye kadar çalışıp çabalarsın, sonunda O'na kavuşacaksın.
7-9. Kitabı sağından verilen, kolay bir şekilde hesap verecek ve sevinçle ehlinin yanına dönecektir.
10-12. Kitabı arkasından verilen ise, helak olmayı isteyecek ve çılgın alevli ateşe atılacaktır.
13. Çünkü o dünyadayken ehli arasında sevinç içinde idi.
14. Hesaba çekileceğine inanmazdı.
15. Halbuki Rabbi bütün yaptıklarını gözetlemekteydi.
16-18. Andolsun şafağa, geceye ve gizlediklerine, dolunay haline geldiği zaman aya ki,
19. Doğrusu siz çeşitli merhalelerden geçeceksiniz.
20. Onlara ne oluyor da iman etmiyorlar!
21. Kendilerine Kur'an okunduğunda secde etmiyorlar!
22. Hayır, kâfirler yalanlıyorlar.
23. Allah, onların içlerinde gizlediklerini çok iyi bilmektedir.
24. Onları can yakıcı bir azapla müjdele.
25. Ancak imân edip salih amel işleyenler müstesna. Onlara bitmez tükenmez ecir vardır.

85- BURÛC SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 22 âyettir. Nüzul Sırası: 27
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-3. Andolsun burçlarla dolu göğe, va'd edilen güne, şâhide ve şâhid olunana.
4-7. Kahrolsun, yaktıkları ateşin başına oturup mü'minlere yaptıkları işkenceleri seyreden ashab-ı uhdud!

8-9. Onlara işkence etmelerinin sebebi, mü'minlerin sırf, göklerin ve yerin hâkimi, azîz ve hamîd olan Allah'a imân etmeleriydi. Allah, her şeye şâhittir.

10. Mü'min erkek ve kadınlara işkence edip de tevbe etmeyenler, cehennem azabına, can yakıcı bir azâba uğrayacaklardır.

11. İman edip sâlih amel işleyenler ise içlerinden ırmaklar akan cennetlere gireceklerdir. İşte en büyük kazanç budur.

12. Doğrusu Rabbinin cezalandırması amansızdır.

13. İnsanı ilk kez yaratan, sonra da diriltecek olan O'dur.

14. Çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

15. Yüce arşın sahibidir.

16. Dilediğini yapar.

17-18. Fir'avn'ın ve Semûd'un başına gelenleri duymadınız mı!

19. Hayır, kâfirler inatla yalanlıyorlar.

20. Oysa Allah, onları çepeçevre kuşatmıştır.

21. Hayır, o çok yüce bir Kur'an'dır.

22. Aslı, korunmuş sayfalardadır.

86- TÂRIK SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 17 âyettir. Nüzul Sırası: 36
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Andolsun göğe ve Tarık'a,

2. Tarıkın ne olduğunu bilir misin!

3. O, parlak bir yıldızdır.

4. Herkesin bir gözeticisi vardır.

5. İnsan, neden yaratıldığını bir düşünsün.

6. O, atılan bir sudan yaratıldı.

7. O su, bel kemiği ile kaburgalar arasından çıkar.

8. Allah, insanı yeniden diriltmeye de kâdirdir.

9. Bütün sırların ortaya serildiği gün...

10. O gün insanın ne dayanacak gücü ne de yardımcısı vardır.

11-12. Dönüp duran göğe ve yarılıp bitkiler çıkaran yere andolsun ki
13. Bu Kur'an, hakkı batıldan ayıran bir Kitaptır.
14. Hafife alınacak bir şey değildir.
15. Doğrusu onlar, tuzak kuruyorlar.
16. Ben de tuzaklarına karşılık veriyorum.
17. Öyleyse kafirlere biraz mühlet ver.

87- A'LÂ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 19 âyettir. Nüzul Sırası: 8
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Çok yüce Rabbinin adını tesbih et.
2-5. Her şeyi yaratıp şekillendiren, takdir edip yol gösteren, yemyeşil otlağı bitiren, sonra da onu kurumuş çerçöpe çeviren O'dur.
6-7. Sana öğreteceğiz, Allah dilemedikçe unutmayacaksın. Doğrusu O, açığı da gizliyi de bilir.
8. Sana kolayı kolaylaştıracağız.
9. Öyleyse öğüt ver, çünkü öğüt fayda verir.
10. Rabbinden korkan öğüt alacaktır.
11-12. Öğütten yüz çeviren bahtsız ise büyük ateşe atılacaktır.
13. Orada ne ölür ne de rahat yüzü görür.
14-15. Arınan, Rabbinin adını anıp davasını destekleyen kurtulmuştur.
16. Hayır! Siz dünya hayatını tercih ediyorsunuz.
17. Halbuki ahiret daha hayırlı ve daha süreklidir.
18. Doğrusu bunlar ilk Kitaplarda da vardır.
19. İbrahim'in ve Müsâ'nın Kitaplarında.

88- ĜÂŞİYE SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 26 âyettir. Nüzul Sırası: 68
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Herşeyi kuşatacak olan kıyametin haberini duydun mu!
2. O gün kimilerinin yüzünü korku bürür.
3. Çırpınmaktan bitkin düşerler.

4. Kavurucu ateşe atılırlar.
5-6. İçecekleri kaynar su, yiyecekleri de dikendir.
7. O ne besler ne de açlığı giderir.
8. O gün kimileri de sevinir.
9. Yaptıklarının karşılığından memnundurlar.
10. Yüce cennetlerdedirler.
11. Orada boş söz işitmezler.
12-16. Orada sürekli akan kaynaklar, yüksek sedirler, dolu kâseler, sıra sıra yastıklar, serilmiş halılar vardır.
17-20. Hiç düşünmüyorlar mı devenin nasıl yaratıldığını, göğün nasıl yükseltildiğini, dağların nasıl dikildiğini, yerin nasıl yayıldığını.
21-22. O halde onları uyar, çünkü sen bir uyarıcısın. Onları zorlayacak değilsin.
23. Yüz çevirip küfredene gelince:
24. Allah onu en ağır azaba uğratacaktır
25. Onlar mutlaka Bize dönecekler.
26. Hesaplarını da Biz göreceğiz.

89- FECR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 30 âyettir. Nüzul Sırası: 10
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Andolsun fecre,
2. On geceye,
3. Çifte ve teke,
4. Geçip giden geceye.
5. Akıl sahipleri için bu yeminler yetmez mi!
6. Rabbinin Âd'a ne yaptığını duymadın mı!
7-8. Güçlü İrem'e, ki şehirlerde onun gibisi yaratılmamıştı.
9. Ve vadilerde kayaları oyan Semûd'a,
10. Sarsılmaz bir saltanat sahibi Fir'avn'a.
11-12. Hepsi de ülkelerinde azmışlar, oraları fesada boğmuşlardı.
13. Allah da onları çetin bir azaba uğrattı.
14. Çünkü Rabbin gözetlemekteydi.

15-16. Rabbi ikram edip, nimet vererek insanı denediğinde, "Rabbim bana ikram etti" der. Rızkını daraltarak denediğinde ise "Rabbim beni aşağıladı" der.
17-18. Hayır. Doğrusu siz, yetime ikram etmiyorsunuz. Düşkünü doyurmak için birbirinizi teşvik etmiyorsunuz.
19. Mirası hak gözetmeden yiyorsunuz.
20. Malı da pek çok seviyorsunuz.
21. Hayır! Yer, aralıksız sarsıntılarla paramparça edildiğinde,
22. Rabbinin hükmü gelip melekler saf saf dizildiğinde,
23. O gün cehennem ortaya konur. İşte o gün insan, hatasını anlar, fakat pişmanlığı fayda vermez.
24. "Yazıklar olsun bana. Keşke dünyadayken salih amel işlemiş olsaydım" der.
25-26. O gün kimse O'nun gibi azap edemez. O'nun vuracağı bağı da kimse vuramaz.
27. Ey saadete ermiş olan kişi,
28. O senden, sen de O'ndan razı olarak Rabbine dön.
29. Gir kullarımın arasına,
30. Gir cennetime.

90- BELED SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 20 âyettir. Nüzul Sırası: 35
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-3. Yaşadığın bu beldeye, babaya ve çocuğuna yemin ederim.
4. Andolsun ki Biz insanı zorluğa dayanıklı bir şekilde yarattık.
5. O kendisine hiç kimsenin güç yetiremeyeceğini mi sanıyor!
6. "Ben hesapsız servet tükettim" diyor.
7. O, kendisini kimsenin görmediğini mi sanıyor!
8-9. Biz, ona iki göz, bir dil ve iki dudak vermedik mi!
10. Ve ona iki yol gösterdik.
11. Fakat o, sarp yokuşu aşamadı.
12. Sarp yokuşun ne olduğunu bilir misin!

13-17. O, bir kimseyi esaretten kurtarmak, dar günde yetim bir akrabayı veya toprağa serilmiş bir düşkünü doyurmak ve iman edip sabrı ve merhameti tavsiye etmektir.

18. İşte onların kitabı sağından verilecektir.

19. Ayetlerimizi yalanlayanların kitabı da solundan verilecektir.

20. Onları her yandan ateş saracaktır.

91- ŞEMS SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 15 âyettir. Nüzul Sırası: 26
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Güneşe ve ışığına,
2. Onun ışığını yansıtan aya,
3. Yeryüzünün aydınlandığı zamana; gündüze,
4. Karardığı zamana; geceye,
5. Göğe ve onu bina edene,
6. Yere ve onu yaşamaya elverişli hale getirene,
7. Kişiye ve onu şekillendirene,
8. Ona iyiyi kötüden ayırma kudreti verene andolsun ki

9-10. Kendini arındıran kurtulmuş, kirleten de mahvolmuştur.

11. Semüd, azgınlığı yüzünden yalanladı.

12-13. En azgınları deveyi boğazlamak için kalktığında Allah'ın rasûlü onlara: "Allah'ın devesini bırakın, suyunu içsin" dedi.

14. Fakat onu yalanlayıp deveyi boğazladılar. Rableri de günahlarından dolayı onları yerle bir etti.

15. Allah, yaptığı işin sonucundan korkmaz.

92- LEYL SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 21 âyettir. Nüzul Sırası: 9
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Havanın karardığı zamana; geceye,
2. Aydınlandığı zamana; gündüze,
3. Erkeği ve dişiyi yaratana andolsun ki

4. Doğrusu çalışmanız çeşit çeşittir.
5-6. Kim verir ve sakınır, en güzeli de tasdik ederse,
7. Ona kolayı kolaylaştıracağız.
8-9. Kim de cimrilik edip kendini yeterli görür ve en güzeli yalanlarsa.
10. Ona da zoru kolaylaştıracağız.
11. Helak olduğu zaman, malı ona hiçbir fayda sağlamaz.
12. Doğru yolu göstermek Bize düşer.
13. Dünyada da ahirette de hüküm Bizimdir.
14. Ben sizi gittikçe alevlenen ateşe karşı uyardım.
15-18. Yalanlayıp yüz çeviren azgınlar oraya atılacak; Allah'tan sakınıp arınmak için malını veren de ondan uzaklaştırılacaktır.
19-20. O bunu kimseden bir karşılık beklediği için değil, yalnızca yüce Rabbinin rızası için yapar.
21. İleride kendisi de memnun edilecektir.

93- DUHÂ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 11 âyettir. Nüzul Sırası: 11
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Andolsun kuşluk vaktine,
2. Karanlık çöktüğü zaman geceye ki
3. Rabbin seni ne terketti ne de sana darıldı.
4. Doğrusu ahiret, senin için dünyadan daha hayırlıdır.
5. Rabbin sana lutfedecek de hoşnut olacaksın.
6. O seni yetimken barındırmadı mı!
7. Şaşırmışken doğru yola iletmedi mi!
8. Fakirken zengin etmedi mi!
9. Öyleyse yetimi hor görme.
10. Bir şey isteyeni de azarlama.
11. Sürekli Rabbinin nimetini anlat.

94- İNŞİRAH SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 8 âyettir. Nüzul Sırası: 12
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Biz senin göğsünü açmadık mı!
2-3. Belini büken yükünü indirmedik mi!
4. Şânını yükseltmedik mi!
5. Doğrusu her zorluğun ardından bir kolaylık vardır.
6. Evet, her zorluğun ardından bir kolaylık vardır.
7. Öyleyse işini bitirdiğinde başka bir işe koyul.
8. Ve yalnızca Rabbine rağbet et.

95- TÎN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 8 âyettir. Nüzul Sırası: 28
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Andolsun incire ve zeytine,
2. Sina dağına,
3. Ve bu emin beldeye ki
4-5. Biz insanı en güzel şekilde yarattık. Sonra onu aşağılanın aşağısına çevirdik.
6. İman edip salih amel işleyenlere kesintisiz bir ecir vardır.
7. Buna rağmen hesap gününü yalanlamanın sebebi nedir!
8. Allah, hükmedenlerin en iyisi değil mi!

96- ALAK SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 19 âyettir. Nüzul Sırası: 1
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Yaratan Rabbinin adıyla duyur.
2. O insanı alaktan yarattı.
3. Anlat, Rabbin en büyük kerem sahibidir.
4-5. Kalemle yazmayı öğreten O'dur. O, insana bilmediklerini öğretmiştir.
6. Hayır; insan mutlaka azar.
7. Kendini yeterli gördüğünde.
8. Ama dönüş Rabbinedir.

9-10. Kendini Rabbine adayanı engellemeye çalışanı gördün mü!
11-12. Hiç düşündün mü! Ya o hidayet üzere ise ve takvayı emrediyorsa,
13. Ama kendisi yalanlıyor ve yüz çeviriyorsa,
14. O, Allah'ın herşeyi gördüğünü bilmiyor mu!
15. Hayır; eğer bundan vazgeçmezse andolsun onu perçeminden yakalarız.
16. Yalancı günahkar perçeminden...
17. O zaman çetesini çağırsın.
18. Biz de zebânileri çağırırız.
19. Hayır; ona itaat etme, secde et ve yaklaş.

97- KADİR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 5 âyettir. Nüzul Sırası: 25
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Doğrusu Biz, Kur'an'ı kadir gecesinde indirdik.
2. Kadir gecesinin ne olduğunu bilir misin!
3. Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır.
4. Melekler ve ruh, o gece Rablerinin izniyle her iş için inerler.
5. O gece, şafak sökünceye kadar güven hüküm sürer.

98- BEYYİNE SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 8 âyettir. Nüzul Sırası: 100
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-3. Kitap ehlinin ve müşriklerin kafirleri, Allah katından bir rasûl onlara içinde dosdoğru hükümler bulunan, her türlü şüpheden uzak Kitab'ı getirinceye kadar küfürlerinden vazgeçmediler.
4. Kitap verilenler ancak, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra ayrılığa düştüler.
5. Halbuki onlara sadece Allah'ın otoritesine boyun eğerek ve şirkten kaçınarak O'na kulluk etmeleri, namazı kıl-

maları ve zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte dosdoğru din budur.

6. Küfürlerinde ısrar eden kitap ehli ve müşrikler temelli cehennemde kalacaklardır. İşte onlar, insanların en kötüleridir.

7. İman edip salih amel işleyenler ise insanların en hayırlılarıdır.

8. Onların Rableri katındaki mükâfatları, içinde devamlı kalacakları, altlarından ırmaklar akan Adn cennetleridir. Allah, onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan. İşte, Rabbinden hakkıyla korkanın mükafâtı budur.

99- ZİLZÂL SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 8 âyettir. Nüzul Sırası: 93
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. Yer şiddetle sarsıldığı ve ağırlıklarını boşalttığı zaman,

3. İnsan: "Buna ne oluyor?" der.

4-5. O gün yer, Rabbinin emrine uyarak üzerinde yapılan her
şeyi anlatır.6. O gün insanlar yaptıklarının karşılığını
görmek için teker teker hesap yerine gelirler.

7. Kim zerre kadar iyilik işlemişse karşılığını görür.

8. Kim de zerre kadar kötülük işlemişse karşılığını görür.

100- ÂDİYAT SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 11 âyettir. Nüzul Sırası: 14
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Andolsun nefes nefese koşanlara,

2. Kıvılcımlar saçanlara,

3. Seher vakti düşmana baskın verenlere,

4. Tozu dumana katanlara,

5. Düşman saflarına dalanlara ki

6. Doğrusu insan, Rabbine karşı pek nankördür.

7. Kendisi de buna şâhittir.

8. Çünkü insan mala pek düşkündür.

9-11. O, kabirlerdekilerin diriltileceğini, içlerde gizlenenin ortaya konacağını ve o gün Rablerinin bütün yaptıklarından haberdar olacağını bilmiyor mu!

101- KÂRİA SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 11 âyettir. Nüzul Sırası: 30
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Kâria!
2. Nedir Kâria!
3. Kâria'nın ne olduğunu bilir misin!
4. O gün insanlar, çekirge sürüsü gibi dağılırlar.
5. Dağlar da atılmış yün gibi olur.
6-7. Kimin sevabı ağır gelirse, işte o, memnun olacağı bir hayata kavuşacaktır.
8-9. Kimin günahı ağır gelirse, onun yeri de hâviyedir.
10. Haviyenin ne olduğunu bilir misin!
11. O, kavurucu ateştir.

102- TEKÂSÜR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 8 âyettir. Nüzul Sırası: 16
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. Mal ve evlat çoğaltma hırsı, sizi o kadar oyaladı ki ölene kadar bundan kurtulamadınız.
3. Hayır; yakında anlayacaksınız.
4. Hayır hayır; yakında anlayacaksınız.
5-6. Hayır, yaptığınızın sizi cehenneme götüreceğini kesin olarak bilseydiniz...
7. Onu mutlaka göreceksiniz.
8. Ve o gün, size verilen her nimetten sorguya çekileceksiniz.

103- ASR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 3 âyettir. Nüzul Sırası: 13
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Asra andolsun ki
2. İnsan kesin bir hüsran içindedir.
3. Ancak iman edip salih amel işleyen, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesna.

104- HÜMEZE SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 9 âyettir. Nüzul Sırası: 32
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. İnsanları çekiştirip alay eden, malı toplayıp sayanların vay haline!
3. O, malının kendisini ölümsüz kalacağını sanır.
4. Hayır; o hutâmeye atılacaktır.
5. Hutâmenin ne olduğunu bilir misin!
6-7. O, Allah'ın sönmeyen ateşidir. İnsanın yüreğine işler.
8. O ateş onları çepeçevre kuşatacaktır.
9. Uzun direklere bağlı oldukları halde.

105- FİL SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 5 âyettir. Nüzul Sırası: 19
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Rabbinin, fil sahiplerine ne yaptığını bilmiyor musun!
2-4. Üzerlerine taşlaşmış çamur atan kuş sürüleri göndererek onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı!
5. Sonunda onları yenilmiş ekin gibi yaptı.

106- KUREYŞ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 4 âyettir. Nüzul Sırası: 29
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-4. Kureyşliler, kış ve yaz yolculuklarını güvenle yapmalarını sağlayarak onları açlıktan kurtaran ve her türlü tehlikeden koruyan Kâbe'nin Rabbine kulluk etsinler.

107- MAÛN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 7 âyettir. Nüzul Sırası: 17
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Hesap gününü yalanlayanı bilir misin!
2-3. İşte o, yetimi itip kakar, düşkünü doyurmayı teşvik etmez.
4. Vay o namaz kılanların haline ki,
5. Onlar, namazlarından gâfildirler.
6. Birbirlerine gösteriş yaparlar.
7. En küçük bir yardımı bile çok görürler.

108- KEVSER SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 3 âyettir. Nüzul Sırası: 15
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Doğrusu sana kevseri verdik.
2. Öyleyse gönülden Rabbine bağlan ve sadece O'na yönel.
3. Sana buğzeden var ya; asıl soyu kesik olan odur.

109- KÂFİRÛN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 6 âyettir. Nüzul Sırası: 18
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. De ki: "Ey kâfirler"
2. "Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem."
3. "Siz de benim kulluk ettiğime kulluk etmezsiniz."
4. "Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim."
5. "Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz."
6. "Sizin dininiz size, benim dinim bana."

110- NASR SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir, 3 âyettir. Nüzul Sırası: 114
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Allah'ın yardımıyla zafer kazandığın zaman,
2. İnsanların akın akın Allah'ın dinine girdiğini görürsün.
3. İşte o zaman, Rabbini hamd ile tesbih et ve O'ndan bağışlanma dile. Çünkü O, tevbeleri çok kabul eder.

111- MESED (TEBBET) SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 5 âyettir. Nüzul Sırası: 6
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. Ebu Leheb helâk olsun. Nitekim o ve gücü helâk olacak da.
2. Malı da kazandıkları da kendisine hiçbir fayda sağlamayacak.
3. O, alevli bir ateşe atılacak.
4-5. İğrenç söylentiler taşıyan karısıyla birlikte.

112- İHLAS SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 4 âyettir. Nüzul Sırası: 22
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-2. De ki: "Allah birdir, sameddir."
3. "Doğurmamış, doğmamıştır."
4. "Ona denk olabilecek hiçbir şey yoktur."

113- FELÂK SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 5 âyettir. Nüzul Sırası: 20
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1. De ki: "Herşeyin Rabbine sığınırım."
2. "Yarattıklarının şerrinden."
3. Çöktüğü zaman karanlığın şerrinden."
4. "Karanlık güçlerin şerrinden."
5. "Haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden."

114- NÂS SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir, 6 âyettir. Nüzul Sırası: 21
Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

1-3. De ki: "Sığınırım insanların Rabbine, melikine, ilahına."
4-6. İnsanların aklını çelen vesvese veren bilinen-bilinmeyen varlıkların şerrinden.

KAVRAMLAR

Ahd: Bir şeyi her durumda koruyup gereğini yerine getirmek. Her türlü durumda korunulan ve gereği yerine getirilen şey, verilen söz.

Ahdullah: Kavramın Allah'la ilişkisi içerisinde açıkça Allah tarafından insanlara belli bir yöntemle verilen, insanların doğuştan getirdikleri, ahlakî ödevlerini yerine getirmeleri ifade edilmektedir. Allah'ın istekleri ile aklın kendi davranış sahasına ait referanslar arasındaki aklın yetilerinden kaynaklanan bu aşamalı ilişki özellikle kullanılırsa, insanı, nedensellik gücüne bağlılığa ve kendine has aşkınlığının gerçekleşmesine götürecektir. Bakara 27 ve devamındaki ayetler dikkatle incelendiğinde görülecektir ki ne başında ne de sonunda hiçbir özel anlaşmanın bulunmaması Allah ile bağın bu yorumunu destekler niteliktedir. İnsanda bilkuvve durumda bazı bağlar vardır. Bu bağ zihinsel çaba ile algılanacak olursa insanla Allah arasındaki bu bağ güçlenir ve Allah kuluna şahdamarından daha yakın olur.

Akıl: Aslı sığınmak, tutmak, tutunmaktır. Koruma anlamı da çıkar. "Akaleti'l-mer'etü" kadın saçını kapadı, korudu; "akale lisanehu" dilini tuttu denir. Akıl ilimle insanı koruyan, kale içine alan ve helak edici yollara sürüklemeyen kalbî bir kuvvettir. Kaynağı kalptir, madeni kalptedir.

Ancak kaynağı kalpte olmakla birlikte ışıması zihindedir. Akıl bütünüyle kalp değil, belki kalbin fonksiyonlarının en önemlisidir. Akıl şuurun içeriğini tefekkürle tahlil eder, birleştirir, özünü alır ve buradan hareketle ilgili bulunduğu gerisindeki gerçek ve gerekliliklere ulaşır. Bütün bu faaliyetlerin başı akıldır. Aklın durağı kalp, ürünü ise ilim veya hayaldir. Bu bakımdan gerçek akıl sahipleri gerçek alim olanlardır. "İşte insanlara böyle misaller getiriyoruz. ama bunu ancak aklını kullananlar anlar." (Ankebut; 43)

Akletmek sebep ile sonuç, eser ile eser sahibi arasındaki sebepliliği ifade eder. Eserden müessire gidilebileceği gibi, aksine bir yolla müessirden esere veya iki eser arasındaki temel ilişkinin kavranmasına da gidilebilir. Sonuçta akıl, duyulabilir olandan duyulamaz olanın varlığını keşfeder. Bu kuşkusuz bir intikal olayı ile gerçekleşebilir ve çok çeşitli türevleri vardır. Bunların herbirinin akıl ile bağlantıları önemlidir. Teemmül, tefekkür, tezekkür, tefakkuh, şuur vb. Bu intikal olayının üç türünden söz edilebilir.

a) Tikelden tikele olan intikal; buna temsil veya kıyas-ı fıkhi de denir.

b) Tikelden tümel'e intikal; buna da istikra (tümevarım) denir.

c) Tümelden tikele olan intikal; buna da istintac, kıyas-ı mantıki denir.

Kozmik düzen, bilimsel yasalar ve Allah'ın varlığının eşsiz ve mutlak birliğinin kavrandığı bu yolların birini veya tümünü kullanan aklın iki türü vardır: 1) Ağır, tedrici ve zamana bağlı seyreden türü ki buna fikir denir. 2) Bir anda ve bir hamlede istenene ulaşacak şekilde seri olarak seyreden türü. Buna da sezgi denir.

Sezgi de iki kısımdır.

a) Herbirinde konusuna göre uzun müddet gerçekleşen, elde edilen, deney ve özel çabalardan oluşan meleke. Bu sonradan elde edilip kazanılır. (akl-ı mesmu)

b) Doğrudan doğruya fıtratta var olan ve sadece vehbi (ilahi bağış) olan melekedir ki buna kuvve-i kudsiyye (akl-ı metbû) denir. Bunda kişisel çabanın hiçbir rolü yoktur.

Âl: Bir kimsenin dayandığı şeye dönmesidir. Bu bazen soybağı (neseb) ile bazen başka bir sebeple olur. Kur'an'da âl kavramı bir kişinin himayesindeki soydaşları, ev halkı (ehl-i beyt), soybağı kesintiye uğramış da olsa bir adamın soydaşları, bir kimsenin dindaşları anlamlarında kullanılmıştır.

Alaka: Bir şeye tırnağını geçirmek manasında olup avın ağa yakalanmasına da aynı ad verilir. Alaka sözcüğünün asıl kökünde tutmak ve asılmak anlamı vardır. Nitekim günümüz tıbbı alakayı, karışık nuftenin rahim çeperlerine asıldığı ve orada takılı kaldığı safha olarak tanımlıyor.

Âlem: İnsanlar, cinler ve melekler; akleden herkes, canlı olan her şey; yaratılmış olanların ismi. Kur'-an'da tüm canlılar, müminler, zamanın bilginleri, misafirler, yabancılar, ademoğulları manalarında kullanılmıştır.

Arş: Arş, tavanlı olan her şeydir. Yükseklik, yücelik, mülk ve hükümranlığa ilişkin anlamları vardır. Allah'a izafe edildiğinde gücünün ve egemenlik alanının sınırsızlığını ifade eder.

Âyet: İşaret, iz, belirti, delil, kitap, ibret. İnsana Allah'a gidişinde iz ve işaret veren her şey. Kur'anın parçaları da aynı işlevi gördüklerinden ayet adını almışlardır. Kur'an, varlık ve kainatın tümünü ve oluşu bir ayetler topluluğu olarak sunar. Kur'an bunların insanı kuşatan dış dünyada yer alanlarına afaki ayetler, insanın iç dünyasında yer alanlarına enfüsi ayetler demektedir. Herşey

ayettir. Kur'an'ın ifadeleriyle ilahi vahiyler, rasuller, gökler, yeryüzü, gece, gündüz, diller, renkler, tarihi kalıntılar, bitkiler, hayvanlar, keder, sevinç, rüzgar, yağmur, doğum, ölüm, sevgi, nefret... hepsi birer ayettir ve hepsini incelemek insanın görevidir.

Bağy: İstemek, istemede ileri gitmek, çabayla arzulamak; sınırı aşmak, hakkıyla yetinmeyerek başkasının canına, malına, ırzına kastetmek, saldırıya yeltenmek veya saldırmak, haksız yere yükselmek isteyerek tecavüzde bulunmak, kendisine sulhün yolları ve biçimleri gösterildiği halde haksızlıkla üst olma sevdası gütmek. Bireysel ve toplumsal hakların zedelenmesi. Allah katından gelen ilim ve apaçık delillerden sonra tefrikaya düşülmesinin sebebi, bazı insanların Allah'ın dininin kendilerine verdiği haklara ve yere razı olmayıp, başkalarının hakkına tecavüze yeltenmesidir.

Basiret: Delil, göz, görüş, kavrayış. Basira veya Basura fiilinden türetilmiştir. Bu fiil görmek anlamına gelir. Basiret kavramı birinin zihni ile görmesi, algılaması gibi kavramsal ve zor anlaşılır bir yapıya sahiptir. Böylece bu kavram zihin tarafından belirlenebilirlik veya zihinsel olana ulaşmada açıklık, netlik olduğu kadar, bilinçli kavrayış üzerine kurulmuş anlama yetisini de ifade eder. Bu durumda 12/108'de peygamber tarafından Allah'a sesleniş olarak ifade edilen şey, insan aklının ulaşılabilir kavrayış-bilinç düzeyinin sonucu gibi tanımlanmıştır. Sonuçta Kur'an'ın basirete çağrısı insanı kendini oluşturmaya, aşmaya çağıran bir uyarı, bir bilinçlendirme hareketi olarak ortaya çıkıyor.
Kur'an'da kalb gözüyle görme (7/198, 35/19), gözle görme (12/96, 50/22, 76/2), delille görme (20/125), düşünüp ibret alma (51/21) anlamlarında kullanılmıştır.

Bâtın: İç, içsel gerçeklik. Allah için kullanıldığında bütün varlıkların aşkın sebebi. O yarattıklarının tümünde kendiliğinden mevcuttur.

Beyyine: Delil, belirti, açıklık, kesinlik demektir. Akla ve duyu organlarına dayalı açık delil diye tanımlanmaktadır. Kur'an'a göre iman da bir beyyine olayıdır ve insan, neden ve niçin sorularını sormak, afak ve enfüsteki ayetler üzerinde düşünmek sorumluluğundadır. Karşıtı kapalılık (ketm) tır.

Birr: İyilik, genişlik, doğruluk, iyilik yapanın mükafatı. Denizin zıddı kara tabirinden alınmış ve genişlik tasavvuru nedeniyle iyilikte olsun, itaatte olsun, amelde olsun geniş davranmaya 'birr' adı verilmiştir. İyilikte geniş davranma bazen Allah için bazen de kul için kullanılır. Allah'ın elçisine birr sorulduğunda 2/177'yi okumuştur. Bu ayet itikat-amel bütünlüğünü birr olarak tanımlar. Bu ayet birrin dini formalitelere uyarak değil eylemlerde takvalı davranılarak gerçekleştirileceğini vurgular.

Kur'anda ayrıca bağ (2/224, 60/8), itaat (5/2, 19/14, 32, 58/9, 83/18, 80/16), takva (2/44, 177, 3/92) anlamlarında kullanılmıştır. İbn Abbas 3/92'deki birr'e cennet anlamı vermiştir.

Cehl, Cehalet, Cahil: Kur'andaki kullanımı itibariyle cahilin 3 değişik anlamından söz etmek mümkündür.

1) Cahil, iyi ile kötüyü birbirinden ayırdetmeyi bilmeyen, yaptıkları fena işler için asla af dilemeyen, hayra sağır, gerçeğe dilsiz, ilahi rehberliğe de kör olan.

2) Cahil, kolaylıkla şehvetinin yoklanışına yenik düşen ve bilerek eğri ile doğruya göz ve kulak kapayan kimsenin hadsiz davranışı.

3) Cahil, kafa yapısı olarak kolayca kışkırtılmaya, hiddete, teessüre, bedbinlik veya herhangi bir duyguya kendini kaptırmaya meyyal olan insan.

Cehlin temelinde en ufak tahrik ile patlak vermeye hazır, bir insanı her türlü haddini bilmezliğe itebilecek ateşli ve tutkulu bir tabiatın bulunduğu, bu tutkunun kendisini Araplara, özellikle de çöl bedevilerine has hoyratça bir gurur anlayışında göstermek eğiliminde olduğu ve özellikle İslam inancına karşı gösterilen özel bir husumet ve saldırganlığı ifade ettiği açıktır.

Cehli yalnızca bilgisizlik olarak algılamak ne kadar yanlışsa cahiliyeyi de yalnızca tarihte kalmış bir dönem olarak görmek o kadar yanlıştır. Cahillik insanın karakter ve davranışlarıyla ilgili bir hal olduğuna göre her dönem ve toplumda bulunabilir. Aynı şekilde cahiliyye de her dönem ve toplumda ortaya çıkabilir. İslam yalnızca o dönemdeki Arap cahiliyyesini kaldırmıştır. Cehlin semantik yapısında üç öğeden sözedilebilir.

1)Cehl, en ufak bir kızgınlık anında iradesini kaybedip parlayan, kontrolsüz bir ihtirasla öfkesine kapılıp sonucu düşünmeden hemen körü körüne atılan delikanlı, ateşli, sabırsız kişinin sorumsuz davranışıdır. Bu insan doğruyu yanlışı düşünme ölçüsünü yırtıp kendisini öfkesinin pençesine düşürür. Hilmin zıddıdır. Cehl kavramı bütün insan hayatını kapsayan geniş bir kavramdır. İnsan kendi iradesini ve kendine hakimiyetini kaybettiği zaman cahil olur. Cehl kişisel şeref kavramıyla bağlantılandırıldığında kişisel şerefin korunması, insanın şerefinin ayaklar altına alınmasına karşı gösterdiği sert tepkidir ve küçük düşürülmenin zorunlu bir sonucudur. Kur'an'da hamiyet el-cahiliyye ifadesiyle kastedilen mana da budur. Müşrik Arapların pek çoğu kainatın tek sahibi Allah'ın önünde eğilmeyi dayanılmaz bir küçüklük saymışlardı. Önünde eğilecekleri otoritenin insan veya tanrı olması onlar için pek fark etmiyordu. Bir otoriteye tes-

lim olmak ve böyle yapmakla emr olunmuş olmak onlar için dayanılmaz bir küçülme idi. İşte onlar bu anlamda cahil idiler.
2) Olayların içine nüfuz edememek ve daima sathi düşünme ve dolayısıyla her zaman basit ve isabetsiz hükümler vermektir. İnsanın görünen eşya ve olayların arkasındaki ilahi iradeyi anlayamaması, Allah'ın ayetleri olan kainat varlıklarını Allah'ın ayetleri olarak görememesi, bu konudaki yetersizliği. Cehl yalnız insanın, etrafındaki varlıkları yüzeyden bilmek, onları derinine bilmemek anlamında değildir. İnsanın kendi kendini görememesi, kendi değerini idrak edememesi manasına da gelir. Kendini bilemeyen, kendi kapasitesinin sınırını da göremeyen ve bu yüzden kendi insanlık sınırları dışına çıkan kimse cahildir. Bu bağlamda tuğyan ve bağy kelimeleri cehlin somut ifadeleri olarak kullanılır. Birinci ve ikinci anlam hilmin zıddıdır. (Bkz. hilm md.)
3) İlmin zıddı olarak bir şeyi bilmeme, bir şeyden haberi olmamadır.

Cebbar: Allah'ın sıfatı olarak güçlü, büyük, dilediğini gücüyle kahredebilen, çok güçlü, gücün zirvesinde olan. İnsanın sıfatı olarak, üstünlük iddiasında bulunup layık olmadığı şekilde eksiğini zorla kapatmak anlamında olup kötüleme amacıyla kullanılır. Kibirlenen zorba (19/32, 50/45, 14/11, 19/14, 5/22, 40/31). Hakka karşı üstünlük taslayarak imana gelmeyen, başkasına baskı yapan herkese de zorba anlamına cebbar denir. Kur'an'da ayrıca iri yapılı kimseler (5/22), zorba savaşçılar (26/130) anlamlarında kullanılmıştır.

Cin: Gözden uzaklaşan, uzaklaştıran, gizleyen, gizlenen, saklayan, saklanan, örten, örtünen dolayısıyla hissedilemeyen, görülemeyen, tanımlanamayan şeylerle ilgili olarak kullanılır. Cinnül-leyl (gecenin karanlığı), Cinnun-nâs (büyük kalabalıklar) gibi. Aynı kaygıyla kayalıklarda rüzgarın çıkardığı sese ve yılana da cinn deniyor. Karşıtı ins'dir. Tanınan, bilinen, görülen, yabancı olmayandır. Arab-ul İns gibi.

Cürm, Mücrim: Suç, günah. Cürmün esas anlamı henüz olgunlaşmamış meyveyi ağaçtan koparak veya keserek almaktır. Zaman içinde cürm, her türlü haksız ve çirkin iktisab için kullanılır olmuştur. Cürmün özünde haksızlık, iyiye ve güzele ters davranış yatar. Cürme bulaşana mücrim denir. Cürm, Kur'an'da İslam'a mukabil olarak kullanılmıştır. Mücrim, haram eylemlerde bulunan, yaptıklarıyla azabı ve cehennemi, cezayı hak eden anlamındadır. Kur'an, helak edilen müşrik kavimlere, Allah'ın ayetlerini yalanlayanlara, mücrim demektedir. Kötü bir eyleme yöneltme, itme, kötülüğün yükünü yüklenmeye yöneltme anlamında da kullanılmıştır.

Din: İnsanın kendini bağladığı şey. Kavram Allah-insan ilişkisi içerisinde ele alındığında Allah için güç, otorite, mabutluk, yakınlık, hükmetmek, yönetmek, galip gelmek, hal ve tavır, ceza ve ödül, hesaba çekmek, köleleştirmek, yönetici atamak, irade, vahiy.
İnsan için güç ve otoriteden yoksun olmak, ibadet etmek, yakınlaşmaya çalışmak, hükme boyun eğmek, ceza veya ödüle mahkum olmak, boyun eğmek, isyan etmek, hesap vermek, sakınmak, köle-kul olmak, yönetici atanmak, dua etmek anlamlarını ifade eder.

Emanet: Emniyet, huzur, güven, emin. Bazen insanın içinde bulunduğu emniyet halinin, bazen de insana verilen emanın adı olur. Kur'an'da 8/27 de sorumluluklar, 4/58 ve 23/8 de emanet edilen şeyler, 28/26 da iffet anlamında kullanılmıştır. 33/72 deki kullanımıyla ilgili en çok akıl veya iradeyi kullanabilme yetisi tanımı kabul görmüştür. Bu da iyi ile kötü arasında veya mümkün davranış biçimleri arasında tercih yapabilme yeteneğini ve bu yeteneğe sahip olmayı ifade eder.

Facir, Fucür: Sözlük anlamı bir şeyi genişliğine yarıp parçalamaktır. Fücur ise haktan sapıp hak yolunu yarmak ve hak nizamından çıkıp fısk ve isyana düşmektir. Özellikle zina, yalan yoluyla şer ve isyana düşmeye fücur denir.
Kur'an'da takvanın zıddı olarak da kullanılır. Takva benliğin arındırılması, fücur da benliğin kirletilmesi, aldatılması, karartılması olayıdır. Kur'an, fücurla küfür kavramı arasında da bağlantı kurmaktadır.

Fahşa: Özünden çirkin olan şey. Kendi ölçüsünü aşan herşeye fahiş denir. Aşırı derecede çirkin ve iğrenç fiil ve söz demektir. 7/28, 53/32 de günah, taşkınlık; 3/135 temiz fıtratın tiksindiği, akl-ı selimin reddettiği şey. 7/33, 33/30 da zina, 29/28, 4/15-16'da eşcinsellik anlamında, 4/19, 65/1'de kadınların apaçık hayasızlığı (zina) anlamında kullanılmıştır.

Fesat, müfsit: Bir şeyin az veya çok dengenin dışına çıkmasıdır. Salah'ın zıddıdır. Varlık ve oluştaki dengeyi bozmak, bozgun ve yozlaşmaya yol açmak. Bu kişinin iç dünyasında olduğu gibi dış dünyada ve dinde olabilir ve bozulma bazen isyan, bazen de küfr şeklinde olur. İbadetler için onları bozan şeyler anlamında kullanılır. Geçersiz şehadet, makbul olmayan dua, doğru olmayan söz, uygunsuz iş anlamında da kullanılır. 2/11 de günah, 21/22 ve 23/71'de helak, 30/41'de yağmur ve bitki dengesinin bozulması, 7/127, 18/94, 40/26 da cinayet anlamında, 2/205, 27/34 de tahrip, yıkım, 11/116 da küfr, 10/81'de sihir, sihirbaz anlamında kullanılmıştır. Kur'an'ın beyanına göre fesat, hep öldürme ve kan dökme ile birlikle ortaya çıkmıştır.

Feth, Fettah: Kapalılığın zıddı. Kapalılığı giderme, açma, zafer, yardım. Müşkil bir işi çözen yargıca da fettah denir. Dünyevi işlerdeki sıkıntıyı giderme manasına kullanılabildiği gibi, zor olan bilgileri açma anlamına da kullanılır. Gönderme anlamında da (21/96) kullanılmıştır.

Fısk, Fasık: Bir şeyden veya yerden çıkmak, ayrılmak, dinin koyduğu sınırların dışına çıkmak. Kur'an'da 31/18 ve 20'de küfr, 5/25, 26'da şirksiz günahkar, itaatten çıkan, emre itaat etmeyen, 24/4, 49/6'da yalan, 2/197'de sövme, 9/67 de rasulün emrine karşı gelenler anlamlarında kullanılmıştır. Vahy ve akıl tarafından temizliği ve iyiliği belirlenmiş şeylerden uzak kalmak veya akıl ve dince çizilen iyi ve güzel sınırlarından dışarı çıkmak.
Fısk bir dejenerasyon ve sapmadır. Küfürden daha geniş çerçeveli bir kavramdır. Her kafir fasıktır ama her fasık kafir değildir.

Fitne: Yanmak, yakmak, mihnet, mal, tartışma, zulüm, deneme, kadın, çocuk kendini beğenme, saptırma, çıldırma, azap, kanlı çarpışma, vesvese. Altını ateşe tutup iyisini kötüsünden ayırmak anlamına gelen fetene kökünden türetilmiştir. İnsanın kalbini sevda ateşiyle yakan güzel kadına da fettan denir. Fitne, iyi ile kötüyü, temiz ile kirliyi, doğru ile yalancıyı seçip ayırmakta bir fıtrat metodudur. Kur'an, fitneyi bir tekamül aracı olarak göstermekte ve insanın fitne ile sürekli denemeye maruz bırakıldığını belirtmektedir.

Ganî: Fakr'ın zıddı. Allah'ın sıfatı olarak: Hiçbir şeyde başkasına muhtaç olmayan, başkası kendisine muhtaç olan, hiç kimsenin ortaklığını kabul etmeyen ahnlamında kullanılmıştır.

Gayb: Muhataba gizli olan. Gözden kaybolan güneşe de gayb denir. Gözönünde bulunmama, müşahade alanının dışında bulunma gibi anlamları vardır. İnsanın duyu, algılama ve idrakinin ötesi. Bu nedenle Allah, ahiret, cennet-cehennem, Kur'an, melekler, tarihi olaylar ve yarın gayb olarak nitelenmiştir.
Kur'an'da gay, Allah, vahy, ilerde olacaklar, gayba taş atmak (zan), yağmur, Süleyman (a.s)'ın ölümü, levh-i mahfuz, gözden uzak olma (yanında bulunmama), azabın geleceği zaman manalarında kullanılmıştır.

Halife: Kendisinden öncekinin yerine geçendir. Yeryüzünde halife olmak demek yeryüzünü iskan ve imar etme, orada yerleşme durumunu, orada dilediğince tasarruf ve icraatta bulunabilme durumunu ifade eder. Bu da insanın allegorik bir tarzda tanımlanması demektir. Halife kavramı işte bu yetkinliği tanımlamak için kullanılmıştır. Yöneten, şekillendiren, yönlendiren anlamında. 6/165 ve 27/62'de bütün insanların yeryüzünün halifesi olarak

anılması, yeryüzünün mirasını kullanan, elinde tutan anlamında halife kelimesinin kullanılmasını göstermektedir.

Halim, Hilm: Hilm, hislerini, isteklerini dizginleme, tab'ı şiddet dolu kızgınlık halinden koruma, kuvvet ve kudretine rağmen sükünetin muhafaza edilişi, sonucu gözönüne alarak acele etmeme. Hilm, putperest Araplar arasında da çok saygı duyulan faziletlerden biri idi, yalnız sağlam bir temeli yoktu. Ona bu temeli İslam sağladı. İslamla birlikte hilm, köklerini sağlam bir biçimde tek tanrılı inanca salmış, dinen terbiyeli insanın ahlaki makuliyeti anlamını kazandı. Hilm'in zıddı cehl'dir.

Hanif: İyi veya kötüye eğilimli olandır. Doğru yola meyletmek anlamına da gelir. Araplar hacceden veya sünnet olan herkese hanif adını verirlerdi. Bununla o kimsenin İbrahim'in dininden olduğunu ifade etmek isterlerdi. İslam öncesi dönemde tektanrıcıları ifade eden bu kavram, şüpheli veya emin olunmayan davranışlardan ve günahlardan uzak duranları da tanımlıyordu. Özellikle putlara tapmaktan kaçınanları... Tahannuf, İslam öncesi zamanlarda bir olan Allah inancını sürdürüp uzun zaman geceleri dua edenleri, kendilerini tamamen bu işlere adayanların durumunu ifade eder.

Hayy: Zaman aşkınlığında diri, canlı olan. Bitki ve canlıların gelişme gücü, her türlü gam ve kederin yok edilmesi, sonsuz ahiret hayatı. Allah'ın en güzel isimlerinden biri.

Heva: Düşmek, alçalmak anlamındadır. Bir esasa, ilme dayanmayan istekler, amaçlar demektir. Kur'-an'da inmek, helak olmak, gitmek, atmak, yükselmek manalarında kullanılmıştır. İnsanın nefsinin azgınlığını, ayartıcılığını ifade eder. Cehenneme de günahkarların düştüğü yer anlamında haviye denmiştir.

Hidayet (Huda): Nazikçe rehberlik etmektir. Yabani hayvanların önünden giden kılavuzlara da hadi adı verilir. Allah'ın insanoğluna hidayeti dört şekildedir.

1) İnsan cinsinin tümüne şamil olan hidayettir. Bu az çok herkeste bulunur. Akıl, zeka ve zaruri bilgiler gibi. 20/50

2) Kitaplar indirilerek peygamberlerin diliyle insanların çağrılmış oldukları şeydir. 21/73

3) Hidayete eren kimselere mahsus ilahi tevfik (yardım)dır. 47/13, 64/11.

4) Ahirette cennete götürülmektir. 47/5, 7/43. Bu hidayetlerin hepsi sıralı bir bütündür. Bir önceki elde edilmeden bir sonraki elde edilemez. İnsan hiç kimseyi doğru yola götürme gücüne sahip değildir. Dua ve tanıtma yoluyla çaba sarfederek doğru yolu gösterebilir ama hidayetleri gerçekleştiremez.

Kur'an'da: Beyan-açıklama, islam, iman, dua, irfan, tanıma, doğru yola girme, Kur'an, peygamberin talimatı, Tevrat, tevhid, sünnet (adet anlamında), ilham, başarı, ıslah, rasûl, kitap, doğruyu görme, delil, öğreti, üstünlük sunma, iletme, müslüman olarak ölme, mükafat, öğüt, doğruluk, sebat, kararlılık anlamlarında kullanılmıştır.

Hikmet: Hükmün aslı menetmektir. Batıl'ın yaklaşmasına engel olan bilgi veya kişinin iman ve amelde mümkün olan en yüksek kemal noktasına ulaşmasını ifade eder. İbn Kuteybe: Hikmet, ilim ve ameldir. Bu ikisini birleştiremeyen kimse hakim olamaz demiştir. İlme insan hayatının sevk ve idaresi açısından bakıldığında bu Hikmet olur. Kur'an'ın tatbiki anlamında Peygamberimizin sünneti de Hikmettir. Hikmet kavramı'nın: 1- Sözde ve fiilde isabet, 2- Bilgi ve amel 3- İlim ve fıkıh 4- Varlıkların özündeki manaları anlamak, 5- Allah'ın emrini anlamak, 6- Anlamak, 7- İcad etmek, 8- Varlık düzeninde herşeyi yerli yerine koymak, 9- Güzel ve doğru işlere yönelmek, 10- Siyasette insanın gücü yettiğince yüce yaratıcıya benzemeye çalışması, 11- Allah'ın ahlakı ile ahlaklanmak, 12- Allah'ın emirlerini düşünmek ve uymak, 13- Allah'a boyun eğmek şeklinde tanımları yapılmıştır.

Huri: Göz bebeğindeki siyahın içerisinde beyazın biraz açığa çıkmasıdır ki bu o günün insanı için gözde güzelliğin son noktasıdır. Kur'an, uhrevi bir mükafat olarak "bihurin ıyn" kavramını cennet ehlinin gözünün görebileceği, gözlerini ışıtacak, parlatacak güzellik ve mutlulukları, bakışların mutluluğunu, saadetini müşterek olarak tatmasını ifade için kullanmaktadır.

İhlas, Muhlis: Her türlü katışıklıktan arî kılmak, samimi olmak. Kur'an'da şirkin her türlüsünün zıddı hanif teriminin anlattığı tek tanrıcı inanışı anlatmaktadır. Çünkü Allah'a ortak koşmak dinin kirlenmesine ve saflığının bozulmasına sebep olmaktadır. Kur'an'da ayrıca arındırma, saflaştırma, dini, otoriteyi yalnız Allah'a hasretme anlamında kullanılmaktadır. Sonuç itibariyle muhlis kavramı muvahhid kavramıyla aynı anlama sahip olarak hiçbir şeyi ortak koşmaksızın saf ve katışıksız bir imanla Allah'a bağlanan insan tipini anlatmaktadır.

İhsan, Muhsin: Güzellik, güzel. İhsan güzel düşünüp güzel davranmadır. Hüsn, değerli, seçkin ve rağbet gören her şeye denmektedir. Hüsn, akıl yönünden olabileceği gibi, duygu ve istek yönünden de olabilir. Aynı kökten gelen hasene, insanın ulaştığı her türlü sevindirici nimettir. İhsan ise, başkasına nimet sunmak, iş ve fiillerinde güzel davranmak, gerekenden fazla verip gerekenden azını almaktır. Bu şekliyle ihsan, adaleti de aşan yüce bir davranış olmaktadır.

Allah muhsin olduğu için her yarattığını güzel yaratmıştır. Güzelin kaynağı ve güzelliklerin sergileyicisi olan Allah insandan da ihsanı (güzellik sergileme) istemektedir. Kur'an'da İbrahim (a.s.) ve Muhammed (a.s.) usve hasene (en güzel örnek) şeklinde tanımlanır.

Ayrıca muhsin, muvahhid anlamına da gelmektedir.

İlah: Isınmak, alışmak, korktuğu bir iş başına gelmek. Korumak, kurtarmak, sevgiden dolayı birine yönelmek, deve yavrusuna düşkün olmak ve kulluk etmek manaları vardır. Bir insan birini Allah katında kendisi için şefaatçi edinir, sonra da ona dua eder, ondan yardım isteyerek tazim ve hürmet gösterir, adaklar, kurbanlar sunarsa bütün bunlar onu ilah edinmedir.

Uluhiyetin aslı otoritedir. Kur'-an'da Allah'ın ilahlığı üzerinde durulur. Kur'an'a göre ancak, herşeyi yaratan, insanları din gününde toplayacak olan, öldüren ve dirilten, kendisine dayanılan, güvenilen, yalvarılan, sığınılan, herşeyi bilen, kendisi için zaman ve mekan gibi hiçbir sınır olmayan, varlıkların eksikliklerinden bütünüyle uzak bulunan ilah olabilir. Bütün bunlara gücü yeten ilahtır ve böyle bir ilah birden fazla olamaz.

İman-Mümin: Nefsin sukûnet ve huzura ulaşması, korkudan kurtulmasıdır. İman, başkalarına güven vermek, güven içinde olmak; mümin de, hem inandığı gücün sağladığı güvenin içinde hem de kendisi başkalarına güven veren demektir. Kur'an, peygamberi emin, insanı da "emanet"i yüklenen olarak tanımlıyor. İmanda önemli olan nokta insanı aşan bir realiteye bağlanma keyfiyetidir. Bu da, her zaman bir şeyin benimsenmesi, bir başka şeyin inkarı olacaktır. Bu bakımdan inkar da bir imandır. Mümin, hem Allah'ın hem de insanın sıfatıdır. Temelde Allah'ın müminliği güven verici, güven kaynağı olmayı; insanın müminliği de yukarı kutuptaki mümine güvenmeyi ifade eder. Ancak, her iki kutuptaki mümin, Allah ve insan, aynı zamanda hem güvenen hem de güvenilen olmalıdır. İman bu karşılıklı güvenin işleyişidir. İmanın bütün sırrı, gaybde olanı tasdik ve kabuldür. Kur'an, İman-salih amel ayrılmazlığını sürekli vurgular ve inanılması gerekenler olarak Allah'ı, ahireti, rasulleri, melekleri ve kitapları sayar.

Islah, Muslih, Salih: İslah, fesadın karşıtıdır. Doğru oldu, sağlam oldu, düzeldi, fesat kendinden gitti anlamlarına gelir. Salih ise, doğru yolda bulunan, fasit olmayan, görevlerini yerine getiren demek- Kur'an'da doğru olan ameller için de sık sık kullanılmaktadır. Salah ise, doğruluk, uygunluk, fesadın sona ermesi, düşmanlığa son verme, barış anlamlarındadır. Islah, fesadı gidermek, dü-

zeltmek, ıslah etmek; muslih ise düzelten, fesadı gideren, hayırlı ve yararlı işlerde bulunan, sulhü sağlayandır. Islah, Kur'an'da özellikle fısk, nifak ve küfürden sonra tevbeyi, imanı ve takvayı izleyerek düzeltmek, doğrultmak, ıslah etmek anlamlarında kullanılmaktadır. Kur'an'a göre salih olmak, iyi, yararlı, aklen ve naklen hayırlı olmak, iyi işlerde bulunmak, hem kalp hem de beden yönünden fesat içinde olmamak; Islah ise, gerek kendisindeki iman ve amel yönündeki fesadı, kalbî bedenî ve malî fesadı gidermek, gerekse yeryüzünde ve denizlerdeki fesadı gidermeye çalışmaktır. Bireyde, toplumda ve nihayet yeryüzünde islamı, barış ve esenliği gerçekleştirmeyi ifade eder.

Allah, insanlardan iman ve salih amel istemektedir. Amelin salih olması ise önce imana dayanması sonra da Allah'ın çizdiği sınırlar içinde olmasıdır.

İslam, Selam: Mutluluk, esenlik, güven. Esenlik dileği. Her türlü kusur ve noksanlıktan uzak olma. Darüs-selam: Cennet yurdu, Es-Selam: Her türlü arıza ve noksanlıktan uzak olan, kullarını bütün tehlikelerden koruyan, selamete çıkaran, cennetliklere selam eden Allah. Ruhsal ve bedensel olarak günahın her çeşidinden uzak ve güvende olmayı ve gönül huzurunu ifade eder.

İslam ise Allah'a teslim olmaktır. İslam'ın üç anlamı vardır: 1) Evrendeki bütün şuurlu varlıkların içinde bulundukları düzen, yani fıtrat. Yaratılmışın yaratanına teslim oluşu. 2) İlk peygamberden son peygambere kadar bütün rasullerin tebliğ ettikleri yaratılış (fıtrat) dininin genel adı. 3) Kur'an'da ortaya konan, Muhammed tarafından tebliğ edilen son din.

İsraf-Müsrif: İnsan fiillerinde sınırı aşma, aşırılık, dengesiz harcama. İsrafa sapana müsrif denir. Kur'an, haddi aşma, aşırılığa gitmenin her türünü insanın mutluluğunu zedeleyen olumsuz bir gelişme olarak görür. Allah'ın rahmetinden ümit kesmek de buna dahildir. İnsanın yapısında yer alan hiçbir şey kötü ve iğrenç değildir. Kur'an'ın iğrenç bulduğu, bu unsurların kötü kullanımıdır. İsraf, Kur'an ahlakının özündeki denge prensibini bozmaktadır. Çünkü birimizin gereğinden çok harcaması, diğerimizin gereğinden az harcamasını gerektirecektir.

İsraf her eylem ve harekette sınırı aşmak, gerek nicelik gerek nitelik olarak vasat olanı geçmektir. Kur'an, zulmü, şirki, eşcinselliği, küfrü, kısaca her eylemdeki aşırılığı israf olarak görmektedir.

İstikbar, Müstekbir: Kibir kökünden türemiş olup kendini büyük ve ulaşılmaz görmek, böbürlenmek anlamlarına gelir. İnsanların kendilerini Allah'dan ve başkalarından müstağni görme, başkaları-

nı küçümseme hallerine kibr, bu şekildeki davranışlarına tekebbür, büyüklük isteğinde olma, bu istekle yeryüzünde fesat çıkarma, başkalarının üzerinde rableşme ve kendilerinde kibr içinde büyüklük vehmetme durumlarına istikbar, bu kişilere de müstekbir denir.
İstikbar, istizafın karşıtı olarak kullanılır. Mustazaflar, müstekbirlerin tasallut ve zulmüne maruz kalırlar. İstikbar büyüklük kuruntusudur, bir hastalıktır. İstikbarın ilk temsilcisi olan İblis'in secde etmeyişinin sebebinin de büyüklük kuruntusu olduğu ifade ediliyor. Peygamberlerin savaştıkları kötülüklerin başında istikbar gelir ve Allah da müstekbirleri sevmez. İstikbar, mütreflerin yani servetle şımaran kodamanlar zümresi (mele)nin hastalıklarından biridir. Bu illetin mahvettiği azgınlar arasında Karun, Firavun ve Haman bulunmaktadır.

İstiva: Eşit ve denk olmak. Düz olmak, düzgün olmak. Arş için kullanıldığında Allah'ın bütün varlıkları ve kainatı her an hüküm ve tasarrufunda bulundurmasıdır. Kur'-an'da kast etme ve yönelme, oturma, yerleşme, binme, güç-kuvvet, benzeşme, benzerlik, yücelik, büyüklük, ihtişam anlamlarında kullanılmaktadır.

İstizaf-Mustaz'af: Za'f kökünden gelir. Beden, ruh veya statüde güçsüzlük demektir. İstiza'f, güçsüz zayıf ve küçük görerek ezmek, horlamak ve sömürmek demektir. Karşıtı istikbardır. Kur'an hayat ve oluşun insanlık sahnesindeki görünümünü, özellikle peygamberlerin temsil ettikleri iman ve ışıkla onların karşısına dikilen inkar ve karanlığın mücadelelerini istiza'f-istikbar çatışması olarak göstermektedir. Kur'an'da bu terim her ne şekilde olursa olsun (dini-ikisadi-siyasi-sosyal) ezilen, horlanan ve küçük görülen kişiler ve topluluklar için kullanılır. Kur'an mustaza'flara yardımı insanın iman ve şeref borcu olarak görür.

Kahin: Bir çeşit zan ile gaipten haber verene kahin denir. Geçmişe dair olursa kahin, geleceği dair olursa arraf denildiği de söylenir. Kehanette meşhur olan, cinden yardım dilemedir.

Kahr-Kahhar: Üstün gelmek, yenmek, zorla istediğini yapmak. Hakir görmek. Herşeye güç yetiren kadir, herşeyin üstünde kahir Allah. En üstün, üstünlüğünde sınır olmayan, yarattıkları üzerinde kahredici mutlak güç sahibi.

Kalp: Bir şeyi bir yönden öteki yöne çevirmek. Kalbin insanın gönlüne ad olması, gönlün çok süratle değişmesinden ve halden hale geçmeye yatkın bir yapıya sahip bulunmasındandır. Kalple ruh, ilim, cesaret ve benzeri kavramların kastedildiği bir mana amaçlanır. Kalp, et parçası olan yürekle irtibatlandırdığımız ilahi ve ruhanî sırdır ki, insanın esas anlamı budur. Kur'an ve hadiste adı ge-

çen kalp de budur. Kur'an, kalbi insanın gerçek benliği, ölümsüz hakikati ve ölümsüzü yakalayan farkediş, eriş ve seziş kudreti olarak tanıtıyor. Kur'an'ı gereği gibi anlamak için kalbin kilitli (dolu) olmaması gerekiyor.

Kelime-Kelimât: Algılanan etki, yara. Meramın ifadesine yeten düzenli söz. Kelamcılara göre, kelam ancak faydalı ve düzenli cümledir, kavl'den daha özeldir. Çünkü kavl ayrı ayrı sözler halinde olur. Kelime ise tek bir lafızdır. Kelam, kelimelerden oluşur. Kelime anlam ifade eden düzenli sözdür. Ama sözün mutlaka ağızdan çıkması şart değildir. Bu anlamda, yürümek de taş da bir kelimedir, Kur'-an surelerinin başlarındaki "elif, lam, mim" harfleri de. Nasıl ağızdan çıkan veya kitaba yazılı sözün aslı, harfleri veya ifade şekilleri değil gerideki anlamlarıysa; ses, harf ve kitaplardaki kelimeler de aslı bize gösteren şekillerdir. Aynı şekilde evrendeki her varlık, olay ve olgu Allah'ın bir kelimesidir. Allah'ın bilgisindeki ezeli mahiyetlerinin görünür şekil veya biçimleridir. Ayrıca 3/39'da tevhid veya İsa, 6/15'de nimet, 9/40'da küfür-islam, 10/19'da Allah'ın hükmü, iman ve İslam anlamlarında kullanılmıştır.

Kerim: Cömert, iyi ve ahlaklı olmak, af, bağış, ihsan, bol nimet, büyük şeref, üstünlük, yücelik. Kerem insan için kullanıldığında övgüye layık ahlak ve davranışlara, özelliklere sahip olan kişi. Kerim, çok üstün, çok yüce, şerefli. Kiram: Allah katında üstün ve şerefli kimseler. Kerem sıfatı Allah için kullanıldığında O'nun ihsanıyla beliren lütufların ismidir.

Kıyam, Kayyum: Kalkmak, ayakta durmak, düzelmek, terazinin dili ortaya gelmek, devam ve sebat etmek, yönetimi üzerine almak, ikamet etmek, yerine getirmek, hakkını vererek yapmak, doğrultmak, düzeltmek demektir. Kayyum, her şeyi tutan, koruyan, ayakta tutandır. Allah'ın isimlerinden biri olan Kayyum, kıyamet gününün yöneticisi, önünde varlıkların kıyam ettiği kudret, her türlü fiil ve tasarrufu elinde tutan yaratıcı demektir. Omuzlarındaki sorumluluğun farkında olmayan, çevresinde olup bitenlere, işlenen cinayetlere, akıtılan kanlara seyirci kalan ve tam bir uykunun içine dalan insanlara kalk ve kıyam et der, İslam. Günde beş kez namazlarıyla kıyam eden insanların evrensel bir kıyam için toplanıp harekete geçtikleri yer Kabe'dir.

Kıyamet ise, yaşadığımız dünyanın ve onun bünyesinde yer aldığı evrenin parçalanıp dağılması ve bütün şuurlu varlıkların hesap vermek üzere Yaratıcı'nın huzurunda mahiyetini bilemeyeceğimiz bir biçimde kıyam etmesidir.

Kuds, Kuddüs: Temiz olmak. Takdis: Allah için kalbini temizlemek, Allah'ı tazim ve tekbir etmek. Allah'ı yakışmayan sıfatlardan uzak

bilmek. Kuddûs: Çok kutsal, her türlü noksanlıktan uzak, her vasfında mükemmel, anlatıma, tasvire ve sınırlandırmaya sığmaz, hiçbir leke kabul etmez, tertemiz Allah.

Küfür, Kafir, Keffaret: Küfr örtmek anlamındadır. Kişileri örtüp gizlediği için geceye, tohumu toprakta gizledikleri için çiftçilere, yıldızları örtüp gizlediği için güneşe, güneşi örttükleri için bulutlara eski Arapçada kafir denirdi. Kur'an ziraatçiler anlamındaki küffar için de kafir kelimesini kullanır.

Kur'an'da küfürden türeyen tüm kelimelerde bu örtme anlamı vardır. Günahı örtüp kapatan şey ve davranış anlamında keffaret ve günahı kapatmak anlamında da tekfir kullanılır. Küfre sapana kafir denir. Kafir müminin, küfür de imanın zıddıdır. Kafir gerçeği örten, nimeti saklayıp inkâr eden kişi demektir. Küfür, şirk de dahil tüm sapıklıkları kuşatan genel bir çerçevedir. Küfür için iman edilecek şeylerin hiçbirine inanmamak şart değildir. Bir kısmına inanmamak da küfürdür. Küfrün esası realiteyi çarpıtmaktır. Bu kavramın içine girecek herşey küfürdür. Kur'an küfrün her türünde nankörlükle yalanlamanın beraber bulunduğuna dikkat çeker.

Mahrum: Gerçekte ihtiyaç sahibi olduğu halde, istemekten ve ihtiyacını başkalarına hissettirmekten utandığı için sadakadan bile mahrum kalan kimse.

Maruf: İrfan, derinden derine düşünerek bir şeyi idrak etmektir. Herhangi bir şeyi görünüşüne ve özelliklerine bakarak duyularla kavramak, eserine bakarak tefekkür ve akıl yorarak bir şeyi idrak etmek, nihayetine ulaşmak demektir. Marifet, Allah'ı eserleri ve ayetleriyle tanımak demektir. Maruf ise işaretleriyle tanınan demektir. Güzelliği akıl ve din aracılığıyla bilinip belirtilen her fiil. Maruf, selim kalbin ve şeriatın, güzelliğine hükmettiği Kitab'a uygun düşen şey demektir. İnsanlar arasında maruf olan şeyler işlene işlene bir gelenek halini alır ki buna da örf denir. Örf adetten ayrıdır ve mutlaka Kitaba uygundur. Adet ise güzel veya çirkinliği bilinmeden, insanların işleye işleye gelenek haline getirdikleri şeydir.

Örf, Kur'an tarafından bir hukuk ve yükümlülük kaynağı olarak gösterilmiştir. Maruf, değişken bir kavramdır. Onun muhtevasını ve önümüzdeki olay ve problemlerdeki net boyutunu biz tayin ederiz. Maruf'un değişmezleri vahy tarafından verilir. Ancak detay ve alt ayrımlar akla, zamanın gelişimine bırakılır.

Mizan: Vezn, terazi ile ölçmek olduğundan mizan, hem ölçü anlamına hem de ölçme aleti olan terazi anlamına gelir. Bu anlam nedeniyle mizanda denge manası ön plandadır. Vezn, bir denkleştir-

meyi ifade ettiğinden adalete ve adaletin ölçüsü olan şeriata da mizan denir. Aynı zamanda eşya arasındaki ve bütün kainattaki genel dengeyi de ifade eder. Dolayısıyla insanın davranışları da hesap gününde Allah'ın koyduğu mizana göre değerlendirilip sonuçlandırılacaktır.

Mudga: Embriyonun gelişme aşamalarından biri. Bireysel hayata, bir ruha sahip olmadan önceki durum.

Muheymin: "Bir şeyi üzerinden seyretti, kontrol etti" anlamında Heymene kökünden türetilmiştir. 5/48'de ilk kutsal kitaplardaki tahrifatı ve gerçeği ortaya koyan kararı vermede Kur'an'ın hakemliğini ifade etmek için kullanılmıştır.

Muhkem, Müteşabih: Muhkem, lafız ve anlam yönünden kuşkuya ve tartışmaya yer bırakmayan söz diye tanımlanabilir.

Şibh ve şebeh kökünden türeyen benzerlik ve benzeme anlamına gelen müteşabih terim olarak, muhatabın o an göremediği, duyamadığı, hissedemediği ve bilgisiz olduğu bir konuda bildikleri ve gördükleriyle karşılaştırma ve benzetmeler yaparak konuyu açıklama tekniğidir. Arapça'da iki şeyin birbirine benzemesine teşabüh, bu iki şeyden her birine de müteşabih denmektedir. Teşabühte birbirine benzeyen iki tarafın ortak yanları vardır ama aynı değildirler. Müteşabihler sembol, mecaz ve temsillerle anlatılan konulardır. Kur'an'-da Cennet-cehennem, ceza-mükafat... gibi ikili unsurlar dünyadaki acı ve mutluluklara benzetilerek anlatılıyor. 2/25'teki temsilde cennet nimetleri için "bu daha önce rızıklandığımız şeydir" deniyor. Halbuki cennet cehennem acı ve mutluluğunun asli hakikatini Allah'tan başkası bilemez. (Secde 17).

Allah Kur'an'ı da "benzer-uyumlu, tekrarlardan-ikililerden oluşan bir kitap" (Zümer 23) olarak niteliyor.

Mülk, Melik: Malik ve sahip olmak. Hem bir şeye sahip olmayı hem de kuvvetli olmayı çağrıştırır. Mülk, üzerinde sahip ve tasarrufta bulunulan şeyi ifade ettiği gibi, tasarrufta bulunmayı da ifade eder. Melik ya da malik olma, malik olunan şey üzerinde istenildiği biçimde tasarrufta bulunmayı gerektirir. Bu anlamda mutlak melik, ancak Allah'tır. Kur'an'da mülkün yalnızca Allah'a ait olduğu defalarca tekrarlanmaktadır. Bütün kainat Allah'ın mülküdür ve Allah mülkünde dilediği gibi tasarrufta bulunur. Allah, mülkü dilediğine verir, dilediğinden alır. Yeryüzünde insanlar üzerindeki tasarrufu, yani meliklik, yöneticilik anlamındaki mülkü rasullerine vermiştir. Yine yeryüzünde halife olan insana da mülkü üzerinde izafi bir meliklik yetkisi tanımıştır.

Mütekebbir: Çok büyük, her konuda büyüklüğünü gösteren, ululuk, kibriya, azamet kendine mahsus, kendi hakkı olan demektir. Allah'ın sıfatı olarak kullanılır. Kibirlenmek, büyüklenmek yaratılmışların hakkı olmadığından yaratıklar hakkında kullanmak çirkindir.

Nefs: Eski Araplarda nefs, kan anlamındaydı. Akan kana insanın nefsi derlerdi. Doğum sonrası kan sızdıran kadına nüfesa, bu işe de nifas denmesinin sebebi budur. Kur'an'da nefs, ruh, benlik, kişilik, öz, asıl anlamlarında kullanılmıştır. İnsan benliği anlamındaki nefs hem çirkin hem de güzel sıfatların taşıyıcısı olabilir. Benlik, yüzünü ölümsüze ve güzele çevirdiğinde ruh; ölümlüye ve kötüye çevirdiğinde nefs adını alır.

Nesh: Yok etmek, gidermek, değiştirmek. Günlük konuşmada güneş gölgeyi giderdi. "İhtiyarlık gençliği giderdi" denir.

Nesh'in tanımı, "Biz bir benzerini veya daha iyisini getirmeden bir ayeti neshetmez veya unutturmayız" (2/106) ayetine dayanmaktadır. "Bir nass'ın hükmünü sonra gelen bir nassla kaldırmaktır" şeklinde tanımlanmıştır. Fakat bu, yukarıdaki ayetteki ayet kelimesinin yanlış olarak Kur'an'ın bir parçası olan ayet şeklinde anlaşılması sonucunda oluşmuş bir anlayıştır. Ayet kelimesi, işaret anlamında anlaşılmış olsa bu şekilde bir anlayışa gidilmeyecekti. Ayrıca peygamberden neshedilmiş bir ayeti içeren veya neshi destekleyen sahih bir rivayetin gelmemiş olması da şaşırtıcıdır. Sözde kalan bu nesh teorisi iyice araştırıldığında temelinde o dönem yorumcularının Kur'an pasajlarını birbiriyle uzlaştırmadaki başarısızlıklarının yattığını görebiliriz. Konunun savunulmasının zorluklarından biri de neshedildiği iddia edilen ayetlerden herhangi biri üzerinde nesh taraftarlarınca ittifak edilmemesi ve sağlam veriler bulunmamasıdır. Kaç Kur'an ayetinin nesh edildiği konusu bir yana, neshedilen ayetin metninin mi yoksa hükmünün mü nesh edildiğinde bile bir ittifak yoktur. Söz konusu 2/106 ayetinde geçen ayet, işarettir. Yani bağlam içinde bu kelime geçmiş Yahudi ve Hıristiyanların durumunu ifade eder. Kısacası nesh, ilk ilahi mesajlarla ilgilidir. Tevrat ve İncil'i Kur'an'ın neshi ile ilgilidir. Kur'an'ın kendisi veya bir parçası ile ilişkisi yoktur.

Nifak, Münafık: Nefak, işlek yola, yer altında bir ucundan girilip öbür ucundan çıkılan yere denir. Nifak, bir kapıdan girip öbüründen çıkmak demektir. Nifakın esası, kalben ve gizliden gizliye inanmaz iken, dil ile iman ikrarında bulunmaktır. Fıskın temel niteliklerinden biri olan amel-söz uyuşmazlığı nifakın anlamındaki en temel öğedir. Münafık kendisine mümin görüntüsü veren fa-

kat nefsi buna karşı olan kişidir. Küfr ile nifak arasında pek çok ortak yan vardır ve Kur'an bu ikisi arasında hiçbir esaslı ayrım yapmaz. Aynı zamanda küfr ile iman veya müminlerle kafirler arasında sürekli gidip gelen, tereddüt geçiren kimselere de münafık denir.

Nutfe: Kur'an'da bazen hakir su, bazen atılan su, bazen de meni kaydı ile geçmektedir. Meni kelimesinin manasında nutfe bulunmakla beraber nutfeyi içeren su manası da vardır. Nutfenin üç çeşidi vardır:

1. Erkek Nutfe: Bunlar menide ve erkeklik bezinin (husye) salgısında mevcut olan hayvancıklardır (sperm).

2. Dişi Nutfe: Bu da yumurtalıkların ayda bir üretip saldığı yumurtadır.

3. Karışık Nutfe: (Nutfetun-Emşac) Döllenmiş yumurta demektir.

Rab-Rabbani: Asıl anlamı terbiyedir. Islah etmek, üzerinde tasarrufta bulunmak, kemale erdirmek, efendisi olmak, kefil olmak, sorumluluğunu yüklenmek, toplamak-yığmak, başkanlık yapmak, sahip ve malik olmak gibi anlamlara gelir.

Rab kelimesi diğer dillerde tek bir terimle ifade edilmesi kolay olmayan bir anlamlar bütününü kapsar. Bütün herşeyin sahipliğini isteme düşüncesini de içerir. Sonuç olarak her şeyin en başından en sonuna kadar korunup gözetilmesini ifade ettiği kadar, her şeyin üzerinde otorite olmayı da ifade eder. Böylece ailenin reisi (rab'ed-dâr) evin yöneticisi olarak isimlendirilir. Çünkü o evde otorite odur ve evin devamlılığı için gereklidir. Aynı şekilde evin hanımı da (rabbat ed-dâr) olarak isimlendirilir. Kur'an'da marife olarak (er-rab) tümüyle Allah'ı tanıtmak için kullanılmıştır.

Rabb-el alemin tamlamasındaki alemin (dünyalar) kelimesi fiziksel ve ruhsal duyuların her ikisi için de var olan bütün kategorileri ifade eder.

Reşid, Rüşd: Rüşd, reşad'dan daha geneldir ve tamlık, doğruluk, sapkınlıktan uzak olmadır. Her türlü doğruluk için kullanılabilir. Reşad, rüşde belli bir şekilde ulaşmayı ifade eder. Reşid ve raşid, rüşd halinde olan demektir. Mürşid, insanları rüşd yoluna götüren demektir. Kur'an'a göre mürşid Allah'tır.

Salât: İlgilenmek, yönelmek, hoş tutmak, hoşnut etmek. Salat Allah'a yönelme; O'nu razı etmeye hoş tutmaya çalışmaktır. Salat ayrıca, dua, hamd ve tekbirdir. Allah'ın müminlere salatı, günahların affı ve cehennemden kurtarma, meleklerin salatı müminler için bağışlanma dileği, müminlerin Rasul için salatı ise duadır. Sa-

latta secde, rükû, kunut, kıraat, tilavet, zikr, tesbih, hamd, tekbir, dua... gibi hemen bütün ibadet biçimleri vardır. Bu nedenle Kur'an salât'ın üzerinde çok durmaktadır. Çünkü o ikame edildiğinde kişiyi münkerden ve fahşadan koruyup takvaya götürür. Sonuç olarak kulun Allah'a gönülden bağlılığını gösteren tüm eylemler bu adla anılmaktadır.

Namaz anlamıyla salat, evrensel dua faaliyetinin İslam toplumunun fertlerine bir görev olarak yüklenen kısmını bildirir. Bu anlamda salât, Kur'an'da emredilmiş, şekli ve boyutları ise vahyin tebliğcisi ve ilk yorumcusu Rasul tarafından uygulamalı olarak gösterilmiştir.

Salât, aslı duadan ibaret olan ibadetin özel bir şeklidir ve bütün dinlerde yer alan ibadetin bir görünümüdür. İnsanın kendinden üstün bir gücün huzurunda doğal olarak ilgisini, bağlılığını ifade edebileceği tutum ve davranışları (şekil + muhteva) içerir. Kur'an her ümmetin hatta yeryüzündeki bütün varlıkların bir salatı ve tesbihi olduğunu bildirmektedir. Sonuçta namaz, evrendeki tesbin faaliyetine şuurlu bir katılım, kulun Allah'la aracısız iletişimidir.

Samed: İhtiyaçların karşılanıp görülmesinde yalnızca kendisine başvurulan, tek merci ve sığınak; sonu, zevali olmayan; yüceler yücesi, hiç boşluğu olmayan, hiçbir şekilde kendisine nüfuz edilemeyen Allah.

Secde: Boyun bükme, eğilme. Bu haliyle secde; insan, hayvan ve cansızların tümünü kuşatan bir faaliyettir. İki görünüm arzeder; birincisi insan dışındaki varlıkların zorunlu olarak yaptıkları secdedir. İkincisi ise özgür iradeyle yerine getirilen secde olup yalnız insana mahsustur. Kur'an'da secdenin Yaratan-yaratılan arası hür diyaloğu kurma ve yaşatma vasfına sık sık değinilir. Allah'ın melekleri Adem için secdeye çağırması ve Yusuf'un onbir yıldız, güneş ve ayı kendisi için secde ederken görmesi bu diyalog çerçevesinde anlaşılmalıdır.

Secdenin ayrıca selam, ihtiram ve saygıyla eğilme anlamı da vardır.

Sefih: Bedende hafiflik. İnce ve gevşek dokunmuş elbise. Hafiflik, eksiklik, gevşeklik anlamlarında Kur'an'da kavramlaşarak her türlü işte aklın hafifliği, düşüncesizlik, önem vermeme, akıl ve din eksikliği, akla ve dine aykırı hareketlerde bulunma anlamlarında da kullanılmıştır. Münafıklar kendilerini çok akıllı görerek müminleri sefihlikle itham ettiklerinde, Kur'an gerçek sefihliğin İslam'ı kabul etmemek olduğunu vurgular. Gerek ömürlerini gerekse mallarını gerektiği yerde kullanamayanlar, temyiz gücüne sahip olmayanlar (eğriyi doğrudan ayıramayanlar), sefihtirler.

Sihir, Sihirbaz: Boğanın bir yanı olan "sehar'dan türetilmiştir. Aldatma, kandırma, illüzyon, şarlatanlık, düzmece gibi bir çok anlamı vardır:
a) Aldatma ve hakikati bulunmayan şeyler "sihir" dir. Müneccimlerin yalanla kulakları çelmesi ve el çabukluğuyla yapılan numaralar gibi.
b) Bir tür yaklaşımla şeytanın yardımını çekmeye çalışmak.
c) Eşyanın şeklini değiştirebileceğini iddia edene verilen isimdir. Bunun gerçeklikle bir ilgisi yoktur.
İnsanı "büyülediği" için güzelliğe de sihir denmiştir. Bazen de fiildeki dikkat ve özen için kullanılır. Ayrıca büyüden etkilenme ve büyülenme gibi anlamları vardır. Gecenin sonunda aydınlıkla karanlığın karıştığı ana seher, o zaman yenen yemeğe de sahur denilmiştir.

Soy (zürriyet): Soy, nesil, çocuklar bir neslin devamı. Kur'an'da bir birinin soyundan gelenler kavramı, yalnızca peygamberlerin biyolojik neslini değil, aynı zamanda birbirlerinin arasında ruhsal ilişkiler, tek bir akideye ve ortak temel doğrulara bağlılık bulunan kişileri ifade için kullanılmıştır. Kur'an'da anlatılan peygamberlerin bir çoğunun arasında soy bağı bulunduğu görülür.

Sünnet: Yol, tavır, tarz, metot, karakter, adet, takip edilmesi adet olan yol, yaşama biçimi anlamındadır. Ayrıca Rasûl'ün söz, fiil ve takrirlerine de sünnet denilmektedir. Allah'ın sünneti, tavrı, tarzı anlamındadır. Tabiat kanunları, varlık ve oluşun prensipleri hep sünnetullah cümlesindendir. İnsan için yaşayış tarzı ne ise Yaratıcı Kudret için sünnetullah odur. Allah'ın sünnetinde değişme ve bozulma-sapma yoktur.

Şahit, Şehadet, Şehade: Tanıklık etmek, hazır olmak, huzurda bulunmak, örnek olmak. Bir olayı görmek, bir şeye ulaşmak, huzuruna varmak, iç ve dış duyularla herhangi bir şeyi kapsamına almak, bu fiilinanlam sahası içindedir. Müşahede, iyice gözlemek, hisleriyle vakıf olmak, yakinen ulaşmak anlamındadır. Şehadet ise müşahadeyle hazır olma, nefiste gerek hazır olarak, tüm duyularıyla vakıf olarak, gerekse meydana gelmek suretiyle karar kılan bilgi ve bu bilgiyle şahitliğini ikrar etme, açığa vurmadır. Gaybın zıddı olan şehade ise, insanın duyularıyla kavradığı, hazır olduğu alemdir.
Şehadet, ilimle, yaşayışla, adaletle hakk'a şahitlik olduğundan, bunun bir göstergesi olarak Allah yolunda cihadla canını vermek de şehitlik ve bu şekilde canlarını feda edenlere de bu örnek davranışlarından dolayı şehit denmiştir. Fakat şehit olmak için mutlaka savaşta ölmek gerekmez. Şehadetin özü kesin bil-

gi, adalet, takva ve yaşayışla Hakk'a şahit olmak olduğundan Allah yolunda savaşta öldürülmek, bu şehadetin bir yansıması veya özelliklerinden-unsurlarından biridir.

Şehvet: Şiddetli arzu, arzulanan şey için atılmak. Şehvet, en mükemmel unsurlarla en yıkıcı belaları bünyesinde taşıyan esrarlı bir keyfiyettir. İsabetli ve yalancı şehvet diye ayrıma tabi tutulmuştur. Beden için zarurî olan şeylere duyduğumuz arzuya isabetli şehvet, beden için lüzümsuz olan şeylere yönelen arzuya da yalancı şehvet denmektedir. Kur'an'da şehvet kelimesiyle yerilen arzular, insanı azdıran, kontrolden çıkmış yönelimler kastedilmektedir. İhtiyaçların maruf üzere tatmini dünyadaki beşeri yaşantının gereğidir ve kınanmamıştır.

Şiar, Şeair: Şiar alamet, belirti anlamındadır. Savaşta iki tarafın tanışmasını sağlayan işarete de parola (şiar) denir. Şeair bazen ibadetin kendisine bazen de yerine denir. Ezan, cemaatle namaz, cuma ve bayram namazları ve hac dinin alametlerindendir. Aynı şekilde camiler, minareler, hacdaki ibadet ve özel yerler -ki safa ve merve de bunlardandır- de alametlerdendir.

Şirk, Müşrik: Ortak olmak, ortaklık. Mülk ve saltanatta ortaklık. İki veya daha çok kimsenin maddi ve manevi alandaki ortaklıklarına şirket veya müşareket denir. Ortak tanımak, ortak koşmak. Müşrik, ortak koşan. Allah'a zatında veya tasarrufunda ortak tanımaktır. Uluhiyetin özelliklerinden birini bir başkasına tanımaktır. Bu açık ve bilinçli olursa açık şirk, örtülü ve şuursuzca olursa gizli şirk adını alır. Büyük şirk Allah'ın ortağı olduğunu iddia etmektir ki bu inkarın ve küfrün en büyüğüdür. Küçük şirk ise bazı iş ve fiilleri icra ederken Allah dışında kişilerin rızasını da hesaba katmaktır. Riyakarlık ve münafıklık bu cümledendir. Kur'an'a göre şirk en büyük zulümdür ve Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz.

Takva, Muttaki: Veka kökünden gelir. Korundu, kendini zararlı ve eziyet veren şeylerden sakındı demektir. Takva, korktuğu şeyle kendisi arasına bir engel koymak, nefsi korktuğu şeyden korumaktır. Takva, fücurun zıddı olarak bir örtü, bir elbisedir. Takva öncelikle korunma anlamına geldiğinden, korunmaya zarar verecek şeylerden korkmak ve çekinmek de bu kavramın içine girmiştir. Kişi önce kendinde geleceği, yaptıkları ve azap konusunda bir korku duyar, bu korku onu bir yerlere sığınmaya zorlar; bu takvanın ilk mertebesidir. İlk aşamada Tevhid'e sarılma, şirkten uzaklaşma, ikinci derecede ise Allah'tan sakınarak farzları yerine getirme, üçüncü derecede ise kalbini Allah'tan başka herşeyden uzak tutma, bütün varlığıyla Allah'a yönelme, Kur'an'ın ön-

gördüğü gerçek ittikanın gereğidir. Kur'an'da övülen muttaki de bu vasıfları taşıyan kimsedir.

Teref, Mütref: Mal ve servetle şımarıp azmak demektir. Kur'an, ekonominin başarısının ve zaferin temelinde emek ve gayreti görmektedir. Teref ise emeği kapitale boğdurmaktadır. Kur'ana göre insan hayatını kaosa sokan ve toplumu dejenere eden en büyük zulümlerden biri de refahtan kaynaklanan azmadır. Kur'an, toplumların ve medeniyetlerin yükseliş devirlerinde terefin değil, gayret ve emeğin egemen olduğunu, çöküş devirlerinde ise terefin hakim duruma geçtiğini söylüyor. Bu dönemlerde mütrefler kendilerine düşen görevleri savsaklamanın yanında, yönetime geçmekle çöküşü hızlandırırlar. Teref'in tahribi en çok yönetici önder kadroyu (mele) rahatsız eder. Terefe yenik düşenlerin belirgin özellikleri, geçici ve iğreti zevklere düşkünlük, ahireti inkar, zulüm ve baskı, rasulleri inkar, gelenekleri tabulaştırmadır. Mütref, kolay ve rahat bir yaşamın oluşturduğu küstah, terbiyesiz kişiliği tanımlar. O, bolluk, serbestlik içinde yaşayan, hayatın zevklerine kapılmış kişidir.

Tesbih: Temizleme, arındırma, yüceltme; Allah'ı kendisine layık olmayan şüphelerden gerek inanç gerek söz ve gerekse kalben uzak bilmektir. Takdis de böyledir. Bunlar esasen uzağa gitmek ve uzatmak kökünden alınmıştır. Özü şanına layık olmayan niteleme ve şüphelerden Allah'ı uzak bilmektir.

Te'vil: Evl kökü aslına dönmek manasına gelir. Tevil de bir şeyi ilmi açıdan veya fiili açıdan gerçekten kendisinden kasdolunan maksada geri götürmektir. Sonuç, varacağı nokta, döneceği durum. Bir şeyin içsel, gerçek veya son anlamı, sonucu. Sonradan bir şeyin yorumu anlamı meşhur olmuştur.

12/6 daki tevil ül-ehadis'in Yusuf'un geleceğe dair rüyaları yorumlamasına işaret ettiği iddia edilmiştir. Fakat Razi 'ehadis' ifadesini olay anlamıyla açıklar. Bu, rüya şeklindeki yorumdan daha ikna edicidir. Ayrıca tevil kelimesinden önce (min) harfi cerinin kullanılması bir şeyin mutlak bilgisinin veya olayın hangi anlama geldiğinin bilgisinin yalnız, Allah'a mahsus olduğunu gösterir. Bu durumda Yusuf'un olayların yorumuna ilişkin bilgiyi Allah katından aldığı sonucuna varabiliriz.

Tuğyan, Tağut: Tuğyan, isyan ve günahta sınır tanımayacak ölçüde ileri gitmek, azmak, haddi aşmaktır. Suyun köpürüp yatağından taşmasına da tuğyan denir. Tuğyan, insan egosunun kendini ilahlaştırması, her şeyin ve herkesin üstünde görmesi halinde tecelli ettiğinde doruk noktadadır. Tuğyanın tipik temsilcisi de Firavun'dur. Tağut ise, tuğyanı yaşayan ve yaşatan kişi ve kudret anlamında kullanılır.

4/51'de ruhsuz put demek olan cibt'e karşılık, ruh ve şuur sahibi put, ilahlaştırılmış, putlaştırılmış insan anlamında kullanılmıştır. Tağut, azgın, sınır tanımaz, Allah yerine kendisine tapılan, zulüm, cebir ve şiddet kullanan Firavun ruhlu, şeytan yaratılışlı varlık olarak anlamlandırılmaktadır. Hayırdan alıkoyan, hayra engel olan tüm kişi ve güçlere de tağut denmektedir. Tağutun görüneni ve görünmeyeni de vardır. Tağut her devirde, Firavun ruhlu kişilerle onların yardakçılarının genel adıdır. Şeytan kuvvet ve idealinin fiziki güç ve birimler haline gelmesini, aksiyona dönüşmesini gerçekleştiren insani öğedir.

Ümmi: Ümm, Anne kökünden gelen bir kelime olup anasından doğduğu üzere ilk yaradılış saflığında kalmış, kültürel kirliliğe maruz kalmamış kimse.

Ümmi Kur'an'da iki yerde tekil dört yerde çoğul olarak geçmektedir. 2/78, 3/2,75, 7/157-158, 62/2.

Allah elçisi için Kur'an'ın kullanımında vahyi bilgiye muhatap olmamış, herhangi bir kutsal kitap okumamış olmak. Kur'an'da son nebinin ümmiliğinden söz edildiği gibi çekirdek neslin ümmiliğinden de söz edilmektedir.

Veli, Velayet: Mekan, zaman, din, inanç ve nisbette yakınlık anlamındadır. Yönetmek, dost ve müttefik olmak. Velayet ekonomik, siyasi, askeri işbirliği. Zamanla yardım işini üstlenme, destek verme anlamlarını kazanmıştır. Aynı kökten türeyen mevlâ, köle azad eden, azad edilen köle, veli ve efendi gibi anlamlara gelir. Kur'an mevla'yı yalnız Allah'ın sıfatı olarak, veli kelimesini Allah ve kulun ortak sıfatı olarak kullanır. Veli dost, müttefik demektir. Allah'a karşı veli ve yardımcı aramamak da imanın bir gereğidir. Müminler de birbirlerinin velisidirler. Müminler yahudileri, hıristiyanları ve kafirleri veli edinmemelidir. Müminlerin velisi Allah'tır, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Kafirlerin velisi ise tağuttur; onları aydınlıktan karanlıklara sürükler.

Zahir: O bütün varlıkların aşkın sebebidir. Aynı zamanda yarattığı her varlığın aslında var olan özdür, potansiyeldir. O'nun varlığının aşikarlığı (zahir) fiillerinin eserlerindedir. O aynı zamanda bizim duyularımızla algılanamaz olandır. O her şeyin kaynağı ve herşeye başka hiçbir şeyin olamayacağı kadar yakındır.

Zıhar: Bir Arap geleneğidir. Koca, karısını basit bir ifade ile "sen bana annem gibisin" diyerek boşayabilirdi. Putperest Arap toplumunda bu tür boşanma nihai ve dönüşü olmayan bir boşanma olarak düşünülürdü. Böyle boşanan bir kadın tekrar evlenemez, kocasının gözetiminde sürekli bu konumda kalırdı.

Zikr: Bir şeyi telaffuz etme, zihinde hazırlama, insanın edindiği şeyi korumasını sağlayan nefsin bir durumu, korunan, edinilen şeyle-

rin zihinde hazır hale getirilmesi, hatırlama, anma. Evren, insana Allah'ı hatırlatacak delil ve işaretlerle doludur. Kur'an bu işaretleri bize hatırlattığı için ez-Zikr adıyla anılır. Evren ve levh-i mahfuz da bir zikirdir. Öğüt anlamında da kullanılmıştır. Zıddı, unutma ve gaflettir. Zikr bir yönüyle hıfz gibidir. Ancak hıfz bilginin elde edilmesi, zikir ise tekrarlanması, hatırlanmasıdır.

Zulüm, Zâlim: Bir şeyi ait olduğu yerin dışında bir yere koymak. Muayyen haddi aşmak, bir başkasının hakkını ihlal etmek. Kişinin kendi sınırlarını aşması ve yapmaya hiç hakkı olmayanı yapması anlamında adaletsiz davranmasıdır. Dünyadaki bütün zulümlerin kaynağı insandır. Allah en ufak bir şekilde de olsa zulmetmez. Zulmun karşıtı adalettir. Kur'an'da zulüm, küfür, şirk, kötülük, baskı, işkence, haksızlık anlamlarında kullanılmıştır. Kur'an'a göre şirk en büyük zulümdür, affedilmez günahlardandır. Üç türlü zulümden bahsedebiliriz:

1-İnsan ile Allah arasında zulüm: Küfür, şirk ve riyakarlık.

2- İnsan ile toplumu arasında zulüm: İnsanın diğer insanlarla olan ilişkilerindeki her türlü haksızlığı da zulümdür.

3- İnsanın kendisine zulmü: İnsan, ruh-beden dengesini bozarak kendine zulmedebilir.

Sonuçta üçü de insanın kendine zulmüdür. Zulme rıza da zulümdür. Zalimlerin dostu da ancak zalimlerdir.

KAYNAKLAR

1. Ca-mi'ul-Be-yan an Te'vi-li a'yi'yil-Kur'an, Ta-be-ri, Da-rul-Fi-kir Bey-rut 1988 15 c.
2. Tef-sir'il-Kur'anil-Azim, İbn-i Ke-sir, Da-rul Ma-ri-fe, Bey-rut 1988 4c.
3. Za'dul-Me-sir fi İl-mi't-Tef-sir, A. el-Cev-zi, El-Mek-te-bul-İs-la-mi, Bey-rut 1988 9c.
4. el Keşf an Vu-cu-hul-Kı-ra-at'is-Seb'a, Mek-ki İbn ebi Ta-lib, Mü-es-se-tü-r-Ri-sa-le Beyrut 1987 2c.
5. el-Mi-zan fi Tef-si-ri'l-Kur'an Mu-ham-med Hü-se-yin Ta-ba-ta-bai, Kum, İran 1973.
6. Muh-ta-sar-ı Mec-ma-ul-Be-yan, Mu-ham-med Ba-kır en-Nasıri, Bey-rut 1980, 3c.
7. Tef-sir'ul-Kur'an'il-Azim, Ce-la-leyn, Çağ-rı Ya-yın-la-rı, İs-tan-bul.
8. The Holy QUR'AN, A.Yu-suf Ali, Ama-na U.S.A.
9. el-Ka-mus el-Ka-vim lil-Kur'an-il-Ke-rim, İb-ra-him A. Ab-dul-fet-tah, Mı-sır 1983.
10 Garib'ul-Kur'an ve tefsiri, İbn-i Yezidi, Müessetü'r-Risale, Beyrut 1987.
11. Lisan'ul-Arab, İbn Manzur, Kum 1405 h. 15c.
12. Fizılali'l-Kur'an, Seyyit Kutub, Daruş-Şuruk, Beyrut 1985 6c.

13 el-Keşşaf, Zemahşeri, Beyrut 1987 4c.
14. el-Müfredat fi Garibi'l-Kur'an, Ragıb el İsfehani, Kahraman Yay. İstanbul 1987.
15. Meani'l-Kur'an; el-Ferra, Daru's-Sürur, Beyrut, Tarihsiz.
16. Esasu'l-Belağa, Zemahşeri, Beyrut 1989.
17. Meani'l Kur'an, Ahfeş, Alemü'l-Kütüb, Beyrut 1985 2c.
18. Mecazu'l-Kur'an, Ebu Ubeyde, Müessesetü'r-Risale, Beyrut 1981.
19. Meani'l Kür'an ve İrabuhu, ez-Zeccac, Alemu'l-Kutub, Beyrut 1988, 5c.
20. Tefsiru'l-Merağî, Ahmet M. el Merağî, Darul-Fikir, Beyrut.
21. Mehasinü-t-Te'vil (Tefsiri Kasımi), Muhammed Cemaleddin el-Kasimi, Darul-Fikir, Beyrut 1978.
22. İrabu'l-Kur'an'il Kerim ve Beyanuhu, Muhyiddin Derviş Darul İrşad, Humus 1988.
23. el-Mushaf el-Müfesser, M. Ferid Vecdi, Daruş-Şa'b, Kahire, Tarihsiz.
24. el-Umde fi Garibi'l-Kur'an, Mekki ibn ebi Talib, Müessetü'r-Risale, Beyrut 1984.
25. The Message of the QUR'AN, Muhammed Esed, Dar el-Endulus.
26. Nuzhet'ul-A'yunin-Nevazır fi ilmi'l-Vucuh ve'n-Nezair, İbnul-Cevzi, Ebul Ferec Abdurrahman, Müessesetü'r-Risale, Beyrut 1985.
27. Kelimatu'l-Kur'an, H. Muhammed Mahluf.
28. Mu'cemü'l-Vasit, Çağrı Yay. İstanbul, 1986.
29. Kur'an'da Temel Kavramlar, Ali Ünal, Beyan Yayınları, İst.
30. Kur'an'ın Temel Kavramları, Y.N. Öztürk, Yeni Boyut Yayınları, İstanbul.
31. Hak Dini Kur'an Dili, Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır.

MEALLER

1.Kutsal Kur'an, Türkçe Meâli, Sadi IRMAK
2.Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meâli Süleyman ATEŞ, Yeni Ufuklar, İst. 1992.
3.Kur'an-ı Hakim ve Meâli Kerim, H.B. Çantay, İst. 1990 3c.
4.Kur'an-ı Kerim Türkçe Anlamı (Meâl), Kurul, Milliyet Yayınları, 1982.
5.Tanrı Buyruğu, Ömer Rıza Doğrul.
6.Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı (Meâl), H. Atay-Y. Kutluay, D.İ.B. Yay. Ank. 1986.
7.Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meâli, Ali Özek v.d., İFAV Yay. İst. 1990.
8.Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meâli, Talat Koçyiğit, Kılıç Yay. Ankara 1990.
9.Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Anlamı, Ali Bulaç, Birim Yay. İst.
10.Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meâli, Bahaeddin Sağlam, Tebliğ Yay., İst. 1992.
11.Kur'an Mesajı, Muhammed Esed, (Çev. Cahit Koytak, Ahmet Ertürk) İşaret Yay. İst. 1996. 3 c.

SÛRELERİN TERTİP SIRASINA GÖRE FİHRİSTİ

SÛRELERİN ALFABETİK FİHRİSTİ

SURELERİN NÜZUL SIRASINA GÖRE FİHRİSTİ

Nüzul No.	Sûre Adı	Mushaf Tertip no.	Sayfa No.	Nüzul No.	Sûre Adı	Mushaf Tertip no.	Sayfa No.
75	Secde	32	296	95	Muhammed	47	365
76	Tûr	52	378	96	Ra'd	13	173
77	Mülk	67	410	97	Rahmân	55	385
78	Hâkka	69	414	98	İnsân	76	425
79	Meâric	70	416	99	Talâk	65	407
80	Nebe'	78	428	100	Beyyine	98	443
81	Nâziât	79	429	101	Haşr	59	398
82	İnfitâr	82	433	102	Nûr	24	248
83	İnşikâk	84	435	103	Hacc	22	235
84	Rûm	30	288	104	Münafikûn	63	404
85	Ankebût	29	283	105	Mücâdele	58	395
86	Mutaffifin	83	433	106	Hucurât	49	371
87	Bakara	2	10	107	Tahrîm	66	409
88	Enfâl	8	124	108	Teğâbün	64	406
89	Âl-i İmrân	3	41	109	Sâff	61	402
90	Ahzâb	33	298	110	Cuma	62	403
91	Mümtehine	60	400	111	Fetih	48	368
92	Nisâ	4	59	112	Mâide	5	77
93	Zelzele (Zilzâl)	99	444	113	Tevbe	9	131
94	Hadîd	57	392	114	Nasr	110	447

Konular, Kavramlar, İsimler İndeksi

YARATILIŞ VE VARLIKLAR

A. YARATMA

B. VARLIĞIN YÖNETİMİ (MÜLK)

C. TABİAT (GÖKLER VE YER)

1. Tabiatın Yaratılışı

2. Tabiatın Düzeni

3. Tabiatın İnsanın Hizmetine Verilmesi

D. İNSAN

1. İnsanın Yaratılışı

2. İnsanın Donanımı

a) İnsanın Yetenekleri

b) İnsanın Zaafları

2. İki Temel İnanç Grubu
a) İnananlar (Mü'minler) ve Nitelikleri
92/5-7; 103/1-3; 7/157; 25/63-69; 35/29; 27/2-3; 28/52- 55; 17/107-109; 11/17; 11/23; 6/48; 6/82; 31/4-5; 39/33-35; 41/33; 42/36-39; 51/15-19; 16/30; 23/1-11; 23/57-61; 70/22-35; 84/25; 29/9; 2/218; 2/277; 2/3-5; 2/62; 2/82; 8/2-4; 3/104-106; 3/113-115; 3/134-136; 3/16-17; 3/195; 3/198; 33/35; 4/152 4/162; 4/175; 4/69-70; 47/17; 13/19-24; 13/29; 98/7-8; 59/9-10; 24/51-52; 22/41; 58/22; 5/7; 9/111-112; ; 9/44; 9/71-72; 9/88-89;

b) İnanmayanlar (Kafirler) ve Nitelikleri
96/9-10,14; 92/8-10; 107/1-3; 85/8-10; 75/31-35; 7/182- 183; 36/44-47; 35/10; 26/198-202; 17/97; 10/96-97; 11/18-22; 11/5; 15/2-3; 6/112-113; 6/4-11; 6/49; 31/6-7; 39/32; 40/4; 40/69; 41/5; 42/16; 42/35; 45/7-10; 46/32; 88/23-25; 18/100-102; 18/56-57; 16/105; 16/83; 16/88; 14/13-15; 14/28-29; 14/3; 21/39-40; 23/99-100; 32/22; 82/9-12; 84/20-24; 30/51-53; 30/7-10; 29/12-13; 29/23; 83/13-14; 83/29-33; 2/105; 2/114; 2/161-162; 2/212; 2/257; 2/27-28; 2/6-7; 2/81; 2/99-101; 8/36-38; 8/55; 8/59; 3/10-12; 3/116-117; 3/176-178; 3/196-197; 4/150-151; 4/167-169; 47/34; 13/25; 13/34; 13/5; 98/1-3; 98/6; 24/57; 22/25; 22/55; 22/72; 64/10; 61/7- 8; 48/5- 6; 5/86; 9/32;

C. MEVCUT DİNİ GRUPLAR
1. Putatapanlar (Müşrikler)
68/10-16; 7/37; 25/55; 25/60; 27/66 - 69; 17/41; 12/106; 6/136- 140; 6/21; 37/11-21; 37/69- 74; 39/15; 39/38; 39/45; 41/7; 42/6; 43/9; 46/17-18; 16/116-117; 16/20- 21; 16/56- 59; 16/62; 16/73; 14/30; 29/61; 29/63; 29/65-68; 2/165; 3/151; 4/116-117; 22/11-13; 22/74; 48/6;

2. Ehl-i Kitap
a) Yahudiler
35/32; 10/68- 70; 42/14; 16/118; 16/124; 2/111- 113; 2/122-123; 2/159; 2/174-176; 2/211; 2/40-48; 2/75-80; 2/94; 3/181-184; 3/187-188; 3/19; 3/199; 3/21-25; 3/75-78; 4/153-162; 4/44-47; 4/49-55; 57/16; 98/4-5; 62/6-8; 5/13; 5/41- 45; 5/64-66; 5/78-82;
b) Hıristiyanlar
35/32; 10/68-70; 42/14; 2/111-113; 2/116; 2/253; 3/19; 3/199; 4/171-172; 57/16; 57/27-29; 98/4- 5; 5/14; 5/17; 5/65-66; 5/72-76; 5/82-85;
3. Sabiîler ve Mecûsiler
2/62; 22/17; 5/69;

D. FITRAT DİNİ İSLAM (HANİFLİK)
103/1-3; 6/126-127; 6/161-163; 6/71-72; 31/22; 42/13; 16/123; 21/92-94; 23/51-53; 30/30-32; 30/43; 2/130-133; 2/135-140; 3/19; 3/67; 3/83-85; 3/95; 4/125; 22/30-31; 22/78; 61/9; 5/3; 5/69;

İTİKAD

A. İMAN ESASLARI

2/285; 2/62; 3/84; 4/136; 4/150-152; 4/170; 57/28; 57/8; 64/8; 5/69;

B. ALLAH

1. Allah'ın Varlığı ve Varlığının Delilleri

36/33- 44; 35/27- 28; 26/7-8; 27/93; 10/6; 31/31; 39/21; 40/81; 41/37; 41/39; 41/53; 42/29; 42/32-34; 45/3-6; 88/17-20; 16/79; 23/80; 30/20-25; 30/46; 29/19-21; 29/44; 2/164; 3/190; 57/17;

2. Allah'ın Birliği (Tevhid)

73/9; 112/1-4; 38/65; 35/3; 20/98; 27/59- 64; 17/111; 17/42-43; 10/68; 6/164; 37/1-5; 37/180; 39/4; 40/62; 40/65; 43/45; 43/81; 43/84; 44/8; 51/50-51; 18/110; 16/51; 21/108; 21/22; 21/25-26; 2/163; 3/18;

3. Allah'ın Sıfatları (Ne Olduğu, Neler Yaptığı)

53/43-54; 85/12-16; 50/16-17; 7/156; 36/12; 35/38; 19/35- 36; 20/110; 20/82; 26/217-220; 26/75-83; 26/9; 27/73- 74; 28/68-70; 17/25; 17/54-55; 17/60; 17/99; 10/107; 10/44; 10/61; 10/64- 65; 15/24; 15/86; 6/101-103; 6/115; 6/12-14; 6/147; 6/18; 6/3; 6/73; 34/2; 39/53; 40/19- 20; 40/2-3; 41/47; 42/11; 42/19; 42/25-26; 42/31; 42/49- 50; 42/9; 43/85; 45/36- 37; 18/109; 16/19; 14/38; 21/110; 21/23; 23/116; 23/92; 67/13-14; 29/20-22; 29/42; 2/116; 2/117; 2/255; 3/1-2; 3/129; 3/26-27; 3/29; 3/5-6; 33/43; 33/54; 4/87; 57/3; 13/41-42; 13/8-10; 55/26-28; 59/1; 59/22- 23; 24/35; 24/64; 22/70; 22/76; 58/7; 49/18; 64/18; 64/4; 5/98; 9/116; 9/78;

4. Allah'ın İsimleri

87/1; 7/180; 20/8; 56/96; 17/110; 55/78; 59/22- 24;

C. PEYGAMBERLİK (NÜBÜVVET)

1. Genel Olarak Peygamberlik

7/35-36; 36/30; 25/20; 25/31; 25/51; 19/51-61; 17/55; 17/94-95; 10/74; 12/109; 15/10-13; 6/112; 6/130-131; 6/48; 6/84-90; 46/9; 51/52- 53; 18/56; 16/2; 16/36; 16/43-44; 14/4; 14/9-11; 21/25; 21/41; 21/7- 9; 23/31-44; 2/147; 2/213; 2/253; 3/161; 3/184; 3/33-34; 3/73-74; 3/79- 82; 33/38- 39; 33/7- 8; 4/163-165; 4/64; 57/25-27; 13/38- 39; 61/9;

2. Vahiy

73/5; 81/15-21; 53/1-18; 75/16-19; 25/32; 20/114; 26/192-195; 26/210- 212; 28/30-32; 28/51 17/85; 10/15-16; 6/91; 6/93; 40/15; 42/1-2; 42/51; 16/102-103; 69/44-44 22/52-54;

3. Kitaplar

a) Asli Kitap (el-Kitâb)

85/21-22; 56/77-80; 27/1; 28/1-2; 10/1; 10/37; 12/1; 15/1; 43/4; 32/23; 2/53; 13/1;

b) Kur'an'dan Önce Vahyedilen Kitaplar

87/18-19; 53/36-37; 20/133; 26/196; 28/43; 17/55; 11/110; 40/53-54; 41/45; 45/16- 18; 21/48; 23/49; 32/23; 3/184; 4/163; 61/6; 5/43- 47;

f) Hicret Etmek
29/56; 4/97-100; 22/58- 59; 9/20-22;
g) Sığınmacı Almak (Eman)
9/6;
h) İnanmayanlarla Dostluk
3/28; 4/144; 5/51- 57;

HZ. MUHAMMED (SİRET)

A. HZ. MUHAMMED'İN BEŞERİ YÖNÜ
3/144; 7/188; 10/49; 6/14-17; 6/50; 41/6; 46/9; 18/110; 16/43-44; 21/34; 22/52-54;

B. HZ. MUHAMMED'İN AYRICALIKLI YÖNÜ
33/56; 68/1-4; 94/1-4; 17/79; 52/48; 33/6; 33/53; 48/1-2;

C. HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİĞİ, YETKİ VE SORUMLULUKLARI
1. Peygamberliği
73/1-7; 73/15; 38/86; 7/158; 36/1-4; 28/85-88; 10/2; 10/108-109; 6/19-20; 16/64; 21/107; 3/164; 33/40; 33/45-48; 4/166; 13/30; 76/23-25; 62/2-4; 48/28-29; 5/15-16 5/19; 9/33; 9/128-129;

2. Yalnızca Allah'tan Aldığı Talimata Uyma Yükümlülüğü
72/20-23; 10/15-17; 10/104-106; 10/108-109; 6/106; 34/50; 39/11-14; 39/65-66; 40/66; 46/8; 69/44-47; 33/1-2; 13/37;
3. Allah'tan Aldığını İletme ve Hakikatı Duyurma (Tebliğ) Görevi
81/24; 50/45; 72/22-23; 72/23; 28/56; 10/15-17; 12/103-104; 15/94; 6/90; 16/82; 69/44-47; 5/67; 5/99;
4. Uyarma (İnzar) ve Müjdeleme (Tebşir) Görevi
53/56; 74/1-6; 87/9; 38/65; 38/70; 25/56-57; 35/23-24; 19/39; 19/97; 27/91-92; 6/51; 34/28; 46/9; 14/44; 22/49; 48/8-9;
5. Müslümanlar'ın Hz.Peygamber'e İtaat Yükümlülükleri
4/59-65; 7/157; 3/31-32; 33/21; 4/80; 24/54;

D. HZ. PEYGAMBER VE MUCİZE
1. Hz.Peygamber'e Yöneltilen Mucize Talepleri
74/52-53; 25/7-10; 25/21-22; 20/133-135; 17/59; 17/90-96; 10/20; 11/12; 15/7-8; 15/14-15; 6/7-8; 6/37; 6/109-111; 6/124; 6/158; 21/5; 29/50-51; 2/118; 2/209-210; 3/183; 4/153; 13/7; 13/27; 13/31;
2. İsra Olayı
17/1; 17/60;

E. HZ. PEYGAMBER'İN AİLE HAYATI VE EŞLERİ
33/6; 33/53-55; 33/28-34; 33/37; 33/50-52; 33/59; 33/57-58; 24/11-20; 66/1-5;

F. HZ. PEYGAMBER'E YÖNELİK UYARILAR

80/1-12; 33/1-3; 33/37-39; 28/86-88; 17/73-75; 17/86-87; 10/94-95; 11/12; 6/35; 6/52-55; 18/6; 18/28; 16/126; 8/67-68; 3/128; 4/105-113; 68/48; 9/43;

G. HZ. PEYGAMBER'E YÖNELİK TESELLİLER

73/10-11; 93/1-11; 94/1-4; 108/1-3; 38/17; 36/76; 35/4; 35/25-26; 20/131-132; 27/70; 27/78-81; 10/65; 15/87-89; 15/97-99; 6/33-35; 31/23-24; 40/4-5; 40/55; 40/77; 44/58-59; 46/35; 51/52-54; 16/127-128; 52/48-49; 30/60; 47/13; 76/23;

H. HZ. PEYGAMBER'İN VE MÜSLÜMANLARIN MÜCADELELERİ

1. Hicret Öncesi Dönem

a) Hz.Peygamber'in Kavmiyle İhtilafı

96/9-10, 14-19; 68/8-9; 68/10-16; 68/46; 68/51; 109/1-6; 53/33-37; 106/1-4; 50/1-5; 50/45; 86/15-17; 54/1-5; 38/1-11; 72/19-23; 25/4-6; 25/40-42; 25/52; 35/42-44; 19/77-80; 26/3-6; 28/47-51; 28/57; 17/47-48; 17/76-77; 10/41; 12/108; 15/6-8; 15/88-99; 6/19; 6/46-47; 6/56-58; 6/65-67; 6/135; 37/35-40; 37/167-170; 34/7-9; 34/31; 34/43-49; 39/64-67; 41/26; 41/41-42; 41/52; 42/15; 42/24; 43/5-10; 43/29-32; 43/57-60; 43/78-80; 43/83; 43/88-89; 45/19; 46/7; 46/11; 51/7-11; 51/52-55; 21/1-6; 21/36; 21/45-46; 23/68-74; 23/81-83; 52/29-49; 70/36-42; 8/30-34; 13/6; 13/43;

b) Habeşistan'a Hicret

39/10; 16/41-42; 16/110;

c) Mekke'de Kitap Ehli İle İlişkiler

26/196-197; 27/76; 11/17; 6/92; 6/159; 34/6; 43/45; 23/53-56; 29/46-47; 13/36;

2. Hicret

a) Hicret, Muhacirler ve Ensar

59/9-10; 17/76-77; 29/56-60; 2/218; 8/72-75; 9/40; 9/100;

b) Hicret Etmeyenler ve Mekke Devri Münafıkları

8/72; 4/88; 29/2-11; 22/11-13;

3. Hicret Sonrası Dönem

a) Hz.Peygamber'in Müslümanlar'la İlişkileri

aa) Müslüman Cemaatin Medine'deki Genel Durumu

2/104; 2/143; 8/26; 8/63; 3/100-106; 3/110; 57/10-11; 65/10-11; 58/22; 49/14-18; 48/29; 9/71; 9/90-92; 9/102-105; 9/117-119; 9/122; 110/1-3;

ab) Müslüman Cemaatin Hz.Peygamber'le İlişkileri

8/24-25; 33/6; 33/53-54; 33/56; 33/69-71; 60/12-13; 24/62-63; 58/10-13; 49/1-5; 49/7-8; 62/11; 9/128;

b) Münafıklar ve Bedeviler'le İlişkiler

2/8-20; 2/204-206; 8/49; 3/118-120; 33/57-58; 33/60-62; 4/60-68; 4/72-73; 4/81; 4/138-143; 4/145-146; 47/16; 47/20-32; 59/11-17; 24/47-50; 24/53-54; 63/1-8; 58/8; 58/14-21; 9/53-59;

TARİH VE KISSALAR

A. TARİH

MESELLER